

วุฒิสภา

เอกสารประกอบการพิจารณา

ร่าง

พระราชบัญญัติ

มาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ

ในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง

พ.ศ.

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับประกอบการพิจารณา

ของวุฒิสภา

อ.พ. ๙/๒๕๖๕

จัดทำโดย

สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

www.senate.go.th

คำนำ

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ได้ศึกษา วิเคราะห์ เปรียบเทียบ และนำเสนอข้อมูลสำคัญที่จำเป็นต่อการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันกรกระทำ ความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติ เห็นชอบแล้ว ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๓๓ (สมัยสามัญประจำปี ครั้งที่สอง) เมื่อวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

ทั้งนี้ เพื่อใช้ในราชการวงงานด้านนิติบัญญัติของวุฒิสภา โดยมุ่งเน้นสารประโยชน์ ในเชิงอ้างอิงเบื้องต้น สำหรับเพื่อประกอบการพิจารณาของสมาชิกวุฒิสภา

สำนักกฎหมาย
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

เอกสารประกอบการพิจารณา

จัดทำโดย

นางสาวนภภรณ์ ใจสัจจะ	เลขาธิการวุฒิสภา
นายทศพร แยมวงษ์	รองเลขาธิการวุฒิสภา
นายโสภณ ชาทบุษย์จารุ	ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานกฎหมาย ๒
นางเกตุฉลิษฐ์ วัลย์จำนงค์	นิติกรชำนาญการ
นางสาวกรรณิกา พัศระ	วิทยากรชำนาญการพิเศษ
นางสิริกัญย์ ส่องแสง	เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส
นายพัลลภ วงศ์พานิช	เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส
นางรัตติกานต์ นวลสุข	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
นางกาญจนา ผลาชีวะ	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน

กลุ่มงานกฎหมาย ๒ สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๙๒๙๖

ผลิตโดย

กลุ่มงานการพิมพ์ สำนักการพิมพ์ โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๒๔๒๑

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ท่านสมาชิกวุฒิสภา และผู้สนใจที่มีความประสงค์หรือต้องการที่จะศึกษา เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเป็นการล่วงหน้าก่อนวันประชุมวุฒิสภา สามารถสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ ได้จากเว็บไซต์วุฒิสภา www.senate.go.th

ส่วนที่ ๑ สารสำคัญ และบทวิเคราะห์

ร่างพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการทำคามผิดซ้ำ

ในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ.

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

- ๑. สารสำคัญของร่างพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการทำคามผิดซ้ำ
ในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ.
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว) ๑
- ๒. บทวิเคราะห์ร่างพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการทำคามผิดซ้ำ
ในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ.
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว) ๑๗

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลทางวิชาการประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติมาตรการป้องกัน

การทำคามผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ.

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

- ๑. การดำเนินการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย - ๑ -
- ๒. บทวิเคราะห์ข้อดีและข้อสังเกตของร่างพระราชบัญญัติ
มาตรการป้องกันการทำคามผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศ
หรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. - ๔ -
- ๓. บทสัมภาษณ์ความเห็นทางวิชาการ
 - บทสัมภาษณ์ความเห็นทางวิชาการเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติ
ป้องกันการกระทำคามผิดซ้ำของผู้กระทำคามผิดอุกฉกรรจ์
ที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. (นางสาวพัชรินทร์ ชำศิริพงษ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
พรรคพลังประชารัฐ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) - ๒๐ -
 - บทสัมภาษณ์ความเห็นทางวิชาการเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติ
มาตรการป้องกันการทำคามผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศ
หรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)
(นายณัฏฐ์ จิตสว่าง ที่ปรึกษาสถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย) - ๒๓ -
- ๔. การป้องกันการกระทำคามผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง - ๒๗ -
- ๕. แนวทางการปรับปรุงกฎหมายเพื่อป้องกันอันตรายจากผู้กระทำคามผิด
หรือผู้พันโทษที่มีพฤติกรรมเป็นภัยต่อสังคมระยะที่ ๑ Legal Development
to Prevent Danger from Offenders or Ex-prisoners Who Have Harmful
Behaviours to Society, Phase 1 - ๓๘ -
- ๖. กรอบกฎหมายระหว่างประเทศและมาตรการในการป้องกัน
การทำคามผิดซ้ำในคดีทางเพศ - ๕๗ -

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

๗. แนวทางการขึ้นทะเบียนผู้กระทำความผิดทางเพศที่เหมาะสมกับประเทศไทย Guidelines on the Development of Sex Offender Registration for Thailand	- ๖๘ -
๘. อัตรการกระทำความผิดซ้ำของผู้ต้องขังที่ได้รับการปล่อยตัว ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ ถึงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ แยกตามประเภทคดี	- ๘๓ -
๙. สถิติผู้ต้องราชทัณฑ์ทั่วประเทศ	- ๙๕ -

ภาคผนวก

: สำเนาหนังสือสภาผู้แทนราษฎร ด่วนที่สุด ที่ สผ ๐๐๑๔/๑๙๒๕ ลงวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการ การกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ.	(๑)
: ร่างพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศ หรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)	(๓)
: บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการ การกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) และรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย พร้อมรายงานสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น ร่างพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ ในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ.	(๒๓)
: บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ ของผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. (นางสาวพัชรินทร์ ชำศิริพงษ์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) และรายงานผลการรับฟังความคิดเห็นพร้อมรายงานผลการวิเคราะห์ ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างพระราชบัญญัติป้องกันการกระทำ ความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ.	(๖๙)
: แผนในการจัดทำกฎหมายลำดับรอง กรอบสาระสำคัญ และกรอบระยะเวลา ของร่างพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ ในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ.	(๙๓)

ส่วนที่ ๑

สาระสำคัญ และบทวิเคราะห์

ร่างพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการทำคามผิดซ้ำ
ในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ.

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

สาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ
ในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ.
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

ร่างพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. ซึ่งคณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ และร่างพระราชบัญญัติป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. ซึ่งนางสาวพัชรินทร์ ชำศิริพงษ์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๒๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เมื่อวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๖๕ และครั้งที่ ๒๗ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ ที่ประชุมได้พิจารณาและลงมติในวาระที่หนึ่ง รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว และได้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณาโดยถือเอาร่างพระราชบัญญัติของคณะรัฐมนตรีเป็นหลักในการพิจารณา เมื่อคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้ว จึงได้เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๓๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เมื่อวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ ที่ประชุมได้พิจารณาในวาระที่สอง แล้วลงมติในวาระที่สาม เห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัตินี้ และให้เสนอต่อวุฒิสภาเพื่อพิจารณาต่อไป ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

ร่างพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. ที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว มีหลักการและเหตุผล ดังนี้

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง

เหตุผล

เนื่องจากผู้กระทำความผิดอาญาบางประเภทที่เกี่ยวข้องกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง เช่น การฆาตกรรม การข่มขืนกระทำชำเรา การกระทำความผิดทางเพศกับเด็ก การทำร้ายจนเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย การทำร้ายร่างกายผู้อื่นจนเป็นเหตุให้รับอันตรายสาหัส รวมทั้งการนำตัวบุคคลไปเรียกค่าไถ่ เมื่อได้รับการถูกจำคุกจนพ้นกำหนดโทษและได้รับการปล่อยตัวสู่สังคมแล้ว ถึงแม้ว่าจะมีการติดตามจากเจ้าพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจบ้างแต่ไม่มีสภาพบังคับเป็นกฎหมายและไม่มีประสิทธิภาพในการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ ผู้กระทำความผิดเหล่านี้ส่วนหนึ่งยังมีแนวโน้มที่จะกระทำความผิดในรูปแบบเดียวกันหรือรูปแบบใกล้เคียงกันซ้ำอีก สมควรมีกฎหมายเฉพาะที่กำหนดมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิดดังกล่าว โดยการกำหนดให้มีมาตรการแก้ไขฟื้นฟู

ผู้กระทำความผิด มาตรการเฝ้าระวังภายหลังพ้นโทษ และมาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษเพื่อป้องกันสังคม และผู้เสียหายจากการกระทำความผิดที่อาจเกิดขึ้นอีก และเพื่อส่งเสริมการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิด โดยคำนึงถึงสิทธิและเสรีภาพของผู้ต้องคำสั่งดังกล่าวอย่างเหมาะสม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่างพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศ หรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. ที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว มีเนื้อหารวมจำนวน ๔๓ มาตรา สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

๑. วันใช้บังคับ

กำหนดให้พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนด ๙๐ วัน นับแต่วันประกาศ ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป (ร่างมาตรา ๒)

๒. ขอบเขตการใช้บังคับกฎหมาย

๒.๑ กำหนดให้พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับแก่การกระทำความผิดตามที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญา^๑ มาตรา ๒๗๖ (ความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเรา) มาตรา ๒๗๗ (ความผิดฐานกระทำชำเราเด็กอายุยังไม่เกิน ๑๕ ปี) มาตรา ๒๗๘ (ความผิดฐานกระทำอนาจารแก่บุคคลอายุกว่า ๑๕ ปี) มาตรา ๒๗๙ (ความผิดฐานกระทำอนาจารแก่เด็กอายุยังไม่เกิน ๑๕ ปี) มาตรา ๒๘๐ (ความผิดฐานกระทำอนาจารตามมาตรา ๒๗๘ หรือมาตรา ๒๗๙ เป็นเหตุให้ผู้ถูกกระทำได้รับอันตรายสาหัส หรือถึงแก่ความตาย) มาตรา ๒๘๓ ทวิ (ความผิดฐานพาบุคคลอายุเกิน ๑๕ ปี แต่ยังไม่เกิน ๑๘ ปี ไปเพื่อการอนาจาร) มาตรา ๒๘๔ (ความผิดฐานพาผู้อื่นไปเพื่อการอนาจาร) มาตรา ๒๘๘ (ความผิดฐานฆ่าผู้อื่น) มาตรา ๒๘๙ (ความผิดฐานฆ่าบุพการี ฆ่าเจ้าพนักงาน ฆ่าผู้ช่วยเหลือเจ้าพนักงาน ฆ่าผู้อื่น โดยไตร่ตรองไว้ก่อน ฆ่าผู้อื่นโดยทรนหรือโดยกระทำทารุณโหดร้าย ฆ่าผู้อื่นเพื่อเตรียมการ หรือเพื่อความสะดวกในการที่จะกระทำความผิดอย่างอื่น ฆ่าผู้อื่นเพื่อจะเอาหรือเอาไว้ซึ่งผลประโยชน์อันเกิด แต่การที่ตนได้กระทำความผิดอื่น เพื่อปกปิดความผิดอื่นของตน หรือเพื่อหลีกเลี่ยงให้พ้นอาญาในความผิดอื่นที่ตนได้กระทำไว้) มาตรา ๒๙๐ (ความผิดฐานทำร้ายผู้อื่นจนเป็นเหตุให้ผู้นั้นถึงแก่ความตาย) มาตรา ๒๙๗ (ความผิดฐานทำร้ายร่างกายเป็นเหตุให้ผู้ถูกกระทำร้ายรับอันตรายสาหัส) มาตรา ๒๙๘ (ความผิดฐานทำร้ายร่างกายเป็นเหตุให้ผู้ถูกกระทำร้ายรับอันตรายสาหัส โดยความผิดนั้นมีลักษณะตาม มาตรา ๒๘๙) และมาตรา ๓๑๓ (ความผิดฐานเรียกค่าไถ่) (ร่างมาตรา ๓ วรรคหนึ่ง)

๒.๒ กำหนดให้นำพระราชบัญญัตินี้มาใช้บังคับแก่จำเลยซึ่งศาลมีคำพิพากษาว่า มีความผิดตามมาตราหนึ่งมาตราใดตามทีระบุไว้ในมาตรา ๓ วรรคหนึ่ง แม้ศาลจะพิพากษาให้ลงโทษในความผิดอื่นที่ไม่ได้ระบุไว้ในมาตรา ๓ วรรคหนึ่งด้วยก็ตาม (ร่างมาตรา ๓ วรรคสอง)

^๑ ประมวลกฎหมายอาญา

๓. กรณียกเว้นไม่ให้นำพระราชบัญญัตินี้มาใช้บังคับ

กำหนดมิให้ใช้บังคับพระราชบัญญัตินี้แก่ผู้ซึ่งกระทำความผิดตามบทบัญญัติมาตราหนึ่งมาตราใดตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๓ ในขณะที่มีอายุต่ำกว่า ๑๘ ปี (ร่างมาตรา ๔)

๔. บทนิยาม^๒

กล่าวเฉพาะบทนิยามคำว่า “คุมขัง” หมายความว่า การควบคุมนักโทษเด็ดขาด ภายหลังพ้นโทษหรือผู้ถูกเฝ้าระวังไว้ในเขตกำหนดเพื่อป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ (ร่างมาตรา ๕)

ทั้งนี้ บทนิยามดังกล่าวเป็นการกำหนดให้มีความชัดเจนโดยเทียบเคียงกับกรณี “กักกัน” ตามประมวลกฎหมายหมายอาญา มาตรา ๔๐ และเพื่อให้ผู้ที่หลบหนีจากการถูกคุมขังและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการหลบหนีดังกล่าวมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๙๐ มาตรา ๑๙๑ มาตรา ๑๙๒ มาตรา ๒๐๔ หรือมาตรา ๒๐๕^๓

^๒ บันทึกวิเคราะห์สรุปลักษณะสำคัญของร่างพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ข้อ ๒.๓ หน้า ๒

^๓ ประมวลกฎหมายหมายอาญา มาตรา ๔๐ มาตรา ๑๙๐ มาตรา ๑๙๑ มาตรา ๑๙๒ มาตรา ๒๐๔ และมาตรา ๒๐๕ บัญญัติไว้ ดังนี้

“มาตรา ๔๐ กักกัน คือการควบคุมผู้กระทำความผิดติดนินสัยไว้ในเขตกำหนด เพื่อป้องกันการกระทำความผิดเพื่อตติณสัย และเพื่อฝึกหัดอาชีพ

มาตรา ๑๙๐ ผู้ใดหลบหนีไประหว่างที่ถูกคุมขังตามอำนาจของศาล ของพนักงานอัยการ ของพนักงานสอบสวน หรือของเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจสืบสวนคดีอาญา ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าความผิดดังกล่าวมาในวรรคแรกได้กระทำโดยหากที่คุมขัง โดยใช้กำลังประทุษร้ายหรือโดยขู่เข็ญว่าจะใช้กำลังประทุษร้าย หรือโดยร่วมกระทำความผิดด้วยกันตั้งแต่สามคนขึ้นไป ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าความผิดตามมาตรานี้ได้กระทำโดยมีหรือใช้อาวุธปืน หรือวัตถุระเบิด ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษหนักกว่าโทษที่กฎหมายบัญญัติไว้ในสองวรรคก่อนกึ่งหนึ่ง

มาตรา ๑๙๑ ผู้ใดกระทำความผิดด้วยประการใดให้ผู้ที่ถูกคุมขังตามอำนาจของศาล ของพนักงานอัยการ ของพนักงานสอบสวน หรือของเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจสืบสวนคดีอาญา หลุดพ้นจากการคุมขังไป ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าผู้ที่หลุดพ้นจากการคุมขังไปนั้นเป็นบุคคลที่ต้องคำพิพากษาจากศาลหนึ่งศาลใดให้ลงโทษประหารชีวิต จำคุกตลอดชีวิต หรือจำคุกตั้งแต่สิบห้าปีขึ้นไป หรือมีจำนวนตั้งแต่สามคนขึ้นไป ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงเจ็ดปี และปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนสี่หมื่นบาท

ถ้าความผิดตามมาตรานี้ได้กระทำโดยใช้กำลังประทุษร้าย หรือโดยขู่เข็ญว่าจะใช้กำลังประทุษร้าย หรือโดยมีหรือใช้อาวุธปืนหรือวัตถุระเบิด ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษหนักกว่าโทษที่กฎหมายบัญญัติไว้ในสองวรรคก่อนกึ่งหนึ่ง

มาตรา ๑๙๒ ผู้ใดให้พำนัก ซ่อนเร้น หรือช่วยด้วยประการใด ให้ผู้หลบหนีจากการคุมขังตามอำนาจของศาล ของพนักงานสอบสวน หรือของเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจสืบสวนคดีอาญา เพื่อไม่ให้ถูกจับกุม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๐๔ ผู้ใดเป็นเจ้าของพนักงาน มีตำแหน่งหน้าที่ควบคุมดูแลผู้ที่ต้องคุมขังตามอำนาจของศาล ของพนักงานสอบสวน หรือของเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจสืบสวนคดีอาญา กระทำด้วยประการใด ๆ ให้ผู้ที่อยู่ในระหว่างคุมขังนั้น หลุดพ้นจากการคุมขังไป ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงเจ็ดปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนสี่หมื่นบาท

ร่างพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ.

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

๕. การนำบทบัญญัติหรือวิธีพิจารณาแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาใช้บังคับ

กำหนดให้นำบทบัญญัติหรือวิธีพิจารณาแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาใช้บังคับในกรณีที่พระราชบัญญัตินี้มีได้บัญญัติไว้เป็นการเฉพาะ โดยให้นำมาใช้บังคับเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๖)

๖. ผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติ และหน้าที่และอำนาจในการออกกฎหมายลำดับรองเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติ

๖.๑ กำหนดให้ประธานศาลฎีกา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม และอัยการสูงสุด เป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่และอำนาจของตน (ร่างมาตรา ๗ วรรคหนึ่ง)

๖.๒ กำหนดให้ประธานศาลฎีกาโดยความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกามีอำนาจออกข้อบังคับ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมมีอำนาจออกกฎกระทรวง และอัยการสูงสุดมีอำนาจออกข้อบังคับเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่และอำนาจของตน (ร่างมาตรา ๗ วรรคสอง)

๖.๓ กำหนดให้ข้อบังคับและกฎกระทรวงมีผลใช้บังคับเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว (ร่างมาตรา ๗ วรรคสาม)

๗. หมวด ๑ คณะกรรมการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ (ร่างมาตรา ๘ ถึงร่างมาตรา ๑๕)

๗.๑ องค์ประกอบของคณะกรรมการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ

กำหนดให้มีคณะกรรมการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ จำนวนทั้งสิ้นไม่เกิน ๑๖ คน ประกอบด้วย กรรมการโดยตำแหน่ง จำนวน ๑๑ คน และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมแต่งตั้ง จำนวนไม่เกิน ๕ คน ดังนี้

ถ้าผู้ที่หลุดพ้นจากการคุมขังไปนั้นเป็นบุคคลที่ต้องคำพิพากษาของศาลหนึ่งศาลใดให้ลงโทษประหารชีวิต จำคุกตลอดชีวิตหรือจำคุกตั้งแต่สิบห้าปีขึ้นไป หรือมีจำนวนตั้งแต่สามคนขึ้นไป ผู้กระทำได้ระวางโทษจำคุกตั้งแต่สองปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สี่หมื่นบาทถึงสองแสนบาท

มาตรา ๒๐๕ ถ้าการกระทำดังกล่าวในมาตรา ๒๐๔ เป็นการกระทำโดยประมาท ผู้กระทำได้ระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าผู้ที่หลุดพ้นจากการคุมขังไปด้วยการกระทำโดยประมาทนั้น เป็นบุคคลที่ต้องคำพิพากษาของศาลหนึ่งศาลใดให้ลงโทษประหารชีวิต จำคุกตลอดชีวิต หรือจำคุกตั้งแต่สิบห้าปีขึ้นไป หรือมีจำนวนตั้งแต่สามคนขึ้นไป ผู้กระทำได้ระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าผู้กระทำความผิด จัดให้ได้ตัวผู้ที่หลุดพ้นจากการคุมขังคืนมาภายในสามเดือน ในห้วงการลงโทษแก่ผู้กระทำความผิดนั้น”

ร่างพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ.

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

(๑) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม	ประธานกรรมการ
(๒) ปลัดกระทรวงยุติธรรม	รองประธานกรรมการ
(๓) ปลัดกระทรวงมหาดไทย	กรรมการ
(๔) อธิบดีกรมการปกครอง	กรรมการ
(๕) อธิบดีกรมการแพทย์	กรรมการ
(๖) อธิบดีกรมราชทัณฑ์	กรรมการ
(๗) อธิบดีกรมสุขภาพจิต	กรรมการ
(๘) ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ	กรรมการ
(๙) เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม	กรรมการ
(๑๐) อัยการสูงสุด	กรรมการ
(๑๑) ผู้ทรงคุณวุฒิ
จำนวนไม่เกิน ๕ คน	กรรมการ
(๑๒) อธิบดีกรมคุมประพฤติ	กรรมการและเลขานุการ

โดยกำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จากผู้มีความรู้ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ หรือมีประสบการณ์เป็นที่ประจักษ์ด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านกฎหมาย ด้านอาชีววิทยา ด้านทันตวิทยา ด้านการบริหารงานยุติธรรม ด้านสังคมวิทยา และมานุษยวิทยา ด้านสังคมสงเคราะห์ ด้านจิตวิทยา ด้านจิตเวชศาสตร์ หรือด้านอื่น ๆ ที่เป็นประโยชน์ ต่อการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ รวมทั้งกำหนดให้อธิบดีกรมคุมประพฤติและอธิบดีกรมราชทัณฑ์ มีอำนาจแต่งตั้งข้าราชการในกรมของตน จำนวนกรมละ ๑ คน เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

(ร่างมาตรา ๘)

๗.๒ หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ

กำหนดให้คณะกรรมการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดนโยบายและแผนการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๓ รวมทั้งพิจารณาให้ความเห็นเกี่ยวกับการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ ตามที่คณะรัฐมนตรีขอให้พิจารณา

(๒) ให้คำแนะนำหรือคำปรึกษาแก่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมในการออกกฎกระทรวงตามพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งให้คำแนะนำแก่คณะกรรมการพิจารณากำหนดมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ กรมคุมประพฤติ และกรมราชทัณฑ์ในการออกระเบียบหรือปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

(๓) ให้คำปรึกษา ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะแก่ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และองค์กรต่าง ๆ เกี่ยวกับการบริหารและการดำเนินงานป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ

(๔) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการป้องกันการกระทำผิดซ้ำหรือตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมมอบหมาย (ร่างมาตรา ๑๒)

๘. หมวด ๒ คณะกรรมการพิจารณากำหนดมาตรการป้องกันการกระทำผิดซ้ำ
(ร่างมาตรา ๑๖ ถึงร่างมาตรา ๑๘)

๘.๑ องค์ประกอบของคณะกรรมการพิจารณากำหนดมาตรการป้องกันการกระทำผิดซ้ำ

กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการคณะหนึ่งหรือหลายคณะ เรียกว่า “คณะกรรมการพิจารณากำหนดมาตรการป้องกันการกระทำผิดซ้ำ” จำนวนทั้งสิ้น ๕ คน ประกอบด้วย

(๑) รองปลัดกระทรวงยุติธรรม	
ซึ่งปลัดกระทรวงยุติธรรมมอบหมาย	ประธานกรรมการ
(๒) ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข	กรรมการ
(๓) ผู้แทนกรมคุมประพฤติ	กรรมการ
(๔) ผู้แทนกรมราชทัณฑ์	กรรมการ
(๕) ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ	กรรมการ

โดยกำหนดให้อธิบดีกรมคุมประพฤติแต่งตั้งข้าราชการในกรมคุมประพฤติเป็นเลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการ จำนวนไม่เกิน ๒ คน (ร่างมาตรา ๑๖)

๘.๒ หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการพิจารณากำหนดมาตรการป้องกันการกระทำผิดซ้ำ

กำหนดให้คณะกรรมการพิจารณากำหนดมาตรการป้องกันการกระทำผิดซ้ำ มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) พิจารณากำหนดมาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษตามมาตรา ๒๓ และมาตรา ๒๗

(๒) พิจารณากำหนดมาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษตามมาตรา ๒๘ และมาตรา ๓๔

(๓) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการพิจารณากำหนดมาตรการป้องกันการกระทำผิดซ้ำหรือตามที่คณะกรรมการป้องกันการกระทำผิดซ้ำหรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมมอบหมาย (ร่างมาตรา ๑๗)

๙. หมวด ๓ มาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิด (ร่างมาตรา ๑๙ ถึงร่างมาตรา ๒๑)

**๙.๑ การยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้ใช้มาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิด
ในระหว่างรับโทษจำคุกเพื่อป้องกันมิให้กระทำความผิดซ้ำของพนักงานอัยการ และการพิจารณา
สั่งคำร้องของศาล**

(๑) กำหนดให้พนักงานอัยการมีอำนาจยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้ใช้
มาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดในระหว่างรับโทษจำคุกเพื่อป้องกันมิให้กระทำความผิดซ้ำ
ในคดีที่มีการฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยในความผิดตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๓ โดยจะขอรวมกันไปในคำฟ้องคดี
ดังกล่าวหรือก่อนศาลมีคำพิพากษาก็ได้ (ร่างมาตรา ๑๙ วรรคหนึ่ง)

(๒) กำหนดให้มาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิด ได้แก่

(๒.๑) มาตรการทางการแพทย์

(๒.๒) มาตรการอื่นใดที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมตามข้อเสนอแนะ
ของคณะกรรมการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำกำหนดในกฎกระทรวง (ร่างมาตรา ๑๙ วรรคสอง)

(๓) กำหนดให้ศาลมีคำสั่งให้ใช้มาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิด
ในระหว่างรับโทษจำคุก โดยคำนึงถึงพฤติการณ์แห่งความรุนแรงของคดี สาเหตุแห่งการกระทำความผิด
ประวัติการกระทำความผิด ภาวะแห่งจิต นิสัย และลักษณะส่วนตัวอื่นของผู้กระทำความผิด
ความปลอดภัยของผู้เสียหายและสังคม โอกาสในการกระทำความผิดซ้ำ และการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำ
ความผิด (ร่างมาตรา ๑๙ วรรคสาม)

๙.๒ หน่วยงานผู้รับผิดชอบมาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิด

กำหนดให้กรมราชทัณฑ์เป็นหน่วยงานผู้รับผิดชอบในการดำเนินการ
ตามคำสั่งศาลและจัดทำรายงานผลของการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดพร้อมทั้งความเห็นเสนอต่อ
พนักงานอัยการอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง หากพนักงานอัยการเห็นสมควรอาจร้องขอให้ศาลมีคำสั่ง
เปลี่ยนแปลงแก้ไขหรือยกเลิกมาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดได้ (ร่างมาตรา ๒๐)

**๙.๓ หลักเกณฑ์การใช้มาตรการทางการแพทย์เพื่อป้องกันมิให้กระทำความผิดซ้ำ
และการนำผลของการใช้มาตรการทางการแพทย์มาใช้ประโยชน์**

(๑) กำหนดให้มาตรการทางการแพทย์ที่ศาลมีคำสั่งตามมาตรา ๑๙ (๑)
ต้องดำเนินการโดยผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมอย่างน้อย ๒ คน ซึ่งมีความเห็นพ้องต้องกัน ทั้งนี้
หากผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมเห็นว่าจำเป็นต้องมีการใช้ยา ก็ให้กระทำได้เฉพาะกรณีเมื่อผู้กระทำ
ความผิดยินยอม (ร่างมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง)

(๒) กำหนดให้กรมราชทัณฑ์นำผลของการใช้มาตรการทางการแพทย์มาใช้ในการพิจารณาลดโทษ พักการลงโทษ หรือให้ประโยชน์อื่นใดอันเป็นผลให้ผู้กระทำความผิดได้รับการปล่อยตัวก่อนกำหนดในคำพิพากษาตามกฎหมายว่าด้วยราชทัณฑ์^๔ ด้วย (ร่างมาตรา ๒๑ วรรคสอง)

๑๐. หมวด ๔ มาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษ (ร่างมาตรา ๒๒ ถึงร่างมาตรา ๒๗)

๑๐.๑ การมีคำสั่งกำหนดมาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษของศาล

(๑) กำหนดให้ศาลอาจมีคำสั่งกำหนดมาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษตามที่พนักงานอัยการร้องขอ โดยศาลจะกำหนดมาตรการเดียวหรือหลายมาตรการตามควรแก่กรณีก็ได้ เมื่อมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่านักโทษเด็ดขาดซึ่งศาลมีคำพิพากษาว่าเป็นผู้กระทำความผิดในความผิดตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๓ จะกระทำความผิดดังกล่าวภายหลังพ้นโทษ (ร่างมาตรา ๒๒ วรรคหนึ่ง)

(๒) มาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษ ได้แก่

(๒.๑) ห้ามเข้าใกล้ผู้เสียหายจากการกระทำความผิด

(๒.๒) ห้ามทำกิจกรรมที่เสี่ยงต่อการกระทำความผิด

(๒.๓) ห้ามเข้าเขตกำหนด

(๒.๔) ห้ามออกนอกประเทศเว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากศาล

(๒.๕) ห้ามก่อให้เกิดอันตรายต่อละแวกชุมชนที่ตนพักอาศัย

(๒.๖) ให้พักอาศัยในสถานที่ที่กำหนด

(๒.๗) ให้พักอาศัยในสถานบำบัดที่กำหนดหรือให้ไปอยู่ภายใต้การดูแลในสถานบำบัดภายใต้การดำเนินการของหน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งได้รับการรับรองโดยกระทรวงสาธารณสุขตามที่ศาลเห็นสมควร

(๒.๘) ให้ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานหรือผู้ดูแลสถานที่พักอาศัยหรือสถานบำบัด

(๒.๙) ให้มารายงานตัวต่อพนักงานคุมประพฤติหรือได้รับการเยี่ยมจากพนักงานคุมประพฤติหรืออาสาสมัครคุมประพฤติหรือเจ้าหน้าที่อื่นตามระยะเวลาที่กำหนด

(๒.๑๐) ให้ใช้มาตรการทางการแพทย์ หรือมาพบหรือรับการตรวจรักษาจากแพทย์หรือบุคคลอื่นใดตามที่ศาลหรือพนักงานคุมประพฤติกำหนด

^๔ พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๖๐

(๒.๑๑) ให้เข้ารับการบำบัดฟื้นฟูแก้ไขหรือเข้าร่วมกิจกรรมตามที่ศาลหรือพนักงานคุมประพฤติกำหนด

(๒.๑๒) ให้แจ้งพนักงานคุมประพฤติทราบถึงการเปลี่ยนสถานที่ทำงานหรือการเปลี่ยนงาน

(๒.๑๓) ให้ใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวในการเฝ้าระวัง
(ร่างมาตรา ๒๒ วรรคสอง)

(๓) กำหนดให้ศาลอาจกำหนดระยะเวลาเฝ้าระวังในแต่ละมาตรการตามที่เห็นสมควร แต่ไม่เกิน ๑๐ ปี นับแต่วันพ้นโทษ (ร่างมาตรา ๒๒ วรรคสาม)

(๔) กำหนดให้ศาลมีคำสั่งกำหนดมาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษ โดยคำนึงถึงพฤติการณ์แห่งความรุนแรงของคดี สาเหตุแห่งการกระทำความผิด ประวัติการกระทำความผิด ภาวะแห่งจิต นิสัย และลักษณะส่วนตัวอื่นของผู้กระทำความผิด ความปลอดภัยของผู้เสียหายและสังคม โอกาสในการกระทำความผิดซ้ำ การแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิด และความได้สัดส่วนของการใช้มาตรการที่ต้องกระทบสิทธิเสรีภาพของผู้ต้องถูกบังคับด้วย (ร่างมาตรา ๒๒ วรรคสี่)

๑๐.๒ การจัดทำรายงานจำแนกลักษณะของนักโทษเด็ดขาดและการพิจารณาของคณะกรรมการพิจารณากำหนดมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ

(๑) กำหนดให้กรมราชทัณฑ์จัดทำรายงานจำแนกลักษณะของนักโทษเด็ดขาดตามกฎหมายว่าด้วยราชทัณฑ์^๕ เป็นรายบุคคล ก่อนปล่อยตัวนักโทษเด็ดขาดซึ่งศาลมีคำพิพากษาว่าเป็นผู้กระทำความผิดในความผิดตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๓ พร้อมทั้งความเห็นว่ามันักโทษเด็ดขาดผู้ใดสมควรให้ใช้มาตรการเฝ้าระวังตามมาตรา ๒๒ เสนอต่อคณะกรรมการพิจารณากำหนดมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำเพื่อพิจารณาว่าสมควรกำหนดให้ใช้มาตรการเฝ้าระวังตามมาตรา ๒๒ แก่นักโทษเด็ดขาดผู้นั้น รวมทั้งกำหนดวิธีการและระยะเวลาที่เหมาะสมในการใช้มาตรการดังกล่าวเพื่อป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ (ร่างมาตรา ๒๓ วรรคหนึ่ง)

(๒) กำหนดให้คณะกรรมการพิจารณากำหนดมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำเสนอรายงานและความเห็นภายหลังจากได้พิจารณาว่าสมควรให้ใช้มาตรการเฝ้าระวังตามมาตรา ๒๒ แก่นักโทษเด็ดขาดผู้ใดแล้ว ต่อพนักงานอัยการภายในเวลาอันสมควร ก่อนปล่อยตัวนักโทษเด็ดขาด เพื่อให้พนักงานอัยการพิจารณายื่นคำร้องต่อศาลให้กำหนดมาตรการเฝ้าระวัง (ร่างมาตรา ๒๓ วรรคสอง)

^๕ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๘.

๑๐.๓ การยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้ใช้มาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาด ภายหลังพ้นโทษของพนักงานอัยการ

กำหนดให้พนักงานอัยการยื่นคำร้องต่อศาลที่มีเขตอำนาจในท้องที่เรือนจำหรือสถานที่คุมขังของนักโทษเด็ดขาดก่อนการปล่อยตัวนักโทษเด็ดขาดเพื่อให้ศาลมีคำสั่งกำหนดมาตรการเฝ้าระวัง ในกรณีที่พนักงานอัยการได้รับรายงานพร้อมความเห็นของคณะกรรมการพิจารณา กำหนดมาตรการป้องกันกรกระทำผิดซ้ำแล้ว เห็นสมควรให้ใช้มาตรการดังกล่าว (ร่างมาตรา ๒๔ วรรคหนึ่ง)

๑๐.๔ สิทธิการให้ถ้อยคำและการมีทนายความของนักโทษเด็ดขาด

(๑) กำหนดให้ศาลไต่สวนและมีคำสั่งเมื่อได้รับคำร้องของพนักงานอัยการตามมาตรา ๒๔ โดยให้ส่งสำเนาคำร้องให้นักโทษเด็ดขาดเพื่อทราบวันไต่สวนและสิทธิในการให้ถ้อยคำ และให้ศาลเรียกนักโทษเด็ดขาดมาให้ถ้อยคำด้วย (ร่างมาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง)

(๒) กำหนดให้ศาลถามนักโทษเด็ดขาดว่ามีทนายความหรือไม่ ถ้านักโทษเด็ดขาดไม่มีทนายความ ก็ให้ศาลตั้งทนายความให้ (ร่างมาตรา ๒๕ วรรคสอง)

(๓) กำหนดให้กรมราชทัณฑ์ต้องปล่อยตัวนักโทษเด็ดขาดไปก่อน หากครบกำหนดที่กรมราชทัณฑ์ต้องปล่อยตัวนักโทษเด็ดขาดแล้ว แต่ศาลยังไม่ได้ไต่สวนคำร้องหรือมีคำสั่งตามที่พนักงานอัยการร้องขอ โดยศาลยังคงมีอำนาจเรียกนักโทษเด็ดขาดที่ได้รับการปล่อยตัวมาให้ถ้อยคำประกอบการไต่สวนด้วย (ร่างมาตรา ๒๕ วรรคสาม)

๑๐.๕ เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบมาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษและการจัดทำฐานข้อมูลในระบบสารสนเทศศูนย์เฝ้าระวังความปลอดภัยของประชาชน

(๑) กำหนดให้พนักงานคุมประพฤติเป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินการตามคำสั่งของศาล โดยให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของผู้ปฏิบัติงาน การสืบเสาะและพินิจ และการคุมความประพฤติตามกฎหมายว่าด้วยการคุมประพฤติ^๖ มาใช้บังคับโดยอนุโลม (ร่างมาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง)

(๒) กำหนดให้พนักงานคุมประพฤติตรวจสอบถึงสาเหตุที่ผู้ถูกเฝ้าระวังไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ศาลกำหนด และดำเนินการแก้ไข (ร่างมาตรา ๒๖ วรรคสอง)

(๓) กำหนดให้พนักงานคุมประพฤติจัดทำรายงานการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษเสนอต่อศาล เมื่อครบกำหนด ๖ เดือน นับแต่วันที่ศาลมีคำสั่งตามมาตรา ๒๒ และในทุกรอบ ๖ เดือน โดยศาลอาจแก้ไขเพิ่มเติม ลดหรือขยายระยะเวลา หรือยกเลิกคำสั่งมาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษในกรณีที่ศาลเห็นสมควรได้ (ร่างมาตรา ๒๖ วรรคสาม)

^๖ พระราชบัญญัติคุมประพฤติ พ.ศ. ๒๕๕๙

(๔) กำหนดให้กรมคุมประพฤติจัดทำฐานข้อมูลในระบบสารสนเทศ ศูนย์เฝ้าระวังความปลอดภัยของประชาชน (ร่างมาตรา ๒๖ วรรคสี่)

๑๐.๖ การแก้ไขเปลี่ยนแปลงมาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษ

กำหนดให้ศาลอาจสั่งแก้ไขเพิ่มเติม ลดหรือขยายระยะเวลา หรือยกเลิก มาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษบางมาตรการหรือทุกมาตรการได้ ในกรณีที่ พฤติการณ์ที่เกี่ยวกับการใช้มาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษของผู้ถูกเฝ้าระวัง ได้เปลี่ยนแปลงไป เมื่อพนักงานอัยการหรือผู้ถูกเฝ้าระวังร้องขอหรือศาลเห็นเอง และเมื่อศาลมีคำสั่ง ใดๆแล้ว ให้ศาลแจ้งให้ผู้ถูกเฝ้าระวังและผู้เกี่ยวข้องทราบ (ร่างมาตรา ๒๗ วรรคหนึ่ง)

๑๑. หมวด ๕ มาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษ (ร่างมาตรา ๒๘ ถึงร่างมาตรา ๓๖)

๑๑.๑ การมีคำสั่งให้ใช้มาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษแก่นักโทษเด็ดขาด ของศาล

กำหนดให้ศาลอาจมีคำสั่งให้ใช้มาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษ แก่นักโทษเด็ดขาดซึ่งศาลมีคำพิพากษาว่าเป็นผู้กระทำความผิดในความผิดตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๓ ตั้งแต่วันพ้นโทษหรือภายหลังพ้นโทษเพื่อป้องกันการกระทำความผิดซ้ำตามที่พนักงานอัยการร้องขอ ในกรณีที่ศาลเห็นว่ามีความเห็นสมควรเชื่อได้ว่าผู้นั้นจะไปกระทำความผิดตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๓ และ ไม่มีมาตรการอื่นใดที่อาจป้องกันมิให้ผู้นั้นไปกระทำความผิดได้ (ร่างมาตรา ๒๘)

๑๑.๒ การเสนอให้ศาลมีคำสั่งให้ใช้มาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษ โดยคณะกรรมการพิจารณากำหนดมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ

(๑) กำหนดให้คณะกรรมการพิจารณากำหนดมาตรการป้องกันการ กระทำความผิดซ้ำเสนอรายงานการกำหนดมาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษ ตามมาตรา ๒๓ ซึ่งเป็นการเสนอรายงานก่อนปล่อยตัวนักโทษเด็ดขาดพร้อมทั้งความเห็นต่อพนักงานอัยการ เพื่อพิจารณายื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้ใช้มาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษกับนักโทษเด็ดขาด เพื่อไม่ให้ผู้นั้นไปกระทำความผิดตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๓ ในกรณีที่เห็นว่ามี ความจำเป็นที่จะต้องขอให้ ศาลมีคำสั่งดังกล่าว (ร่างมาตรา ๒๙ วรรคหนึ่ง)

(๒) กำหนดให้คณะกรรมการพิจารณากำหนดมาตรการป้องกันการ กระทำความผิดซ้ำเสนอรายงานการกำหนดมาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษ ตามมาตรา ๒๓ พร้อมทั้งความเห็นต่อพนักงานอัยการเพื่อพิจารณายื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้ใช้ มาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษร่วมกับการกำหนดมาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษ เมื่อครบกำหนดการคุมขังต่อเนื่องกันไป ในกรณีที่เห็นว่ามี ความจำเป็นที่จะต้องขอให้ศาลมีคำสั่งดังกล่าว (ร่างมาตรา ๒๙ วรรคสอง)

๑๑.๓ การเสนอให้ใช้มาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษแก่ผู้ถูกเฝ้าระวังของพนักงานคุมประพฤติ

(๑) กำหนดให้พนักงานคุมประพฤติเสนอความเห็นต่อพนักงานอัยการเพื่อพิจารณายื่นคำร้องต่อศาลในท้องที่ที่ผู้ถูกเฝ้าระวังมีที่อยู่หรือท้องที่ที่พบตัวผู้ถูกเฝ้าระวังเพื่อขอให้ศาลมีคำสั่งให้ใช้มาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษแก่ผู้ถูกเฝ้าระวังเพื่อป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในกรณีที่มีเหตุที่จะขอให้ศาลมีคำสั่งกำหนดมาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษตามมาตรา ๒๘ หรือผู้ถูกเฝ้าระวังฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษ (ร่างมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง)

(๒) กำหนดให้พนักงานคุมประพฤติอาจเสนอความเห็นต่อพนักงานอัยการเพื่อพิจารณา หรือในกรณีที่พนักงานอัยการเห็นสมควร อาจขอให้ศาลมีคำสั่งให้ใช้มาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษร่วมกับการกำหนดมาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษเมื่อครบกำหนดการคุมขังต่อเนื่องกันได้ (ร่างมาตรา ๓๐ วรรคสอง)

๑๑.๔ การไต่สวนคำร้องและออกหมายจับผู้ถูกเฝ้าระวัง

(๑) กำหนดให้ศาลไต่สวนคำร้องของพนักงานอัยการตามมาตรา ๒๙ หรือมาตรา ๓๐ (ร่างมาตรา ๓๑ วรรคหนึ่ง)

(๒) กำหนดให้ศาลมีอำนาจออกหมายจับผู้ถูกเฝ้าระวังได้ ถ้าในวันไต่สวนผู้ถูกเฝ้าระวังไม่มาศาลตามหมายเรียกหรือตามนัดโดยไม่มีเหตุอันสมควร จงใจไม่รับหมายเรียกได้หลบหนีไปหรือมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าจะหลบหนี และกำหนดให้นำเรื่องการควบคุมตัวผู้ถูกจับตามมาตรา ๓๘ วรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม (ร่างมาตรา ๓๑ วรรคสอง)

๑๑.๕ การใช้มาตรการคุมขังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษหรือการใช้มาตรการเฝ้าระวังต่อเนื่องจากการคุมขังอันเนื่องมาจากคำร้องของพนักงานอัยการตามมาตรา ๒๙ ตามการเสนอรายงานของคณะกรรมการพิจารณากำหนดมาตรการป้องกันการกระทำผิดซ้ำที่เสนอก่อนปล่อยตัวนักโทษเด็ดขาด

กำหนดให้ศาลอาจสั่งให้ใช้มาตรการคุมขังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษเพียงเท่าที่จำเป็นเพื่อป้องกันไม่ให้ผู้นั้นกระทำความผิดซ้ำ โดยมีกำหนดระยะเวลาไม่เกิน ๓ ปี นับแต่วันพ้นโทษ หรือมีคำสั่งให้ใช้มาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษเมื่อครบกำหนดการคุมขังต่อเนื่องกันไปตามที่พนักงานอัยการร้องขอก็ได้ โดยให้นำหมวด ๓ มาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิด มาใช้บังคับโดยอนุโลม แต่เมื่อนับระยะเวลาทั้งหมดรวมกันแล้ว จะต้องมีระยะเวลาไม่เกิน ๑๐ ปี นับแต่วันที่ผู้นั้นพ้นโทษ (ร่างมาตรา ๓๒)

๑๑.๖ การใช้มาตรการคุมขังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษหรือการใช้มาตรการเฝ้าระวังต่อเนื่องจากการคุมขังอันเนื่องมาจากคำร้องของพนักงานอัยการตามมาตรา ๓๐ ตามการเสนอความเห็นของพนักงานคุมประพฤติในระหว่างการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษที่ได้รับการปล่อยตัวไปแล้ว

(๑) กำหนดให้ศาลอาจสั่งให้ใช้มาตรการคุมขังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษแก่ผู้ถูกเฝ้าระวังเพียงเท่าที่จำเป็นเพื่อป้องกันมิให้ผู้นั้นกระทำความผิดซ้ำ โดยมีระยะเวลาไม่เกิน ๓ ปี นับแต่วันที่ผู้ถูกเฝ้าระวังถูกควบคุมตัว ตามที่พนักงานอัยการร้องขอตามมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง แต่เมื่อนับระยะเวลาที่ศาลเคยมีคำสั่งให้ใช้มาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ และระยะเวลาในครั้งนี้อย่างรวมกันแล้ว จะต้องมียุทธศาสตร์ระยะเวลาไม่เกิน ๑๐ ปี นับแต่วันที่ผู้พ้นโทษ ในกรณีเช่นว่านี้ ให้ถือว่าคำสั่งการใช้มาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษของศาลสิ้นสุดลง (ร่างมาตรา ๓๓ วรรคหนึ่ง)

(๒) กำหนดให้ศาลอาจสั่งให้ใช้มาตรการคุมขังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษแก่ผู้ถูกเฝ้าระวังเพียงเท่าที่จำเป็นเพื่อป้องกันมิให้ผู้นั้นกระทำความผิดซ้ำ โดยมีระยะเวลาไม่เกิน ๓ ปี นับแต่วันที่ผู้ถูกเฝ้าระวังถูกควบคุมตัว หรือมีคำสั่งให้ใช้มาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษเมื่อครบกำหนดการคุมขังต่อเนื่องกันไปตามที่พนักงานอัยการร้องขอได้ โดยให้นำหมวด ๓ มาตราการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิด มาใช้บังคับโดยอนุโลม แต่เมื่อนับระยะเวลาที่ศาลเคยมีคำสั่งให้ใช้มาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำและระยะเวลาในครั้งนี้อย่างรวมกันแล้ว จะต้องมียุทธศาสตร์ระยะเวลาไม่เกิน ๑๐ ปี นับแต่วันที่ผู้พ้นโทษ (ร่างมาตรา ๓๓ วรรคสอง)

๑๑.๗ หน่วยงานผู้รับผิดชอบในการดำเนินการบังคับตามคำสั่งคุมขังภายหลังพ้นโทษและการแก้ไขเปลี่ยนแปลงคำสั่งคุมขังภายหลังพ้นโทษ

(๑) กำหนดให้กรมราชทัณฑ์เป็นหน่วยงานผู้รับผิดชอบในการดำเนินการบังคับตามคำสั่งคุมขังภายหลังพ้นโทษ และให้นำกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการกักกันตามประมวลกฎหมายอาญา^๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม (ร่างมาตรา ๓๔ วรรคหนึ่ง)

(๒) กำหนดให้คณะกรรมการพิจารณากำหนดมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำพิจารณาเสนอความเห็นต่อพนักงานอัยการเพื่อพิจารณายื่นคำร้องต่อศาลให้มีคำสั่งแก้ไขเพิ่มเติม ลดหรือขยายระยะเวลา หรือยกเลิกคำสั่งคุมขังภายหลังพ้นโทษหรือเปลี่ยนแปลงคำสั่งคุมขังภายหลังพ้นโทษเป็นคำสั่งเฝ้าระวังแทนได้ ในกรณีที่พฤติการณ์เปลี่ยนแปลงไป หรือเมื่อครบกำหนด ๖ เดือนนับแต่วันที่เริ่มมีการคุมขังภายหลังพ้นโทษและในทุกรอบ ๖ เดือน (ร่างมาตรา ๓๔ วรรคสอง)

^๗ พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการกักกันตามประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. ๒๕๑๐

๑๑.๘ ระยะเวลาล่วงเลยการคุมขัง

กำหนดให้ในกรณีที่ศาลได้มีคำสั่งคุมขังผู้ถูกเฝ้าระวังแล้ว แต่ผู้นั้นยังไม่ได้รับการคุมขัง หรือได้รับการคุมขังแต่ยังไม่ครบถ้วนเพราะหลบหนี ถ้าพ้นกำหนด ๓ ปี นับแต่วันที่ศาลมีคำสั่งหรือนับแต่วันที่ผู้นั้นหลบหนีระหว่างเวลาที่ต้องคุมขัง จนล่วงเลยระยะเวลาการคุมขังจะคุมขังผู้นั้นไม่ได้ (ร่างมาตรา ๓๕)

๑๑.๙ การยื่นคำร้องของพนักงานอัยการ เพื่อขอให้ศาลมีคำสั่งให้ใช้มาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษต่อเนื่องจากการคุมขัง

กำหนดให้พนักงานอัยการอาจยื่นคำร้องต่อศาลก่อนครบกำหนดเวลาการคุมขังเพื่อให้ศาลมีคำสั่งให้ใช้มาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษแก่ผู้ถูกคุมขังเมื่อครบกำหนดการคุมขังได้ ในกรณีที่ศาลไม่ได้มีคำสั่งให้ใช้มาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษต่อเนื่องจากการคุมขังตามมาตรา ๓๒ วรรคสอง หรือมาตรา ๓๓ วรรคสอง โดยศาลอาจมีคำสั่งดังกล่าวภายหลังครบกำหนดการคุมขังก็ได้ และกำหนดให้นำหมวด ๓ มาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิด มาใช้บังคับโดยอนุโลม (ร่างมาตรา ๓๖)

๑๒. หมวด ๖ การคุมขังฉุกเฉิน (ร่างมาตรา ๓๗ ถึงร่างมาตรา ๔๑)

๑๒.๑ การมีคำสั่งคุมขังฉุกเฉินของศาล

กำหนดให้ศาลอาจมีคำสั่งคุมขังฉุกเฉินผู้ถูกเฝ้าระวังได้ไม่เกิน ๗ วัน นับแต่วันที่ศาลมีคำสั่ง ตามที่พนักงานอัยการร้องขอ ในกรณีที่มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าผู้ถูกเฝ้าระวังจะกระทำความผิดตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๓ และมีเหตุฉุกเฉิน โดยไม่มีมาตรการอื่นใดที่อาจป้องกันมิให้ผู้ถูกเฝ้าระวังกระทำความผิดดังกล่าวได้ (ร่างมาตรา ๓๗)

๑๒.๒ การเสนอให้ศาลมีคำสั่งคุมขังฉุกเฉินของพนักงานคุมประพฤติและการจับรวมทั้งการควบคุมตัวผู้ถูกเฝ้าระวังของพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ

(๑) กำหนดให้พนักงานคุมประพฤติเสนอความเห็นต่อพนักงานอัยการเพื่อพิจารณายื่นคำร้องต่อศาลในท้องที่ที่ผู้ถูกเฝ้าระวังมีที่อยู่หรือท้องที่ที่พบตัวผู้ถูกเฝ้าระวัง เพื่อขอให้ศาลมีคำสั่งคุมขังฉุกเฉิน ในกรณีที่ปรากฏเหตุตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๗ (ร่างมาตรา ๓๘ วรรคหนึ่ง)

(๒) ก่อนที่ศาลจะมีคำสั่งคุมขังฉุกเฉิน พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจมีอำนาจจับผู้ถูกเฝ้าระวัง ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๗๘^๘ แต่ห้ามควบคุมผู้ถูกจับเกินกว่า ๔๘ ชั่วโมงนับแต่เวลาที่ผู้ถูกจับมาถึงที่ทำการของพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ และเมื่อศาลมีคำสั่งคุมขังฉุกเฉินแล้ว ให้กรมราชทัณฑ์นำตัวผู้ถูกเฝ้าระวังไปคุมขังฉุกเฉินตามคำสั่งศาล รวมทั้งกำหนดให้คำสั่งตามมาตราการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษไม่สิ้นผลไป โดยให้ดำเนินการต่อไปภายหลังพ้นจากการคุมขังฉุกเฉินแล้ว (ร่างมาตรา ๓๘ วรรคสอง)

๑๒.๓ การโต้แย้งคำสั่งคุมขังฉุกเฉินของผู้ถูกเฝ้าระวัง

(๑) กำหนดให้ศาลพิจารณาคำร้องของพนักงานอัยการโดยเร็ว และอาจมีคำสั่งคุมขังฉุกเฉินผู้ถูกเฝ้าระวังได้ ในกรณีเป็นที่พอใจของศาลว่ามีเหตุตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๗ (ร่างมาตรา ๓๙ วรรคหนึ่ง)

(๒) กำหนดให้ผู้ถูกเฝ้าระวังอาจยื่นคำร้องขอฝ่ายเดียวเพื่อให้ศาลยกเลิกคำสั่งคุมขังฉุกเฉิน และกำหนดให้คำสั่งยกเลิกคำสั่งคุมขังฉุกเฉินเป็นที่สุด (ร่างมาตรา ๓๙ วรรคสอง)

๑๒.๔ หน่วยงานผู้รับผิดชอบคำสั่งคุมขังฉุกเฉิน

กำหนดให้กรมราชทัณฑ์เป็นหน่วยงานผู้รับผิดชอบในการดำเนินการตามคำสั่งคุมขังฉุกเฉิน และให้นำกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการกักกันตามประมวลกฎหมายอาญา^๙ มาใช้บังคับโดยอนุโลม (ร่างมาตรา ๔๐)

๑๒.๕ การเสนอให้แก้ไขเพิ่มเติมมาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษหรือมีคำสั่งให้ใช้มาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษในระหว่างศาลมีคำสั่งคุมขังฉุกเฉิน

กำหนดให้กรมคุมประพฤติดำเนินการให้มีการเสนอความเห็นไปยังพนักงานอัยการเพื่อพิจารณาเสนอต่อศาลให้มีคำสั่งแก้ไขเพิ่มเติมมาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษที่ศาลมีคำสั่งตามหมวด ๔ หรือเพื่อเสนอต่อศาลให้มีคำสั่งให้ใช้มาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษตามหมวด ๕ เพื่อป้องกันผู้ถูกคุมขังฉุกเฉินกระทำความผิดซ้ำ (ร่างมาตรา ๔๑)

^๘ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๗๘ บัญญัติไว้ ดังนี้

“มาตรา ๗๘ พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจจะจับผู้ใดโดยไม่มีหมายจับหรือคำสั่งของศาลนั้นไม่ได้ เว้นแต่

(๑) เมื่อบุคคลนั้นได้กระทำความผิดซึ่งหน้าดังได้บัญญัติไว้ในมาตรา ๘๐

(๒) เมื่อพบบุคคลโดยมีพฤติการณ์อันควรสงสัยว่าผู้นั้นน่าจะก่อเหตุร้ายให้เกิดอันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สินของผู้อื่นโดยมีเครื่องมือ อาวุธ หรือวัตถุอย่างอื่นอันสามารถอาจใช้ในการกระทำความผิด

(๓) เมื่อมีเหตุที่จะออกหมายจับบุคคลนั้นตามมาตรา ๖๖ (๒) แต่มีความจำเป็นเร่งด่วนที่ไม่อาจขอให้ศาลออกหมายจับบุคคลนั้นได้

(๔) เป็นการจับผู้ต้องหาหรือจำเลยที่หนีหรือจะหลบหนีในระหว่างถูกปล่อยชั่วคราวตามมาตรา ๑๑๗”

^๙ อ้างแล้ว เจริญธรรมที่ ๗. หน้า ๑๓.

ร่างพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ.

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

๑๓. หมวด ๗ การอุทธรณ์ (ร่างมาตรา ๔๒)

๑๓.๑ กำหนดให้คำสั่งศาลตามหมวด ๓ มาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิด หมวด ๔ มาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษ และหมวด ๕ มาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษ ในกรณีที่ศาลมีคำสั่งยกคำร้องของพนักงานอัยการ เป็นที่สุด ส่วนกรณีคำสั่งตามที่พนักงานอัยการ ร้องขอ ให้อุทธรณ์ได้เฉพาะในปัญหาข้อกฎหมายเท่านั้น (ร่างมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง)

๑๓.๒ กำหนดให้คำสั่งศาลชั้นอุทธรณ์ เป็นที่สุด (ร่างมาตรา ๔๒ วรรคสอง)

๑๔. บทเฉพาะกาล (ร่างมาตรา ๔๓)

กำหนดให้นำพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับแก่บรรดาคดีที่โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษ ผู้กระทำความผิดในความผิดตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๓ ที่ค้างพิจารณาอยู่ในศาล และกรณีที่จะมีการ ปลดปล่อยตัวนักโทษเด็ดขาดซึ่งเป็นผู้กระทำความผิดตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๓ อยู่ในวันก่อนวันที่ พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๔๓)

บทวิเคราะห์**ร่างพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ
ในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ.
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)****๑. เหตุผลที่จำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติ**

เนื่องจากผู้กระทำความผิดอาญาบางประเภทที่เกี่ยวข้องกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง เช่น การฆาตกรรม การข่มขืนกระทำชำเรา การกระทำความผิดทางเพศกับเด็ก การทำร้ายจนเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย การทำร้ายร่างกายผู้อื่นจนเป็นเหตุให้รับอันตรายสาหัส รวมทั้งการนำตัวบุคคลไปเรียกค่าไถ่ เมื่อได้รับการถูกจำคุกจนพ้นกำหนดโทษและได้รับการปล่อยตัวสู่สังคมแล้ว ถึงแม้ว่าจะมีการติดตามจากเจ้าพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจบ้างแต่ไม่มีสภาพบังคับเป็นกฎหมายและไม่มีประสิทธิผลในการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ ผู้กระทำความผิดเหล่านี้ส่วนหนึ่งยังมีแนวโน้มที่จะกระทำความผิดในรูปแบบเดียวกันหรือรูปแบบใกล้เคียงกันซ้ำอีก สมควรมีกฎหมายเฉพาะที่กำหนดมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิดดังกล่าว โดยการกำหนดให้มีมาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิด มาตรการเฝ้าระวังภายหลังพ้นโทษ และมาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษเพื่อป้องกันสังคมและผู้เสียหายจากการกระทำความผิดที่อาจเกิดขึ้นอีก และเพื่อส่งเสริมการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิด โดยคำนึงถึงสิทธิและเสรีภาพของผู้ต้องคำสั่งดังกล่าวอย่างเหมาะสม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. ประเด็นสำคัญจากการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่หนึ่งและวาระที่สอง**๒.๑ วาระที่หนึ่ง ชั้นรับหลักการ^{๑๐}****๒.๑.๑ การเสนอร่างพระราชบัญญัติ**

ร่างพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. เสนอโดย คณะรัฐมนตรี ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๔ และได้เข้าสู่การพิจารณาของที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๒๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๖๕ และครั้งที่ ๒๗ (สมัยสามัญประจำปี

^{๑๐} สามารถสืบค้นเอกสารแนบระเบียบวาระ เอกสารประกอบการพิจารณา บันทึกการประชุมในวาระที่หนึ่ง และบันทึกการออกเสียงลงคะแนนของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรชั้นรับหลักการ ได้จากเว็บไซต์ E-Library ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร <https://library.parliament.go.th/th/house-representatives-documents> หรือสแกนข้อมูลผ่าน QR CODE หมายเลข ๑ ถึง ๖ ในหน้าที่ ๔๓ และหน้า ๔๔

ครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ โดยที่ประชุมเห็นชอบให้นำร่างพระราชบัญญัติทำนองเดียวกันอีก ๑ ฉบับ ขึ้นมาพิจารณารวมกันไป คือ ร่างพระราชบัญญัติป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. (นางสาวพัชรินทร์ ชำศิริพงษ์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

๒.๑.๒ สารสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. ได้แถลงหลักการและเหตุผล พร้อมทั้งกล่าวถึงสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติที่เสนอทั้ง ๒ ฉบับ สรุปได้ ดังนี้

๒.๑.๒.๑ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม (นายสมศักดิ์ เทพสุทิน) ได้แถลงหลักการและเหตุผล พร้อมทั้งกล่าวถึงสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. สรุปได้ ดังนี้

หลักการ คือ ให้มีกฎหมายว่าด้วยมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง

สำหรับเหตุผลที่จำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ คือ เนื่องจากผู้กระทำความผิดอาญาบางประเภทที่เกี่ยวข้องกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง เช่น การฆาตกรรม การข่มขืนกระทำชำเรา การกระทำความผิดทางเพศกับเด็ก การทำร้ายจนเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย การทำร้ายร่างกายผู้อื่นจนเป็นเหตุให้รับอันตรายสาหัส รวมทั้งการนำตัวบุคคลไปเรียกค่าไถ่ เมื่อได้รับการถูกจำคุกจนพ้นกำหนดโทษและได้รับการปล่อยตัวสู่สังคมแล้ว ถึงแม้ว่าจะมีการติดตามจากเจ้าพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจบ้างแต่ไม่มีสภาพบังคับเป็นกฎหมายและไม่มีประสิทธิภาพในการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ ผู้กระทำความผิดเหล่านี้ส่วนหนึ่งยังมีแนวโน้มที่จะกระทำความผิดในรูปแบบเดียวกันหรือรูปแบบใกล้เคียงกันซ้ำอีก สมควรมีกฎหมายเฉพาะที่กำหนดมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิดดังกล่าว โดยการกำหนดให้มีมาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิด มาตรการเฝ้าระวังภายหลังพ้นโทษ และมาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษเพื่อป้องกันสังคมและผู้เสียหายจากการกระทำความผิดที่อาจเกิดขึ้นอีก และเพื่อส่งเสริมการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิด โดยคำนึงถึงสิทธิและเสรีภาพของผู้ต้องคำสั่งดังกล่าวอย่างเหมาะสม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่างพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. ที่สภาผู้แทนราษฎรรับหลักการในวาระที่หนึ่ง มีสาระสำคัญ ดังนี้

(๑) วันใช้บังคับ

กำหนดให้พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนด ๑๘๐ วัน นับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป (ร่างมาตรา ๒)

(๒) ขอบเขตการใช้บังคับกฎหมาย

(๒.๑) กำหนดให้พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับแก่การกระทำความผิดตามที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญา^{๑๑} มาตรา ๒๗๖ (ความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเรา) มาตรา ๒๗๗ (ความผิดฐานกระทำชำเราเด็กอายุยังไม่เกิน ๑๕ ปี) มาตรา ๒๗๘ (ความผิดฐานกระทำอนาจารแก่บุคคลอายุกว่า ๑๕ ปี) มาตรา ๒๗๙ (ความผิดฐานกระทำอนาจารแก่เด็กอายุยังไม่เกิน ๑๕ ปี) มาตรา ๒๘๐ (ความผิดฐานกระทำอนาจารตามมาตรา ๒๗๘ หรือมาตรา ๒๗๙ เป็นเหตุให้ผู้ถูกกระทำได้รับอันตรายสาหัสหรือถึงแก่ความตาย) มาตรา ๒๘๓ ทวิ (ความผิดฐานพาบุคคลอายุเกิน ๑๕ ปี แต่ยังไม่เกิน ๑๘ ปี ไปเพื่อการอนาจาร) มาตรา ๒๘๔ (ความผิดฐานพาผู้อื่นไปเพื่อการอนาจาร) มาตรา ๒๘๘ (ความผิดฐานฆ่าผู้อื่น) มาตรา ๒๘๙ (ความผิดฐานฆ่าบุพการี ฆ่าเจ้าพนักงาน ฆ่าผู้ช่วยเหลือเจ้าพนักงาน ฆ่าผู้อื่นโดยไตร่ตรองไว้ก่อน ฆ่าผู้อื่นโดยทรนหรือโดยกระทำทารุณโหดร้าย ฆ่าผู้อื่นเพื่อเตรียมการ หรือเพื่อความสะดวกในการที่จะกระทำความผิดอย่างอื่น ฆ่าผู้อื่นเพื่อจะเอาหรือเอาไว้ซึ่งผลประโยชน์ อันเกิดแต่การที่ตนได้กระทำความผิดอื่น เพื่อปกปิดความผิดอื่นของตน หรือเพื่อหลีกเลี่ยงให้พ้นอาญาในความผิดอื่นที่ตนได้กระทำไว้) มาตรา ๒๙๐ (ความผิดฐานทำร้ายผู้อื่นจนเป็นเหตุให้ผู้นั้นถึงแก่ความตาย) มาตรา ๒๙๗ (ความผิดฐานทำร้ายร่างกายเป็นเหตุให้ผู้ถูกกระทำร้ายรับอันตรายสาหัส) มาตรา ๒๙๘ (ความผิดฐานทำร้ายร่างกายเป็นเหตุให้ผู้ถูกกระทำร้ายรับอันตรายสาหัส โดยความผิดนั้นมีลักษณะตาม มาตรา ๒๘๙) และมาตรา ๓๑๓ (ความผิดฐานเรียกค่าไถ่) (ร่างมาตรา ๓ วรรคหนึ่ง)

(๒.๒) กำหนดให้นำพระราชบัญญัตินี้มาใช้บังคับแก่จำเลยซึ่งศาลมีคำพิพากษาว่ามีความผิดตามมาตราหนึ่งมาตราใดตามทีระบุไว้ในมาตรา ๓ วรรคหนึ่ง แม้ศาลจะพิพากษาให้ลงโทษในความผิดอื่นที่ไม่ได้ระบุไว้ในมาตรา ๓ วรรคหนึ่งด้วยก็ตาม (ร่างมาตรา ๓ วรรคสอง)

(๓) กรณียกเว้นไม่ให้นำพระราชบัญญัตินี้มาใช้บังคับ

กำหนดมิให้ใช้บังคับพระราชบัญญัตินี้แก่ผู้ซึ่งกระทำความผิดตามบทบัญญัติมาตราหนึ่งมาตราใดตามทีระบุไว้ในมาตรา ๓ ในขณะที่มีอายุต่ำกว่า ๑๘ ปี (ร่างมาตรา ๔)

(๔) บทนิยาม^{๑๒}

กล่าวเฉพาะบทนิยามคำว่า “คุมขัง” หมายความว่า การควบคุมนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษหรือผู้ถูกเฝ้าระวังไว้ในเขตกำหนดเพื่อป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ (ร่างมาตรา ๕)

^{๑๑} อ้างแล้ว เชิงบรรณที่ ๑. หน้า ๒.

^{๑๒} อ้างแล้ว เชิงบรรณที่ ๒. หน้า ๓.

ร่างพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ.

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

ทั้งนี้ บทนิยามดังกล่าวเป็นการกำหนดให้มีความชัดเจนโดยเทียบเคียงกับกรณี “กักกัน” ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๔๐ และเพื่อให้ผู้ที่หลบหนีจากการถูกคุมขังและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการหลบหนีดังกล่าวมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๙๐ มาตรา ๑๙๑ มาตรา ๑๙๒ มาตรา ๒๐๔ หรือมาตรา ๒๐๕^{๑๓}

(๕) การนำบทบัญญัติหรือวิธีพิจารณาแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาใช้บังคับ

กำหนดให้นำบทบัญญัติหรือวิธีพิจารณาแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาใช้บังคับในกรณีที่พระราชบัญญัตินี้มีได้บัญญัติไว้เป็นการเฉพาะ และโดยให้นำมาใช้บังคับเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๖)

(๖) ผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติ และหน้าที่และอำนาจในการออกกฎหมายลำดับรองเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติ

(๖.๑) กำหนดให้ประธานศาลฎีกา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม และอัยการสูงสุดเป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่และอำนาจของตน (ร่างมาตรา ๗ วรรคหนึ่ง)

(๖.๒) กำหนดให้ประธานศาลฎีกาโดยความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกามีอำนาจออกข้อบังคับ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมมีอำนาจออกกฎกระทรวง และอัยการสูงสุดมีอำนาจออกข้อบังคับเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่และอำนาจของตน (ร่างมาตรา ๗ วรรคสอง)

(๖.๓) กำหนดให้ข้อบังคับและกฎกระทรวงมีผลใช้บังคับเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว (ร่างมาตรา ๗ วรรคสาม)

(๗) หมวด ๑ คณะกรรมการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ (ร่างมาตรา ๘ ถึงร่างมาตรา ๑๕)

(๗.๑) องค์ประกอบของคณะกรรมการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ

กำหนดให้มีคณะกรรมการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ จำนวนทั้งสิ้นไม่เกิน ๑๖ คน ประกอบด้วย กรรมการโดยตำแหน่ง จำนวน ๑๑ คน และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมแต่งตั้ง จำนวนไม่เกิน ๕ คน ดังนี้

๑) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม	ประธานกรรมการ
๒) ปลัดกระทรวงยุติธรรม	รองประธานกรรมการ
๓) ปลัดกระทรวงมหาดไทย	กรรมการ
๔) อธิบดีกรมการปกครอง	กรรมการ
๕) อธิบดีกรมการแพทย์	กรรมการ

^{๑๓} อ้างแล้ว เชิงบรรณที่ ๓. หน้า ๓ - ๔.

๖) อธิบดีกรมราชทัณฑ์	กรรมการ
๗) อธิบดีกรมสุขภาพจิต	กรรมการ
๘) ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ	กรรมการ
๙) เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม	กรรมการ
๑๐) อัยการสูงสุด	กรรมการ
๑๑) ผู้ทรงคุณวุฒิ
จำนวนไม่เกิน ๕ คน	กรรมการ
๑๒) อธิบดีกรมคุมประพฤติ	กรรมการและเลขานุการ

โดยกำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจากผู้มีความรู้ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ หรือมีประสบการณ์เป็นที่ประจักษ์ในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านกฎหมาย ด้านอาชญาวิทยา ด้านทัณฑวิทยา ด้านการบริหารงานยุติธรรม ด้านสังคมวิทยา และมานุษยวิทยา ด้านสังคมสงเคราะห์ ด้านจิตวิทยา ด้านจิตเวชศาสตร์ หรือด้านอื่น ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ รวมทั้งกำหนดให้อธิบดีกรมคุมประพฤติและอธิบดีกรมราชทัณฑ์มีอำนาจแต่งตั้งข้าราชการในกรมของตน จำนวนกรมละ ๑ คน เป็นผู้ช่วยเลขานุการ (ร่างมาตรา ๘)

(๗.๒) หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ

กำหนดให้คณะกรรมการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

๑) กำหนดนโยบายและแผนการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๓ รวมทั้งพิจารณาให้ความเห็นเกี่ยวกับการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำตามที่คณะรัฐมนตรีขอให้พิจารณา

๒) ให้คำแนะนำหรือคำปรึกษาแก่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมในการออกกฎกระทรวงตามพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งให้คำแนะนำแก่คณะกรรมการพิจารณากำหนดมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ กรมคุมประพฤติ และกรมราชทัณฑ์ในการออกระเบียบหรือปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

๓) ให้คำปรึกษา ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะแก่ส่วนราชการหน่วยงานของรัฐและองค์กรต่าง ๆ เกี่ยวกับการบริหารและการดำเนินงานป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ

๔) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำหรือตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมมอบหมาย

(ร่างมาตรา ๑๒)

(๘) หมวด ๒ คณะกรรมการพิจารณากำหนดมาตรการป้องกันการกระทำ
ความผิดซ้ำ (ร่างมาตรา ๑๖ ถึงร่างมาตรา ๑๘)

(๘.๑) องค์ประกอบของคณะกรรมการพิจารณากำหนดมาตรการป้องกันการ
การกระทำผิดซ้ำ

กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมมีอำนาจแต่งตั้ง
คณะกรรมการคณะหนึ่งหรือหลายคณะ เรียกว่า “คณะกรรมการพิจารณากำหนดมาตรการป้องกันการ
การกระทำผิดซ้ำ” จำนวนทั้งสิ้น ๕ คน ประกอบด้วย

๑) รองปลัดกระทรวงยุติธรรม

ซึ่งปลัดกระทรวงยุติธรรมมอบหมาย ประธานกรรมการ

๒) ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข กรรมการ

๓) ผู้แทนกรมคุมประพฤติ กรรมการ

๔) ผู้แทนกรมราชทัณฑ์ กรรมการ

๕) ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ กรรมการ

โดยกำหนดให้อธิบดีกรมคุมประพฤติแต่งตั้งข้าราชการในกรมคุมประพฤติ
เป็นเลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการ จำนวนไม่เกิน ๒ คน

(ร่างมาตรา ๑๖)

(๘.๒) หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการพิจารณากำหนดมาตรการ
ป้องกันการกระทำผิดซ้ำ

กำหนดให้คณะกรรมการพิจารณากำหนดมาตรการป้องกันการกระทำ
ความผิดซ้ำ มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

๑) พิจารณากำหนดมาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษ
ตามมาตรา ๒๓ และมาตรา ๒๗

๒) พิจารณากำหนดมาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษตามมาตรา ๒๙
และมาตรา ๓๔

๓) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นกำหนด
ให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการพิจารณากำหนดมาตรการป้องกันการกระทำผิดซ้ำ
หรือตามที่คณะกรรมการป้องกันการกระทำผิดซ้ำหรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมมอบหมาย

(ร่างมาตรา ๑๗)

(๙) หมวด ๓ มาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิด (ร่างมาตรา ๑๙
ถึงร่างมาตรา ๒๑)

(๙.๑) การยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้ใช้มาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำ
ความผิดในระหว่างรับโทษจำคุกเพื่อป้องกันมิให้กระทำความผิดซ้ำของพนักงานอัยการ
และการพิจารณาสั่งคำร้องของศาล

ร่างพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ.

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

๑) กำหนดให้พนักงานอัยการมีอำนาจยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้ใช้มาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดในระหว่างรับโทษจำคุกเพื่อป้องกันมิให้กระทำความผิดซ้ำในคดีที่มีการฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยในความผิดตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๓ โดยจะขอรวมกันไปในในการฟ้องคดีดังกล่าวหรือก่อนศาลมีคำพิพากษาก็ได้ (ร่างมาตรา ๑๙ วรรคหนึ่ง)

๒) กำหนดให้มาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิด ได้แก่

๒.๑) มาตรการทางการแพทย์

๒.๒) มาตรการอื่นใดที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำกำหนดในกฎกระทรวง (ร่างมาตรา ๑๙ วรรคสอง)

๓) กำหนดให้ศาลมีคำสั่งให้ใช้มาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดในระหว่างรับโทษจำคุก โดยคำนึงถึงพฤติการณ์แห่งความรุนแรงของคดี สาเหตุแห่งการกระทำความผิด ประวัติการกระทำความผิด ภาวะแห่งจิต นิสัย และลักษณะส่วนตัวอื่นของผู้กระทำความผิด ความปลอดภัยของผู้เสียหายและสังคม โอกาสในการกระทำความผิดซ้ำ และการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิด (ร่างมาตรา ๑๙ วรรคสาม)

(๙.๒) หน่วยงานผู้รับผิดชอบมาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิด

กำหนดให้กรมราชทัณฑ์เป็นหน่วยงานผู้รับผิดชอบในการดำเนินการตามคำสั่งศาลและจัดทำรายงานผลของการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดพร้อมทั้งความเห็นเสนอต่อพนักงานอัยการอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง หากพนักงานอัยการเห็นสมควรอาจร้องขอให้ศาลมีคำสั่งเปลี่ยนแปลงแก้ไขหรือยกเลิกมาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดได้ (ร่างมาตรา ๒๐)

(๙.๓) หลักเกณฑ์การใช้มาตรการทางการแพทย์เพื่อป้องกันมิให้กระทำความผิดซ้ำและการนำผลของการใช้มาตรการทางการแพทย์มาใช้ประโยชน์

๑) กำหนดให้มาตรการทางการแพทย์ที่ศาลมีคำสั่งตามมาตรา ๑๙ (๑) ต้องดำเนินการโดยผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมอย่างน้อย ๒ คน ซึ่งมีความเห็นพ้องต้องกัน ทั้งนี้หากผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมเห็นว่าจำเป็นต้องมีการใช้ยา ก็ให้กระทำได้เฉพาะกรณีเมื่อผู้กระทำความผิดยินยอม (ร่างมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง)

๒) กำหนดให้กรมราชทัณฑ์นำผลของการใช้มาตรการทางการแพทย์มาใช้ในการพิจารณาลดโทษ พักการลงโทษ หรือให้ประโยชน์อื่นใดอันเป็นผลให้ผู้กระทำความผิดได้รับการปล่อยตัวก่อนกำหนดในคำพิพากษตามกฎหมายว่าด้วยราชทัณฑ์^{๑๔} ด้วย (ร่างมาตรา ๒๑ วรรคสอง)

^{๑๔} อ้างแล้ว เจริญธรรมที่ ๔. หน้า ๘.

(๑๐) หมวด ๔ มาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษ (ร่างมาตรา ๒๒ ถึงร่างมาตรา ๒๗)

(๑๐.๑) การมีคำสั่งกำหนดมาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษของศาล

๑) กำหนดให้ศาลอาจมีคำสั่งกำหนดมาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษตามที่พนักงานอัยการร้องขอ โดยศาลจะกำหนดมาตรการเดียวหรือหลายมาตรการตามควรแก่กรณีก็ได้ เมื่อมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่านักโทษเด็ดขาดซึ่งศาลมีคำพิพากษาว่าเป็นผู้กระทำความผิดในความผิดตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๓ จะกระทำความผิดดังกล่าวภายหลังพ้นโทษ (ร่างมาตรา ๒๒ วรรคหนึ่ง)

๒) มาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษ ได้แก่

๒.๑) ห้ามเข้าใกล้ผู้เสียหายจากการกระทำความผิด

๒.๒) ห้ามทำกิจกรรมที่เสี่ยงต่อการกระทำความผิด

๒.๓) ห้ามเข้าเขตกำหนด

๒.๔) ห้ามออกนอกประเทศเว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากศาล

๒.๕) ห้ามก่อให้เกิดอันตรายต่อละแวกชุมชนที่ตนพักอาศัย

๒.๖) ให้พักอาศัยในสถานที่ที่กำหนด

๒.๗) ให้พักอาศัยในสถานบำบัดที่กำหนดหรือให้ไปอยู่ภายใต้

การดูแลในสถานบำบัดภายใต้การดำเนินการของหน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งได้รับการรับรองโดยกระทรวงสาธารณสุขตามที่ศาลเห็นสมควร

๒.๘) ให้ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานหรือผู้ดูแลสถานที่พัก

อาศัยหรือสถานบำบัด

๒.๙) ให้มารายงานตัวต่อพนักงานคุมประพฤติหรือได้รับการ

เยี่ยมจากพนักงานคุมประพฤติหรืออาสาสมัครคุมประพฤติหรือเจ้าหน้าที่อื่นตามระยะเวลาที่กำหนด

๒.๑๐) ให้ใช้มาตรการทางการแพทย์ หรือมาพบหรือรับการตรวจ

รักษาจากแพทย์หรือบุคคลอื่นใดตามที่ศาลหรือพนักงานคุมประพฤติกำหนด

๒.๑๑) ให้เข้ารับการบำบัดฟื้นฟูแก้ไขหรือเข้าร่วมกิจกรรม

ตามที่ศาลหรือพนักงานคุมประพฤติกำหนด

๒.๑๒) ให้แจ้งพนักงานคุมประพฤติทราบถึงการเปลี่ยนสถานที่

ทำงานหรือการเปลี่ยนงาน

๒.๑๓) ให้ใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวในการเฝ้าระวัง

(ร่างมาตรา ๒๒ วรรคสอง)

๓) กำหนดให้ศาลอาจกำหนดระยะเวลาเฝ้าระวังในแต่ละมาตรการตามที่เห็นสมควร แต่ไม่เกิน ๕ ปี นับแต่วันพ้นโทษ (ร่างมาตรา ๒๒ วรรคสาม)

ร่างพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ.

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

๔) กำหนดให้ศาลมีคำสั่งกำหนดมาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาด ภายหลังพ้นโทษ โดยคำนึงถึงพฤติการณ์แห่งความรุนแรงของคดี สาเหตุแห่งการกระทำความผิด ประวัติการกระทำความผิด ภาวะแห่งจิต นิสัย และลักษณะส่วนตัวอื่นของผู้กระทำความผิด ความปลอดภัยของผู้เสียหายและสังคม โอกาสในการกระทำความผิดซ้ำ การแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิด และความได้สัดส่วนของการใช้มาตรการที่ต้องกระทบสิทธิเสรีภาพของผู้ต้องถูกบังคับด้วย (ร่างมาตรา ๒๒ วรรคสี่)

(๑๐.๒) การจัดทำรายงานจำแนกลักษณะของนักโทษเด็ดขาดและการพิจารณาของคณะกรรมการพิจารณากำหนดมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ

๑) กำหนดให้กรมราชทัณฑ์จัดทำรายงานจำแนกลักษณะของนักโทษเด็ดขาดตามกฎหมายว่าด้วยราชทัณฑ์^{๑๕} เป็นรายบุคคล ก่อนปล่อยตัวนักโทษเด็ดขาด ซึ่งศาลมีคำพิพากษาว่าเป็นผู้กระทำความผิดในความผิดตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๓ พร้อมทั้งความเห็นที่นักโทษเด็ดขาดผู้ใดสมควรให้ใช้มาตรการเฝ้าระวังตามมาตรา ๒๒ เสนอต่อคณะกรรมการพิจารณากำหนดมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำเพื่อพิจารณาว่าสมควรกำหนดให้ใช้มาตรการเฝ้าระวังตามมาตรา ๒๒ แก่นักโทษเด็ดขาดผู้นั้น รวมทั้งกำหนดวิธีการและระยะเวลาที่เหมาะสมในการใช้มาตรการดังกล่าวเพื่อป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ (ร่างมาตรา ๒๓ วรรคหนึ่ง)

๒) กำหนดให้คณะกรรมการพิจารณากำหนดมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำเสนอรายงานและความเห็นภายหลังจากได้พิจารณาว่าสมควรให้ใช้มาตรการเฝ้าระวังตามมาตรา ๒๒ แก่นักโทษเด็ดขาดผู้ใดแล้ว ต่อพนักงานอัยการภายในเวลาอันสมควร ก่อนปล่อยตัวนักโทษเด็ดขาด เพื่อให้พนักงานอัยการพิจารณายื่นคำร้องต่อศาลให้กำหนดมาตรการเฝ้าระวัง (ร่างมาตรา ๒๓ วรรคสอง)

(๑๐.๓) การยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้ใช้มาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาด ภายหลังพ้นโทษของพนักงานอัยการ

กำหนดให้พนักงานอัยการยื่นคำร้องต่อศาลที่มีเขตอำนาจในท้องที่เรือนจำหรือสถานที่คุมขังของนักโทษเด็ดขาดก่อนการปล่อยตัวนักโทษเด็ดขาดเพื่อให้ศาลมีคำสั่งกำหนดมาตรการเฝ้าระวัง ในกรณีที่พนักงานอัยการได้รับรายงานพร้อมความเห็นของคณะกรรมการพิจารณากำหนดมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำแล้ว เห็นสมควรให้ใช้มาตรการดังกล่าว (ร่างมาตรา ๒๔ วรรคหนึ่ง)

(๑๐.๔) สิทธิการให้ถ้อยคำและการมีทนายความของนักโทษเด็ดขาด

๑) กำหนดให้ศาลไต่สวนและมีคำสั่งเมื่อได้รับคำร้องของพนักงานอัยการตามมาตรา ๒๔ โดยให้ส่งสำเนาคำร้องให้นักโทษเด็ดขาดเพื่อทราบวันไต่สวนและสิทธิในการให้ถ้อยคำ และให้ศาลเรียกนักโทษเด็ดขาดมาให้ถ้อยคำด้วย (ร่างมาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง)

^{๑๕} เรื่องเดียวกัน, หน้า ๒๓.

๒) กำหนดให้ศาลถามนักโทษเด็ดขาดว่ามีทนายความหรือไม่ ถ้านักโทษเด็ดขาดไม่มีทนายความ ก็ให้ศาลตั้งทนายความให้ (ร่างมาตรา ๒๕ วรรคสอง)

๓) กำหนดให้กรมราชทัณฑ์ต้องปล่อยตัวนักโทษเด็ดขาดไปก่อน หากครบกำหนดที่กรมราชทัณฑ์ต้องปล่อยตัวนักโทษเด็ดขาดแล้ว แต่ศาลยังไม่ได้ไต่สวนคำร้อง หรือมีคำสั่งตามที่พนักงานอัยการร้องขอ โดยศาลยังคงมีอำนาจเรียกนักโทษเด็ดขาดที่ได้รับการปล่อยตัว มาให้ถ้อยคำประกอบการไต่สวนด้วย (ร่างมาตรา ๒๕ วรรคสาม)

(๑๐.๕) เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบมาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาด ภายหลังพ้นโทษและการจัดทำฐานข้อมูลในระบบสารสนเทศศูนย์เฝ้าระวังความปลอดภัย ของประชาชน

๑) กำหนดให้พนักงานคุมประพฤติเป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินการ ตามคำสั่งของศาล โดยให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของผู้ปฏิบัติงาน การสืบเสาะและพินิจ และการคุมความประพฤติตามกฎหมายว่าด้วยการคุมประพฤติ^{๑๖} มาใช้บังคับโดยอนุโลม (ร่างมาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง)

๒) กำหนดให้พนักงานคุมประพฤติตรวจสอบถึงสาเหตุที่ผู้ถูกเฝ้าระวัง ไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ศาลกำหนด และดำเนินการแก้ไข (ร่างมาตรา ๒๖ วรรคสอง)

๓) กำหนดให้พนักงานคุมประพฤติจัดทำรายงานการเฝ้าระวัง นักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษเสนอต่อศาล เมื่อครบกำหนด ๖ เดือน นับแต่วันที่ศาลมีคำสั่ง ตามมาตรา ๒๒ และในทุกรอบ ๖ เดือน โดยศาลอาจแก้ไขเพิ่มเติม ลดหรือขยายระยะเวลา หรือยกเลิก คำสั่งมาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษในกรณีที่ศาลเห็นสมควรได้ (ร่างมาตรา ๒๖ วรรคสาม)

๔) กำหนดให้กรมคุมประพฤติจัดทำฐานข้อมูลในระบบสารสนเทศ ศูนย์เฝ้าระวังความปลอดภัยของประชาชน (ร่างมาตรา ๒๖ วรรคสี่)

(๑๐.๖) การแก้ไขเปลี่ยนแปลงมาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลัง พ้นโทษ

กำหนดให้ศาลอาจสั่งแก้ไขเพิ่มเติม ลดหรือขยายระยะเวลา หรือยกเลิกมาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษบางมาตรการหรือทุกมาตรการได้ ในกรณีที่พฤติการณ์ที่เกี่ยวกับการใช้มาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษของผู้ถูกเฝ้าระวัง ได้เปลี่ยนแปลงไป เมื่อพนักงานอัยการหรือผู้ถูกเฝ้าระวังร้องขอหรือศาลเห็นเอง และเมื่อศาลมีคำสั่ง อย่างไรก็ดีแล้ว ให้ศาลแจ้งให้ผู้ถูกเฝ้าระวังและผู้เกี่ยวข้องทราบ (ร่างมาตรา ๒๗ วรรคหนึ่ง)

^{๑๖} อ้างแล้ว เชิงอรรถที่ ๖. หน้า ๑๐.

(๑๑) หมวด ๕ มาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษ (ร่างมาตรา ๒๘ ถึงร่างมาตรา ๓๖)

(๑๑.๑) การมีคำสั่งให้ใช้มาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษแก่นักโทษ

เด็ดขาดของศาล

กำหนดให้ศาลอาจมีคำสั่งให้ใช้มาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษแก่นักโทษเด็ดขาดซึ่งศาลมีคำพิพากษาว่าเป็นผู้กระทำความผิดในความผิดตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๓ ตั้งแต่วันพ้นโทษหรือภายหลังพ้นโทษเพื่อป้องกันการกระทำความผิดซ้ำตามที่พนักงานอัยการร้องขอในกรณีที่ศาลเห็นว่ามีความเห็นสมควรเชื่อได้ว่าผู้นั้นจะไปกระทำความผิดตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๓ และไม่มีมาตรการอื่นใดที่อาจป้องกันมิให้ผู้นั้นไปกระทำความผิดได้ (ร่างมาตรา ๒๘)

(๑๑.๒) การเสนอให้ศาลมีคำสั่งให้ใช้มาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษโดยคณะกรรมการพิจารณากำหนดมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ

๑) กำหนดให้คณะกรรมการพิจารณากำหนดมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำเสนอรายงานการกำหนดมาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษตามมาตรา ๒๓ ซึ่งเป็นการเสนอรายงานก่อนปล่อยตัวนักโทษเด็ดขาดพร้อมทั้งความเห็นต่อพนักงานอัยการเพื่อพิจารณายื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้ใช้มาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษแก่นักโทษเด็ดขาดเพื่อไม่ให้ผู้นั้นไปกระทำความผิดตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๓ ในกรณีที่เห็นว่ามีความจำเป็นที่จะต้องขอให้ศาลมีคำสั่งดังกล่าว (ร่างมาตรา ๒๙ วรรคหนึ่ง)

๒) กำหนดให้คณะกรรมการพิจารณากำหนดมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำเสนอรายงานการกำหนดมาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษตามมาตรา ๒๓ พร้อมทั้งความเห็นต่อพนักงานอัยการเพื่อพิจารณายื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้ใช้มาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษร่วมกับการกำหนดมาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษเมื่อครบกำหนดการคุมขังต่อเนื่องกันไป ในกรณีที่เห็นว่ามีความจำเป็นที่จะต้องขอให้ศาลมีคำสั่งดังกล่าว (ร่างมาตรา ๒๙ วรรคสอง)

(๑๑.๓) การเสนอให้ใช้มาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษแก่ผู้ถูกเฝ้าระวังของพนักงานคุมประพฤติ

๑) กำหนดให้พนักงานคุมประพฤติเสนอความเห็นต่อพนักงานอัยการเพื่อพิจารณายื่นคำร้องต่อศาลในท้องที่ที่ผู้ถูกเฝ้าระวังมีที่อยู่หรือท้องที่ที่พบตัวผู้ถูกเฝ้าระวังเพื่อขอให้ศาลมีคำสั่งให้ใช้มาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษแก่ผู้ถูกเฝ้าระวังเพื่อป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในกรณีที่มีเหตุที่จะขอให้ศาลมีคำสั่งกำหนดมาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษตามมาตรา ๒๘ หรือผู้ถูกเฝ้าระวังฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษ (ร่างมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง)

๒) กำหนดให้พนักงานคุมประพฤติอาจเสนอความเห็นต่อพนักงานอัยการเพื่อพิจารณา หรือในกรณีที่พนักงานอัยการเห็นสมควร อาจขอให้ศาลมีคำสั่งให้ใช้มาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษร่วมกับการกำหนดมาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษเมื่อครบกำหนดการคุมขังต่อเนื่องกันไปได้ (ร่างมาตรา ๓๐ วรรคสอง)

(๑๑.๔) การไต่สวนคำร้องและออกหมายจับผู้ถูกเฝ้าระวัง

๑) กำหนดให้ศาลไต่สวนคำร้องของพนักงานอัยการตามมาตรา ๒๙ หรือมาตรา ๓๐ (ร่างมาตรา ๓๑ วรรคหนึ่ง)

๒) กำหนดให้ศาลมีอำนาจออกหมายจับผู้ถูกเฝ้าระวังได้ ถ้าในวันไต่สวนผู้ถูกเฝ้าระวังไม่มาศาลตามหมายเรียกหรือตามนัดโดยไม่มีเหตุอันสมควร จึงไม่รับหมายเรียก ได้หลบหนีไปหรือมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าจะหลบหนี และกำหนดให้นำเรื่อง การควบคุมตัวผู้ถูกจับ ตามมาตรา ๓๘ วรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม (ร่างมาตรา ๓๑ วรรคสอง)

(๑๑.๕) การใช้มาตรการคุมขังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษหรือ การใช้มาตรการเฝ้าระวังต่อเนื่องจากการคุมขังอันเนื่องมาจากคำร้องของพนักงานอัยการตามมาตรา ๒๙ ตามการเสนอรายงานของคณะกรรมการพิจารณา กำหนดมาตรการป้องกันการกระทำผิดซ้ำ ที่เสนอก่อนปล่อยตัวนักโทษเด็ดขาด

กำหนดให้ศาลอาจสั่งให้ใช้มาตรการคุมขังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษเพียงเท่าที่จำเป็นเพื่อป้องกันไม่ให้ผู้นั้นกระทำความผิดซ้ำ โดยมีกำหนดระยะเวลาไม่เกิน ๓ ปี นับแต่วันพ้นโทษ หรือมีคำสั่งให้ใช้มาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษเมื่อครบกำหนด การคุมขังต่อเนื่องกันไปตามที่พนักงานอัยการร้องขอก็ได้ โดยให้นำหมวด ๓ มาตราการแก้ไขฟื้นฟู ผู้กระทำความผิด มาใช้บังคับโดยอนุโลม แต่เมื่อนับระยะเวลาทั้งหมดรวมกันแล้ว จะต้องมียุทธศาสตร์ ไม่เกิน ๕ ปี นับแต่วันที่ผู้นั้นพ้นโทษ (ร่างมาตรา ๓๒)

(๑๑.๖) การใช้มาตรการคุมขังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษหรือการใช้ มาตรการเฝ้าระวังต่อเนื่องจากการคุมขังอันเนื่องมาจากคำร้องของพนักงานอัยการตามมาตรา ๓๐ ตามการเสนอความเห็นของพนักงานคุมประพฤติในระหว่างการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลัง พ้นโทษที่ได้รับการปล่อยตัวไปแล้ว

๑) กำหนดให้ศาลอาจสั่งให้ใช้มาตรการคุมขังนักโทษเด็ดขาด ภายหลังพ้นโทษแก่ผู้ถูกเฝ้าระวังเพียงเท่าที่จำเป็นเพื่อป้องกันมิให้ผู้นั้นกระทำความผิดซ้ำ โดยมีระยะเวลาไม่เกิน ๓ ปี นับแต่วันที่ผู้ถูกเฝ้าระวังถูกควบคุมตัว ตามที่พนักงานอัยการร้องขอ ตามมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง แต่เมื่อนับระยะเวลาที่ศาลเคยมีคำสั่งให้ใช้มาตรการป้องกันการกระทำ ความผิดซ้ำและระยะเวลาในครั้งนี้อย่างต่อเนื่องกันแล้ว จะต้องมียุทธศาสตร์ไม่เกิน ๕ ปี นับแต่วันที่ ผู้นั้นพ้นโทษ ในกรณีเช่นว่านี้ ให้ถือว่าคำสั่งการใช้มาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษ ของศาลสิ้นสุดลง (ร่างมาตรา ๓๓ วรรคหนึ่ง)

๒) กำหนดให้ศาลอาจสั่งให้ใช้มาตรการคุมขังนักโทษเด็ดขาด ภายหลังพ้นโทษแก่ผู้ถูกเฝ้าระวังเพียงเท่าที่จำเป็นเพื่อป้องกันมิให้ผู้นั้นกระทำความผิดซ้ำ โดยมีระยะเวลาไม่เกิน ๓ ปี นับแต่วันที่ผู้ถูกเฝ้าระวังถูกควบคุมตัว หรือมีคำสั่งให้ใช้มาตรการเฝ้าระวัง นักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษเมื่อครบกำหนดการคุมขังต่อเนื่องกันไปตามที่พนักงานอัยการร้องขอได้ โดยให้นำหมวด ๓ มาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิด มาใช้บังคับโดยอนุโลม แต่เมื่อนับระยะเวลา ที่ศาลเคยมีคำสั่งให้ใช้มาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำและระยะเวลาในครั้งนี้อย่างรวมกันแล้ว จะต้องมิมีระยะเวลาไม่เกิน ๕ ปี นับแต่วันที่ผู้พ้นโทษ (ร่างมาตรา ๓๓ วรรคสอง)

(๑๑.๗) หน่วยงานผู้รับผิดชอบในการดำเนินการบังคับตามคำสั่งคุมขัง ภายหลังพ้นโทษและการแก้ไขเปลี่ยนแปลงคำสั่งคุมขังภายหลังพ้นโทษ

๑) กำหนดให้กรมราชทัณฑ์เป็นหน่วยงานผู้รับผิดชอบในการ ดำเนินการบังคับตามคำสั่งคุมขังภายหลังพ้นโทษ และให้นำกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการกักกัน ตามประมวลกฎหมายอาญา^{๑๗} มาใช้บังคับโดยอนุโลม (ร่างมาตรา ๓๔ วรรคหนึ่ง)

๒) กำหนดให้คณะกรรมการพิจารณากำหนดมาตรการป้องกันการ กระทำความผิดซ้ำพิจารณาเสนอความเห็นต่อพนักงานอัยการเพื่อพิจารณายื่นคำร้องต่อศาล ให้มีคำสั่งแก้ไขเพิ่มเติม ลดหรือขยายระยะเวลา หรือยกเลิกคำสั่งคุมขังภายหลังพ้นโทษหรือเปลี่ยน คำสั่งคุมขังภายหลังพ้นโทษเป็นคำสั่งเฝ้าระวังแทนได้ ในกรณีที่พฤติการณ์เปลี่ยนแปลงไป หรือเมื่อครบ กำหนด ๖ เดือนนับแต่วันที่เริ่มมีการคุมขังภายหลังพ้นโทษและในทุกกรอบ ๖ เดือน (ร่างมาตรา ๓๔ วรรคสอง)

(๑๑.๘) ระยะเวลาล่วงเลยการคุมขัง

กำหนดให้ในกรณีที่ศาลได้มีคำสั่งคุมขังผู้ถูกเฝ้าระวังแล้ว แต่ผู้นั้น ยังไม่ได้รับการคุมขัง หรือได้รับการคุมขังแต่ยังไม่ครบถ้วนเพราะหลบหนี ถ้าพ้นกำหนด ๓ ปี นับแต่วันที่ ศาลมีคำสั่งหรือนับแต่วันที่ผู้หลบหนีระหว่างเวลาที่ต้องคุมขัง จนล่วงเลยระยะเวลาการคุมขัง จะคุมขังผู้นั้นไม่ได้ (ร่างมาตรา ๓๕)

(๑๑.๙) การยื่นคำร้องของพนักงานอัยการ เพื่อขอให้ศาลมีคำสั่งให้ใช้ มาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษต่อเนื่องจากการคุมขัง

กำหนดให้พนักงานอัยการอาจยื่นคำร้องต่อศาลก่อนครบกำหนด เวลาการคุมขังเพื่อให้ศาลมีคำสั่งให้ใช้มาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษแก่ ผู้ถูกคุมขังเมื่อครบกำหนดการคุมขังได้ ในกรณีที่ศาลไม่ได้มีคำสั่งให้ใช้มาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาด ภายหลังพ้นโทษต่อเนื่องจากการคุมขังตามมาตรา ๓๒ วรรคสอง หรือมาตรา ๓๓ วรรคสอง โดยศาลอาจ มีคำสั่งดังกล่าวภายหลังครบกำหนดการคุมขังก็ได้ และกำหนดให้นำหมวด ๓ มาตรการแก้ไขฟื้นฟู ผู้กระทำความผิด มาใช้บังคับโดยอนุโลม (ร่างมาตรา ๓๖)

^{๑๗} อ้างแล้ว เจริญธรรมที่ ๗. หน้า ๑๓.

(๑๒) หมวด ๖ การคุมขังคุกเงิน (ร่างมาตรา ๓๗ ถึงร่างมาตรา ๔๑)

(๑๒.๑) การมีคำสั่งคุมขังคุกเงินของศาล

กำหนดให้ศาลอาจมีคำสั่งคุมขังคุกเงินผู้ถูกเฝ้าระวังได้ไม่เกิน ๗ วันนับแต่วันที่ศาลมีคำสั่ง ตามที่พนักงานอัยการร้องขอ ในกรณีที่มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าผู้ถูกเฝ้าระวัง จะกระทำความผิดตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๓ และมีเหตุคุกเงิน โดยไม่มีมาตรการอื่นใดที่อาจป้องกันมิให้ ผู้ถูกเฝ้าระวังกระทำความผิดดังกล่าวได้ (ร่างมาตรา ๓๗)

(๑๒.๒) การเสนอให้ศาลมีคำสั่งคุมขังคุกเงินของพนักงานคุมประพฤติ และการจับ รวมทั้งการควบคุมตัวผู้ถูกเฝ้าระวังของพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ

๑) กำหนดให้พนักงานคุมประพฤติเสนอความเห็นต่อพนักงานอัยการ เพื่อพิจารณายื่นคำร้องต่อศาลในท้องที่ที่ผู้ถูกเฝ้าระวังมีที่อยู่หรือท้องที่ที่พบตัวผู้ถูกเฝ้าระวัง เพื่อขอให้ ศาลมีคำสั่งคุมขังคุกเงิน ในกรณีที่ปรากฏเหตุตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๗ (ร่างมาตรา ๓๘ วรรคหนึ่ง)

๒) ก่อนที่ศาลจะมีคำสั่งคุมขังคุกเงิน พนักงานฝ่ายปกครอง หรือตำรวจมีอำนาจจับผู้ถูกเฝ้าระวัง ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๗๘^{๑๘} แต่ห้ามควบคุมผู้ถูกจับเกินกว่า ๔๘ ชั่วโมงนับแต่เวลาที่ผู้ถูกจับมาถึงที่ทำการของพนักงานฝ่ายปกครอง หรือตำรวจ และเมื่อศาลมีคำสั่งคุมขังคุกเงินแล้ว ให้กรมราชทัณฑ์นำตัวผู้ถูกเฝ้าระวังไปคุมขังคุกเงิน ตามคำสั่งศาล รวมทั้งกำหนดให้คำสั่งตามมาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษไม่สิ้นผลไป โดยให้ดำเนินการต่อไปภายหลังพ้นจากการคุมขังคุกเงินแล้ว (ร่างมาตรา ๓๘ วรรคสอง)

(๑๒.๓) การโต้แย้งคำสั่งคุมขังคุกเงินของผู้ถูกเฝ้าระวัง

๑) กำหนดให้ศาลพิจารณาคำร้องของพนักงานอัยการโดยเร็ว และอาจมีคำสั่งคุมขังคุกเงินผู้ถูกเฝ้าระวังได้ ในกรณีเป็นที่พอใจของศาลว่ามีเหตุตามที่บัญญัติไว้ใน มาตรา ๓๗ (ร่างมาตรา ๓๙ วรรคหนึ่ง)

๒) กำหนดให้ผู้ถูกเฝ้าระวังอาจยื่นคำร้องขอฝ่ายเดียวเพื่อให้ ศาลยกเลิกคำสั่งคุมขังคุกเงิน และกำหนดให้คำสั่งยกเลิกคำสั่งคุมขังคุกเงินเป็นที่สุด (ร่างมาตรา ๓๙ วรรคสอง)

(๑๒.๔) หน่วยงานผู้รับผิดชอบคำสั่งคุมขังคุกเงิน

กำหนดให้กรมราชทัณฑ์เป็นหน่วยงานผู้รับผิดชอบในการดำเนินการ ตามคำสั่งคุมขังคุกเงิน และให้นำกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการกักกันตามประมวลกฎหมาย อาญา^{๑๙} มาใช้บังคับโดยอนุโลม (ร่างมาตรา ๔๐)

^{๑๘} อ้างแล้ว เิงอรรถที่ ๘. หน้า ๑๕.

^{๑๙} อ้างแล้ว เิงอรรถที่ ๗. หน้า ๑๓.

(๑๒.๕) การเสนอให้แก้ไขเพิ่มเติมมาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาด ภายหลังพ้นโทษหรือมีคำสั่งให้ใช้มาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษในระหว่างศาลมีคำสั่งคุมขังฉุกเฉิน กำหนดให้กรมคุมประพฤติดำเนินการให้มีการเสนอความเห็นไปยัง พนักงานอัยการเพื่อพิจารณาเสนอต่อศาลให้มีคำสั่งแก้ไขเพิ่มเติมมาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาด ภายหลังพ้นโทษที่ศาลมีคำสั่งตามหมวด ๔ หรือเพื่อเสนอต่อศาลให้มีคำสั่งให้ใช้มาตรการคุมขังภายหลัง พ้นโทษตามหมวด ๕ เพื่อป้องกันผู้ถูกคุมขังฉุกเฉินกระทำความผิดซ้ำ (ร่างมาตรา ๔๑)

(๑๓) หมวด ๗ การอุทธรณ์ (ร่างมาตรา ๔๒)

(๑๓.๑) กำหนดให้คำสั่งศาลตามหมวด ๓ มาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดหมวด ๔ มาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษ และหมวด ๕ มาตรการคุมขัง ภายหลังพ้นโทษ ในกรณีที่ศาลมีคำสั่งยกคำร้องของพนักงานอัยการ เป็นที่สุด ส่วนกรณีคำสั่งตามที่ พนักงานอัยการร้องขอ ให้อุทธรณ์ได้เฉพาะในปัญหาข้อกฎหมายเท่านั้น (ร่างมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง)

(๑๓.๒) กำหนดให้คำสั่งศาลชั้นอุทธรณ์ เป็นที่สุด (ร่างมาตรา ๔๒ วรรคสอง)

(๑๔) บทเฉพาะกาล (ร่างมาตรา ๔๓)

กำหนดให้นำพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับแก่บรรดาคดีที่โจทก์ฟ้องขอให้ ลงโทษผู้กระทำความผิดในความผิดตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๓ ที่ค้างพิจารณาอยู่ในศาล และกรณีที่จะมี การปล่อยตัวนักโทษเด็ดขาดซึ่งเป็นผู้กระทำความผิดตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๓ อยู่ในวันก่อนวันที่ พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๔๓)

จากนั้น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม (นายสมศักดิ์ เทพสุทิน) ได้กล่าวถึง ความเป็นมาและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ ในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

(๑) ผู้กระทำความผิดในคดีเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรงหรือคดีอุกฉกรรจ์ มีลักษณะการกระทำความผิดแตกต่างจากผู้กระทำความผิดทั่วไปทั้งในส่วนของพฤติกรรมการกระทำ ความผิดและระดับความเสี่ยงต่อการกระทำความผิดซ้ำ

(๒) เพื่อกำหนดให้มีมาตรการพิเศษทางกฎหมายและทางปฏิบัติในการป้องกันการ กระทำความผิดซ้ำ โดยเน้นการใช้มาตรการที่เหมาะสมและการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิด ในคดีเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรงหรือคดีอุกฉกรรจ์ ได้แก่ มาตรการฟื้นฟูผู้กระทำความผิด ซึ่งรวมถึงมาตรการทางการแพทย์ มาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษ มาตรการคุมขัง ภายหลังพ้นโทษ และการคุมขังฉุกเฉิน

(๓) ปัจจุบันประเทศไทยยังขาดกฎหมายที่ใช้ในการควบคุมสอดส่องและติดตาม ผู้พ้นโทษอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้เกิดการกระทำความผิดซ้ำเมื่อพ้นออกจากกระบวนการยุติธรรม

(๔) ร่างกฎหมายฉบับนี้พัฒนาขึ้นจากการศึกษาวิจัยและทบทวนแนวปฏิบัติที่ดี รวมถึงมาตรการซึ่งเป็นที่ยอมรับของสหประชาชาติ แล้วนำมาปรับให้สอดคล้องกับบริบทของประเทศไทย เพื่อพัฒนาระบบป้องกันอาชญากรรม สร้างความปลอดภัยในสังคม มีหลักประกันความยุติธรรม ตามมาตรฐานสากล และสร้างความเชื่อมั่นต่อกระบวนการยุติธรรม

(๕) กระทรวงยุติธรรมได้ดำเนินการจัดให้มีการฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้เสีย หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงสำรวจความคิดเห็นของประชาชนเรียบร้อยแล้ว

(๖) ตัวอย่างคดีสะเทือนขวัญที่ต้องมีการควบคุมตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ เช่น ๑) กรณีนายอนวัฒน์ ผลจะโปะ หรือไอ้แหบ ก่อเหตุฆ่าข่มขืนเด็กหญิงวัย ๙ ขวบ ๒) กรณีนายประณม เอียดขาว หรือบังหมัด ที่ก่อเหตุฆ่าข่มขืนแล้วฆ่าชิงทรัพย์ ๓) กรณีนายสมคิด พุ่มพวง หรือคิด เตอะริเปเปอร์ ฆาตกรต่อเนื่อง ๔) กรณีนายอภิชัย องค์กรวิศิษฐ์ หรือไอซ์ ทีบเหล็ก ฆาตกรโรคจิต ๕) กรณีจำสืบเอก จักรพันธ์ ถมมา สังหารหมู่ที่จังหวัดนครราชสีมาในค่ายทหาร ๖) กรณีนายประสิทธิ์ชัย เขาแก้ว หรือครูกอล์ฟ ฆ่าชิงทรัพย์หรือปล้นทรัพย์โดยการฆ่าที่จังหวัดลพบุรี และ๗) กรณีจำสืบตรี สุริยา ชะระจำนงค์ พร้อมพวก ๔ คน ก่อเหตุเรียกค่าไถ่และฆ่าปิดปากเด็กที่รู้จักคุ้นเคยกัน ดังนั้น เพื่อป้องกัน กลุ่มคนที่มีลักษณะของการกระทำความผิดเหล่านี้เมื่อพ้นโทษออกจากเรือนจำแล้วจะกระทำความผิดซ้ำ จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องตราพระราชบัญญัติฉบับนี้

๒.๑.๒.๒ นางสาวพัชรินทร์ ชำศิริพงษ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน ได้ชี้แจงหลักการและเหตุผลของร่างพระราชบัญญัติป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. (นางสาวพัชรินทร์ ชำศิริพงษ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ต่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ดังนี้

หลักการ คือ ให้มีกฎหมายว่าด้วยการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง

สำหรับเหตุผลที่จำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ คือ ผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่เกี่ยวข้องกับการใช้ความรุนแรง เช่น การฆาตกรรม การข่มขืนกระทำชำเรา การกระทำความผิดทางเพศกับเด็ก การทำร้ายจนเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย การทำร้ายร่างกายสาหัส เมื่อได้รับโทษจำคุกจนพ้นโทษแล้ว จะได้รับการปล่อยตัวสู่สังคมโดยอิสระ บางรายอาจจะยังไม่มีปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ผู้กระทำความผิดเหล่านี้ส่วนหนึ่งยังมีความเสี่ยงที่จะไปกระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรงซ้ำ ในรูปแบบเดียวกัน หรือรูปแบบใกล้เคียงกัน แม้จะมีการติดตามจากเจ้าพนักงานตำรวจ หรือฝ่ายปกครองบ้าง แต่ก็ไม่มีสภาพบังคับเป็นกฎหมาย และไม่มีประสิทธิผลในการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ ประเทศไทยยังขาดกฎหมายเพื่อป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการกำหนดให้มีการคุมประพฤติภายหลังพ้นโทษ หรือการคุมขังภายหลังพ้นโทษ จึงสมควรที่จะมีกฎหมายเฉพาะที่กำหนดมาตรการป้องกันการกระทำ

ความผิดซ้ำของผู้กระทำผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรงเพื่อป้องกันสังคมและผู้เสียหายจากการกระทำ ความผิดอุกฉกรรจ์ที่อาจเกิดขึ้นอีก เพื่อส่งเสริมการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ ความรุนแรง โดยคำนึงถึงเสรีภาพของผู้ต้องคำสั่งดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

จากนั้นนางสาวพัชรินทร์ ชำศิริพงษ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน ได้กล่าวถึงความจำเป็นและความสำคัญของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ สรุปสาระสำคัญได้ว่า สืบเนื่อง จากปัจจุบันได้มีการกระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรงเป็นจำนวนมาก ดังจะเห็นได้จากข่าว ตามที่สื่อมวลชนต่าง ๆ ได้นำเสนอ เช่น การฆาตกรรม การข่มขืนกระทำชำเรา การกระทำความผิด ทางเพศกับเด็ก การทำร้ายจนเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย การทำร้ายร่างกายสาหัส ซึ่งเหตุการณ์ เหล่านี้เกิดขึ้นซ้ำบ่อยครั้ง เช่น กรณีนายสมคิด พุ่มพวง กรณีนายอภิชัย องค์กรวิชัย หรือไอซ์ หีบเหล็ก และกรณีหัวหน้าพนักงานรักษาความปลอดภัย (รปภ.) คอนโดมิเนียม ก่อเหตุข่มขืนหญิงซึ่งพักอาศัยอยู่ ในคอนโดมิเนียมดังกล่าว ซึ่งผู้กระทำความผิดเหล่านี้ล้วนเป็นบุคคลที่เคยต้องโทษหรือเคยทำผิด ในลักษณะเดียวกันมาก่อน เหตุการณ์เหล่านี้ทำให้ประชาชนเกิดความหวาดระแวงถึงความปลอดภัย ในการดำเนินชีวิตเป็นอย่างมาก และเป็นที่น่าท้อใจที่ว่า เมื่อมีการปล่อยตัวผู้ที่มีประวัติกระทำความผิดซ้ำ ในคดีอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรงเหล่านี้ออกสู่สังคมแล้ว ก็จะกลับมาสร้างความเดือดร้อนให้แก่สังคม อีกบ่อยครั้ง แต่เมื่อถึงกำหนดเวลาปล่อยตัวก็จำเป็นต้องปล่อยตามที่กฎหมายกำหนด ทั้งนี้ ในปัจจุบัน ประเทศไทยมีกฎหมายซึ่งมีบทลงโทษสูงสุดถึงขั้นประหารชีวิต แต่ยังไม่สามารถแก้ปัญหาเหล่านี้ได้ ทั้งนี้ เพราะไม่มีกฎหมายรองรับการแก้ปัญหาเรื่องนี้ แม้ว่าจะมีกรณีการคุมความประพฤติผู้กระทำความผิด หลังจากพ้นโทษแล้วก็ตาม แต่ก็ยังเป็นกรณีของการขอความร่วมมือเมื่อผู้พ้นโทษยินยอมหรือสมัครใจ ให้ติดตามเท่านั้น โดยไม่มีกฎหมายบังคับ จึงเป็นข้อจำกัดที่สำคัญในการติดตามผู้พ้นโทษซึ่งมีความเสี่ยง ที่จะกระทำความผิดซ้ำ ทำให้การกระทำความผิดซ้ำไม่เกิดประสิทธิผล หรือผู้กระทำความผิดบางคน ที่มีลักษณะพฤติกรรมในระหว่างต้องขังอยู่ในเรือนจำเป็นผู้ต้องขังชั้นเยี่ยม แต่เมื่อได้รับการปล่อยตัวแล้ว กลับกระทำความผิดในรูปแบบเดิมหรือในรูปแบบทำนองเดียวกันกับรูปแบบเดิมอีก ซึ่งเราจะทราบได้ อย่างไม่ว่าคนกลุ่มนี้ที่ได้รับการปล่อยตัวออกมาแล้วจะพร้อมกลับคืนเข้าสู่สังคมอย่างแท้จริง โดยไม่เป็น อันตรายต่อผู้อื่น ทั้งนี้ จากสถิติการกระทำความผิดซ้ำของผู้ต้องขังที่ได้รับการปล่อยตัวในปีที่ผ่านมา พบว่า มีจำนวนผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย และความผิดเกี่ยวกับเพศสูงมาก อยู่ในอันดับ ๑ ใน ๕ ของจำนวนการกระทำความผิดทั้งหมด สิ่งเหล่านี้จึงเป็นเหตุผลสำคัญที่จะต้องเสนอกฎหมาย ฉบับนี้เพื่ออุดช่องว่างต่าง ๆ

ทั้งนี้ ตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้จะมีมาตรการแก้ไขปัญหาดังกล่าว หลายประการ เช่น การใช้มาตรการทางการแพทย์ในการฉีดยาเพื่อลดฮอร์โมนเพศ (ฉีดให้ฝ่อ) ส่วนกรณี ที่ผู้ต้องขังได้รับการประเมินแล้วพบว่า การคุมประพฤติภายหลังพ้นโทษนั้นยังไม่เพียงพอที่จะยับยั้ง การกระทำความผิดซ้ำได้ ยังมีความเสี่ยงสูงที่จะก่อเหตุซ้ำอีก ก็จะทำให้อำนาจในการดำเนินการคุมขัง ภายหลังพ้นโทษได้อีก ตามร่างมาตรา ๒๒ และร่างมาตรา ๓๐ หรือในกรณีผู้ถูกคุมความประพฤติฝ่าฝืน หรือไม่สามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนด ก็กำหนดให้พนักงานคุมประพฤติขอให้ศาลสั่งคุมขังฉุกเฉินได้

ร่างพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ.

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

ตามร่างมาตรา ๒๗ และหากเป็นกรณีฉุกเฉินที่มีผู้ถูกคุมความประพฤติมีพฤติการณ์ใกล้ที่จะกระทำความผิด อุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง โดยไม่มีมาตรการอื่นใดที่จะยับยั้งแล้วก็สามารถที่จะขอให้ศาลสั่งคุมขังฉุกเฉินได้ ตามร่างมาตรา ๔๐ เพื่อเป็นการสร้างความปลอดภัยให้แก่ประชาชนและสังคม โดยยับยั้งการก่อเหตุ อาชญากรรมหรือการกระทำความผิดได้อย่างทันทั่วทั้งที่ ทั้งนี้ การคุมขังภายหลังการพ้นโทษไม่ได้เป็น มาตรการลงโทษผู้กระทำความผิด แต่เป็นมาตรการในการที่จะป้องกันไม่ให้สังคมนั้นเกิดความเสียหาย อันมีลักษณะเป็นมาตรการจำกัดสิทธิเสรีภาพประชาชนที่ไม่ได้ทำขึ้นเพื่อดำเนินคดีอาญา จึงสามารถ ที่จะกระทำได้โดยไม่ขัดต่อหลักสิทธิมนุษยชนตามความเห็นของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน แห่งสหประชาชาติ อย่างไรก็ตาม ก่อนที่จะดำเนินมาตรการต่าง ๆ ดังกล่าว จะมีมาตรการขั้นแรก คือ มาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดเฉพาะรายซึ่งเป็นกระบวนการที่จะช่วยให้ผู้กระทำความผิด ได้มีโอกาสในการแก้ไขปรับเปลี่ยนนิสัยพฤติกรรมเพื่อเตรียมความพร้อมในการกลับคืนสู่สังคม ก่อนที่จะ เข้าสู่การประเมินเพื่อใช้มาตรการภายหลังการพ้นโทษ ดังนั้น ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้จึงเป็นการ มุ่งเน้นที่จะป้องกันสังคมไม่ให้เกิดการกระทำความผิดซ้ำที่ใช้ความรุนแรง และช่วยแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำ ความผิดกลุ่มนี้ ซึ่งเป็นแนวทางเดียวกันกับหลายประเทศทั่วโลกที่มุ่งเน้นการใช้ระบบติดตาม ผู้พ้นโทษที่มีความเสี่ยงที่จะกระทำความผิดซ้ำ เช่น สหรัฐอเมริกา สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี เครือรัฐออสเตรเลีย ราชอาณาจักรสเปน ราชอาณาจักรเดนมาร์ก สหพันธ์สาธารณรัฐไนจีเรีย สาธารณรัฐเกาหลี สาธารณรัฐอินเดีย แคนาดา และนิวซีแลนด์ นอกจากนี้ ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ยังช่วยเพิ่มความปลอดภัยในการดำเนินชีวิตให้แก่ประชาชนและสังคมอีกด้วย

๒.๑.๓ การอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ก่อนที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรจะพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้ ในวาระที่หนึ่ง ขึ้นรับหลักการ ประธานสภาผู้แทนราษฎรได้อนุญาตให้ พันตำรวจโท พงษ์ธร ธัญญสิริ ผู้อำนวยการ สำนักงานกิจการยุติธรรม นายชัยวัฒน์ รุ่งเล็ก รองผู้อำนวยการสำนักงานกิจการยุติธรรม และนางชัตติยา รัตนติลก ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนากระบวนการยุติธรรม สำนักงานกิจการยุติธรรม กระทรวงยุติธรรม เข้าร่วมชี้แจงต่อที่ประชุม ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๗๖^{๒๐}

ภายหลังจากที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม (นายสมศักดิ์ เทพสุทิน) ได้เสนอ ร่างพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. และนางสาวพัชรินทร์ ชำศิริพงษ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ ได้เสนอ

^{๒๐} ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๗๖ กำหนดไว้ว่า

“ข้อ ๗๖ ประธานสภาผู้แทนราษฎรได้อนุญาตให้นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีมอบหมายให้บุคคลใด ๆ ชี้แจงข้อเท็จจริง ต่อที่ประชุมประกอบการอภิปรายของนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีก็ได้”

ร่างพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ.

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

ร่างพระราชบัญญัติป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. ต่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรแล้ว มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

(๑) มาตรการในการแก้ปัญหาตามร่างพระราชบัญญัตินี้ควรให้ความสำคัญกับหลักฐานทางวิทยาศาสตร์จากผู้เชี่ยวชาญเพื่อประกอบการพิจารณาและตัดสินใจทั้งในเชิงนโยบายและการบังคับใช้มาตรการจากนโยบาย ทั้งนี้ เนื่องจากการกระทำความผิดเกี่ยวกับเพศมักมีแรงจูงใจหรือสาเหตุจากการขาดความยับยั้งชั่งใจ ปัญหาการเลี้ยงดูของครอบครัว ปัญหาสังคม การดื่มแอลกอฮอล์ การเสพยาเสพติด และปัญหาด้านจิตเวช ซึ่งปัญหาด้านจิตเวชเป็นสาเหตุสำคัญของการกระทำความผิดซ้ำที่ยากจะป้องกันหากไม่ได้รับการแก้ไขก่อนที่ผู้ต้องขังจะพ้นโทษ ทั้งนี้ ตามรายงานของนักจิตวิทยาสถาบันจิตเวชศาสตร์สมเด็จเจ้าพระยา ซึ่งเป็นการทดสอบตามโปรแกรมการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดทางเพศ โดยเรือนจำกลางสมุทรปราการกับสถาบันจิตเวชศาสตร์สมเด็จเจ้าพระยาได้ร่วมกันศึกษา พบว่า ผู้ต้องขังคดีทางเพศส่วนหนึ่งมีอาการจิตเวชร่วมด้วย ดังนั้นจึงมีการเสนอให้มีการบำบัดรักษาและปรับพฤติกรรมต่อสิ่งเร้าสำหรับผู้ต้องขังที่มีอาการจิตเวชเพื่อลดความเสี่ยงจากการกระทำความผิดซ้ำ โดยจะต้องได้รับการบำบัดรักษาให้หายก่อนที่จะพ้นโทษ ทั้งนี้ ตามรายงานดังกล่าวได้ระบุว่า นักสังคมสงเคราะห์เรือนจำกลางสมุทรปราการ เสนอผลการทดลองทางจิตวิทยาให้แก่กรมราชทัณฑ์เพื่อให้มีการพักการลงโทษและลดวันต้องโทษของกลุ่มผู้ต้องขังที่มีอาการจิตเวชเพื่อให้ได้รับการรักษานอกเหนือจากที่ถูกคุมขังตามกฎหมาย จึงอาจกล่าวได้ว่าการประเมินอาการทางจิตเวชจะต้องทำโดยผู้เชี่ยวชาญเป็นระยะในระหว่างถูกคุมขัง เพื่อให้มีโอกาสในการรักษาผู้ต้องขังให้หายก่อนที่จะพ้นโทษ และเมื่อพ้นโทษแล้วยังไม่หายจะต้องมีมาตรการในการรักษาจนกว่าจะพ้นขีดอันตรายต่อสังคม ซึ่งมาตรการทางการแพทย์ถือเป็นหัวใจสำคัญในการแก้ปัญหาประเด็นอาการทางจิตเวชของผู้กระทำความผิดที่จะกระทำผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศ จึงควรเพิ่มสัดส่วนของผู้เชี่ยวชาญด้านจิตเวชในทุกขั้นตอน ตั้งแต่ระดับนโยบายถึงระดับปฏิบัติการที่จะมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

(๒) ตามหลักการห้ามดำเนินคดีซ้ำที่กำหนดไว้ว่า “บุคคลไม่สมควรได้รับการลงโทษซ้ำในความผิดเดิม (Nemo bis punitur pro eodem delicto)” แม้ว่าผู้กระทำความผิดสมควรที่จะได้รับโทษ แต่โทษที่ผู้กระทำความผิดจะได้รับนั้นควรสอดคล้องกับการกระทำความผิดและมีโทษซ้ำ ทั้งนี้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้มีการวิเคราะห์อย่างเป็นระบบหรือไม่ว่า เพราะเหตุใดกฎหมายที่มีอยู่แล้วจึงไม่สามารถแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรงได้ หรือกฎหมายที่มีอยู่แล้วมีข้อจำกัดหรือมีผลกระทบประการใด จึงไม่สามารถแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรงได้

(๓) ขอสอบถามว่า กรมราชทัณฑ์ได้ใช้โปรแกรมใดในการประเมินและแก้ไขปัญหาผู้กระทำความผิด เช่น กรณีนายสมคิด พุ่มพวง และไอซ์ หีบเหล็ก ทั้งนี้ ที่ผ่านมา กรมราชทัณฑ์ได้เคยชี้แจงกรณีนี้ต่อคณะกรรมการวิสามัญของสภาผู้แทนราษฎรที่เกี่ยวข้องแต่เพียงว่า กรณีนายสมคิด พุ่มพวง

ร่างพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ.

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

และไอซ์ ฮีบเหล็ก มีลักษณะบุคลิกภาพที่ผิดปกติตามเงื่อนไขของมาตรการคัดกรองทางจิตเวช แต่ไม่สามารถชี้แจงมูลเหตุที่แท้จริงแห่งการกระทำความผิดของผู้กระทำความผิดดังกล่าวได้ ดังนั้น จะเชื่อมั่นได้อย่างไรว่าหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะสามารถปฏิบัติตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้จริง

(๔) แม้ว่าในการประเมินผู้กระทำความผิดจะสามารถดำเนินการโดยสถาบันกัลยาณ์ราชนครินทร์และโรงพยาบาลตุลาการเฉลิมพระเกียรติ แต่ในต่างจังหวัดอาจจะยังไม่มีจิตแพทย์เพียงพอต่อการประเมินผู้กระทำความผิด จึงขอสอบถามว่า ปัจจุบัน มีจำนวนนักจิตวิทยาคลินิกหรือจิตแพทย์เพียงพอต่อการปฏิบัติหน้าที่ในการประเมินผู้กระทำความผิดตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้หรือไม่ ทั้งนี้ หากไม่มีการประเมินที่ชัดเจนและมีการจัดทำแผนแก้ไขปัญหารายบุคคล (Individual Plan) จะเชื่อมั่นได้อย่างไรว่า ผู้กระทำความผิดในคดีเกี่ยวกับเพศเหล่านั้นได้รับการแก้ไขฟื้นฟูอย่างแท้จริง หรือมาตรการคุมขังดังกล่าวจะไม่เป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน หรือมาตรการทางการแพทย์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการใช้ยาปรับฮอร์โมนหรือฉีดยาฮอร์โมนให้ผู้นั้น จัดอยู่ในมาตรการทางการแพทย์หรือไม่ หรือจะเป็นเพียงการแก้ไขพฤติกรรมบำบัดที่อาจไม่สามารถแก้ไขสาเหตุแห่งการกระทำความผิดได้อย่างแท้จริง

(๕) ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้จะสร้างดุลยภาพระหว่างการแก้ไขฟื้นฟูเยียวยาผู้เสียหายกับการแก้ไขบำบัดพฤติกรรมของผู้กระทำความผิดได้อย่างไร จะมีมาตรการให้ชุมชนและสังคมรวมทั้งหน่วยงานอื่น เช่น นักสังคมสงเคราะห์ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมได้อย่างไร ตลอดจนอะไรคือหลักประกันการไม่กระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง

(๖) เห็นด้วยกับหลักการของร่างพระราชบัญญัตินี้ เพราะมีความสอดคล้องกับมาตรการของต่างประเทศ แต่มีข้อกังวลเกี่ยวกับการวินิจฉัยของศาลซึ่งจะต้องพิจารณาจากข้อมูล ๒ ด้าน คือ ด้านอาชญาวิทยาและข้อมูลทางการแพทย์ กล่าวคือ ตามทฤษฎีสามเหลี่ยมอาชญากรรม (Crime Triangle Theory) ได้กล่าวถึงอาชญากรหรือผู้ซึ่งมีความสามารถในการก่ออาชญากรรมหรือกลุ่มฮาร์ดคอร์ (Hardcore) ต่าง ๆ ซึ่งหมายความรวมถึงปัจจัยที่ส่งผลโดยตรงในการก่ออาชญากรรม เช่น การดื่มแอลกอฮอล์ หรือเสพยาเสพติด และผู้ถูกกระทำหรือเหยื่อ ซึ่งจะมีลักษณะบางอย่างที่เป็นเป้าหมายของอาชญากร เช่น เด็ก เยาวชน ผู้หญิง หรือมีลักษณะเฉพาะบางอย่าง เช่น การแต่งกายตามสมัยนิยมหรือตามแฟชั่น และความคิดของกลุ่มสังคมนิยมชายที่มองผู้หญิงอย่างไม่เท่าเทียมและมาตรการในการป้องกันดูแล (Guardian) ซึ่งประกอบด้วย มาตรการป้องกันที่เป็นนโยบายของรัฐบาล มาตรการป้องกันที่เป็นการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ เครื่องมือติดตามตัว กล้องวงจรปิด และการเตือนภัยผ่านแอปพลิเคชัน (Application) ต่าง ๆ ดังนั้น จึงขอสอบถามว่า ได้กำหนดรายละเอียดในทางปฏิบัติของมาตรการป้องกันดูแล (Guardian) และได้ออกแบบมาตรการตามร่างพระราชบัญญัตินี้อย่างไร โดยเฉพาะมาตรการคุมประพฤติผู้กระทำความผิดที่เป็นผู้ป่วยจิตเวชที่ได้รับการรักษาหายแล้ว

(๗) ควรนำหลักพฤติกรรมศาสตร์มาเพิ่มเป็นหลักการในการแก้ปัญหาการกระทำ ความผิดซ้ำเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง และควรกำหนดให้มีการแก้ปัญหาการกระทำ ความผิดซ้ำ กรณีอื่นด้วย เช่น การกระทำ ความผิดซ้ำที่เป็นที่รังเกียจและรบกวนสังคม เช่น การโชว์ของลับทำให้ ผู้หญิงวิตกกังวล และการใช้ถ้อยคำหยาบโหดโดยใช้เทคโนโลยีในการกระทำ ความผิดทำให้ผู้อื่น หวาดกลัวว่าจะถูกกระทำ ทั้งนี้ เนื่องจากผู้กระทำความผิดซ้ำมักมีแรงจูงใจในการกระทำ ความผิด จากหลายสาเหตุ เช่น แรงจูงใจที่ได้รับจากในเรือนจำ สาเหตุจากพฤติกรรมทางพันธุกรรม และสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ จะต้องมี การป้องกัน การกระทำ ความผิดซ้ำโดยนำทฤษฎีสามเหลี่ยมอาชญากรรม (Crime Triangle Theory) มาปรับใช้ โดยมีองค์ประกอบในการเกิดอาชญากรรมตามทฤษฎีนี้ ประกอบด้วย เหยื่อ ผู้กระทำความผิด และโอกาส ซึ่งจะต้องปิดกั้นไม่ให้มีโอกาสในการกระทำ ความผิด โดยเริ่มจาก ครอบครัว บุคคลที่เกี่ยวข้อง และการศึกษาทางพันธุกรรม ดังนั้น จึงควรกำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการในการเฝ้าระวังผู้กระทำความผิดที่อยู่ในเรือนจำซึ่งกำลังจะพ้นโทษ รวมทั้งควรเพิ่มเติมให้ ครอบคลุมถึงบุคคลที่เคยกระทำความผิดที่อยู่นอกเรือนจำและมีโอกาสที่จะกระทำความผิดซ้ำ ซึ่งมีเป็นจำนวนมากด้วย ทั้งนี้ ควรมีการจัดทำทะเบียนประวัติบุคคลกลุ่มนี้ไว้ แต่จะต้องไม่กระทำการ อันเป็นการลิดรอนสิทธิและเสรีภาพบุคคลกลุ่มนี้ นอกจากนี้ ควรเพิ่มความหมายของบทนิยามคำว่า “คุมขัง” ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยอาจเพิ่มเติมว่า “ไม่ใช่โทษทางอาญา” ทั้งนี้ เพื่อให้ศาลสามารถมีคำสั่ง คุมขังกับผู้กระทำความผิดซ้ำกรณีอื่นด้วย

(๘) เห็นด้วยกับการใช้มาตรการทางการแพทย์โดยการใช้ยาปรับฮอร์โมน ทางเพศของผู้กระทำความผิดที่มีฮอร์โมนทางเพศสูงซึ่งมีความสอดคล้องกับแนวทางของต่างประเทศ การใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Monitoring : EM) ติดตามตัว หรือมีการเฝ้าระวัง อย่างเข้มงวดขั้นสูงสุดด้วยวิธีอื่น แต่อย่างไรก็ดี ไม่ว่าจะใช้มาตรการทางการแพทย์หรือมาตรการ เฝ้าระวังรูปแบบใดก็ตาม จะต้องคำนึงถึงหลักสิทธิมนุษยชนทั้งของผู้กระทำความผิดและคนส่วนใหญ่ ของสังคม และควรใช้บังคับกฎหมายที่มีอยู่ในปัจจุบันให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด นอกจากนี้ ควรให้โอกาสทางการศึกษาควบคู่กันไปด้วย ตลอดจนควรประกาศให้ประชาชนได้ทราบถึงพื้นที่ ที่ได้มีการปล่อยตัวนักโทษเด็ดขาด ทั้งนี้ เพื่อให้สังคมได้มีความระมัดระวังอันจะทำให้สังคม มีความปลอดภัยยิ่งขึ้นต่อไป

(๙) เห็นด้วยกับหลักการตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ เนื่องจากสอดคล้องกับ หลักสากลที่ต่างประเทศใช้อยู่ในปัจจุบัน โดยเฉพาะมาตรการในการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิด และมาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษ รวมทั้งเหตุผลและความจำเป็นตาม ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ที่จำเป็นต้องกำหนดให้มีมาตรการต่าง ๆ เพื่อป้องกันการกระทำ ความผิดซ้ำเกี่ยวกับเพศและที่ใช้ความรุนแรง เนื่องจากมีปัญหาการก่ออาชญากรรมสะเทือนขวัญหรือการกระทำ ความผิดในคดีที่อุกฉกรรจ์ รุนแรง และกระทำความผิดซ้ำซากซึ่งก่อเหตุโดยผู้พ้นโทษ แต่ในกรณี ที่จำเป็นต้องตราร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เพราะมีปัญหาความแออัดของผู้ต้องขังในเรือนจำนั้น มาตรการต่าง ๆ ตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้อาจจะไม่สามารถแก้ปัญหาดังกล่าวได้อย่างแท้จริง

ร่างพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำ ความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ.

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

ทั้งนี้ มีข้อเสนอแนะที่อาจเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาในระยะยาวได้ กล่าวคือ ในหลายประเทศมีการใช้แอปพลิเคชัน (Application) ที่ประชาชนสามารถตรวจสอบได้ว่าในระยะทาง ๓ กิโลเมตร หรือ ๕ กิโลเมตร มีผู้เคยกระทำความผิดประเภทใดอยู่บริเวณนั้นหรือไม่ เพื่อจะได้ระมัดระวังบุคคลในครอบครัวได้ และขอสอบถามว่า เพราะเหตุใดจึงไม่นำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดมาผนวกรวมไว้ในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ เพื่อให้มีการกำหนดมาตรการในการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดไปในคราวเดียวกันด้วย

(๑๐) ประเด็นเกี่ยวกับองค์ประกอบของคณะกรรมการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ

(๑๐.๑) เห็นด้วยกับการกำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำที่ครอบคลุมทุกด้านที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะการกำหนดให้มีอธิบดีกรมราชทัณฑ์ และอธิบดีกรมสุขภาพจิตเป็นกรรมการ รวมทั้งการกำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจากผู้เชี่ยวชาญหลากหลายด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการกำหนดให้มีกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิด้านจิตเวชศาสตร์

(๑๐.๒) กรณียกองค์ประกอบของคณะกรรมการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำตามร่างมาตรา ๘ ในส่วนของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมแต่งตั้ง ควรกำหนดไว้โดยเคร่งครัดเพื่อเป็นการบังคับว่าจะต้องมีผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยาหรือจิตเวชศาสตร์เป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิด้วย โดยไม่กำหนดให้สามารถเลือกได้เหมือนสาขาอื่น ๆ ที่จะแต่งตั้งหรือไม่ก็ได้

(๑๐.๓) สืบเนื่องจากประมาณร้อยละ ๘๐ ของผู้พ้นโทษจะเป็นกลุ่มที่มีปัญหาความผิดปกติซึ่งในวัยผู้ใหญ่ เรียกว่า ความผิดปกติในบุคลิกภาพ (Personality Disorder) ส่วนในวัยเด็กที่อายุไม่ถึง ๑๘ ปี เรียกว่า ความผิดปกติเกี่ยวกับพฤติกรรม (Conduct Disorder) โดยทั้งวัยผู้ใหญ่และวัยเด็กจะมีพฤติกรรมร่วมกัน เรียกว่า พฤติกรรมที่ชอบใช้ความรุนแรงและอันธพาลต่อต้านสังคม โดยส่วนใหญ่กลุ่มคนเหล่านี้จะมีปัญหาด้านสุขภาพจิตตั้งแต่วัยเด็ก เป็นเด็กที่มีสมาธิสั้นอยู่ไม่นิ่ง ไม่สามารถควบคุมอารมณ์ตนเองได้ จึงมีพฤติกรรมหุนหันพลันแล่น หลีกเลียงที่จะปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคม และมักใช้ยาเสพติดเพื่อให้ตนมีความสุข หากไม่ได้รับการรักษาและแก้ไขพฤติกรรมก็จะกระทำความผิดซ้ำ ดังนั้น ในการแต่งตั้งคณะกรรมการตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้จึงต้องให้ความสำคัญกับผู้เชี่ยวชาญด้านจิตเวช และควรกำหนดให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการดูแลด้านจิตเวชเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาดังกล่าวนี้ด้วย จึงจะสามารถแก้ปัญหการกระทำความผิดซ้ำเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรงได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

(๑๑) ประเด็นเกี่ยวกับการกำหนดให้พนักงานอัยการเป็นผู้มีอำนาจยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อขอให้ใช้มาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดในระหว่างรับโทษจำคุกเพื่อป้องกันมิให้กระทำความผิดซ้ำ

- การกำหนดให้พนักงานอัยการมีอำนาจยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อขอให้ใช้มาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดในระหว่างรับโทษจำคุกเพื่อป้องกันมิให้กระทำความผิดซ้ำตามร่างมาตรา ๑๙ อาจเป็นการเปิดช่องให้พนักงานอัยการละเลยเพราะเกรงที่จะเกิดผลเสียต่อรูปคดีได้

ร่างพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ.

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

และในการบำบัดรักษาจนฟื้นชดอันตรายต่อสังคมนั้นจะต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จก่อนที่ผู้กระทำความผิดจะพ้นโทษ โดยผู้ที่ประเมินผู้ต้องขังว่าใครควรที่จะเข้ารับการบำบัดจะต้องเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านจิตเวชศาสตร์

(๑๒) ประเด็นเกี่ยวกับมาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษ

(๑๒.๑) กรณีมาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษ ควรให้ความสำคัญกับความเห็นของผู้เชี่ยวชาญทางจิตเวชศาสตร์มากกว่า เช่น ตามร่างมาตรา ๒๒ วรรคหนึ่งและวรรคสองที่กำหนดให้ กรณีมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่านักโทษเด็ดขาดจะกระทำความผิดซ้ำก็ให้ศาลกำหนดมาตรการต่าง ๆ ได้ ซึ่งควรกำหนดให้มีความชัดเจนว่า จะต้องมีการอ้างอิงความเห็นทางการแพทย์จากผู้เชี่ยวชาญด้านจิตเวชศาสตร์ก่อน นอกจากนี้ ตามร่างมาตรา ๒๒ วรรคสาม ที่กำหนดให้ศาลมีอำนาจกำหนดระยะเวลาการเฝ้าระวังในแต่ละมาตรการตามศาลเห็นสมควรแต่ไม่เกิน ๕ ปีนับแต่วันพ้นโทษนั้น เห็นว่า ยังขาดหลักฐานทางจิตเวชศาสตร์เพื่อรองรับการใช้ดุลพินิจของศาลหรือกรณีที่ครบ ๕ ปีแล้วแต่ผู้ถูกเฝ้าระวังยังมีพฤติกรรมที่อาจเป็นอันตรายต่อสังคม จะพิจารณาจากหลักฐานใดเพื่อหยุดใช้มาตรการดังกล่าว ทั้งนี้ เห็นว่า ศาลควรจะต้องพิจารณาหลักฐานทางจิตเวชศาสตร์ ประกอบกับพฤติกรรมของผู้ถูกเฝ้าระวังด้วย

(๑๒.๒) การกำหนดมาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษ ตามร่างมาตรา ๒๒ วรรคสอง (๑๑) ที่กำหนดให้เข้ารับการบำบัดฟื้นฟูแก่ไขหรือเข้าร่วมกิจกรรมตามที่ศาลหรือพนักงานคุมประพฤติกำหนด กรณีนี้ศาลอาจกำหนดให้เข้ารับการบำบัดฟื้นฟูแก่ไขสภาพจิตใจโดยจิตแพทย์หรือนักจิตวิทยา หรืออาจกำหนดให้เข้าร่วมกิจกรรมหลักสูตรต่าง ๆ ของศูนย์ฝึกอาชีพภายในเรือนจำ เช่น การฝึกหัดอาชีพขับรถชุด (รถแบคโฮ) จนกว่าจิตแพทย์หรือนักจิตวิทยาอย่างน้อยหนึ่งในสามจะลงมติให้ปล่อยตัวได้ ซึ่งจะทำให้นักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษนั้น ได้รับการบำบัดฟื้นฟูแก่ไขสภาพจิตใจและมีความชำนาญในอาชีพด้วย

(๑๓) ประเด็นเกี่ยวกับมาตรการคุมขังภายหลังการพ้นโทษ

(๑๓.๑) การกำหนดให้มีมาตรการคุมขังภายหลังการพ้นโทษ ตามหมวด ๕ ของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้อาจจะขัดต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๙ และหลักกฎหมายอาญาที่มีหลักการสำคัญว่า เมื่อบุคคลได้รับโทษแล้วไม่ควรถูกต้องได้รับโทษซ้ำ หรือไม่ เพราะการต้องถูกคุมขังภายหลังการพ้นโทษเป็นการคุมขังในรูปแบบใหม่ที่ยังไม่มีผลชัดเจนในรายละเอียด

(๑๓.๒) การใช้มาตรการคุมขังนั้นไม่ควรกระทำในลักษณะเดียวกันกับผู้กระทำความผิดหรือเป็นนักโทษ โดยจะต้องกำหนดให้มีห้องพักหรือพื้นที่เป็นการเฉพาะ รวมทั้งจะต้องผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการต่าง ๆ ตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ เพื่อกำหนดมาตรการเฝ้าระวังและการกำหนดให้มีการฝึกอบรมและฝึกอาชีพเพื่อแก้ไขฟื้นฟูบุคคลกลุ่มนี้ให้มีความเป็นคนดีและสามารถอยู่ร่วมกับสังคมได้ จึงจะทำให้สังคมมีความปลอดภัยมากขึ้นได้

(๑๔) ประเด็นเกี่ยวกับการคุมขังฉุกเฉิน

- กรณีตามร่างมาตรา ๓๗ ที่กำหนดว่า “กรณีมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าผู้ถูกเฝ้าระวังจะกระทำความผิดตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๓ และมีเหตุฉุกเฉิน หากไม่มีมาตรการอื่นใดที่อาจป้องกันมิให้ผู้ถูกเฝ้าระวังกระทำความผิดดังกล่าวได้ เมื่อพนักงานอัยการร้องขอ ศาลอาจสั่งคุมขังฉุกเฉินผู้ถูกเฝ้าระวังได้ไม่เกินเจ็ดวันนับแต่วันที่ศาลมีคำสั่ง” เห็นควรกำหนดเพิ่มว่า “หรือจนกว่าจะได้รับการรับรองจากคณะจิตแพทย์และนักจิตบำบัดหรือผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยาว่าอยู่ในสภาพจิตที่จะปล่อยตัวได้ โดยมีมติด้วยคะแนนเสียงเป็นเอกฉันท์หรือด้วยคะแนนเสียงข้างมากอย่างน้อยสองในสาม” ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความปลอดภัยแก่ครอบครัวของผู้ถูกเฝ้าระวังดังกล่าวและสังคมต่อไป

(๑๕) ประเด็นเกี่ยวกับการให้อำนาจพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจในการจับผู้ถูกเฝ้าระวัง

- กรณีการให้อำนาจพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจในการจับผู้ถูกเฝ้าระวังตามร่างมาตรา ๓๘ ซึ่งเป็นการจับผู้ถูกเฝ้าระวังในกรณีไม่ว่าจะกระทำผิดซึ่งหน้าหรือไม่ โดยไม่ต้องมีหมายศาลนั้น อาจขัดต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๘^{๒๑} และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๗๘^{๒๒} หรือไม่

๒.๑.๔ การตอบชี้แจง

เมื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอภิปรายเสร็จแล้ว มีผู้ตอบชี้แจง ดังนี้

๒.๑.๔.๑ พันตำรวจโท พงษ์ธร ธัญญสิริ ผู้อำนวยการสำนักงานกิจการยุติธรรม กระทรวงยุติธรรม ได้ตอบชี้แจง สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

(๑) ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีความสำคัญในการสร้างมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในคดีที่มีความรุนแรงและสร้างความหวาดระแวงให้แก่สังคม โดยมุ่งเน้นหลักการสำคัญ ๓ ประการ ได้แก่ ๑) การป้องกันสังคมจากความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง การลด

^{๒๑} รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๘ บัญญัติไว้ ดังนี้

“มาตรา ๒๘ บุคคลย่อมมีสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย

การจับและการคุมขังบุคคลจะกระทำมิได้ เว้นแต่มีคำสั่งหรือหมายของศาลหรือมีเหตุอย่างอื่นตามที่กฎหมาย

บัญญัติ

การค้นตัวบุคคลหรือการกระทำใดอันกระทบกระเทือนต่อสิทธิหรือเสรีภาพในชีวิตหรือร่างกายจะกระทำมิได้ เว้นแต่มีเหตุตามที่กฎหมายบัญญัติ

การทรมาน ทารุณกรรม หรือการลงโทษด้วยวิธีการโหดร้ายหรือไร้มนุษยธรรมจะกระทำมิได้”

^{๒๒} อ้างแล้ว เชิงบรรณที่ ๘. หน้า ๑๕.

ร่างพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ.

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

ความหวาดกลัวภัยจากอาชญากรของประชาชน และการดูแลและคำนึงถึงผู้เสียหายจากการกระทำ ความผิด ๒) การส่งเสริมแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง และ ๓) คำนึงถึงสิทธิ และเสรีภาพของประชาชน

(๒) ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไม่ขัดกับหลักการดำเนินคดีอาญาที่กำหนดไว้ว่า บุคคลไม่สมควรถูกลงโทษซ้ำในความผิดเดิม เนื่องจากตามหมวด ๓ ของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ได้กำหนดให้มีทั้งกระบวนการพิจารณาของศาล กรมราชทัณฑ์ และสหวิชาชีพที่เข้ามามีส่วนร่วมกำหนด มาตรการทางการแพทย์ ซึ่งกระบวนการดังกล่าวมีความสอดคล้องกับการมาตรการที่ต่างประเทศ ใช้อยู่ในปัจจุบัน เช่น เครือรัฐออสเตรเลียและสหราชอาณาจักร

(๓) กรณีที่มีการใช้มาตรการคุมขังซึ่งเป็นกรณีเดียวกับการกักกันที่มีการใช้กับทุกฐานความผิดซึ่งจะต้องมีกระบวนการที่บ่งชี้ให้ได้ว่าเป็นการกระทำผิดติดนิสัยในลักษณะ เดียวกัน จำนวน ๓ ครั้งขึ้นไปนั้น ในกรณีความผิดเกี่ยวกับเพศซึ่งเป็นเรื่องที่สำคัญอย่างยิ่งยวดที่จะต้อง ป้องกันสังคม จึงอาจไม่มีความจำเป็นต้องรอให้มีการกระทำผิดในลักษณะเดียวกันซ้ำถึงจำนวน ๓ ครั้ง ก็สามารถใช้มาตรการดังกล่าวได้

(๔) กรณีความพร้อมในเรื่องกระบวนการดูแลนั้นจะมีศูนย์เฉพาะกิจ ที่ชื่อว่า “ศูนย์เฝ้าระวังความปลอดภัยของประชาชน” (Justice Safety Observation ad hoc Center, Ministry of Justice: JSOC) ซึ่งมีความพร้อมในการดำเนินงานได้อย่างทั่วถึงต่อไป

(๕) ในเรื่องการสร้างสภาพแวดล้อมที่จำเป็นในการป้องกันสังคมนั้น มาตรการตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีความสอดคล้องกับทฤษฎีสามเหลี่ยมอาชญากรรม (Crime Triangle Theory)

(๖) กรณีการมีคำสั่งคุมขังฉุกเฉินของศาลตามร่างมาตรา ๓๗ นั้น เป็นกรณีภัยอันตรายที่ใกล้จะถึง ซึ่งการจะมีคำสั่งคุมขังฉุกเฉินได้จะต้องผ่านกระบวนการในการพิจารณา เสนอความเห็นของพนักงานคุมประพฤติและพนักงานอัยการ ก่อนที่จะมีการร้องขอต่อศาลเพื่อให้มีคำสั่ง ดังกล่าว

(๗) กรณีที่ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไม่ครอบคลุมถึงการกระทำ ความผิด เกี่ยวกับยาเสพติดด้วยนั้น ตามร่างเดิมของกระทรวงยุติธรรมได้กำหนดให้ครอบคลุมถึงการกระทำ ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดด้วย แต่ได้มีการปรับปรุงในขั้นตอนการตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ ฉบับนี้ของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒.๑.๔.๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม (นายสมศักดิ์ เทพสุทิน) ได้ตอบชี้แจง สรุปลงสาระสำคัญได้ว่า ก่อนที่จะมีการเสนอร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ กระทรวงยุติธรรมได้มีการตั้ง คณะกรรมการเพื่อศึกษาและพบว่ามีปัญหาสำคัญหลายประการ รวมทั้งพบว่าหากไม่มีการกำหนดให้ใช้ มาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดตั้งแต่ในชั้นการพิจารณาของศาลตั้งแต่แรก จะก่อให้เกิดปัญหาอุปสรรค ในการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรงได้ ทั้งนี้ เมื่อพิจารณา สถิติการกระทำความผิดในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรงย้อนหลังไปประมาณ ๓ ปี พบว่า

ร่างพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ.

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

มีบุคคลผู้กระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรงจำนวนประมาณ ๑๐๐ คน โดยจำแนกกลุ่มผู้กระทำความผิดออกเป็น ๓ กลุ่ม คือ กลุ่มที่ ๑ คือ กลุ่มบุคคลที่ต้องควบคุม เพื่อสร้างความปลอดภัยให้แก่สังคม ซึ่งเป็นกลุ่มที่ต้องควบคุมภายใน ๓ ปีนับแต่ออกจากเรือนจำ กลุ่มที่ ๒ คือ กลุ่มบุคคลที่ต้องควบคุมเพื่อสร้างความปลอดภัยให้แก่สังคม แต่ยังไม่ออกจากเรือนจำ และกลุ่มที่ ๓ คือ กลุ่มบุคคลที่กำลังจะเข้าสู่เรือนจำ จึงจำเป็นต้องมีกฎหมายเพื่อควบคุมดูแลกลุ่มบุคคลเหล่านี้ ทั้งนี้ การดำเนินการตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไม่เป็นการสร้างภาระด้านงบประมาณ เนื่องจากจะเป็น การดำเนินการโดยกระทรวงยุติธรรมเป็นหลักและไม่เกี่ยวข้องกับกระทรวงอื่น หรือจำเป็นต้อง มีเจ้าหน้าที่ตำแหน่งอื่นเพิ่มเติมแต่อย่างใด ส่วนกรณีการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (Electronic Monitoring : EM) ก็เป็นการดำเนินการโดยใช้อุปกรณ์ที่มีอยู่แล้ว ซึ่งจะสามารถแจ้งเตือน พนักงานฝ่ายปกครองหรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องให้ได้ทราบว่าผู้กระทำผิดอยู่ในพื้นที่หรือบริเวณใด เพื่อให้สังคมเกิดความระมัดระวังและปลอดภัยมากขึ้น และประเด็นสุดท้ายร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ไม่ได้มีเหตุผลและความจำเป็นจากกรณีปัญหาความแออัดในเรือนจำแต่อย่างใด

๒.๑.๔.๓ นางสาวพัชรินทร์ ชำศิริพงษ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน ได้ชี้แจงสรุปได้ว่า ประเด็นการฉีดวัคซีนให้ผู้นั้น ขอยืนยันว่า เป็นการยกตัวอย่างการใช้มาตรการ ทางการแพทย์ให้เห็นเป็นรูปธรรมเท่านั้น ทั้งนี้ จะต้องมีการพิจารณาอีกหลายขั้นตอนที่จะต้องพิจารณา กรณีดังกล่าวต่อไป โดยเฉพาะการพิจารณาในชั้นการพิจารณาของคณะกรรมการให้เป็นไป อย่างรอบคอบอีกครั้ง ทั้งนี้ ประเด็นที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้อภิปรายและตั้งเป็นข้อสังเกตไว้นั้น มีประเด็นที่เป็นประโยชน์อยู่เป็นจำนวนมาก ซึ่งจะได้นำไปประกอบการพิจารณาในชั้นการพิจารณา ของคณะกรรมการต่อไป

๒.๑.๕ ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่หนึ่ง ชั้นรับหลักการ

มติ : ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๒๗ (สมัยสามัญประจำปี ครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติในวาระที่หนึ่ง รับหลักการ แห่งร่างพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ ความรุนแรง พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) และร่างพระราชบัญญัติป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ ของผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. (นางสาวพัชรินทร์ ชำศิริพงษ์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) พร้อมกันไปด้วยคะแนนเสียง ๒๗๘ เสียง ไม่รับหลักการ ๑ เสียง งดออกเสียง ๑ เสียง และไม่ลงคะแนนเสียง ๗ เสียง และมีมติให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๒๕ คน เพื่อพิจารณา ในวาระที่สอง ชั้นคณะกรรมการ โดยถือเอาร่างพระราชบัญญัติของคณะรัฐมนตรีเป็นหลักในการพิจารณา กำหนดการแปรญัตติภายใน ๗ วัน

๑. ร่างพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการทำคามผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. ซึ่งเป็นเอกสารแนบระเบียบวาระในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๒๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๖๕

<http://edoc.parliament.go.th/Meeting/MeetingViewer.aspx?id=806>

Scan me ๑

๒. ร่างพระราชบัญญัติป้องกันการทำคามผิดซ้ำของผู้กระทำคามผิดออกจากรรจที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. ซึ่งเป็นเอกสารแนบระเบียบวาระในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๒๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๖๕

<http://edoc.parliament.go.th/Meeting/MeetingViewer.aspx?id=806>

Scan me ๒

๓. เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำคามผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๒๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๖๕ (อ.พ. ๒/๒๕๖๕)

<https://dl.parliament.go.th/handle/lirt/590151>

Scan me ๓

๔. บันทึกการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๒๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๖๕

https://msbis.parliament.go.th/ewtadmin/ewt/parliament_report/main_warehouse_dll_x.php?aid=10187&mid=4374

Scan me ๔

๕. บันทึกการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๒๗ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

https://msbis.parliament.go.th/ewtadmin/ewt/parliament_report/main_warehouse_dll_x.php?aid=10192&mid=4376

Scan me ๕

๖. บันทึกการออกเสียงลงคะแนนของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๒๗
(สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕
[https://msbis.parliament.go.th/ewtadmin/ewt/parliament_report/
main_warehouse_dll_x.php?aid=10193&mid=4376](https://msbis.parliament.go.th/ewtadmin/ewt/parliament_report/main_warehouse_dll_x.php?aid=10193&mid=4376)

๒.๒ วาระที่สอง ชั้นพิจารณาเรียงลำดับมาตรา^{๒๓}

ก่อนที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรจะพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้ ในวาระที่สอง ชั้นพิจารณาเรียงลำดับมาตรา ผู้ปฏิบัติหน้าที่ประธานของที่ประชุมได้อนุญาตให้ พลตำรวจตรี บรรพต มุ่งขอบกลาง ผู้บังคับการตำรวจปราบปรามยาเสพติด ๓ กองบังคับการตำรวจปราบปรามยาเสพติด สำนักงานตำรวจแห่งชาติ พันตำรวจโท มนต์รี บุญโยธิน รองอธิบดีกรมคุมประพฤติ กระทรวงยุติธรรม นางชัตติยา รัตนดิลก ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนากระบวนการยุติธรรม สำนักงานกิจการยุติธรรม กระทรวงยุติธรรม และนางสาวภัสสริน รามวงศ์ ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการการ เข้าร่วมชี้แจง ต่อที่ประชุม ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๐๔ วรรคสอง^{๒๔}

ต่อมา ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ในวาระที่สอง ชั้นพิจารณาเรียงลำดับมาตรา โดยประธานคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการทำคามผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. สภาผู้แทนราษฎร (นายสมศักดิ์ เทพสุทิน) ได้เสนอรายงานของคณะกรรมการวิสามัญต่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร โดยสรุปสาระสำคัญได้ว่า ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๒๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เมื่อวันพุธที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๖๕ และครั้งที่ ๒๗ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เมื่อวันพุธที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาและลงมติ

^{๒๓} สามารถสืบค้นเอกสารรายงานของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติมาตรการป้องกัน การกระทำคามผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. สภาผู้แทนราษฎร บันทึกการประชุม สภาผู้แทนราษฎร และบันทึกการออกเสียงลงคะแนนของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ชั้นพิจารณาเรียงลำดับมาตรา ได้จาก เว็บไซต์ E-Library ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร [https://library.parliament.go.th/
th/house-representatives-documents](https://library.parliament.go.th/th/house-representatives-documents) หรือสแกนข้อมูลผ่าน QR CODE หมายเลข ๗ ถึง ๙ ในหน้าที่ ๔๔ ของเอกสาร ฉบับนี้

^{๒๔} ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๐๔ กำหนดไว้ ดังนี้

“ข้อ ๑๐๔ เมื่อคณะกรรมการได้กระทำการ พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ตามหน้าที่และอำนาจหรือตามที่สภามอบหมายเสร็จแล้วให้รายงานต่อสภาตามระยะเวลาที่สภากำหนด

ในที่ประชุมสภา คณะกรรมการมีสิทธิแถลง ชี้แจง หรือแก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับการกระทำดังกล่าว ในวาระหนึ่ง ในการนี้ คณะกรรมการอาจมอบหมายให้บุคคลใดแถลงหรือชี้แจงแทนก็ได้ เมื่อได้รับอนุญาตจากประธาน”

ร่างพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการทำคามผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ.

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

ในวาระที่หนึ่ง รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันกรกระทำคามผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) และร่างพระราชบัญญัติป้องกันการกระทำคามผิดซ้ำของผู้กระทำคามผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. (นางสาวพัชรินทร์ ชำศิริพงษ์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) และได้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญชั้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา โดยให้ถือเอาร่างพระราชบัญญัติของคณะรัฐมนตรีเป็นหลักในการพิจารณา กำหนดการแปรญัตติภายใน ๗ วัน ซึ่งคณะกรรมการวิสามัญได้มีการประชุมพิจารณา รวมจำนวนทั้งสิ้น ๕ ครั้ง ได้รับฟังข้อมูล เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ จากผู้แทนกระทรวงยุติธรรม ได้รับฟัง สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติจากผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา รวมทั้งได้รับฟัง กระบวนการและขั้นตอนการดำเนินการภายหลังจากพระราชบัญญัติฉบับนี้มีผลใช้บังคับจากหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง อาทิ สำนักงานศาลยุติธรรม สำนักงานอัยการสูงสุด กรมราชทัณฑ์ และกรมคุมประพฤติ ตลอดจนได้มีการนำข้อมูลทางวิชาการเกี่ยวกับผลการศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาการกระทำคามผิดซ้ำ ของต่างประเทศมาประกอบการพิจารณา และได้รับฟังข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากกรรมการ วิสามัญทุกท่านที่ได้ให้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์ต่อการพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญ นอกจากนี้ คณะกรรมการวิสามัญได้นำผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น จากร่างพระราชบัญญัติ ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้ส่งให้สภาผู้แทนราษฎร มาใช้ประกอบการพิจารณา ของคณะกรรมการครบล้วนตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแล้ว ซึ่งรายละเอียดปรากฏตามรายงาน ของคณะกรรมการวิสามัญ บัดนี้ คณะกรรมการวิสามัญได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว เสร็จแล้ว จึงนำเสนอที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาต่อไป

จากนั้นที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้ในวาระที่สอง พิจารณาเรียงลำดับมาตรา เริ่มต้นด้วยชื่อร่าง คำปรารภ แล้วพิจารณาเรียงลำดับมาตราจนจบร่าง โดยมีการพิจารณาและอภิปรายสรุปสาระสำคัญได้ตามลำดับ ดังนี้

คำปรารภ

มีการแก้ไข

คณะกรรมการวิสามัญแก้ไข ดังนี้

“โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยมาตรการป้องกันกรกระทำคามผิดซ้ำ ในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพ ของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๒^{๒๕} และมาตรา ๓๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

^{๒๕} รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๓๒ บัญญัติไว้ ดังนี้

“มาตรา ๓๒ บุคคลย่อมมีสิทธิในความเป็นอยู่ส่วนตัว เกียรติยศ ชื่อเสียง และครอบครัว

การกระทำอันเป็นการละเมิดหรือกระทบต่อสิทธิของบุคคลตามวรรคหนึ่ง หรือการนำข้อมูลส่วนบุคคลไปใช้ ประโยชน์ไม่ว่าในทางใด ๆ จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ตราขึ้นเพียงเท่าที่จำเป็น เพื่อประโยชน์สาธารณะ”

ร่างพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันกรกระทำคามผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ.

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อใช้เป็นบทบัญญัติในการป้องกันและเฝ้าระวังการก่ออาชญากรรม สร้างความปลอดภัยให้สังคม แก้ไขปัญหาและลดอัตราการกระทำความผิดซ้ำ ซึ่งการตราพระราชบัญญัตินี้สอดคล้องกับเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการวิสามัญ

ร่างมาตรา ๒

มีการแก้ไข

คณะกรรมการวิสามัญแก้ไข ดังนี้

“มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยยี่สิบเก้าสิบวัน นับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการวิสามัญ

ร่างมาตรา ๙

มีการแก้ไข

คณะกรรมการวิสามัญแก้ไข ดังนี้

“มาตรา ๙ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบห้าปีบริบูรณ์
- (๓) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น กรรมการ หรือผู้ดำรงตำแหน่งที่รับผิดชอบในการบริหารพรรคการเมือง สหวิชาชีพสหสหสหสห หรือเจ้าหน้าที่ในพรรคการเมือง

(๔) ไม่เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ เว้นแต่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งอาจารย์ในมหาวิทยาลัยของรัฐ

(๕) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย

(๖) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๗) ไม่เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก ไม่ว่าจะได้รับโทษจำคุกจริงหรือไม่ เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๘) ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ เพราะกระทำผิดวินัย”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการวิสามัญ

ร่างมาตรา ๒๒

มีการแก้ไข

คณะกรรมการวิสามัญแก้ไข ดังนี้

“มาตรา ๒๒ เมื่อมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่านักโทษเด็ดขาดซึ่งศาลมีคำพิพากษาว่าเป็นผู้กระทำความผิดในความผิดตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๓ จะกระทำความผิดดังกล่าวภายหลังพ้นโทษ ศาลอาจมีคำสั่งกำหนดมาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษตามที่พนักงานอัยการร้องขอ โดยกำหนดมาตรการเดียวหรือหลายมาตรการตามควรแก่กรณีก็ได้

มาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษ ได้แก่

(๑) ห้ามเข้าใกล้ผู้เสียหายจากการกระทำความผิด

(๒) ห้ามทำกิจกรรมที่เสี่ยงต่อการกระทำความผิด

(๓) ห้ามเข้าเขตกำหนด

(๔) ห้ามออกนอกประเทศเว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากศาล

(๕) ห้ามก่อให้เกิดอันตรายต่อละแวกชุมชนที่ตนพักอาศัย

(๖) ให้พักอาศัยในสถานที่ที่กำหนด

(๗) ให้พักอาศัยในสถานบำบัดที่กำหนดหรือให้ไปอยู่ภายใต้การดูแลในสถานบำบัด ภายใต้การดำเนินการของหน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งได้รับการรับรองโดยกระทรวงสาธารณสุขตามที่ศาลเห็นสมควร

(๘) ให้ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานหรือผู้ดูแลสถานที่พักอาศัยหรือสถานบำบัด

(๙) ให้มารายงานตัวต่อพนักงานคุมประพฤติหรือได้รับการเยี่ยมจากพนักงานคุมประพฤติ หรืออาสาสมัครคุมประพฤติหรือเจ้าหน้าที่อื่นตามระยะเวลาที่กำหนด

(๑๐) ให้ใช้มาตรการทางการแพทย์ หรือมาพบหรือรับการตรวจรักษาจากแพทย์ หรือบุคคลอื่นใดตามที่ศาลหรือพนักงานคุมประพฤติกำหนด

(๑๑) ให้เข้ารับการบำบัดฟื้นฟูแก้ไขหรือเข้าร่วมกิจกรรมตามที่ศาลหรือพนักงานคุมประพฤติกำหนด

(๑๒) ให้แจ้งพนักงานคุมประพฤติทราบถึงการเปลี่ยนสถานที่ทำงานหรือการเปลี่ยนงาน

(๑๓) ให้ใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวในการเฝ้าระวัง

ศาลอาจกำหนดระยะเวลาเฝ้าระวังในแต่ละมาตรการตามที่เหมาะสม แต่ไม่เกินห้าสิบปี นับแต่วันพ้นโทษ

การมีคำสั่งตามวรรคหนึ่ง ให้ศาลคำนึงถึงพฤติการณ์แห่งความรุนแรงของคดี สาเหตุแห่งการกระทำความผิด ประวัติการกระทำความผิด ภาวะแห่งจิต นิสัย และลักษณะส่วนตัวอื่นของผู้กระทำความผิด ความปลอดภัยของผู้เสียหายและสังคม โอกาสในการกระทำความผิดซ้ำ การแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิด และความได้สัดส่วนของการใช้มาตรการที่ต้องกระทบสิทธิเสรีภาพของผู้ต้องถูกบังคับด้วย

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการมีคำสั่งของศาลตามมาตรา นี้ ให้เป็นไปตามที่กำหนด
ในข้อบังคับของประธานศาลฎีกาโดยความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยการแก้ไขของคณะกรรมการสิทธิการวิสามัญ

ร่างมาตรา ๓๒

มีการแก้ไข

คณะกรรมการสิทธิการวิสามัญแก้ไข ดังนี้

“มาตรา ๓๒ ในการพิจารณาคำร้องของพนักงานอัยการตามมาตรา ๒๙ วรรคหนึ่ง ศาลอาจสั่งให้ใช้มาตรการคุมขังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษมีกำหนดระยะเวลาเพียงเท่าที่จำเป็น เพื่อป้องกันมิให้ผู้นั้นกระทำความผิดซ้ำซึ่งต้องไม่เกินสามปีนับแต่วันที่ผู้นั้นพ้นโทษ

ในการพิจารณาคำร้องของพนักงานอัยการตามมาตรา ๒๙ วรรคสอง ศาลอาจสั่งให้ใช้ มาตรการคุมขังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษมีกำหนดระยะเวลาเท่าที่จำเป็นเพื่อป้องกันมิให้ผู้นั้น ไปกระทำความผิดซ้ำซึ่งต้องไม่เกินสามปีนับแต่วันพ้นโทษ หรือมีคำสั่งให้ใช้มาตรการเฝ้าระวัง นักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษเมื่อครบกำหนดการคุมขังต่อเนื่องกันไปตามที่พนักงานอัยการร้องขอ ก็ได้ โดยให้นำหมวด ๓ มาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิด มาใช้บังคับโดยอนุโลม แต่เมื่อนับ ระยะเวลาทั้งหมดรวมกันแล้ว จะต้องมิมีระยะเวลาไม่เกินห้าสิบปีนับแต่วันที่ผู้นั้นพ้นโทษ”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยการแก้ไขของคณะกรรมการสิทธิการวิสามัญ

ร่างมาตรา ๓๓

มีการแก้ไข

คณะกรรมการสิทธิการวิสามัญแก้ไข ดังนี้

“มาตรา ๓๓ ในการพิจารณาคำร้องของพนักงานอัยการตามมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง ศาลอาจสั่งให้ใช้มาตรการคุมขังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษแก่ผู้ถูกเฝ้าระวังโดยมีกำหนดระยะเวลา เพียงเท่าที่จำเป็นเพื่อป้องกันมิให้ผู้นั้นกระทำความผิดซ้ำ ซึ่งต้องไม่เกินสามปีนับแต่วันที่ผู้ถูกเฝ้าระวัง ถูกควบคุมตัว แต่เมื่อนับระยะเวลาที่ศาลเคยมีคำสั่งให้ใช้มาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำและ ระยะเวลาในครั้งนี้อย่างรวมกันแล้ว จะต้องมิมีระยะเวลาไม่เกินห้าสิบปีนับแต่วันที่ผู้นั้นพ้นโทษ ในกรณี เช่นว่านี้ ให้ถือว่าคำสั่งการใช้มาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษของศาลสิ้นสุดลง

ในการพิจารณาคำร้องของพนักงานอัยการตามมาตรา ๓๐ วรรคสอง ศาลอาจสั่งให้ใช้ มาตรการคุมขังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษแก่ผู้ถูกเฝ้าระวังโดยมีกำหนดระยะเวลาเพียงเท่าที่จำเป็น เพื่อป้องกันมิให้ผู้นั้นกระทำความผิดซ้ำ ซึ่งต้องไม่เกินสามปีนับแต่วันที่ผู้ถูกเฝ้าระวังถูกควบคุมตัว หรือมีคำสั่งให้ใช้มาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษเมื่อครบกำหนดการคุมขังดังกล่าว ต่อเนื่องกันไปตามที่พนักงานอัยการร้องขอก็ได้ โดยให้นำหมวด ๓ มาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิด มาใช้บังคับโดยอนุโลม แต่เมื่อนับระยะเวลาที่ศาลเคยมีคำสั่งให้ใช้มาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ และระยะเวลาในครั้งนี้อย่างรวมกันแล้ว จะต้องมิมีระยะเวลาไม่เกินห้าสิบปีนับแต่วันที่ผู้นั้นพ้นโทษ”

ร่างพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ.

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยการแก้ไขของคณะกรรมการวิสามัญ

เมื่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาในวาระที่สอง ชั้นพิจารณาเรียงลำดับมาตราจนจบร่างแล้ว ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาทั้งร่างเป็นการสรุปอีกครั้งหนึ่ง ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๓๒^{๒๖} โดยมีนางสาวพัชรินทร์ ชำศิริพงษ์ ในฐานะเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญขอแก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำในบรรทัดที่ ๓ ของร่างมาตรา ๒๘ จากคำว่า “การกระทำผิดซ้ำ” เป็น “การกระทำความผิดซ้ำ” จึงเป็นอันจบการพิจารณาในวาระที่สอง จากนั้นที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาต่อไปในวาระที่สาม

๗. รายงานของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ
มาตรการป้องกันกรกระทำผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้
ความรุนแรง พ.ศ. สภาผู้แทนราษฎร ซึ่งบรรจุระเบียบวาระ
การประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๓๓
(สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เมื่อวันพุธที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕
<http://edoc.parliament.go.th/Meeting/MeetingViewer.aspx?id=817>

๘. บันทึกการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๓๓
(สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เมื่อวันพุธที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕
https://msbis.parliament.go.th/ewtadmin/ewt/parliament_report/main_warehouse_dll_x.php?aid=10221&mid=4384

๙. บันทึกการออกเสียงลงคะแนนของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๓๓ (สมัยสามัญประจำปี
ครั้งที่สอง) เมื่อวันพุธที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕
https://msbis.parliament.go.th/ewtadmin/ewt/parliament_report/main_warehouse_dll_x.php?aid=10220&mid=4384

^{๒๖} ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๓๒ กำหนดไว้ ดังนี้

“ข้อ ๑๓๒ เมื่อได้พิจารณาตามข้อ ๑๓๑ จนจบร่างแล้ว ให้สภาพิจารณาทั้งร่างเป็นการสรุปอีกครั้งหนึ่ง และในการพิจารณาครั้งนี้สมาชิกอาจขอแก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำได้ แต่จะขอแก้ไขเพิ่มเติมเนื้อความใดไม่ได้ นอกจากเนื้อความที่เห็นว่ายังขัดแย้งกันอยู่”

ร่างพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันกรกระทำผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ.
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

๓. ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่สาม

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติในวาระที่สามเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ โดยมีมติเห็นชอบด้วยคะแนนเสียง ๓๒๐ เสียง ไม่เห็นชอบ ไม่มี งดออกเสียง ไม่มี และไม่ลงคะแนนเสียง ๒ เสียง

๔. ข้อเสนอของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. สภาผู้แทนราษฎร

คณะกรรมการวิสามัญได้มีข้อเสนอไว้ท้ายรายงานของคณะกรรมการวิสามัญ เพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณา ดังนี้

(๑) กระบวนการรับตัวผู้ต้องขัง จำเป็นต้องพัฒนาระบบจำแนกและคัดกรองที่ละเอียดขึ้น ต้องอาศัยระบบฐานข้อมูลที่มีความรอบด้าน เนื่องจากในระบบฐานข้อมูลมีข้อมูลเฉพาะหมายจำคุก ไม่มีพฤติการณ์ในการกระทำความผิด ไม่มีข้อมูลประวัติลักษณะนิสัยและความเป็นมาแห่งชีวิต และความประพฤติเป็นอาจณ

(๒) กระบวนการควบคุม จำเป็นต้องมีการติดตามสอดส่องพฤติกรรมอย่างใกล้ชิด ปรับทักษะเจ้าหน้าที่เรือนจำในการสังเกตและติดตามพัฒนาการผู้ต้องขัง เช่น ปรับงานฝึกอบรมและพัฒนาเจ้าหน้าที่ ปรับวิธีการทำงาน เน้นการบันทึกพฤติกรรมอย่างเป็นระบบ

(๓) กระบวนการพัฒนาพฤตินิสัย จำเป็นต้องมีการปรับปรุงและพัฒนาแก้ไขที่รอบด้าน เน้นการปรับเปลี่ยนวิธีคิดและพฤติกรรม เช่น การหาและพัฒนาผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน การพัฒนาโปรแกรมเชิงจิตวิทยา การถอดบทเรียนโปรแกรมแต่ละประเภท

(๔) กระบวนการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย เป็นการบูรณาการร่วมกันระหว่างกรมราชทัณฑ์และกรมคุมประพฤติ

(๕) กระบวนการเปลี่ยนผ่านจากเรือนจำสู่การคุมประพฤติ เช่น การส่งต่อข้อมูลจากกรมราชทัณฑ์ การเพิ่มช่องทางเทคโนโลยีในการติดตามสืบเสาะให้เข้าถึงผู้ถูกเฝ้าระวัง การมีส่วนร่วมของชุมชน การมีสายด่วนหรือ hotline ในการประสานงานระหว่างกรมราชทัณฑ์และกรมคุมประพฤติ

(๖) กระบวนการลงโทษเมื่อเกิดเหตุกระทำผิดซ้ำ จะต้องถอดบทเรียนร่วมกันระหว่างกรมราชทัณฑ์และกรมคุมประพฤติ เพื่อให้มีวิธีการจัดการกับปัญหาที่ตรงจุด โดยเน้นการปรับปรุงโปรแกรมให้ตอบสนองการแก้ไข ฟันฟุผู้กระทำผิดรายนั้น ๆ”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติเห็นชอบด้วยกับข้อเสนอกของคณะกรรมการวิสามัญ โดยมีมติเห็นชอบด้วยคะแนนเสียง ๓๑๒ เสียง ไม่เห็นชอบ ไม่มี งดออกเสียง ไม่มี และไม่ลงคะแนนเสียง ๔ เสียง

ส่วนที่ ๒

ข้อมูลทางวิชาการประกอบการพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการทำคามผิดซ้ำ
ในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ.
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

การดำเนินการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

สำนักงานกิจการยุติธรรมได้ดำเนินการตามมาตรา ๗๗ วรรคสอง^๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย โดยได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย อย่างรอบด้านและเป็นระบบ รวมทั้งเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์นั้นต่อประชาชน และนำมาประกอบการพิจารณาในกระบวนการตรากฎหมายทุกขั้นตอน โดยสามารถสรุปได้ดังต่อไปนี้

๑. กระบวนการและขั้นตอนในการรับฟังความคิดเห็น

เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ สำนักงานกิจการยุติธรรมได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง ต่อร่างพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. ที่ผ่านการตรวจพิจารณาจากคณะกรรมการกฤษฎีกา โดยสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น^๒ ได้ดังนี้

๑.๑ การรับฟังความคิดเห็นผ่านทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานกิจการยุติธรรม www.oja.go.th ระหว่างวันที่ ๑๑ ถึงวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๔ และวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๖๔

๑.๒ การจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานภาครัฐ หน่วยงานในสังกัดกระทรวงยุติธรรม องค์กรอิสระ นักวิชาการจากสถาบันการศึกษา และภาคเอกชน ดังนี้

๑.๒.๑ การประชุมคณะอนุกรรมการพัฒนามาตรฐานกฎหมายและการบังคับใช้ ภายใต้คณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ (กพยช.) ครั้งที่ ๓/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๖๔ ผ่านระบบ Cisco Webex Meetings

๑.๒.๒ การประชุมหารือร่วมกับกรมคุมประพฤติ เมื่อวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๖๔ และวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๔ ผ่านระบบ Cisco Webex Meeting (จำนวน ๒ ครั้ง)

๑.๒.๓ การประชุมคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงยุติธรรม ครั้งที่ ๓/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๔

๑.๒.๔ การจัดสัมมนาทางวิชาการเพื่อเผยแพร่ผลการศึกษา เรื่อง แนวทางการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายเพื่อป้องกันอันตรายจากผู้พันโทที่มีพฤติการณ์เป็นภัยต่อสังคม และวิพากษ์ร่างพระราชบัญญัติป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดออกจากรรชที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. เมื่อวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๔ ผ่านระบบ Cisco Webex Meetings มีผู้เข้าร่วมจำนวน ๑๐๕ คน

^๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๗ วรรคสอง บัญญัติไว้ ดังนี้

“มาตรา ๗๗ ๑๓๑

๑๓๑

ก่อนการตรากฎหมายทุกฉบับ รัฐพึงจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย อย่างรอบด้านและเป็นระบบ รวมทั้งเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์นั้นต่อประชาชน และนำมาประกอบการพิจารณา ในกระบวนการตรากฎหมายทุกขั้นตอน เมื่อกฎหมายมีผลใช้บังคับแล้ว รัฐพึงจัดให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายทุกรอบระยะเวลาที่กำหนดโดยรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องประกอบด้วย เพื่อพัฒนามาตรฐานกฎหมายทุกฉบับให้สอดคล้องและเหมาะสมกับ บริบทต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไป

๑๓๑

๑๓๑”

^๒ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, ร่างพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ., สืบค้นเมื่อวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๖๕, <https://bit.ly/3fCCbS5>.

๑.๓ การสำรวจความคิดเห็นของประชาชน (Poll) โดยสำนักงานกิจการยุติธรรมร่วมกับ ศูนย์สำรวจความคิดเห็น “นิด้าโพล” สำรวจความคิดเห็นของประชาชน เกี่ยวกับการมีกฎหมายเพื่อใช้ในการเฝ้าระวังและป้องกันการกระทำความผิดอาชญากรรมสะเทือนขวัญ สร้างความปลอดภัยให้สังคม แก้ไขปัญหา และลดอัตราการกระทำผิดซ้ำของผู้พ้นโทษ เริ่มทำการสำรวจในเดือนมิถุนายน ๒๕๖๔ จากกลุ่มตัวอย่าง ประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ ๑๘ ปีขึ้นไป ทั่วประเทศ จำนวน ๒,๐๐๐ คน และดำเนินการ เก็บข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ (จำนวน ๑ ครั้ง)

๒. สรุปการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

ผลกระทบต่อสังคม

ตามแนวทางของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง จะเข้าสู่มาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในระหว่างรับโทษในเรือนจำ รวมทั้งเมื่อพ้นโทษ จากเรือนจำ ซึ่งได้แก่มาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดเฉพาะราย มาตรการเฝ้าระวังภายหลังพ้นโทษ มาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษ การคุมขังฉุกเฉิน เหตุที่ไม่ใช้มาตรการตามร่างพระราชบัญญัติฯ กับผู้กระทำความผิดทุกประเภท เพราะการใช้มาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำตามร่างพระราชบัญญัติฯ มีต้นทุนของรัฐ ทั้งในด้านกรอบกำลังคน งบประมาณ และวิธีการพิจารณาในการสั่งให้มีมาตรการ ในระยะแรกจึงควรจะใช้มาตรการในร่างพระราชบัญญัติฯ กับผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรงก่อน เพราะเป็นกลุ่มที่น่าจะสร้างความเสียหายให้แก่สังคมมากกว่ากลุ่มอื่น หากบุคคลเหล่านี้พ้นโทษ จากเรือนจำ โดยการพิจารณาความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นกับสังคมจากการกระทำความผิดซ้ำพิจารณาได้ จากปัจจัยด้านความรุนแรงของการเกิดการกระทำความผิดซ้ำ (gravity) และปัจจัยด้านโอกาสในการเกิด การกระทำความผิดซ้ำ (probability)

และเมื่อพิจารณาประเภทความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรงที่กำหนดในร่างพระราชบัญญัติฯ ไม่ว่าจะ เป็นประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๗๖ มาตรา ๒๗๗ มาตรา ๒๗๘ มาตรา ๒๗๙ มาตรา ๒๘๐ มาตรา ๒๘๓ ทวิ มาตรา ๒๘๔ มาตรา ๒๘๘ มาตรา ๒๘๙ มาตรา ๒๙๐ มาตรา ๒๙๗ มาตรา ๒๙๘ และมาตรา ๓๑๓ ความผิดเหล่านี้มีลักษณะรุนแรงสร้างความเสียหายให้แก่สังคมอย่างมาก หากผู้กระทำความผิดที่พ้นโทษแล้วไปกระทำความผิดเหล่านี้ซ้ำ จากสถิติของกรมราชทัณฑ์ ณ วันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๖๔ พบว่า ๕ อันดับประเภทคดีที่มีอัตราการกระทำความผิดซ้ำของผู้ต้องขังที่ได้รับการปล่อยตัว ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้แก่ อันดับที่หนึ่ง ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ร้อยละ ๖๕.๖๔ อันดับที่สอง ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน ร้อยละ ๑๒.๙๘ อันดับที่สาม ความผิดอื่น ๆ ร้อยละ ๙.๘๓ อันดับที่สี่ ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย ร้อยละ ๖.๕๘ อันดับที่ยี่ห้า ความผิดเกี่ยวกับเพศ ร้อยละ ๒.๒๐ นอกนั้นจะเป็นคดีอื่น ๆ จากสถิติดังกล่าวจะพบว่า ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกายและความผิดเกี่ยวกับเพศมีอัตราการกระทำความผิดซ้ำสูงและเมื่อเกิดการกระทำความผิดซ้ำขึ้น จะสร้างความเสียหายให้แก่สังคมอย่างมาก การกำหนดให้ผู้กระทำความผิดความผิดเกี่ยวกับชีวิตร่างกายและความผิดเกี่ยวกับเพศที่ใช้ความรุนแรง บางลักษณะให้ต้องเข้าสู่มาตรการตามร่างพระราชบัญญัติฯ นี้ ไม่ว่าจะเป็นการแก้ไขฟื้นฟูเฉพาะราย การเฝ้าระวังภายหลังพ้นโทษ การคุมขังภายหลังพ้นโทษ หรือการคุมขังฉุกเฉิน ย่อมจะช่วยลดโอกาส การกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดดังกล่าว อันจะส่งผลดีให้เกิดกับความปลอดภัยของสังคมได้ และคุ้มค้ำกับต้นทุนของรัฐที่จะต้องใช้จ่ายดำเนินการตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้

๓. การเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อประชาชน
สำนักงานกิจการยุติธรรมได้มีการเปิดเผยสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์
ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ผ่านทางเว็บไซต์ของสำนักงานกิจการยุติธรรม
www.oja.go.th

๔. การนำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการพิจารณาจัดทำร่างกฎหมาย

สำนักงานกิจการยุติธรรมได้นำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ
มาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. แล้ว

๕. ความเห็นต่อการดำเนินการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

จากการตรวจสอบเอกสารและหลักฐานที่เสนอมาพร้อมกับร่างพระราชบัญญัติมาตรการ
ป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. เห็นว่าได้มีการ
ดำเนินการให้เป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๗๗ วรรคสอง แล้ว

บทวิเคราะห์ข้อดีและข้อสังเกต
ของร่างพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำผิดซ้ำ
ในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ.

นางสาวกรรณิกา พัศระ
วิทยากรชำนาญการพิเศษ
กลุ่มงานกฎหมาย ๒ สำนักกฎหมาย

๑. บทนำ

ร่างพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. มีผู้เสนอเข้าสู่การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๒ ฉบับ ดังนี้

(๑) ร่างพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

(๒) ร่างพระราชบัญญัติป้องกันการกระทำผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. (นางสาวพัชรินทร์ ชำศิริพงษ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ เป็นผู้เสนอ)

บทวิเคราะห์ข้อดีและข้อสังเกตของร่างพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. ฉบับนี้ เป็นการสังเคราะห์ข้อมูลจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ดังนี้

๑. การสัมภาษณ์ความเห็นทางวิชาการจากผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติและผู้ทรงคุณวุฒิ ดังนี้

๑.๑ นางสาวพัชรินทร์ ชำศิริพงษ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ ในฐานะผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติป้องกันการกระทำผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. โดยกลุ่มงานกฎหมาย ๒ สำนักกฎหมาย ได้รับความอนุเคราะห์ในการให้ข้อมูลการสัมภาษณ์เป็นลายลักษณ์อักษร เมื่อวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

๑.๒ นายณัฏฐ์ จิตสว่าง ที่ปรึกษาสถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย ในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านทัณฑวิทยา โดยการสัมภาษณ์ด้วยวาจา ผ่านระบบ Zoom Cloud Meetings เมื่อวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

๒. งานวิจัยทางวิชาการเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. กล่าวคือ เอกสารแนวทางแนวทางการปรับปรุงกฎหมายเพื่อป้องกันอันตรายจากผู้กระทำความผิดหรือผู้พ้นโทษที่มีพฤติกรรม เป็นภัยต่อสังคมระยะที่ ๑ Legal Development to Prevent Danger from Offenders or Ex-prisoners Who Have Harmful Behaviours to Society, Phase 1 โดยรองศาสตราจารย์ปกป้อง ศรีสนิท

๓. การศึกษาข้อมูลจากเอกสารวิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องการศึกษาข้อมูลจากเอกสารวิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยเป็นการศึกษาวิเคราะห์ถึงสาเหตุของการกระทำความผิดซ้ำ สภาพปัญหาของการเกิดการกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง การวางมาตรการทางกฎหมายเพื่อป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง แนวทางการปรับปรุงกฎหมาย กฎหมายในต่างประเทศเกี่ยวกับมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ แนวทางการขึ้นทะเบียนผู้กระทำความผิดทางเพศทั้งในต่างประเทศและที่เหมาะสมกับประเทศไทย

๔. สถิติผู้ต้องราชทัณฑ์ทั่วประเทศ และสถิติอัตราการกระทำความผิดซ้ำของผู้ต้องขังที่ได้รับการปล่อยตัว

๒. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันปัญหาการก่ออาชญากรรมสะเทือนขวัญหรือการก่อคดีในลักษณะที่มีความรุนแรงซึ่งเป็นการก่อเหตุซ้ำโดยผู้ที่พ้นโทษแล้ว นับเป็นปัญหาใหญ่ของสังคมไทย และมีรูปแบบที่ทวีความรุนแรงมากขึ้น สร้างความหวาดกลัวและตื่นตระหนกให้แก่ประชาชน นอกจากนี้ จากการศึกษาข้อมูลอัตราการกลับมากระทำความผิดซ้ำของผู้พ้นโทษในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง จากฐานข้อมูลของกรมราชทัณฑ์ พบว่า มีอัตราการกระทำความผิดซ้ำเพิ่มขึ้นจากในอดีตเป็นจำนวนมาก โดยเป็นการกระทำความผิดซ้ำในความผิดลักษณะเดิมหรือความผิดในลักษณะที่ใกล้เคียงกับลักษณะเดิม และในหลายกรณีมีรูปแบบความรุนแรงมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง จนเกิดเป็นกระแสสังคมและคำถามต่อกระบวนการยุติธรรมของไทยด้วย เพราะเหตุว่าผู้กระทำความผิดจำนวนมากเคยต้องโทษจำคุกมาก่อน แต่ที่ผ่านมามาประเทศไทยยังไม่มีมาตรการทางกฎหมายในการป้องกันดูแลหรือแก้ไขปัญหาดังกล่าว ซึ่งแม้ว่าจะมีมาตรการลงโทษผู้ที่กระทำความผิด แต่อาจไม่ใช่แนวทางแก้ไขปัญหาที่แท้จริง เพราะยังขาดมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ มาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิด หรือมาตรการเฝ้าระวังภายหลังพ้นโทษ เพื่อปกป้องสังคมให้เกิดความปลอดภัย จึงเป็นที่มาของการเสนอร่างพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. เพื่อเป็นกลไกและแนวทางในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว

๓. ข้อมูลด้านสถิติ

๓.๑ สถิติผู้ต้องราชทัณฑ์ทั่วประเทศ

จากการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับสถิติผู้ต้องราชทัณฑ์ทั่วประเทศ และอัตราการกระทำความผิดซ้ำของผู้ต้องขังที่ได้รับการปล่อยตัวในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ ถึงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ จากฐานข้อมูลของกรมราชทัณฑ์ สามารถสรุปข้อมูลได้ ดังนี้

รายงานสถิติผู้ต้องราชทัณฑ์ทั่วประเทศ ณ วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕^๑ พบว่า

๑) จำนวนนักโทษเด็ดขาด มีจำนวนรวมทั้งหมด ๒๑๔,๕๒๗ คน

๒) ผู้ต้องขังระห่าง

^๑ กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม, “สถิติผู้ต้องราชทัณฑ์ทั่วประเทศ สํารวจ ณ วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕,” สืบค้นเมื่อวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕, <https://bit.ly/3LVxdsq>.

- ๒.๑) อุทธรณ์-ฎีกา มีจำนวนรวมทั้งหมด ๒๖,๗๑๕ คน
 - ๒.๒) ใต้สวน-พิจารณา มีจำนวนรวมทั้งหมด ๑๓,๓๖๑ คน
 - ๒.๓) สอบสวน มีจำนวนรวมทั้งหมด ๑๓,๖๐๓ คน
 - ๓) ยาวชนที่ฝากขัง มีจำนวนรวมทั้งหมด ๑๙ คน
 - ๔) ผู้ถูกกักกัน มีจำนวนรวมทั้งหมด ๔๔ คน
 - ๕) ผู้ถูกกักขัง มีจำนวนรวมทั้งหมด ๑,๓๔๒ คน
- รวมผู้ต้องราชทัณฑ์ทุกประเภทเป็นจำนวน ๒๖๙,๖๑๑ คน

ในขณะที่เรือนจำ/ทัณฑสถาน ทั่วประเทศมีจำนวน ๑๔๓ แห่ง มีพื้นที่ทั้งสิ้น ๓๐๕,๓๑๒.๔๒ ตารางเมตร สามารถรองรับผู้ต้องขังได้จำนวน ๒๕๔,๓๐๒ คน จึงทำให้ในปัจจุบันประเทศไทยเกิดปัญหา นักโทษล้นคุก และยังประสบกับปัญหาปริมาณงานคดีที่เพิ่มมากขึ้น ลักษณะการกระทำความผิดที่มีความซับซ้อนมากกว่าในอดีต ทำให้ประเภทการกระทำความผิดมีความหลากหลาย ฐานความผิดร้ายแรงขึ้น อัตราโทษสูงขึ้น และการปฏิบัติงานที่ยุ่งยากซับซ้อนมากขึ้น^๒

๓.๒ อัตราการกลับมาก่อทำความผิดซ้ำ

ในส่วนของอัตราการกระทำความผิดซ้ำของผู้ต้องขังที่ได้รับการปล่อยตัว ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ ถึงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓^๓ ซึ่งจะขอยกเฉพาะคดีความผิดเกี่ยวกับเพศและความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย สามารถสรุปข้อมูลได้ ดังนี้

ปีงบประมาณ	ความผิดเกี่ยวกับเพศ			ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย		
	จำนวนผู้ต้องขังกลับมาก่อทำความผิดซ้ำภายใน ๑ ปี	จำนวนผู้ต้องขังกลับมาก่อทำความผิดซ้ำภายใน ๒ ปี	จำนวนผู้ต้องขังกลับมาก่อทำความผิดซ้ำภายใน ๓ ปี	จำนวนผู้ต้องขังกลับมาก่อทำความผิดซ้ำภายใน ๑ ปี	จำนวนผู้ต้องขังกลับมาก่อทำความผิดซ้ำภายใน ๒ ปี	จำนวนผู้ต้องขังกลับมาก่อทำความผิดซ้ำภายใน ๓ ปี
๒๕๕๕	๐	๑	๑	๓	๕	๙
๒๕๕๖	๗๓	๑๒๒	๑๕๕	๑๘๘	๓๕๐	๔๗๘
๒๕๕๗	๘๔	๑๖๕	๒๔๙	๓๒๖	๖๒๓	๘๖๒
๒๕๕๘	๒๐๗	๓๘๐	๕๐๗	๕๒๗	๙๕๐	๑,๓๑๕
๒๕๕๙	๒๐๙	๓๙๒	๕๓๘	๗๒๕	๑,๔๐๒	๑,๙๔๔
๒๕๖๐	๒๑๙	๔๐๐	๕๔๓	๘๗๐	๑,๖๐๓	๒,๑๗๒
๒๕๖๑	๑๕๔	๒๖๘	๓๔๙	๕๕๕	๑,๐๒๑	๑,๓๐๑

^๒ ข้อมูลจากรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย ร่างพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

^๓ กรมราชทัณฑ์, “อัตราการกระทำความผิดซ้ำแยกตามกลุ่ม (ข้อมูล ณ วันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕),” สืบค้นเมื่อวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕, <https://bit.ly/3sbUGhm>.

ปีงบประมาณ	ความผิดปกติเกี่ยวกับเพศ			ความผิดปกติเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย		
	จำนวนผู้ต้องขังกลับมากระทำผิดซ้ำภายใน ๑ ปี	จำนวนผู้ต้องขังกลับมากระทำผิดซ้ำภายใน ๒ ปี	จำนวนผู้ต้องขังกลับมากระทำผิดซ้ำภายใน ๓ ปี	จำนวนผู้ต้องขังกลับมากระทำผิดซ้ำภายใน ๑ ปี	จำนวนผู้ต้องขังกลับมากระทำผิดซ้ำภายใน ๒ ปี	จำนวนผู้ต้องขังกลับมากระทำผิดซ้ำภายใน ๓ ปี
๒๕๖๒	๑๘๐	๓๓๗	๔๒๕	๗๙๙	๑,๓๔๙	๑,๖๙๐
๒๕๖๓	๑๗๘	๒๘๐	๒๘๘	๕๗๒	๙๕๖	๙๗๔

จากข้อมูลอัตราการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังที่ได้รับการปล่อยตัวในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ ถึงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ พบอัตราการกระทำผิดซ้ำในคดีความผิดปกติเกี่ยวกับเพศ และความผิดปกติเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย มีอัตราการกระทำผิดซ้ำเพิ่มขึ้นจากในอดีตจำนวนมาก และเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องในแต่ละปี

๔. วิเคราะห์ข้อมูล

๔.๑ สาเหตุหรือปัจจัยที่ส่งผลให้ผู้กระทำผิดกลับมากระทำผิดซ้ำในความผิดปกติเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง

สาเหตุที่ตัวบุคคล^๔

๑) ผู้ที่กระทำผิดมีพฤติกรรมการกระทำผิดที่ติดเป็นนิสัย การเจ็บป่วยทางจิตที่ไม่ได้รับการรักษา ความผิดปกติทางสมองหรือทางบุคลิกภาพ ฮอร์โมนในร่างกายที่ผิดปกติ ทำให้ไม่สามารถยับยั้งชั่งใจ หรือการเสพติดการมีเพศสัมพันธ์ จึงทำให้เกิดการกระทำผิดซ้ำอย่างต่อเนื่อง

๒) การเสพยาเสพติดรวมทั้งเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ทำให้เกิดอาการมินเมา ขาดสติ และก่อให้เกิดการกระทำผิดที่มีความรุนแรง ทั้งความผิดที่เกี่ยวกับชีวิตและร่างกายและความผิดเกี่ยวกับเพศ

^๔ พัชรินทร์ ชำศิริพงษ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ และนักวิจัยจิตสว่าง ที่ปรึกษาสถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย, สัมภาษณ์โดย นางสาวกรรณิกา พัศระ.

ปัจจัยด้านอื่นที่อาจส่งผลต่อการกระทำความผิดซ้ำ^๔

ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม

สภาพแวดล้อมด้านที่พักอาศัย เมื่อผู้กระทำความผิดที่พ้นโทษแล้วต้องกลับไปอยู่ในสภาพแวดล้อมเดิมที่ไม่อาจแก้ไขเปลี่ยนแปลงได้ หรืออยู่ในแหล่งอบายมุขและสิ่งเสพติด การไม่มีทางเลือกและโอกาสทางสังคมที่ดีกว่าเดิม ก็อาจส่งผลให้ผู้กระทำความผิดกลับมาก่อทำความผิดซ้ำในที่สุด

ปัจจัยด้านสภาพเศรษฐกิจ

เมื่อสังคมให้ความสำคัญกับเป้าหมายทางด้านวัตถุและเงินทองมากขึ้น และผู้กระทำความผิดไม่สามารถบรรลุเป้าหมายหรือเลี้ยงดูตนเองและครอบครัวได้ด้วยตนเองภายหลังพ้นโทษ หรือผู้กระทำความผิดรู้สึกมีความกดดันอันเนื่องมาจากสถานะทางเศรษฐกิจ ทำให้เกิดความเครียด ผู้กระทำความผิดเหล่านี้อาจหวนกลับไปมีพฤติกรรมที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายและทำให้เกิดการกระทำความผิดซ้ำ

ปัจจัยด้านสังคม

ผู้กระทำความผิดที่พ้นโทษแล้วมักจะประสบปัญหาในการปรับตัวให้เข้ากับสังคมอีกครั้ง ต้องประสบกับปัญหามากมายภายหลังพ้นโทษ การถูกคว่ำบาตรจากคนในสังคม ความยากลำบากในการหางานทำหรือที่พักอาศัย หรือการสร้างเนื้อสร้างตัวขึ้นมาใหม่ ด้วยเหตุนี้ถ้าผู้กระทำความผิดไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมทางสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปได้ ผู้กระทำความผิดเหล่านี้จึงอาจจะหวนกลับไปกระทำความผิดซ้ำได้อีก

๔.๒ สภาพปัญหาของการเกิดการกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง

ข้อจำกัด/สภาพปัญหาทางกฎหมาย

๑) ข้อจำกัดของกฎหมายไทยในการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง^๖

(๑.๑) ข้อจำกัดของประมวลกฎหมายอาญาเรื่องวิธีการเพื่อความปลอดภัยที่ยังขาดมาตรการที่หลากหลาย รวมทั้งไม่มีเจ้าหน้าที่ของรัฐที่คอยเฝ้าระวังมิให้ผู้กระทำความผิดไปกระทำความผิดซ้ำและให้การช่วยเหลือส่งเสริมในการฟื้นฟู แก้ไขให้ผู้กระทำความผิดกลับสู่สังคม จึงทำให้วิธีการเพื่อความปลอดภัยในประมวลกฎหมายอาญา ไม่ได้ถูกนำมาใช้มากนักในทางปฏิบัติ นอกจากนี้แม้ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๔๐ ได้กำหนดเรื่องการกักกันเป็นวิธีการเพื่อความปลอดภัยในการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำสำหรับผู้ที่มีประวัติการกระทำความผิดมาแล้ว แต่มาตรการกักกันดังกล่าว

^๔ สุพิชฌาย์ ศิริวัฒนา สิตะสิทธิ์, “แนวทางที่เหมาะสมในการลงโทษและแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดซ้ำในกระบวนการยุติธรรมไทย,” (วิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต, คณะนิติศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, ๒๕๕๘), ๖๐-๑๑๑, สืบค้นเมื่อวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๖๕, <https://bit.ly/3LS02p5>.

^๖ ปกป้อง ศรีสนิท, “แนวทางการปรับปรุงกฎหมายเพื่อป้องกันอันตรายจากผู้กระทำความผิดหรือผู้พ้นโทษที่มีพฤติกรรม เป็นภัยต่อสังคมระยะที่ ๑ Legal Development to Prevent Danger from Offenders or Ex-prisoners Who Have Harmful Behaviours to Society, Phase 1,” วารสารนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (ธันวาคม ๒๕๖๔), สืบค้นเมื่อวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕, <https://bit.ly/3I8JEPx>.

มีเจตนารมณ์ที่ต้องการป้องกันการกระทำ**ความผิดซ้ำของผู้เคย**กระทำ**ความผิดซ้ำ** (recidivism) ดังนั้น ศาลจะสั่งกักกันได้ต้องมีการกระทำ**ความผิด**มาแล้ว ๓ ครั้ง รวมครั้งที่ศาลจะออกคำสั่ง ในขณะที่ผู้กระทำ**ความผิด**อุกฉกรรจ์ที่ใช้**ความรุนแรง**ที่มีความเสี่ยงสูงที่จะ**กระทำ**ความผิดซ้ำ****ภายหลังพ้นโทษ ไม่สามารถใช้มาตรการกักกันดังกล่าวได้เพราะยังไม่เข้าเงื่อนไขการออกคำสั่งการกักกัน ซึ่งการปล่อยตัวไปแบบไม่มีมาตรการใดป้องกันการ**อาจสร้าง**ความเสียหายให้เกิดกับสังคม การคุมประพฤติหรือการเฝ้าระวังภายหลังพ้นโทษ (supervision orders) รวมทั้งการคุมขังภายหลังพ้นโทษ (detention orders) จึงน่าจะเป็นมาตรการที่คุ้มครองสังคมได้ดีกว่าการรอให้เกิด**ความผิด**อุกฉกรรจ์ซ้ำถึง ๓ ครั้ง

(๑.๒) ข้อจำกัดของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ไม่มีบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการบังคับโทษทั้งในเรือนจำและนอกเรือนจำ โดยเฉพาะอย่างยิ่งไม่มีบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับมาตรการภายหลังพ้นโทษ โดยการบังคับโทษภายในเรือนจำจะบัญญัติอยู่ในพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๖๐ และการบังคับโทษภายนอกเรือนจำจะอยู่ในพระราชบัญญัติคุมประพฤติ พ.ศ. ๒๕๕๙ มาตรการป้องกันการ**กระทำ**ความผิดซ้ำ****ภายหลังพ้นโทษจำเป็นต้องมีบทบัญญัติในเชิงวิธีสบัญญัติในการยื่นคำร้องต่อศาล การออกคำสั่งและการปฏิบัติตามคำสั่งศาลซึ่งไม่ปรากฏในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาไทยในปัจจุบัน

(๑.๓) ข้อจำกัดของพระราชบัญญัติคุมประพฤติฯ กฎหมายคุมประพฤติไม่มีบทบัญญัติว่าด้วยเรื่องของการเฝ้าระวังหรือคุมประพฤติผู้กระทำ**ความผิด**ที่พ้นโทษจากเรือนจำไปแล้ว การดำเนินมาตรการป้องกันการ**กระทำ**ความผิดซ้ำ****ภายหลังพ้นโทษจำเป็นต้องแก้ไขพระราชบัญญัติคุมประพฤติฯ หากไม่มีการออกกฎหมายพิเศษในเรื่องดังกล่าว

(๑.๔) ข้อจำกัดของพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๖๐ พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๖๐ เป็นบทบัญญัติที่กำหนดเรื่องการบังคับโทษภายในเรือนจำซึ่งใช้กับนักโทษทั่วไป ในขณะที่นักโทษคดี**ความผิด**อุกฉกรรจ์ที่ใช้**ความรุนแรง**บางรายจำเป็นต้องใช้มาตรการฟื้นฟูแก้ไขเฉพาะราย (injonction de soins) ซึ่งต้องมีบทบัญญัติในกฎหมายที่กำหนดเนื้อหาและขั้นตอนของการบำบัดดังกล่าวเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการ**กระทำ**ความผิดซ้ำ**** หากนำมาตราดังกล่าวมาใช้โดยไม่มีการออกกฎหมายพิเศษในเรื่องดังกล่าว จำเป็นต้องแก้ไขพระราชบัญญัติราชทัณฑ์

(๑.๕) ข้อจำกัดของกฎกระทรวงกำหนดประโยชน์ของนักโทษเด็ดขาด และเงื่อนไขที่นักโทษเด็ดขาดซึ่งได้รับการปล่อยตัวต้องปฏิบัติ พ.ศ. ๒๕๖๒ แม้กฎกระทรวงกำหนดประโยชน์ของนักโทษเด็ดขาด และเงื่อนไขที่นักโทษเด็ดขาดซึ่งได้รับการปล่อยตัวต้องปฏิบัติ พ.ศ. ๒๕๖๒ จะได้กำหนดมาตรการเฝ้าระวังเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการ**กระทำ**ความผิดซ้ำ**** เช่น การให้ใส่อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว แต่กฎกระทรวงดังกล่าวไม่อาจใช้กับผู้พ้นโทษเพราะเหตุอุกฉกรรจ์โทษหรือพ้นโทษเพราะการรับโทษครบกำหนดตามคำพิพากษาได้ ดังนั้น ข้อจำกัดของกฎกระทรวงจึงใช้ได้จำกัดเพียงผู้พ้นโทษที่อยู่ภายใต้คำสั่งการพักการลงโทษซึ่งมีจำนวนน้อย เมื่อเปรียบเทียบกับผู้**กระทำ**ความผิด****อุกฉกรรจ์ที่ใช้**ความรุนแรง**ที่พ้นโทษเพราะเหตุอื่นที่ไม่ใช่การพักโทษ

(๖) ข้อจำกัดของพระราชกฤษฎีกาพระราชทานอภัยโทษ แม้ในพระราชกฤษฎีกาพระราชทานอภัยโทษ พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้กำหนดมาตรการป้องกันการ**กระทำ**ความผิดซ้ำ****อยู่สองมาตรา คือ ในมาตรา ๑๖ นักโทษเด็ดขาดที่ได้รับการอภัยโทษปล่อยตัว จะต้องผ่านหรือเคยผ่านการอบรมเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยตัวตามที่กรมราชทัณฑ์หรือกระทรวงกลาโหมกำหนด และในมาตรา ๑๗ ได้กำหนดให้กระทรวงยุติธรรมหรือกระทรวงกลาโหมแล้วแต่กรณี ร่วมกับกระทรวงการพัฒนาสังคม

และความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงแรงงาน กระทรวงสาธารณสุข และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ มีหน้าที่และอำนาจติดตามดูแล และช่วยเหลือผู้ได้รับพระราชทานอภัยโทษเพื่อป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาถึงบทบัญญัติแห่งกฎหมายในปัจจุบัน อำนาจหน้าที่ของหน่วยงานดังกล่าวในการติดตามดูแลและช่วยเหลือผู้ได้รับการอภัยโทษ จะมีลักษณะช่วยเหลือและสงเคราะห์ผู้พ้นโทษ แต่ไม่มีกฎหมายกำหนดอำนาจหน้าที่โดยตรงในการเฝ้าระวังและป้องกันมิให้ผู้กระทำความผิดได้กระทำความผิดซ้ำ ดังนั้น การมีกฎหมายเฉพาะว่าด้วยเรื่องของการเฝ้าระวังผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรงที่ได้รับการปล่อยตัวจึงสอดคล้องกับการพระราชทานอภัยโทษเป็นการทั่วไป ตามพระราชกฤษฎีกาพระราชทานอภัยโทษ และเป็นกฎหมายที่ดำเนินการต่อจากพระราชกฤษฎีกาพระราชทานอภัยโทษ

(๑.๗) ข้อจำกัดของศูนย์เฉพาะกิจเฝ้าระวังความปลอดภัยของประชาชน (JSOC) ศูนย์เฉพาะกิจเฝ้าระวังความปลอดภัยของประชาชน Justice Safety Observation ad hoc Center (JSOC) เป็นโครงการการดำเนินงานติดตามเฝ้าระวังผู้พ้นโทษที่มีพฤติกรรมเป็นภัยอันตรายต่อสังคมหลังได้รับการปล่อยตัว เพื่อไม่ให้เกิดการกระทำความผิดซ้ำ รวมทั้งการแก้ไขฟื้นฟู ติดตามดูแลช่วยเหลือสงเคราะห์ พร้อมส่งเสริมอาชีพให้แก่ผู้พ้นโทษได้มีโอกาสกลับตัวและคืนสู่ สังคม ซึ่งมีลักษณะเป็นนโยบายของฝ่ายบริหาร แต่โครงการดังกล่าวไม่มีบทบังคับตามกฎหมายและอาศัยความสนใจของผู้เข้าร่วมโครงการ ดังนั้น หากมีการไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขการเฝ้าระวังของโครงการก็ไม่มีสภาพบังคับใดกับผู้พ้นโทษ

(๒) กฎหมายไทยยังไม่มีมาตรการเฝ้าระวังผู้กระทำความผิด เมื่อผู้กระทำความผิดพ้นโทษแล้วจะมีความเป็นอิสระ ไม่มีเงื่อนไขใดให้ต้องปฏิบัติตาม ทำให้เจ้าหน้าที่ของรัฐไม่อาจติดตามเฝ้าระวังผู้กระทำความผิดเหล่านี้มิให้ไปกระทำความผิดซ้ำภายหลังปล่อยตัวได้^๑

(๓) ในปัจจุบันกฎหมายไทยยังไม่มี การแยกแยะการลงโทษ ทำให้ในบางครั้งผู้ที่กระทำความผิดในคดีเกี่ยวกับเพศที่สมควรจะต้องได้รับโทษจำคุกเป็นเวลานานได้รับการปล่อยตัวออกมาเร็ว^๒

(๔) ไม่มีการระบุหรือให้ความสำคัญต่อกระบวนการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดที่มีประสิทธิภาพเพียงพอที่จะป้องกันการกลับไปกระทำความผิดซ้ำ อีกทั้งการมุ่งเน้นดำเนินนโยบายด้านการบังคับใช้กฎหมาย การลงโทษ จับกุม หรือจำคุก มากกว่าการปรับเปลี่ยนแก้ไขพฤติกรรมของผู้กระทำความผิดและบทลงโทษซึ่งบัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญาความผิดเกี่ยวกับคดีทางเพศ มีเงื่อนไขให้บางฐานความผิดให้เป็นคดีที่สามารถยอมความได้ ทำให้ผู้กระทำความผิดทางเพศไม่เกรงกลัวต่อการละเมิดกฎหมาย นอกจากนี้ การบังคับใช้กฎหมายและการบังคับโทษต่อผู้กระทำความผิดทางเพศไม่ได้มีการลงโทษให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด ซึ่งอาจเกิดจากนโยบายลดวันต้องโทษ การพักการลงโทษ ตามลำดับ^๓

^๑ พัชรินทร์ ชำศิริพงษ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ, สัมภาษณ์ โดยนางสาวกรรณิกา พัชระ.

^๒ นที จิตสว่าง ที่ปรึกษาสถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย, สัมภาษณ์โดยนางสาวกรรณิกา พัชระ.

^๓ สุธา สงเพชร, “แนวทางการขึ้นทะเบียนผู้กระทำความผิดทางเพศที่เหมาะสมกับประเทศไทย,” รายงานสืบเนื่องการสัมมนาวิชาการเนื่องในโอกาสการสถาปนาคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มธ. ปีที่ ๖๕, สืบค้นเมื่อวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕, <https://bit.ly/33FZTEF>.

สภาพปัญหาเรื่องการขาดแคลนบุคลากร และบุคลากรขาดความรู้ความสามารถ

ทำให้ขาดการเตรียมความพร้อมนักโทษก่อนการปล่อยตัว เนื่องจากในปัจจุบันมีจำนวนนักโทษที่อยู่ในเรือนจำเป็นจำนวนมาก ทำให้ขาดนักจิตวิทยาในการวิเคราะห์หรือประเมินความเสี่ยงผู้ต้องขังก่อนการปล่อยตัว และเนื่องจากประเทศไทยมีจำนวนเรือนจำกระจายอยู่ทั่วประเทศ ทำให้ไม่มีนักจิตวิทยาที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเรือนจำที่อยู่ในต่างจังหวัด รวมถึงขาดแคลนบุคลากรในการเฝ้าระวังมิให้ผู้กระทำความผิดไปกระทำความผิดซ้ำ และให้การช่วยเหลือส่งเสริมในการแก้ไขฟื้นฟูให้ผู้กระทำความผิดกลับสู่สังคม

สภาพปัญหาด้านหน่วยงาน หน่วยงานด้านการควบคุมดูแลผู้กระทำความผิดขาดมาตรการบำบัดพฤติกรรมในระหว่างควบคุมตัวที่มีประสิทธิภาพเพียงพอที่จะยับยั้งหรือปรับเปลี่ยนพฤติกรรมผู้กระทำผิด ขาดการบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานกระบวนการยุติธรรม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ในการเสริมสร้างความเข้มแข็งและสนับสนุนช่วยเหลือผู้กระทำผิดหลังพ้นโทษให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีงานหรืออาชีพรองรับ มีหลักยึดที่มั่นคงในสังคม^{๑๐} รวมทั้งการขาดศูนย์เตรียมความพร้อมก่อนปล่อยตัว เพื่อให้ผู้ต้องขังได้เข้าสู่โปรแกรมการเตรียมความพร้อมอย่างจริงจัง เช่น ในกรณีของต่างประเทศที่มีศูนย์เตรียมความพร้อมก่อนปล่อยตัว มีโปรแกรมสำหรับผู้ต้องขัง ทั้งการฝึกอบรม รวมถึงการเตรียมความพร้อมด้านในต่าง ๆ อย่างจริงจัง ซึ่งปัจจุบันเรือนจำเตรียมปล่อยหรือเรือนจำโครงสร้างเบาในประเทศไทยเป็นเพียงการนำผู้ต้องขังไปฝึกวินัยเพียงอย่างเดียว เพราะตั้งอยู่ในจังหวัดที่ห่างไกลทำให้ไม่มีวิทยากรไปฝึกอบรมอย่างจริงจัง^{๑๑}

สภาพปัญหาด้านงบประมาณ ในปัจจุบันมีจำนวนนักโทษในเรือนจำจำนวนมาก และมีเรือนจำกระจายอยู่ทั่วประเทศ การดำเนินการตามแผนการต่าง ๆ ตามที่กฎหมายกำหนด ต้องใช้งบประมาณและบุคลากรจำนวนมาก เพื่อให้สามารถดำเนินการตามมาตรการและแนวทางที่กฎหมายกำหนด การขาดแคลนงบประมาณจึงอาจไม่สามารถดำเนินการตามแนวทางต่าง ๆ ได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ

๔.๓ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย^{๑๒}

๔.๓.๑ หน่วยงานภาครัฐ ได้แก่ สำนักงานกิจการยุติธรรม กรมราชทัณฑ์ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน และกรมคุมประพฤติ ควรมุ่งเน้นและสนับสนุนการพัฒนานโยบายด้านการแก้ไขฟื้นฟูพฤติกรรม และการสอดส่องดูแลผู้กระทำผิดทางเพศภายหลังพ้นโทษ เพื่อป้องกันการกระทำผิดซ้ำในคดีทางเพศมากกว่าการเน้นดำเนินนโยบายในด้านการบังคับใช้กฎหมาย การลงโทษจำคุกหรือจำคุกซึ่งผลสัมฤทธิ์จากการดำเนินนโยบายที่มุ่งเน้นการแก้ไขฟื้นฟูพฤติกรรมจะช่วยป้องกันการกระทำผิดซ้ำที่ยั่งยืนกว่าการลงโทษจำคุกเพียงอย่างเดียว ทั้งนี้ ควรมีการจัดทำแผนปฏิบัติต่อผู้ต้องขังรายบุคคล (Sentence Plan) ค้นหาปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิด มีการประเมินปัจจัยเสี่ยงปัจจัยสนับสนุนทางสังคม รวมถึงประสานความร่วมมือกับครอบครัวผู้กระทำผิดและชุมชนเข้ามีส่วนร่วมแก้ไขปัญหาและบำบัดปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเพื่อให้สามารถกำหนดแนวทางการควบคุมอย่างเหมาะสม โดยอาจกำหนดให้มีนักจิตวิทยาและนักสังคมสงเคราะห์เข้ามาช่วยในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่

^{๑๐} เรื่องเดียวกัน.

^{๑๑} อ้างแล้ว เซึ่งรรถที่ ๘.

^{๑๒} อ้างแล้ว เซึ่งรรถที่ ๙.

เบี่ยงเบนให้ครอบคลุม โดยเฉพาะด้าน**อารมณ์และบุคลิกภาพ** และการปรับตัวเข้าสู่สังคมเมื่อพ้นโทษออกมา

๔.๓.๒ หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กระทรวงยุติธรรมควรเสนอให้มีการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายอาญา ลักษณะ ๙ ความผิดเกี่ยวกับเพศ โดยเพิ่มข้อกำหนดหรือเงื่อนไขเฉพาะให้มีมาตรการติดตามและรายงานความเคลื่อนไหวหลังพ้นโทษของผู้กระทำผิดเกี่ยวกับเพศ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับสังคม รวมถึงควรปรับปรุงกฎหมายอาญา ลักษณะ ๙ ความผิดเกี่ยวกับเพศ ให้การข่มขืนหรือกระทำชำเรา ไม่ควรเป็นคดีที่สามารถยอมความกันได้ และที่สำคัญควรกำหนดให้ชัดเจนในบทบัญญัติประมวลกฎหมายอาญา ลักษณะ ๙ ความผิดเกี่ยวกับเพศ ในการที่จะไม่ให้ผู้กระทำผิดทางเพศได้รับสิทธิลดวันต้องโทษหรือพักการลงโทษ เพื่อให้ผู้กระทำผิดเหล่านั้นเกิดความเกรงกลัว ไม่กล้ากระทำความผิดซ้ำ รวมถึงสามารถได้รับการบำบัดแก้ไขพฤติกรรมอย่างครบถ้วนในห้วงระยะเวลาที่ถูกบังคับโทษตามกฎหมาย

๔.๓.๓ หน่วยงานด้านกระบวนการยุติธรรมไทย ได้แก่ กรมราชทัณฑ์ กรมคุมประพฤติ และกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ควรปรับปรุงแบบนโยบายการบริหารทรัพยากรบุคคลจากการมุ่งเน้นเพิ่มอัตราผู้ปฏิบัติงานในด้านควบคุมผู้กระทำผิด ไปยังการมุ่งเน้นผู้ปฏิบัติงานที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในการแก้ไขบำบัดพฤติกรรม เนื่องจากการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดทางเพศจำเป็นต้องอาศัยผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญเข้ามาให้คำปรึกษา ประเมินบุคลิกภาพและอารมณ์ วางแผนการบำบัดปรับเปลี่ยนพฤติกรรม รวมถึงวิเคราะห์ปัจจัยภูมิหลังและประเมินความเสี่ยง เพื่อนำไปสู่การป้องกันและลดปัจจัยเสี่ยงที่จะส่งผลให้ผู้กระทำผิดทางเพศกลับมากระทำความผิดซ้ำ

๔.๓.๔ หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กระทรวงยุติธรรม กระทรวงมหาดไทย องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ควรให้ความสำคัญกับการให้ภาคประชาชนและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันการกระทำผิดซ้ำ โดยการจัดทำฐานข้อมูลกลุ่มบุคคลที่มีพฤติกรรมเสี่ยง ควรเฝ้าระวังสร้างและพัฒนาฐานข้อมูลการจัดเก็บและจำแนกข้อมูลผู้กระทำผิดทางเพศอย่างเป็นระบบ ซึ่งจะสนับสนุนต่อการนำข้อมูลมาวิเคราะห์ทั้งในการวางแผนบำบัดฟื้นฟู การให้ความช่วยเหลือ การติดตามเฝ้าระวังหลังพ้นโทษ รวมถึงสามารถนำข้อมูลมาวิเคราะห์สังเคราะห์หารูปแบบการกระทำผิดหรือลักษณะพื้นที่เสี่ยง ซึ่งสามารถนำไปสู่การจัดทำแผนป้องกันอาชญากรรมทางเพศในระดับประเทศ และอำนวยความสะดวกให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการติดตามจับกุมผู้กระทำผิดทางเพศ ทั้งนี้ สามารถนำระบบฐานข้อมูลของศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลกระบวนการยุติธรรม (Data Exchange Center: DXC) ของสำนักงานกิจการยุติธรรมมาพัฒนาต่อยอด เพื่อให้เกิดการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและความคุ้มค่าสูงสุด ในขณะที่กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ควรจัดตั้งระบบการคุ้มครองเด็กและเยาวชนหรือผู้ที่มีภาวะเสี่ยงตกเป็นเหยื่อในระดับชุมชน เพื่อป้องกันไม่ให้กลุ่มคนเหล่านั้นไม่ตกเป็นเหยื่อถูกล่วงละเมิดทางเพศ รวมถึงต้องให้ความสำคัญกับการลงพื้นที่เพื่อแสวงหาร่วมมือ สร้างเครือข่ายในการที่จะใช้ชุมชนเป็นฐานของกลไกในการดูแลป้องกันสมาชิกในชุมชนของตนเองอย่างยั่งยืนในเชิงระบบ เนื่องจากแต่ละพื้นที่มีบริบทเฉพาะที่แตกต่างกัน

๔.๓.๕ การนำมาตรการการขึ้นทะเบียนผู้กระทำผิดทางเพศมาปรับใช้กับสังคมไทย หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะกระทรวงยุติธรรมและกระทรวงมหาดไทย ควรจะต้องมีการวางแผนศึกษา สำรวจ รวบรวมข้อมูลองค์ประกอบสำคัญของการขึ้นทะเบียนผู้กระทำผิดทางเพศ และวิเคราะห์ผลดีและผลเสียของมาตรการดังกล่าว ก่อนที่จะนำมาตรการดังกล่าวมาปรับใช้ และต้องคำนึงถึง

หลักการสำคัญของการขึ้นทะเบียนผู้กระทำผิดทางเพศในการที่จะเป็นเครื่องสำคัญของหน่วยงานรัฐสำหรับสร้างความมั่นใจ ความมั่นคงปลอดภัยให้ประชาชนทั่วไปในสังคมในการที่จะอยู่ร่วมกับผู้กระทำผิดทางเพศที่พ้นโทษออกมาจากเรือนจำ โดยสำนักงานคุมประพฤติของแต่ละจังหวัดมีความเหมาะสมสำหรับการเป็นหน่วยงานรับผิดชอบเก็บรักษาข้อมูล เผื่อระวังติดตาม และรับรายงานตัว เนื่องจากมีความพร้อมทั้งด้านทรัพยากรบุคคล สถานที่ และภารกิจงานที่ใกล้เคียงกัน สำหรับภารกิจในส่วนการสนับสนุนเพื่อเผื่อระวังติดตามในเชิงพื้นที่ ควรเป็นการบูรณาการประสานความร่วมมือกับเครือข่ายยุติธรรมชุมชน

๔.๓.๖ ควรมีศูนย์เตรียมความพร้อมก่อนปล่อยตัวผู้ต้องขังในภูมิภาคต่าง ๆ ทั่วประเทศ และนำนักโทษที่คาดว่าจะกระทำความผิดซ้ำเข้าฝึกอบรมที่ศูนย์เตรียมความพร้อมสำหรับผู้กระทำผิดซ้ำเพื่ออบรมอย่างจริงจัง^{๑๓}

๕. มาตรการทางกฎหมายในต่างประเทศเกี่ยวกับการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำ ความผิด^{๑๔}

ลำดับ ที่	ประเทศ	มาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ
๑.	ออสเตรเลีย	มีกฎหมายที่สร้างกระบวนการควบคุมสอดส่องเผื่อระวังหรือคุมขังผู้ที่พ้นโทษจากข้อหาความผิดเกี่ยวกับเพศที่ใช้ความรุนแรงหรือความผิดที่ใช้ความรุนแรงให้เกิดอันตรายต่อชีวิตและร่างกาย เฉพาะผู้พ้นโทษที่สร้างความเสี่ยงในการกระทำความผิดซ้ำที่ไม่อาจยอมรับได้ โดยมุ่งคำนึงถึงความปลอดภัยและการปกป้องสังคมจากการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิด และช่วยเหลือส่งเสริมให้มีการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิด และมีบทบัญญัติให้อำนาจศาลฎีกาออกคำสั่งคุมประพฤติภายหลังพ้นโทษเป็นเวลาไม่เกิน ๑๕ ปี ภายใต้เงื่อนไขที่ศาลกำหนด หรือออกคำสั่งคุมขังภายหลังพ้นโทษเป็นเวลาไม่เกิน ๓ ปี ในกรณีที่ศาลเห็นว่าเป็นมาตรการสุดท้ายที่จะใช้ป้องกันมิให้ผู้พ้นโทษไปแล้วกระทำความผิดซ้ำ หรือออกคำสั่งฉุกเฉินเป็นเวลาไม่เกิน ๗ วัน ในกรณีที่พบว่าผู้พ้นโทษแสดงถึงพฤติการณ์ใกล้ที่จะกระทำความผิดเกี่ยวกับเพศที่ใช้ความรุนแรงหรือความผิดที่ใช้ความรุนแรงให้เกิดอันตรายต่อชีวิตและร่างกาย และไม่มีมาตรการอื่นใดที่ยับยั้งได้

^{๑๓} อ้างแล้ว เจริญธรรมที่ ๘.

^{๑๔} สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, ร่างพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ., สืบค้นเมื่อวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๖๕, <https://bit.ly/3IfCCbS>.

ลำดับ ที่	ประเทศ	มาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ
๒.	ฝรั่งเศส	มีการกำหนดเรื่องการป้องกันมิให้ผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์กลับมาก่อทำ ความผิดซ้ำเรียกว่า “มาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดเฉพาะราย” ซึ่งประกอบด้วย ๒ ส่วน คือ การแก้ไขฟื้นฟูบำบัดในขณะที่รับโทษในเรือนจำ หรือภายหลังพ้นโทษที่ศาลอาจออกคำสั่งให้ใช้การบำบัดทางการแพทย์โดยการ ใช้อยาหรือสารเคมีจะกระทำได้อีกเมื่อได้รับความยินยอมของผู้กระทำความผิด และการเฝ้าระวังผู้กระทำความผิดซึ่งพ้นโทษแล้วแต่จะต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไข คุมประพฤติภายในระยะเวลาที่กำหนด โดยหากผู้กระทำความผิดฝ่าฝืนเงื่อนไข ที่ศาลกำหนด จะต้องถูกลงโทษจำคุกไม่เกิน ๓ ปี สำหรับผู้กระทำความผิดที่มี ระยะเวลาโทษจำคุกไม่ถึง ๑๐ ปี และจะต้องถูกลงโทษจำคุกไม่เกิน ๗ ปี สำหรับ ผู้กระทำความผิดที่มีระยะเวลาโทษจำคุกตั้งแต่ ๑๐ ปีขึ้นไป
๓.	สหราชอาณาจักร	สหราชอาณาจักรมีกฎหมายที่เกี่ยวกับการป้องกันผู้กระทำความผิดไม่ให้กระทำ ความผิดซ้ำ โดยกำหนดให้ผู้กระทำความผิดที่จัดว่าเป็น “ผู้กระทำความผิด ที่อันตราย” คือ ความผิดที่กระทำด้วยความรุนแรง คดีความผิดเกี่ยวกับเพศ หรือคดีก่อการร้าย จะอยู่ภายใต้มาตรการเพื่อป้องกันไม่ให้กระทำความผิดซ้ำ ใน ๓ ลักษณะ คือ การขยายระยะเวลาจำคุก การปล่อยตัวภายใต้การพักโทษ รวมทั้งการกำหนดโทษจำคุกตลอดชีวิตอย่างแท้จริงและการคุมประพฤติ ตลอดชีวิต
๔.	สหรัฐอเมริกา	สหรัฐอเมริกามีแนวคิดในเรื่องผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์หรือนักโทษที่เป็น ภัยร้ายแรงโดยมีกฎหมายเฉพาะเรื่องหลายฉบับ เช่น กฎหมายเกี่ยวกับผู้กระทำ ความผิดเกี่ยวกับเพศ หรือกฎหมายเพื่อรักษาความปลอดภัยของชุมชน ที่กำหนดให้ผู้กระทำความผิดในบางฐานความผิดที่สำคัญซึ่งมีอัตราโทษสูง และมีบัญญัติของกฎหมายที่จะให้ศาลสามารถพิจารณาถึงสภาพความเป็น ผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์หรือนักโทษที่เป็นภัยร้ายแรงตั้งแต่ในชั้นการ กำหนดฟ้อง โดยจะแบ่งระดับความร้ายแรงตามฐานความผิดและอัตราโทษ ตามที่ศาลจะตัดสิน ซึ่งหลักทั่วไปจะไม่ต่างจากการพิจารณาโทษตามฐาน ความผิดทางอาญาที่ผู้กระทำความผิดทั่วไปได้กระทำลง แต่สำหรับผู้ศาล กำหนดให้เป็นผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์หรือนักโทษซึ่งเป็นภัยร้ายแรง จะมีบทบัญญัติเพิ่มเติมให้ต้องพิจารณาถึงสภาวะทางจิต และความเหมาะสม หรือความเป็นไปได้ที่จะถูกปล่อยตัวหลังจากได้รับโทษเต็มตามหมายจำคุกแล้ว สำหรับผู้ศาลกำหนดให้เป็นผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์หรือนักโทษที่เป็นภัย ร้ายแรงนั้น มีเงื่อนไขในการพิจารณานอกเหนือไปจากบทบัญญัติของกฎหมาย ที่กำหนดแล้ว ยังต้องพิจารณาถึงความผิดปกติทางจิตว่ายังมีสภาพบกพร่อง ไม่อาจควบคุมตนเองได้อันจะเป็นภัยหรืออาจก่ออันตรายต่อสังคมภายนอก เรือนจำ

ลำดับ ที่	ประเทศ	มาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ
๕.	เดนมาร์ก	<p>ประเทศเดนมาร์กได้กำหนดมาตรการสำหรับผู้กระทำความผิดหรือจำเลยที่ได้ก่อคดีที่เป็นอาชญากรรมอันตรายร้ายแรง ได้แก่ ฆ่าคนตาย วางเพลิง ทำร้ายร่างกาย ข่มขืนกระทำชำเรา กระทำอนาจารเด็ก หรือปล้นทรัพย์ จะต้องได้รับโทษเพิ่มในลักษณะควบคุมตัวพิเศษ ซึ่งจะไม่กำหนดระยะเวลาสิ้นสุดตามมาตรการดังกล่าวที่จะพิจารณาจากลักษณะนิสัยของผู้กระทำความผิดหรือจำเลยที่มีลักษณะที่เรียกว่าความประพฤติผิดปกติต่อต้านสังคม โดยจะแยกคุมตัวไว้ต่างหากในสถาบันเฉพาะที่เรียกว่า the Institution of Herstedvester ที่ทำหน้าที่เฉพาะในการบำบัดฟื้นฟูนักโทษหรือผู้ถูกคุมตัวจากกิจการราชทัณฑ์หรือการคุมประพฤติของประเทศ โดยจะรับเฉพาะนักโทษร้ายแรงหรือผู้ที่มีปัญหาทางจิต และมาตรการในลักษณะควบคุมตัวพิเศษในเดนมาร์กนี้จะมีระยะเวลาควบคุมตัวโดยเฉลี่ยคือ ๑๔ ปี ๗ เดือน ก่อนที่จะได้รับการปล่อยตัวหรืออภัยโทษ</p>
๖.	แคนาดา	<p>ในประมวลกฎหมายอาญาแคนาดา PART XXIV Dangerous Offenders and Long-term Offenders กำหนดให้บุคคลซึ่งตกเป็นจำเลยในคดีอาญาและถูกพิจารณาว่าเป็นผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์หรือนักโทษที่เป็นภัยร้ายแรง อาจจะต้องรับโทษจำคุกอย่างไม่มีกำหนด แม้ว่าคดีความผิดจะไม่ถูกตัดสินให้รับโทษจำคุกตลอดชีวิตก็ตาม ซึ่งมาตรการที่กำหนดนี้จะใช้บังคับกับผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์หรือนักโทษซึ่งเป็นภัยร้ายแรง แต่ไม่ใช่บังคับกับผู้กระทำความผิดฐานฆ่าคนตายตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด กฎหมายนี้มีเจตนารมณ์มุ่งเน้นเพื่อป้องกันประชากรแคนาดาทุกคน โดยจะกำหนดจากผู้กระทำความผิดที่เป็นอันตรายร้ายแรงและผู้กระทำความผิดทางเพศ และการที่บุคคลคนหนึ่งจะถูกบังคับตามมาตรการสำหรับผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์หรือนักโทษที่เป็นภัยร้ายแรงในระหว่างได้รับการตัดสินลงโทษนั้น ต้องแสดงให้เห็นว่าบุคคลดังกล่าวเป็นผู้มีความเสี่ยงสูงที่จะกระทำความผิดซ้ำหรือมีแนวโน้มที่จะกระทำความผิดซ้ำในคดีอาญาที่มีฐานความผิดตามที่กฎหมายกำหนดเป็นอาชญากรรมร้ายแรงหรือความผิดอุกฉกรรจ์ และอาจจำเป็นต้องจำคุกหรือควบคุมตัวผู้กระทำความผิดดังกล่าวไว้ตลอดไปจนกว่าความเสี่ยงที่บุคคลนั้นจะกระทำความผิดซ้ำหมดไป โดยอาศัยอำนาจศาลในการวินิจฉัยรับรอง นอกจากนี้ ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายในเรื่องนี้โดยเพิ่มฐานความผิดที่เป็นการทำร้ายร่างกายอย่างโหดร้ายเพื่อที่จะใช้เป็นฐานในการกำหนดมาตรการสำหรับผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์หรือนักโทษที่เป็นภัยร้ายแรง ตลอดจนการขยายระยะเวลาที่จะทบทวนมาตรการสำหรับผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์หรือนักโทษที่เป็นภัยร้ายแรงจากที่ต้องพิจารณาทบทวนใหม่ตามรอบระยะเวลาที่กำหนด</p>

ลำดับ ที่	ประเทศ	มาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ
๗.	สหพันธรัฐ เยอรมนี	<p>ประมวลกฎหมายอาญาเยอรมันได้กำหนดประเด็นเกี่ยวกับการจำกัดอิสรภาพเพิ่มเติมของผู้กระทำความผิดที่ถูกลงโทษจำคุกแล้ว โดยบัญญัติในลักษณะ ๓ ผลในทางกฎหมายของการปรับใช้ประมวลกฎหมาย (Chapter 3 Legal consequences) หมวด ๖ มาตรการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและการป้องกันความรุนแรงจากการกระทำความผิดมาตรา ๖๑ กำหนดวิธีการดำเนินการไว้ ๖ มาตรการย่อย คือ การออกคำสั่งให้นำตัวผู้กระทำความผิดไปรักษาตัวยังโรงพยาบาลทางจิต การออกคำสั่งให้ต้องเข้ารับการรักษาเพิ่มเติมในสถานพยาบาลจากการกระทำความผิดในขณะที่มีเมานาหรือเสพสารเสพติดต่าง ๆ ที่เป็นอันตรายต่อร่างกาย การออกคำสั่งเพื่อควบคุมตัวหรือกักกันเพื่อเป็นการป้องกันภัยแก่สังคม การควบคุมพฤติกรรมหรือความประพฤติของผู้กระทำความผิด หรือการเฝ้าระวังไม่ให้ผู้กระทำความผิดออกจากรั้วไปกระทำความผิดซ้ำ ซึ่งเป็นมาตรการเพิ่มเติมจากมาตรการออกคำสั่งเพื่อควบคุมตัวหรือกักกันเพื่อเป็นการป้องกันภัยแก่สังคม การกำหนดลักษณะต้องห้ามในการขับขี่ยานพาหนะและการกำหนดลักษณะต้องห้ามในการประกอบอาชีพ นอกจากนั้นในการดำเนินมาตรการเกี่ยวกับการจำกัดอิสรภาพเพิ่มเติมของผู้กระทำความผิดซึ่งถูกลงโทษจำคุกแล้วจะต้องคำนึงถึงหลักความได้สัดส่วนที่ศาลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องพิจารณาถึงความได้สัดส่วนกันระหว่างความรุนแรงของข้อหาหรือฐานความผิดที่ผู้กระทำความผิดก่อขึ้นหรือที่คาดว่าจะก่อขึ้นกับระดับภัยอันตรายที่ผู้กระทำความผิดได้กระทำต่อสังคม อีกทั้งการดำเนินมาตรการเพื่อควบคุมตัวหรือกักกันเพื่อเป็นการป้องกันภัยแก่สังคมนี้ต้องดำเนินการในสถานที่พิเศษ ซึ่งจะสามารถเอื้อประโยชน์ต่อผู้ถูกควบคุมหรือกักกันตัวในการดำเนินการตามแผนฟื้นฟูหรือบำบัดให้เหมาะสมกับลักษณะความผิดที่กำหนดให้ใช้เป็นมาตรการเฉพาะรายกับผู้ถูกควบคุมหรือกักกัน โดยจะต้องดำเนินการอย่างเข้มงวดและเหมาะสมในการบำบัดหรือฟื้นฟูสภาพทางจิตใจและการกลับคืนสู่สังคม</p>

ร่างพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการทำคามผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. มีมาตรการที่มีความสอดคล้องกับแนวทางของกฎหมายต่างประเทศหลายประการ ไม่ว่าจะเป็นการกำหนดให้มีกระบวนการในการควบคุมสอดส่องเฝ้าระวังหรือคุมขังหลังพ้นโทษ มาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษ เช่น ห้ามทำกิจกรรมที่เสี่ยงต่อการกระทำคามผิด ห้ามเข้าเขตกำหนด ให้พักอาศัยในสถานที่ที่กำหนด หรือให้ใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวในการเฝ้าระวัง มาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดเฉพาะราย มาตรการทางการแพทย์ซึ่งจะกระทำได้เฉพาะเมื่อผู้กระทำความผิดยินยอม มาตรการคุมขังฉุกเฉิน เมื่อมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าผู้ถูกเฝ้าระวังจะกระทำคามผิดซ้ำ และไม่มีมาตรการอื่นใดที่อาจป้องกันมิให้ผู้ถูกเฝ้าระวังกระทำคามผิดดังกล่าวได้ ศาลอาจสั่งคุมขังฉุกเฉินผู้ถูกเฝ้าระวังได้ไม่เกิน ๗ วัน

๖. การขึ้นทะเบียนผู้กระทำความผิดทางเพศ

จากสถานการณ์การกระทำผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดทางเพศในประเทศไทยที่มีลักษณะรูปแบบที่รุนแรงมากขึ้น และมีวิธีการกระทำผิดที่มีความสลับซับซ้อนยากต่อการป้องกันและปราบปราม จึงส่งผลทำให้หน่วยงานภาครัฐต้องให้ความสำคัญและพัฒนามาตรการเพื่อที่จะรับมือกับปัญหา เช่น กองบังคับการปราบปรามการค้ำมนุษย์ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ มีการพัฒนาระบบเทคโนโลยี ภูมิสารสนเทศสำหรับใช้จัดเก็บ รวบรวม และติดตามข้อมูลคนหาย ข้อมูลผู้ต้องหาตามหมายจับ และข้อมูลบุคคลพ้นโทษในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศ ในขณะที่ต่างประเทศ เช่น สหรัฐอเมริกา เกาหลีใต้ ฝรั่งเศส มีการพัฒนามาตรการการขึ้นทะเบียนผู้กระทำความผิดทางเพศ เพื่อเฝ้าระวังและติดตามผู้กระทำความผิดทางเพศภายหลังจากได้รับการปล่อยตัว ซึ่งส่งผลทำให้ผู้กระทำความผิดไม่มีโอกาสลงมือ และทำให้แรงจูงใจที่จะลงมือก่อเหตุของผู้กระทำความผิดลดลง อีกทั้งยังช่วยให้การติดตามจับกุมผู้กระทำความผิดได้ผลและมีประสิทธิภาพมาก ซึ่งการขึ้นทะเบียนผู้กระทำความผิดทางเพศถือเป็นมาตรการหนึ่งที่ประเทศซึ่งประสบปัญหาที่มีสถิติผู้กระทำความผิดทางเพศก่อเหตุติดอันดับ ๑ - ๑๐ ของโลก ได้ให้การยอมรับและพัฒนารูปแบบการขึ้นทะเบียนมาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สอดรับกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และจะเป็นมาตรการสำคัญในการยับยั้งการกระทำผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดได้ รวมถึงยังเป็นเครื่องเตือนใจแก่สังคมว่าควรจะต้องดำเนินชีวิตด้วยความระมัดระวัง ป้องกันตนเองและครอบครัวให้ห่างไกลจากผู้ที่มีแนวโน้มจะกระทำความผิดทางเพศ อีกทั้งยังเป็นการสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนและสังคม ในการที่จะเฝ้าระวังรวมถึงสังเกตการณ์พฤติกรรมของผู้ที่มีแนวโน้มจะกระทำความผิดซ้ำ เพื่อรายงานความเสี่ยงต่อเจ้าหน้าที่ที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่อไป^{๑๕}

แต่เนื่องจากปัจจุบันยังไม่มีกรแยกประเภทของผู้กระทำความผิด ดังนั้น แนวทางนี้อาจมีความเหมาะสมกับคดีความผิดเกี่ยวกับเพศที่มีความรุนแรงต่อเนื่อง อย่างเช่นกรณีของนายสมคิด พุ่มพวง แต่สำหรับผู้กระทำความผิดที่เกิดจากอารมณ์ชั่ววูบหรือความพลาดพลั้ง แนวทางนี้อาจไม่มีความเหมาะสม เพราะจะเป็นการประณามหรือการประจาน และบุคคลนั้นจะถูกสังคมตีตราตลอดชีวิต จึงอาจกล่าวได้ว่าการใช้แนวทางนี้สำหรับประเทศไทยมีความเหมาะสมกับคดีบางประเภทเท่านั้น ไม่ใช่ทุกคดีความผิดเกี่ยวกับเพศ^{๑๖}

^{๑๕} อ้างแล้ว เชงอรรถที่ ๙.

^{๑๖} อ้างแล้ว เชงอรรถที่ ๘.

ดังนั้น การจะนำมาตรการดังกล่าวมาใช้กับสังคมไทย จึงควรมีการวางแผนการศึกษา วิเคราะห์ผลกระทบอย่างรอบด้าน การสำรวจความคิดเห็นจากประชาชนในทุกภาคส่วน วิเคราะห์ รูปแบบมาตรการการขึ้นทะเบียนที่มีความเหมาะสมกับบริบทสังคมไทย เพราะหากมีการขึ้นทะเบียน ผู้กระทำความผิดทางเพศในทุกคดี อาจทำให้บุคคลนั้นต้องถูกสังคมตีตราตลอดชีวิตตามความคิดเห็น ของนายแพทย์ จิตสว่าง ที่ปรึกษาสถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย แต่หากในกรณีที่เป็นผู้กระทำความผิดทางเพศที่กระทำผิดซ้ำอย่างต่อเนื่อง หรือมีการใช้ความรุนแรงร่วมด้วย อาจมีความเหมาะสมที่จะนำมาตรการนี้มาใช้และเปิดเผยข้อมูลให้แก่ประชาชนได้รับทราบ แต่หากจะมีการขึ้นทะเบียน ผู้กระทำความผิดทางเพศในทุกคดีความผิด ควรมีการพิจารณาการจำกัดการเข้าถึงข้อมูล โดยไม่มีการเปิดเผยข้อมูลในทุกคดี เพื่อเป็นการคุ้มครองผู้กระทำความผิดที่เกิดจากความพลาดพลั้งมิให้ถูกสังคม ตีตราตลอดชีวิต

๗. ประโยชน์อันเกิดจากการตราพระราชบัญญัติ

ด้านความปลอดภัย

การตราพระราชบัญญัติฉบับนี้จะก่อให้เกิดมาตรการต่าง ๆ ในการป้องกันมิให้ผู้พ้นโทษ กลับไปกระทำความผิดซ้ำ มีมาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิด การเฝ้าระวังผู้พ้นโทษ จึงเป็นการสร้างความปลอดภัยให้แก่ประชาชน และความสงบสุขให้แก่สังคม

ด้านกระบวนการยุติธรรม

กระบวนการยุติธรรมจะไม่สิ้นสุดลงเพียงแค่การลงโทษผู้กระทำความผิดเท่านั้น แต่ยังคงก่อให้เกิดการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดเฉพาะราย เพื่อให้ผู้พ้นโทษสามารถปรับตัวและกลับมาใช้ชีวิต ในสังคมได้อีกครั้งหนึ่ง และเมื่อผู้พ้นโทษได้รับการแก้ไขฟื้นฟูก็ทำให้ลดอัตราการกลับไปกระทำความผิดซ้ำได้ ซึ่งถือเป็นการแก้ไขปัญหาอย่างแท้จริง

ด้านการบูรณาการกฎหมาย

พระราชบัญญัติฉบับนี้จะปกเกล้าในการติดตามและเฝ้าระวังนักโทษ โดยใช้มาตรการที่หลากหลาย ทั้งมาตรการฟื้นฟูผู้กระทำความผิด มาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษ มาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษ และการคุมขังฉุกเฉิน รวมทั้งทำให้มีหน่วยงานที่มีหน้าที่ในการเฝ้าระวัง ติดตามกลุ่มบุคคลเหล่านี้ไว้อย่างชัดเจน อันจะเป็นการสร้างความปลอดภัยให้แก่ประชาชนมากขึ้น

ด้านการลดงบประมาณแผ่นดิน

เมื่อพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้มีการบังคับใช้อย่างมีประสิทธิภาพ จะสามารถลดอัตราการกระทำความผิดซ้ำ ลดจำนวนนักโทษในเรือนจำ ทำให้เป็นการลดงบประมาณแผ่นดินในการดูแล นักโทษได้อีกทางหนึ่ง

๘. ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ

ถึงแม้ว่าพระราชบัญญัติฉบับนี้จะมีการกำหนดแผนการต่าง ๆ อย่างเป็นรูปธรรม ในการเฝ้าระวังหรือฟื้นฟูแก้ไขผู้กระทำความผิด รวมทั้งกำหนดหน่วยงานที่มีหน้าที่ในการดำเนินการอย่างชัดเจน แต่ในปัจจุบันมีจำนวนผู้ต้องขังเป็นจำนวนมาก และประเทศไทยมีจำนวนเรือนจำกระจายอยู่ทั่วประเทศอาจมีข้อจำกัดด้านบุคลากร หรือบุคลากรอาจจะยังขาดความรู้ความสามารถในการดำเนินการตามมาตรการเหล่านี้ โดยเฉพาะผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยา เพราะผู้กระทำความผิดทางเพศที่อาจมีอาการเจ็บป่วยทางจิตอาจจำเป็นต้องได้รับการเยียวยาฟื้นฟูจากผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านจิตวิทยา รวมทั้งปริมาณนักโทษที่มีจำนวนมาก ไม่สอดคล้องกับจำนวนเจ้าหน้าที่ที่มีอยู่ ในบางครั้งไม่อาจดำเนินการวางแผนฟื้นฟูเฉพาะรายได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งในปัจจุบัน ยังไม่มีศูนย์เตรียมความพร้อมก่อนปล่อยตัวในทุกเรือนจำ โดยเฉพาะเรือนจำที่อยู่ในต่างจังหวัดหรือพื้นที่ห่างไกล ซึ่งเป็นเพียงสถานที่กักขังนักโทษเท่านั้น และเมื่อนักโทษได้รับการปล่อยตัวแล้ว ควรมีมาตรการรองรับต่อเนื่องด้านอาชีพ เพราะถึงแม้จะมีการฝึกอาชีพในเรือนจำ เพื่อให้ นักโทษได้มีอาชีพติดตัวหลังพ้นโทษก็ตาม แต่เมื่อได้รับการปล่อยตัวแล้ว ก็ยังเป็นเรื่องยากในการสมัครงานหรือการประกอบอาชีพ เพราะสังคมอาจจะไม่ยอมรับหรือไม่ให้โอกาสผู้ที่เคยกระทำความผิด จนในที่สุดอาจทำให้เกิดการกลับไปกระทำความผิดซ้ำ ภาครัฐจึงควรมีมาตรการรองรับด้านอาชีพให้แก่ผู้พ้นโทษด้วย โดยอาจมีการร่วมมือกับภาคเอกชนในการกำหนดมาตรการพิเศษต่าง ๆ ให้แก่ภาคเอกชนที่รับกลุ่มบุคคลเหล่านี้เข้าทำงาน การร่วมมือกับกระทรวงแรงงานในการส่งเสริมและจัดหาอาชีพให้แก่ผู้พ้นโทษ ซึ่งสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้จะเป็นมาตรการทางอ้อมอีกอย่างหนึ่งที่จะป้องกันมิให้ผู้พ้นโทษต้องกลับไปกระทำความผิดซ้ำ

บทสัมภาษณ์ความเห็นทางวิชาการเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ
ของผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ.
(นางสาวพัชรินทร์ ชำศิริพงษ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

นางสาวกรรณิกา พัศระ
วิทยากรชำนาญการพิเศษ
กลุ่มงานกฎหมาย ๒ สำนักกฎหมาย
ผู้ตั้งประเด็นหัวข้อการสัมภาษณ์

นางสาวพัชรินทร์ ชำศิริพงษ์
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ
ผู้ให้สัมภาษณ์

บทสัมภาษณ์ความเห็นทางวิชาการฉบับนี้ กลุ่มงานกฎหมาย ๒ สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ได้รับความอนุเคราะห์ข้อมูลบทสัมภาษณ์ความเห็นทางวิชาการเป็นหนังสือจากนางสาวพัชรินทร์ ชำศิริพงษ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ โดยมีนางสาวกรรณิกา พัศระ วิทยากรชำนาญการพิเศษ กลุ่มงานกฎหมาย ๒ สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา เป็นผู้ตั้งประเด็นหัวข้อการขอสัมภาษณ์ เพื่อเป็นข้อมูลทางวิชาการประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติของสมาชิกวุฒิสภาในการประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ.

สำนักกฎหมาย : ขอทราบเหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติป้องกันการกระทำ ความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ.

นางสาวพัชรินทร์ ชำศิริพงษ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ : เนื่องจากผู้กระทำความผิดในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศและคดีความผิดอื่นที่มีการใช้ความรุนแรง ผู้กระทำความผิดเหล่านี้ บางคนมีพฤติกรรมและลักษณะนิสัยที่มีแนวโน้มจะกระทำความผิดอีก ดังนั้น เพื่อเป็นการป้องกันสังคมและความปลอดภัยของชีวิตประชาชน จึงต้องมีกฎหมายที่กำหนดมาตรการเฉพาะเพื่อใช้กำหนดมาตรการควบคุมคนกลุ่มนี้ เพื่อป้องกันสังคมและยังเป็นการแก้ไขฟื้นฟูเฉพาะรายให้แก่ผู้กระทำความผิดอีกด้วย

สำนักกฎหมาย : ร่างพระราชบัญญัติฉบับที่ท่านกับคณะ เป็นผู้เสนอ มีความแตกต่างจากร่างพระราชบัญญัติฉบับที่คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ ในส่วนที่เป็นหลักการสำคัญอย่างไรบ้าง และเพราะเหตุใด

นางสาวพัชรินทร์ ชำศิริพงษ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ : โดยเจตนารมณ์และที่มาของร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๒ ฉบับ ไม่มีความแตกต่างกัน เนื่องจากต้องการคุ้มครองสังคมและแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิด แต่มีความแตกต่างกันในรายละเอียดเพียงบางมาตราเท่านั้น

สำนักกฎหมาย : ท่านคิดว่ามีสาเหตุหรือปัจจัยใดที่ส่งผลให้ผู้กระทำความผิดกลับมากระทำความผิดซ้ำ

นางสาวพัชรินทร์ ชำศิริพงษ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ : สาเหตุปัจจัยที่ทำให้ผู้กระทำความผิดกลับมากระทำความผิดซ้ำมีหลายสาเหตุปัจจัย สรุปได้ดังนี้

๑. สาเหตุที่ตัวบุคคล กล่าวคือ ผู้ที่กระทำความผิดติดนิสัย หรือเป็นผู้ที่มีอาการป่วยทางสมองหรือฮอร์โมนผิดปกติ (กรณีผู้กระทำความผิดในความผิดเกี่ยวกับเพศ) ไม่สามารถยับยั้งชั่งใจ ไม่มีศีลธรรม อบรมแก้ไขอย่างไรก็ไม่สามารถแก้ไขได้ ทำให้ไม่สามารถอดทนต่อสิ่งเร้าใด ๆ ได้

๒. ปัจจัยทางสังคม การไม่ได้รับโอกาสจากสังคมให้สามารถใช้ชีวิตปกติหลังจากพ้นโทษ รวมถึงการถูกตีตราจากสังคมว่าเป็นคนชู้คุก เคยติดตาราง และเมื่อไม่ได้รับโอกาสรวมถึงไม่มีอาชีพรองรับหลังพ้นโทษ เปรียบเสมือนการถูกตีตราถาวร คนเหล่านี้ย่อมคิดว่าเป็นคนผิดคนเลวแล้วก็ไม่จำเป็นต้องแก้ไขปรับปรุงชีวิต สามารถทำความผิดต่อไปโดยไม่รู้สึกละอายใจ

สำนักกฎหมาย : ท่านคิดว่าการติดตามผู้กระทำความผิดอาญาหลังพ้นโทษในปัจจุบันมีปัญหาหรืออุปสรรคประการใด

นางสาวพัชรินทร์ ชำศิริพงษ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ : ผู้กระทำความผิดอาญาที่รับโทษจำคุกและพ้นโทษแล้วจะเป็นอิสระไม่ถูกควบคุมด้วยมาตรการใด ๆ จึงไม่สามารถเข้าไปก้าวล่วงสิทธิเสรีภาพของบุคคลนั้นได้ การใช้มาตรการควบคุมหรือติดตามโดยที่กฎหมายไม่ได้ให้อำนาจไว้จะเป็นการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล ซึ่งเป็นการกระทำโดยมิชอบ แต่เมื่อบุคคลเหล่านั้นมีความสุ่มเสี่ยงที่จะกระทำความผิดซ้ำ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องใช้มาตรการทางกฎหมายในการควบคุม ติดตาม กำกับ ดูแล และปัญหาอีกประการหนึ่งของการไม่มีมาตรการทางกฎหมายที่ชัดเจน ทำให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานต่าง ๆ ไม่มีอำนาจในการดำเนินการ และไม่มี ความชัดเจนว่าควรเป็นความรับผิดชอบของหน่วยงานใด

สำนักกฎหมาย : ท่านคิดว่า**การจัดตั้งศูนย์เฉพาะกิจ**เฝ้าระวังความปลอดภัยของประชาชน (Justice Safety Observation ad hoc Center, Ministry of Justice: JSOC) จะมีส่วนช่วยในการเฝ้าระวังหรือการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำได้มากน้อยเพียงใด

นางสาวพัชรินทร์ ชำศิริพงษ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน : ศูนย์เฉพาะกิจเฝ้าระวังความปลอดภัยของประชาชน หรือ JSOC จะติดตามกลุ่มผู้ต้องขังที่พ้นโทษโดยอยู่ใน ๗ กลุ่มความผิดร้ายแรงและเป็นที่หวาดกลัวของสังคม ได้แก่ ฆ่าข่มขืน ฆ่าข่มขืนเด็ก ฆาตกรโรคจิต ฆาตกรต่อเนื่อง ปล้นฆ่าเจ้าทรัพย์ ฆ่าสังหารหมู่ โดยศูนย์ JSOC จะทำงานครอบคลุมทั้ง ๓ มิติ ได้แก่ (๑) มิติการเฝ้าระวังเพื่อไม่ให้ผู้กระทำความผิดกลับไปกระทำความผิดซ้ำ ซึ่งจะมีการช่วยเหลือดูแลอย่างเหมาะสมเพื่อให้ผู้ต้องขังที่พ้นโทษสามารถใช้ชีวิตอยู่ร่วมกับคนในสังคมได้ตามปกติ (๒) มิติด้านข้อมูล คือ การเป็นศูนย์สำหรับการบริหารจัดการข้อมูลของผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์สำหรับการติดตามเฝ้าระวังเพื่อใช้ในการวางแผนแก้ไขปัญหา และ (๓) มิติการบูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานในกระทรวงยุติธรรม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

สำนักกฎหมาย : การตราพระราชบัญญัตินี้จะก่อให้เกิดประโยชน์กับประเทศชาติและประชาชนอย่างไร

นางสาวพัชรินทร์ ชำศิริพงษ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน :

๑. ด้านชีวิตความปลอดภัยของประชาชน

ประชาชนจะรู้สึกปลอดภัย รู้สึกอุ่นใจที่ได้รับความห่วงใยจากรัฐ มีการเฝ้าระวังและได้รับการดูแลจากรัฐ เป็นการให้ความสำคัญกับความปลอดภัยในการดำรงชีวิต

๒. ด้านกระบวนการยุติธรรม

พระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการยุติธรรมทางอาญาที่มีได้สิ้นสุดลงเพียงแค่หน่วยงานราชทัณฑ์ที่บังคับโทษเท่านั้น แต่ยังคงกำหนดให้กระทรวงยุติธรรมรับหน้าที่ดูแลแก้ไข เยียวยา ติดตาม ควบคุมผู้ต้องขังต่อภายหลังพ้นโทษ อีกทั้งยังมีการแก้ไขฟื้นฟูแบบเฉพาะราย เพื่อให้ผู้ต้องขังที่พ้นโทษสามารถปรับตัวและกลับมาใช้ชีวิตได้อย่างปกติ ซึ่งจะเป็นวิธีการที่สามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้อย่างแท้จริง

บทสัมภาษณ์ความเห็นทางวิชาการเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ
ในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

นายณัฏฐ์ จิตสว่าง
ที่ปรึกษาสถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย
ผู้ให้สัมภาษณ์

บทสัมภาษณ์ความเห็นทางวิชาการฉบับนี้ กลุ่มงานกฎหมาย ๒ สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ได้รับความอนุเคราะห์ในการให้สัมภาษณ์จากนายณัฏฐ์ จิตสว่าง ที่ปรึกษาสถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย ซึ่งเป็นการสัมภาษณ์ออนไลน์ ผ่านระบบ Zoom Cloud Meetings เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ เวลา ๑๔.๐๐ นาฬิกา โดยมีนางสาวกรรณิกา พัศระ วิทยากรชำนาญการพิเศษ กลุ่มงานกฎหมาย ๒ สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา เป็นผู้สัมภาษณ์ และคณะข้าราชการกลุ่มงานกฎหมาย ๒ เข้าร่วมสังเกตการณ์สัมภาษณ์ เพื่อเป็นข้อมูลทางวิชาการประกอบการพิจารณาของสมาชิกวุฒิสภาในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ.

สำนักกฎหมาย : ท่านคิดว่ามีสาเหตุหรือปัจจัยใดที่ส่งผลให้ผู้กระทำความผิดกลับมากระทำความผิดซ้ำหลังจากพ้นโทษแล้ว

นายนิติ จิตสว่าง : สาเหตุของการกระทำความผิดซ้ำมีหลายสาเหตุ เนื่องจากจะต้องแยกประเภทของผู้ต้องขังและประเภทคดี เช่น คดีความผิดเกี่ยวกับเพศ คดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด คดีความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย หรือคดีความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน จึงทำให้สาเหตุของการกระทำความผิดมีความแตกต่างกัน ซึ่งในกรณีการกระทำความผิดในความผิดเกี่ยวกับเพศก็มีสาเหตุของการกระทำความผิดที่หลากหลาย เช่น เกิดจากการเสพยาเสพติดทำให้เกิดอาการมีเมมาหรือเมื่อเห็นเหยื่อแล้วทำให้เกิดอารมณ์ทางเพศ และยังมีกระทำความผิดซ้ำอีกลักษณะหนึ่งซึ่งเรียกว่าอาชญากรรมต่อเนื่อง เช่น คดีของนายสมคิด พุ่มพวง ซึ่งโดยส่วนใหญ่จะเกิดจากปมปัญหาภายในของผู้กระทำความผิด มีความผิดปกติทางสมองหรือทางบุคลิกภาพหรืออาจเกิดจากการเสพติดการมีเพศสัมพันธ์ และการมีมุมมองว่าเพศชายมีความเป็นใหญ่ แต่สาเหตุของการกระทำความผิดซ้ำบ่อย ๆ คือ สาเหตุจากการเสพยาเสพติดทำให้เกิดอาการมีเมมา อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันผู้กระทำความผิดซ้ำที่ก่อคดีร้ายแรงจะได้รับโทษจำคุกเป็นเวลานาน จึงทำให้มีโอกาสออกมากระทำความผิดซ้ำลดน้อยลง ส่วนใหญ่ผู้ที่กระทำความผิดซ้ำมักจะเป็นการกระทำความผิดในคดีเล็กน้อยในคดียาเสพติดหรือลักทรัพย์ เนื่องจากเมื่อได้รับการปล่อยตัวออกไปแล้วมีการติดยาเสพติดจึงกลับมากระทำความผิดซ้ำอีก

สำนักกฎหมาย : ท่านคิดว่าที่ผ่านมามีอะไรคือข้อจำกัดของกฎหมายไทยในการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง

นายนิติ จิตสว่าง : เนื่องจากในปัจจุบันไม่สามารถแยกผู้กระทำความผิดโดยสันดานและผู้กระทำความผิดโดยอารมณ์ชั่ววูบหรือโดยความพลาดพลังได้ ทั้ง ๆ ที่ผู้กระทำความผิดโดยสันดานหรือกระทำความผิดในลักษณะที่มีความรุนแรงควรจะต้องได้รับโทษจำคุกเป็นเวลานาน ส่วนคนที่กระทำความผิดโดยอารมณ์ชั่ววูบหรือความพลาดพลังโดยไม่มี ความผิดปกติทางจิตหรือความผิดปกติทางเพศควรจะมีการให้โอกาสเพราะไม่ใช่โจรโดยสันดาน หรือเป็นนักข่มขืน อย่างไรก็ตาม ในทางปฏิบัติเมื่อผู้กระทำความผิดทั้ง ๒ ประเภท ได้รับการลดโทษก็จะได้รับการลงโทษและลดโทษเหมือนกันและเท่ากัน เพราะฉะนั้นจึงทำให้ผู้ที่กระทำความผิดในคดีเกี่ยวกับเพศที่สมควรจะต้องได้รับโทษจำคุกเป็นเวลานาน ได้รับการปล่อยตัวออกมาเร็ว ขณะเดียวกันผู้ที่กระทำความผิดในคดีเกี่ยวกับเพศที่ควรจะต้องได้รับการลงโทษในระยะสั้นกลับได้รับการปล่อยตัวซ้ำเพราะกฎหมายเป็นไปตามโทษตามกฎหมาย

สำนักกฎหมาย : ท่านคิดว่าในปัจจุบันการเตรียมความพร้อมนักโทษก่อนการปล่อยตัว มีประสิทธิภาพเพียงใด และควรมีการเพิ่มเติมในด้านใดหรือไม่ เพื่อเป็นการลดอัตราการกลับมากระทำ ความผิดซ้ำ

นายนิติ จิตสว่าง : ปัจจุบันยังไม่สามารถดำเนินการได้อย่างเต็มประสิทธิภาพเนื่องจากยังไม่มี การพิจารณาแยกผู้ต้องขัง และไม่มีการเตรียมความพร้อมตามความต้องการหรือความเหมาะสมของผู้ต้องขัง แต่ละคน เนื่องจากเรือนจำแต่ละแห่งมีศักยภาพในการดูแลผู้ต้องขังที่แตกต่างกัน กล่าวคือ เรือนจำ บางแห่งเป็นสถานที่ควบคุมตัวผู้ต้องขังไว้ เมื่อผู้ต้องขังได้รับการปล่อยตัวอาจดำเนินการ เพียงการช่วยเหลือค่าใช้จ่ายในการเดินทางกลับบ้าน หรือการติดต่อประสานญาติให้มารับตัว โดยไม่ได้ มีการดำเนินการอย่างจริงจังในการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยตัวผู้ต้องขัง เนื่องจากประสบปัญหา เรื่องการขาดแคลนบุคลากร และบุคลากรขาดความรู้ความสามารถ อย่างไรก็ตาม มีวิธีการแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้ประการหนึ่งคือ การเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยตัวผู้ต้องขังอาจจะกระทำในสถานที่ หรือกระทำในศูนย์เตรียมความพร้อมก่อนปล่อยตัว เพื่อให้ผู้ต้องขังได้เข้าสู่โปรแกรมการเตรียมความพร้อม อย่างจริงจัง เช่นในกรณีของต่างประเทศที่มีศูนย์เตรียมความพร้อมก่อนปล่อยตัว มีโปรแกรมสำหรับผู้ต้องขัง ทั้งการฝึกอบรม รวมถึงการเตรียมความพร้อมด้านในต่าง ๆ อย่างจริงจัง อีกทั้งยังมีความพร้อม ด้านบุคลากรในการดำเนินการ แต่ในส่วนของประเทศไทยเนื่องจากมีเรือนจำกระจายไปในแต่ละจังหวัด ทั่วประเทศ ซึ่งในแต่ละจังหวัดผู้ทำหน้าที่ดูแลนักโทษจะทำหน้าที่เพียงการควบคุมนักโทษเท่านั้น บุคลากรยังไม่มีความรู้ ทำให้ไม่มีการฝึกอบรมและแก้ไขผู้ต้องขังโดยนักจิตวิทยา ซึ่งถือเป็นข้อจำกัด ที่สำคัญ นอกจากนี้จำนวนผู้ต้องขังในเรือนจำมีจำนวนมาก มีความแออัด จำนวนนักโทษล้นคุก ทำให้การดูแลผู้ต้องขังเป็นรายบุคคลทำได้ยาก จึงควรมีศูนย์เตรียมความพร้อมก่อนปล่อยตัว ผู้ต้องขังในภูมิภาคต่าง ๆ ทั่วประเทศ และนำนักโทษที่คาดว่าจะกระทำ ความผิดซ้ำเข้าฝึกอบรม ที่ศูนย์เตรียมความพร้อมสำหรับผู้กระทำผิดซ้ำเพื่ออบรมอย่างจริงจัง

สำนักกฎหมาย : ท่านคิดว่าแนวทางการขึ้นทะเบียนผู้กระทำผิดความผิดเกี่ยวกับเพศ และการแจ้งเตือนข้อมูลของผู้กระทำผิดทางเพศต่อสาธารณชนในต่างประเทศมีความเหมาะสม ที่จะนำมาปรับใช้กับประเทศไทยหรือไม่ อย่างไร

นายนิติ จิตสว่าง : เนื่องจากในปัจจุบันยังไม่มีการแยกประเภทของผู้กระทำผิดความผิด ดังนั้น แนวทางนี้อาจมีความเหมาะสมกับคดีความผิดเกี่ยวกับเพศที่มีความรุนแรงต่อเนื่อง อย่างเช่นกรณีของ นายสมคิด พุ่มพวง แต่สำหรับผู้กระทำผิดที่เกิดจากอารมณ์ชั่ววูบหรือความพลาดพลั้ง แนวทางนี้อาจไม่มีความเหมาะสม เพราะจะเป็นการประณามหรือการประจาน และบุคคลนั้นจะถูกสังคมตีตรา ตลอดชีวิต จึงอาจกล่าวได้ว่าการใช้แนวทางนี้สำหรับประเทศไทยมีความเหมาะสมกับคดีบางประเภทเท่านั้น ไม่ใช่ทุกคดีความผิดเกี่ยวกับเพศ

สำนักกฎหมาย : ท่านคิดว่าเมื่อมีการประกาศใช้บังคับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นกฎหมายแล้ว จะช่วยป้องกันหรือลดอัตราการกระทำความผิดซ้ำได้มากน้อยเพียงใด หรือจะช่วยเพิ่มความเชื่อมั่นของประชาชนต่อกระบวนการยุติธรรมทางอาญาได้หรือไม่ อย่างไร

นายนิติ จิตสว่าง : เมื่อมีการประกาศใช้บังคับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นกฎหมายแล้ว น่าจะช่วยลดอัตราการกระทำความผิดซ้ำได้แต่เป็นจำนวนไม่มาก แต่สิ่งสำคัญคือจะต้องมีการแยกประเภทของผู้กระทำความผิด เพราะในปัจจุบันไม่มีการแยกประเภทของผู้กระทำความผิด ทำให้มุ่งเน้นการดูแลกลุ่มผู้กระทำความผิดที่ไม่จำเป็นต้องไปดูแล ขณะที่กลุ่มคนที่จำเป็นต้องดูแลกลับไม่มีการมุ่งเน้น โดยเฉพาะคดีที่เกี่ยวกับชีวิตและร่างกายอย่างการฆ่าข่มขืน ซึ่งได้รับการต้องโทษเป็นระยะเวลาหลายสิบปี เมื่อได้รับการปล่อยตัว บุคคลเหล่านั้นก็มีอายุมากแล้ว เพราะฉะนั้นควรต้องจำแนกและเจาะจงเป็นรายบุคคลว่าบุคคลใดที่ยังเป็นบุคคลอันตรายและยังมีความเสี่ยงที่จะกระทำความผิด และควรเข้าไปดูแล และร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ต้องจัดให้มีการวิเคราะห์ความเสี่ยงของผู้กระทำความผิดแต่ละคนที่จะได้รับการปล่อยตัวออกมาดังกล่าว ควรจำแนกออกมาให้ได้ว่าใครควรได้รับการป้องกันดูแลเป็นพิเศษ

สำนักกฎหมาย : ท่านคิดว่าจะมีวิธีการในการวิเคราะห์ความเสี่ยงในการจำแนกผู้ต้องขังให้แยกออกจากกันได้อย่างไร และกรณีความผิดตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ท่านเห็นว่ามีมาตรการคุมขังที่จะทำให้การกลับมากระทำความผิดซ้ำของผู้ต้องขังในประเทศไทยลดน้อยลงได้หรือไม่ หรือควรที่จะเพิ่มฐานความผิดใดอีกหรือไม่

นายนิติ จิตสว่าง : ร่างพระราชบัญญัตินี้น่าจะช่วยลดอัตราการกระทำความผิดซ้ำได้บางส่วน แต่ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับแนวทางปฏิบัติมากกว่า แม้ว่าในทางกฎหมายจะมีการกำหนดแนวทางไว้ แต่ในทางปฏิบัติบางครั้งอาจจะยังไม่สามารถทำได้ตามที่กฎหมายกำหนด เนื่องจากการขาดงบประมาณและจำนวนนักโทษในเรือนจำมีความแออัด ทำให้ไม่สามารถเจาะจงคนที่จะต้องดูแลเป็นพิเศษได้

สำนักกฎหมาย : การจัดตั้งศูนย์การเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยตัวผู้ต้องขัง ตามความเห็นของท่านควรมีการกระจายไปทุกจังหวัดหรือจัดตั้งเฉพาะที่ส่วนกลาง

นายนิติ จิตสว่าง : ปัจจุบัน น่าจะยังไม่สามารถจัดตั้งศูนย์การเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยตัวผู้ต้องขังกระจายไปยังทุกจังหวัดได้ เนื่องจากจำนวนบุคลากรมีไม่เพียงพอ แต่ควรจะมีในส่วนภูมิภาคหรือเรือนจำที่มีความพร้อม เช่น เรือนจำขนาดใหญ่ แต่เรือนจำเตรียมปล่อยหรือเรือนจำโครงสร้างเบาในปัจจุบันนั้น เป็นเพียงการนำผู้ต้องขังไปฝึกวินัยเพียงอย่างเดียว เพราะตั้งอยู่ในจังหวัดที่ห่างไกลทำให้ไม่มีวิทยากรไปฝึกอบรมอย่างจริงจัง

การป้องกันการกระทำผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง

นางสาวกรรณิกา พัศระ
วิทยาการชำนาญการพิเศษ
กลุ่มงานกฎหมาย ๒ สำนักกฎหมาย

การสร้างควมสงบเรียบร้อยของบ้านเมืองและการดูแลรักษาความปลอดภัยให้แก่ประชาชน เป็นภาระหน้าที่ที่สำคัญอย่างหนึ่งของรัฐบาลและหน่วยงานด้านยุติธรรม เนื่องจากปัญหาอาชญากรรม และการกระทำผิดทางอาญาเป็นปัญหาหนึ่งที่มีผลกระทบต่อความสงบสุขและการใช้ชีวิต ของประชาชนในสังคม ซึ่งในปัจจุบันประเทศไทยมีปัญหาอาชญากรรมค่อนข้างสูง โดยเฉพาะคดี ที่มีการใช้ความรุนแรงและผู้กระทำความผิดได้กระทำความผิดซ้ำอย่างต่อเนื่อง สร้างความหวาดกลัว และสะท้อนขวัญให้แก่ประชาชนเป็นอย่างมาก เช่น คดีของนายสมคิด พุ่มพวง คดีของนายอภิชัย องค์กรวิศิษฐ์ หรือ “ไอซ์ ทีบเหล็ก” คดีนางสาวจิตรลดา ต้นติวณิชยสุข หรือ “จิตรลดา มือมืด” และอีกหลาย ๆ คดี ที่ปรากฏเป็นข่าวดังในอดีตที่ผ่านมา ซึ่งล้วนแต่เป็นการฆาตกรรมที่ใช้ความรุนแรง และผู้กระทำความผิด มีพฤติกรรมกระทำความผิดซ้ำต่อเนื่อง

การกระทำผิดซ้ำ (Recidivism/Reoffending) ตามความหมายในฐานข้อมูลผู้ต้องขังกระทำผิดซ้ำ (Recidivism Statistics Database) ของกรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม หมายถึง “ผู้ต้องขังที่ถูกปล่อยตัว ออกจากเรือนจำไปแล้วทั้งกรณีพ้นโทษแบบมีเงื่อนไขและไม่มีเงื่อนไข ในช่วงปีงบประมาณหนึ่ง ๆ แล้วหวนกลับมากระทำผิดซ้ำโดยถูกส่งตัวเข้าสู่เรือนจำอีกครั้ง ทั้งในกรณีผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดี และผู้ต้องขังภายในระยะเวลาช่วงหนึ่งที่กำหนดไว้หลังการปล่อยตัวดังกล่าว”^๑ และถึงแม้ว่าในปัจจุบัน กระทรวงยุติธรรมได้มีการจัดตั้งศูนย์เฉพาะกิจเฝ้าระวังความปลอดภัยของประชาชน (Justice Safety Observation ad hoc Center, Ministry of Justice: JSOC)^๒ เพื่อแก้ไขปัญหาการก่ออาชญากรรมสะท้อนขวัญ โดยการเฝ้าระวังผู้พ้นโทษที่เคยต้องโทษในฐานความผิดจำนวน ๘ กลุ่ม ได้แก่ (๑) ฆ่าหรือข่มขืนเด็ก (๒) ฆ่าข่มขืน (๓) ฆาตกรต่อเนื่อง (๔) ฆาตกรโรคจิต (๕) สังหารหมู่ (๖) ชิงทรัพย์หรือปล้นทรัพย์โดยการฆ่า และ (๗) เรือค้ำไถ่ และ (๘) นักค้ายาเสพติดรายสำคัญ ซึ่งผู้กระทำความผิดเหล่านี้ส่วนหนึ่งมีความเสี่ยงที่จะ กลับไปกระทำความผิดที่ใช้ความรุนแรงซ้ำในรูปแบบเดียวกันหรือรูปแบบใกล้เคียงกัน โดยศูนย์ JSOC จะทำงานครอบคลุมทั้ง ๓ มิติ ได้แก่ (๑) มิติการเฝ้าระวังเพื่อไม่ให้กลับไปกระทำผิดซ้ำ ซึ่งจะมีการ ช่วยเหลือดูแลอย่างเหมาะสม เพื่อให้ผู้กระทำความผิดที่พ้นโทษแล้ว สามารถใช้ชีวิตอยู่ร่วมกับสังคมได้ ตามปกติ (๒) มิติด้านข้อมูล คือ การเป็นศูนย์สำหรับการบริหารจัดการข้อมูลของผู้กระทำผิดอุกฉกรรจ์ สำหรับการติดตามเฝ้าระวัง เพื่อใช้ในการวางแผนแก้ไขปัญหา และ (๓) มิติในการบูรณาการ การทำงานร่วมกับหน่วยงานในกระทรวงยุติธรรมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ถึงแม้จะมีมาตรการ

^๑ กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม, “ฐานข้อมูลผู้ต้องขังกระทำผิดซ้ำ,” สืบค้นเมื่อวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๖๕, <https://bit.ly/36wBh2k>.

^๒ ทำเนียบรัฐบาล, “รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ส่งศูนย์ JSOC มอบความสุขพร้อมเป็นของขวัญปีใหม่ ๒๕๖๕ ให้ประชาชน, สืบค้นเมื่อวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๖๕, <https://bit.ly/35iRZkU>.

เพื่อเฝ้าระวังที่มีประสิทธิภาพเพียงใด แต่หากไม่มีกฎหมายที่ระบุหน้าที่และอำนาจของหน่วยงานหรือผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการดำเนินการในเรื่องนี้ไว้ จึงอาจเป็นเรื่องยากที่จะสามารถสร้างความปลอดภัยให้แก่สังคมได้อย่างแท้จริง ดังนั้น คณะรัฐมนตรีจึงได้มีมติเมื่อวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๖๔^๓ อนุมัติหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ.^๔ โดยสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

จากข้อมูลของฐานข้อมูลผู้ต้องขังกระทำความผิดซ้ำ (Recidivism Statistics Database) ของกรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม ปรากฏข้อมูลอัตราการกระทำความผิดซ้ำของผู้ต้องขังที่ได้รับการปล่อยตัวตามช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ ถึงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕^๕ ปรากฏข้อมูลดังนี้

ปล่อยตัวในช่วง ปี (Starting point)	จำนวนผู้ต้อง ขังที่ได้รับ ปล่อยตัว (คน)	เมื่อปี งบประมาณ (คน)	จำนวนผู้ต้องขังกลับ		จำนวนผู้ต้องขังกลับ		จำนวนผู้ต้องขังกลับ	
			มาตรการ โทษจำคุก 1 ปี ↓	ร้อยละ ↑ ↓	มาตรการ พักโทษ 2 ปี ↓	ร้อยละ ↑ ↓	มาตรการ พักโทษ 3 ปี ↓	ร้อยละ ↑ ↓
2556	79,078	39,424	6,319	16.03	10,461	26.53	13,587	34.46
2557	109,842	74,633	10,598	14.20	17,929	24.02	24,094	32.28
2558	142,152	101,692	14,553	14.31	25,769	25.34	35,025	34.44
2559	147,023	123,288	17,688	14.35	31,986	25.94	43,312	35.13
2560	135,833	117,457	17,439	14.85	31,103	26.48	40,656	34.61
2561	110,324	97,865	15,251	15.58	26,288	26.86	33,892	34.63
2562	160,440	145,269	21,187	14.58	35,842	24.67	44,003*	30.29*
2563	156,638	145,173	18,935	13.04	30,009*	20.67*	30,649**	21.11**
2564	195,795	184,764	17,533*	9.49*	19,169**	10.37**	-	-
2565	66,110	61,031	1,296**	2.12**	-	-	-	-

* ข้อมูลนี้ ยังคำนวณได้ไม่ครบถ้วนเนื่องจากยังไม่ครบเวลาติดตามพฤติกรรม (follow-up period)

** ข้อมูลนี้ ยังคำนวณได้ไม่ครบถ้วนเนื่องจากจำนวนผู้ต้องขังที่ได้รับการปล่อยตัวยังไม่ครบทั้งปีงบประมาณ และยังไม่ครบเวลาติดตามพฤติกรรม (follow-up period)

^๓ “มติคณะรัฐมนตรี วันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๖๔,” สืบค้นเมื่อวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๖๕, <https://bit.ly/3JJArgR>.

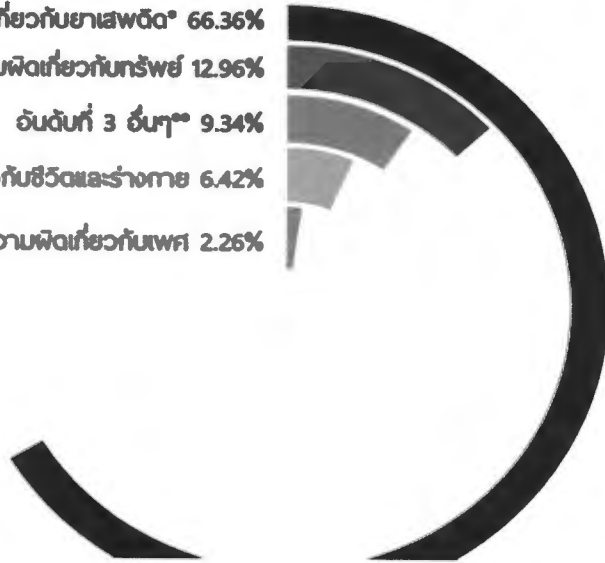
^๔ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, ร่างพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ., สืบค้นเมื่อวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๖๕, <https://bit.ly/3lfCCb5>.

^๕ อ้างแล้ว เจริญธรรมที่ ๒.

**๕ อันดับประเภทคดีที่มีอัตราการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังที่ได้รับการปล่อยตัว
ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ (ข้อมูล ณ วันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕)**

- อันดับที่ 1 ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด* 66.36%
- อันดับที่ 2 ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน 12.96%
- อันดับที่ 3 อื่นๆ** 9.34%
- อันดับที่ 4 ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย 6.42%
- อันดับที่ 5 ความผิดเกี่ยวกับเพศ 2.26%

* ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด (พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ พระราชกำหนดป้องกันการใช้สารระเหย พ.ศ. ๒๕๓๓ พระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๕๙

** อื่น ๆ (หลายประเภท เช่น พระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ พระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช ๒๔๗๘ พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. ๒๔๙๐ พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ ลหุโทษ ฯลฯ)

จากข้อมูลอัตราการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังที่ได้รับการปล่อยตัวตามช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ ถึงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ เป็นระยะเวลา ๑๐ ปี พบว่ามีอัตราผู้ที่กลับมากระทำผิดซ้ำภายในระยะเวลา ๓ ปี มีมากที่สุด ซึ่งเกิดขึ้นในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ คิดเป็นร้อยละ ๓๕.๑๓ ทั้งนี้ ข้อมูลในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ยังคำนวณได้ไม่ครบถ้วนเนื่องจากยังไม่ครบเวลาติดตามพฤติกรรม (follow-up period) และข้อมูลในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ยังคำนวณได้ไม่ครบถ้วนเนื่องจากจำนวนผู้ต้องขังที่ได้รับการปล่อยตัวยังไม่ครบทั้งปีงบประมาณและยังไม่ครบเวลาติดตามพฤติกรรม (follow-up period)

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ (ข้อมูล ณ วันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕) พบว่าความผิดตามประเภทคดีที่มีอัตราการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังที่ได้รับการปล่อยตัวมากที่สุด คือ (๑) ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด คิดเป็นร้อยละ ๖๖.๓๖ (๒) ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๙๖ (๓) ความผิดอื่น ๆ เช่น ความผิดตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ความผิดตามพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช ๒๔๗๘ ความผิดตามพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. ๒๔๙๐ พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ และความผิดลหุโทษ คิดเป็นร้อยละ ๙.๓๔ (๔) ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย คิดเป็นร้อยละ ๖.๔๒ และ (๕) ความผิดเกี่ยวกับเพศ คิดเป็นร้อยละ ๒.๒๖

ตลอดระยะเวลา ๑๐ ปีที่ผ่านมา อัตราการกลับมาระบาดซ้ำของความผิดปกติของผู้ต้องขังยังคงมีจำนวนสูง โดยเฉพาะความผิดปกติเกี่ยวกับยาเสพติดที่เป็นภัยต่อสังคมและประเทศชาติ รวมถึงความผิดปกติเกี่ยวกับทรัพย์สิน ความผิดปกติเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย และความผิดปกติเกี่ยวกับเพศ ล้วนก่อให้เกิดความหวาดกลัวและความกังวลแก่ประชาชนในสังคม โดยเฉพาะคดีที่มีความโหดร้ายรุนแรง และผู้ก่อคดีเป็นผู้กระทำผิดซ้ำอย่างต่อเนื่องตามที่ปรากฏเป็นข่าวในปัจจุบัน นักอาชญาวิทยาจำนวนมากในหลาย ๆ ประเทศ รวมทั้งประเทศไทย จึงให้ความสนใจค้นหาสาเหตุที่ผู้กระทำผิดคนหนึ่ง ๆ ตัดสินใจกระทำผิดอาญาซ้ำ เพื่อที่จะค้นหามาตรการในการที่จะป้องกันพฤติกรรมกระทำผิดซ้ำของอาชญากร และจะเป็นประโยชน์ต่อการวิเคราะห์และกำหนดแนวทางด้านกฎหมายและมาตรการอื่น ๆ ในกระบวนการยุติธรรมเพื่อแก้ไขปัญหาอาชญากรรม ซึ่งจะขอ ยกตัวอย่างเหตุแห่งการกระทำผิดซ้ำที่สำคัญ^๖ ดังนี้

๑. เหตุว่าด้วยสภาพแวดล้อมในครอบครัวและชีวิตในวัยเยาว์

สภาพแวดล้อมและการใช้ชีวิตในวัยเด็กมีผลต่อคุณภาพของเด็กในการเติบโตเป็นผู้ใหญ่ หากเด็กโตมาในสภาพแวดล้อมหรือในครอบครัวที่ดีจะเป็นเหมือนพื้นฐานที่แข็งแกร่งให้กับเด็ก ทำให้เด็กสามารถปรับตัวเข้ากับสังคมได้อย่างยืนหยุ่นเมื่อต้องเจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ ตรงกันข้ามกับสภาพแวดล้อมในครอบครัวที่เป็นลบที่อาจกลายเป็นปัจจัยเสี่ยงต่อการพัฒนาพฤติกรรมต่อต้านสังคม และการกระทำผิดกฎหมายในอนาคต และยังมีงานวิจัยจำนวนมากล้วนระบุถึงอิทธิพลจากการเลี้ยงดูของพ่อแม่ การมีพ่อแม่ที่เป็นผู้กระทำผิดกฎหมาย ปัญหาครอบครัวแตกแยก ขนาดและโครงสร้างของครอบครัว พฤติกรรมต่อต้านสังคมในช่วงวัยเยาว์ ระดับชั้นในสังคม ว่ามีผลต่อพฤติกรรม นอกจากนี้การเลี้ยงดูของพ่อแม่ยังมีผลต่อการเริ่มต้นพฤติกรรมกระทำผิดกฎหมายอาญาที่มีลักษณะร้ายแรงในเด็ก รวมถึงการมีพ่อแม่เคยต้องคำพิพากษาว่ากระทำผิดอาญาเป็นเครื่องบ่งชี้ที่สำคัญประการหนึ่งถึงพฤติกรรมการกระทำผิดกฎหมายของเยาวชน รวมทั้งปัญหาครอบครัวแตกแยก การคบเพื่อน และพฤติกรรมต่อต้านสังคมในวัยเยาว์ เช่น พฤติกรรมก้าวร้าว การทำตัวมีปัญหาที่โรงเรียน การขาดความซื่อสัตย์ และการลักขโมย ล้วนมีส่วนเกี่ยวข้องกับการกระทำผิดกฎหมายในภายหลัง

๒. เหตุว่าด้วยการศึกษาและการทำงาน

สาเหตุที่ทำให้การศึกษามีผลต่อความเป็นไปได้ในการทวนกลับไปกระทำผิดกฎหมายซ้ำของผู้กระทำผิดกฎหมายที่ถูกลงโทษตามกฎหมายไปแล้วนั้น เนื่องจากการที่ผู้กระทำผิดขาดทักษะทางการศึกษา ทักษะทางวิชาชีพ และทักษะทางสังคมที่จำเป็น ย่อมส่งผลให้ผู้กระทำผิดดังกล่าวไม่สามารถอยู่รอดได้ในสังคมหากไม่ใช้การกระทำผิดกฎหมายเป็นเครื่องมือในการดำรงชีพ แต่การเติมเต็มทางด้านการศึกษาและสิ่งจำเป็นในการดำรงชีพทางสังคม จะช่วยแก้ไขพฤติกรรมของผู้กระทำผิดกฎหมายด้วยการเปิดโอกาสทางการจ้างงานและโอกาสทางสังคมซึ่งจะช่วยให้บุคคลดังกล่าวสามารถบรรลุเป้าหมายในชีวิตด้วยวิธีการที่ถูกกฎหมายได้ เพราะการศึกษาสามารถช่วยเพิ่มโอกาสในการทำงานที่ชอบด้วยกฎหมาย

^๖ สุพิชฌาย์ ศิริวัฒนา สิตะสิทธิ์, “แนวทางที่เหมาะสมในการลงโทษและแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดซ้ำในกระบวนการยุติธรรมไทย,” (วิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต, คณะนิติศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, ๒๕๕๘), ๖๐-๑๑๑, สืบค้นเมื่อวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๖๕, <https://bit.ly/3HbLy0v>.

๓. เหตุว่าด้วยสภาพเศรษฐกิจและสังคม

เมื่อสังคมให้ความสำคัญกับเป้าหมายทางด้านวัตถุและเงินทองมากขึ้น และผู้กระทำผิดไม่สามารถบรรลุเป้าหมายหรือเลี้ยงดูตนเองและครอบครัวได้ด้วยตนเองภายหลังพ้นโทษ หรือผู้กระทำผิดรู้สึกมีความกดดันอันเนื่องมาจากสถานะทางเศรษฐกิจ ผู้กระทำผิดเหล่านี้อาจหวนกลับไปมีพฤติกรรมที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายและทำให้เกิดการกระทำความผิดซ้ำ ซึ่งในบางครั้งไม่ได้เกิดจากแผนการหรือมาตรการฟื้นฟูผู้กระทำความผิด แต่เป็นเพราะบุคคลเหล่านี้ล้มเหลวในการบรรลุเป้าหมายทางเศรษฐกิจ จึงเป็นการสะท้อนให้เห็นว่าสภาพสังคมในโลกยุคปัจจุบันกลายเป็นเครื่องมือก่ออาชญากรรมเสียเอง เนื่องจากสังคมขาดพื้นที่และโอกาสให้แก่บุคคลนี้ จนทำให้ต้องใช้วิธีการที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายในการแสวงหาพื้นที่และโอกาสให้แก่ตนเองและครอบครัว ความล้มเหลวในการแสวงหาโอกาสที่ดีให้กับตนเองและครอบครัวจึงนำไปสู่การกระทำความผิดซ้ำแล้วซ้ำเล่าในที่สุด

๔. เหตุว่าด้วยความล้มเหลวในการกลับคืนสู่สังคมภายหลังพ้นโทษ

นักวิชาการเห็นว่าเมื่อผู้กระทำความผิดพ้นโทษแล้วมักจะประสบปัญหาในการปรับตัวให้เข้ากับสังคมอีกครั้ง ประกอบกับโลกในปัจจุบันมีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสูง การเปลี่ยนแปลงของนโยบายทางสังคม หรือการเปลี่ยนแปลงของทัศนคติและ การเมือง รวมไปถึงเรื่องอื่น ๆ ที่ทำให้โลกข้างนอกเรื้อนจำ ในขณะที่พ้นโทษมีความแตกต่างจากโลกที่ผู้กระทำผิดเคยรู้จักเป็นอย่างมาก นอกจากนี้ ผู้กระทำผิดยังต้องเผชิญกับปัญหาอีกหลาย ๆ ประการภายหลังพ้นโทษ ซึ่งรวมถึงปัญหาด้านครอบครัว การถูกคนในชุมชนตราหน้า การถูกคว่ำบาตรจากคนในสังคม ความยากลำบากในการหางาน หรือที่พักอาศัย หรือการสร้างเนื้อสร้างตัวขึ้นมาใหม่ ด้วยเหตุนี้ถ้าผู้กระทำผิดไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมทางสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปได้ ผู้กระทำผิดเหล่านี้อาจจะหวนกลับไปกระทำความผิดกฎหมายเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของตนเองอีกได้ ดังนั้น นักวิชาการจึงเห็นว่า บางครั้งการกระทำความผิดซ้ำจึงไม่ได้เกิดขึ้นเนื่องจากตัวผู้กระทำผิดเองหรือเป็นเพราะโทษตามกฎหมาย แต่เป็นเพราะความยากลำบากในการปรับตัวให้เข้ากับสังคมภายนอกหลังจากพ้นโทษและความล้มเหลวของรัฐในการให้ความช่วยเหลือแก่ผู้กระทำผิดเหล่านั้น

๕. การเจ็บป่วยทางจิต

งานวิจัยจำนวนมากในหลาย ๆ ประเทศ พบว่าการเจ็บป่วยทางจิตถือเป็นปัจจัยเสี่ยงอันเป็นสาเหตุที่สำคัญประการหนึ่งของการกระทำความผิดซ้ำ เพราะบุคคลกลุ่มนี้มีปัญหาเรื่องความบกพร่องในการควบคุมอารมณ์และการกระทำของตนเอง เช่น เป็นโรคซึมเศร้าอย่างรุนแรง โรคจิตชนิดไบโพลาร์ หรือชนิดแปรปรวนสองขั้ว และอาการผิดปกติทางจิตที่ยังไม่ถึงขั้นจิตเภท มีความเสี่ยงที่จะถูกจำคุกซ้ำ กระบวนการยุติธรรม จึงควรเน้นการรักษาผู้กระทำผิดที่มีอาการเหล่านี้ควบคู่ไปด้วยมากกว่าการมุ่งแต่จะจำคุกหรือลงโทษผู้กระทำผิดเหล่านี้แต่เพียงอย่างเดียว

เหตุแห่งการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำผิดกฎหมายในประเทศไทย : เหตุปัจจัยทางสังคม^๓

๑. เหตุว่าด้วยสภาพครอบครัว

สภาพครอบครัวที่ผู้กระทำผิดเจริญเติบโตขึ้นมาและใช้ชีวิตอยู่ในปัจจุบันถือเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่มีส่วนบ่มเพาะบุคลิกลักษณะหรืออุปนิสัยของผู้กระทำผิด และอาจเป็นเหตุจูงใจเหตุหนึ่งที่ทำให้ผู้กระทำผิดตัดสินใจเลือกทางเดินชีวิตในทางที่ไม่เหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัย

^๓ เรื่องเดียวกัน.

ของต่างประเทศที่พบว่า สภาพแวดล้อมในครอบครัวตั้งแต่วัยเด็กมีผลกระทบต่อพฤติกรรมของสมาชิกในครอบครัวอันนำไปสู่การเริ่มต้นกระทำผิดกฎหมายครั้งแรกจนพัฒนากลายเป็นการกระทำผิดกฎหมายซ้ำเนื่องจากผู้กระทำผิดส่วนใหญ่เมื่อพ้นโทษแล้วก็ต้องกลับไปพบสภาพปัญหาครอบครัวในลักษณะเดิมที่ไม่ได้รับการแก้ไข

๒. เหตุเกี่ยวกับการศึกษา การทำงาน และรายได้

จากรายงานการวิจัยการกระทำผิดซ้ำภายหลังพ้นการคุมความประพฤติหลาย ๆ ฉบับพบว่าสาเหตุของการกระทำผิดซ้ำส่วนใหญ่คือ ปัญหาเรื่องรายได้ไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่ายของครอบครัว ผู้ถูกคุมความประพฤติที่เป็นขอทาน ไม่ได้ประกอบอาชีพเป็นกิจจะลักษณะ และไม่มีอาชีพ จะกระทำผิดซ้ำภายหลังมากกว่าผู้ที่มีอาชีพอื่น ๆ รวมถึงการขาดโอกาสด้านการศึกษา จำเป็นต้องทำงานหาเลี้ยงชีพก่อนวัยอันควร ทำให้เงินกลายเป็นมูลเหตุจูงใจในการตัดสินใจกระทำผิด นอกจากนี้ผู้กระทำผิดกลุ่มนี้ยังไม่สามารถเข้าถึงแหล่งเงินกู้ในระบบได้ เมื่อมีความจำเป็นต้องใช้เงินจึงต้องประกอบอาชีพอาชกรรม ผลการวิจัยของไทย จึงสอดคล้องกับผลการวิจัยในต่างประเทศที่พบว่า การขาดการศึกษาและการไม่ได้รับโอกาสด้านการทำงานที่เพียงพอทำให้ผู้กระทำผิดเหล่านี้ไม่สามารถอยู่รอดในสังคมได้ จึงต้องหวนกลับไปใช้การกระทำผิดกฎหมายเป็นเครื่องมือหาเลี้ยงชีพในที่สุด

๓. เหตุเกี่ยวกับการคบเพื่อนหรือพฤติกรรมเลียนแบบเพื่อน

การคบเพื่อนมีความเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการกระทำผิดกฎหมายซ้ำของผู้กระทำผิด เช่น เพื่อนชักชวนให้ทำตาม อยู่ในกลุ่มเพื่อนที่ว่างงาน เสพยาเสพติด หรือจำหน่ายยาเสพติด เมื่อผู้กระทำผิดหวนกลับไปใช้ชีวิตอยู่ในสภาพแวดล้อมและบุคคลใกล้ชิดเดิม ๆ ที่มีปัญหาด้านพฤติกรรม ย่อมมีอิทธิพลต่อผู้กระทำผิดจนทำให้ผู้กระทำผิดอาจหวนกลับไปมีพฤติกรรมในทางที่ไม่ดีเช่นเดิม เนื่องจากผู้กระทำผิดไม่สามารถต้านทานต่อแรงกดดันจากบุคคลที่อยู่ใกล้ชิดกับผู้กระทำผิดในเวลานั้นได้ แม้ว่าผู้กระทำผิดจะได้รับประสบการณ์จากกระบวนการยุติธรรมมาแล้วก็ตาม

๔. เหตุเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย

งานวิจัยทางสังคมวิทยาในประเทศไทยจำนวนมากพบว่า สภาพแวดล้อมด้านที่พักอาศัยของผู้กระทำผิดในสังคมไทยที่เป็นสภาพแวดล้อมที่ไม่ดี เต็มไปด้วยอบายมุขและสิ่งเสพติด ย่อมเป็นแรงกระตุ้นให้ผู้กระทำผิดรู้สึกเคยชินกับพฤติกรรมในทางที่ไม่พึงประสงค์อยู่เป็นทุนเดิม เมื่อผู้กระทำผิดต้องกลับไปอยู่ในสภาพแวดล้อมเดิมที่ไม่อาจแก้ไขเปลี่ยนแปลงสภาพได้โดยง่าย และการที่ผู้กระทำผิดไม่มีทางเลือกและโอกาสทางสังคมที่ดีกว่าเดิม จึงย่อมส่งผลให้ผู้กระทำผิดสามารถตัดสินใจกระทำผิดกฎหมายซ้ำได้โดยง่าย

๕. เหตุเกี่ยวกับการติดสิ่งเสพติดหรือมีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับอบายมุข

การเสพยาเสพติดหรือดื่มแอลกอฮอล์มีความสัมพันธ์กับการกระทำผิดซ้ำในอนาคต เพราะฤทธิ์ของสารเสพติดหรือสิ่งมีเมา่อมมีผลบั่นทอนความสามารถในการควบคุมตนเองของผู้กระทำผิด รวมไปถึงความต้องการแสวงหาเสพยาเสพติดหรือสิ่งมีเมามาเสพก็มีส่วนสำคัญที่ทำให้ผู้กระทำผิดจำนวนมากกระทำผิดกฎหมายซ้ำเพื่อให้ได้เงินไปซื้อยาเสพติด ในขณะที่เดียวกันพฤติกรรมติดการพนันหรือการเที่ยวเตร่ในสถานที่เที่ยวโคจรอย่างรุนแรงของคนไทยส่วนหนึ่งก็เป็นเหตุผลหนึ่งที่ทำให้ผู้กระทำผิดจำนวนมากไม่สามารถยับยั้งชั่งใจหรือควบคุมพฤติกรรมของตนเองได้ จนกลายเป็นการกระทำผิดกฎหมายครั้งแรกและการกระทำผิดกฎหมายครั้งต่อ ๆ มาในที่สุด

ในส่วนของสาเหตุของการกลับมากระทำผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรงของไทยปฏิเสธไม่ได้ว่าสาเหตุต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้นก็มีส่วนที่ทำให้ผู้กระทำความผิดกลับมากระทำผิดซ้ำ ไม่ว่าจะเป็นปัญหาทางสภาพเศรษฐกิจและสังคม มีปัญหาในการหางานทำหรือการประกอบอาชีพ ทำให้ไม่มีรายได้จนต้องกลับไปกระทำความผิดซ้ำ ความล้มเหลวในการกลับคืนสู่สังคมภายหลังพ้นโทษ การถูกคว่ำบาตรจากสังคม รวมถึงเมื่อได้รับการพ้นโทษไปแล้วมักจะต้องกลับไปอาศัยอยู่ในสภาพแวดล้อมเดิม ๆ การเจ็บป่วยทางจิตที่ไม่ได้รับการรักษา และปัญหาใหญ่สำคัญที่นำไปสู่ความรุนแรงในหลาย ๆ คดี คือปัญหายาเสพติด ไม่ว่าจะเป็น การเสพยาเสพติดหรือการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ซึ่งอาจนำมาซึ่งการกระทำผิดทั้งที่เกี่ยวกับชีวิตและร่างกายและความผิดเกี่ยวกับเพศ รวมถึงปัญหาใหญ่ที่ผ่านมาคือ กฎหมายของไทยยังมีข้อจำกัดในการเฝ้าระวังผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรงที่พ้นโทษจากเรือนจำ ทำให้ผู้กระทำความผิดเหล่านี้พ้นโทษจากเรือนจำไปโดยไม่มีเงื่อนไข หรือหน้าที่ใด ๆ ต้องปฏิบัติตาม หรือไม่ต้องอยู่ภายใต้การเฝ้าระวังของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ในขณะที่กฎหมายต่างประเทศล้วนแต่มีมาตรการป้องกันการกระทำผิดซ้ำภายหลังพ้นโทษจากเรือนจำ โดยขอยกตัวอย่างมาตรการทางกฎหมายในต่างประเทศเกี่ยวกับมาตรการป้องกันการกระทำผิดซ้ำของผู้กระทำความผิด^๔ ดังต่อไปนี้

๑. ประเทศออสเตรเลีย

รัฐวิกตอเรีย ประเทศออสเตรเลียมีกฎหมายชื่อ The Serious Offenders Act 2018 ซึ่งเป็นกฎหมายที่สร้างกระบวนการควบคุมสอดส่องเฝ้าระวังหรือคุมขังผู้ที่พ้นโทษจากข้อหาความผิดเกี่ยวกับเพศที่ใช้ความรุนแรงหรือความผิดที่ใช้ความรุนแรงให้เกิดอันตรายต่อชีวิตและร่างกาย เฉพาะผู้พ้นโทษที่สร้างความเสี่ยงในการกระทำผิดซ้ำที่ไม่อาจยอมรับได้ โดยมุ่งคำนึงถึงความปลอดภัยและการปกป้องสังคมจากการกระทำผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดและช่วยเหลือส่งเสริมให้มีการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิด และในกฎหมายดังกล่าวได้มีบทบัญญัติให้อำนาจศาลฎีกาออกคำสั่งคุมประพฤติภายหลังพ้นโทษเป็นเวลาไม่เกิน ๑๕ ปี ภายใต้เงื่อนไขที่ศาลกำหนด หรือออกคำสั่งคุมขังภายหลังพ้นโทษเป็นเวลาไม่เกิน ๓ ปี ในกรณีที่ศาลเห็นว่าเป็นมาตรการสุดท้ายที่จะใช้ป้องกันมิให้ผู้พ้นโทษไปแล้วกระทำความผิดซ้ำ หรือออกคำสั่งฉุกเฉินเป็นเวลาไม่เกิน ๗ วัน ในกรณีที่พบว่าผู้พ้นโทษแสดงถึงพฤติกรรมใกล้ที่จะกระทำความผิดเกี่ยวกับเพศที่ใช้ความรุนแรงหรือความผิดที่ใช้ความรุนแรงให้เกิดอันตรายต่อชีวิตและร่างกาย และไม่มีมาตรการอื่นใดที่ยับยั้งได้

^๔ อ้างแล้ว เจริญธรรมที่ ๔.

๒. ประเทศฝรั่งเศส

ประเทศฝรั่งเศสมีการกำหนดเรื่องการป้องกันมิให้ผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์กลับมากระทำความผิดซ้ำไว้ในประมวลกฎหมายอาญาและประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเรียกว่า “มาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดเฉพาะราย” ซึ่งประกอบด้วยสองส่วน คือ การแก้ไขฟื้นฟูบำบัดในขณะที่รับโทษในเรือนจำหรือภายหลังพ้นโทษที่ศาลอาจออกคำสั่งให้ใช้การบำบัดทางการแพทย์โดยการให้ยาหรือสารเคมีจะกระทำได้อีกเมื่อได้รับความยินยอมของผู้กระทำความผิด และการเฝ้าระวังผู้กระทำความผิดซึ่งพ้นโทษแล้วแต่จะต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไขคุมประพฤติภายในระยะเวลาที่กำหนด โดยหากผู้กระทำความผิดฝ่าฝืนเงื่อนไขที่ศาลกำหนด จะต้องถูกลงโทษจำคุกไม่เกิน ๓ ปี สำหรับผู้กระทำความผิดที่มีระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๑๐ ปี และจะต้องถูกลงโทษจำคุกไม่เกิน ๗ ปี สำหรับผู้กระทำความผิดที่มีระวางโทษจำคุกตั้งแต่ ๑๐ ปีขึ้นไป

๓. สหราชอาณาจักร

สหราชอาณาจักรมีกฎหมายที่เกี่ยวกับการป้องกันผู้กระทำความผิดมิให้กระทำความผิดซ้ำ คือ พระราชบัญญัติกระบวนการยุติธรรมทางอาญา ค.ศ. ๒๐๐๓ (The Criminal Justice Act 2003) และพระราชบัญญัติการลงโทษ ค.ศ. ๒๐๒๐ (The Sentencing Act 2020) โดยกำหนดให้ผู้กระทำความผิดที่จัดว่าเป็น “ผู้กระทำความผิดที่อันตราย” คือ ความผิดที่กระทำด้วยความรุนแรง คดีความผิดเกี่ยวกับเพศ หรือคดีก่อการร้าย จะอยู่ภายใต้มาตรการเพื่อป้องกันมิให้กระทำความผิดซ้ำในสามลักษณะ คือ การขยายระยะเวลาจำคุก การปล่อยตัวภายใต้การพักโทษ รวมทั้งการกำหนดโทษจำคุกตลอดชีวิตอย่างแท้จริงและการคุมประพฤติตลอดชีวิต

๔. สหรัฐอเมริกา

สหรัฐอเมริกามีแนวคิดในเรื่องผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์หรือนักโทษที่เป็นภัยร้ายแรง โดยมีกฎหมายเฉพาะเรื่องหลายฉบับ เช่น กฎหมายเกี่ยวกับผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับเพศ หรือกฎหมายเพื่อรักษาความปลอดภัยของชุมชน ที่กำหนดให้ผู้กระทำความผิดในบางฐานความผิดที่สำคัญซึ่งมีอัตราโทษสูงและมีบัญญัติของกฎหมายที่จะให้ศาลสามารถพิจารณาถึงสภาพความเป็นผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์หรือนักโทษที่เป็นภัยร้ายแรงตั้งแต่ในชั้นการกำหนดฟ้อง โดยจะแบ่งระดับความร้ายแรงตามฐานความผิดและอัตราโทษตามที่ศาลจะตัดสิน ซึ่งหลักทั่วไปจะไม่ต่างจากการพิจารณาโทษตามฐานความผิดทางอาญาที่ผู้กระทำความผิดทั่วไปได้กระทำลง แต่สำหรับผู้ที่ถูกศาลกำหนดให้เป็นผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์หรือนักโทษซึ่งเป็นภัยร้ายแรง จะมีบทบัญญัติเพิ่มเติมให้ต้องพิจารณาถึงสภาวะทางจิต และความเหมาะสม หรือความเป็นไปได้ที่จะถูกปล่อยตัวหลังจากได้รับโทษเต็มตามหมายจำคุกแล้ว สำหรับผู้ที่ถูกศาลกำหนดให้เป็นผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์หรือนักโทษที่เป็นภัยร้ายแรงนั้นมีเงื่อนไขในการพิจารณาออกเหนือไปจากบทบัญญัติของกฎหมายที่กำหนดแล้ว ยังต้องพิจารณาถึงความผิดปกติทางจิตว่ายังมีสภาพบกพร่องไม่อาจควบคุมตนเองได้อันจะเป็นภัยหรืออาจก่ออันตรายต่อสังคมภายนอกเรือนจำ

๕. ประเทศเดนมาร์ก

ประเทศเดนมาร์กได้กำหนดมาตรการสำหรับผู้กระทำความผิดหรือจำเลยที่ได้ก่อคดีที่เป็นอาชญากรรมอันตรายร้ายแรง ได้แก่ ฆ่าคนตาย วางเพลิง ทำร้ายร่างกาย ข่มขืนกระทำชำเรา กระทำอนาจารเด็ก หรือปล้นทรัพย์ จะต้องได้รับโทษเพิ่มในลักษณะควบคุมตัวพิเศษ ซึ่งจะไม่กำหนดระยะเวลาสิ้นสุดตามมาตรการดังกล่าวที่จะพิจารณาจากลักษณะนิสัยของผู้กระทำความผิดหรือจำเลยที่มีลักษณะที่เรียกว่าความประพฤติผิดปกติต่อต้านสังคม โดยจะแยกคุมตัวไว้ต่างหากในสถาบันเฉพาะที่เรียกว่า the Institution of Herstedvester ที่ทำหน้าที่เฉพาะในการบำบัดฟื้นฟูนักโทษหรือผู้ถูกคุมตัวจากกิจการราชทัณฑ์หรือการคุมประพฤติของประเทศ โดยจะรับเฉพาะนักโทษร้ายแรงหรือผู้ที่มีปัญหาทางจิต และมาตรการในลักษณะควบคุมตัวพิเศษในเดนมาร์กนี้จะมีระยะเวลาควบคุมตัวโดยเฉลี่ยคือ ๑๔ ปี ๗ เดือน ก่อนที่จะได้รับการปล่อยตัวหรือภัยโทษ

๖. ประเทศแคนาดา

ในประมวลกฎหมายอาญาแคนาดา PART XXIV Dangerous Offenders and Long-term Offenders กำหนดให้บุคคลซึ่งตกเป็นจำเลยในคดีอาญาและถูกพิจารณาว่าเป็นผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์หรือนักโทษที่เป็นภัยร้ายแรง อาจจะต้องรับโทษจำคุกอย่างไม่มีกำหนด แม้ว่าคดีความผิดจะไม่ถูกตัดสินให้รับโทษจำคุกตลอดชีวิตก็ตาม ซึ่งมาตรการที่กำหนดนี้จะใช้บังคับกับผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์หรือนักโทษซึ่งเป็นภัยร้ายแรง แต่ไม่ใช้บังคับกับผู้กระทำความผิดฐานฆ่าคนตายตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด กฎหมายนี้มีเจตนารมณ์มุ่งเน้นเพื่อป้องกันประชากรแคนาดาทุกคน โดยจะกำหนดจากผู้กระทำความผิดที่เป็นอันตรายร้ายแรงและผู้กระทำความผิดทางเพศ และการที่บุคคลคนหนึ่งจะถูกบังคับตามมาตรการสำหรับผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์หรือนักโทษที่เป็นภัยร้ายแรง ในระหว่างได้รับการตัดสินลงโทษนั้นต้องแสดงให้เห็นว่าบุคคลดังกล่าวเป็นผู้มีความเสี่ยงสูงที่จะกระทำความผิดซ้ำหรือมีแนวโน้มที่จะกระทำความผิดซ้ำในคดีอาญาที่มีฐานความผิดตามที่กฎหมายกำหนดเป็นอาชญากรรมร้ายแรงหรือความผิดอุกฉกรรจ์ และอาจจำเป็นต้องจำคุกหรือควบคุมตัวผู้กระทำความผิดดังกล่าวไว้ตลอดไปจนกว่าความเสี่ยงที่บุคคลนั้นจะกระทำผิดซ้ำหมดไป โดยอาศัยอำนาจศาลในการวินิจฉัยรับรอง นอกจากนี้ ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายในเรื่องนี้โดยเพิ่มฐานความผิดที่เป็นการทำร้ายร่างกายอย่างโหดร้ายเพื่อที่จะใช้เป็นฐานในการกำหนดมาตรการสำหรับผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์หรือนักโทษที่เป็นภัยร้ายแรง ตลอดจนการขยายระยะเวลาที่จะทบทวนมาตรการสำหรับผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์หรือนักโทษที่เป็นภัยร้ายแรงจากที่ต้องพิจารณาทบทวนใหม่ตามรอบระยะเวลาที่กำหนด

๗. ประเทศสหพันธรัฐเยอรมนี

ประมวลกฎหมายอาญาเยอรมันได้กำหนดประเด็นเกี่ยวกับการจำกัดอิสรภาพเพิ่มเติมของผู้กระทำความผิดที่ถูกลงโทษจำคุกแล้ว โดยบัญญัติในลักษณะ ๓ ผลในทางกฎหมายของการปรับใช้ประมวลกฎหมาย (Chapter 3 Legal consequences) หมวด ๖ มาตรการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม และการป้องกันความรุนแรงจากการกระทำความผิดมาตรา ๖๑ กำหนดวิธีการดำเนินการไว้ ๖ มาตรการย่อย คือ การออกคำสั่งให้นำตัวผู้กระทำความผิดไปรักษาตัวยังโรงพยาบาลทางจิต การออกคำสั่งให้ต้องเข้ารับการรักษาเพิ่มเติมในสถานพยาบาลจากการกระทำความผิดในขณะมีเมมาหรือเสพสารเสพติดต่าง ๆ ที่เป็นอันตรายต่อร่างกาย การออกคำสั่งเพื่อควบคุมตัวหรือกักกันเพื่อเป็นการป้องกันภัยแก่สังคม การควบคุมพฤติกรรมหรือความประพฤติของผู้กระทำความผิด หรือการเฝ้าระวัง

ไม่ให้ผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ไปกระทำความผิดซ้ำ ซึ่งเป็นมาตรการเพิ่มเติมจากมาตรการออกคำสั่งเพื่อควบคุมตัวหรือกักกันเพื่อเป็นการป้องกันภัยแก่สังคม การกำหนดลักษณะต้องห้ามในการขับชียานพาหนะและการกำหนดลักษณะต้องห้ามในการประกอบอาชีพ นอกจากนั้น ในการดำเนินมาตรการเกี่ยวกับการจำกัดอิสรภาพเพิ่มเติมของผู้กระทำความผิดซึ่งถูกลงโทษจำคุกแล้ว จะต้องคำนึงถึงหลักความได้สัดส่วนที่ศาลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องพิจารณาถึงความได้สัดส่วนกันระหว่างความรุนแรงของข้อหาหรือฐานความผิดที่ผู้กระทำความผิดก่อขึ้นหรือที่คาดว่ามีเจตนาจะก่อขึ้นกับระดับภัยอันตรายที่ผู้กระทำความผิดได้กระทำต่อสังคม อีกทั้งการดำเนินมาตรการเพื่อควบคุมตัวหรือกักกันเพื่อเป็นการป้องกันภัยแก่สังคมนี้ต้องดำเนินการในสถานที่พิเศษ ซึ่งจะสามารถเอื้อประโยชน์ต่อผู้ถูกควบคุมหรือกักกันตัวในการดำเนินการตามแผนฟื้นฟูหรือบำบัดให้เหมาะสมกับลักษณะความผิดที่กำหนดให้ใช้เป็นมาตรการเฉพาะรายกับผู้ถูกควบคุมหรือกักกัน โดยจะต้องดำเนินการอย่างเข้มงวดและเหมาะสมในการบำบัดหรือฟื้นฟูสภาพทางจิตใจและการกลับคืนสู่สังคม

สรุป

สภาพปัญหาการกลับมากระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำผิดในคดีที่เกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง นับเป็นปัญหาใหญ่ของสังคมไทยในปัจจุบันที่สร้างความวิตกกังวลและสร้างความหวาดกลัวให้แก่คนในสังคมเป็นอย่างมาก และยังเป็นปัญหาสำคัญในอีกหลาย ๆ ประเทศทั่วโลก ซึ่งถึงแม้ในปัจจุบันกระทรวงยุติธรรมจะได้มีการจัดตั้งศูนย์เฉพาะกิจเฝ้าระวังความปลอดภัยของประชาชน (Justice Safety Observation ad hoc Center, Ministry of Justice: JSOC) แต่ก็ยังเป็นเพียงเครื่องมือในการแก้ไขปัญหาในระยะสั้นที่อาจจะไม่สามารถตอบสนองต่อสถานการณ์การกระทำความผิดซ้ำที่เป็นปัญหาใหญ่ในขณะนี้ และในขณะที่หลาย ๆ ประเทศได้มีกฎหมายเกี่ยวกับมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิด โดยกำหนดมาตรการทั้งในการควบคุม สอดส่อง เฝ้าระวัง หรือคุมขัง โดยมุ่งคำนึงถึงความปลอดภัยและการปกป้องสังคมจากการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิด และช่วยเหลือส่งเสริมให้มีการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิด การฟื้นฟูสภาพทางจิตใจและการกลับคืนสู่สังคม ซึ่งร่างพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. ก็ได้มีการศึกษาแนวทางของต่างประเทศเพื่อให้เกิดแนวทางที่เหมาะสมกับบริบทของประเทศไทย แต่ถึงแม้จะมีการตราพระราชบัญญัติฉบับนี้เพื่อใช้เป็นมาตรการในการป้องกันหรือแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในระยะยาว ก็ยังคงควรตระหนักถึงสาเหตุของการกลับมากระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำผิดด้วย เนื่องจากผลการวิจัยทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศต่างมีผลการวิจัยที่สอดคล้องไปในทางเดียวกันถึงสาเหตุของการกระทำความผิดซ้ำว่าเกิดจากสภาพครอบครัวและชีวิตในวัยเยาว์ที่มีส่วนบ่มเพาะบุคลิกลักษณะหรืออุปนิสัยของผู้กระทำผิด สภาพแวดล้อมและที่อยู่อาศัยซึ่งอาจเป็นแรงกระตุ้นให้ผู้กระทำผิดรู้สึกเคยชินกับพฤติกรรมในทางที่ไม่พึงประสงค์อยู่เป็นทุนเดิม เมื่อผู้กระทำผิดต้องกลับไปอยู่ในสภาพแวดล้อมเดิมก็อาจจะกระทำความผิดซ้ำได้อีก สภาพทางเศรษฐกิจและสังคมที่ผู้กระทำผิดไม่สามารถเลี้ยงดูตนเองและครอบครัวได้ด้วยตนเองภายหลังพ้นโทษ และในบางครั้งเมื่อผู้กระทำความผิดพ้นโทษแล้วมักจะประสบปัญหาในการปรับตัวให้เข้ากับสังคมอีกครั้ง การถูกคว่ำบาตรจากคนในสังคม รวมถึงเหตุว่าด้วยการศึกษา ก็ล้วนแต่เป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้ผู้กระทำความผิดต้องกลับไปกระทำความผิดซ้ำ ปัญหาที่เกิดขึ้นนี้จึงมิใช่เป็นเพียงหน้าที่หรือความรับผิดชอบของหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งเท่านั้นในการแก้ไข

แต่เป็นหน้าที่ของทุกคนในสังคม โดยเฉพาะ**ครอบครัว**ซึ่งเป็นสถาบันพื้นฐานแรกและมีความสำคัญยิ่งของสังคม ที่จะหล่อหลอมเด็กให้เติบโตขึ้นเป็นคนดีในสังคม และหน้าที่ของหน่วยงานต่าง ๆ ทุกภาคส่วนที่จะต้องตระหนักถึงสาเหตุของการเกิดปัญหา ร่วมกันป้องกันและแก้ไข รวมถึงการให้โอกาสแก่บุคคลเหล่านี้ ในการร่วมสร้างสังคมที่ดีเพื่อก่อให้เกิดความสงบสุขและความปลอดภัยแก่ทุกคนในสังคมต่อไป

แนวทางการปรับปรุงกฎหมายเพื่อป้องกันอันตรายจากผู้กระทำความผิดหรือผู้พ้นโทษ
ที่มีพฤติกรรม เป็นภัยต่อสังคมระยะที่ ๑

Legal Development to Prevent Danger from Offenders or Ex-prisoners
Who Have Harmful Behaviours to Society, Phase 1*

บทคัดย่อ

ผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับชีวิตร่างกายที่ใช้ความรุนแรงหรือผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับเพศที่พ้นโทษจากเรือนจำบางคนยังมีความเสี่ยงสูงที่จะไปกระทำความผิดซ้ำซึ่งอาจก่อให้เกิดอันตรายต่อสังคม ในปัจจุบันกฎหมายไทยไม่มีมาตรการเฝ้าระวังผู้กระทำความผิดเหล่านี้ การแก้ไขปัญหาดังกล่าวอาจดำเนินการได้โดยออกกฎหมายพิเศษให้มีมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรงเหล่านี้ โดยการกำหนดมาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดเฉพาะรายในเรือนจำ มาตรการเฝ้าระวังหรือคุมประพฤติภายหลังพ้นโทษ มาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษในกรณีจำเป็นอย่างยิ่ง รวมทั้งกระบวนการออกคำสั่งต่าง ๆ ทั้งนี้ กฎหมายดังกล่าวต้องอยู่บนพื้นฐานของการคุ้มครองความปลอดภัยของสังคม ฟื้นฟูแก้ไขผู้กระทำความผิด และคุ้มครองสิทธิของผู้กระทำความผิดอย่างเหมาะสม

๑. บทนำ

สถิติของกรมราชทัณฑ์ เมื่อวันที่ ๑๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๔ ในปีงบประมาณ ๒๕๖๔ พบว่ามีผู้ได้รับการปล่อยตัวจากเรือนจำทั้งสิ้น ๒๓๑,๖๙๘ คน ซึ่งมีผู้ได้รับการปล่อยตัวเพียง ๓๘,๘๕๑ คน หรือร้อยละ ๑๖.๗๖ เท่านั้น ที่ได้รับการปล่อยตัวภายใต้การพักการลงโทษ ซึ่งผู้ได้รับการพักการลงโทษเหล่านี้จะอยู่ภายใต้เงื่อนไขคุมความประพฤติที่พอจะป้องกันมิให้เกิดการกระทำความผิดซ้ำได้ ในขณะที่ผู้กระทำความผิดกว่าร้อยละ ๘๔ ได้รับการปล่อยตัวจากเรือนจำอย่างไม่มีเงื่อนไขใดให้ต้องปฏิบัติ และเจ้าหน้าที่ของรัฐก็ไม่อาจติดตามเฝ้าระวังผู้กระทำความผิดเหล่านี้มิให้ไปกระทำความผิดซ้ำภายหลังปล่อยตัวได้ ซึ่งในกลุ่มผู้กระทำความผิดที่ได้รับการปล่อยตัวจากเรือนจำเหล่านี้ หากเป็นผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง เช่น ความผิดเกี่ยวกับชีวิตร่างกาย หรือความผิดเกี่ยวกับเพศ ที่ยังมีความเสี่ยงสูงที่จะไปกระทำความผิดซ้ำ การปล่อยตัวโดยไม่มีเงื่อนไขอาจสร้างความเสียหายให้แก่สังคมอย่างมาก แม้กระทรวงยุติธรรมได้ดำเนินโครงการศูนย์เฉพาะกิจเฝ้าระวังความปลอดภัยของประชาชนหรือโครงการ JSOC ซึ่งกำหนดให้ผู้พ้นโทษจากเรือนจำที่เป็นกลุ่มเฝ้าระวัง ๗ กลุ่ม เช่น ความผิดฐาน

* ปกป้อง ศรีสนิท, “แนวทางการปรับปรุงกฎหมายเพื่อป้องกันอันตรายจากผู้กระทำความผิดหรือผู้พ้นโทษที่มีพฤติกรรม เป็นภัยต่อสังคมระยะที่ ๑ Legal Development to Prevent Danger from Offenders or Ex-prisoners Who Have Harmful Behaviours to Society, Phase 1,” วารสารนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (ธันวาคม ๒๕๖๔), สืบค้นเมื่อวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕, <https://bit.ly/3I8JEPx>.

มาตรการ ช่มชื่นกระทำซ้ำเรา คดีฆาตกรต่อเนื่องให้กลับมาอยู่ในความเฝ้าระวังของเจ้าหน้าที่ของรัฐ เพื่อไม่ให้ไปกระทำความผิดอีก แต่โครงการดังกล่าวก็ไม่มีสภาพบังคับทางกฎหมาย เพราะเหตุว่าผู้พ้นโทษ ไม่มีหน้าที่ตามกฎหมายที่จะต้องปฏิบัติภายหลังพ้นโทษและไม่มีมาตรการบังคับ หากฝ่าฝืนหน้าที่ต่าง ๆ ที่โครงการกำหนด ทำให้ในปัจจุบันประเทศไทยยังขาดบทบัญญัติของกฎหมาย และมาตรการที่เหมาะสมในเรื่องการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง ภายหลังพ้นโทษ ซึ่งเป็นที่มาของโครงการการศึกษาวิจัยนี้

๒. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องประกอบด้วยทฤษฎีหลักของกระบวนการยุติธรรมทางอาญา วัตถุประสงค์ในการลงโทษทางอาญา วิธีการเพื่อความปลอดภัย หลักความได้สัดส่วนในการใช้อำนาจรัฐ หลักการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพประชาชน และการปรับใช้โทษให้เหมาะสมกับผู้กระทำความผิดแต่ละคน แนวคิดการกระทำความผิดซ้ำ และหลักการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำตามกติการะหว่างประเทศ ว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง

๒.๑ ทฤษฎีหลักของกระบวนการยุติธรรมทางอาญา หลักพื้นฐานของกระบวนการยุติธรรมทางอาญา คือ การรักษาสมดุลระหว่างประโยชน์สาธารณะ (public interest) ซึ่งหมายถึงดำเนินคดีอาญาที่รวดเร็วและมีประสิทธิภาพในการค้นหาความจริง กับประโยชน์ของผู้ถูกดำเนินคดี (interest of the accused) ซึ่งหมายถึง สิทธิในการต่อสู้คดีในกระบวนการยุติธรรม ซึ่งแยกพิจารณาได้เป็นการคุ้มครองประโยชน์สาธารณะและการคุ้มครองประโยชน์ของปัจเจกชน

๒.๑.๑ การคุ้มครองประโยชน์สาธารณะ (public interest) กระบวนการยุติธรรมทางอาญาเพื่อคุ้มครองประโยชน์สาธารณะประกอบด้วย การค้นหาความจริง (le principe de la recherche de la vérité) และการดำเนินคดีที่รวดเร็ว (le principe de célérité)

๒.๑.๒ การคุ้มครองประโยชน์ของปัจเจกชน (individual interest) กระบวนการยุติธรรมทางอาญาในทุกขั้นตอนยังต้องคุ้มครองประโยชน์ของปัจเจกชนด้วย เพื่อให้เกิดกระบวนการดำเนินคดีที่เป็นธรรม (a fair trial) และรักษาไว้ซึ่งหลักอาวุธที่เท่าเทียมกัน (equality of arm) รายละเอียดของการคุ้มครองประโยชน์ของปัจเจกชน ประกอบด้วยสิทธิที่ได้รับการสันนิษฐานไว้ก่อนว่าบริสุทธิ์ (presumption of innocence) และสิทธิที่ได้รับการดำเนินคดีอย่างเป็นธรรม (right to a fair trial)

๒.๒ วัตถุประสงค์ในการลงโทษทางอาญา วัตถุประสงค์ในการลงโทษทางอาญามีอยู่ ๕ ประการ คือ การแก้แค้นทดแทน การช่มชู้ยับยั้ง การตัดความสามารถในการกระทำความผิด การฟื้นฟูแก้ไข และการนำผู้กระทำความผิดกลับสู่สังคมโดยวัตถุประสงค์ที่สอดคล้องกับแนวทางสิทธิมนุษยชนคือการแก้ไขฟื้นฟูและการนำผู้กระทำความผิดกลับสู่สังคม

๒.๓ วิธีการเพื่อความปลอดภัย วิธีการเพื่อความปลอดภัย (mesure de sûreté) เป็นมาตรการที่คาดหมายสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคต เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการกระทำความผิดซ้ำ วัตถุประสงค์ของวิธีการเพื่อความปลอดภัยมีเพียงประการเดียว คือ การป้องกัน (préventif) มิให้เกิด

การกระทำความผิดหรือการกระทำที่เป็นภัยกับสังคมในอนาคต โดยมุ่งที่จะแก้ปัญหาสถานะที่เป็นอันตราย (état dangereux) ของบุคคลบางคน ในปัจจุบัน วิธีการเพื่อความปลอดภัยถูกปรับสภาพให้สอดคล้องกับสิทธิมนุษยชนมากขึ้น เช่น การเพิกถอนใบอนุญาตขับขี่ การห้ามเข้าเขตกำหนด การห้ามประกอบอาชีพบางอย่าง การให้ไปบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด หรือการบำบัดรักษาผู้ติดแอลกอฮอล์ นอกจากนี้ วิธีการเพื่อความปลอดภัยก็นำแนวคิดในการแก้ไขฟื้นฟู และการนำผู้กระทำความผิดกลับสู่สังคมเข้ามาร่วมใช้ด้วย ตัวอย่างเช่น มาตรการให้บำบัดยาเสพติดมีขึ้นเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการติดยาเสพติดและไปกระทำความผิดซ้ำ ในขณะที่เดียวกันมาตรการดังกล่าวก็เป็นการเตรียมให้ผู้ที่ถูกวิธีการเพื่อความปลอดภัยได้กลับเข้าไปใช้ชีวิตโดยปกติในสังคม ตามหลักการนำผู้กระทำความผิดกลับสู่สังคมอีกด้วย

๒.๔ หลักความได้สัดส่วนของการใช้อำนาจรัฐ การใช้อำนาจรัฐ ไม่ว่าจะเป็นการใช้อำนาจโดยฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายบริหาร หรือฝ่ายตุลาการ อยู่บนพื้นฐานของหลักความได้สัดส่วน (Proportionality) ซึ่งปรากฏในรัฐธรรมนูญและกฎหมายหลายประเทศ เช่น ประเทศอังกฤษ ประเทศสหรัฐอเมริกา การใช้มาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดออกจากรรจ์ที่ใช้ความรุนแรงเป็นมาตรการของรัฐอย่างหนึ่งซึ่งต้องอยู่บนพื้นฐานของหลักความได้สัดส่วนในการใช้อำนาจรัฐด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศไทยมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำจะต้องคำนึงถึงรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๖๑ เรื่องความจำเป็นและได้สัดส่วนในการบัญญัติกฎหมายที่จำกัดสิทธิเสรีภาพอีกด้วย

๒.๕ การคุ้มครองสิทธิเสรีภาพประชาชน หลักการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน มีที่มาจากหลักนิติรัฐที่มีวัตถุประสงค์ในการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน การเฝ้าระวังมิให้ผู้กระทำความผิดออกจากรรจ์ที่พ้นโทษออกจากเรือนจำแล้วไปกระทำความผิดอีก ย่อมสอดคล้องกับอำนาจรัฐในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมเพื่อรักษาความสงบของสังคม แต่ในขณะเดียวกัน มาตรการดังกล่าวต้องคำนึงถึงสิทธิเสรีภาพของปัจเจกชนที่ต้องถูกมาตรการบังคับดังกล่าวด้วย

๒.๖ หลักการปรับใช้โทษให้เหมาะสมกับผู้กระทำความผิดแต่ละคน หลักการปรับใช้โทษให้เหมาะสมกับผู้กระทำความผิดแต่ละคน (Individualization) คือ หลักการสำคัญของกฎหมายอาญา โดยผลของหลักการนี้ ศาลจะต้องคำนึงถึงเหตุภาวะวิสัยประกอบกับเหตุอัตวิสัย ก่อนที่จะกำหนดบทลงโทษให้ผู้กระทำความผิดแต่ละคน โดยนำมาใช้ ๓ ขั้นตอน คือ การกำหนดบทลงโทษในกฎหมาย การใช้ดุลพินิจของศาลในการลงโทษ และการปรับใช้โทษให้เหมาะสมกับผู้กระทำความผิดในระหว่างบังคับโทษ ผู้ที่กระทำความผิดออกจากรรจ์ที่ใช้ความรุนแรงที่พ้นโทษออกจากเรือนจำแล้ว บางรายอาจจะถูกมาตรการเข้มข้นในการเฝ้าระวังไม่ให้ทำผิดซ้ำ แต่บางรายอาจจะไม่ต้องถูกมาตรการใดเลยในการควบคุม เพราะศาลจะคำนึงถึงปัจจัยที่เป็นความเสี่ยงในการกระทำความผิดซ้ำซึ่งไม่เหมือนกันในแต่ละราย ตามหลักการปรับใช้โทษให้เหมาะสมกับผู้กระทำความผิดแต่ละคน

๒.๗ แนวคิดการกระทำความผิดซ้ำ การกระทำความผิดซ้ำอาจพิจารณาได้หลายรูปแบบ ขึ้นอยู่กับนิยามที่กำหนด เช่น การที่ ผู้กระทำความผิดมาแล้วและได้หวนกลับไปกระทำความผิดอื่นอีก หรือผู้กระทำความผิดกระทำความผิดแล้วถูกพิพากษาแล้วกลับมากระทำความผิดอีก หรือการกระทำ

ความผิดอาญาที่เป็นผลให้เกิดการจับกุมซ้ำ (rearrest) พิพากษาลงโทษซ้ำ (reconviction) หรือกลับเข้าสู่เรือนจำซ้ำ (return to prison) ไม่ว่าจะมีการพิพากษาลงโทษสำหรับการกระทำความผิดครั้งใหม่หรือไม่ก็ตาม แต่เหตุการณ์ในการกระทำความผิดซ้ำจะถูกนับภายใน ๓ ปี นับจากผู้กระทำความผิดพ้นโทษจากเรือนจำ การกระทำความผิดซ้ำมีปัจจัยที่กระทบต่อกระบวนการยุติธรรมทางอาญาอย่างน้อย ๓ ประการ คือ รัฐต้องหามาตรการตัดความสามารถมิให้กระทำความผิดอีก (incapacitation) คำพิพากษาลงโทษต้องมีผลเป็นการยับยั้งเฉพาะราย (special detention) และการฟื้นฟูแก้ไขผู้กระทำความผิด (rehabilitation) เป็นสิ่งจำเป็นเพื่อป้องกันมิให้เกิดการกระทำความผิดซ้ำ

๒.๘ การดำเนินการตามกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง การป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง เป็นมาตรการเพื่อคุ้มครองประโยชน์สังคม แต่ก็ต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับสิทธิมนุษยชนอีกด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (International Covenant on Civil and Political Rights - ICCPR) ที่ประเทศไทยเป็นภาคีสหประชาชาติที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำภายหลังพ้นโทษประกอบด้วย ๒ ประการคือ

๑) สิทธิในเสรีภาพและความปลอดภัยส่วนบุคคล (right to liberty and security of the person) ประกอบด้วย สิทธิที่จะไม่ถูกคุมขังโดยมิชอบด้วยกฎหมายหรือถูกคุมขังตามอำเภอใจ (unlawful detention or arbitrary detention) สิทธิที่จะได้รับทราบข้อกล่าวหาเวลาถูกจับกุม สิทธิที่จะได้รับการตรวจสอบการจับกุมหรือคุมขังโดยศาล สิทธิที่จะร้องขอให้ปล่อยตัวจากการคุมขังที่มิชอบ สิทธิที่จะได้รับการเยียวยาจากการจับกุมหรือคุมขังที่มิชอบ

๒) สิทธิของผู้ถูกคุมขัง (rights of detainees) ประกอบด้วย สิทธิของผู้ถูกคุมขังที่จะได้รับการปฏิบัติอย่างมีมนุษยธรรมและเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิของผู้ถูกกล่าวหาที่จะได้รับการปฏิบัติแตกต่างจากผู้ถูกลงโทษทางอาญา และสิทธิของผู้ถูกกล่าวหาที่เป็นเด็กที่จะได้รับการแยกควบคุมจากผู้ต้องขังผู้ใหญ่และได้รับการพิจารณาคดีโดยรวดเร็ว

ในเรื่องสิทธิตามรัฐธรรมนูญรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ รับรองสิทธิและเสรีภาพในชีวิตร่างกายไว้ในมาตรา ๒๘ ซึ่งไม่ใช่สิทธิสมบูรณ์ (absolute right) ในกรณีจำเป็นที่กฎหมายบัญญัติรัฐอาจมีการจับกุมหรือคุมขังบุคคลได้ ดังนั้น การป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรงโดยการกำหนดกฎหมายให้มีการคุมขังผู้กระทำความผิดซ้ำได้หลังจากพ้นโทษก็ไม่ได้ขัดหรือแย้งกับรัฐธรรมนูญมาตรา ๒๘ วรรค ๒ ในเรื่องการคุมขังเพื่อความปลอดภัยของสังคม (public security detention) จะกระทำได้และไม่ถือว่าเป็นการคุมขังที่อำเภอใจถ้าได้กระทำตามเงื่อนไขดังนี้

๑) เป็นมาตรการสุดท้าย (last resort)

๒) เป็นกรณีที่ผู้กระทำได้ก่ออาชญากรรมรุนแรงและความเป็นไปได้ของผู้กระทำที่จะกระทำความผิดซ้ำอีกในอนาคต

๓) ต้องมีกระบวนการตรวจสอบตามกำหนดระยะเวลาโดยองค์กรอิสระ (independent body)

๔) ต้องปฏิบัติกับผู้ถูกคุมขังภายหลังพ้นโทษแตกต่างจากนักโทษเด็ดขาดที่ถูกลงโทษในเรือนจำ และดำเนินการคุมขังเพื่อวัตถุประสงค์ในการฟื้นฟูแก้ไขและนำผู้ถูกคุมขังกลับสู่สังคม

๓. กฎหมายต่างประเทศที่เกี่ยวกับการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง

ในส่วนของกฎหมายต่างประเทศ ได้ศึกษาถึงประเทศออสเตรเลีย ประเทศฝรั่งเศส และสหราชอาณาจักร ซึ่งมีระบบการป้องกันผู้กระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรงในรูปแบบที่ต่างกัน

๓.๑ ประเทศออสเตรเลีย

รัฐวิคตอเรีย ประเทศออสเตรเลียมีกฎหมายชื่อ The Serious Offenders Act 2018 ซึ่งเป็นกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการติดตามควบคุมสอดส่องผู้พ้นโทษคดีอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรงที่กำหนดกระบวนการควบคุมสอดส่องแบบครบวงจร ตั้งแต่กระบวนการพิจารณาโดยฝ่ายบริหาร กระบวนการศาล และกระบวนการนำคำสั่งศาลไปปฏิบัติ รวมทั้งสภาพบังคับกรณีมีการฝ่าฝืนคำสั่งศาลภายหลังพ้นโทษอีกด้วย แยกพิจารณาเป็นวัตถุประสงค์และภาพรวมของกฎหมายและมาตรการตามกฎหมาย

๓.๑.๑ วัตถุประสงค์และภาพรวมของกฎหมาย The Serious Offenders Act 2018 มีวัตถุประสงค์อยู่ ๒ ประการ คือ ปกป้องสังคมจากการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง โดยกฎหมายเรียกร้องให้องค์กรที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจออกคำสั่งตามกฎหมายให้คำนึงถึงความปลอดภัยของสังคมและการปกป้องสังคมเป็นอันดับแรก (Safety and protection of community paramount in any decision under this Act) และช่วยเหลือส่งเสริมให้มีการฟื้นฟูแก้ไขผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง

๓.๑.๒ มาตรการตามกฎหมาย The Serious Offenders Act 2018 กำหนดว่า “ผู้กระทำความผิดที่เข้าข่ายการบังคับใช้ของกฎหมาย” (eligible offenders) หมายถึงบุคคลดังต่อไปนี้

๑) เป็นผู้กระทำความผิดที่อายุตั้งแต่ ๑๘ ปีขึ้นไป

๒) เป็นผู้ได้รับโทษจำคุกในความผิดอุกฉกรรจ์เกี่ยวกับเพศ (serious sex offence) หรือความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง (serious violence offence) ทั้งก่อนและหลังประกาศใช้กฎหมาย

๓) ขณะที่กฎหมายบังคับใช้บุคคลเหล่านี้กำลังได้รับโทษจำคุกในความผิดอุกฉกรรจ์เกี่ยวกับเพศ (serious sex offence) หรือความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง (serious violence offence) ผู้กระทำความผิดที่เข้าข่ายการบังคับใช้ของกฎหมายอาจเข้าสู่กระบวนการที่ศาลสั่งให้มีการคุมประพฤติหรือเฝ้าระวังภายหลังพ้นโทษ (supervision orders) หรือคุมขังภายหลังพ้นโทษ (detention orders) ได้

๓.๑.๒.๑ คำสั่งคุมประพฤติหรือเฝ้าระวังภายหลังพ้นโทษ (supervision orders) ก่อนที่ผู้กระทำความผิดที่เข้าข่าย (eligible offenders) จะพ้นโทษ ฝ่ายบริหารจะทำการประเมินความเสี่ยง (assessment) และยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อให้ศาลออกคำสั่งคุมประพฤติ หรือเฝ้าระวังภายหลังพ้นโทษ (supervision orders) ซึ่งเป็นคำสั่งควบคุมดูแลและติดตามผู้พ้นโทษ ที่เป็นผู้กระทำความผิดออกจากรรจ์เกี่ยวกับเพศหรือความผิดออกจากรรจ์ที่ใช้ความรุนแรงให้อยู่ภายใต้เงื่อนไขที่ศาลสั่งเป็นระยะเวลาไม่เกิน ๑๕ ปีนับแต่พ้นโทษ คำสั่งเฝ้าระวังภายหลังพ้นโทษเป็นมาตรการสำคัญในการควบคุมผู้กระทำความผิดออกจากรรจ์เหล่านี้ให้อยู่ภายใต้การดูแลของกฎหมายและเจ้าหน้าที่ (The Authority) เพื่อป้องกันมิให้เกิดการกระทำความผิดซ้ำภายในระยะเวลาที่อยู่ในการปฏิบัติตามคำสั่งอันจะทำให้สังคมเกิดความปลอดภัย

ในการพิจารณาออกคำสั่งคุมประพฤติหรือเฝ้าระวังภายหลังพ้นโทษ ศาลจะต้องคำนึงถึงปัจจัยดังต่อไปนี้

๑) รายงานการประเมินความประพฤติของผู้กระทำความผิดหรือรายงานความก้าวหน้าในการปรับปรุงแก้ไขผู้กระทำความผิด

๒) รายงานหรือพยานหลักฐานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับคำขอ

๓) ข้อเท็จจริงอื่น ๆ ที่ศาลเห็นว่าเกี่ยวข้อง ศาลจะออกคำสั่งคุมประพฤติภายหลังพ้นโทษได้ต้องเข้าหลักเกณฑ์ที่ว่า “ผู้กระทำความผิดแสดงหรือจะแสดงให้เห็นถึงความเสี่ยงที่ไม่อาจยอมรับได้ในการกระทำความผิดออกจากรรจ์เกี่ยวกับเพศหรือความผิดออกจากรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง หากปล่อยตัวผู้กระทำความผิดไปสู่สังคมโดยไม่มีคำสั่งคุมประพฤติภายหลังพ้นโทษ” หากเข้าหลักเกณฑ์ดังกล่าว ศาลก็จะกำหนดให้มีการคุมประพฤติหรือเฝ้าระวังภายหลังพ้นโทษเป็นเวลาไม่เกิน ๑๕ ปี

เมื่อศาลออกคำสั่งคุมประพฤติภายหลังพ้นโทษหรือเฝ้าระวังภายหลังพ้นโทษแล้วศาลจะกำหนดเงื่อนไขคุมประพฤติหรือเฝ้าระวังให้ผู้กระทำความผิดต้องปฏิบัติภายในระยะเวลาไม่เกิน ๑๕ ปี โดยเงื่อนไขคุมประพฤติแยกได้เป็นเงื่อนไขหลัก (core conditions) ที่ศาลจะต้องกำหนดเงื่อนไขหลักในการคุมประพฤติทุกข้อ เช่น ห้ามกระทำความผิดออกจากรรจ์เกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรงให้พักอาศัยในสถานฟื้นฟูบำบัด (residential treatment facility) ที่ศาลกำหนด เป็นต้น และเงื่อนไข อื่น ๆ ตามดุลพินิจ (suggested conditions) ซึ่งศาลจะกำหนดหรือไม่ก็ได้ เช่น การห้ามเข้าเขตหรือพื้นที่ที่ศาลกำหนด ให้ไปเข้าโครงการบำบัดฟื้นฟูแก้ไขที่ศาลกำหนด ห้ามดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เป็นต้น โดยศาลมีอำนาจทบทวนความจำเป็นและความเหมาะสมของคำสั่งคุมประพฤติภายหลังพ้นโทษ ทุก ๓ ปี นับแต่มีการออกคำสั่ง

เจ้าหน้าที่ (The Authority) จะเป็นผู้มีอำนาจสอบสวนว่าผู้กระทำความผิดฝ่าฝืนเงื่อนไขหรือไม่ โดยหลังจากพบการฝ่าฝืนเงื่อนไขคุมประพฤติแล้ว กฎหมายให้อำนาจเจ้าหน้าที่หลายประการ คือ ไม่ดำเนินการใด ตักเตือนผู้กระทำความผิดอย่างเป็นทางการ ให้คำแนะนำกับผู้กระทำความผิด ให้คำแนะนำรัฐมนตรีในการทบทวนเงื่อนไขคุมประพฤติ ให้คำแนะนำรัฐมนตรีที่จะ ส่งเรื่องให้อัยการสูงสุดเพื่อยื่นคำขอคุมขังภายหลังพ้นโทษ (detention order) ให้คำแนะนำรัฐมนตรี ที่จะพิจารณาดำเนินคดีอาญาข้อหาฝ่าฝืนเงื่อนไขคุมประพฤติ ซึ่งผู้กระทำความผิดที่ฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตาม เงื่อนไขที่เป็นข้อจำกัดจะต้องรับโทษจำคุก ขั้นต่ำ ๑๒ เดือน ตาม “พระราชบัญญัติโทษทางอาญา ๑๙๙๑ มาตรา 10AB” (Sentencing Act 1991) เว้นแต่จะมีเหตุผลพิเศษ (special reason) ส่วนการฝ่าฝืน “เงื่อนไขอื่น ๆ” จะมีความผิดและถูกลงโทษจำคุกไม่เกิน ๕ ปี โดยไม่มีโทษขั้นต่ำ เว้นแต่จะมีเหตุ ตามสมควร (reasonable excuse)

๓.๑.๒.๒ การคุมขังภายหลังพ้นโทษ (detention orders) ศาลจะออกคำสั่งให้มีการคุมขังภายหลังพ้นโทษตามคำขอของพนักงานอัยการ ก็ต่อเมื่อพนักงานอัยการได้พิสูจน์ครบ ๒ ข้อดังต่อไปนี้

๑) ผู้กระทำความผิดแสดงหรือจะแสดงให้เห็นถึงความเสี่ยงที่ไม่อาจยอมรับได้ (unacceptable risk) ในการกระทำความผิดออกจากรั้วเกี่ยวกับเพศหรือความผิดออกจากรั้วที่ใช้ความรุนแรง หากปล่อยตัวผู้กระทำความผิดไปสู่สังคมโดยไม่มีคำสั่งคุมประพฤติภายหลังพ้นโทษ หรือคุมขังภายหลังพ้นโทษ

๒) ความเสี่ยงที่กระทำความผิดซ้ำไม่อาจยอมรับได้ (unacceptable risk) เว้นแต่จะมีการออกคำสั่งคุมขังภายหลังพ้นโทษ ผู้ถูกคำสั่งคุมขังภายหลังพ้นโทษจะต้องถูกส่งตัวไปคุมขังตามระยะเวลาที่ศาลกำหนดในเรือนจำไม่เกิน ๓ ปี แต่อย่างไรก็ดี กฎหมายกำหนดให้เรือนจำต้องปฏิบัติกับผู้ถูกคุมขังภายหลังพ้นโทษแบบผู้ที่ไม่ถูกพิพากษาว่ากระทำความผิด (unconvicted prisoner) และเรือนจำต้องแยกที่พักของผู้ถูกคุมขังภายหลังพ้นโทษออกจากสถานที่พักของนักโทษเด็ดขาดทั่วไป เว้นแต่ในกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อทำกิจกรรมบำบัดแก้ไขฟื้นฟู หรือกรณีจำเป็นเพื่อรักษาความปลอดภัยและความสงบของเรือนจำ หรือในกรณีที่ผู้ถูกคุมขังภายหลังพ้นโทษยินยอมที่จะอยู่ในพื้นที่เดียวกับนักโทษเด็ดขาด เมื่อมีการออกคำสั่งคุมขังภายหลังพ้นโทษแล้ว การตรวจสอบความจำเป็นในการออกคำสั่ง (periodic review) ในทุกรอบระยะเวลา ๑ ปี เป็นสิ่งจำเป็นที่จะช่วยให้ศาลแก้ไขเปลี่ยนแปลง ยกเลิกคำสั่ง หรือเปลี่ยนจากการคุมขังภายหลังพ้นโทษมาเป็นการคุมประพฤติภายหลังพ้นโทษหรือยกเลิกมาตรการควบคุมใด ๆ

๓.๑.๒.๓ การคุมขังฉุกเฉิน (emergency detention orders) ผู้ถูกคุมประพฤติ หรือเฝ้าระวังภายหลังพ้นโทษรายใดแสดงพฤติการณ์ใกล้ที่จะกระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง (imminent risk of committing a serious sex offence or a serious violence offence or both) และไม่มีมาตรการอื่นใดที่ยับยั้งได้ อัยการอาจร้องขอต่อศาลเพื่อขอให้ศาลออกคำสั่งคุมขังฉุกเฉิน เป็นเวลาไม่เกิน ๗ วัน เพื่อให้ผู้กระทำความผิดได้รับคำแนะนำในการปฏิบัติตามคำสั่งคุมประพฤติ หรือเฝ้าระวังภายหลังพ้นโทษ หรือเป็นระยะเวลาที่เพียงพอในการที่ยื่นคำขอให้มีการคุมขังภายหลัง พ้นโทษ หรือเป็นระยะเวลาที่เพียงพอที่จะดำเนินการอื่น ๆ ตามกฎหมาย

๓.๑.๒.๔ การมีส่วนร่วมของผู้เสียหายในกระบวนการออกคำสั่ง The Serious Offenders Act ๒๐๑๘ กำหนดให้ผู้เสียหายมีบทบาทสำคัญและมีส่วนร่วมในกระบวนการออกคำสั่ง โดยผู้เสียหายมีสิทธิที่จะยื่นข้อสังเกตไปที่ศาลในกระบวนการพิจารณาออกคำสั่งคุมประพฤติ หรือเฝ้าระวังภายหลังพ้นโทษ หรือคำสั่งคุมขังภายหลังพ้นโทษ รวมทั้งกระบวนการทบทวนคำสั่ง ดังกล่าว

๓.๑.๒.๕ การอุทธรณ์คำสั่ง เมื่อศาลมีคำสั่งใด ๆ แล้ว ผู้กระทำความผิด รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม หรืออัยการสูงสุด มีสิทธิที่จะอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อศาลอุทธรณ์ โดยผู้อุทธรณ์คำสั่งจะต้องยื่นอุทธรณ์ภายใน ๒๘ วัน นับแต่วันออกคำสั่ง โดยศาลอุทธรณ์สามารถขยาย ระยะเวลาได้ เพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม

๓.๒ ประเทศฝรั่งเศส

การป้องกันมิให้ผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์กลับมากระทำความผิดซ้ำจะบัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญาและประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาในชื่อว่า suivi socio-judiciaire ซึ่งพิจารณาเป็นวัตถุประสงค์และภาพรวมของกฎหมาย และมาตรการทางกฎหมาย

๓.๒.๑ วัตถุประสงค์และภาพรวมของกฎหมาย มาตรการ suivi socio-judiciaire ประกอบด้วยหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดให้ผู้กระทำความผิดต้องอยู่ภายใต้หน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติภายหลัง พ้นโทษที่ประกอบด้วยมาตรการเฝ้าระวัง (mesure de surveillance) และมาตรการช่วยเหลือ (mesure d'assistance) ซึ่งมาตรการดังกล่าว มีวัตถุประสงค์หลัก ๒ ประการ คือ การป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ (prévenir la récidive) และการฟื้นฟูแก้ไขให้ผู้กระทำความผิดกลับเข้าสู่สังคม อีกครั้งหนึ่ง (seconder ses efforts en vue de sa réinsertion sociale) ศาลที่พิจารณาพิพากษา คดีอาญาจะเป็นผู้กำหนดให้ใช้มาตรการ suivi socio-judiciaire ขณะพิพากษาลงโทษผู้กระทำความผิด อุกฉกรรจ์ ซึ่งมาตรการ suivi socio-judiciaire ประกอบไปด้วยการบำบัดรักษาเฉพาะรายและมาตรการ ทางการแพทย์ (injonction de soin) ระหว่างอยู่ในเรือนจำและมาตรการเฝ้าระวังภายหลังพ้นโทษ โดยระหว่างอยู่ในเรือนจำและภายหลังพ้นโทษ ศาลปรับใช้โทษ (Juge de l'application des peines, JAP) เป็นผู้ที่มีอำนาจเปลี่ยนแปลงแก้ไขและติดตามเฝ้าระวังให้ผู้กระทำความผิดที่ได้รับคำสั่งให้ใช้ มาตรการ suivi socio-judiciaire ปฏิบัติตามเงื่อนไขตลอดระยะเวลาที่อยู่ในมาตรการ

๓.๒.๒ มาตรการตามกฎหมาย มาตรการ suivi socio-judiciaire แบ่งเป็นสองส่วน คือ มาตรการแก้ไขฟื้นฟูบำบัด (injonction de soins) และ มาตรการเฝ้าระวัง (mesure de surveillance)

๓.๒.๒.๑ มาตรการแก้ไขฟื้นฟูบำบัด (injonction de soins) ศาลที่พิพากษา ลงโทษผู้กระทำความผิดอาจออกคำสั่งให้ใช้การบำบัดทางการแพทย์ (traitement médical) โดยแพทย์ ผู้เชี่ยวชาญจะเป็นผู้ทำการบำบัด ศาลที่พิพากษาลงโทษจะต้องแจ้งให้ผู้กระทำความผิดทราบถึง มาตรการทางการแพทย์ และขอความยินยอมจากผู้กระทำความผิด ในกรณีที่ผู้กระทำความผิด ไม่ยินยอมเข้าสู่มาตรการบำบัดทางการแพทย์ในเรือนจำ ผู้กระทำความผิดจะได้รับโทษจำคุกตาม คำพิพากษาเต็มจำนวน

๓.๒.๒.๒ มาตรการการเฝ้าระวัง (mesure de surveillance) หากศาลสั่ง ให้ผู้กระทำความผิดต้องอยู่ภายใต้ suivi-socio judiciaire ผู้กระทำความผิดที่พ้นโทษแล้วจะต้องอยู่ ภายใต้งื่อนไขคุมประพฤติภายในระยะเวลาดังต่อไปนี้

๑) ความผิดที่มีโทษจำคุกไม่เกิน ๑๐ ปี (délit) ศาลมีอำนาจ กำหนดระยะเวลาของ suivi socio-judiciaire ไม่เกิน ๑๐ ปี

๒) ความผิดที่มีโทษจำคุกไม่เกิน ๑๐ ปี (délit) หากศาลมีเหตุผล พิเศษ ศาลมีอำนาจกำหนดระยะเวลาของ suivi socio-judiciaire ไม่เกิน ๒๐ ปี

๓) ความผิดที่มีโทษจำคุกตั้งแต่ ๑๐ ปีขึ้นไป (crime) ศาลมีอำนาจ กำหนดระยะเวลาของ suivi socio-judiciaire ไม่เกิน ๒๐ ปี

๔) ความผิดที่ศาลจำคุก ๓๐ ปี ศาลมีอำนาจกำหนดระยะเวลา ของ suivi socio-judiciaire ได้ ๓๐ ปี

๕) ความผิดที่ศาลลงโทษจำคุกตลอดชีวิต ศาลมีอำนาจกำหนด ระยะเวลาของ suivi socio-judiciaire ไม่จำกัดระยะเวลา (sans limitation de durée) อย่างไรก็ตาม ศาลปรับใช้โทษ (tribunal de l'application des peines) ซึ่งประกอบด้วยองค์คณะ ๓ นาย สามารถ ออกคำสั่งยุติ มาตรการนี้ได้เมื่อพ้นระยะเวลา ๓๐ ปี เงื่อนไขที่ผู้กระทำความผิดจะต้องปฏิบัติภายหลัง พ้นโทษประกอบด้วย การมารายงานตัวต่อศาลปรับใช้โทษหรือเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์และคุมประพฤติ การรับการเยี่ยม โดยเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์และคุมประพฤติแจ้งให้เจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์และคุมประพฤติ ทราบถึงการย้ายที่ทำงาน แจ้งให้เจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์และคุมประพฤติทราบถึงการย้ายภูมิลำเนาหรือการ เปลี่ยนที่พักที่เกิน ๑๕ วัน เมื่อการย้ายที่ทำงานหรือย้ายที่อยู่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติตามเงื่อนไข คุมประพฤติ ศาลปรับใช้โทษ (Juge de l'application des peine, JAP) จะเป็นผู้อนุญาตแจ้งให้ศาล ปรับใช้โทษ ทราบถึงการเดินทางออกนอกประเทศ

๓.๓ สหราชอาณาจักร

การป้องกันผู้กระทำความผิดไม่ให้กระทำความผิดซ้ำในสหราชอาณาจักรเดิม ถูกกำหนดในพระราชบัญญัติกระบวนการยุติธรรมทางอาญา ค.ศ. ๒๐๐๓ (Criminal Justice Act 2003) โดยผู้กระทำความผิดที่กระทำด้วยความรุนแรง หรือคดีความผิดเกี่ยวกับเพศ หรือคดีก่อการร้าย (certain violent, sexual or terrorism offences) จัดว่าเป็น “ผู้กระทำความผิดที่อันตราย” (dangerous

offenders) ใน Chapter 5 ของพระราชบัญญัติกระบวนการยุติธรรมทางอาญา (Criminal Justice Act 2003) และต่อมานิยามของผู้กระทำความผิดที่อันตรายถูกย้ายไปอยู่ในพระราชบัญญัติการลงโทษ ค.ศ. ๒๐๒๐ (Sentencing Act 2020) Chapter 6 Section 306 แยกพิจารณาเป็นวัตถุประสงค์และภาพรวมของกฎหมายและมาตรการตามกฎหมาย

๓.๓.๑ วัตถุประสงค์และภาพรวมของกฎหมาย กฎหมายสหราชอาณาจักรได้กำหนดให้ ผู้กระทำความผิดที่จัดว่าเป็น “ผู้กระทำความผิดที่อันตราย (dangerous offenders) จะอยู่ภายใต้เงื่อนไขการป้องกันไม่ให้เกิดการกระทำความผิดซ้ำ ผู้กระทำความผิดที่อันตราย (dangerous offenders) หมายถึง ผู้กระทำความผิดตามฐานความผิดที่บัญญัติไว้ใน SCHEDULE 18, 1961 ของพระราชบัญญัติการลงโทษ ค.ศ. ๒๐๒๐ (Sentencing Act 2020) ซึ่งได้แก่ ความผิดที่ใช้ความรุนแรงที่ถูกกำหนดใน Schedule 18 (specified violent offence) ความผิดเกี่ยวกับเพศที่ถูกกำหนดใน part 2 ของ Schedule 18 (specified sexual offence) และ ความผิดก่อการร้ายที่ถูกกำหนดใน part 3 ของ Schedule 18 (specified terrorism offence)

๓.๓.๒ มาตรการตามกฎหมายเมื่อผู้กระทำความผิดที่อันตราย (dangerous offenders) ถูกพิพากษาลงโทษแล้ว กฎหมายได้กำหนดให้ศาลที่พิจารณาพิพากษาสามารถกำหนดมาตรการเพื่อป้องกันการกระทำความผิดซ้ำได้ ๓ ลักษณะ คือ

๓.๓.๒.๑ การขยายระยะเวลาจำคุก (extended sentence) ศาลอาจกำหนดขยายระยะเวลาจำคุกในกรณีนักโทษที่อันตรายได้ โดยเมื่อศาลจะขยายระยะเวลาจำคุกภายในระยะเวลาการขยายระยะเวลาจำคุก (extended sentence) ผู้กระทำความผิดออกจากรังจะไม่มีโอกาสได้รับการปล่อยตัวภายใต้การพักโทษ (release on licence) การขยายระยะเวลาจำคุกจะขยายเกินระยะเวลาจำคุกที่กำหนดในคำพิพากษาไม่ได้

๓.๓.๒.๒ การปล่อยตัวภายใต้การพักโทษ ผู้กระทำความผิดที่อันตราย (dangerous offenders) จะอยู่ภายใต้การปล่อยตัวโดยการพักการลงโทษเท่านั้น โดยในระหว่างการพักการลงโทษ ผู้กระทำความผิดจะต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไขที่กำหนดไว้ และหากฝ่าฝืนเงื่อนไขก็จะต้องกลับมารับโทษที่เหลืออยู่ตามที่ศาลกำหนด ซึ่งภายในระยะเวลาพักการลงโทษที่ผู้กระทำความผิดที่อันตรายจะต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไขที่กฎหมายกำหนดก็จะเป็นมาตรการคุมประพฤติเพื่อป้องกันมิให้เกิดการกระทำความผิดซ้ำ

๓.๓.๒.๓ การกำหนดโทษจำคุกตลอดชีวิตอย่างแท้จริงและการคุมประพฤติตลอดชีวิต ในกรณีผู้กระทำความผิดที่อันตรายและมีพฤติการณ์การกระทำความผิดที่ร้ายแรงเป็นพิเศษ ศาลที่พิจารณาพิพากษามีอำนาจกำหนดการจำคุกตลอดชีวิตอย่างแท้จริง (whole life order) โดยไม่มีโอกาสปล่อยตัวก่อนกำหนด โดยศาลจะกำหนดการจำคุกตลอดชีวิตอย่างแท้จริงได้ เมื่อเข้าเงื่อนไข คือ เป็นผู้กระทำความผิดที่อายุตั้งแต่ ๒๑ ปีขึ้นไป ศาลเห็นว่า มีความรุนแรงของฐาน ความผิด (seriousness of offence) หรือความรุนแรงของการกระทำความผิดหลายกรรมประกอบกัน (the seriousness of the combination of the offence and one or more offences associated with it) เมื่อศาลกำหนดการจำคุกตลอดชีวิตอย่างแท้จริงสำหรับผู้กระทำความผิดออกจากรังแล้ว บทบัญญัติเรื่องการปล่อยตัวก่อนกำหนด

(early release provision) จะไม่นำมาใช้กับบุคคลเหล่านี้ สำหรับนักโทษที่ต้องโทษจำคุกตลอดชีวิต (life prisoner) กรณีอื่น ๆ ที่ศาลได้กำหนดระยะเวลาลงโทษขั้นต่ำในเรือนจำ (minimum term order) ไว้แล้ว เมื่อพ้นระยะเวลาการลงโทษขั้นต่ำดังกล่าว รัฐมนตรีมีอำนาจที่จะพักการลงโทษแบบมีเงื่อนไข (release on licence) โดยคำแนะนำของคณะกรรมการพักการลงโทษ (Parole Board) ได้

๔. วิเคราะห์แนวทางการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง

ในส่วนนี้เริ่มจากการสำรวจและวิเคราะห์ข้อจำกัดของกฎหมายไทยในปัจจุบัน ตามด้วยการวิเคราะห์มาตรการที่เหมาะสมในการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง หลังจากนั้นจะวิเคราะห์ถึงนโยบายในการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำและนำเสนอแนวทางในการออกกฎหมายเพื่อป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง และแนวทางการบัญญัติกฎหมายดังกล่าว

๔.๑ ข้อจำกัดของกฎหมายไทยในการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง จากการสำรวจพบว่า กฎหมายไทยในปัจจุบันมีข้อจำกัดในการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรงอยู่บางประการ

๔.๑.๑ ข้อจำกัดของประมวลกฎหมายอาญาเรื่องวิธีการเพื่อความปลอดภัย แม้ประมวลกฎหมายอาญาได้กำหนดวิธีการเพื่อความปลอดภัยไว้ ซึ่งมีลักษณะคล้ายกับมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ เช่น การห้ามเข้าเขตกำหนดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๔๕ หรือการห้ามประกอบอาชีพบางอย่างตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๐ แต่วิธีการเพื่อความปลอดภัยตามประมวลกฎหมายอาญายังขาดมาตรการที่หลากหลาย รวมทั้งไม่มีเจ้าหน้าที่ของรัฐที่คอยเฝ้าระวังมิให้ผู้กระทำความผิดไปกระทำความผิดซ้ำและให้การช่วยเหลือส่งเสริมในการฟื้นฟู แก้ไขให้ผู้กระทำความผิดกลับสู่สังคม จึงทำให้วิธีการเพื่อความปลอดภัยในประมวลกฎหมายอาญา ไม่ได้ถูกนำมาใช้มากนักในทางปฏิบัติ นอกจากนี้ แม้ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๔๐ ได้กำหนดเรื่องการกักกันเป็นวิธีการเพื่อความปลอดภัยในการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำสำหรับผู้ที่มีประวัติการกระทำความผิดมาแล้ว แต่มาตรการกักกันดังกล่าวมีเจตนารมณ์ที่ต้องการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้เคยกระทำความผิดซ้ำ (recidivism) มาแล้ว ดังนั้น ศาลจะสั่งกักกันได้ต้องมีการกระทำความผิดมาแล้ว ๓ ครั้ง รวมครั้งที่ศาลจะออกคำสั่ง ในขณะที่ผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรงที่มีความเสี่ยงสูงที่จะกระทำความผิดซ้ำภายหลังพ้นโทษ ไม่สามารถใช้มาตรการกักกันดังกล่าวได้ เพราะยังไม่เข้าเงื่อนไขการออกคำสั่งการกักกัน ซึ่งการปล่อยตัวไปแบบไม่มีมาตรการใดป้องกันอาจสร้างความเสียหายให้เกิดกับสังคม การคุมประพฤติหรือการเฝ้าระวังภายหลังพ้นโทษ (supervision orders) รวมทั้งการคุมขังภายหลังพ้นโทษ (detention orders) จึงน่าจะเป็นมาตรการที่คุ้มครองสังคมได้ดีกว่าการก่อให้เกิดความผิดอุกฉกรรจ์ซ้ำถึง ๓ ครั้ง

๔.๑.๒ ข้อจำกัดของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญากำหนดขั้นตอนในการดำเนินคดีอาญา จนกระทั่งถึงศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุด โดยไม่ได้มีบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการบังคับโทษทั้งในเรือนจำและนอกเรือนจำโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ไม่มีบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับมาตรการภายหลังพ้นโทษ โดยการบังคับโทษภายในเรือนจำจะบัญญัติอยู่ในพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๖๐ และการบังคับโทษภายนอกเรือนจำจะอยู่ในพระราชบัญญัติคุมประพฤติ พ.ศ. ๒๕๕๙ มาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำภายหลังพ้นโทษ จำเป็นต้องมีบทบัญญัติในเชิงวิธีสบัญญัติในการยื่นคำร้องต่อศาล การออกคำสั่งและการปฏิบัติ ตามคำสั่งศาล ซึ่งไม่ปรากฏในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาไทยในปัจจุบัน

๔.๑.๓ ข้อจำกัดของพระราชบัญญัติคุมประพฤติ พ.ศ. ๒๕๕๙ พระราชบัญญัติ คุมประพฤติ พ.ศ. ๒๕๕๙ ถูกกำหนดขึ้นมาเพื่อใช้ในการคุมประพฤติ ผู้ที่ได้รับการรอกการลงโทษ ตามคำพิพากษา ผู้ที่อยู่ในเงื่อนไขการปล่อยชั่วคราวหรือผู้ที่ได้รับคำสั่งพักการลงโทษตามกฎหมาย ราชทัณฑ์เท่านั้น โดยกฎหมายคุมประพฤติไม่ได้มีบทบัญญัติว่าด้วยเรื่องของการเฝ้าระวังหรือคุมประพฤติ ผู้กระทำความผิดที่พ้นโทษจากเรือนจำไปแล้ว การดำเนินการมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ ภายหลังพ้นโทษ จำเป็นต้องแก้ไขพระราชบัญญัติคุมประพฤติ หากไม่มีการออกกฎหมายพิเศษในเรื่อง ดังกล่าว

๔.๑.๔ ข้อจำกัดของพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๖๐ เป็นบทบัญญัติที่กำหนด เรื่องการบังคับโทษภายในเรือนจำซึ่งใช้กับนักโทษทั่วไป ในขณะที่นักโทษคดีความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ ความรุนแรงบางรายจำเป็นต้องใช้มาตรการฟื้นฟูแก้ไขเฉพาะราย (injonction de soins) ซึ่งต้องมี บทบัญญัติในกฎหมายที่กำหนดเนื้อหาและขั้นตอนของการบำบัดดังกล่าวเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการ กระทำความผิดซ้ำ หากนำมาตราการดังกล่าวมาใช้ โดยไม่มีการออกกฎหมายพิเศษในเรื่องดังกล่าว จำเป็นต้องแก้ไขพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ฯ

๔.๑.๕ ข้อจำกัดของกฎกระทรวงกำหนดประโยชน์ของนักโทษเด็ดขาด และเงื่อนไข ที่นักโทษเด็ดขาดซึ่งได้รับการปล่อยตัวต้องปฏิบัติ พ.ศ. ๒๕๖๒ แม้กฎกระทรวงกำหนดประโยชน์ ของนักโทษเด็ดขาด และเงื่อนไขที่นักโทษเด็ดขาดซึ่งได้รับการปล่อยตัวต้องปฏิบัติ พ.ศ. ๒๕๖๒ จะได้ กำหนดมาตรการเฝ้าระวังเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการกระทำความผิดซ้ำ เช่น การให้ใส่อุปกรณ์ อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว แต่กฎกระทรวงดังกล่าวไม่อาจใช้กับผู้พ้นโทษเพราะเหตุอภัยโทษหรือพ้นโทษ เพราะการรับโทษครบกำหนดตามคำพิพากษาได้ ดังนั้น ข้อจำกัดของกฎกระทรวงจึงใช้ได้จำกัด เพียงผู้พ้นโทษที่อยู่ภายใต้คำสั่งการพักการลงโทษซึ่งมีจำนวนน้อย เมื่อเปรียบเทียบกับผู้กระทำความผิด อุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรงที่พ้นโทษเพราะเหตุอื่นที่ไม่ใช่การพักโทษ

๔.๑.๖ ข้อจำกัดของพระราชกฤษฎีกาพระราชทานอภัยโทษ แม้ในพระราชกฤษฎีกา พระราชทานอภัยโทษ พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้กำหนดมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำอยู่สองมาตรา คือ ในมาตรา ๑๖ นักโทษเด็ดขาดที่ได้รับการอภัยโทษปล่อยตัว จะต้องผ่านหรือเคยผ่านการอบรม เตรียมความพร้อมก่อนปล่อยตัวตามที่กรมราชทัณฑ์หรือกระทรวงกลาโหมกำหนด และในมาตรา ๑๗ ได้กำหนดให้กระทรวงยุติธรรมหรือกระทรวงกลาโหมแล้วแต่กรณี ร่วมกับกระทรวงการพัฒนาสังคม

และความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงแรงงาน กระทรวงสาธารณสุข และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ มีหน้าที่และอำนาจติดตามดูแลและช่วยเหลือผู้ได้รับพระราชทานอภัยโทษเพื่อป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาถึงบทบัญญัติแห่งกฎหมายในปัจจุบัน อำนาจหน้าที่ของหน่วยงานดังกล่าวในการติดตามดูแลและช่วยเหลือผู้ได้รับการอภัยโทษ จะมีลักษณะช่วยเหลือและสงเคราะห์ผู้พ้นโทษ แต่ไม่มีกฎหมายกำหนดอำนาจหน้าที่โดยตรงในการเฝ้าระวังและป้องกันมิให้ผู้กระทำความผิดได้กระทำความผิดซ้ำ ดังนั้น การมีกฎหมายเฉพาะว่าด้วยเรื่องของการเฝ้าระวังผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรงที่ได้รับการปล่อยตัวจึงสอดคล้องกับการพระราชทานอภัยโทษเป็นการทั่วไป ตามพระราชกฤษฎีกาพระราชทานอภัยโทษและเป็นกฎหมายที่ดำเนินการต่อจากพระราชกฤษฎีกาพระราชทานอภัยโทษ

๔.๑.๗ ข้อจำกัดของศูนย์เฉพาะกิจเฝ้าระวังความปลอดภัยของประชาชน (JSOC) ศูนย์เฉพาะกิจเฝ้าระวังความปลอดภัยของประชาชน Justice Safety Observation ad hoc Center (JSOC) เป็นโครงการการดำเนินงานติดตามเฝ้าระวังผู้พ้นโทษที่มีพฤติกรรมเป็นภัยอันตรายต่อสังคมหลังได้รับการปล่อยตัว เพื่อไม่ให้เกิดการกระทำความผิดซ้ำ รวมทั้งการแก้ไขฟื้นฟู ติดตามดูแล ช่วยเหลือ สงเคราะห์ พร้อมส่งเสริมอาชีพให้แก่ผู้พ้นโทษได้มีโอกาสกลับตัวและคืนสู่สังคม ซึ่งมีลักษณะเป็นนโยบายของฝ่ายบริหาร แต่โครงการดังกล่าวไม่มีบทบังคับตามกฎหมายและอาศัยความสมัครใจของผู้เข้าร่วมโครงการ ดังนั้น หากมีการไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขการเฝ้าระวังของโครงการก็ไม่มีสภาพบังคับใดกับผู้พ้นโทษ

๔.๒ วิเคราะห์มาตรการที่เหมาะสมในการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง จากการศึกษาของประเทศออสเตรเลีย รัฐวิคตอเรีย ประเทศฝรั่งเศส และสหราชอาณาจักร การป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรงภายหลังพ้นโทษของประเทศออสเตรเลีย และประเทศฝรั่งเศส มีความเหมาะสมและควรนำมาเป็นต้นแบบในการยกร่างกฎหมายในประเทศไทย โดยแยกเป็นขั้นตอนดังนี้

๑) ในขั้นตอนที่ศาลพิจารณาพิพากษาลงโทษผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง ประมวลกฎหมายอาญาฝรั่งเศสที่ให้อำนาจศาลในการออกคำสั่งมาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดเฉพาะราย (injonction de soins) เป็นระบบฟื้นฟูแก้ไขผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่น่าจะนำมาใช้กับประเทศไทย โดยการกำหนดให้ศาลสามารถออกคำสั่งให้มีการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดเป็นการเฉพาะราย รวมทั้งการบำบัดทางการแพทย์ หรือใช้ยาหรือสารเคมีเพื่อลดความต้องการทางเพศ (chemical castration, médicament inhibiteurs de libido) สำหรับผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับเพศ โดยมาตรการดังกล่าวต้องอยู่บนพื้นฐานของความยินยอมของผู้กระทำความผิด

๒) ในเวลาใกล้จะพ้นโทษ บทบัญญัติของกฎหมายออสเตรเลีย รัฐวิคตอเรีย เป็นบทบัญญัติที่น่าจะเป็นต้นแบบในการเฝ้าระวังผู้ที่กำลังพ้นโทษจากความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง เพราะเหตุว่าเป็นบทบัญญัติที่ให้ฝ่ายบริหารเป็นผู้ประเมินความเสี่ยงที่จะกระทำความผิดซ้ำ และเสนอให้ศาลเป็นผู้พิจารณาออกคำสั่ง ซึ่งสอดคล้องกับหลักการแบ่งแยกอำนาจ โดยศาลจะทำหน้าที่คุ้มครองสิทธิเสรีภาพของผู้กระทำความผิดพร้อมกับการคำนึงถึงความปลอดภัยของสังคม กระบวนการ

ยื่นคำร้องและออกคำสั่งจะเกิดขึ้นในเวลาใกล้จะพ้นโทษ เพื่อสามารถนำประวัติ พัฒนาการ และข้อมูล ที่เกี่ยวกับผู้กระทำความผิดเข้าสู่การพิจารณาของศาลให้มากที่สุดและเป็นปัจจุบันที่สุด ศาลมีทางเลือก ในการออกคำสั่งหลากหลายรูปแบบ เช่น การคุมประพฤติหรือการเฝ้าระวังภายหลังพ้นโทษ (supervision orders) และในกรณีจำเป็นอย่างยิ่งและเป็นมาตรการสุดท้าย (last resort) ศาลออกคำสั่งคุมขังภายหลังพ้นโทษได้ (detention orders)

๔.๓ การกำหนดนโยบายป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ ที่ใช้ความรุนแรง หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิด อุกฉกรรจ์ ที่ใช้ความรุนแรงประกอบด้วยศาล พนักงานอัยการ พนักงานคุมประพฤติ พนักงานราชทัณฑ์ รวมทั้งพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ การดำเนินการต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน หลายฝ่าย การกำหนดให้มีคณะกรรมการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำซึ่งเป็นคณะกรรมการ ด้านนโยบาย มีหน้าที่ประสานความร่วมมือระหว่างส่วนราชการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อบรรลุมิติประสงค์ ในการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำจึงน่าจะเป็นสิ่งจำเป็นตามบริบทสังคมไทย และไม่น่าจะขัดหรือแย้งกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๗

๔.๔ ข้อเสนอแนะทางในการออกกฎหมายเพื่อป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง จากการศึกษาถึงกฎหมายต่างประเทศและบริบทสังคมไทย กฎหมายเพื่อป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรงในประเทศไทย ควรจะมีประเด็นที่พิจารณา คือ การกำหนดความหมายของความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง มาตรการ แก่ไขพินผู้กระทำความผิดเฉพาะราย การคุมประพฤติหรือการเฝ้าระวังภายหลังพ้นโทษ การคุมขัง ภายหลังพ้นโทษ การคุมขังฉุกเฉิน และมาตรการเกี่ยวกับการปล่อยชั่วคราวผู้ที่เคยมีประวัติเป็นผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง

๔.๔.๑ การกำหนดความหมายของผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง จากการศึกษากฎหมายของประเทศออสเตรเลีย ประเทศฝรั่งเศส และสหราชอาณาจักร ได้พิจารณา ผู้กระทำความผิดที่อยู่ในข่ายของการเฝ้าระวังมิให้กระทำความผิดซ้ำโดยมาตรการพิเศษอยู่ ๒ กลุ่ม คือ ความผิดเกี่ยวกับชีวิตร่างกายอุกฉกรรจ์ที่มีลักษณะใช้ความรุนแรง (serious violence offences) และความผิดเกี่ยวกับเพศอุกฉกรรจ์ (serious sex offences) เมื่อนำหลักดังกล่าวมาพิจารณาเทียบกับ กฎหมายไทยแล้วพบว่า ความผิดที่อยู่ในกลุ่มที่ควรเฝ้าระวังทั้งสองกลุ่มประกอบด้วยความผิดดังต่อไปนี้ ความผิดฐานวางเพลิงเผาทรัพย์เป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๒๔ ความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเรา ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๗๖ ความผิดฐานกระทำชำเราเด็ก ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๗๗ ความผิดฐานอนาจาร ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๗๘ เฉพาะที่ได้กระทำกับเด็กอายุไม่เกิน ๑๘ ปี ความผิดฐานอนาจารโดยการล่วงล้ำ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๗๘ วรรค ๒ ความผิดฐานอนาจารเด็ก ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๗๙ ความผิด ฐานพาเด็กไปเพื่อการอนาจารตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๘๓ ทวิ ความผิดฐานพาผู้อื่นไป เพื่อการอนาจารโดยผู้อื่นไม่ยินยอมตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๘๔ ความผิดฐานฆ่าคนตาย โดยเจตนาตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๘๘ ความผิดฐานฆ่าคนตายโดยเจตนาประกอบด้วย

เหตุการณ์รจตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๘๙ ความผิดฐานทำร้ายเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตายตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙๐ ความผิดฐานทำร้ายเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายสาหัสตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙๗ ความผิดฐานทำร้ายเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายสาหัส ประกอบด้วยเหตุการณ์รจตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙๘ และ ความผิดฐานเรียกค่าไถ่ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๑๓

ปัญหาที่ว่า การคุมประพฤติหรือเฝ้าระวังภายหลังพ้นโทษจะรวมผู้กระทำความผิดที่กฎหมายกำหนดในชั้นพยายามกระทำความผิดด้วยหรือไม่ ในประเด็นดังกล่าว ผู้วิจัยพบว่า ควรกำหนดให้ความผิดในชั้นพยายามกระทำความผิดเป็นผู้กระทำความผิดที่อยู่ในข่ายเฝ้าระวังตามกฎหมายด้วย ด้วยเหตุผลคือ สาเหตุแห่งการกระทำความผิดของผู้กระทำความผิดที่เข้าขั้นสำเร็จหรือชั้นพยายาม ล้วนแต่มีสาเหตุมาจากการกระทำโดยการทำความรุนแรงซึ่งเป็นสาเหตุภายในตัวของผู้กระทำความผิดที่เหมือนกัน ซึ่งสอดคล้องกับกฎหมายของประเทศออสเตรเลียที่ได้กล่าวถึงบุคคลที่เป็นบุคคลที่อาจเข้าข่ายอยู่ในการบังคับใช้ของกฎหมาย (eligible offenders) ว่าหมายรวมทั้งผู้กระทำความผิดที่กระทำความผิดสำเร็จ และผู้กระทำความผิดที่เข้าชั้นพยายามกระทำความผิดด้วย

ในประเด็นเรื่องอายุของผู้กระทำความผิด ควรกำหนดให้ใช้มาตรการคุมประพฤติหรือเฝ้าระวังภายหลังพ้นโทษ รวมทั้งคุมขังภายหลังพ้นโทษกับผู้กระทำความผิดที่เป็นผู้ใหญ่ที่อายุตั้งแต่ ๑๘ ปีเป็นต้นไป เพราะเหตุว่าการคุมขังเด็กภายหลังพ้นโทษเพื่อป้องกันการกระทำความผิดซ้ำจึงไม่น่าจะสอดคล้องกับหลักความได้สัดส่วน อีกทั้งยังไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการดำเนินคดีอาญาเด็กคือ มุ่งเน้นการฟื้นฟูแก้ไขให้เด็กกลับไปสู่สังคมมากกว่าการลงโทษ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับกฎหมายออสเตรเลียใน The Serious Offenders Acts 2018 ไม่ได้นำผู้กระทำความผิดที่เป็นเด็กเข้าอยู่ในกระบวนการป้องกันกระทำความผิดซ้ำ

๔.๔.๒ มาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดเฉพาะราย กฎหมายป้องกันการกระทำความผิดซ้ำควรมีบทบัญญัติในเรื่องมาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดเฉพาะราย ไม่ว่าจะเป็นเป็นมาตรการทางการแพทย์หรือมาตรการอื่น รวมทั้งการฉีดยาหรือสารเคมีให้กับผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับเพศ เพื่อลดความต้องการทางเพศ แบบเดียวกับมาตรการ *injonction de soins* ที่เป็นส่วนหนึ่งของมาตรการ *suivi socio-judiciaire* ตามประมวลกฎหมายอาญาฝรั่งเศส แม้ศาลจะสั่งให้ได้รับการบำบัดทางการแพทย์ การบำบัดดังกล่าวควรอยู่บนพื้นฐานของ ความยินยอมของผู้กระทำความผิด เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการสิทธิมนุษยชน หากผู้กระทำความผิดยินยอม ผลของความยินยอมจะนำไปสู่ประโยชน์ที่จะได้รับการลดโทษหรือพักการลงโทษ ในทางตรงกันข้ามหากผู้กระทำความผิดไม่ยินยอม ก็ไม่สามารถบังคับบำบัดโดยใช้ยาหรือสารเคมีได้ แต่ผู้กระทำความผิดก็จะไม่ได้รับประโยชน์และต้องรับโทษเต็มตามคำพิพากษา

๔.๔.๓ การคุมประพฤติหรือการเฝ้าระวังภายหลังพ้นโทษ การคุมประพฤติหรือการเฝ้าระวังภายหลังพ้นโทษ เป็นมาตรการที่ศาลสั่งให้ผู้กระทำความผิดที่กำลังจะพ้นโทษต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไขที่ศาลกำหนด หากผู้กระทำความผิดฝ่าฝืนเงื่อนไขก็จะมีบทลงโทษจำคุกในเรื่องดังกล่าว แนวทางการออกคำสั่ง *supervision orders* ของกฎหมายออสเตรเลีย รัฐวิคตอเรียน่าจะเป็นรูปแบบ

ที่ควรจะนำมาใช้กับกฎหมายไทย ในเรื่องผู้รับผิดชอบคดีควรเป็นฝ่ายบริหารเป็นผู้เสนอเรื่อง และให้ศาล ซึ่งเป็นองค์กรอิสระเป็นผู้พิจารณาว่าจะออกคำสั่งคุมประพฤติหรือเฝ้าระวังภายหลังพ้นโทษหรือไม่ เพียงใด และเมื่อศาลออกคำสั่งแล้ว ฝ่ายบริหารจะเป็นผู้เฝ้าระวังตามคำสั่งศาลต่อไป เมื่อพิจารณาในบริบทประเทศไทย กรมคุมประพฤติสมควรที่จะเป็นผู้รับผิดชอบและทำหน้าที่เป็นผู้จัดการคดีโดยเป็นผู้ทำสำนวนประเมินนักโทษผู้เคยกระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรงแต่ละรายที่กำลังจะพ้นโทษ จากเรือนจำตามที่กรมราชทัณฑ์ส่งรายชื่อมา และเสนอความเห็นให้พนักงานอัยการยื่นคำร้องต่อศาล กฎหมายไทยควรกำหนดให้ศาลไต่สวนคำร้องของพนักงานอัยการ โดยเทียบในระบบไต่สวนมูลฟ้อง ในคดีอาญา โจทก์ต้องพิสูจน์ให้ศาลเห็นว่านักโทษที่กำลังจะได้รับการปล่อยตัวมีความเป็นไปได้อย่างสูง (a high degree of probability) ที่แสดงให้เห็นถึงความเสี่ยงภัยที่ไม่อาจยอมรับได้ (an unacceptable risk) และความเสี่ยงภัยที่ไม่อาจยอมรับได้นั้นเป็นความเสี่ยงภัยที่จะไปกระทำความผิดอุกฉกรรจ์เกี่ยวกับเพศ หรือความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง (an unacceptable risk of committing a serious sex offence or a serious violence offence or both) โดยเมื่อปรับเข้ากับระบบกฎหมายไทยแล้ว ควรกำหนดหลักเกณฑ์ให้ศาลในการออกคำสั่งเมื่อศาลเห็นว่า “มีความเป็นไปได้อย่างสูงที่ผู้ถูกร้องจะไปกระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรงภายหลังพ้นโทษ” ให้ศาลออกคำสั่งคุมประพฤติหรือเฝ้าระวัง ภายหลังพ้นโทษเป็นเวลาไม่เกิน ๑๕ ปี โดยศาลมีอำนาจตรวจสอบคำสั่งทุก ๓ ปี นอกจากนี้ กฎหมายควรกำหนดให้ผู้กระทำความผิดมีโอกาสเข้ามาต่อสู้คดีในการไต่สวนคำร้องตามหลักการดำเนินคดี ที่เป็นธรรม ควรให้สิทธิผู้กระทำความผิดในการมีทนายความ และควรให้ผู้เสียหายมีสิทธิแสดงข้อสังเกต กับศาลด้วย เพื่อให้ศาลกำหนดมาตรการคุมประพฤติหรือเฝ้าระวังโดยคำนึงถึงความปลอดภัยของผู้เสียหายด้วย

๔.๔.๔ การคุมขังภายหลังพ้นโทษ ผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง บางรายยังมีอันตรายอย่างสูงกับสังคม กฎหมายไทยควรกำหนดให้ศาลมีอำนาจกำหนดระยะเวลาคุมขัง ภายหลังพ้นโทษเท่าที่จำเป็น เพื่อป้องกันมิให้ไปกระทำความผิดซ้ำ การคุมขังภายหลังพ้นโทษสามารถ กระทำได้ภายใต้กฎหมายที่กำหนดหลักประกัน คือ เป็นมาตรการสุดท้าย (last resort) เป็นกรณีที่ ผู้กระทำได้อาชญากรรมรุนแรงและความเป็นไปได้ของผู้กระทำที่จะกระทำความผิดซ้ำอีกในอนาคต ต้องมีกระบวนการตรวจสอบตามกำหนดระยะเวลาโดยองค์กรอิสระ (independent body) และต้อง ปฏิบัติกับผู้ถูกคุมขังภายหลังพ้นโทษแตกต่างจากนักโทษเด็ดขาดที่ถูกลงโทษในเรือนจำและดำเนินการ คุมขังเพื่อฟื้นฟูแก้ไขและนำผู้ถูกคุมขังกลับสู่สังคม หากหมดความจำเป็นดังกล่าวก็ต้องปล่อยตัวผู้ถูก คุมขัง ทั้งนี้ ระยะเวลาคุมขังทั้งหมดภายหลังพ้นโทษจะต้องไม่เกิน ๓ ปี โดยหลักเกณฑ์ที่ศาลจะออก คำสั่งคุมขังภายหลังพ้นโทษได้คือ “มีความเป็นไปได้อย่างสูงที่ผู้ถูกร้องจะไปกระทำความผิดอุกฉกรรจ์ ที่ใช้ความรุนแรงภายหลังพ้นโทษ และไม่มีมาตรการอื่นใดที่อาจใช้ป้องกันมิให้ผู้ถูกร้องไปกระทำ ความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรงได้”

การคุมขังภายหลังพ้นโทษอาจเกิดขึ้นได้สองกรณี คือ กรณีที่ ๑ ในเวลาใกล้จะปล่อยตัวผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง ศาลอาจมีคำสั่งให้คุมขังภายหลังพ้นโทษตามคำขอของพนักงานอัยการ กรณีที่ ๒ เมื่อผู้กระทำความผิดที่อยู่ในระหว่างคำสั่งคุมประพฤติหรือเฝ้าระวังภายหลังพ้นโทษแล้วกระทำความผิดเงื่อนไขที่แสดงความเสี่ยงภัยอย่างสูงที่จะไปกระทำความผิดซ้ำ ศาลก็มีอำนาจออกคำสั่งคุมขังภายหลังพ้นโทษตามคำขอของพนักงานอัยการเพื่อเป็นสภาพบังคับให้ผู้กระทำความผิดต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขคุมประพฤติหรือเฝ้าระวังได้

จากหลักการของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ (Human Rights Committee) ผู้ถูกคำสั่งคุมขังภายหลังพ้นโทษควรได้รับการปฏิบัติแตกต่างจากนักโทษทั่วไปตั้งนั้น ผู้ถูกคำสั่งคุมขังภายหลังพ้นโทษควรจะต้องถูกส่งตัวไปคุมขังในสถานที่ที่มีไซเรนจำ อย่างไรก็ตาม หากนำผู้ถูกคุมขังภายหลังพ้นโทษไปขังไว้ในเรือนจำ (prison) แบบในกฎหมายออสเตรเลีย กฎหมายไทยควรกำหนดให้เรือนจำต้องปฏิบัติกับผู้ถูกคุมขังภายหลังพ้นโทษแบบผู้ที่ไม่ถูกพิพากษาว่ากระทำความผิด (unconvicted prisoner) โดยเรือนจำต้องแยกที่พักของผู้ถูกคุมขังภายหลังพ้นโทษออกจากสถานที่พักของนักโทษเด็ดขาดทั่วไป เว้นแต่ในกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อทำกิจกรรมบำบัดแก้ไข ฟันฟู หรือกรณีจำเป็นเพื่อรักษาความปลอดภัยและความสงบของเรือนจำ หรือในกรณีที่ผู้ถูกคุมขังภายหลังพ้นโทษยินยอมที่จะอยู่ในพื้นที่เดียวกับนักโทษเด็ดขาด

เมื่อมีการออกคำสั่งคุมขังภายหลังพ้นโทษแล้ว การตรวจสอบความจำเป็นในการออกคำสั่ง (periodic review) ในทุกรอบระยะเวลา ๑ ปี เป็นสิ่งจำเป็นที่จะช่วยให้ศาลแก้ไขเปลี่ยนแปลง ยกเลิกคำสั่ง หรือเปลี่ยนจากการคุมขังภายหลังพ้นโทษมาเป็นการคุมประพฤติพิเศษภายหลังพ้นโทษแทน ทั้งนี้ ยังสอดคล้องกับความเห็นของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติที่ว่า การคุมขังเพื่อความปลอดภัยของสังคม (rétenion de sûreté, Sicherungsverwahrung, preventive detention) จะต้องมีการตรวจสอบการคุมขังโดยศาลหรือองค์กรที่ใช้อำนาจตุลาการ นอกจากนี้ กฎหมายควรกำหนดให้สิทธิผู้ถูกคุมขังภายหลังพ้นโทษมีสิทธิยื่นคำร้องขอให้ปล่อยตัวจากการคุมขังที่มีขอบด้วยกฎหมาย โดยนำประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๙๐ มาใช้บังคับโดยอนุโลมเพื่อให้สอดคล้องกับหลักประกันในข้อ ๙.๔ ของ ICCPR และควรกำหนดให้ผู้ถูกคุมขังมีสิทธิได้รับการเยียวยาจากการคุมขังที่มีขอบตามหลักเกณฑ์ในข้อ ๙.๕ ของ ICCPR

๔.๔.๕ การคุมขังฉุกเฉิน ผู้ถูกคุมประพฤติหรือเฝ้าระวังภายหลังพ้นโทษรายใดแสดงพฤติการณ์ใกล้ที่จะกระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง (imminent risk of committing a serious sex offence or a serious violence offence or both) และไม่มีมาตรการอื่นใดที่ยับยั้งได้ (last resort) ศาลอาจออกคำสั่งคุมขังฉุกเฉินเป็นเวลาไม่เกิน ๗ วัน โดยออกได้ครั้งเดียวโดยอาศัยเหตุแห่งการออกคำสั่งในเหตุการณ์เดียว ดังนั้น จึงไม่อาจถูกขยายระยะเวลาหรือออกคำสั่งใหม่ได้ การคุมขังภายในระยะเวลา ๗ วัน นี้มีขึ้นเพื่อป้องกันการกระทำความผิด และเป็นเวลาที่ให้พนักงานคุมประพฤติเตรียมการร้องขอให้แก้ไขเงื่อนไขคุมประพฤติหรือเฝ้าระวังภายหลังพ้นโทษหรือร้องขอให้มีการคุมขังภายหลังพ้นโทษในกรณีจำเป็น

๔.๔.๖ มาตรการเกี่ยวกับการปล่อยชั่วคราวผู้ที่เคยมีประวัติเป็นผู้กระทำความผิด อุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง ผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรงที่พ้นโทษจากเรือนจำแล้ว อาจถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรงอีก กฎหมายไทยจึงควรกำหนดให้ศาล ที่พิจารณาปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลยดังกล่าว จะต้องพิจารณาประวัติการกระทำความผิดในอดีต ของผู้ต้องหาหรือจำเลยให้รอบด้านก่อนที่จะพิจารณาปล่อยชั่วคราว โดยประวัติที่นำมาพิจารณาคือ รายงานทั้งหลายที่เกี่ยวข้องกับผู้ต้องหาหรือจำเลยที่ได้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรงในคดีก่อน อันประกอบด้วย รายงานการสืบเสาะและพินิจของคดีก่อน รายงานผลการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิด เฉพาะรายในระหว่างรับโทษในเรือนจำ และสำนวนการคุมประพฤติภายหลังพ้นโทษ (ถ้ามี) ประกอบ ดุลพินิจศาลในการอนุญาตให้ปล่อยชั่วคราว

๔.๕ แนวทางการบัญญัติกฎหมายป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิด อุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง

แนวทางในการบัญญัติกฎหมายป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิด อุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรงในประเทศไทยสามารถทำได้สองรูปแบบ คือ

๔.๕.๑ การแก้ไขประมวลกฎหมายอาญาและประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา แม้จะนำมาตรการเฝ้าระวังภายหลังพ้นโทษหรือการคุมขังภายหลังพ้นโทษไปเพิ่มเติม ประมวลกฎหมาย อาญาจะเป็นแนวทางของประเทศที่ใช้ระบบประมวลกฎหมายและเป็นแนวทางที่ดีในการจัดกฎหมาย ให้เป็นระบบ แต่แนวทางดังกล่าวไม่สามารถทำได้ในขั้นตอนเดียว เพราะยังต้องแก้ไขประมวลกฎหมาย วิธีพิจารณาความอาญาในเรื่องของขั้นตอนการเสนอเรื่องให้ศาลออกคำสั่งเฝ้าระวังภายหลังพ้นโทษ หรือคุมขังภายหลังพ้นโทษรวมทั้งต้องดำเนินการแก้ไขพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ฯ และพระราชบัญญัติ คุมประพฤติฯ ให้สอดคล้องกันอีกด้วย

๔.๕.๒ การยกร่างพระราชบัญญัติป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. ข้อดีของการยกร่างพระราชบัญญัติป้องกันการกระทำ ความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง คือ การทำให้กฎหมายที่มีวัตถุประสงค์ เดียวกันรวมอยู่ที่เดียว ทำให้เกิดการนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

๕. บทสรุปและข้อเสนอแนะ

๕.๑ บทสรุป

ผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง ซึ่งประกอบด้วยผู้กระทำความผิด เกี่ยวกับชีวิตร่างกาย และผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับเพศ บางรายยังมีพฤติกรรมเสี่ยงที่จะกระทำความผิด ซ้ำและสร้างอันตรายกับสังคม การป้องกันผู้กระทำความผิดเหล่านี้ไม่ให้กระทำความผิดซ้ำควรอยู่บน หลักการสำคัญสามประการ คือ การคุ้มครองความปลอดภัยของสังคม การแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิด และการคุ้มครองสิทธิของผู้กระทำความผิดอย่างเหมาะสม

กฎหมายไทยในปัจจุบันยังมีข้อจำกัดในการเฝ้าระวังผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรงที่พ้นโทษจากเรือนจำ ทำให้ผู้กระทำความผิดเหล่านี้พ้นโทษจากเรือนจำไปโดยไม่มีเงื่อนไขหรือหน้าที่ใด ๆ ต้องปฏิบัติหรือไม่ต้องอยู่ภายใต้การเฝ้าระวังของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ในขณะที่กฎหมายต่างประเทศไม่ว่าจะเป็นประเทศออสเตรเลีย ประเทศฝรั่งเศส และสหราชอาณาจักร ล้วนแต่มีมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำภายหลังพ้นโทษจากเรือนจำ การปรับปรุงแก้ไขกฎหมายป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรงน่าจะเป็นแนวทางสร้างความปลอดภัยให้แก่สังคม โดยกำหนดมาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดเฉพาะรายตั้งแต่อยู่ในเรือนจำ การคุมประพฤติหรือเฝ้าระวังภายหลังพ้นโทษ (supervision orders) การคุมขังภายหลังพ้นโทษ (detention orders) และการคุมขังฉุกเฉิน (emergency detention orders) ทั้งนี้ ในทุกมาตรการจะต้องกำหนดกระบวนการในการออกคำสั่ง โดยศาลซึ่งเป็นองค์กรอิสระและเป็นกลาง โดยมีการประเมินความเสี่ยงในการกระทำความผิดซ้ำโดยฝ่ายบริหาร คือ พนักงานคุมประพฤติและพนักงานอัยการ และมีการคุ้มครองสิทธิของผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง เช่น สิทธิต่อสู้คดีอย่างเป็นธรรม สิทธิในการมีทนายความ และควรเปิดโอกาสให้ผู้เสียหายเข้ามาให้ข้อสังเกตในการพิจารณาออกคำสั่งต่าง ๆ ด้วย

๕.๒ ข้อเสนอแนะ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

๕.๒.๑ ควรจัดให้มีร่างพระราชบัญญัติการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. เพื่อคุ้มครองสังคมมิให้ได้รับอันตรายจากการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง เพื่อแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรงในขณะที่รับโทษ และคุ้มครองสิทธิของผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรงที่พ้นโทษแล้วอย่างเหมาะสม

๕.๒.๒ ร่างพระราชบัญญัติการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. ควรมีการกำหนดให้มีมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรงดังต่อไปนี้

- ๑) การกำหนดให้มีคณะกรรมการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ
- ๒) การกำหนดให้มีมาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดเฉพาะราย
- ๓) การกำหนดให้มีการคุมประพฤติภายหลังพ้นโทษ (supervision order)
- ๔) การกำหนดให้มีการคุมขังภายหลังพ้นโทษ (detention order)
- ๕) การกำหนดให้มีการคุมขังฉุกเฉิน (emergency detention order)
- ๖) การกำหนดมาตรการปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลยที่เป็นผู้มีประวัติเป็นผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง
- ๗) การกำหนดให้สิทธิอุทธรณ์คำสั่งศาล

กรอบกฎหมายระหว่างประเทศและมาตรการในการป้องกันการกระทำผิดซ้ำในคดีทางเพศ*

กฎหมายระหว่างประเทศและมาตรการในการป้องกันการกระทำผิดซ้ำในคดีทางเพศ แบ่งออกเป็น ๒ มาตรการหลัก ๆ คือ การขึ้นทะเบียนและแจ้งเตือนข้อมูลผู้กระทำผิดทางเพศ และมาตรการฉีดยาเพื่อควบคุมฮอร์โมนทางเพศ

๑. การขึ้นทะเบียนและการแจ้งเตือนข้อมูลผู้กระทำผิดทางเพศ (Sex Offender Registration and Notification)

มาตรการในการขึ้นทะเบียนและการแจ้งข้อมูลผู้กระทำผิดทางเพศได้ถูกบัญญัติเป็นกฎหมายภายในประเทศครั้งแรกที่สหรัฐอเมริกาในปี ค.ศ. ๑๙๙๔ และมีการแพร่กระจายไปใช้ทั่วโลก โดยเมื่อ ค.ศ. ๒๐๑๖ มีทั้งหมด ๒๙ ประเทศ ที่ได้นำมาตรการดังกล่าวมาบังคับใช้ในประเทศของตน ซึ่งประกอบไปด้วย อาร์เจนตินา, ออสเตรเลีย, บราซิล, แคนาดา, ชิลี, ไซปรัส, ฝรั่งเศส, เยอรมนี, อินเดีย, สาธารณรัฐไอร์แลนด์, จาเมกา, เคนยา, มัลดีฟส์, มอลตา, นิวซีแลนด์, ไนจีเรีย (รัฐลากอส), โปรตุเกส, แอฟริกาใต้, เกาหลีใต้, สเปน, ไต้หวัน, ตรินิแดดและโตเบโก, สหราชอาณาจักรและเครือจักรภพแห่งประชาชาติ (เบอร์มิวดา ยิบรอลตาร์ เกิร์นซีย์ ไอล์ออฟแมน นิวเจอร์ซีย์และหมู่เกาะพิตแคร์น) และทุกมลรัฐในสหรัฐอเมริกา

มาตรการดังกล่าวเป็นการนำผู้กระทำผิดทางเพศที่อยู่ในเงื่อนไขที่ต้องขึ้นทะเบียนมาทำการจัดเก็บข้อมูล เช่น ชื่อ นามสกุล ที่อยู่อาศัย ประวัติอาชญากร เป็นต้น เพื่อเป็นฐานข้อมูลที่ช่วยให้การดำเนินการในกระบวนการยุติธรรมหรือภารกิจของหน่วยงานอื่นของรัฐนั้นมีประสิทธิภาพมากขึ้น เช่น การนำข้อมูลไปใช้ในการสืบสวนสอบสวน การตรวจสอบผู้ต้องสงสัยในคดี การชี้ตัวผู้กระทำความผิด การรับบุคคลเข้าทำงาน การออกใบอนุญาตต่าง ๆ การตัดสินใจในการใช้เงื่อนไขการคุมประพฤติ เงื่อนไขการใช้วิธีการเพื่อความปลอดภัยให้เหมาะสมกับประวัติของผู้นั้น เช่น หากเป็นผู้กระทำผิดติดนิสัยที่ชอบกระทำชำเราเด็กหรือเยาวชน สิ่งที่ต้องกำหนดคือ ห้ามให้เข้าเขตที่มีเด็กอยู่เป็นจำนวนหนึ่ง การห้ามเข้าไปในบริเวณโรงเรียน สถานเลี้ยงเด็กในยามวิกาล หรือการห้ามให้เขาประกอบอาชีพที่มีโอกาสได้อยู่กับเด็กหรือเยาวชนเป็นการส่วนตัว เช่น การเป็นครูสอนพิเศษที่บ้าน เป็นยามหรือภารโรงที่โรงเรียน เป็นต้น ผู้กระทำผิดทางเพศที่ถูกขึ้นทะเบียนแล้วมีหน้าที่ต้องแจ้งข้อมูลของตนต่อหน่วยงานรัฐตามระยะเวลาที่กำหนด หรือหากมีข้อมูลที่เปลี่ยนแปลงไปก็ต้องมาแจ้งต่อเจ้าหน้าที่เช่นกัน เช่น การเปลี่ยนแปลงชื่อ นามสกุล (บางประเทศไม่สามารถเปลี่ยนชื่อ สกุลได้) หรือย้ายที่อยู่อาศัย ย้ายที่ทำงาน เป็นต้น

กรณีตัวอย่างจากต่างประเทศ

สหรัฐอเมริกา

รัฐแคลิฟอร์เนียเป็นรัฐแรกที่นำระบบการขึ้นทะเบียนผู้กระทำผิดทางเพศมาบังคับใช้ ในปี ค.ศ. ๑๙๘๗ ต่อมาในปี ค.ศ. ๑๙๙๔ Jacob Wetterling Crimes Against Children and Sexually Violent Offender Registration Act หรือที่เรียกว่า Wetterling Act ได้ผ่านความเห็นชอบจากสภาองเกรส อันมีผลให้มีการจัดตั้งระบบการขึ้นทะเบียนผู้กระทำผิดทางเพศในระดับสหพันธรัฐ

* สำนักงานกิจการยุติธรรม, “รายงานสรุป กรอบกฎหมายและมาตรการในการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในคดีทางเพศ,” สืบค้นเมื่อวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕, <https://bit.ly/3JK3JFT>.

โดยเน้นผู้กระทำผิดทางเพศที่มีประวัติอาชญากรรมทางเพศจำนวนมาก นอกเหนือจาก Wetterling Act แล้ว สหรัฐอเมริกามีกฎหมายที่สำคัญอีกฉบับหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดให้ผู้กระทำผิดทางเพศแจ้งข้อมูลของตนต่อเจ้าหน้าที่รัฐ คือ Megan's Law กฎหมายฉบับนี้ได้กำหนดให้ทุกรัฐในสหรัฐอเมริกาพัฒนาปรับปรุงระบบการขึ้นทะเบียนในรัฐของตนเพื่อเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างรัฐต่าง ๆ ภายในประเทศ อย่างไรก็ตาม Megan's Law ได้ถูกผนวกรวมกับ Adam Walsh Child Protection and Safety Act ในปี ค.ศ. ๒๐๐๖ โดยได้นำ Sex Offender Registration and Notification Act (SORNA) ที่กำหนดหลักเกณฑ์ทั้งเรื่องการขึ้นทะเบียนผู้กระทำผิดทางเพศและการแจ้งเตือนภัยแก่สาธารณชนเข้าไว้ด้วยกันด้วย

แคนาดา

การขึ้นทะเบียนทางเพศในแคนาดาแบ่งออกเป็นสองระดับ คือ ระดับรัฐและสมาพันธรัฐ โดยในปี ค.ศ. ๒๐๐๑ รัฐออนแทรีโอ (Ontario) เป็นรัฐแรกที่เริ่มต้นใช้ระบบการขึ้นทะเบียนทางเพศ ต่อมาในปี ค.ศ. ๒๐๐๔ สำนักทะเบียนผู้กระทำผิดทางเพศระดับชาติแคนาดา (Canadian National Sex Offender Registry) ได้เสนอให้มีกฎหมายว่าด้วยการขึ้นทะเบียนข้อมูลของผู้กระทำผิดทางเพศ ซึ่งเรียกว่า Sex Offender Information Registration Act (SOIRA) เพื่อปราบปรามการกระทำผิดทางเพศและเพื่อป้องกันผู้บริสุทธิ์ในสังคม ซึ่งในแต่ละรัฐก็ได้ผ่านข้อบังคับในการลงทะเบียนผู้กระทำผิดทางเพศ แต่สิ่งที่แตกต่างจากระบบการขึ้นทะเบียนผู้กระทำผิดทางเพศในสหรัฐอเมริกาคือ สาธารณชนยังคงถูกจำกัดการเข้าถึงข้อมูลของผู้กระทำผิดทางเพศที่ขึ้นทะเบียน การแจ้งเตือนจะกระทำในกรณีที่ผู้กระทำผิดทางเพศต่อเด็กและมีความเสี่ยงสูงที่จะกระทำผิดซ้ำเท่านั้น

อังกฤษ

มีการออกกฎหมาย Sex Offenders Act ๑๙๙๗ กฎหมายฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ให้ ผู้กระทำผิดทางเพศต้องแจ้งข้อมูลส่วนตัวของตนต่อตำรวจ รวมทั้งหากต่อมาผู้กระทำผิดย้ายถิ่นที่อยู่ก็ต้องแจ้งถิ่นที่อยู่ใหม่แก่เจ้าหน้าที่ตำรวจทุกครั้งภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดด้วย โดยกฎหมายได้กำหนดประเภทของบุคคลที่ต้องกรอกข้อมูล อาทิ บุคคลที่ได้ถูกตัดสินว่าได้กระทำความผิดเกี่ยวกับเพศหรือบุคคลที่ได้รับโทษจำคุก หรืออยู่ระหว่างการถูกกักขัง หรืออยู่ระหว่างการคุมประพฤติโดยการให้บริการชุมชน อันเนื่องมาจากการกระทำความผิดเกี่ยวกับเพศ หรือเป็นผู้ที่ถูกควบคุมตัวอยู่ในโรงพยาบาลหรืออยู่ภายใต้การดูแลของเจ้าหน้าที่ อันเนื่องมาจากการกระทำความผิดเกี่ยวกับเพศ

ฝรั่งเศส

มีมาตรการในการขึ้นทะเบียนผู้กระทำผิดทางเพศ (Sex Offender Registration) เช่น ความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเรา กระทำชำเราเด็ก ความผิดในการล่วงละเมิดทางเพศ กระทำอนาจารเด็ก นอกจากนั้นยังมีประเภทความผิดอื่นที่ต้องขึ้นทะเบียนด้วย เช่น ความผิดฐานฆ่าผู้อื่น รวมถึงเหยื่อที่เป็นเด็ก กระทำชำเราและฆ่า การฆ่าที่มีลักษณะการใช้กำลังรุนแรง วิธีโหดร้าย หรือมีลักษณะเป็นการทรมานเหยื่อ เป็นต้น ความผิดต่อร่างกาย เช่น ความผิดฐานทำร้ายร่างกาย ทารุณกรรมผู้อื่น รวมถึงเหยื่อที่เป็นเด็ก

ประเทศฝรั่งเศสใช้ระบบฐานข้อมูลผู้กระทำผิดทางเพศที่เรียกว่า “The National Automated Sex Offenders Register” ฐานข้อมูลนี้ถูกสร้างขึ้นเมื่อปี ค.ศ. ๒๐๐๕ เพื่อปกป้องและคุ้มครองเด็กและเยาวชนฝรั่งเศสจากการถูกละเมิดหรือคุกคามทางเพศ อย่างไรก็ตาม รัฐบาลฝรั่งเศสก็มิได้เปิดโอกาสให้ประชาชนทั่วไปเข้าถึงข้อมูลผู้กระทำผิดทางเพศได้อย่างง่ายดายนัก คงให้แต่เฉพาะผู้ที่มีอำนาจทางตุลาการและเจ้าหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้องเท่านั้นที่สามารถเข้าตรวจสอบข้อมูลผู้กระทำผิดทางเพศได้ โดยผู้กระทำผิดทางเพศที่เป็นเด็กอายุไม่เกิน ๑๓ ปี ไม่ต้องขึ้นทะเบียนผู้กระทำผิดทางเพศ หากเป็นกรณีอายุระหว่าง ๑๓ - ๑๘ ปี จะไม่ขึ้นทะเบียนก็ได้ เว้นแต่ศาลพิจารณาแล้วเห็นว่าต้องขึ้นทะเบียน

ระยะเวลาในการขึ้นทะเบียน และการแจ้งข้อมูลผู้กระทำผิดทางเพศ

- ผู้กระทำผิดทางเพศที่ถูกลงโทษจากคุกเป็นระยะเวลาตั้งแต่ ๑๐ ปีขึ้นไป จะถูกขึ้นทะเบียนเป็นเวลา ๓๐ ปี

- ผู้กระทำผิดทางเพศที่ถูกลงโทษจำคุก หรือถูกลงโทษอย่างอื่นอันมิใช่ผู้กระทำผิดทางเพศที่ต้องขึ้นทะเบียนตามกรอบระยะเวลาข้างต้นจะถูกขึ้นทะเบียนเป็นเวลา ๒๐ ปี

สาธารณรัฐไอร์แลนด์

ได้บัญญัติกฎหมายว่าด้วยผู้กระทำผิดทางเพศออกมาในปี ค.ศ. ๒๐๐๑ เรียกว่า “Sex Offenders Act 2001” ซึ่งกำหนดให้ผู้กระทำผิดทางเพศตามพระราชบัญญัตินี้ต้องแจ้งข้อมูลของตนต่อสำนักงานตำรวจแห่งชาติ รัฐบาลไอร์แลนด์คาดหวังไว้ว่านอกจากกฎหมายฉบับนี้จะช่วยเจ้าหน้าที่ตำรวจในการติดตามตรวจสอบผู้กระทำผิดทางเพศที่หลบหนีเข้าประเทศอื่นได้แล้ว ยังสามารถป้องกันผู้กระทำผิดทางเพศจากประเทศอื่นหลบหนีเข้าประเทศไอร์แลนด์ด้วยเช่นกัน แต่ที่น่าแปลกคือ แม้ว่ากฎหมายฉบับนี้ไม่มีบทบัญญัติว่าด้วยเรื่องการขึ้นทะเบียนผู้กระทำผิดทางเพศไว้แต่ระบบการขึ้นทะเบียนดังกล่าวกลับได้รับความนิยมใช้อย่างเป็นทางการภายในประเทศไอร์แลนด์

๒. การใช้ยาเพื่อควบคุมฮอร์โมนเพศ

จุดมุ่งหมายคือการลดฮอร์โมนเทสโทสเตอโรนให้อยู่ในระดับเหมือนอยู่ในช่วงก่อนวัยหนุ่มสาว ซึ่งจะเป็นวิธีการช่วยลดความต้องการทางเพศของผู้กระทำผิด อีกทั้งช่วยลดจินตนาการทางเพศและลดพฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศ จากการศึกษาข้อมูล ณ ปัจจุบันมีประเทศ (มลรัฐ) ที่ใช้มาตรการนี้อยู่ประมาณ ๔๐ ประเทศ

สหรัฐอเมริกา มี ๑๐ มลรัฐที่มีการใช้ยาเพื่อควบคุมฮอร์โมนทางเพศ

รัฐแคลิฟอร์เนีย เป็นมลรัฐแรกในการใช้ยา Medroxyprogesterone Acetate (เพื่อลดความต้องการทางเพศ) หรือให้พักการลงโทษ ร่วมกับการให้ยาสำหรับผู้กระทำผิดครั้งแรกไม่ว่าจะเป็นการร่วมเพศทางทวารหนัก การมีเพศสัมพันธ์ทางช่องปากและการล่วงละเมิดทางเพศ หากเป็นการกระทำต่อเหยื่อที่มีอายุไม่เกิน ๑๓ ปี และถ้าหากเป็นการกระทำความผิดซ้ำต้องได้รับยานี้ทันที ซึ่งอยู่ภายใต้บังคับของกฎหมาย The Penal Code of California ที่ออกมาในปี ค.ศ. ๑๙๙๖ โดยจะใช้ยาภายใน ๑ สัปดาห์ก่อนที่จะถูกปล่อยตัวออกจากที่คุมขัง และยังคงต้องได้รับการรักษาจนกว่าคณะกรรมการกรมราชทัณฑ์เห็นว่าการรักษาโรคนี้นี้จะไม่มีคามจำเป็นอีกต่อไป

รัฐฟลอริดา

มีกฎหมายอนุญาตให้ใช้ยาบำบัดรักษาด้วย medroxyprogesterone acetate (MPA) ตั้งแต่ปี ค.ศ. ๑๙๙๗ ในกรณีความผิดที่เป็นการล่วงละเมิดทางเพศทั้งหมดตาม Florida Statutes Section 794.011 ได้แก่ การล่วงล้ำทางปาก ทวารหนัก หรืออวัยวะเพศหญิง หรือทั้งหมดโดยอวัยวะเพศของผู้นั้น หรือการล่วงล้ำทางปาก ทวารหนัก หรืออวัยวะเพศหญิงโดยวัตถุใด ๆ โดยที่หากจำเลย ถูกตัดสินว่ากระทำความผิดเกี่ยวกับเพศ ตามมาตรา ๗๙๔.๐๑๑ ศาลอาจให้จำเลยได้รับการบำบัดรักษา ด้วยการใช้ยาดังกล่าว หากเป็นกรณีกระทำความผิดซ้ำ ศาลต้องตัดสินให้จำเลยเข้ารับการรักษาศาลกำหนดให้เข้ารับการรักษาดำเนินการใช้ยา MPA เมื่อได้รับความเห็นจากผู้เชี่ยวชาญทางการแพทย์ว่า จำเลยเป็นผู้มีความเหมาะสมกับการรักษา และการพิจารณาดังกล่าวต้องทำภายในระยะเวลา ๖๐ วัน นับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษา และการรักษาด้วยยา MPA จะจัดตามตารางที่ควบคุมโดยกรมราชทัณฑ์ ถ้าจำเลยไม่ปรากฏตัวตามที่กรมราชทัณฑ์กำหนดเพื่อการรักษา หรือปฏิเสธการรักษาด้วยยา MPA จำเลยมีความผิดอาญาระดับที่ ๒ ระยะเวลาของโทษจากคุกคือ ๑๕ ปี ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๗๗๕.๐๘๒ มาตรา ๗๗๕.๐๘๓ หรือมาตรา ๗๗๕.๐๘๔

รัฐมอนทานา

Sexual Crimes Chemical Treatment Of Sex Offenders ที่ออกมาในปี ค.ศ. ๑๙๙๗ ให้ใช้มาตรการในกรณีกระทำความผิดครั้งแรกในความผิดการกระทำรุนแรงทางเพศ การร่วมเพศ โดยปราศจากความยินยอม การร่วมเพศระหว่างผู้มีสายเลือดเดียวกันที่ผู้เสียหายอายุน้อยกว่า ๑๖ ปี ศาลจะใช้ดุลพินิจในการให้สารเคมี MPA หรือสารเคมีอื่นที่เป็นลักษณะเดียวกันกับ MPA หรือการให้ยาอื่น ๆ ที่ผ่านการรับรองความปลอดภัยทางการแพทย์ แต่หากเป็นความผิดครั้งที่ ๒ ผู้กระทำความผิดจะถูกบังคับให้รับสารทันที แต่ต้องแจ้งความยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษร โดยเฉพาะเรื่องผลข้างเคียงจากการใช้ยา มาตรการนี้ไม่มีการผ่านการวิเคราะห์หรือประเมินผลทางจิตใจ โดยจะได้รับสารเคมี ๑ สัปดาห์ ก่อนปล่อยตัว และรับยาจนกว่าคณะกรรมการของกรมราชทัณฑ์จะเห็นว่าไม่จำเป็นต้องรักษา

รัฐโอเรกอน

ในปี ค.ศ. ๑๙๙๙ รัฐโอเรกอนได้แก้ไขกฎหมาย chapter 144 section 144.625 Hormone or antiandrogen pilot treatment program ให้ผู้กระทำความผิดทางเพศทุกคนต้องเข้ารับสารเคมี แต่ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมเป็นรายบุคคล ทั้งนี้ ต้องไม่มีข้อบ่งห้ามทางการแพทย์ว่าห้ามรับสารเคมี และจะต้องแจ้งความยินยอมโดยเป็นลายลักษณ์อักษรโดยเฉพาะเรื่องผลข้างเคียงจากการใช้ยา และผู้รับยาจะต้องตระหนักถึงผลของการรับยาด้วย โดยแพทย์ผู้ชำนาญการจะเป็นผู้ประเมินผล ทั้งนี้ ผู้กระทำความผิดจะได้รับทัณฑ์บน โดยจะเป็นผู้ถูกกำหนดให้ต้องได้รับบทลงโทษ หากไม่ให้ความร่วมมือในการฉีดสารเคมีหรือฉีดสารเคมีอื่นเพื่อลบล้างประสิทธิภาพของสารเคมีที่กรมราชทัณฑ์ฉีดให้ มาตรการนี้จะใช้จนกว่าคณะกรรมการพิจารณาการพักโทษหรือการพิจารณาหลังปล่อยตัวนักโทษจะเห็นสมควรให้หยุด โดยผู้รับยาจะต้องเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายในการฉีดสารเคมีทั้งหมด

รัฐจอร์เจีย

ภายใต้กฎหมาย Code of Georgia Annotated ที่ออกมาในปี ค.ศ. ๒๐๐๖ ศาลจะใช้ดุลพินิจในการให้ MPA หรือสารเคมีอื่นที่เป็นลักษณะเดียวกันกับ MPA ทั้งในส่วนที่เป็นการกระทำผิดทางเพศครั้งแรกต่อเด็กที่อายุน้อยกว่า ๑๗ ปี โดยเป็นการกระทำที่อุกฉกรรจ์ การทำร้ายร่างกายเด็กหรือการร่วมเพศโดยทางทวารหนัก และการกระทำผิดครั้งที่ ๒ หากเป็นการกระทำผิดทางเพศต่อเด็กต้องผ่านการประเมินโดยจิตแพทย์หรือผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับจิตเวชที่มีความเชี่ยวชาญเรื่องการกระทำผิดทางเพศต่อเด็กโดยเฉพาะ และต้องมีหนังสือแจ้งความยินยอมที่แสดงผลข้างเคียงเกี่ยวกับยาด้วย ผู้กระทำผิดจะได้รับสารเคมีจนกว่าจะแสดงให้เห็นว่าไม่มีความจำเป็นต้องได้รับอีกต่อไป

รัฐหลุยเซียนา

มีมาตรการใช้ยา MPA ในปี ค.ศ. ๒๐๐๘ โดยศาลสั่งให้ใช้ยารักษาหรือศาลอาจสั่งให้ทำหมันได้ (Physical Castration) โดยผู้กระทำผิดต้องยินยอม โดยใช้กับกรณีต่าง ๆ ดังนี้

๑. การข่มขืนในระดับแรก คือ การข่มขืนซึ่งกระทำโดยบุคคลที่มีอายุ ๖๕ ขึ้นไป และผู้ถูกกระทำมิได้ยินยอมในกรณีดังต่อไปนี้ เช่น หยื่อได้ขัดขวางแล้วแต่ไม่สามารถขัดขวางได้ ผู้กระทำมีอาวุธ หยื่อมีอายุต่ำกว่า ๑๓ ปี มีผู้กระทำความผิดตั้งแต่ ๒ คนขึ้นไป เป็นต้น

๒. การข่มขืนในระดับสอง คือ การข่มขืนที่ผู้ถูกกระทำมิได้ยินยอม ในกรณีดังนี้ เช่น เมื่อหยื่อได้ต่อต้านหรือป้องกันแล้วแต่ไม่สามารถต่อต้านได้ หยื่อไม่มีความสามารถในการป้องกันอันเนื่องมาจากผิดปกติบางอย่างที่เกิดขึ้นต่อร่างกายหรือจิตใจอันเนื่องมาจากการใช้ยา หรือความรู้ของหยื่อ

๓. การกระทำการทางเพศที่ก่อให้เกิดความเสียหายหรือบาดเจ็บสาหัสแก่ผู้ถูกกระทำ เช่น การสัมผัสของทวารหนักหรืออวัยวะเพศของหยื่อโดยผู้กระทำความผิดโดยใช้เครื่องมือหรือส่วนใดส่วนหนึ่งของร่างกายของผู้กระทำความผิด หรือส่วนใดส่วนหนึ่งของร่างกายของหยื่อ

๔. การล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศที่กระทำโดยบุคคลอายุมากกว่า ๑๗ ปี กระทำต่อบุคคลอายุต่ำกว่า ๑๗ ปี โดยที่ผู้กระทำและผู้ถูกกระทำมีอายุแตกต่างกัน ๒ ปี หรือบุคคลที่มีความพิการทางร่างกายและจิตใจ

๕. การมีเพศสัมพันธ์กับบุคคลที่เป็นเพศเดียวกันหรือเพศตรงกันข้าม หรือกับญาติพี่น้องในกรณีที่หยื่ออายุต่ำกว่า ๑๗ ปี และผู้กระทำอายุมากกว่าหยื่ออย่างน้อย ๓ ปี หยื่อได้ขัดขืนแล้วแต่ไม่เป็นผล หยื่อได้ถูกข่มขู่ว่าจะได้รับอันตรายร้ายแรงทั้งทางร่างกายและจิตใจ เป็นต้น

รัฐเท็กซัส

เท็กซัสเป็นมลรัฐเดียวที่มีกำหนดให้ผ่าตัดทำหมัน โดยปี ค.ศ. ๒๐๑๑ กฎหมาย Texas Government Code 501.061 Orchiectomy for Certain Sex Offenders กำหนดให้ผู้กระทำผิดทางเพศในการกระทำอนาจารกับเด็กหรือความรุนแรงทางเพศทุกฐานความผิด สามารถแสดงความสมัครใจในการเข้ารับการผ่าตัดเพื่อทำหมันได้ แต่ต้องได้รับความยินยอมที่ผ่านกระบวนการให้คำปรึกษาจากจิตแพทย์หรือนักจิตวิทยาผู้ที่มีความเชี่ยวชาญและมีประสบการณ์ให้การให้คำแนะนำปรึกษาต่อผู้กระทำผิดทางเพศจะเป็นผู้ประเมินจิตใจผู้กระทำผิดนั้นว่ามีความเหมาะสมที่จะเข้ารับการผ่าตัดทำหมัน ผู้กระทำผิดต้องลงนามให้ความยินยอมในทุกขั้นตอนด้วย

รัฐไอโอวา

Iowa Code 903B SEX OFFENDER SPECIAL SENTENCING AND HORMONE TREATMENT ที่ออกในปี ค.ศ. ๒๐๑๑ กำหนดให้การกระทำครั้งแรกที่เป็นความผิดทางเพศที่รุนแรงต่อเด็กอายุไม่เกิน ๑๓ ปี ศาลจะใช้ดุลพินิจในการให้ยาหรือให้ผ่าตัดด้วยความสมัครใจ แต่หากเป็นการกระทำผิดครั้งที่ ๒ ผู้กระทำผิดจะต้องถูกบังคับให้เข้ารับสารเคมีหรือการผ่าตัด เว้นแต่ถ้าการกระทำผิดนั้นไม่กระทบต่อผู้เสียหาย ทั้งนี้ ไม่ปรากฏกฎว่าต้องมีการแจ้งความยินยอมโดยลายลักษณ์อักษร

รัฐวิสคอนซิน

กฎหมาย Sexually violent person commitments.๙๘๐.๐๘ Supervised release; procedures, implementation, revocation ที่ออกในปี ค.ศ. ๒๐๑๒ ให้ศาลจะใช้ดุลพินิจในทุกความผิด แต่ศาลอาจจะถามความสมัครใจของผู้กระทำผิดว่ามีความประสงค์ในการเข้ารับฉีดยา Antiandrogen หรือสารเคมีให้ผลในลักษณะเดียวกันหรือไม่ หากเป็นการกระทำผิดทางเพศที่กระทำต่อเด็ก ต้องเป็นเด็กที่อายุต่ำกว่า ๑๓ ปี แต่หากเป็นการกระทำผิดทางเพศต่อเด็กที่เป็นความผิดระดับที่สองตามกฎหมายของวิสคอนซิน อาทิ การบังคับขืนใจให้มีการสัมผัสทางกายซึ่งเป็นผลให้เกิดบาดแผล มีการติดเชืหรือเกิดความทรมานทางจิตใจ การกระทำรุนแรงทางเพศที่ได้รับความช่วยเหลือจากบุคคลอื่น การมีเพศสัมพันธ์โดยอีกฝ่ายถูกวางยาให้หมดสติ ผู้ดูแลมีเพศสัมพันธ์กับผู้อยู่ในความดูแล/คนไข้ ผู้คุมขัง หรือผู้มีอำนาจลงทัณฑ์ มีเพศสัมพันธ์กับนักโทษหรือผู้ทำทัณฑ์บน ต้องเป็นการกระทำต่อผู้มีอายุ ๑๓ - ๑๕ ปี โดยมีกระบวนการในการประเมินผลทางจิตใจผ่านแพทย์หรือผู้เชี่ยวชาญ แต่ศาลจะตั้งผู้ตรวจสอบพฤติกรรมผู้กระทำผิดเพื่อพิจารณา มาตรการนี้ใช้เวลาภายใน ๑๒๐ วันนับแต่ศาลได้รับผลการพิจารณาจากผู้ตรวจสอบพฤติกรรมของผู้กระทำผิด

รัฐอลาบามา

ในปี ค.ศ. ๒๐๑๙ รัฐอลาบามาได้ออกกฎหมายอนุญาตให้มีการฉีดยาเคมีลดความต้องการทางเพศ บังคับใช้แก่นักโทษที่กระทำความผิดเกี่ยวกับเพศที่อายุมากกว่า ๒๑ ปีขึ้นไป กระทำต่อเด็กอายุไม่เกิน ๑๓ ปี (โดยเป็นความผิดที่กำหนดไว้ใน Section 15-20A-5, Code of Alabama 1975 ซึ่งมีทั้งหมด ๓๙ ประเภท เช่น ผู้ที่มีอายุตั้งแต่ ๑๖ ปี ขึ้นไป กระทำความผิดทางเพศกับเด็กอายุไม่เกิน ๑๒ ปี โดยอาศัยความอ่อนแอด้านร่างกายหรือจิตใจของผู้นั้น ผู้ที่มีอายุตั้งแต่ ๑๖ ปีขึ้นไป กระทำความผิดทางเพศกับเด็กอายุมากกว่า ๑๒ ปี แต่ไม่เกิน ๑๖ ปี โดยผู้กระทำต้องมีอายุมากกว่าผู้ถูกกระทำอย่างน้อย ๒ ปี การข่มขืนเด็กอายุต่ำกว่า ๑๒ ปี การกระทำอนาจาร การร่วมประเวณีระหว่างพี่น้อง การค้ามนุษย์ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องทางเพศ การบังคับให้บุคคลอื่นหรือเด็กอายุต่ำกว่า ๑๖ ปี เป็นโสเภณี การเป็นธุระจัดหาโสเภณีหรือหาผลกำไรจากการค้าประเวณีเด็กอายุไม่เกิน ๑๘ ปี การเดินทางท่องเที่ยวเพื่อจุดประสงค์กิจการทางเพศที่ผิดกฎหมาย การจัดหาหรือจัดจ้างเด็กอายุมากกว่า ๑๐ ปี แต่ไม่เกิน ๑๘ ปี เพื่อวัตถุประสงค์ในการค้าประเวณี เป็นต้น โดยศาลจะมีคำสั่งให้ใช้ยากับนักโทษอย่างน้อย ๑ เดือน ก่อนถูกปล่อยตัวโดยต้องถูกคุมประพฤติ ทั้งนี้ผู้เข้ารับการรักษา (นักโทษ) จะต้องแสดงความยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษรและจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายทั้งหมดที่เกี่ยวข้อง ต้องเข้ารับการรักษาอย่างต่อเนื่องจนกว่าศาลจะมีคำสั่งให้ยกเลิกการรักษา โดยมีกระทรวงสาธารณสุขเป็นผู้ดูแลในการรักษา ทั้งนี้ ผู้ถูกคุมประพฤติที่ได้รับการรักษามีสิทธิที่จะบอกยกเลิกการรักษาได้ทุกเมื่อ โดยผู้นั้นจะต้องถูกควบคุมตัวโดยกรมราชทัณฑ์ตามระยะเวลาที่ได้กำหนดไว้ในคำพิพากษาที่เหลือ

ยุโรป

เดนมาร์ก

มีการใช้ยากับผู้กระทำความผิดที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศ ผู้กระทำความผิดซึ่งศาลพิพากษาจำคุกห้าปีสำหรับความผิดฐานข่มขืน การร่วมประเวณีที่ผิดศีลธรรมมีเพศสัมพันธ์กับเด็ก อาชญากรรมทางเพศที่หยาบช้า โดยเป็นทางเลือกของการลงอาญา ซึ่งขึ้นอยู่กับโทษจำคุกตามคำพิพากษา ซึ่งผู้กระทำความผิดยินยอมและสมัครใจที่จะเข้ารับการรักษา สามารถใช้ยารักษาได้ทั้งในเรือนจำ และกรณีได้รับการพักโทษ คุณสมบัติ มีกำหนดระยะเวลารักษาไม่น้อยกว่า ๒ ปี

สาธารณรัฐเช็ก

ศาลจะกำหนดการบำบัดรักษาควบคู่กับการลงโทษสำหรับความผิดกรณีการเบี่ยงเบนทางจิตหรือการเบี่ยงเบนทางเพศที่ร้ายแรง โดยคำตัดสินของศาลได้รับการเสนอแนะจากจิตแพทย์และผู้เชี่ยวชาญด้านพฤติกรรมทางเพศสำหรับกรณีของการบำบัดรักษา ส่วนระยะเวลาและวิธีการบำบัดรักษาศาลไม่ได้กำหนด ซึ่งศาลอาจสั่งให้บำบัดรักษาแบบผู้ป่วยนอก แต่หากเป็นกรณีที่อันตราย ศาลจะสั่งให้มีการบำบัดรักษาแบบผู้ป่วยในก็ได้ การรักษาจะเริ่มหลังจากมีการจำคุกแล้ว เมื่อระยะเวลาจำคุกตามคำพิพากษาสิ้นสุดลง การบำบัดรักษาต้องดำเนินการเท่าที่จำเป็นเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ ถ้าระยะเวลาในการรักษาในคุกไม่เพียงพอต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของการรักษา ศาลอาจตัดสินใจให้มีการรักษาต่อเนื่องในสถานพยาบาลแบบผู้ป่วยนอกและต้องไม่เกิน ๒ ปี แต่ศาลสามารถขยายระยะเวลาได้อีกไม่เกิน ๒ ปี

ฝรั่งเศส

โดยทั่วไปผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับเพศต่อเด็กจะได้รับการพิจารณาว่าเป็นผู้ที่ชื่นชอบมีเพศสัมพันธ์กับเด็ก ที่มีกแสดงออกมาเข้มแข็งแต่ไม่สามารถระงับอารมณ์ทางเพศในเด็กได้ ผลทางสังคมต่อผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับเพศ มี ๒ ประการ คือ ทางอาญา และทางการแพทย์ โดยเมื่อบุคคลกระทำความผิดครั้งแรกต่อเด็ก บุคคลเหล่านี้เมื่อได้รับการคุมขัง บางเดือนอาจมีโอกาสนในการได้รับการบำบัดรักษา โดยการใช้ยาควบคู่กับการบำบัดรักษาทางจิต ถ้าบุคคลปฏิเสธ บุคคลจะได้อยู่ติดสินลงโทษจำคุก ๕ - ๒๐ ปี ขึ้นอยู่กับความรุนแรงและจำนวนการข่มขืนก่อนหน้านี้ การบำบัดรักษาต้องอยู่ภายใต้ความยินยอมโดยสมัครใจ ปัจจัยที่ได้รับการพิจารณา คือ อายุของเหยื่อ ประเภทของผู้กระทำและความผิดปกติทางจิต

เอสโตเนีย

เป็นมาตรการบำบัดรักษาแทนการจำคุกสำหรับความผิดทางเพศซึ่งมีโทษจำคุกตั้งแต่ ๖ เดือน ถึง ๒ ปี เฉพาะกรณีผู้ซึ่งต้องรับการบำบัดรักษาเป็นการเฉพาะ อันเนื่องมาจากภาวะที่ไม่สามารถควบคุมอารมณ์ทางเพศได้ โดยการกระทำความผิดที่อยู่ในขอบเขต ได้แก่ ข่มขืนหรือเข้าร่วมการกระทำทางเพศแก่เด็กอายุน้อยกว่า ๑๘ ปี ข่มขืนหรือเข้าร่วมการกระทำทางเพศแก่บุพการีพ่อแม่บุญธรรม เครือญาติในครอบครัว ซื่อบริการทางเพศเด็กอายุน้อยกว่า ๑๘ ปี ให้ใช้การบำบัดรักษาตั้งแต่การกระทำความผิดครั้งแรก โดยกำหนดเป็นเงื่อนไขบังคับก่อนที่ศาลจะพิจารณาปล่อยตัว เงื่อนไขในการรักษานั้น ผู้กระทำความผิดต้องได้รับโทษจำคุกมาแล้วไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน ต้องให้ความยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษร (written consent) ว่าได้รับฟังผลกระทบทั้งหมดที่อาจเกิดขึ้นจากการบำบัดรักษา มีการตรวจสอบภาวะความผิดปกติทางจิต จะดำเนินการโดยผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

forensic sexology หรือ forensic psychiatry การบำบัดรักษาจะต้องใช้ระยะเวลาไม่ต่ำกว่า ๑๘ เดือน แต่ไม่ถึง ๓ ปี กรณี การบำบัดรักษาสัมฤทธิ์ผล ศาลจะพิจารณาผลการบำบัดรักษา เป็นเงื่อนไขบังคับก่อนการพิจารณาให้ปล่อยตัว การบำบัดรักษาผู้กระทำความผิดแบ่งออกเป็น ๒ ประเภท (๑) การบำบัดรักษาแบบผู้ป่วยใน (in-patient treatment) เป็นการบำบัดรักษาภายใน สถานบำบัด (๒) การบำบัดรักษาแบบผู้ป่วยนอก (out-patient treatment) เป็นการบำบัดรักษาโดยใช้ ยาและนำระบบการควบคุมแบบอิเล็กทรอนิกส์ (electronic surveillance) มาบังคับใช้ และให้ หมายรวมผู้กระทำความผิดในลักษณะนี้เป็นผู้กระทำความผิดที่มีความผิดปกติทางจิต (psychotropic substances) ซึ่งต้องอยู่ในการกำกับดูแลของพนักงานคุมประพฤติ และศาลมีอำนาจที่จะสั่งให้มีการ ตรวจสอบความผิดปกติทางจิตของผู้กระทำความผิดดังกล่าวเพียงเท่าที่จำเป็นตามที่รัฐซึ่งผู้กระทำ ความผิดจะพักอาศัย และจะต้องใช้การควบคุมตัวแบบอิเล็กทรอนิกส์ในพื้นที่ที่ได้กำหนดไว้ กรณี ผู้กระทำความผิดไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่ผู้ควบคุมกำหนด ให้พนักงานคุมประพฤตินำหนังสือแจ้ง ตักเตือนไปยังผู้กระทำความผิดนั้น หรือให้ศาลมีคำสั่งกำหนดให้มีข้อปฏิบัติเพิ่มเติมในการตรวจสอบ ภาวะความผิดปกติทางจิต เพื่อควบคุมตัวผู้กระทำความผิดโดยใช้ระบบอิเล็กทรอนิกส์ต่อไป หรือพิจารณาสั่งให้มีการจำคุกผู้กระทำความผิด นอกจากนี้ หากผู้กระทำความผิดขอยุติการเข้ารับการ บำบัดรักษาก่อนสิ้นสุดกระบวนการบำบัดรักษา หรือแพทย์มีความเห็นให้ยุติการบำบัดรักษา อันเนื่องมาจากผลกระทบใด ๆ ที่อาจเกิดขึ้นในการบำบัด หรือด้วยเหตุผลอื่นทางการแพทย์ ศาลอาจ พิจารณาสั่งให้จำคุกผู้กระทำความผิดกรณีผู้กระทำความผิดได้กระทำความผิดขึ้นใหม่ อันมีโทษจำคุก ในระหว่างการเข้ารับการบำบัดรักษา ให้หน่วยงานซึ่งดำเนินการบำบัดรักษายุติการบำบัดและให้ รวมโทษตามคำพิพากษาคั้งก่อนซึ่งไม่ได้บังคับแก่ผู้กระทำความผิดมารวมเข้ากับโทษของการกระทำ ความผิดครั้งใหม่โดยอนุโลม

เกาหลีใต้

ภายใต้พระราชบัญญัติการรักษาโดยใช้ยากับผู้กระทำความผิดทางเพศ (Act on Pharmacologic Treatment of Sex Offenders Sexual Impulses) พนักงานอัยการอาจขอให้ศาล ออกคำสั่งการรักษาด้วยยาแก่ผู้กระทำความผิดที่มีอายุตั้งแต่ ๑๙ ปีขึ้นไป ที่กระทำผิดต่อผู้เยาว์อายุ ไม่เกิน ๑๖ ปี โดยมี ขั้นตอนดังนี้

- พนักงานอัยการจะร้องขอให้ศาลมีคำสั่งรักษาพยาบาลหลังจากบุคคลที่ถูกสั่งให้เข้ารับ การรักษาพยาบาลได้รับการวินิจฉัยหรือประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญด้านสุขภาพจิต
- การร้องขอให้มีการรักษาพยาบาลนั้นจะต้องดำเนินการหลังจากการพิจารณาคดีเข้มข้น ทางเพศ
- เมื่อศาลไต่สวนแล้วเห็นว่าจำเป็นต้องรักษาพยาบาล ศาลอาจขอให้พนักงานอัยการร้องขอ การรักษาพยาบาลได้
- พนักงานอัยการไม่สามารถร้องขอการรักษาพยาบาลได้ ภายหลังจาก ๑๕ ปี นับจากเวลาที่มี การฟ้องร้องดำเนินคดี
- กรณีที่จำเป็นสำหรับการวินิจฉัยและประเมินผลโดยผู้เชี่ยวชาญด้านสุขภาพจิต ให้เป็นไป ตามที่ประธานาธิบดีกำหนด

มาตรการของต่างประเทศเกี่ยวกับการป้องกันกระทำคามผิดทางเพศ

มาตรการ	ประเทศ	หลักเกณฑ์/วิธีการ/เงื่อนไข
การรักษาทางการแพทย์ ได้แก่ การใช้ยาเพื่อควบคุมฮอร์โมนเพศ (Pharmacological Treatments) /การผ่าตัดเพื่อการรักษาด้วยการควบคุมฮอร์โมน (Surgical Treatment) /การรักษาทางจิตวิทยา (Psychological Treatments)	เกาหลีใต้ สหรัฐอเมริกา (๑๐ มลรัฐ) เดนมาร์ก โปรตุเกส โปแลนด์ อาร์เจนตินา มอลโดวา เอสโตเนีย รัสเซีย คาซัคสถาน อินโดนีเซีย ออสเตรเลีย สเปน นิวซีแลนด์ อินเดีย อิสราเอล สวีเดนเชก รัฟบลิค	<ul style="list-style-type: none">- ใช้กับผู้กระทำคามผิดที่ได้กระทำคามผิดต่อผู้เยาว์อายุไม่เกิน ๑๖ ปี- ศาลออกคำสั่งการรักษาด้วยยาแก่ผู้ที่มีอายุตั้งแต่ ๑๙ ปีขึ้นไป ซึ่งมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศในการข่มขืน- ต้องได้รับการวินิจฉัยหรือประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญด้านสุขภาพจิต- การร้องขอให้มีการสั่งรักษาพยาบาล จะต้องดำเนินการหลังจากการพิจารณาคดีของคดีข่มขืนทางเพศ- ถ้าหากเป็นการกระทำคามผิดซ้ำต้องได้รับยานี้ทันที- ความยินยอมของกระทำคามผิด
การเปิดเผยข้อมูลของผู้กระทำคามผิดทางเพศให้ประชาชนได้รับทราบ	สหรัฐอเมริกา อังกฤษ ไอร์แลนด์ ฝรั่งเศส	<ul style="list-style-type: none">- บุคคลที่ได้ถูกตัดสินว่าได้กระทำคามผิดเกี่ยวกับเพศอายุมากกว่า ๑๘ ปี- เปิดเผยชื่อ ที่อยู่ วันที่ สถานที่เกิด สถานที่ทำงาน ความผิดที่กระทำ เลขที่ประกันสังคม ข้อมูลเกี่ยวกับสถานศึกษา ข้อมูลยานพาหนะ การจัดเก็บตัวอย่างดีเอ็นเอ ภาพถ่าย ลายนิ้วมือ- ให้ผู้กระทำคามผิดทางเพศลงทะเบียนกับ Sheriff/เจ้าหน้าที่ในท้องที่ที่ผู้กระทำคามผิดประสงค์จะอาศัย

มาตรการ	ประเทศ	หลักเกณฑ์/วิธีการ/เงื่อนไข
		<ul style="list-style-type: none">- กำหนดให้บุคคลดังกล่าวต้องรายงานตัวตามอัตราโทษ เช่น จำคุกตลอดชีวิตจะไม่จำกัดเวลา- ลักษณะการเปิดเผยแก่เหยื่อ/ประชาชน คือ เจ้าหน้าที่เป็นผู้แจ้งข้อมูลแก่ประชาชน ประชาชนเป็นผู้แสวงหาข้อมูล โดยการเปิดเผยข้อมูลของผู้กระทำความผิดทางเพศทางเว็บไซต์- ใช้มาตรการสอดส่องดูแลโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ (Electronic surveillance)- การลบข้อมูลผู้กระทำความผิดในส่วนของบัญชีอาชญากร (Criminal record) ไม่มีผลต่อการลบข้อมูลในมาตรการการขึ้นทะเบียน
มาตรการอื่นๆ เพื่อให้การป้องกันการกระทำผิดซ้ำ เช่น การกำหนดให้ผู้กระทำความผิดต้องขอรับ Identification Card การจำกัดสิทธิในการเปลี่ยนชื่อ การห้ามทำงานบางประเภท การจำกัดสิทธิในการกำหนดที่อยู่ของผู้กระทำความผิดทางเพศ การกักกัน การสอดส่องเพื่อความปลอดภัย	สหรัฐอเมริกา ฝรั่งเศส	<ul style="list-style-type: none">- บุคคลที่ได้ถูกตัดสินว่าได้กระทำความผิดเกี่ยวกับเพศพ้นจากโทษแล้วนั้นมีพฤติกรรมที่เป็นอันตราย เป็นบุคคลที่มีประวัติการกระทำความผิดมาอย่างโชกโชน- มาตรการการใช้เครื่องมือทางอิเล็กทรอนิกส์ในการเฝ้าระวังติดตามตรวจสอบผู้กระทำความผิดทางเพศ (Surveillance électronique mobile) หรือต้องอยู่ในสถานกักกันหรือสถานอบรมเพื่อให้พ้นจากภาวะความเสี่ยงดังกล่าว

มาตรการ	ประเทศ	หลักเกณฑ์/วิธีการ/เงื่อนไข
		- ระยะเวลาในการถูกติดตามตรวจสอบนั้นจะมีระยะเพียง ๑ ปี แต่ก็สามารถที่จะขอขยายเวลาได้หากมีความจำเป็น

แนวทางการขึ้นทะเบียนผู้กระทำผิดทางเพศที่เหมาะสมกับประเทศไทย Guidelines on the Development of Sex Offender Registration for Thailand*

อาชญากรรมทางเพศ ถือเป็นอาชญากรรมประเภทหนึ่งที่อยู่คู่กับสังคมโลกมาอย่างยาวนาน นับตั้งแต่ยุคโบราณ ซึ่งระดับความรุนแรงของอาชญากรรมทางเพศโดยเฉพาะการข่มขืนกระทำชำเรา สามารถเทียบได้กับการลอบวางเพลิง การขายชาติ และการฆาตกรรม จึงเป็นผลให้บทลงโทษต่อผู้กระทำผิดที่ก่ออาชญากรรมทางเพศมีโทษสูงสุดถึงขั้นประหารชีวิต จากรายงานสหประชาชาติ (Rape at the national level, number of police-recorded offences) พบว่า สถานการณ์การเกิดอาชญากรรมทางเพศได้ทวีความรุนแรงและมีความถี่มากยิ่งขึ้น โดยมีการแจ้งความเรื่องการล่วงละเมิดทางเพศ โดยประมาณ ๒๕๐,๐๐๐ คดีทั่วโลกต่อปี ซึ่งแสดงให้เห็นว่าหลายประเทศทั่วโลกให้ความสำคัญกับสถานการณ์ปัญหาอาชญากรรมทางเพศ เนื่องจากผลกระทบจากการก่ออาชญากรรมทางเพศไม่เพียงแต่จะส่งผลต่อสภาพร่างกายและจิตใจของเหยื่อเท่านั้น แต่ยังส่งผลต่อสภาพจิตใจของสมาชิกในครอบครัวและเกี่ยวเนื่องไปถึงชุมชนและสังคมโดยรวมอีกด้วย เพราะอาชญากรรมทางเพศทำให้การดำรงชีวิตในสังคมของประชาชนเป็นไปด้วยความตระหนก ความหวาดกลัว และรู้สึกไม่มั่นคงปลอดภัย นอกจากนี้ มีรายงานข้อค้นพบสำคัญของหน่วยงานความปลอดภัยสาธารณะของแคนาดาที่ได้จากการศึกษาวิจัยโดยนักวิจัยด้านอาชญากรรมทางเพศ ได้แก่ Hanson และ Morton-Bourgon ซึ่งออกแบบงานวิจัยที่วิเคราะห์ชุดข้อมูล เพื่อคำนวณอัตราการทำผิดในกลุ่มผู้กระทำผิดทางเพศสำหรับผลการศึกษาจากงานวิจัยดังกล่าว พบว่าผู้กระทำผิดทางเพศจำนวนร้อยละ ๑๔ จะก่อคดีซ้ำในช่วงเฉลี่ย ๕ - ๖ ปี และผู้กระทำผิดทางเพศจำนวนร้อยละ ๒๔ จะก่อคดีซ้ำในช่วงเวลา ๑๕ ปี ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าเมื่อเวลาผ่านไปนานการกระทำผิดซ้ำยิ่งเพิ่มสูงขึ้น นอกจากนี้ ทีมวิจัยยังพบว่าผู้ก่อคดีอาชญากรรมมีแนวโน้มที่จะก่อคดีซ้ำ (ทั้งในคดีทางเพศและคดีอาญาทั่วไป) ประมาณร้อยละ ๓๖ ดังนั้น จากสถานการณ์การเกิดอาชญากรรมทางเพศทั่วโลกและผลการศึกษาวิจัยความเสี่ยงที่จะกระทำผิดซ้ำของผู้กระทำผิดทางเพศข้างต้น ส่งผลให้ภาครัฐบาลของแต่ละประเทศ ซึ่งเป็นผู้มีหน้าที่หลักในการดูแลความสงบเรียบร้อยและสร้างความมั่นคงปลอดภัยให้แก่พลเมืองของตน จึงมีความพยายามที่จะกำหนดนโยบายหรือมาตรการเพื่อรับมือกับปัญหาดังกล่าว โดยเฉพาะในประเทศตะวันตกได้มีการพัฒนามาตรการต่าง ๆ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมทางเพศ อาทิ มาตรการเยียวยาเหยื่อและครอบครัว การพัฒนาปรับปรุงพฤติกรรมผ่านโปรแกรมบำบัดเฉพาะของนักโทษในเรือนจำ การแจ้งเตือนภัยสังคมผ่านสื่อสาธารณะ รวมถึงการขึ้นทะเบียนผู้กระทำผิดทางเพศหลังพ้นโทษออกมาจากเรือนจำ เป็นต้น

ในส่วนของประเทศไทย บทลงโทษของผู้ต้องหาในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศในประเทศไทยระบุอยู่ในประมวลกฎหมายอาญา ลักษณะ ๙ ความผิดเกี่ยวกับคดีทางเพศ (มาตรา ๒๗๖ - ๒๗๗) เป็นหลัก ซึ่งประกอบด้วย โทษประหารชีวิต โทษจำคุกตลอดชีวิต โทษจำคุก เป็นต้น ขึ้นอยู่กับลักษณะหรือพฤติการณ์ความรุนแรงที่กระทำผิด ซึ่งแม้ว่าบทลงโทษของการกระทำผิดเกี่ยวกับเพศ

* สวธา สงเพชร, “แนวทางการขึ้นทะเบียนผู้กระทำผิดทางเพศที่เหมาะสมกับประเทศไทย,” รายงานสืบเนื่องการสัมมนาวิชาการเนื่องในโอกาสการสถาปนาคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มธ. ปีที่ ๖๕, สืบค้นเมื่อวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕, <https://bit.ly/33FZTEF>.

จะมีความรุนแรงสูงสุดถึงขั้นประหารชีวิต **แต่ปัญหาการกระทำผิดทางเพศโดยเฉพาะการข่มขืน** กระทำซ้ำเราได้ว่ามีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น พิจารณาได้จากสถิติของสำนักงานตำรวจแห่งชาติเกี่ยวกับ ประเภทคดีความผิดในข้อหาข่มขืนกระทำซ้ำเราที่วราชอาณาจักร เฉพาะในส่วนของการแจ้งความมี จำนวนเฉลี่ยถึง ๓,๐๐๐ คดีต่อปี รวมถึงข้อมูลจากกรมราชทัณฑ์ พบว่า จำนวนผู้ต้องโทษในคดีความผิด เกี่ยวกับเพศที่มีจำนวนเพิ่มสูงขึ้นเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะในช่วงของปี พ.ศ. ๒๕๖๐ มีจำนวนสูงถึง ๘,๘๐๖ คน เทียบกับปี พ.ศ. ๒๕๕๙ ที่มีจำนวน ๔,๓๙๑ คน ซึ่งเพิ่มขึ้นสูงกว่า ๔,๔๑๕ คน กล่าวได้ว่า ตัวเลขที่เพิ่มขึ้นอาจแสดงให้เห็นว่า แม้การกระทำผิดทางเพศเป็นเรื่องที่ผิดกฎหมาย มีบทลงโทษที่ชัดเจน แต่ก็ไม่สามารถที่จะยับยั้งการกระทำผิดได้ และเมื่อได้ติดตามสถานการณ์ทางสังคม ยังพบอีกว่า สถานการณ์การก่อเหตุของผู้กระทำผิดทางเพศที่พ้นโทษออกมาอีกที่จะกระทำผิดซ้ำ รวมถึงทวี ความรุนแรงและเข้มข้นมากขึ้นแปรผันตามจำนวนครั้งที่ลงมือก่อเหตุ กล่าวคือ ยิ่งลงมือกระทำผิด มากขึ้นพฤติกรรมการก่อเหตุก็ยิ่งมีความโหดเหี้ยมรุนแรงยิ่งขึ้น

จากสถานการณ์การกระทำผิดซ้ำของผู้กระทำผิดทางเพศในประเทศไทยที่มีลักษณะรูปแบบ ที่รุนแรงมากขึ้น วิธีการมีความสลับซับซ้อนยากต่อการป้องกันและปราบปราม จึงเป็นผลให้หน่วยงาน ภาครัฐหันมาให้ความสำคัญและพัฒนามาตรการเพื่อที่จะรับมือกับปัญหา อาทิ กองบังคับการ ปราบปรามการค้ามนุษย์ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ มีการพัฒนาระบบเทคโนโลยีภูมิสารสนเทศสำหรับ ใช้จัดเก็บ รวบรวม และติดตามข้อมูลคนหาย ข้อมูลผู้ต้องหาตามหมายจับ และข้อมูลบุคคลพ้นโทษ ในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศ ในขณะที่ต่างประเทศ อาทิ สหราชอาณาจักร สหรัฐอเมริกา เกาหลีใต้ ฝรั่งเศส มีการพัฒนามาตรการการขึ้นทะเบียนผู้กระทำผิดทางเพศ เพื่อเฝ้าระวังและติดตามผู้กระทำผิด ทางเพศภายหลังจากได้รับการปล่อยตัว ซึ่งส่งผลทำให้ผู้กระทำผิดไม่มีโอกาสลงมือ และทำให้แรงจูงใจ ที่จะลงมือก่อเหตุของผู้กระทำผิดลดลง อีกทั้งยังช่วยในการให้การติดตามจับกุมผู้กระทำความผิด ให้ได้ผลและมีประสิทธิภาพมาก ดังนั้น เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการกระทำผิดซ้ำในคดีการกระทำ ผิดทางเพศในประเทศไทยที่ได้ทวีความรุนแรงขึ้น จึงมีความจำเป็นจะต้องศึกษาถึงสภาพปัญหา และอุปสรรคในการป้องกันการกระทำผิดซ้ำในคดีการกระทำผิดทางเพศในประเทศไทย ศึกษามาตรการ การขึ้นทะเบียนผู้กระทำผิดทางเพศของต่างประเทศ และเพื่อเป็นแนวทางสำหรับการนำมาตรการ การขึ้นทะเบียนผู้กระทำผิดทางเพศมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับบริบทสังคมไทยต่อไปในอนาคต ซึ่งการขึ้นทะเบียน ผู้กระทำผิดทางเพศถือเป็นมาตรการหนึ่งที่ประเทศซึ่งประสบปัญหาที่มีสถิติผู้กระทำผิดทางเพศก่อเหตุ ติดอันดับ ๑ - ๑๐ ของโลก ได้ให้การยอมรับและพัฒนารูปแบบการขึ้นทะเบียนมาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ สอดรับกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และแม้ว่าการขึ้นทะเบียนผู้กระทำผิดทางเพศอาจไม่ได้ช่วย ป้องกันการก่อเหตุครั้งแรกของผู้กระทำความผิด แต่จะเป็นมาตรการสำคัญในการยับยั้งการกระทำผิดซ้ำ ของผู้กระทำผิดได้ รวมถึงยังเป็นเครื่องเตือนใจแก่สังคมว่า ควรจะต้องดำเนินชีวิตด้วยความระมัดระวัง ป้องกันตนเองและครอบครัวให้ห่างไกลจากผู้ที่มีแนวโน้มจะกระทำผิดทางเพศ อีกทั้งยังเป็นการสร้าง การมีส่วนร่วมของชุมชนและสังคมในการที่จะเฝ้าระวังรวมถึงสังเกตการณ์พฤติกรรมของผู้ที่มีแนวโน้ม จะกระทำผิดซ้ำ เพื่อรายงานความเสี่ยงต่อเจ้าหน้าที่ที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่อไป

การขึ้นทะเบียนผู้กระทำผิดทางเพศของต่างประเทศ : กรณีศึกษาประเทศสหรัฐอเมริกา และประเทศอังกฤษ

เพื่อให้การศึกษาวิจัยสามารถนำไปสู่แนวทางการขึ้นทะเบียนผู้กระทำผิดทางเพศที่เหมาะสมกับประเทศไทย ผู้ศึกษาจึงได้มีการศึกษาและค้นคว้าข้อมูลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ ซึ่งรูปแบบการขึ้นทะเบียนผู้กระทำผิดทางเพศของต่างประเทศนั้น ผู้วิจัยได้เลือกที่จะศึกษารูปแบบการขึ้นทะเบียนผู้กระทำผิดทางเพศของประเทศอังกฤษและสหรัฐอเมริกา เนื่องจาก (๑) ประเทศทั้งสองเป็นประเทศที่ประสบปัญหาการก่ออาชญากรรมทางเพศที่มีสถิติสูงติดอันดับ ๑ ใน ๕ ของโลก (๒) ประเทศทั้งสองมีการพัฒนาการขึ้นทะเบียนผู้กระทำผิดทางเพศมาอย่างยาวนานจนสามารถเห็นถึงพัฒนาการในด้านต่าง ๆ ที่พยายามปรับปรุงแก้ไขให้มาตรการการขึ้นทะเบียนผู้กระทำผิดทางเพศมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และ (๓) ประเทศทั้งสองถือเป็นประเทศที่ได้รับการยอมรับในระดับสากลว่าเป็นประเทศที่ให้ความสำคัญกับความเป็นประชาธิปไตย เคารพในสิทธิมนุษยชน และคำนึงถึงเสรีภาพ ความเสมอภาคและเท่าเทียมของพลเมืองในประเทศ ซึ่งเห็นได้จากแนวทางการดำเนินนโยบายในการพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ แต่ประเทศทั้งสองกลับให้ความสำคัญกับมาตรการที่มีแนวคิดวิธีดำเนินการในการจำกัดสิทธิของผู้กระทำผิดทางเพศ เพื่อป้องกันไม่ให้ผู้กระทำผิดที่พ้นโทษออกมาจากเรือนจำมีโอกาสก่อเหตุซ้ำอีก ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้สรุปกรอบแนวทางสำคัญในการศึกษาวิจัยแนวทางการขึ้นทะเบียนผู้กระทำผิดทางเพศเป็น ๑๐ องค์ประกอบสำคัญ สามารถสรุปได้ ดังนี้

๑. ด้านช่วงการจัดเก็บข้อมูลผู้กระทำผิดทางเพศในการขึ้นทะเบียนผู้กระทำผิดทางเพศ

ประเทศสหรัฐอเมริกามีการจัดเก็บข้อมูลผู้กระทำผิดทางเพศเพื่อขึ้นทะเบียนผู้กระทำผิดทางเพศ ตั้งแต่ผู้กระทำผิดทางเพศถูกจับกุมตัวในชั้นตำรวจ ในขณะที่ประเทศอังกฤษมีการจัดเก็บข้อมูลผู้กระทำผิดทางเพศเพื่อขึ้นทะเบียนผู้กระทำผิดทางเพศภายหลังที่ผู้กระทำผิดทางเพศพ้นโทษออกมาจากเรือนจำ

๒. ด้านข้อมูลที่จัดเก็บจากผู้กระทำผิดทางเพศ

ประเทศสหรัฐอเมริกามีการจัดเก็บข้อมูลชื่อ ที่อยู่ วันที่และสถานที่เกิด สถานที่ทำงาน ความผิดที่กระทำ วันที่และสถานที่ที่มีการตัดสินคดี ชื่ออื่น ๆ เลขที่ประกันสังคม รวมถึงข้อมูลเกี่ยวกับสถานศึกษา ข้อมูลยานพาหนะ การจัดเก็บตัวอย่างดีเอ็นเอ รวมถึงภาพถ่ายและการจัดเก็บลายนิ้วมือผู้กระทำผิดทางเพศ ในส่วนประเทศอังกฤษมีการจัดเก็บข้อมูล วันเดือนปีเกิด หมายเลขประกันสังคม ชื่อ หรือชื่ออื่น ๆ ที่ใช้ ที่อยู่อาศัยเป็นหลักแหล่งหรือที่พบบุคลากรได้ปกติ โดยมีการกำหนดช่วงระยะเวลาที่ชัดเจนในกฎหมายให้ผู้กระทำผิดทางเพศต้องมาแจ้งข้อมูลเพื่อขึ้นทะเบียนผู้กระทำผิดทางเพศ หากไม่ดำเนินการภายในระยะเวลาดังกล่าว จะมีความผิดทางกฎหมาย

๓. ด้านขอบเขตระยะเวลาของการติดตามผู้กระทำผิดทางเพศหลังพ้นโทษ

ประเทศสหรัฐอเมริกามีขอบเขตระยะเวลาของการติดตามผู้กระทำผิดทางเพศหลังพ้นโทษ ขึ้นอยู่กับความรุนแรงและความเสี่ยงของการกระทำผิด เช่น ต้องรายงานตัวและยืนอยู่ที่อยู่ทุก ๙๐ วัน ทุก ๖ เดือน เป็นระยะเวลาตลอดชีวิต หรือจนกว่าจะพ้นจากหน้าที่ดังกล่าว ซึ่งจุดสิ้นสุดของการลงทะเบียนนั้นตำรวจจะเป็นผู้พิจารณาจากฐานความผิดเดิม โดยนับระยะเวลาตั้งแต่กระทำผิด ความตั้งใจในการลงทะเบียนตามกำหนด ช่วงอายุในการกระทำผิด อายุของผู้เสียหาย และการ

ประเมินพฤติกรรมการความเสี่ยงจากหน่วยงาน MAPPA หรือหลักฐานอื่น ๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกับการล่องละเมิดทางเพศ ในส่วนประเทศอังกฤษ ระยะเวลาการขึ้นทะเบียนขึ้นอยู่กับว่าโทษจำคุกที่ถูกศาลตัดสิน หรือในบางกรณีขึ้นอยู่กับประเภทของคำตัดสินที่ได้รับ โดยจะกำหนดไว้อย่างชัดเจนแน่นอน และผู้กระทำผิดจะต้องอยู่ในการติดตามครบถ้วนตามคำตัดสิน เช่น กรณีที่ผู้กระทำผิดได้รับโทษจำคุกเป็นเวลา ๓๐ เดือนขึ้นไป (รวมถึงจำคุกตลอดชีวิต) หรือถูกกักกันในโรงพยาบาลและต้องปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับ ผู้กระทำผิดจะต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดการขึ้นทะเบียนเป็นเวลาไม่มีกำหนด กรณีที่ผู้กระทำผิดได้รับโทษจำคุกเป็นเวลา ๖ เดือนขึ้นไป (แต่น้อยกว่า ๓๐ เดือน) ผู้กระทำผิดจะต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดการขึ้นทะเบียนเป็นเวลา ๑๐ ปี เป็นต้น

๔. ด้านวิธีการติดตาม/อุปกรณ์ สำหรับติดตามผิดทางเพศหลังพ้นโทษ

ประเทศสหรัฐอเมริกามีการจัดทำแบบฟอร์มที่ใช้สำหรับยืนยันที่อยู่ไปยังที่อยู่ของผู้กระทำผิดและผู้กระทำผิดต้องกรอกแล้วนำแบบฟอร์มดังกล่าวส่งคืนให้เจ้าหน้าที่ด้วยตัวเอง ณ สำนักงานของเจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่รับลงทะเบียน โดยในกระบวนการนี้จะมีการกำหนดให้ผู้กระทำผิดซึ่งมีความเสี่ยงที่จะกระทำความผิดซ้ำสูง ต้องทำการยืนยันที่อยู่ในลักษณะสม่ำเสมอหรือบ่อยครั้งกว่าผู้กระทำผิดในระดับความเสี่ยงที่รองลงมา ในส่วนประเทศอังกฤษ ผู้กระทำผิดต้องแจ้งข้อมูลใหม่ให้เจ้าหน้าที่ตำรวจทราบภายใน ๓ วัน ในกรณีที่ใช้ชื่อที่ไม่ได้แจ้งกับทางเจ้าหน้าที่ เปลี่ยนแปลงที่อยู่ พักอยู่ในที่อยู่ในสหราชอาณาจักรซึ่งไม่ได้แจ้งไว้ ถูกปล่อยตัวจากการกักกัน เช่น จากคุกหรือโรงพยาบาล เป็นต้น เมื่อผู้กระทำผิดทำการแจ้งข้อมูลดังกล่าว จะต้องยืนยันรายละเอียดอื่นที่ให้ความในการขึ้นทะเบียนครั้งแรกซ้ำอีกด้วย

๕. ด้านระดับการเข้าถึงข้อมูลผู้กระทำผิดทางเพศ

ประเทศสหรัฐอเมริกามีการเปิดกว้างและไม่ได้จำกัดการเข้าถึงข้อมูลของผู้กระทำผิดทางเพศ โดยเห็นได้จากการจัดทำเว็บไซต์ค้นหาของเว็บไซต์ขึ้นทะเบียนผู้กระทำผิดทางเพศของภาครัฐ (<https://www.nsopw.gov>) ซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงาน SMART Office นอกจากการจัดทำเว็บไซต์ดังกล่าวข้างต้นแล้ว ทางหน่วยงาน SMART Office ยังได้มีการพัฒนาแอปพลิเคชันสำหรับมือถือชื่อว่า NSOPW Mobile App อีกด้วย ในส่วนประเทศอังกฤษ หน่วยงานภาครัฐได้กำหนดให้ประชาชนหรือบุคคลสามารถเข้าไปสอบถามรายละเอียดข้อมูลจากเจ้าหน้าที่ตำรวจในท้องที่ได้ แต่ด้วยสถานการณ์ความจำเป็นอันเกิดจากสถิติการก่อคดีล่วงละเมิดทางเพศที่สูงขึ้นในสังคม ทำให้รัฐบาลประเทศอังกฤษได้ขยายระดับการเข้าถึงข้อมูลไปสู่ภาคประชาชน ผ่านการจัดทำ www.people-records.co.uk ให้ประชาชนทั่วโลกสามารถค้นหารายชื่อของผู้ที่มีประวัติกระทำความผิดทางเพศได้อย่างสะดวกสบาย ไม่ซับซ้อน มีโอกาสส่งผลให้เกิดการข่มขู่ยับยั้ง ตัดโอกาส และเพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันการก่อเหตุของผู้กระทำผิดทางเพศ

๖. ด้านการเปิดเผยข้อมูลผู้กระทำผิดทางเพศสู่ภาคประชาชน

ประเทศสหรัฐอเมริกา ประชาชนมีสิทธิรับทราบเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของผู้ที่เคยได้รับการวินิจฉัยจากศาลว่ากระทำความผิดทางเพศ และสถิติดังกล่าวมีความสำคัญกว่าสิทธิความเป็นส่วนตัวของผู้กระทำความผิดทางเพศ มีการเปิดเผยข้อมูลของผู้กระทำความผิดทางเพศจะแบ่งเป็น ๓ ส่วนได้แก่ (๑) การเปิดเผยข้อมูลแก่เจ้าหน้าที่อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง (๒) การเปิดเผยข้อมูลแก่เหยื่อ ซึ่งในกรณีนี้การเปิดเผยข้อมูลจะจำกัดเฉพาะข้อมูลของผู้กระทำผิดที่เคยกระทำความผิดต่อเหยื่อ และ (๓)

การเปิดเผยข้อมูลแก่ประชาชน ในส่วนประเทศอังกฤษ มีการเปิดเผยข้อมูลให้หน่วยงาน เจ้าหน้าที่และประชาชนเข้าถึงได้โดยผ่านหน่วยงานสำนักงานพิสูจน์หลักฐานแห่งชาติ The National Identification Bureau (NIB) ที่จะประกอบไปด้วย ๒ หน่วยงานที่สำคัญ ได้แก่ สำนักงานพิมพ์ลายนิ้วมือแห่งชาติ และสำนักงานทะเบียนประวัติอาชญากรแห่งชาติ

๗. ด้านหน่วยงานที่รับผิดชอบเก็บรักษาข้อมูล และติดตามผู้กระทำผิดทางเพศ

ประเทศสหรัฐอเมริกา มีหน่วยงานที่รับผิดชอบเก็บรักษาข้อมูลและติดตามผู้กระทำผิดทางเพศ ประกอบด้วย (๑) NSOR: National Sex Offender Registry (NSOR) เว็บไซต์ที่ถือเป็นแหล่งเก็บข้อมูลเกี่ยวกับผู้กระทำผิดทางเพศโดยเฉพาะ ดำเนินการโดยหน่วยงาน National Crime Information Center (NCIC) ภายใต้กำกับสำนักงานสืบสวนกลางแห่งสหรัฐอเมริกา (FBI) CJIS เพื่อเก็บข้อมูลเกี่ยวกับผู้กระทำความผิดทางเพศ และเป็นแหล่งให้ประชาชนสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับผู้กระทำความผิดทางเพศจากทั่วประเทศ (๒) NGI: ระบบการจัดเก็บข้อมูลด้วยการระบุลายนิ้วมือ โดย NGI จะทำการบันทึกข้อมูลเพื่อใช้ในการค้นหาและนำไปเชื่อมโยงกับระบบของ NSOR เพื่อหาข้อมูลผู้กระทำความผิดที่สอดคล้องกับฐานของ CJIS (๓) NPPS: ระบบการจัดเก็บข้อมูลด้วยการพิมพ์ฝ่ามือ และ (๔) CODIS: ระบบการจัดเก็บข้อมูลผู้กระทำความผิดทางเพศ ด้วยดัชนีดีเอ็นเอผสม (CODIS) ในส่วนประเทศอังกฤษ มีหน่วยงานที่รับผิดชอบเก็บรักษาข้อมูลและติดตามผู้กระทำผิดทางเพศ ประกอบด้วย (๑) หน่วยงานที่มีหน้าที่เพื่อความมั่นคงทางสังคม หน่วยงานช่วยเหลือเด็ก หน่วยงานด้านการจ้างงานและการฝึกอบรมในนามของ Secretary of State for the Department of Work and Pensions และ Northern Ireland Department (๒) หน่วยงานที่ออกหนังสือเดินทางในนามของ Home Secretary (กล่าวคือ ศูนย์บริการทำหนังสือเดินทางของสหราชอาณาจักร หรือ the UK Passport Service) และ (๓) หน่วยงานที่ทำหน้าที่ภายใต้บทที่ ๓ ของพระราชบัญญัติการจราจรบนท้องถนน ค.ศ. ๑๙๙๘ (Road Traffic Act 1998) ในนามของ Secretary of State for the Department of Transport (กล่าวคือ หน่วยงาน Driver and Vehicle Licensing Agency) หรือตามบทที่ ๒ ของระเบียบการจราจรบนถนน (ไอร์แลนด์เหนือ) ค.ศ. ๑๙๘๑ DVLA คือหน่วยงานที่มีรายละเอียด

๘. ด้านกฎหมายเฉพาะในเรื่องการขึ้นทะเบียนผู้กระทำผิดทางเพศ

ประเทศสหรัฐอเมริกามีกฎหมายเฉพาะ ได้แก่ (๑) Wetterling Act ได้ผ่านความเห็นชอบจากสภาองเกรส อันมีผลให้มีการจัดตั้งระบบการขึ้นทะเบียนผู้กระทำผิดทางเพศในระดับสหพันธรัฐ โดยเน้นผู้กระทำผิดทางเพศที่มีประวัติอาชญากรรมทางเพศจำนวนมาก และ (๒) Megan's Law กฎหมายฉบับนี้ได้กำหนดให้ทุกรัฐในสหรัฐอเมริกาพัฒนาปรับปรุงระบบการขึ้นทะเบียนในรัฐของตน เพื่อเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างรัฐต่าง ๆ ภายในประเทศ ในส่วนประเทศอังกฤษ มีกฎหมายเฉพาะ คือ พระราชบัญญัติความผิดทางเพศ ค.ศ. ๒๐๐๓ และมีระเบียบ Civil Preventative Orders ในการกำหนดหลักเกณฑ์แนวทางการปฏิบัติ

๙. ด้านระบบสารสนเทศเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนผู้กระทำความผิดทางเพศ

ประเทศสหรัฐอเมริกา ระบบสารสนเทศในพระราชบัญญัติการแจ้งเตือนและขึ้นทะเบียนผู้กระทำความผิดทางเพศ (the Sex Offender Registration and Notification Act (SORNA)) ซึ่งได้รับการอนุมัติในปี ค.ศ. ๒๐๐๖ ได้กำหนดมาตรฐานดังกล่าวไว้ ปัจจุบัน SORNA คือกฎหมายที่กำกับดูแลและกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำของระบบแจ้งเตือนและขึ้นทะเบียนผู้กระทำความผิดทางเพศ โดยระบบดังกล่าวประกอบด้วยเว็บไซต์ขึ้นทะเบียนของสำนักงานและการขึ้นทะเบียนของภาครัฐที่ดูแลโดยรัฐทั้งหมด ๕๐ รัฐเขตโคลัมเบีย เขตการปกครองหลักของสหรัฐอเมริกา และรวมถึงชนเผ่าอินเดียน (Indian tribe) มากกว่า ๑๐๐ ชนเผ่า ซึ่งระบบเหล่านี้มีการเชื่อมโยงกับเว็บไซต์การขึ้นทะเบียนของภาครัฐ และฐานข้อมูลที่กฎหมายกำหนดเท่านั้น ในส่วนของประเทศอังกฤษ ในกฎหมาย Sexual Offences Act 2003 กำหนดให้มีการจัดตั้งฐานข้อมูลที่ชื่อว่า “ViSOR (Violent and Sex Offender Register)” ขึ้นมาเพื่อช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ตำรวจในการบันทึกข้อมูลของผู้กระทำความผิดทางเพศนั่นเอง

๑๐. ด้านผลที่ได้รับและผลกระทบต่อสังคมมีการใช้มาตรการขึ้นทะเบียนผู้กระทำความผิดทางเพศ

ประเทศสหรัฐอเมริกา พบว่าการลงทะเบียนผู้กระทำความผิดทางเพศมีผลกระทบเชิงบวกด้านการยับยั้งชั่งใจและหลีกเลี่ยงในการก่อคดีอาชญากรรมทางเพศ และในส่วนของประเทศอังกฤษ การขึ้นทะเบียนของผู้กระทำความผิดทางเพศเป็นตัวอย่างที่สำคัญของความยุติธรรมทางอาญา และนโยบายเกี่ยวกับการกระทำความผิดทางเพศ และสามารถช่วยลดจำนวนการเกิดอาชญากรรมหรือการกระทำความผิดซ้ำได้

ปัญหาและอุปสรรคที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำในคดีการกระทำความผิดทางเพศในประเทศไทย

๑. ประเด็นด้านกฎหมาย

สาเหตุที่ทำให้เกิดการกระทำผิดซ้ำ (๑) เกิดจากบทลงโทษหรือกฎหมายไม่ได้มีการระบุหรือให้ความสำคัญต่อกระบวนการแก้ไขฟื้นฟูปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้กระทำความผิดทางเพศ ซึ่งมีประสิทธิภาพเพียงพอที่จะป้องกันการกลับไปกระทำผิดซ้ำ (๒) กฎหมายมิได้ให้อำนาจศาลในการขยายเวลาเฝ้าระวังผู้กระทำความผิดทางเพศ แม้พ้นโทษจำคุกไปแล้ว (๓) เกิดจากบทลงโทษซึ่งบัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญาความผิดเกี่ยวกับคดีทางเพศ มีเงื่อนไขให้บางฐานความผิดให้เป็นคดีที่สามารถยอมความได้ ทำให้ผู้กระทำความผิดทางเพศไม่เกรงกลัวต่อการละเมิดกฎหมาย (๔) เกิดจากบทลงโทษซึ่งบัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญาความผิดเกี่ยวกับคดีทางเพศ ไม่มีข้อกำหนดหรือเงื่อนไขเฉพาะในกฎหมายสำหรับให้มีการควบคุม ติดตาม หรือรายงานความเคลื่อนไหวหลังพ้นโทษ เพื่อป้องกันไม่ให้ผู้กระทำความผิดทางเพศกลับมากระทำผิดซ้ำ และ (๕) เกิดจากการบังคับใช้กฎหมายและการบังคับโทษต่อผู้กระทำความผิดทางเพศไม่ได้มีการลงโทษให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด ซึ่งอาจเกิดจากนโยบายลดวันต้องโทษ การพักการลงโทษ ตามลำดับ

๒. ประเด็นด้านหน่วยงาน

สาเหตุที่ทำให้เกิดการกระทำผิดซ้ำ (๑) เกิดจากหน่วยงานด้านควบคุมดูแลผู้กระทำความผิดในคดีทางเพศ ขาดมาตรการเฉพาะในการปฏิบัติดูแลผู้กระทำความผิดทางเพศอย่างต่อเนื่องครบวงจร ทั้งในส่วนการคัดแยก ขั้นตอนการควบคุมตัว รวมถึงการติดตามและเฝ้าระวังหลังพ้นโทษ (๒) เกิดจากหน่วยงานด้านควบคุมดูแลผู้กระทำความผิดในคดีทางเพศ ขาดมาตรการบำบัดพฤติกรรมในระหว่างควบคุมตัวที่มีประสิทธิภาพเพียงพอที่ยับยั้งหรือปรับเปลี่ยนพฤติกรรมผู้กระทำความผิดทางเพศ (๓) เกิดจากหน่วยงานด้านควบคุมดูแลผู้กระทำความผิดในคดีทางเพศ มุ่งเน้นดำเนินนโยบายด้านการบังคับใช้กฎหมาย การลงโทษ

จับกุม หรือจำคุก มากกว่าการปรับเปลี่ยนแก้ไขพฤติกรรมของผู้กระทำผิดทางเพศ (๔) เกิดจากการขาดการบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานกระบวนการยุติธรรม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ในการเสริมสร้างความเข้มแข็งและสนับสนุนช่วยเหลือผู้กระทำผิดทางเพศหลังพ้นโทษ ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีหลักยึดที่มั่นคงในสังคม และ (๕) เกิดจากการส่งต่อข้อมูลของผู้กระทำผิดทางเพศที่พ้นโทษระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีความล่าช้า และขาดความต่อเนื่อง เป็นผลให้ผู้กระทำผิดทางเพศที่มีความเสี่ยงกลับมากระทำผิดซ้ำ ตามลำดับ

๓. ประเด็นด้านผู้ปฏิบัติงาน

สาเหตุที่ทำให้เกิดการกระทำผิดซ้ำ (๑) เกิดจากหน่วยงานด้านควบคุมดูแลผู้กระทำผิดในคดีทางเพศ ขาดมาตรการเฉพาะในการปฏิบัติดูแลผู้กระทำผิดทางเพศอย่างต่อเนื่องครบวงจร ทั้งในส่วนการคัดแยก ขั้นตอนการควบคุมตัว รวมถึงการติดตามและเฝ้าระวังหลังพ้นโทษ (๒) เกิดจากหน่วยงานด้านควบคุมดูแลผู้กระทำผิดในคดีทางเพศ ขาดมาตรการบำบัดพฤติกรรมในระหว่างควบคุมตัวที่มีประสิทธิภาพเพียงพอที่ยับยั้งหรือปรับเปลี่ยนพฤติกรรมผู้กระทำผิดทางเพศ (๓) เกิดจากหน่วยงานด้านควบคุมดูแลผู้กระทำผิดในคดีทางเพศ มุ่งเน้นดำเนินนโยบายด้านการบังคับใช้กฎหมาย การลงโทษจับกุม หรือจำคุก มากกว่าการปรับเปลี่ยนแก้ไขพฤติกรรมของผู้กระทำผิดทางเพศ (๔) เกิดจากการขาดการบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานกระบวนการยุติธรรม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และกระทรวงพัฒนาสังคมฯ ในการเสริมสร้างความเข้มแข็งและสนับสนุนช่วยเหลือผู้กระทำผิดทางเพศหลังพ้นโทษ ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีหลักยึดที่มั่นคงในสังคม และ (๕) เกิดจากการส่งต่อข้อมูลของผู้กระทำผิดทางเพศที่พ้นโทษระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีความล่าช้าและขาดความต่อเนื่อง เป็นผลให้ผู้กระทำผิด ทางเพศที่มีความเสี่ยงกลับมากระทำผิดซ้ำ ตามลำดับ

๔. ประเด็นด้านตัวผู้กระทำผิด

สาเหตุที่ทำให้เกิดการกระทำผิดซ้ำ (๑) เกิดจากผู้กระทำผิดมีอาการป่วย ความผิดปกติทางจิต หรือบุคลิกภาพ ซึ่งเมื่อไม่ได้รับการบำบัดรักษาและแก้ไขปรับเปลี่ยนพฤติกรรมอย่างเหมาะสม ในระหว่างควบคุมตัว (๒) เกิดจากผู้กระทำผิดไม่สามารถควบคุมหรือจัดการกับความต้องการทางเพศ ได้อย่างเหมาะสม ซึ่งเมื่อผู้กระทำผิดไม่ได้รับการแก้ไขปรับเปลี่ยน หรือปลูกฝังพฤติกรรมที่ถูกต้องตามค่านิยมไปแทนที่ผู้กระทำผิดทางเพศที่พ้นโทษจึงมีโอกาสูงที่จะกลับมากระทำผิดซ้ำ ตามลำดับ

๕. ประเด็นด้านสภาพแวดล้อม/ชุมชน

สาเหตุที่ทำให้เกิดการกระทำผิดซ้ำ เกิดจากชุมชนมีจุดเสี่ยง จุดอับ หรือมีลักษณะทางกายภาพบางอย่าง เช่น พุ่มไม้ ไร่ไม่ส่องสว่าง ทางเดินมืดและพื้นที่ปิดล้อม จะส่งผลให้ผู้กระทำผิดทางเพศเห็นเป็นโอกาสและแรงจูงใจในการก่อเหตุ และรองลงมาเกิดจากวัฒนธรรมในชุมชนเข้ามาเกี่ยวข้องและเอื้อให้คนก่อเหตุกระทำผิดซ้ำ เพราะเชื่อว่าเหยื่ออับอายไม่กล้าเรียกร้องหรือแจ้งความดำเนินคดี เช่น วัฒนธรรมการมองชายเป็นใหญ่ รักษาความบริสุทธิ์จนถึงวันแต่งงาน

๖. ประเด็นด้านเทคโนโลยีและระบบสารสนเทศ

สาเหตุที่ทำให้เกิดการกระทำผิดซ้ำเกิดจาก (๑) หน่วยงานด้านกระบวนการยุติธรรมยังขาดการเชื่อมโยงส่งต่อข้อมูลที่มีประสิทธิภาพและทันสมัยเมื่อผู้กระทำผิดทางเพศถูกปล่อยตัวออกมาจากเรือนจำ จึงทำให้ขาดการติดตามจากเจ้าหน้าที่และกลายเป็นช่องว่างให้กลับมากระทำผิดซ้ำได้ (๒) เกิดจากข้อจำกัดการเข้าถึงข้อมูลผู้กระทำผิดทางเพศซึ่งสงวนไว้เฉพาะเจ้าหน้าที่ เป็นผลให้ประสิทธิภาพ

การติดตาม เฝ้าระวัง สอดส่อง หรือดำเนินคดีผู้กระทำผิดทางเพศลดลง เพราะผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถทำหน้าที่เฝ้าระวัง สอดส่องอย่างมีประสิทธิภาพ คือ ผู้นำชุมชนหรือเครือข่ายในระดับชุมชน ซึ่งผู้กระทำผิดทางเพศเข้าไปพำนักอาศัยหลังพันทิว (๓) จากการส่งต่อข้อมูลระหว่างหน่วยงานจึงไม่สามารถทำได้อย่างต่อเนื่อง เพราะข้อมูลที่แต่ละหน่วยงานจัดเก็บมีความแตกต่างกัน และหากต้องนำข้อมูลมาใช้ประโยชน์ จะต้องเสียเวลาจัดทำหรือเรียบเรียงข้อมูลใหม่ ส่งผลให้การปฏิบัติงานเพื่อควบคุมดูแลผู้กระทำผิดมีความล่าช้า และ (๔) เกิดจากการส่งต่อข้อมูลระหว่างหน่วยงานขาดกฎหมายซึ่งควบคุมกำกับและรองรับการดำเนินงานเชื่อมโยงข้อมูลอย่างเป็นทางการและชัดเจนกว่าการทำบันทึกข้อตกลง MOU จึงทำให้การเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานไม่ได้รับความร่วมมืออย่างเต็มที่ ตามลำดับ

โดยในรายละเอียดเรื่องของประเด็นปัญหาและอุปสรรคที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำในคดีการกระทำผิดทางเพศในประเทศไทยนั้น จำเป็นต้องมีการศึกษาเพิ่มเติมต่อไปว่า ปัจจัยแต่ละด้านนั้นควรมีน้ำหนักคะแนนเป็นเท่าใด ซึ่งในการศึกษานี้ เพียงแต่รวบรวมข้อมูลว่าประเด็นใดบ้างที่มีผลทำให้เกิดการกระทำผิดซ้ำในคดีการกระทำผิดทางเพศเท่านั้น

การขึ้นทะเบียนผู้กระทำผิดทางเพศเพื่อป้องกันการกระทำผิดซ้ำในประเทศไทย

จากการศึกษาสรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความเห็นไปในทางเห็นด้วยกับการขึ้นทะเบียนผู้กระทำผิดทางเพศเพื่อป้องกันการกระทำผิดซ้ำในประเทศไทย ในส่วนของกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เห็นด้วยส่วนใหญ่มองว่า ควรเลือกใช้แนวทางทางเลือกอื่น ๆ เพื่อป้องกันการกระทำผิดซ้ำในคดีล่วงละเมิดทางเพศ และไม่ให้เกิดการตีตราต่อผู้กระทำผิดทางเพศที่พันทิว เช่น การกำหนดให้ผู้กระทำผิดทางเพศไม่ควรได้รับสิทธิการขอรับการอภัยโทษ การลดวันโทษ หรือแม้แต่การพักการลงโทษ หรือหากผู้กระทำผิดทางเพศกลับมาก่อเหตุซ้ำควรจะต้องกำหนดให้มีการเพิ่มโทษจากที่กฎหมายกำหนด เป็นต้น

แนวทางการพัฒนาการขึ้นทะเบียนผู้กระทำผิดทางเพศที่เหมาะสมกับประเทศไทย

สำหรับการพัฒนาแนวทางการขึ้นทะเบียนผู้กระทำผิดทางเพศที่เหมาะสมกับประเทศไทย ผู้ศึกษาได้นำกรอบแนวทางสำคัญในการศึกษาวิจัยแนวทางการขึ้นทะเบียนผู้กระทำผิดทางเพศในรูปแบบต่างประเทศ ในส่วนกรณีศึกษาประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศอังกฤษ มากำหนดเป็น ๑๐ องค์ประกอบสำคัญของแนวทางการพัฒนาการขึ้นทะเบียนผู้กระทำผิดทางเพศที่เหมาะสมกับประเทศไทย โดยสามารถสรุปผลการศึกษาได้ดังต่อไปนี้

ด้านช่วงการจัดเก็บข้อมูลผู้กระทำผิดทางเพศในการขึ้นทะเบียนผู้กระทำผิดทางเพศ ผู้ทรงคุณวุฒิส่วนใหญ่มองว่า ควรเริ่มขึ้นทะเบียนผู้กระทำผิดทางเพศตั้งแต่ผู้กระทำผิดถูกจับกุมตัวในชั้นตำรวจและต่อเนื่องไปยังชั้นอัยการ ชั้นศาล และชั้นบังคับโทษ (กรมราชทัณฑ์และกรมคุมประพฤติ) เพื่อให้ข้อมูลมีการส่งต่อและเชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบ มีความถูกต้อง ครบถ้วน สอดคล้อง และเพียงพอที่ใช้ในการติดตามเฝ้าระวังเมื่อผู้กระทำผิดพันทิวออกมาจากเรือนจำ รวมถึงการให้ความช่วยเหลือที่เหมาะสมกับสภาพปัญหาและความต้องการ ทั้งนี้ มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม การเก็บข้อมูลผู้กระทำผิดทางเพศควรจัดทำเป็นรายงานประจำตัว โดยจะต้องเก็บรวบรวมข้อมูลให้ครบถ้วนทุกชั้นในกระบวนการยุติธรรม เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและทำให้ข้อมูลครบถ้วนสมบูรณ์ และเมื่อต้องปล่อยตัวผู้กระทำผิดทางเพศออกมาจากเรือนจำ จึงจะนำข้อมูลในรายงานมาพิจารณาประเมินถึงความเสี่ยง พฤติกรรมของผู้กระทำผิดที่เปลี่ยนแปลงไป นำไปสู่การวางแผนการติดตามและกำหนดระยะเวลาการรายงานตัวของผู้กระทำผิดทางเพศที่ถูกขึ้นทะเบียน ในขณะที่ผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนใหญ่มองว่า ควรที่จะจัดเก็บข้อมูลผู้กระทำผิดทางเพศลงในระบบทะเบียนภายหลังจากที่ผู้กระทำผิดทางเพศพ้นโทษออกมาจากรือนจำ เนื่องจากผู้กระทำผิดทางเพศที่ได้รับโทษจำคุก ถือเป็นผู้ที่ถูกศาลตัดสินว่ามีความผิดตามกฎหมาย ดังนั้น หากจะกำหนดให้ขึ้นทะเบียนตั้งแต่ในช่วงการจับกุมตัวของเจ้าหน้าที่ตำรวจ กระบวนการสืบสวนสอบสวนและตัดสินโทษในกระบวนการยุติธรรมยังไม่ถือเป็นที่สุด เพราะในบางกรณีผู้ที่ถูกจับกุมอาจจะเป็นผู้บริสุทธิ์ ดังนั้น จึงควรมีการศึกษาวิจัยในองค์ประกอบด้านช่วงเวลาการจัดเก็บเพิ่มเติม โดยเพิ่มจำนวนกลุ่มตัวอย่างสำหรับการศึกษาให้มีจำนวนมากยิ่งขึ้น เพื่อให้ผลการศึกษามีความน่าเชื่อถือและนำผลการศึกษาที่ได้ มาใช้ประโยชน์ในการพัฒนานโยบายเพื่อป้องกันการกระทำผิดซ้ำในคดีทางเพศต่อไป

๑. ด้านข้อมูลที่จัดเก็บจากผู้กระทำผิดทางเพศ

ควรเพิ่มเติมรายการผลการประเมินสุขภาพจิตประกอบด้วย เพื่อจะได้สามารถจำแนกระดับความเสี่ยงของผู้กระทำผิดทางเพศในการกลับมากระทำผิดซ้ำ ซึ่งจะเป็ประโยชน์สำหรับเจ้าหน้าที่ในการวางแผนการติดตามและความถี่ในการให้มารายงานตัว ตลอดช่วงระยะเวลาที่ต้องอยู่ในเงื่อนไขการติดตาม ควรจัดเก็บข้อมูลผู้กระทำผิดทางเพศเหมือนประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งประกอบด้วย ชื่อสกุล ที่อยู่ วันที่และสถานที่เกิด สถานที่ทำงาน ความผิดที่กระทำและถูกศาลตัดสิน วันที่ และสถานที่ที่มีการตัดสินคดี ชื่ออื่น ๆ เลขที่ประกันสังคมหรือเลขทะเบียนบัตรประชาชน ข้อมูลเกี่ยวกับสถานศึกษา ข้อมูลยานพาหนะ การจัดเก็บตัวอย่างดีเอ็นเอ รวมถึงภาพถ่ายและการจัดเก็บลายนิ้วมือผู้กระทำผิด ควรเก็บข้อมูลลักษณะของเหยื่อและผู้ก่อเหตุ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการวิเคราะห์แนวโน้มลักษณะความสัมพันธ์ของการก่อเหตุกระทำผิดทางเพศ อันนำไปสู่การพัฒนาปรับปรุงนโยบายป้องกันการก่อเหตุล่วงละเมิดทางเพศ ตามลำดับ

๒. ด้านขอบเขตระยะเวลาของการติดตามผู้กระทำผิดทางเพศหลังพ้นโทษ

ควรกำหนดเป็นเงื่อนไขในกฎหมายให้ชัดเจนแบบประเทศอังกฤษ เพื่อเป็นการป้องกันการแทรกแซงและการใช้ดุลพินิจที่เกินขอบเขตของผู้มีอำนาจที่เกี่ยวข้อง ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของกระบวนการยุติธรรม ขอบเขตระยะเวลาของการติดตามผู้กระทำผิดทางเพศหลังพ้นโทษ ควรกำหนดเป็นเงื่อนไขในกฎหมายให้ชัดเจน โดยระยะเวลาของการติดตามไม่ควรเกิน ๕ ปี

๓. ด้านวิธีการติดตาม/อุปกรณ์ สำหรับติดตามผิดทางเพศหลังพ้นโทษ

ควรนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยอำนวยความสะดวกในการติดตามเฝ้าระวัง และรับรายงานตัว เพื่อช่วยอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน เช่น การใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์สำหรับควบคุมตัว (Electronic Monitoring: EM) และควรมีการกำหนดแบบฟอร์มสำหรับมาใช้รายงานตัว รวมถึงคู่มือแนวทางการปฏิบัติเพื่อขึ้นทะเบียนผู้กระทำผิดทางเพศให้กับผู้พ้นโทษที่ต้องขึ้นทะเบียน ทั้งนี้ ควรกำหนดเงื่อนไขระยะเวลาและบทลงโทษหากมีการละเมิดไม่มารายงานตัวตามห้วงระยะเวลาที่กำหนด และควรนำเครือข่ายยุติธรรมชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการติดตามและเฝ้าระวังในเชิงพื้นที่ชุมชน นอกจากนี้ควรบูรณาการการทำงานร่วมกับอาสาสมัครตำรวจชุมชนในการป้องกันอาชญากรรมในระดับชุมชน ซึ่งการบูรณาการภารกิจดังกล่าวจะช่วยลดภาระความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่คุมประพฤติที่จะดำเนินการติดตามและสอดส่อง ตามลำดับ

๔. ด้านระดับการเข้าถึงข้อมูลผู้กระทำผิดทางเพศ

การกำหนดระดับการเข้าถึงข้อมูลผู้กระทำผิดทางเพศควรให้สิทธิเฉพาะเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ในด้านการรับรายงานตัว เจ้าหน้าที่บันทึกประวัติรายละเอียดข้อมูลผู้กระทำผิดทางเพศในระบบทะเบียน เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในด้านการรับรายงานตัวและติดตาม เจ้าหน้าที่ตำรวจ เจ้าหน้าที่ด้านการให้ความช่วยเหลือหรือให้คำปรึกษา ผู้นำชุมชน รวมถึงเครือข่ายยุติธรรมชุมชน เพื่อเป็นการป้องกันไม่ให้ข้อมูล ส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตประจำวันของผู้กระทำผิดทางเพศ รวมถึงเป็นการป้องกันไม่ให้คนทั่วไป ในสังคมเกิดการตีตราแก่ผู้กระทำผิดทางเพศที่พ้นโทษ

๕. ด้านการเปิดเผยข้อมูลผู้กระทำผิดทางเพศสู่ภาคประชาชน

ควรเปิดเผยให้ผู้นำชุมชนหรือหัวหน้าหมู่บ้านในพื้นที่ได้รับรู้ข้อมูลผู้กระทำผิดทางเพศซึ่งถูก ขึ้นทะเบียน เพื่อให้ผู้นำชุมชนหรือหัวหน้าหมู่บ้านเป็นเสมือนตัวแทนและสนับสนุนภารกิจในด้านการเฝ้าระวังให้กับเจ้าหน้าที่ในระดับพื้นที่ ทำให้การเก็บข้อมูลจากคนในชุมชนเพื่อติดตามพฤติกรรม ของผู้กระทำผิดทางเพศที่ขึ้นทะเบียนระบบสามารถเก็บได้ครอบคลุมครบถ้วนมากกว่า และข้อมูลที่ได้ มีความถูกต้อง จำเป็นต้องให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมเป็นเครือข่ายเพื่อติดตามเฝ้าระวังและเป็นพี่เลี้ยง คอยประคับประคองผู้กระทำผิดให้สามารถใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างปกติสุข ส่งผลให้คนในชุมชนเกิดการ ยอมรับและเปลี่ยนทัศนคติต่อผู้กระทำผิด เกิดบรรยากาศการให้ออกาสและทำให้การป้องกันการกระทำ ผิดซ้ำในคดีทางเพศมีประสิทธิภาพและความยั่งยืน

๖. ด้านหน่วยงานรับผิดชอบเก็บรักษาข้อมูล เฝ้าระวังติดตาม และรับรายงานตัว

สำนักงานคุมประพฤติของแต่ละจังหวัดมีความเหมาะสมสำหรับการเป็นหน่วยงานรับผิดชอบ เก็บรักษาข้อมูล เฝ้าระวังติดตาม และรับรายงานตัว เนื่องจากมีความพร้อมทั้งด้านทรัพยากรบุคคล สถานที่ และภารกิจงานที่ใกล้เคียงกัน สำหรับภารกิจในส่วนการสนับสนุนเพื่อเฝ้าระวังติดตามในเชิง พื้นที่ ควรเป็นการบูรณาการประสานความร่วมมือกับเครือข่ายยุติธรรมชุมชน

๗. ด้านกฎหมายเฉพาะในเรื่องการขึ้นทะเบียนผู้กระทำผิดทางเพศ

ควรมีกฎหมายเฉพาะในเรื่องการขึ้นทะเบียนผู้กระทำผิดทางเพศ เพื่อให้เกิดการดำเนินงาน อย่างเป็นรูปธรรมชัดเจน การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ได้รับการคุ้มครองและมีกฎหมายรองรับ ทำให้ การขึ้นทะเบียนผู้กระทำผิดทางเพศมีประสิทธิภาพในการป้องกันการกระทำผิดซ้ำในคดีทางเพศ ในประเทศไทย

๘. ด้านระบบสารสนเทศเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนผู้กระทำผิดทางเพศ

การจัดทำระบบฐานข้อมูลทะเบียนผู้กระทำผิดทางเพศ เพื่อใช้สำหรับการติดตาม การเฝ้าระวัง สามารถนำระบบฐานข้อมูลของศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลกระบวนการยุติธรรม (Data Exchange Center: DEC) ของสำนักงานกิจการยุติธรรม มาพัฒนาต่อยอดเพื่อให้เกิดความคุ้มค่าสำหรับภารกิจ การดำเนินงาน

๙. ด้านผลที่คาดว่าจะได้รับและผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อสังคม

การขึ้นทะเบียนผู้กระทำผิดทางเพศ ส่งผลให้ประชาชนทั่วไปในสังคมมีความมั่นใจต่อความปลอดภัย ในสังคมมากยิ่งขึ้นในการที่จะอยู่ร่วมกับผู้กระทำผิดทางเพศที่พ้นโทษออกมาจากเรือนจำ ทั้งนี้ การพัฒนาการขึ้นทะเบียนผู้กระทำผิดทางเพศที่เหมาะสมกับประเทศไทย นอกจากจะทำให้ผู้กระทำผิดซ้ำ ในคดีการกระทำผิดทางเพศได้รับการคุ้มครองสิทธิแล้ว ยังช่วยให้รัฐประหยัดงบประมาณในการดูแล

กระทำผิดซ้ำในคดีการกระทำผิดทางเพศในเรือนจำ และหากสุดท้ายเมื่อผู้ต้องหาหรือจำเลยได้รับคำพิพากษาถึงที่สุด ยังสามารถนำข้อมูลที่ได้จากการทำแบบประเมินไปใช้ในงานของราชทัณฑ์เพื่อเป็นประโยชน์ในการจำแนกกระทำผิดซ้ำในคดีการกระทำผิดทางเพศ และจัดโปรแกรมแก้ไขฟื้นฟูให้เหมาะสมกับผู้กระทำผิดซ้ำในคดีการกระทำผิดทางเพศแต่ละรายได้อีกด้วย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

๑. หน่วยงานภาครัฐ ได้แก่ สำนักงานกิจการยุติธรรม กรมราชทัณฑ์ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน และกรมคุมประพฤติ ควรมุ่งเน้นและสนับสนุนการพัฒนานโยบายด้านการแก้ไขฟื้นฟูพฤติกรรม และการสอดส่องดูแลผู้กระทำผิดทางเพศภายหลังพ้นโทษ เพื่อป้องกันการกระทำผิดซ้ำในคดีทางเพศมากกว่าการเน้นดำเนินนโยบายในด้านการบังคับใช้กฎหมาย การลงโทษจำคุกหรือจำคุก ซึ่งผลสัมฤทธิ์จากการดำเนินนโยบายที่มุ่งเน้นการแก้ไขฟื้นฟูพฤติกรรมจะช่วยป้องกันการกระทำผิดซ้ำที่ยั่งยืนกว่าการลงโทษจำคุกเพียงอย่างเดียว ทั้งนี้ ควรจัดการทำแผนปฏิบัติการต่อผู้ต้องขังรายบุคคล (Sentence Plan) ค้นหาปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิด มีการประเมินปัจจัยเสี่ยง ปัจจัยสนับสนุนทางสังคม รวมถึงประสานความร่วมมือกับครอบครัวผู้กระทำผิดและชุมชนเข้ามีส่วนร่วมแก้ไขปัญหา และบำบัดปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเพื่อให้สามารถกำหนดแนวทางการควบคุมอย่างเหมาะสม โดยอาจกำหนดให้มีนักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์เข้ามาช่วยในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนให้ครอบคลุม โดยเฉพาะด้านอารมณ์และบุคลิกภาพ และการปรับตัวเข้าสู่สังคมเมื่อพ้นโทษออกมา

๒. จากผลการศึกษาปัญหาและอุปสรรคที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำในคดีการกระทำผิดทางเพศในประเทศไทย ในประเด็นด้านกฎหมายซึ่งพบว่า สาเหตุที่ทำให้เกิดการกระทำผิดซ้ำ เกิดจากบทลงโทษหรือกฎหมายไม่ได้มีการระบุหรือให้ความสำคัญต่อกระบวนการแก้ไขฟื้นฟูปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้กระทำผิดทางเพศ มีเงื่อนไขให้บางฐานความผิดให้เป็นคดีที่สามารถยอมความได้ รวมถึงบทลงโทษซึ่งบัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญา ความผิดเกี่ยวกับคดีทางเพศ ไม่มีข้อกำหนดหรือเงื่อนไขเฉพาะในกฎหมายสำหรับให้มีการควบคุมติดตามหรือรายงานความเคลื่อนไหวหลังพ้นโทษ เพื่อป้องกันไม่ให้ผู้กระทำผิดทางเพศกลับมากระทำผิดซ้ำ นอกจากนี้ กระบวนการบังคับใช้กฎหมายและการบังคับโทษต่อผู้กระทำผิดทางเพศไม่ได้มีการลงโทษให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด ซึ่งอาจเกิดจากนโยบายลดวันต้องโทษ การพักการลงโทษ ดังนั้น เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันการกระทำผิดคดีทางเพศในสังคมไทย หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กระทรวงยุติธรรมควรเสนอให้มีการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายอาญา ลักษณะ ๙ ความผิดเกี่ยวกับคดีทางเพศ โดยเพิ่มข้อกำหนดหรือเงื่อนไขเฉพาะให้มีมาตรการติดตามและรายงานความเคลื่อนไหวหลังพ้นโทษของผู้กระทำผิดทางเพศ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับสังคม รวมถึงควรปรับปรุงกฎหมายอาญา ลักษณะ ๙ ความผิดเกี่ยวกับคดีทางเพศ ให้การข่มขืนหรือกระทำชำเรา ไม่ควรเป็นคดีที่สามารถยอมความกันได้ และที่สำคัญควรกำหนดให้ชัดเจนในบทบัญญัติประมวลกฎหมายอาญา ลักษณะ ๙ ความผิดเกี่ยวกับคดีทางเพศ ในการที่จะไม่ให้ผู้กระทำผิดทางเพศได้รับสิทธิลดวันต้องโทษหรือพักการลงโทษ เพื่อให้ผู้กระทำผิดเหล่านั้นเกิดความเกรงกลัวไม่กล้ากระทำผิดซ้ำ รวมถึงสามารถได้รับการบำบัดแก้ไขพฤติกรรมอย่างครบถ้วนในห้วงระยะเวลาที่ถูกบังคับโทษตามกฎหมาย

๓. หน่วยงานด้านกระบวนการยุติธรรมไทย ได้แก่ กรมราชทัณฑ์ กรมคุมประพฤติ และกรมพินิจ และคุ้มครองเด็กและเยาวชน ควรปรับปรุงแบบนโยบายการบริหารทรัพยากรบุคคลจากการมุ่งเน้นเพิ่มอัตราผู้ปฏิบัติงานในด้านควบคุมผู้กระทำผิด ไปยังการมุ่งเน้นผู้ปฏิบัติงานที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในการแก้ไขบำบัดพฤติกรรม เนื่องจากการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดทางเพศจำเป็นต้องอาศัยผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญเข้ามาให้คำปรึกษา ประเมินบุคลิกภาพและอารมณ์ วางแผนการบำบัด ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม รวมถึงวิเคราะห์ปัจจัยภูมิหลังและประเมินความเสี่ยง เพื่อนำไปสู่การป้องกันและลดปัจจัยเสี่ยงที่จะส่งผลให้ผู้กระทำผิดทางเพศกลับมากระทำผิดซ้ำ

๔. หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กระทรวงยุติธรรม กระทรวงมหาดไทย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรให้ความสำคัญกับการให้ภาคประชาชนและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันการกระทำผิดซ้ำ โดยการจัดทำฐานข้อมูลกลุ่มบุคคลที่มีพฤติกรรมเสี่ยง ควรเฝ้าระวัง สร้างและพัฒนาฐานข้อมูลการจัดเก็บและจำแนกข้อมูลผู้กระทำผิดทางเพศอย่างเป็นระบบ ซึ่งจะเป็ประโยชน์ต่อการนำข้อมูลมาวิเคราะห์ทั้งในการวางแผนบำบัดฟื้นฟู การให้ความช่วยเหลือ การติดตามเฝ้าระวังหลังพ้นโทษ รวมถึงสามารถนำข้อมูลมาวิเคราะห์สังเคราะห์หารูปแบบการกระทำผิดหรือลักษณะพื้นที่ที่เสี่ยงซึ่งสามารถนำไปสู่การจัดทำแผนป้องกันอาชญากรรมทางเพศในระดับประเทศ และอำนวยความสะดวกให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการติดตามจับกุมผู้กระทำผิดทางเพศ ทั้งนี้ สามารถนำระบบฐานข้อมูลของศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลกระบวนการยุติธรรม (Data Exchange Center: DXC) ของสำนักงานกิจการยุติธรรมมาพัฒนาต่อยอด เพื่อให้เกิดการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและความคุ้มค่าสูงสุด ในขณะที่กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ควรจัดตั้งระบบการคุ้มครองเด็กและเยาวชนหรือผู้ที่มีภาวะเสี่ยงตกเป็นเหยื่อในระดับชุมชน เพื่อป้องกันไม่ให้กลุ่มคนเหล่านั้นไม่ตกเป็นเหยื่อถูกล่วงละเมิดทางเพศ รวมถึงต้องให้ความสำคัญกับการลงพื้นที่เพื่อแสวงหาร่วมมือ สร้างเครือข่ายในการที่จะใช้ชุมชนเป็นฐานของกลไกในการดูแลป้องกันสมาชิกในชุมชนของตนเองอย่างยั่งยืนในเชิงระบบ เนื่องจากแต่ละพื้นที่มีบริบทเฉพาะที่แตกต่างกัน

๕. การนำมาตราการการขึ้นทะเบียนผู้กระทำผิดทางเพศมาปรับใช้กับสังคมไทย หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะกระทรวงยุติธรรมและกระทรวงมหาดไทย ควรจะต้องมีการวางแผนศึกษา สัมภาษณ์รวบรวมข้อมูลองค์ประกอบสำคัญของการขึ้นทะเบียนผู้กระทำผิดทางเพศ และวิเคราะห์ผลดีและผลเสียของมาตรการดังกล่าว ก่อนที่จะนำมาตราการดังกล่าวมาปรับใช้ และต้องคำนึงถึงหลักการสำคัญของการขึ้นทะเบียนผู้กระทำผิดทางเพศในการที่จะเป็นเครื่องสำคัญของหน่วยงานรัฐ สำหรับสร้างความมั่นใจ ความมั่นคงปลอดภัยให้ประชาชนทั่วไปในสังคมในการที่จะอยู่ร่วมกับผู้กระทำผิดทางเพศที่พ้นโทษออกมาจากเรือนจำ โดยสำนักงานคุมประพฤติของแต่ละจังหวัดมีความเหมาะสมสำหรับการเป็นหน่วยงานรับผิดชอบเก็บรักษาข้อมูล เฝ้าระวังติดตาม และรับรายงานตัว เนื่องจากมีความพร้อมทั้งด้านทรัพยากรบุคคล สถานที่ และภารกิจงานที่ใกล้เคียงกัน สำหรับภารกิจในส่วนการสนับสนุนเพื่อเฝ้าระวังติดตามในเชิงพื้นที่ ควรเป็นการบูรณาการประสานความร่วมมือกับเครือข่ายยุติธรรมชุมชน

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

๑. ผู้ปฏิบัติงานควรมีการทบทวนประเด็นปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น เพื่อถอดบทเรียนและนำไปสู่การพัฒนาหลักสูตรโปรแกรมแก้ไขบำบัดฟื้นฟูพฤติกรรมของผู้กระทำผิดทางเพศให้มีความเข้มข้นและทางเลือกมากยิ่งขึ้น เช่น เพิ่มระยะเวลาการอบรม การกำหนดให้มีพัฒนากระบวนการหรือเครื่องมือแบบจำแนกผู้กระทำผิดเพื่อศึกษาวิเคราะห์สาเหตุการกระทำผิด นำไปสู่วางแผนบำบัดได้เป็นรายบุคคลที่เหมาะสมกับปัญหาของแต่ละคน เพราะถ้าเลือกโปรแกรมที่เหมาะสมกับปัญหาที่เป็นต้นเหตุการกระทำผิดทางเพศ จะเป็นผลให้ผู้กระทำผิดทางเพศได้รับการบำบัดและแก้ไขที่ถูกต้องยิ่งขึ้น ปัญหาที่ซับซ้อนทั้งสภาวะทางกายและจิตได้รับการคลี่คลาย เกิดการเรียนรู้พฤติกรรมที่เหมาะสมเข้าไปแทนที่

๒. ในกระบวนการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและพัฒนาทัศนคติของผู้กระทำผิดทางเพศ ในระหว่างถูกบังคับโทษของผู้กระทำผิดทางเพศ ควรกำหนดให้ทีมสหวิชาชีพ ได้แก่ นักสังคมสงเคราะห์ นักจิตวิทยา เข้ามาร่วมปฏิบัติงานเพื่อทำหน้าที่จำแนกคัดกรองประเภทผู้กระทำผิดทางเพศ นำไปสู่การวางแผนแก้ไขพฤติกรรมเฉพาะรายที่เหมาะสม ทั้งนี้ ควรกำหนดให้มีการประเมินความเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้กระทำผิดทางเพศในช่วงก่อน ระหว่าง และหลังเข้ารับการบำบัดปรับเปลี่ยนพฤติกรรม และช่วงก่อนพ้นโทษ เพื่อประเมินความสำเร็จ นอกจากนี้ ควรให้ผู้นำชุมชนและตัวแทนจากหน่วยงานส่วนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วม เพื่อสร้างปฏิสัมพันธ์ ความไว้วางใจ และสามารถให้ความช่วยเหลือ ประคับประคองผู้กระทำผิดเมื่อพ้นโทษออกมา เพื่อป้องกันไม่ให้ผู้กระทำผิดเกิดแรงจูงใจจนกลับมากระทำผิดซ้ำ

๓. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กรมราชทัณฑ์ กรมคุมประพฤติ กรมพินิจและคุ้มครองเด็ก และเยาวชน ควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาทักษะและศักยภาพของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน โดยเจ้าหน้าที่ในส่วนการควบคุมดูแลผู้กระทำผิดทางเพศควรมีองค์ความรู้ในการวางแผนเพื่อแก้ไขปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้กระทำผิดที่เพียงพอ มีการอบรมเจ้าหน้าที่บุคลากรเป็นประจำและต่อเนื่อง เพื่อให้เจ้าหน้าที่เกิดการพัฒนาตนเองและรู้เท่าทันสถานการณ์ทางสังคม รวมถึงสภาพปัญหาการกระทำผิดทางเพศที่มีความซับซ้อนและรุนแรงยิ่งขึ้น และควรมีการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนามาตรการควบคุมดูแลผู้กระทำผิดให้มีประสิทธิภาพและมีทางเลือกที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น

๔. การนำมาตรการดังกล่าวมาใช้กับสังคมไทย หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กระทรวงยุติธรรม กระทรวงมหาดไทย กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ รวมถึงสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ควรจะต้องมีการวางแผนหรือ สร้างความร่วมมือก่อนที่จะนำมาตรการดังกล่าวมาใช้ โดยระยะแรก ควรมีการศึกษา วิเคราะห์ และพัฒนารูปแบบมาตรการการขึ้นทะเบียนผู้กระทำผิดทางเพศ เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทเฉพาะของประเทศ จากนั้นจึงสร้างความเข้าใจในสังคมโดยทั่วไป ก่อนว่า ผู้กระทำผิดทางเพศไม่ใช่อาชญากร แต่คือผู้ป่วยที่จะต้องได้รับการบำบัดรักษาและติดตามดูแลเฝ้าระวังอย่างต่อเนื่อง รวมถึงจะต้องมีมาตรการแก้ไขบำบัดพฤติกรรมที่มีประสิทธิภาพ มีความน่าเชื่อถือ และเมื่อคนในสังคมยอมรับและสามารถเปลี่ยนความคิดดังกล่าวได้แล้ว จะทำให้ผู้กระทำผิดไม่ต้องเสี่ยงที่จะถูกตีตราจากสังคม เพราะกระบวนการขึ้นทะเบียนผู้กระทำผิดทางเพศเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบำบัดรักษาและเฝ้าระวังไม่ให้ผู้กระทำผิดทางเพศเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับปัจจัยเสี่ยงที่ทำให้กลับมากระทำผิดซ้ำ ระยะที่สอง ควรกำหนดกฎหมายเฉพาะหรือปรับแก้กฎหมายที่มีอยู่เดิม เพื่อรองรับ

การนำมาตรการการขึ้นทะเบียนผู้กระทำผิดทางเพศมาใช้กับสังคมไทย โดยกฎหมายดังกล่าวควรที่จะกำหนดหน่วยงานที่รับผิดชอบรับรายงานตัว การติดตามสอดส่อง การเก็บรักษาและเข้าถึงข้อมูลผู้กระทำผิดทางเพศ การให้อำนาจหน้าที่แก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติ การพัฒนาระบบสารสนเทศสำหรับเป็นฐานข้อมูลผู้กระทำผิดทางเพศที่ขึ้นทะเบียนหลังพ้นโทษ ส่งผลให้การดำเนินงานเป็นรูปธรรมชัดเจน การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ได้รับการคุ้มครองและมีกฎหมายรองรับ ทำให้การขึ้นทะเบียนผู้กระทำผิดทางเพศมีประสิทธิภาพในการป้องกันการกระทำผิดซ้ำในคดีทางเพศในประเทศไทย และระยะที่สามควรมีกำหนดพื้นที่นำร่อง เช่น จังหวัดหัวเมืองใหญ่ ๆ ในแต่ละภาค สำหรับนำมาตรการดังกล่าวมาทดลองใช้และกำหนดให้มีการประเมินผลในด้านบวกและด้านลบที่เกิดขึ้นจากการบังคับใช้มาตรการดังกล่าว ในช่วงหัวระยะเวลา ๑ - ๕ ปี และจึงจัดทำเป็นรายงานสรุปผลการดำเนินงาน ปัญหาอุปสรรค จุดเด่น และสิ่งที่ต้องแก้ไขปรับปรุง เพื่อเสนอต่อรัฐบาลให้ดำเนินการแก้ไข ก่อนที่จะประกาศใช้มาตรการการขึ้นทะเบียนผู้กระทำผิดทางเพศทั่วประเทศต่อไป

ข้อเสนอแนะในการพัฒนาแนวทางการขึ้นทะเบียนผู้กระทำผิดทางเพศที่เหมาะสมกับประเทศไทย

๑. จากการทบทวนวรรณกรรมและผลการศึกษาที่ได้มีความสอดคล้องกัน กล่าวคือ แนวทางการพัฒนาการขึ้นทะเบียนผู้กระทำผิดทางเพศที่เหมาะสมกับประเทศไทย ควรพิจารณาถึงประเด็นต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อการกระทำผิดซ้ำในคดีทางเพศ ได้แก่ ประเด็นด้านกฎหมาย ประเด็นด้านหน่วยงาน ประเด็นด้านผู้ปฏิบัติงาน ประเด็นด้านตัวผู้กระทำผิด ประเด็นด้านสภาพแวดล้อม/ชุมชน และประเด็นด้านเทคโนโลยีและระบบสารสนเทศ เพื่อให้การพัฒนานโยบายสำหรับการป้องกันการกระทำผิดซ้ำในคดีกระทำผิดทางเพศมีความครบถ้วน ครอบคลุม และมีประสิทธิภาพอย่างแท้จริง

๒. แนวทางสำหรับการพัฒนาการขึ้นทะเบียนผู้กระทำผิดทางเพศที่เหมาะสมกับประเทศไทย ควรคำนึงถึงองค์ประกอบหลักสำคัญ ซึ่งเป็นผลจากการสำรวจความคิดเห็นจากกลุ่มตัวอย่างทั้งผู้ทรงคุณวุฒิและเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในด้านการป้องกันและควบคุมผู้กระทำผิดในคดีทางเพศ รวมถึงผู้ปฏิบัติงานด้านการดูแลและให้ความคุ้มครองผู้ที่ตกเป็นเหยื่อในคดีล่วงละเมิดทางเพศ จำนวน ๑๐ องค์ประกอบ ได้แก่ (๑) ด้านช่วงเวลา การจัดเก็บข้อมูลผู้กระทำผิดทางเพศ (๒) ด้านประเด็นข้อมูลที่จะจัดเก็บจากผู้กระทำผิดทางเพศ (๓) ด้านขอบเขตระยะเวลาการติดตามผู้กระทำผิดทางเพศ (๔) ด้านรูปแบบ วิธีการติดตาม/อุปกรณ์/ระบบเทคโนโลยี (๕) ด้านการกำหนดระดับการเข้าถึงข้อมูลของประชาชน (๖) ด้านช่องทางการเผยแพร่ข้อมูล/แจ้งเตือนสู่ภาคประชาชน (๗) ด้านหน่วยงานรับผิดชอบเก็บรักษาข้อมูล เฝ้าระวังติดตาม และรับรายงานตัว (๘) ด้านประเด็นกฎหมายเฉพาะในการขึ้นทะเบียนผู้กระทำผิดทางเพศ (๙) ด้านระบบสารสนเทศ และ (๑๐) ด้านผลที่คาดว่าจะได้รับและผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อสังคม เพื่อเป็นแนวทางสำหรับการพัฒนามาตรการขึ้นทะเบียนผู้กระทำผิดทางเพศให้เหมาะสมกับบริบทของประเทศไทยต่อไปในอนาคต

๓. การนำมาตรการดังกล่าวมาใช้กับสังคมไทย หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กระทรวงยุติธรรม กระทรวงมหาดไทย กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ รวมถึงสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ควรจะต้องมีการวางแผนศึกษา วิเคราะห์ และพัฒนารูปแบบมาตรการการขึ้นทะเบียนผู้กระทำผิดทางเพศ เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทเฉพาะของประเทศไทย สร้างความเข้าใจในสังคม โดยทั่วไปก่อนว่า ผู้กระทำผิดทางเพศไม่ใช่อาชญากร แต่คือผู้ป่วยที่จะต้องได้รับการบำบัดรักษา และติดตามดูแลเฝ้าระวังอย่างต่อเนื่อง และกระบวนการขึ้นทะเบียนผู้กระทำผิดทางเพศจะเป็นเครื่องมือสำคัญของกระบวนการบำบัดรักษาและเฝ้าระวังไม่ให้ผู้กระทำผิดทางเพศเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับปัจจัยเสี่ยงที่ทำให้กลับมากระทำผิดซ้ำ

อัตราการกระทำความผิดซ้ำของผู้ต้องขังที่ได้รับการปล่อยตัว
ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ ถึงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕
แยกตามประเภทคดี*

* กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม, “อัตราการกระทำความผิดซ้ำแยกตามกลุ่ม (ข้อมูล ณ วันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕),” สืบค้นเมื่อวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕, <https://bit.ly/3p89nQF>.

อัตราการทำพีดซ้ำของผู้ต้องขังที่ได้รับการปล่อยตัวในปีงบประมาณ 2555 จำนวน 24,000 คน

แยกตามประเภทคดี

ประเภทคดี	ระยะเวลาติดตามพฤติกรรม		
	1 ปี	2 ปี	3 ปี
ความพีดเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งราชอาณาจักร	0	0	0
ความพีดเกี่ยวกับการก่อการร้าย	0	0	0
ความพีดเกี่ยวกับการปกครอง	0	0	0
ความพีดเกี่ยวกับการยุติธรรม	2	2	2
ความพีดเกี่ยวกับศาสนา	0	0	0
ความพีดเกี่ยวกับความสงบสุขของประชาชน	0	0	0
ความพีดเกี่ยวกับการก่อให้เกิดขึ้นอันตรายต่อประชาชน	0	0	0
ความพีดเกี่ยวกับการปลอมและการแปลง	0	2	2
ความพีดเกี่ยวกับการค้า	0	0	0
ความพีดเกี่ยวกับเพศ	0	1	1
ความพีดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย	3	5	9
ความพีดเกี่ยวกับเสรีภาพและชื่อเสียง	0	0	0
ความพีดเกี่ยวกับทรัพย์สิน	10	14	16
ความพีดเกี่ยวกับยาเสพติด(พ.ร.บ.ยาเสพติดฯ พ.ร.บ.สารระเหย พ.ร.บ.วัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตประสาท)	24	45	57
อื่นๆ(หลายประเภท เช่น พ.ร.บ.ป่าไม้ พ.ร.บ.การพนัน พ.ร.บ.อาวุธปืน พ.ร.บ.คนเข้าเมือง ลสุโทษ ฯลฯ)	4	14	20

หมายเหตุ* คำนวณร้อยละจากจำนวนผู้ต้องขังที่ได้รับการปล่อยตัวภายในระยะเวลาติดตามพฤติกรรมที่กำหนด

ข้อมูล ณ วันที่ 22/02/2022

อัตราการกำพิดซ้ำของผู้ต้องขังที่ได้รับการปล่อยตัวในปงบประมาณ 2556 จำนวน 39,424 คน

แยกตามประเภทคดี

ประเภทคดี	ระยะเวลาติดตามพฤติกรรม		
	1 ปี	2 ปี	3 ปี
ความพิดเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งราชอาณาจักร	0	1	1
ความพิดเกี่ยวกับการก่อการร้าย	0	0	0
ความพิดเกี่ยวกับการปกครอง	16	33	41
ความพิดเกี่ยวกับการยุติธรรม	13	25	29
ความพิดเกี่ยวกับศาสนา	0	0	0
ความพิดเกี่ยวกับความสงบสุขของประชาชน	1	1	4
ความพิดเกี่ยวกับการก่อให้เกิดภัยอันตรายต่อประชาชน	0	3	6
ความพิดเกี่ยวกับการปลอมและการแปลง	22	36	43
ความพิดเกี่ยวกับการค้า	0	0	0
ความพิดเกี่ยวกับเพศ	73	122	155
ความพิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย	188	350	478
ความพิดเกี่ยวกับเสรีภาพและชื่อเสียง	43	76	99
ความพิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน	791	1,306	1,724
ความพิดเกี่ยวกับยาเสพติด(พ.ร.บ.ยาเสพติดฯ พ.ร.บ.สารระเหย พ.ร.บ.วัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตประสาท)	4,457	7,299	9,438
อื่นๆ(หลายประเภท เช่น พ.ร.บ.ป่าไม้ พ.ร.บ.การพนัน พ.ร.บ.อาวุธปืน พ.ร.บ.คนเข้าเมือง ลสุโทษ ฯลฯ)	1,616	2,662	3,486

หมายเหตุ* คำนวณร้อยละจากจำนวนผู้ต้องขังที่ได้รับการปล่อยตัวภายในระยะเวลาติดตามพฤติกรรมที่กำหนด

ข้อมูล ณ วันที่ 22/02/2022

อัตราการทำพิชิตซ้ำของผู้ต้องขังที่ได้รับการปล่อยตัวในปีงบประมาณ 2557 จำนวน 74,633 คน

แยกตามประเภทคดี

ประเภทคดี	ระยะเวลาติดตามพฤติกรรม		
	1 ปี	2 ปี	3 ปี
ความพิชิตเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งราชอาณาจักร	3	3	5
ความพิชิตเกี่ยวกับการก่อการร้าย	0	0	1
ความพิชิตเกี่ยวกับการปกครอง	45	74	100
ความพิชิตเกี่ยวกับการยุติธรรม	34	49	66
ความพิชิตเกี่ยวกับศาสนา	0	2	2
ความพิชิตเกี่ยวกับความสงบสุขของประชาชน	0	1	1
ความพิชิตเกี่ยวกับการก่อให้เกิดขึ้นอันตรายต่อประชาชน	12	18	21
ความพิชิตเกี่ยวกับการปลอมและการแปลง	25	46	69
ความพิชิตเกี่ยวกับการค้า	0	0	0
ความพิชิตเกี่ยวกับเพศ	84	165	249
ความพิชิตเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย	326	623	862
ความพิชิตเกี่ยวกับเสรีภาพและชื่อเสียง	66	120	171
ความพิชิตเกี่ยวกับทรัพย์สิน	1,751	2,965	4,039
ความพิชิตเกี่ยวกับยาเสพติด(พ.ร.บ.ยาเสพติดฯ พ.ร.บ.สารระเหย พ.ร.บ.วัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตประสาท)	7,572	12,711	16,952
อื่นๆ(หลายประเภท เช่น พ.ร.บ.ป่าไม้ พ.ร.บ.การพนัน พ.ร.บ.อาวุธปืน พ.ร.บ.คนเข้าเมือง ลสุโทษ ฯลฯ)	3,901	6,565	8,870

หมายเหตุ* คำนวณร้อยละจากจำนวนผู้ต้องขังที่ได้รับการปล่อยตัวภายในระยะเวลาติดตามพฤติกรรมที่กำหนด

ข้อมูล ณ วันที่ 22/02/2022

อัตราการกำพิดซ้ำของผู้ต้องขังที่ได้รับการปล่อยตัวในปีงบประมาณ 2558 จำนวน 101,693 คน

แยกตามประเภทคดี

ประเภทคดี	ระยะเวลาติดตามพฤติกรรม		
	1 ปี	2 ปี	3 ปี
ความพิดเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งราชอาณาจักร	1	3	3
ความพิดเกี่ยวกับการก่อการร้าย	1	2	2
ความพิดเกี่ยวกับการปกครอง	60	117	155
ความพิดเกี่ยวกับการยุติธรรม	48	89	123
ความพิดเกี่ยวกับศาสนา	2	6	6
ความพิดเกี่ยวกับความสงบสุขของประชาชน	2	6	8
ความพิดเกี่ยวกับการก่อให้เกิดกษนตรายต่อประชาชน	12	25	33
ความพิดเกี่ยวกับการปลอมและการแปลง	61	118	164
ความพิดเกี่ยวกับการค้า	4	4	4
ความพิดเกี่ยวกับเพศ	207	380	507
ความพิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย	527	950	1,315
ความพิดเกี่ยวกับเสรีภาพและชื่อเสียง	133	239	309
ความพิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน	2,831	4,773	6,437
ความพิดเกี่ยวกับยาเสพติด(พ.ร.บ.ยาเสพติดฯ พ.ร.บ.สารระเหย พ.ร.บ.วัตถุออกฤทธิต่อจิตประสาท)	10,451	18,783	25,470
อื่นๆ(หลายประเภท เช่น พ.ร.บ.ป่าไม้ พ.ร.บ.การพนัน พ.ร.บ.อาวุธปืน พ.ร.บ.คนเข้าเมือง ลหุโทษ ฯลฯ)	6,339	11,335	15,397

หมายเหตุ* คำนวณร้อยละจากจำนวนผู้ต้องขังที่ได้รับการปล่อยตัวภายในระยะเวลาติดตามพฤติกรรมที่กำหนด

ข้อมูล ณ วันที่ 22/02/2022

อัตราการฆ่าพิชิตซ้ำของผู้ต้องขังที่ได้รับการปล่อยตัวในปีงบประมาณ 2559 จำนวน 123,289 คน

แยกตามประเภทคดี

ประเภทคดี	ระยะเวลาติดตามพฤติกรรม		
	1 ปี	2 ปี	3 ปี
ความพิชิตเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งราชอาณาจักร	1	3	5
ความพิชิตเกี่ยวกับการก่อการร้าย	2	2	2
ความพิชิตเกี่ยวกับการปกครอง	58	115	167
ความพิชิตเกี่ยวกับการยุติธรรม	56	97	133
ความพิชิตเกี่ยวกับศาสนา	2	2	2
ความพิชิตเกี่ยวกับความสงบสุขของประชาชน	4	5	6
ความพิชิตเกี่ยวกับการก่อให้เกิดภัยอันตรายต่อประชาชน	18	36	49
ความพิชิตเกี่ยวกับการปลอมและการแปลง	87	149	190
ความพิชิตเกี่ยวกับการค้า	1	1	1
ความพิชิตเกี่ยวกับเพศ	209	392	538
ความพิชิตเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย	725	1,402	1,944
ความพิชิตเกี่ยวกับเสรีภาพและชื่อเสียง	146	277	382
ความพิชิตเกี่ยวกับทรัพย์สิน	3,385	5,797	7,869
ความพิชิตเกี่ยวกับยาเสพติด(พ.ร.บ.ยาเสพติดฯ พ.ร.บ.สารระเหย พ.ร.บ.วัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตประสาท)	13,073	23,929	32,257
อื่นๆ(หลายประเภท เช่น พ.ร.บ.ป่าไม้ พ.ร.บ.การพนัน พ.ร.บ.อาวุธปืน พ.ร.บ.คนเข้าเมือง ลสุโทษ ฯลฯ)	9,245	16,692	22,662

หมายเหตุ* คำนวณร้อยละจากจำนวนผู้ต้องขังที่ได้รับการปล่อยตัวภายในระยะเวลาติดตามพฤติกรรมที่กำหนด

ข้อมูล ณ วันที่ 22/02/2022

อัตราการกำพืดซ้ำของผู้ต้องขังที่ได้รับการปล่อยตัวในปีงบประมาณ 2560 จำนวน 117,457 คน

แยกตามประเภทคดี

ประเภทคดี	ระยะเวลาติดตามพฤติกรรม		
	1 ปี	2 ปี	3 ปี
ความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งราชอาณาจักร	2	3	3
ความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้าย	1	1	1
ความผิดเกี่ยวกับการปกครอง	97	151	195
ความผิดเกี่ยวกับการยุติธรรม	53	100	138
ความผิดเกี่ยวกับศาสนา	2	4	4
ความผิดเกี่ยวกับความสงบสุขของประชาชน	3	5	6
ความผิดเกี่ยวกับการก่อให้เกิดขึ้นอันตรายต่อประชาชน	22	41	51
ความผิดเกี่ยวกับการปลอมและการแปลง	97	150	205
ความผิดเกี่ยวกับการค้า	1	1	1
ความผิดเกี่ยวกับเพศ	219	400	543
ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย	870	1,603	2,172
ความผิดเกี่ยวกับเสรีภาพและชื่อเสียง	159	281	375
ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน	3,092	5,169	6,667
ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด(พ.ร.บ.ยาเสพติดฯ พ.ร.บ.สารระเหย พ.ร.บ.วัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตประสาท)	12,949	23,341	30,468
อื่นๆ(หลายประเภท เช่น พ.ร.บ.ป่าไม้ พ.ร.บ.การพนัน พ.ร.บ.อาวุธปืน พ.ร.บ.คนเข้าเมือง ลสุโทษ ฯลฯ)	9,856	17,612	23,010

หมายเหตุ* คำนวณร้อยละจากจำนวนผู้ต้องขังที่ได้รับการปล่อยตัวภายในระยะเวลาติดตามพฤติกรรมที่กำหนด

ข้อมูล ณ วันที่ 22/02/2022

อัตราการทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังที่ได้รับการปล่อยตัวในปีงบประมาณ 2561 จำนวน 97,867 คน

แยกตามประเภทคดี

ประเภทคดี	ระยะเวลาติดตามพฤติกรรม		
	1 ปี	2 ปี	3 ปี
ความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งราชอาณาจักร	1	2	4
ความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้าย	1	1	2
ความผิดเกี่ยวกับการปกครอง	63	112	149
ความผิดเกี่ยวกับการยุติธรรม	55	82	103
ความผิดเกี่ยวกับศาสนา	1	1	1
ความผิดเกี่ยวกับความสงบสุขของประชาชน	7	10	12
ความผิดเกี่ยวกับการก่อให้เกิดภัยอันตรายต่อประชาชน	21	32	44
ความผิดเกี่ยวกับการปลอมและการแปลง	66	106	130
ความผิดเกี่ยวกับการค้า	1	1	1
ความผิดเกี่ยวกับเพศ	154	268	349
ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย	555	1,021	1,301
ความผิดเกี่ยวกับเสรีภาพและชื่อเสียง	126	210	262
ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน	2,844	4,692	5,994
ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด(พ.ร.บ.ยาเสพติดฯ พ.ร.บ.สารระเหย พ.ร.บ.วัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตประสาท)	11,013	19,143	24,713
อื่นๆ(หลายประเภท เช่น พ.ร.บ.ป่าไม้ พ.ร.บ.การพนัน พ.ร.บ.อาวุธปืน พ.ร.บ.คนเข้าเมือง ลสุโทษ ฯลฯ)	9,106	15,735	20,327

หมายเหตุ* คำนวณร้อยละจากจำนวนผู้ต้องขังที่ได้รับการปล่อยตัวภายในระยะเวลาติดตามพฤติกรรมที่กำหนด

ข้อมูล ณ วันที่ 22/02/2022

อัตราการฆ่าพิศซ้ำของผูตองซงทีได้รับการปล่อยตัวในปงบประมาณ 2562 จ่านวน 145,271 คน

แยกตามประเภทคดี

ประเภทคดี	ระยะเวลาติดตามพฤติกรรม		
	1 ปี	2 ปี	3 ปี
ความพิศเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งราชอาณาจักร	2	10	14
ความพิศเกี่ยวกับการก่อการร้าย	10	14	15
ความพิศเกี่ยวกับการปกครอง	108	173	204
ความพิศเกี่ยวกับการยุติธรรม	96	145	186
ความพิศเกี่ยวกับศาสนา	0	2	2
ความพิศเกี่ยวกับความสงบสุขของประชาชน	9	9	9
ความพิศเกี่ยวกับการก่อให้เกิดกษนดรายต่อประชาชน	26	47	62
ความพิศเกี่ยวกับการปลอมและการแปลง	101	160	192
ความพิศเกี่ยวกับการค้า	7	17	20
ความพิศเกี่ยวกับเพศ	180	337	425
ความพิศเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย	799	1,349	1,690
ความพิศเกี่ยวกับเสรีภาพและชื่อเสียง	149	267	318
ความพิศเกี่ยวกับทรัพย์สิน	4,051	6,624	8,194
ความพิศเกี่ยวกับยาเสพติด(พ.ร.บ.ยาเสพติดฯ พ.ร.บ.สารระเหย พ.ร.บ.วัตถุออกฤทธิต่อจิตประสาท)	15,876	27,081	33,122
อื่นๆ(หลายประเภท เช่น พ.ร.บ.ป่าไม้ พ.ร.บ.การพนัน พ.ร.บ.อาวุธปืน พ.ร.บ.คนเข้าเมือง ลสุโทษ ฯลฯ)	13,226	22,351	27,453

หมายเหตุ* ค่านวนร้อยละจากจ่านวนผูตองซงทีได้รับการปล่อยตัวภายในระยะเวลาติดตามพฤติกรรมที่กำหนด

ข้อมูล ณ วันที่ 22/02/2022

อัตราการฆ่าพิณซ้ำของผู้นองซงท่ได้รับการปล่อยตัวในป้บประมาณ 2563 จํานวน 145,177 คน

แยกตามประเภทคดี

ประเภทคดี	ระยะเวลาติดตามพฤติกรรม		
	1 ปี	2 ปี	3 ปี
ความพิณเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งราชอาณาจักร	3	10	11
ความพิณเกี่ยวกับการก่อการร้าย	3	4	4
ความพิณเกี่ยวกับการปกครอง	68	108	110
ความพิณเกี่ยวกับการยุติธรรม	69	107	112
ความพิณเกี่ยวกับศาสนา	7	7	7
ความพิณเกี่ยวกับความสงบสุขของประชาชน	6	11	12
ความพิณเกี่ยวกับการก่อให้เกิดภัยอันตรายต่อประชาชน	19	35	35
ความพิณเกี่ยวกับการปลอมและการแปลง	76	110	112
ความพิณเกี่ยวกับการค้า	0	0	0
ความพิณเกี่ยวกับเพศ	178	280	288
ความพิณเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย	572	956	974
ความพิณเกี่ยวกับเสรีภาพและชื่อเสียง	127	186	189
ความพิณเกี่ยวกับทรัพย์สิน	3,237	4,829	4,925
ความพิณเกี่ยวกับยาเสพติด(พ.ส.บ.ยาเสพติดฯ พ.ส.บ.สารระเหย พ.ส.บ.วัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตประสาท)	14,879	23,830	24,314
อื่น ๆ(หลายประเภท เช่น พ.ส.บ.ป่าไม้ พ.ส.บ.การพนัน พ.ส.บ.อาวุธปืน พ.ส.บ.คนเข้าเมือง ลสุโทษ ฯลฯ)	12,625	20,046	20,475

หมายเหตุ* คํานวณร้อยละจากจํานวนผู้นองซงท่ได้รับการปล่อยตัวภายในระยะเวลาติดตามพฤติกรรมที่กําหนด

ข้อมูล ณ วันที่ 22/02/2022

อัตราการฆ่าพิณซ้ำของผู้นองซงท่ได้รับการปล่อยตัวในปองประมาณ 2564 จ้งนวน 184,770 คน

แยกตามประเภทคดี

ประเภทคดี	ระยะเวลาติดตามพฤติกรรม		
	1 ปี	2 ปี	3 ปี
ความพิณเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งราชอาณาจักร	9	12	
ความพิณเกี่ยวกับการก่อการร้าย	18	18	
ความพิณเกี่ยวกับการปกครอง	86	91	
ความพิณเกี่ยวกับการยุติธรรม	72	77	
ความพิณเกี่ยวกับศาสนา	2	2	
ความพิณเกี่ยวกับความสุขของประชาชน	26	26	
ความพิณเกี่ยวกับการก่อให้เกิดภัยอันตรายต่อประชาชน	34	36	
ความพิณเกี่ยวกับการปลอมและการแปลง	102	107	
ความพิณเกี่ยวกับการค้า	2	2	
ความพิณเกี่ยวกับเพศ	174	188	
ความพิณเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย	631	696	
ความพิณเกี่ยวกับเสรีภาพและชื่อเสียง	143	153	
ความพิณเกี่ยวกับทรัพย์สิน	2,959	3,191	
ความพิณเกี่ยวกับยาเสพติด(พ.ร.บ.ยาเสพติดฯ พ.ร.บ.สารระเหย พ.ร.บ.วัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตประสาท)	14,398	15,823	
อื่น ๆ (หลายประเภท เช่น พ.ร.บ.ป่าไม้ พ.ร.บ.การพนัน พ.ร.บ.อาวุธปืน พ.ร.บ.คนเข้าเมือง ลสุโทษ ฯลฯ)	12,428	13,574	

หมายเหตุ* คำนวณร้อยละจากจำนวนผู้นองซงท่ได้รับการปล่อยตัวภายในระยะเวลาติดตามพฤติกรรมที่กำหนด

ข้อมูล ณ วันที่ 22/02/2022

อัตราการทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังที่ได้รับการปล่อยตัวในปีงบประมาณ 2565 จำนวน 61,512 คน

แยกตามประเภทคดี

ประเภทคดี	ระยะเวลาติดตามพฤติกรรม		
	1 ปี	2 ปี	3 ปี
ความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งราชอาณาจักร	1	-	-
ความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้าย	18	-	-
ความผิดเกี่ยวกับการปกครอง	9	-	-
ความผิดเกี่ยวกับการยุติธรรม	7	-	-
ความผิดเกี่ยวกับศาสนา	1	-	-
ความผิดเกี่ยวกับความสงบสุขของประชาชน	2	-	-
ความผิดเกี่ยวกับการก่อให้เกิดภัยอันตรายต่อประชาชน	5	-	-
ความผิดเกี่ยวกับการปลอมและการแปลง	25	-	-
ความผิดเกี่ยวกับการค้า	0	-	-
ความผิดเกี่ยวกับเพศ	24	-	-
ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย	48	-	-
ความผิดเกี่ยวกับเสรีภาพและชื่อเสียง	14	-	-
ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน	386	-	-
ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด(พ.ร.บ.ยาเสพติดฯ พ.ร.บ.สารระเหย พ.ร.บ.วัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตประสาท)	808	-	-
อื่นๆ(หลายประเภท เช่น พ.ร.บ.ป่าไม้ พ.ร.บ.การพนัน พ.ร.บ.อาวุธปืน พ.ร.บ.คนเข้าเมือง ลหุโทษ ฯลฯ)	964	-	-

หมายเหตุ* คำนวณร้อยละจากจำนวนผู้ต้องขังที่ได้รับการปล่อยตัวภายในระยะเวลาติดตามพฤติกรรมที่กำหนด

ข้อมูล ณ วันที่ 22/02/2022

สถิติผู้ต้องราชทัณฑ์ทั่วประเทศ*

รายงานสถิติผู้ต้องราชทัณฑ์ทั่วประเทศ

สำรวจ ณ วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2565

ประเภท	ชาย	หญิง	รวม	ร้อยละ (%)
1.นักโทษเด็ดขาด	189,998	24,529	214,527	79.569
2.ผู้ต้องขังระหว่าง	47,200	6,479	53,679	19.910
2.1 อุทธรณ์-ฎีกา	23,722	2,993	26,715	9.909
2.2 ใต้สวน-พิจารณา	11,463	1,898	13,361	4.956
2.3 สอบสวน	12,015	1,588	13,603	5.045
3.เขาวงกตที่ฝากขัง	19	0	19	0.007
4.ผู้ถูกกักกัน	37	7	44	0.016
5.ผู้ต้องกักขัง	1,188	154	1,342	0.498
รวมผู้ต้องราชทัณฑ์ทั้งสิ้น	238,442	31,169	269,611	100.00

* กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม, "สถิติผู้ต้องราชทัณฑ์ทั่วประเทศ สำรวจ ณ วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕," สืบค้นเมื่อวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕, <https://bit.ly/3LVxdsq>.

เขต ๑

ลำดับ	รายชื่อเรียนเข้า/โอนสถาน	นักเรียนแต่ละวิชา		ผู้ต้องระงับ						เยาวชนที่ฝากขัง		ผู้ถูกกักกัน		ผู้ต้องกักขัง		รวม		รวมทั้งสิ้น
				สุพรรณบุรี		โคสวานา		สอบนสวน										
		ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง			
เขต 1																		
1	สถานกักขังกลางจังหวัดสมุทรสาคร	-	-	4	1	-	-	-	-	-	-	-	-	52	18	56	19	75
2	เรือนจำกลางพระนครศรีอยุธยา	858	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	860	-	860
3	เรือนจำกลางสระบุรี	1,394	190	236	40	51	7	154	14	-	-	-	-	5	2	1,840	253	2,093
4	เรือนจำกลางสมุทรปราการ	3,172	510	803	121	313	75	266	40	-	-	-	-	39	7	4,593	753	5,346
5	ทัณฑสถานจำขังพิเศษชายสมุทรสาคร	1,755	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,755	-	1,755
6	ทัณฑสถานจำขังพิเศษพระนครศรีอยุธยา	1,129	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,129	-	1,129
7	เรือนจำจังหวัดชัยนาท	546	62	67	10	18	7	86	9	-	-	-	-	5	-	722	88	810
	- เรือนจำชั่วคราวราชเพลง(ชัยนาท)	67	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	67	-	67
8	เรือนจำจังหวัดสมุทรสาคร	980	74	80	12	63	7	67	8	-	-	-	-	-	-	1,190	101	1,291
9	เรือนจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	1,542	282	363	45	87	12	138	20	-	-	-	-	26	7	2,156	366	2,522
10	เรือนจำจังหวัดสระบุรี	1,301	121	213	30	103	11	166	17	-	-	-	-	8	-	1,791	179	1,970
11	เรือนจำจังหวัดสิงห์บุรี	713	116	70	14	26	2	33	5	-	-	-	-	3	1	845	138	983
12	เรือนจำจังหวัดอ่างทอง	899	112	129	10	40	4	60	7	-	-	-	-	15	2	1,143	135	1,278
	- เรือนจำชั่วคราวศาลายา	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1
13	เรือนจำอำเภอไทรบุรี	938	86	295	47	74	20	85	19	-	-	-	-	3	1	1,395	173	1,568
	- เรือนจำชั่วคราววังน้อย	8	-	16	-	7	-	43	-	-	-	-	-	1	-	75	-	75
14	เรือนจำอำเภอชัยนาท	716	66	97	5	24	2	58	9	-	-	-	-	3	1	898	83	981
15	ทัณฑสถานเรือนจำพิเศษพระนครศรีอยุธยา	1,034	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,035	-	1,035
	รวม	17,053	1,619	2,376	335	806	147	1,156	148	0	0	0	0	160	39	21,551	2,288	23,839

เขต ๒

ลำดับ	รายชื่อเรือนจำ/ทัณฑสถาน	นักโทษเด็ดขาด		ผู้ต้องขังระวาง						เยาวชนที่ฝากขัง		ผู้ถูกกักกัน		ผู้ต้องกักขัง		รวม		รวมเฝ้ากัน	
				อุทธรณ์-ฎีกา		ได้สำเนา		สอบสวน											
		ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง		
เขต 2																			
1	สถานกักขังกลางจังหวัดสกล	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	19	4	19	4	23
2	เรือนจำกลางชลบุรี	4,464	-	370	-	275	-	162	-	1	-	-	-	9	-	5,281	-	5,281	
3	เรือนจำกลางฉะเชิงเทรา	1,262	77	302	25	179	23	156	26	-	-	-	-	11	1	1,910	152	2,062	
4	เรือนจำกลางระยอง	4,418	624	376	68	126	16	188	24	1	-	-	-	17	1	5,126	733	5,859	
	- เรือนจำชั่วคราวเขาไม้แก้ว(ระยอง)	199	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	201	-	201	
5	เรือนจำจังหวัดชลบุรี	1,171	140	130	15	54	13	75	13	-	-	-	-	-	-	1,430	181	1,611	
6	เรือนจำจังหวัดสกล	662	45	72	7	25	2	14	3	-	-	-	-	-	-	773	57	830	
	- เรือนจำชั่วคราวเขารพ่า(สกล)	114	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	115	-	115	
7	เรือนจำจังหวัดนครนายก	334	30	60	7	13	1	53	8	-	-	-	-	-	-	460	46	506	
8	เรือนจำจังหวัดปราจีนบุรี	522	57	99	6	18	2	25	9	-	-	-	-	1	-	665	74	739	
9	เรือนจำจังหวัดสระบุรี	708	147	155	19	87	16	71	9	-	-	-	-	21	2	1,042	193	1,235	
10	เรือนจำอำเภอเมืองปทุมธานี	199	40	50	10	18	3	33	2	-	-	-	-	2	-	302	55	357	
11	เรือนจำพิเศษพิษยา	1,778	260	188	29	130	35	107	21	-	-	-	-	8	-	2,211	345	2,556	
12	ทัณฑสถานหญิงชลบุรี	-	732	-	56	-	50	-	38	-	-	-	-	-	-	-	876	876	
13	ทัณฑสถานเปิดทุ่งเบญจา	377	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	377	-	377	
14	ทัณฑสถานเปิดบ้านเนินสูง	305	-	20	-	7	-	14	-	-	-	-	-	1	-	347	-	347	
15	ทัณฑสถานเปิดห้วยไผ่ (ระยอง)	259	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	259	-	259	
	รวม	16,772	2,152	1,823	242	932	161	898	153	2	0	0	0	91	8	20,518	2,716	23,234	

เขต ๓

ลำดับ	รายละเอียดเงินจ่าย/โอนยอดตาม	นักโทษเด็ดขาด		ผู้ต้องขังระหว่าง						มาตรการเฝ้าระวัง		ผู้ถูกกักกัน		ผู้ต้องกักขัง		รวม		งบผูกพัน
				อุทธรณ์-ฎีกา		โศสานา		สอบสวน										
		ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	
๓๓.3																		
1	ทัณฑสถานเกษตรอุตสาหกรรมราชบุรี	2,638	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	2,639	-	2,639
	- เดือนจำคุกครั้งแรก	33	3	67	5	6	-	78	11	-	-	-	-	14	2	198	21	219
2	เรือนจำกลางคลองเปรม	4,317	-	407	-	29	-	50	-	-	-	-	-	-	-	4,803	-	4,803
3	เรือนจำกลางทวาย	2,329	204	220	20	88	11	65	4	-	-	-	-	6	-	2,708	239	2,947
4	เรือนจำกลางสมุทรสาคร	4,383	378	566	57	159	18	278	24	5	-	-	-	15	-	5,416	477	5,893
5	ทัณฑสถานหญิงทวาย	-	1,728	-	38	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,766	1,766
6	เรือนจำจังหวัดสิงห์บุรี	1,282	142	95	17	53	6	100	9	-	-	-	-	16	1	1,466	175	1,641
7	เรือนจำจังหวัดสุพรรณบุรี	58	11	59	4	22	2	111	11	2	-	-	-	20	-	272	28	300
8	เรือนจำจังหวัดสุโขทัย	852	60	141	14	83	11	54	5	-	-	-	-	4	-	1,134	90	1,224
9	เรือนจำจังหวัดสระบุรี	1,174	71	146	7	71	4	315	21	-	-	-	-	29	-	1,735	103	1,838
10	เรือนจำกลางสุโขทัย	1,067	97	138	18	124	18	111	11	-	-	-	-	-	-	1,440	144	1,584
	- เดือนจำคุกครั้งแรกโดยหมายจับ(สุโขทัย)	20	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	20	-	20
11	เรือนจำจังหวัดอำนาจเจริญ	873	58	139	12	67	8	82	16	-	-	-	-	7	-	1,168	94	1,262
	- เดือนจำคุกครั้งแรกโดยหมายจับ	49	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	49	-	49
12	เรือนจำชายแดนอุดรธานี	814	41	247	34	74	15	161	16	-	-	-	-	31	2	1,327	108	1,435
13	เรือนจำชายแดนสงขลา	886	95	167	15	38	6	54	6	-	-	-	-	8	-	1,153	122	1,275
14	เรือนจำชายแดนหนองคาย	975	109	180	20	81	6	92	8	-	-	-	-	17	3	1,345	146	1,491
	- เดือนจำคุกครั้งแรกโดยหมายจับ(หนองคาย)	32	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	32	-	32
15	เรือนจำชายแดนบึงกาฬ	929	60	127	9	32	10	28	3	-	-	-	-	-	-	1,116	82	1,198
16	เรือนจำชายแดนรัตนบุรี	946	49	72	5	65	13	51	2	-	-	-	-	11	-	1,145	69	1,214
17	เรือนจำชายแดนอุบลราชธานี	620	44	271	6	69	9	34	7	-	-	-	-	15	2	1,009	68	1,077
	รวม	24,207	3,750	3,042	281	1,061	137	1,654	154	7	0	0	0	194	10	30,175	3,732	33,907

เขต ๔

ลำดับ	รายชื่อโรงเรียน/พัฒนาสถาน	นักเรียนทั้งหมด		ผู้ต้องขังระหว่าง						เขารวมผู้ฝากขัง		ผู้ถูกกักกัน		ผู้ต้องกักขัง		รวม		รวมทั้งสิ้น
				สุพรรณบุรี		ได้สนา		สวนสนวน										
		ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง			
๑๓๔																		
1	สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	60	2	60	2	62
2	เรือนจำกลางขอนแก่น	3,614	244	135	41	4	26	64	33	-	-	-	-	8	1	3,825	345	4,170
3	เรือนจำกลางอุบลราชธานี	2,820	442	465	61	225	30	103	17	-	-	-	-	11	2	3,624	552	4,176
4	พัฒนาสถานป่าไม้ที่ ๓ เชียงใหม่	1,057	-	381	-	251	-	169	-	-	-	-	-	1	-	1,859	-	1,859
5	เรือนจำจังหวัดกาฬสินธุ์	1,635	92	499	44	129	11	302	23	1	-	-	-	45	5	2,631	175	2,806
	- เรือนจำชั่วคราวโคกสำโรง(กาฬสินธุ์)	79	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	79	-	79
6	เรือนจำกลางนครพนม	2,173	510	283	36	81	4	78	8	1	-	-	-	-	-	2,616	558	3,174
7	เรือนจำจังหวัดมหาสารคาม	1,257	151	279	17	88	6	79	13	-	-	-	-	2	-	1,705	187	1,892
8	เรือนจำจังหวัดสุรินทร์	1,029	99	139	19	102	6	98	8	-	-	-	-	20	1	1,388	133	1,521
	- เรือนจำชั่วคราวนาโศก	19	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	19	-	19
9	เรือนจำจังหวัดขอนแก่น	1,468	58	393	39	193	18	246	17	-	-	-	-	-	-	2,300	132	2,432
	- เรือนจำชั่วคราวขอนแก่น(ขอนแก่น)	54	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	54	-	54
10	เรือนจำจังหวัดเลย	465	113	312	23	120	17	161	9	-	-	-	-	26	3	1,084	165	1,249
11	เรือนจำจังหวัดสกลนคร	1,833	416	233	30	50	8	142	18	-	-	-	-	22	4	2,280	476	2,756
12	เรือนจำจังหวัดหนองคาย	1,086	133	164	22	98	9	108	10	-	-	-	-	6	1	1,462	175	1,637
13	เรือนจำจังหวัดหนองบัวลำภู	1,391	132	189	23	82	5	195	18	-	-	-	-	21	2	1,878	180	2,058
	- เรือนจำชั่วคราวน้ำพอง	49	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	49	-	49
14	เรือนจำอำเภอหนอง	554	68	305	26	35	3	53	8	-	-	-	-	4	-	951	105	1,056
15	เรือนจำอำเภอวังสะพุง	755	84	55	3	97	8	3	-	-	-	-	-	-	-	910	95	1,005
16	เรือนจำจังหวัดนิงกาฬ	773	102	172	14	43	14	132	11	-	-	-	-	5	-	1,125	141	1,266
	รวม	22,131	2,644	4,004	398	1,598	165	1,933	193	2	0	0	0	231	21	29,899	3,421	33,320

เขต ๕

ลำดับ	รายชื่อหน่วยงาน/พื้นที่	นักโหนดขาด		ผู้สมัครรับงาน						เยาวชนที่ฝากวัง		ผู้ถูกกักกัน		ผู้ต้องกักวัง		รวม		รวมทั้งหมด	
				อุทธรณ์-ฎีกา		ไม่สำเนา		สอบผ่าน											
		ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง		
๓๓ 5																			
1	สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	17	8	17	8	25
2	วิทยุกระจายเสียงวิทยุ	5,281	-	623	-	400	-	253	-	-	-	-	-	-	-	-	6,557	-	6,557
3	วิทยุกระจายเสียงวิทยุ - วิทยุกระจายเสียงวิทยุ	2,951	624	338	42	250	30	277	118	-	-	-	-	23	1	3,839	815	4,654	
4	วิทยุกระจายเสียงวิทยุ - วิทยุกระจายเสียงวิทยุ	990	69	350	37	47	13	156	21	-	-	-	-	-	-	100	-	100	
5	วิทยุกระจายเสียงวิทยุ - วิทยุกระจายเสียงวิทยุ	907	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	60	-	60	
6	วิทยุกระจายเสียงวิทยุ - วิทยุกระจายเสียงวิทยุ	907	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	60	-	60	
7	วิทยุกระจายเสียงวิทยุ - วิทยุกระจายเสียงวิทยุ	95	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	908	-	908	
8	วิทยุกระจายเสียงวิทยุ - วิทยุกระจายเสียงวิทยุ	824	108	159	7	30	7	39	2	-	-	-	-	-	-	95	-	95	
9	วิทยุกระจายเสียงวิทยุ - วิทยุกระจายเสียงวิทยุ	53	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,052	124	1,176	
10	วิทยุกระจายเสียงวิทยุ - วิทยุกระจายเสียงวิทยุ	635	77	76	10	21	3	27	4	-	-	-	-	3	1	53	-	53	
11	วิทยุกระจายเสียงวิทยุ - วิทยุกระจายเสียงวิทยุ	39	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	762	95	857	
12	วิทยุกระจายเสียงวิทยุ - วิทยุกระจายเสียงวิทยุ	676	90	103	5	50	6	68	10	-	-	-	-	-	-	39	-	39	
13	วิทยุกระจายเสียงวิทยุ - วิทยุกระจายเสียงวิทยุ	40	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8	2	905	113	1,018	
14	วิทยุกระจายเสียงวิทยุ - วิทยุกระจายเสียงวิทยุ	195	17	26	4	17	1	19	3	-	-	-	-	-	-	40	-	40	
15	วิทยุกระจายเสียงวิทยุ	1,291	159	137	16	65	9	73	4	-	-	-	-	-	-	257	25	282	
16	วิทยุกระจายเสียงวิทยุ	532	80	79	5	55	10	62	10	-	-	-	-	7	2	1,573	190	1,763	
17	วิทยุกระจายเสียงวิทยุ	204	15	14	-	5	3	17	3	-	-	-	-	5	2	733	107	840	
18	วิทยุกระจายเสียงวิทยุ - วิทยุกระจายเสียงวิทยุ	428	54	135	8	52	5	69	10	-	-	-	-	-	-	240	21	261	
19	วิทยุกระจายเสียงวิทยุ	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	-	690	77	767	
20	วิทยุกระจายเสียงวิทยุ	-	1,435	1	128	-	46	-	35	-	-	-	-	-	-	15	-	15	
รวม		15,314	2,728	2,044	262	992	133	1,080	220	0	0	0	0	99	24	19,509	3,367	22,876	

เขต ๖

ลำดับ	รายชื่อโรงเรียน/พัฒนาสถาน	นักเรียนเด็กรวม		ผู้ลงทะเบียน						เยาวชนที่ฝากเรียน		ผู้ถูกกักกัน		ผู้ฉีกรักษา		รวม		รวมทั้งหมด		
				สุพรรณบุรี		โมเสกา		สองสวน												
		ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง			
๓๓ 6																				
1	โรงเรียนกาญจนาภิเษย (โลก)	4,587	-	211	-	10	-	22	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4,830	-	4,830
2	โรงเรียนสาธิตกาญจนาภิเษย	1,973	201	183	27	70	10	108	12	-	-	-	-	15	-	-	-	2,344	250	2,594
	- โรงเรียนสาธิตกาญจนาภิเษย	35	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	35
3	โรงเรียนสาธิตกาญจนาภิเษย	1,766	214	243	35	80	15	95	11	-	-	-	-	1	-	-	-	2,185	275	2,460
	- โรงเรียนสาธิตกาญจนาภิเษย (อนุบาล)	29	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	29
4	โรงเรียนสาธิตกาญจนาภิเษย	1,115	53	68	5	20	2	32	5	-	-	-	-	4	-	-	-	33	-	33
	- โรงเรียนสาธิตกาญจนาภิเษย	22	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1,236	65	1,301
5	โรงเรียนสาธิตกาญจนาภิเษย	818	136	120	13	66	10	47	11	-	-	-	-	-	-	-	-	22	-	22
6	โรงเรียนสาธิตกาญจนาภิเษย (โลก)	2,229	-	159	-	148	-	97	1	2	-	-	-	6	1	-	-	1,057	171	1,228
7	โรงเรียนสาธิตกาญจนาภิเษย	980	143	247	28	66	9	106	8	1	-	-	-	14	-	-	-	2,649	1	2,650
	- โรงเรียนสาธิตกาญจนาภิเษย (อนุบาล)	-	53	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	-	-	-	1,405	188	1,593
8	โรงเรียนสาธิตกาญจนาภิเษย	573	87	95	23	22	2	33	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	53	53
9	โรงเรียนสาธิตกาญจนาภิเษย	1,003	142	140	16	78	13	87	14	-	-	-	-	2	1	-	-	725	118	843
10	โรงเรียนสาธิตกาญจนาภิเษย	522	38	72	10	57	8	47	5	-	-	-	-	10	2	-	-	1,318	187	1,505
11	โรงเรียนสาธิตกาญจนาภิเษย	300	48	82	15	38	6	87	9	-	-	-	-	2	1	-	-	698	63	761
12	โรงเรียนสาธิตกาญจนาภิเษย	620	75	105	17	34	7	67	5	-	-	-	-	7	1	-	-	514	79	593
13	โรงเรียนสาธิตกาญจนาภิเษย (โลก)	314	50	88	8	36	8	43	13	-	-	-	-	1	-	-	-	827	104	931
	- โรงเรียนสาธิตกาญจนาภิเษย (อนุบาล)	77	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	3	-	-	487	82	569
14	พัฒนาสถานหญิงนิเวศ (โลก)	-	534	-	40	-	25	-	9	-	-	-	-	1	-	-	-	78	-	78
15	พัฒนาสถานเด็กชายต่างถิ่น	175	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	611	-	611
	รวม	17,138	1,774	1,813	237	725	115	866	108	3	0	0	0	73	13	-	-	175	-	175
																		20,618	2,247	22,865

เขต ๗

ลำดับ	รายชื่อเรือนจำ/ทัณฑสถาน	นักโทษเด็ดขาด		ผู้ต้องขัง-ทาง						เยาวชนที่ฝากขัง		ผู้ถูกกักกัน		ผู้ต้องกักขัง		รวม		รวมทั้งสิ้น	
				อุทธรณ์-ฎีกา		ได้สำเนา		สอบสวน											
		ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง		
เขต 7																			
1	เรือนจำกลางนครปฐม	2,777	460	284	49	188	22	153	20	-	-	-	-	22	3	3,424	554	3,978	
	- สถานกักกันนครปฐม	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	37	7	-	-	37	7	44	
2	เรือนจำกลางราชบุรี	2,621	387	232	32	176	18	205	27	-	-	-	-	41	8	3,275	472	3,747	
	- เรือนจำชั่วคราวเขาปิ่น	40	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	41	-	41	
3	เรือนจำกลางเขาวัง	3,186	-	16	-	10	-	9	-	-	-	-	-	-	-	3,221	-	3,221	
	- เรือนจำชั่วคราวหนองนางแพรว	18	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	18	-	18	
4	เรือนจำจังหวัดกาญจนบุรี	1,571	204	201	29	68	5	134	20	-	-	-	-	-	-	1,974	258	2,232	
5	เรือนจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์	1,275	168	183	19	118	14	110	14	-	-	-	-	10	1	1,696	216	1,912	
6	เรือนจำกลางเพชรบุรี	1,275	226	139	17	85	14	81	8	-	-	-	-	5	-	1,585	265	1,850	
	- เรือนจำชั่วคราวเขากัง	71	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	71	-	71	
7	เรือนจำกลางสมุทรสงคราม	838	61	64	10	13	3	16	8	-	-	-	-	-	-	931	82	1,013	
8	เรือนจำจังหวัดสมุทรสาคร	1,056	154	164	28	84	7	169	21	-	-	-	-	3	-	1,476	210	1,686	
9	เรือนจำจังหวัดสุพรรณบุรี	1,834	258	261	34	114	22	140	16	-	-	-	-	14	3	2,363	333	2,696	
	- เรือนจำชั่วคราวลาดสามร้อย	59	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	59	-	59	
10	เรือนจำอำเภอทองผาภูมิ	339	67	42	4	10	-	32	13	-	-	-	-	4	-	427	84	511	
	รวม	16,960	1,985	1,587	222	866	105	1,049	147	0	0	37	7	99	15	20,598	2,481	23,079	

เขต ๘

ลำดับ	รายชื่อโรงเรียนเจ้า/พื้นที่พัฒนา	นักเรียนเดิม		ผู้ต้องขังระงับ						เยาวชนที่ฝากขัง		ผู้ถูกกักกัน		ผู้ต้องขัง		รวม		รวมทั้งหมด	
				ลูกธรมภ์ึกกา		ไฉ่สาวนา		สอนสวน											
		ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง				
๗๗ 8																			
1	สถานศึกษาจังหวัดนครราชสีมา	-	-	-	-	-	2	-	1	-	-	-	-	11	1	11	4	15	
2	เรือนจำกลางนครราชสีมา	4,413	876	364	70	58	35	13	34	-	-	-	-	4	-	4,852	1,015	5,867	
	- เรือนจำชั่วคราวเขาพนม(เขตนครราชสีมา)	21	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	21	-	21	
3	เรือนจำกลางสุราษฎร์ธานี	1,785	149	299	34	286	67	223	29	-	-	-	-	13	3	2,606	282	2,888	
	- เรือนจำชั่วคราวทุ่งใหญ่(สุราษฎร์ธานี)	38	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	38	-	38	
4	เรือนจำจังหวัดนครศรีธรรมราช	27	1	40	7	14	7	95	15	-	-	-	-	1	-	177	30	207	
	- เรือนจำชั่วคราวกระดังงะ	54	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	54	-	54	
5	เรือนจำจังหวัดอุตรดิตถ์	1,002	41	185	28	118	35	96	14	-	-	-	-	1	1	1,402	119	1,521	
	- เรือนจำชั่วคราวนาหวาย	17	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	17	-	17	
6	เรือนจำจังหวัดพังงา	1,641	430	100	8	71	6	75	1	1	-	-	-	1	-	1,889	445	2,334	
7	เรือนจำจังหวัดภูเก็ต	1,947	278	271	40	172	31	88	22	-	-	-	-	11	-	2,489	371	2,860	
	- เรือนจำชั่วคราวบ้านบางโจ	23	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	23	-	23	
8	เรือนจำจังหวัดระนอง	854	141	88	10	50	11	98	18	-	-	-	-	8	-	1,098	180	1,278	
	- เรือนจำชั่วคราวนาบอน	56	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	56	-	56	
9	เรือนจำอำเภอหลังสวน	323	74	77	9	59	11	57	7	-	-	-	-	-	-	516	101	617	
	- เรือนจำชั่วคราวหัวฝาย	46	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	46	-	46	
10	เรือนจำอำเภอทุ่งสง	662	67	283	25	195	22	139	7	-	-	-	-	28	3	1,307	124	1,431	
11	เรือนจำอำเภอตะกั่วป่า	316	20	49	9	17	6	39	6	-	-	-	-	3	1	424	42	466	
12	เรือนจำอำเภอบางพางค์	759	33	91	4	27	3	48	3	-	-	-	-	13	1	938	44	982	
13	เรือนจำอำเภอไชยา	678	84	43	5	52	14	20	3	-	-	-	-	1	1	794	107	901	
14	เรือนจำอำเภอเกาะสมุย	388	88	87	15	15	5	17	8	-	-	-	-	8	1	515	117	632	
15	พัฒนาสถานวัยผู้ใหญ่นครศรีธรรมราช	1,039	-	217	-	278	-	191	-	-	-	-	-	4	-	1,729	-	1,729	
รวม		16,089	2,282	2,194	264	1,412	255	1,399	168	1	0	0	0	107	12	21,002	2,981	23,983	

เขต ๙

ลำดับ	รายชื่อเรือนจำ/ทัณฑสถาน	นักโทษเด็ดขาด		ผู้ต้องขังระหว่าง						เขารวมที่ฝากขัง		ผู้ถูกกักกัน		ผู้ต้องกักขัง		รวม		รวมทั้งสิ้น	
				อุทธรณ์-ฎีกา		ไต่สวน		สอบสวน											
		ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง		
เขต 9																			
1	เรือนจำกลางสงขลา	3,158	-	238	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3,398	-	3,398
2	เรือนจำกลางพัทลุง	1,163	128	178	13	109	10	70	2	-	-	-	-	14	1	1,534	154	1,688	
3	เรือนจำกลางยะลา	1,550	82	241	28	89	19	56	6	-	-	-	-	25	4	1,961	139	2,100	
4	ทัณฑสถานบำบัดพิเศษสงขลา	2,832	-	154	-	127	-	19	-	-	-	-	-	3	-	3,135	-	3,135	
5	เรือนจำจังหวัดสงขลา	1,213	99	247	34	210	21	168	15	-	-	-	-	16	1	1,854	170	2,024	
	- เรือนจำชั่วคราวเขื่องฟอง	24	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	24	-	24	
6	เรือนจำจังหวัดนราธิวาส	1,683	223	240	26	141	13	120	9	-	-	-	-	32	1	2,216	272	2,488	
	- เรือนจำชั่วคราวโคกทราย(โคกกระตุก)	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10	-	10	
7	เรือนจำกลางปัตตานี	1,524	52	369	17	112	6	186	10	2	-	-	-	20	-	2,213	85	2,298	
8	เรือนจำจังหวัดสงขลา	1,209	-	317	-	179	-	203	-	-	-	-	-	3	-	1,911	-	1,911	
9	เรือนจำจังหวัดสตูล	590	23	154	20	87	11	129	10	1	-	-	-	4	1	965	65	1,030	
10	เรือนจำอำเภอเบตง	150	27	51	11	6	-	17	-	-	-	-	-	1	-	225	38	263	
	- เรือนจำชั่วคราวทุ่งปุย	13	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	13	-	13	
11	เรือนจำอำเภอนาทวี	1,504	142	232	26	109	14	131	11	-	-	-	-	9	-	1,985	193	2,178	
12	ทัณฑสถานหญิงสงขลา	-	898	-	76	-	59	-	17	-	-	-	-	-	-	-	1,050	1,050	
13	ทัณฑสถานเปิดบ้านนาง	88	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	88	-	88	
รวม		16,711	1,674	2,421	251	1,171	153	1,099	80	3	0	0	0	127	8	21,532	2,166	23,698	

เขต ๑๐

ลำดับ	รายชื่อโรงเรียน/ทัศนสถาน	นักเรียนเกิดขาด		ผู้ลี้ภัยระหว่าง						แยกชนที่ฝากซึ่ง		ผู้ถูกกักกัน		ผู้ลี้ภัยกักซึ่ง		รวม		รวมทั้งสิ้น
				ลพชร-ภูิกว		ใต้สวนา		ตบสวน										
		ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง			
เขต 10																		
1	ทัศนสถานโรงพยาบาลราชพิพิธ	238	20	33	5	26	4	65	3	-	-	-	-	3	3	365	35	400
2	เรือนจำกลางคลองเปรม	6,727	-	533	-	29	-	5	-	-	-	-	-	-	-	7,294	-	7,294
3	เรือนจำกลางบางขวาง	5,125	-	211	-	24	-	4	-	-	-	-	-	-	-	5,364	-	5,364
4	ทัศนสถานป่าวัดพิเศษกลาง	3,607	-	596	-	822	-	418	-	-	-	-	-	1	-	5,444	-	5,444
5	ทัศนสถานป่าวัดพิเศษหญิง	-	784	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	784	784
6	เรือนจำจังหวัดนนทบุรี	1,179	-	137	-	240	-	52	-	-	-	-	-	1	-	1,609	-	1,609
7	เรือนจำพิเศษกรุงเทพมหานคร	1,594	-	297	-	398	-	221	-	1	-	-	-	-	-	2,511	-	2,511
	- เรือนจำชั่วคราวเขมกระวังสองห้อง	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	2
8	เรือนจำพิเศษธนบุรี	2,622	-	236	-	186	-	156	-	-	-	-	-	2	-	3,202	-	3,202
9	เรือนจำพิเศษมีนบุรี	2,099	275	361	58	173	23	170	24	-	-	-	-	-	-	2,803	380	3,183
10	ทัศนสถานวัยหนุ่มกลาง	4,432	-	14	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4,446	-	4,446
11	ทัศนสถานหญิงกลาง	-	2,955	-	403	-	460	-	168	-	-	-	-	1	-	-	3,987	3,987
12	ทัศนสถานหญิงธนบุรี	-	487	-	35	-	40	-	22	-	-	-	-	-	-	-	584	584
	รวม	27,623	4,521	2,418	501	1,900	527	1,091	217	1	0	0	0	7	4	33,040	5,770	38,810

ภาคผนวก

- : สำเนาหนังสือสภาผู้แทนราษฎร
ด่วนที่สุด ที่ สผ ๐๐๑๔/๑๙๒๕ ลงวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕
เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ
ในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ.
- : ร่างพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ
ในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ.
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
- : บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ
มาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศ
หรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)
และรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย
พร้อมรายงานสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติ
มาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศ
หรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ.
- : บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ
ป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์
ที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. (นางสาวพัชรินทร์ ชำศิริพงษ์ เป็นผู้เสนอ) และรายงานผลการรับฟังความคิดเห็น
พร้อมรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดจากร่าง
พระราชบัญญัติป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ
ของผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ.
- : แผนในการจัดทำกฎหมายลำดับรอง กรอบสาระสำคัญ และกรอบ
ระยะเวลาของร่างพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำ
ความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ.

สำเนา

หนังสือสภาผู้แทนราษฎร

ด่วนที่สุด ที่ สผ ๐๐๑๔/๑๙๒๕

ลงวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ
ในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ.

(๑)

ร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน
วุฒิสภาต้องพิจารณาให้เสร็จภายใน ๓๐ วัน

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
เลขรับ 1782
วันที่ 24 ก.พ. 2565
เวลา 16.33 น.

ด่วนที่สุด

ที่ สม ๐๐๑๔/๑๙๒๕

สภาผู้แทนราษฎร
ถนนสามเสน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้
ความรุนแรง พ.ศ.

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล บันทึกวิเคราะห์
สรุปลงสาระสำคัญ และเอกสารเกี่ยวกับการดำเนินการตามมาตรา ๗๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทย

ด้วยในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๓๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)
วันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ ที่ประชุมได้พิจารณาและลงมติเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติ
มาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. ซึ่งคณะรัฐมนตรี
และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้เสนอ

ฉะนั้น จึงส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวมาเพื่อนำเสนอต่อวุฒิสภาพิจารณาต่อไป
ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๓๖

อนึ่ง ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายชวน หลีกภัย)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร

กลุ่มงานบริหารทั่วไป
รับที่ ๕๑๖/๒๒ วันที่ ๕.๕.๖๕
เวลา ๑๖.๕๑ น. ส่ง พ.ร.บ.
สำนักงานประชุม

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
โทร. ๐ ๒๒๔๒ ๕๔๐๐ ต่อ ๗๕๑๑

กลุ่มงานพระราชบัญญัติ
รับที่ ๗/๕๖๕
วันที่ ๗.๕.๖๕
เวลา ๑๖.๕๕

ร่าง

พระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำผิดซ้ำ
ในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ.
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

สารบบ

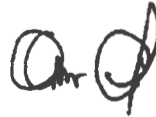
ร่างพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ.
ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว

ร่างพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) และร่างพระราชบัญญัติป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดออกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. (นางสาวพัชรินทร์ ชำศิริพงษ์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๒๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๖๕ และครั้งที่ ๒๗ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ ที่ประชุมได้พิจารณาและลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติทั้งสองฉบับ และตั้งกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา โดยถือเอาร่างของคณะรัฐมนตรีเป็นหลักในการพิจารณา เมื่อคณะกรรมาธิการพิจารณาเสร็จแล้ว จึงได้เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๓๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ ที่ประชุมได้พิจารณาในวาระที่สอง แล้วลงมติในวาระที่สามเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัตินี้ และให้เสนอต่อวุฒิสภาเพื่อพิจารณาต่อไปตามรัฐธรรมนูญ

ร่างพระราชบัญญัตินี้สภาผู้แทนราษฎรส่งให้วุฒิสภาเมื่อวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

ว่าที่ ร.ต.ต.

(อาพิชิต์ สุขะนันท์)

รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

หน้าว่าง

(๕)

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ
ในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง
พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง

เหตุผล

เนื่องจากผู้กระทำความผิดอาญาบางประเภทที่เกี่ยวข้องกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง เช่น การฆาตกรรม การข่มขืนกระทำชำเรา การกระทำความผิดทางเพศกับเด็ก การทำร้ายจนเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย การทำร้ายร่างกายผู้อื่นจนเป็นเหตุให้รับอันตรายสาหัส รวมทั้งการนำตัวบุคคลไปเรียกค่าไถ่ เมื่อได้รับการถูกจำคุกจนพ้นกำหนดโทษและได้รับการปล่อยตัวสู่สังคมแล้ว ถึงแม้ว่าจะมีการติดตามจากเจ้าพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจบ้างแต่ไม่มีสภาพบังคับเป็นกฎหมายและไม่มีประสิทธิผลในการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ ผู้กระทำความผิดเหล่านี้ส่วนหนึ่งยังมีแนวโน้มที่จะกระทำความผิดในรูปแบบเดียวกันหรือรูปแบบใกล้เคียงกันซ้ำอีก สมควรมีกฎหมายเฉพาะที่กำหนดมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิดดังกล่าว โดยการกำหนดให้มีมาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิด มาตรการเฝ้าระวังภายหลังพ้นโทษ และมาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษ เพื่อป้องกันสังคมและผู้เสียหายจากการกระทำความผิดที่อาจเกิดขึ้นอีก และเพื่อส่งเสริมการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิด โดยคำนึงถึงสิทธิและเสรีภาพของผู้ต้องคำสั่งดังกล่าวอย่างเหมาะสม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

หน้าว่าง

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของ
ผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง
พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้
ความรุนแรง

เหตุผล

ผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่เกี่ยวข้องกับการใช้ความรุนแรง เช่น การฆาตกรรม การข่มขืน
กระทำชำเรา การกระทำความผิดทางเพศกับเด็ก การทำร้ายจนเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย การทำร้าย
ร่างกายสาหัส เมื่อได้รับโทษจำคุกให้จนพ้นโทษแล้ว จะได้รับการปล่อยตัวสู่สังคมโดยอิสระ บางรายอาจจะยังไม่มี
ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ผู้กระทำความผิดเหล่านี้ส่วนหนึ่งยังมีความเสี่ยงที่จะไปกระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้
ความรุนแรงซ้ำ ในรูปแบบเดียวกัน หรือรูปแบบใกล้เคียงกัน แม้จะมีการติดตามจากเจ้าพนักงานตำรวจ หรือ
ฝ่ายปกครองบ้าง แต่ก็ไม่มีสภาพบังคับเป็นกฎหมาย และไม่มีประสิทธิผลในการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ
ประเทศไทยยังขาดกฎหมายเพื่อป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง
โดยเฉพาะอย่างยิ่งการกำหนดให้มีการคุมประพฤติภายหลังพ้นโทษ หรือการคุมขังภายหลังการพ้นโทษ จึงสมควร
ที่จะมีกฎหมายเฉพาะที่กำหนดมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง
เพื่อป้องกันสังคมและผู้เสียหายจากการกระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่อาจเกิดขึ้นอีก เพื่อส่งเสริมการแก้ไขฟื้นฟู
ผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง โดยคำนึงถึงเสรีภาพของผู้ต้องคำสั่งดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตรา
พระราชบัญญัตินี้

(นางสาวพัชรินทร์ ชำศิริพงษ์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

หน้าว่าง

ร่าง
พระราชบัญญัติ
มาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง
พ.ศ.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ
ในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพ
ของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๘ ของรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้
เพื่อใช้เป็นบทบัญญัติในการป้องกันและเฝ้าระวังการก่ออาชญากรรม สร้างความปลอดภัยให้สังคม
แก้ไขปัญหาและลดอัตราการกระทำความผิดซ้ำ ซึ่งการตราพระราชบัญญัตินี้สอดคล้องกับเงื่อนไข
ที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว

.....

.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติมาตรการป้องกัน
การกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับแก่การกระทำความผิดตามที่บัญญัติไว้
ไว้ในมาตรา ๒๗๖ มาตรา ๒๗๗ มาตรา ๒๗๘ มาตรา ๒๗๙ มาตรา ๒๘๐ มาตรา ๒๘๓ ทวิ
มาตรา ๒๘๔ มาตรา ๒๘๘ มาตรา ๒๘๙ มาตรา ๒๙๐ มาตรา ๒๙๗ มาตรา ๒๙๘
และมาตรา ๓๑๓ แห่งประมวลกฎหมายอาญา

ในกรณีศาลมีคำพิพากษาว่าจำเลยมีความผิดตามมาตราหนึ่งมาตราใด
ตามที่ระบุไว้ในวรรคหนึ่ง แม้ศาลจะพิพากษาให้ลงโทษในความผิดอื่นที่ไม่ได้ระบุไว้
ในวรรคหนึ่งก็ตาม ก็ให้นำพระราชบัญญัตินี้ไปใช้บังคับด้วย

มาตรา ๔ พระราชบัญญัตินี้มิให้ใช้บังคับแก่ผู้ซึ่งกระทำความผิด
ตามบทบัญญัติมาตราหนึ่งมาตราใดตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๓ ในขณะที่มีอายุต่ำกว่าสิบแปดปี

มาตรา ๕ ในพระราชบัญญัตินี้

“คุมขัง” หมายความว่า การควบคุมนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษ
หรือผู้ถูกเฝ้าระวังไว้ในเขตกำหนดเพื่อป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ

“ศาล” หมายความว่า ศาลยุติธรรมที่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีอาญา

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมคุมประพฤติ

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๖ บทบัญญัติหรือวิธีพิจารณาใดซึ่งพระราชบัญญัตินี้มิได้บัญญัติไว้
โดยเฉพาะให้นำบทบัญญัติหรือวิธีพิจารณาแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาใช้บังคับ
เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๗ ให้ประธานศาลฎีกา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม และอัยการสูงสุด
รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่และอำนาจของตน

ให้ประธานศาลฎีกาโดยความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกามีอำนาจ
ออกข้อบังคับ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมมีอำนาจออกกฎกระทรวง และอัยการสูงสุดมีอำนาจ
ออกข้อบังคับเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่
และอำนาจของตน

ข้อบังคับและกฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑
คณะกรรมการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ

มาตรา ๘ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ” ประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงยุติธรรม เป็นรองประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงมหาดไทย อธิบดีกรมการปกครอง อธิบดีกรมการแพทย์ อธิบดีกรมราชทัณฑ์ อธิบดีกรมสุขภาพจิต ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม อัยการสูงสุด และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ หรือมีประสบการณ์เป็นที่ประจักษ์ด้านกฎหมาย ด้านอาชญาวิทยา ด้านทัณฑวิทยา ด้านการบริหารงานยุติธรรม ด้านสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา ด้านสังคมสงเคราะห์ ด้านจิตวิทยา ด้านจิตเวชศาสตร์ หรือด้านอื่น ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำจำนวนไม่เกินห้าคน เป็นกรรมการ

ให้อธิบดีเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้อธิบดีแต่งตั้งข้าราชการในกรมคุมประพฤติจำนวนหนึ่งคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ และให้อธิบดีกรมราชทัณฑ์แต่งตั้งข้าราชการในกรมราชทัณฑ์จำนวนหนึ่งคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา ๙ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบห้าปีบริบูรณ์
- (๓) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น กรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งที่รับผิดชอบในการบริหารพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ในพรรคการเมือง
- (๔) ไม่เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ เว้นแต่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งอาจารย์ในมหาวิทยาลัยของรัฐ
- (๕) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๖) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๗) ไม่เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก ไม่ว่าจะได้รับโทษจำคุกจริงหรือไม่ เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ
- (๘) ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจเพราะกระทำผิดวินัย

มาตรา ๑๐ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี และอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

มาตรา ๑๑ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๙
- (๔) รัฐมนตรีให้ออกจากตำแหน่ง เพราะบกพร่องหรือไม่สุจริตต่อหน้าที่

มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ

มาตรา ๑๒ คณะกรรมการมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดนโยบายและแผนการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ
ของผู้กระทำความผิดตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๓ รวมทั้งพิจารณาให้ความเห็นเกี่ยวกับ
การป้องกันการกระทำความผิดซ้ำตามที่คณะรัฐมนตรีขอให้พิจารณา

(๒) ให้คำแนะนำหรือคำปรึกษาแก่รัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวง
ตามพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งให้คำแนะนำแก่คณะกรรมการพิจารณากำหนดมาตรการป้องกัน
การกระทำความผิดซ้ำ คุมประพฤติ และกรมราชทัณฑ์ในการออกระเบียบหรือปฏิบัติ
ตามพระราชบัญญัตินี้

(๓) ให้คำปรึกษา ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะแก่ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ
และองค์กรต่าง ๆ เกี่ยวกับการบริหารและการดำเนินงานป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ

(๔) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นกำหนด
ให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการหรือตามที่รัฐมนตรีมอบหมาย

มาตรา ๑๓ ให้นำบทบัญญัติว่าด้วยคณะกรรมการที่มีอำนาจดำเนินการพิจารณา
ทางปกครองตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้บังคับแก่การแต่งตั้งกรรมการ
ผู้ทรงคุณวุฒิ การพ้นจากตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และการประชุมของคณะกรรมการ
โดยอนุโลม

มาตรา ๑๔ คณะกรรมการอาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการ
อย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการมอบหมายก็ได้ และให้นำมาตรา ๑๓ มาใช้บังคับแก่การประชุม
ของคณะอนุกรรมการด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๑๕ ให้ประธานกรรมการ กรรมการ และอนุกรรมการได้รับเบี้ยประชุม
และประโยชน์ตอบแทนอื่นตามหลักเกณฑ์ที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

(๑๓)

หมวด ๒

คณะกรรมการพิจารณากำหนดมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ

มาตรา ๑๖ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการคณะหนึ่งหรือหลายคณะ เรียกว่า “คณะกรรมการพิจารณากำหนดมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ” ประกอบด้วย รองปลัดกระทรวงยุติธรรมซึ่งปลัดกระทรวงยุติธรรมมอบหมาย เป็นประธานกรรมการ ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข ผู้แทนกรมคุมประพฤติ ผู้แทนกรมราชทัณฑ์ และผู้แทนสำนักงาน ตำรวจแห่งชาติ เป็นกรรมการ โดยให้อธิบดีแต่งตั้งข้าราชการในกรมคุมประพฤติเป็นเลขานุการ และผู้ช่วยเลขานุการจำนวนไม่เกินสองคน

มาตรา ๑๗ คณะกรรมการพิจารณากำหนดมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) พิจารณากำหนดมาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษ ตามมาตรา ๒๓ และมาตรา ๒๗

(๒) พิจารณากำหนดมาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษตามมาตรา ๒๔ และมาตรา ๓๔

(๓) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นกำหนด ให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการพิจารณากำหนดมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ หรือตามที่คณะกรรมการหรือรัฐมนตรีมอบหมาย

มาตรา ๑๘ ให้นำบทบัญญัติว่าด้วยคณะกรรมการที่มีอำนาจดำเนินการพิจารณา ทางปกครองตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้บังคับแก่การประชุม ของคณะกรรมการพิจารณากำหนดมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำโดยอนุโลม

หมวด ๓

มาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิด

มาตรา ๑๙ ในคดีที่มีการฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยในความผิดตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๓ ให้พนักงานอัยการมีอำนาจยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้ใช้มาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิด ในระหว่างรับโทษจำคุกเพื่อป้องกันมิให้กระทำความผิดซ้ำ โดยจะขอรวมกันไปในการฟ้องคดีดังกล่าว หรือก่อนศาลมีคำพิพากษาก็ได้

มาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง ได้แก่

(๑) มาตรการทางการแพทย์

(๒) มาตรการอื่นใดที่รัฐมนตรีตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ

ที่กำหนดในกฎกระทรวง

การมีคำสั่งตามวรรคหนึ่ง ให้ศาลคำนึงถึงพฤติการณ์แห่งความรุนแรงของคดี สาเหตุแห่งการกระทำความผิด ประวัติการกระทำความผิด ภาวะแห่งจิต นิสัย และลักษณะส่วนตัวอื่นของผู้กระทำความผิด ความปลอดภัยของผู้เสียหายและสังคม โอกาสในการกระทำความผิดซ้ำ และการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิด

ในการไต่สวนศาลอาจเรียกสำนวนการสอบสวนจากพนักงานอัยการ เพื่อประกอบการพิจารณา รับฟังคำคัดค้านของผู้กระทำความผิด หรือมีคำสั่งให้พนักงานคุมประพฤติ ดำเนินการสืบเสาะและพินิจตามกฎหมายว่าด้วยการคุมประพฤติก็ได้

ให้ศาลระบุเหตุผลในการออกคำสั่งพร้อมทั้งคำสั่งให้ใช้มาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดไว้ในคำพิพากษาและให้ระบุคำสั่งไว้ในหมายจำคุกด้วย

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการออกคำสั่งของศาล ให้เป็นไปตามข้อบังคับของประธานศาลฎีกาโดยความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

มาตรา ๒๐ ให้กรมราชทัณฑ์เป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินการตามคำสั่งของศาล และจัดทำรายงานผลของการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดพร้อมทั้งความเห็นเสนอต่อพนักงานอัยการอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง หากพนักงานอัยการเห็นสมควรอาจร้องขอให้ศาลมีคำสั่งเปลี่ยนแปลงแก้ไข หรือยกเลิกมาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดได้

มาตรา ๒๑ มาตรการทางการแพทย์ที่ศาลมีคำสั่งตามมาตรา ๑๔ (๑) ให้ดำเนินการโดยผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมอย่างน้อยสองคนซึ่งมีความเห็นพ้องต้องกัน หากผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมเห็นว่าจำเป็นต้องมีการใช้ยา ให้กระทำได้เฉพาะเมื่อผู้กระทำความผิดยินยอม

ให้กรมราชทัณฑ์นำผลของการใช้มาตรการทางการแพทย์ตามวรรคหนึ่ง มาใช้ในการพิจารณาลดโทษ พักการลงโทษ หรือให้ประโยชน์อื่นใดอันเป็นผลให้ผู้กระทำความผิดได้รับการปล่อยตัวก่อนกำหนดในคำพิพากษาศาตามกฎหมายว่าด้วยราชทัณฑ์ด้วย

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการใช้มาตรการทางการแพทย์ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

หมวด ๔

มาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษ

มาตรา ๒๒ เมื่อมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่านักโทษเด็ดขาดซึ่งศาลมีคำพิพากษาว่าเป็นผู้กระทำความผิดในความผิดตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๓ จะกระทำความผิดดังกล่าวภายหลังพ้นโทษ

ศาลอาจมีคำสั่งกำหนดมาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษตามที่พนักงานอัยการร้องขอ โดยกำหนดมาตรการเดียวหรือหลายมาตรการตามควรแก่กรณีก็ได้

มาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษ ได้แก่

- (๑) ห้ามเข้าใกล้ผู้เสียหายจากการกระทำความผิด
- (๒) ห้ามทำกิจกรรมที่เสี่ยงต่อการกระทำความผิด
- (๓) ห้ามเข้าเขตกำหนด
- (๔) ห้ามออกนอกประเทศเว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากศาล
- (๕) ห้ามก่อให้เกิดอันตรายต่อละแวกชุมชนที่ตนพักอาศัย
- (๖) ให้พักอาศัยในสถานที่ที่กำหนด
- (๗) ให้พักอาศัยในสถานบำบัดที่กำหนดหรือให้ไปอยู่ภายใต้การดูแลในสถานบำบัด

ภายใต้การดำเนินการของหน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งได้รับการรับรองโดยกระทรวงสาธารณสุข ตามที่ศาลเห็นสมควร

(๘) ให้ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานหรือผู้ดูแลสถานที่พักอาศัยหรือสถานบำบัด

(๙) ให้มารายงานตัวต่อพนักงานคุมประพฤติหรือได้รับการเยี่ยมจากพนักงาน

คุมประพฤติหรืออาสาสมัครคุมประพฤติหรือเจ้าหน้าที่อื่นตามระยะเวลาที่กำหนด

(๑๐) ให้ใช้มาตรการทางการแพทย์ หรือมาพบหรือรับการตรวจรักษาจากแพทย์ หรือบุคคลอื่นใดตามที่ศาลหรือพนักงานคุมประพฤติกำหนด

(๑๑) ให้เข้ารับการบำบัดฟื้นฟูแก้ไขหรือเข้าร่วมกิจกรรมตามที่ศาลหรือพนักงาน คุมประพฤติกำหนด

(๑๒) ให้แจ้งพนักงานคุมประพฤติทราบถึงการเปลี่ยนสถานที่ทำงาน หรือการเปลี่ยนงาน

(๑๓) ให้ใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวในการเฝ้าระวัง

ศาลอาจกำหนดระยะเวลาการเฝ้าระวังในแต่ละมาตรการตามที่ได้เห็นสมควร แต่ไม่เกินสิบปีนับแต่วันพ้นโทษ

การมีคำสั่งตามวรรคหนึ่ง ให้ศาลคำนึงถึงพฤติการณ์แห่งความรุนแรงของคดี สาเหตุแห่งการกระทำความผิด ประวัติการกระทำความผิด ภาวะแห่งจิต นิสัย และลักษณะส่วนตัวอื่น ของผู้กระทำความผิด ความปลอดภัยของผู้เสียหายและสังคม โอกาสในการกระทำความผิดซ้ำ การแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิด และความได้สัดส่วนของการใช้มาตรการที่ต้องกระทบสิทธิเสรีภาพ ของผู้ต้องถูกบังคับด้วย

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการมีคำสั่งของศาลตามมาตรานี้ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในข้อบังคับของประธานศาลฎีกาโดยความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

มาตรา ๒๓ ก่อนปล่อยตัวนักโทษเด็ดขาดซึ่งศาลมีคำพิพากษาว่าเป็นผู้กระทำความผิดในความผิดตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๓ ให้กรมราชทัณฑ์จัดทำรายงานจำแนกลักษณะของนักโทษเด็ดขาดตามกฎหมายว่าด้วยราชทัณฑ์เป็นรายบุคคล พร้อมทั้งความเห็นว่่านักโทษเด็ดขาดผู้ใดสมควรให้ใช้มาตรการเฝ้าระวังตามมาตรา ๒๒ เสนอต่อคณะกรรมการพิจารณากำหนดมาตรการ

ป้องกันการกระทำความผิดซ้ำเพื่อพิจารณาว่าสมควรกำหนดให้ใช้มาตรการเฝ้าระวังตามมาตรา ๒๒ แก่นักโทษเด็ดขาดผู้นั้น รวมทั้งกำหนดวิธีการและระยะเวลาที่เหมาะสมในการใช้มาตรการดังกล่าว เพื่อป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ

เมื่อคณะกรรมการพิจารณากำหนดมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำพิจารณาว่าสมควรกำหนดให้ใช้มาตรการเฝ้าระวังตามมาตรา ๒๒ กับนักโทษเด็ดขาดผู้ใดแล้ว ให้เสนอรายงานและความเห็นต่อพนักงานอัยการภายในเวลาอันสมควรก่อนปล่อยตัวนักโทษเด็ดขาดเพื่อพิจารณายื่นคำร้องต่อศาลให้กำหนดมาตรการเฝ้าระวัง

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการพิจารณาและจัดทำรายงานตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๔ เมื่อได้รับรายงานและความเห็นแล้ว หากพนักงานอัยการเห็นสมควรให้ใช้มาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษ ให้ยื่นคำร้องต่อศาลที่มีเขตอำนาจในท้องที่เรือนจำหรือสถานที่คุมขังของนักโทษเด็ดขาดก่อนการปล่อยตัวนักโทษเด็ดขาดเพื่อมีคำสั่งกำหนดมาตรการเฝ้าระวังดังกล่าว

คำร้องตามวรรคหนึ่งประกอบด้วยคำขอที่มีข้อเสนอและเงื่อนไข ตลอดจนระยะเวลาที่ศาลจะกำหนดมาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษ เพื่อประกอบการพิจารณาของศาลในการมีคำสั่งตามมาตราหนึ่งมาตราใดที่ระบุไว้ในมาตรา ๒๒ วรรคสอง

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการพิจารณายื่นคำร้องของพนักงานอัยการ ให้เป็นไปตามที่กำหนดโดยข้อบังคับของอัยการสูงสุด

มาตรา ๒๕ เมื่อศาลได้รับคำร้องตามมาตรา ๒๔ ให้ศาลไต่สวนและมีคำสั่ง โดยให้ส่งสำเนาคำร้องให้นักโทษเด็ดขาดเพื่อทราบวันไต่สวนและสิทธิในการให้ถ้อยคำด้วย และเรียกนักโทษเด็ดขาดมาให้ถ้อยคำ

ให้ศาลถามนักโทษเด็ดขาดว่ามีทนายความหรือไม่ ถ้าไม่มีก็ให้ศาลตั้งทนายความให้ หากครบกำหนดที่กรมราชทัณฑ์ต้องปล่อยตัวนักโทษเด็ดขาดแล้ว แต่ศาลยังไม่ได้ไต่สวนคำร้องหรือมีคำสั่งตามที่พนักงานอัยการร้องขอ ให้กรมราชทัณฑ์ปล่อยตัวนักโทษเด็ดขาดไป ทั้งนี้ ในการไต่สวนให้ศาลมีอำนาจเรียกนักโทษเด็ดขาดที่ได้รับการปล่อยตัวมาให้ถ้อยคำประกอบการไต่สวนด้วย

มาตรา ๒๖ ให้พนักงานคุมประพฤติตามกฎหมายว่าด้วยการคุมประพฤติ เป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินการตามคำสั่งของศาล โดยให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของผู้ปฏิบัติงาน การสืบเสาะและพินิจ และการคุมความประพฤติตามกฎหมายว่าด้วยการคุมประพฤติ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

หากผู้ถูกเฝ้าระวังไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ หรือเงื่อนไขที่กำหนดโดยคำสั่งศาล ให้พนักงานคุมประพฤติตรวจสอบถึงเหตุดังกล่าวและแก้ไข

เมื่อครบกำหนดหกเดือนนับแต่วันที่ศาลมีคำสั่งตามมาตรา ๒๒ และในทุกรอบหกเดือน ให้พนักงานคุมประพฤติจัดทำรายงานการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษเสนอศาล หากศาลเห็นสมควร ศาลอาจแก้ไขเพิ่มเติม ลดหรือขยายระยะเวลา หรือยกเลิกคำสั่งมาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษก็ได้

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามมาตรา นี้ ให้กรมคุมประพฤติจัดทำฐานข้อมูลในระบบสารสนเทศศูนย์เฝ้าระวังความปลอดภัยของประชาชน

มาตรา ๒๗ ในกรณีที่พฤติการณ์ที่เกี่ยวกับการใช้มาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษของผู้ถูกเฝ้าระวังได้เปลี่ยนแปลงไป เมื่อพนักงานอัยการหรือผู้ถูกเฝ้าระวังร้องขอ หรือศาลเห็นเอง ศาลอาจสั่งแก้ไขเพิ่มเติม ลดหรือขยายระยะเวลา หรือยกเลิกมาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษบางมาตรการหรือทุกมาตรการก็ได้ และเมื่อมีคำสั่งอย่างใดแล้ว ให้ศาลแจ้งให้ผู้ถูกเฝ้าระวังและผู้เกี่ยวข้องทราบ

การยื่นคำร้องของพนักงานอัยการตามวรรคหนึ่ง ให้ดำเนินการโดยพนักงานคุมประพฤติจัดทำรายงานพฤติการณ์ดังกล่าว และความเห็นเสนอต่อคณะกรรมการพิจารณา กำหนดมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำเพื่อพิจารณาเสนอความเห็นต่อพนักงานอัยการ

หมวด ๕

มาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษ

มาตรา ๒๘ ศาลอาจมีคำสั่งให้ใช้มาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษแก่นักโทษเด็ดขาดซึ่งศาลมีคำพิพากษาว่าเป็นผู้กระทำความผิดในความผิดตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๓ ตั้งแต่วันพ้นโทษหรือภายหลังพ้นโทษเพื่อป้องกันการกระทำความผิดซ้ำตามที่พนักงานอัยการร้องขอ หากศาลเห็นว่ามีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าผู้นั้นจะไปกระทำความผิดตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๓ และไม่มีมาตรการอื่นใดที่อาจป้องกันมิให้ผู้นั้นไปกระทำความผิดได้

มาตรา ๒๙ ในการจัดทำรายงานการกำหนดมาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษตามมาตรา ๒๓ หากคณะกรรมการพิจารณา กำหนดมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำเห็นว่ามีความจำเป็นที่จะต้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้ใช้มาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษกับนักโทษเด็ดขาดรายใดเพื่อไม่ให้ผู้นั้นไปกระทำความผิดตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๓ ให้คณะกรรมการดังกล่าวเสนอรายงานพร้อมทั้งความเห็นต่อพนักงานอัยการเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป โดยให้นำมาตรา ๒๓ และมาตรา ๒๔ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในกรณีที่คณะกรรมการพิจารณา กำหนดมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำเห็นว่ามีความจำเป็นที่จะต้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้ใช้มาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษตามมาตรา ๒๓ ร่วมกับการกำหนดมาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษเมื่อครบกำหนดการคุมขัง

ต่อเนื่องกันไป ให้คณะกรรมการดังกล่าวเสนอรายงานพร้อมทั้งความเห็นต่อพนักงานอัยการ เพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป โดยให้นำมาตรา ๒๓ และมาตรา ๒๔ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจัดทำรายงานของคณะกรรมการ
พิจารณากำหนดมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำและการพิจารณายื่นคำร้องของพนักงานอัยการ ตามมาตรานี้ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวงหรือข้อบังคับของอัยการสูงสุด แล้วแต่กรณี

มาตรา ๓๐ ในระหว่างการดำเนินการตามมาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาด ภายหลังพ้นโทษตามมาตรา ๒๒ หากมีเหตุที่จะขอให้ศาลมีคำสั่งกำหนดมาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษ ตามมาตรา ๒๘ หรือผู้ถูกเฝ้าระวังฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลัง พ้นโทษ ให้พนักงานคุมประพฤติเสนอความเห็นต่อพนักงานอัยการเพื่อพิจารณายื่นคำร้องต่อศาล ในท้องที่ที่ผู้ถูกเฝ้าระวังมีที่อยู่หรือท้องที่ที่พบตัวผู้ถูกเฝ้าระวังเพื่อขอให้ศาลมีคำสั่งให้ใช้มาตรการ คุมขังภายหลังพ้นโทษแก่ผู้ถูกเฝ้าระวังเพื่อป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ

พนักงานคุมประพฤติอาจเสนอความเห็นต่อพนักงานอัยการเพื่อพิจารณา หรือพนักงานอัยการเห็นสมควรอาจขอให้ศาลมีคำสั่งให้ใช้มาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษ ร่วมกับการกำหนดมาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษเมื่อครบกำหนดการคุมขัง ต่อเนื่องกันไปได้

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการทำความเห็นของพนักงานคุมประพฤติ และการพิจารณายื่นคำร้องของพนักงานอัยการตามมาตรานี้ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง หรือข้อบังคับของอัยการสูงสุด แล้วแต่กรณี

มาตรา ๓๑ เมื่อศาลได้รับคำร้องของพนักงานอัยการตามมาตรา ๒๙ หรือมาตรา ๓๐ ให้ศาลไต่สวนคำร้องโดยให้นำมาตรา ๒๕ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในวันไต่สวนถ้าผู้ถูกเฝ้าระวังไม่มาศาลตามหมายเรียกหรือตามนัดโดยไม่มีเหตุ อันสมควร จงใจไม่รับหมายเรียก ได้หลบหนีไปหรือมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าจะหลบหนี ให้ศาลมีอำนาจ ออกหมายจับ เพื่อดำเนินการต่อไป และให้นำมาตรา ๓๘ วรรคสอง เรื่องการควบคุมตัวผู้ถูกจับ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๓๒ ในการพิจารณาคำร้องของพนักงานอัยการตามมาตรา ๒๙ วรรคหนึ่ง ศาลอาจสั่งให้ใช้มาตรการคุมขังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษมีกำหนดระยะเวลาเพียงเท่าที่จำเป็น เพื่อป้องกันมิให้ผู้นั้นกระทำความผิดซ้ำซึ่งต้องไม่เกินสามปีนับแต่วันที่ผู้นั้นพ้นโทษ

ในการพิจารณาคำร้องของพนักงานอัยการตามมาตรา ๒๙ วรรคสอง ศาลอาจสั่ง ให้ใช้มาตรการคุมขังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษมีกำหนดระยะเวลาเท่าที่จำเป็นเพื่อป้องกัน มิให้ผู้นั้นไปกระทำความผิดซ้ำซึ่งต้องไม่เกินสามปีนับแต่วันที่พ้นโทษ หรือมีคำสั่งให้ใช้มาตรการเฝ้าระวัง นักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษเมื่อครบกำหนดการคุมขังต่อเนื่องกันไปตามที่พนักงานอัยการร้องขอ ก็ได้ โดยให้นำหมวด ๓ มาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิด มาใช้บังคับโดยอนุโลม แต่เมื่อนับ ระยะเวลาทั้งหมดรวมกันแล้ว จะต้องมิมีระยะเวลาไม่เกินสิบปีนับแต่วันที่ผู้นั้นพ้นโทษ

มาตรา ๓๓ ในการพิจารณาคำร้องของพนักงานอัยการตามมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง ศาลอาจสั่งให้ใช้มาตรการคุมขังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษแก่ผู้ถูกเฝ้าระวังโดยมีกำหนดระยะเวลาเพียงเท่าที่จำเป็นเพื่อป้องกันมิให้ผู้นั้นกระทำความผิดซ้ำ ซึ่งต้องไม่เกินสามปีนับแต่วันที่ผู้ถูกเฝ้าระวังถูกควบคุมตัว แต่เมื่อนับระยะเวลาที่ศาลเคยมีคำสั่งให้ใช้มาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำและระยะเวลาในครั้งนี้อย่างรวมกันแล้ว จะต้องมิมีระยะเวลาไม่เกินสิบปีนับแต่วันที่ผู้พ้นโทษ ในกรณีเช่นว่านี้ ให้ถือว่าคำสั่งการใช้มาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษของศาลสิ้นสุดลง

ในการพิจารณาคำร้องของพนักงานอัยการตามมาตรา ๓๐ วรรคสอง ศาลอาจสั่งให้ใช้มาตรการคุมขังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษแก่ผู้ถูกเฝ้าระวังโดยมีกำหนดระยะเวลาเพียงเท่าที่จำเป็นเพื่อป้องกันมิให้ผู้นั้นกระทำความผิดซ้ำ ซึ่งต้องไม่เกินสามปีนับแต่วันที่ผู้ถูกเฝ้าระวังถูกควบคุมตัว หรือมีคำสั่งให้ใช้มาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษเมื่อครบกำหนดการคุมขังดังกล่าวต่อเนื่องกันไปตามที่พนักงานอัยการร้องขอก็ได้ โดยให้นำหมวด ๓ มาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิด มาใช้บังคับโดยอนุโลม แต่เมื่อนับระยะเวลาที่ศาลเคยมีคำสั่งให้ใช้มาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำและระยะเวลาในครั้งนี้อย่างรวมกันแล้ว จะต้องมิมีระยะเวลาไม่เกินสิบปีนับแต่วันที่ผู้พ้นโทษ

มาตรา ๓๔ ให้กรมราชทัณฑ์เป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินการบังคับตามคำสั่งคุมขังภายหลังพ้นโทษและให้นำกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการกักกันมาใช้บังคับโดยอนุโลม ในกรณีที่พฤติการณ์เปลี่ยนแปลงไป หรือเมื่อครบกำหนดหกเดือนนับแต่วันที่เริ่มมีการคุมขังภายหลังพ้นโทษและในทุกรอบหกเดือน ให้คณะกรรมการพิจารณากำหนดมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำพิจารณาเสนอความเห็นต่อพนักงานอัยการเพื่อพิจารณายื่นคำร้องต่อศาลให้มีคำสั่งแก้ไขเพิ่มเติม ลดหรือขยายระยะเวลา หรือยกเลิกคำสั่งคุมขังภายหลังพ้นโทษหรือเปลี่ยนคำสั่งคุมขังภายหลังพ้นโทษเป็นคำสั่งเฝ้าระวังแทนก็ได้

มาตรา ๓๕ เมื่อศาลได้มีคำสั่งคุมขังผู้ถูกเฝ้าระวัง ถ้าผู้นั้นยังมิได้รับการคุมขังก็ดี หรือได้รับการคุมขังแต่ยังไม่ครบถ้วนโดยหลบหนีก็ดี ถ้าพ้นกำหนดสามปีนับแต่วันที่ศาลมีคำสั่ง หรือนับแต่วันที่ผู้นั้นหลบหนีระหว่างเวลาที่ต้องคุมขัง เป็นอันล่วงเลยการคุมขัง จะคุมขังผู้นั้นไม่ได้

มาตรา ๓๖ ก่อนครบกำหนดเวลาคุมขังภายหลังพ้นโทษ หากศาลไม่ได้มีคำสั่งให้ใช้มาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษต่อเนื่องจากการคุมขังตามมาตรา ๓๒ วรรคสอง หรือมาตรา ๓๓ วรรคสอง พนักงานอัยการอาจยื่นคำร้องต่อศาลก่อนครบกำหนดการคุมขังเพื่อให้ศาลมีคำสั่งให้ใช้มาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษแก่ผู้ถูกคุมขังเมื่อครบกำหนดการคุมขังได้ แต่ศาลอาจมีคำสั่งดังกล่าวภายหลังครบกำหนดการคุมขังก็ได้ และให้นำหมวด ๓ มาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิด มาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมวด ๖
การคุมขังฉุกเฉิน

มาตรา ๓๗ กรณีมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าผู้ถูกเฝ้าระวังจะกระทำความผิดตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๓ และมีเหตุฉุกเฉิน หากไม่มีมาตรการอื่นใดที่อาจป้องกันมิให้ผู้ถูกเฝ้าระวังกระทำความผิดดังกล่าวได้ เมื่อพนักงานอัยการร้องขอ ศาลอาจสั่งคุมขังฉุกเฉินผู้ถูกเฝ้าระวังได้ไม่เกินเจ็ดวัน นับแต่วันที่ศาลมีคำสั่ง

มาตรา ๓๘ ถ้าปรากฏเหตุตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๗ ให้พนักงานคุมประพฤติเสนอความเห็นต่อพนักงานอัยการเพื่อพิจารณายื่นคำร้องต่อศาลในท้องที่ผู้ถูกเฝ้าระวังมีที่อยู่ หรือท้องที่ที่พบตัวผู้ถูกเฝ้าระวังขอให้ศาลมีคำสั่งคุมขังฉุกเฉิน

ก่อนที่ศาลจะมีคำสั่งตามวรรคหนึ่ง ให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจจับผู้ถูกเฝ้าระวังตามมาตรา ๗๘ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา แต่ห้ามควบคุมผู้ถูกจับเกินกว่าสี่สิบแปดชั่วโมงนับแต่เวลาที่ผู้ถูกจับมาจนถึงที่ทำการของพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ และเมื่อศาลมีคำสั่งให้คุมขังฉุกเฉินผู้ถูกเฝ้าระวังแล้ว ให้กรมราชทัณฑ์นำตัวผู้ถูกเฝ้าระวังไปคุมขังฉุกเฉินตามคำสั่งศาลต่อไป กรณีเช่นนี้ไม่ทำให้คำสั่งตามมาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษสิ้นผลไป และให้ดำเนินการตามมาตรการเฝ้าระวังดังกล่าวต่อไปภายหลังพ้นจากการคุมขังฉุกเฉิน

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการทำความเห็นของพนักงานคุมประพฤติ และการพิจารณายื่นคำร้องของพนักงานอัยการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง หรือข้อบังคับของอัยการสูงสุด แล้วแต่กรณี

มาตรา ๓๙ ให้ศาลพิจารณาคำร้องของพนักงานอัยการโดยเร็ว ถ้าเป็นที่พอใจว่ากรณีมีเหตุตามที่บัญญัติในมาตรา ๓๗ ให้ศาลมีคำสั่งคุมขังฉุกเฉินผู้ถูกเฝ้าระวังได้

ผู้ถูกเฝ้าระวังอาจยื่นคำร้องขอฝ่ายเดียวเพื่อให้ศาลยกเลิกคำสั่งนั้นเสีย ถ้าศาลมีคำสั่งยกเลิกคำสั่งคุมขังฉุกเฉิน คำสั่งเช่นนี้ให้เป็นที่สุด

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการมีคำสั่งของศาลตามมาตรา นี้ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในข้อบังคับของประธานศาลฎีกาโดยความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

มาตรา ๔๐ ให้กรมราชทัณฑ์เป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินการตามคำสั่งคุมขังฉุกเฉิน และให้นำกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการกักกันตามประมวลกฎหมายอาญามาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๔๑ เมื่อศาลมีคำสั่งคุมขังฉุกเฉินแล้ว ให้กรมคุมประพฤติดำเนินการให้มีการเสนอความเห็นไปยังพนักงานอัยการเพื่อพิจารณาเสนอต่อศาลให้มีคำสั่งแก้ไขเพิ่มเติมมาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษที่ศาลมีคำสั่งตามหมวด ๔ หรือเพื่อเสนอต่อศาลให้มีคำสั่งให้ใช้มาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษตามหมวด ๕ เพื่อป้องกันผู้ถูกคุมขังฉุกเฉินกระทำความผิดซ้ำ

หมวด ๗
การอุทธรณ์

มาตรา ๔๒ คำสั่งศาลตามหมวด ๓ มาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิด
หมวด ๔ มาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษ และหมวด ๕ มาตรการคุมขังภายหลัง
พ้นโทษ ในกรณีที่มีคำสั่งยกคำร้องของพนักงานอัยการ ให้เป็นที่สุด ส่วนคำสั่งตามที่พนักงานอัยการ
ร้องขอ ให้อุทธรณ์ได้เฉพาะในปัญหาข้อกฎหมาย
คำสั่งศาลชั้นอุทธรณ์ ให้เป็นที่สุด

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๔๓ ให้นำพระราชบัญญัตินี้ไปใช้บังคับแก่บรรดาคดีที่โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษ
ผู้กระทำความผิดในความผิดตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๓ ที่ค้างพิจารณาอยู่ในศาล และกรณีที่จะมีการ
ปล่อยตัวนักโทษเด็ดขาดซึ่งเป็นผู้กระทำความผิดตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๓ อยู่ในวันก่อนวันที่
พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

.....

.....

ถูกต้องตามมติของสภาผู้แทนราษฎร

วิมลรัตน์ รอดมัย

(นางปิยะนาถ รอดมัย)

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานพระราชบัญญัติและนิติ ๑

สำนักการประชุม

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ
ในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)
และรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบ
ที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย
พร้อมรายงานสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น
ร่างพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ
ในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ.

บันทึกวิเคราะห์สรุป
สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ
ในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ.

คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. ต่อสภาผู้แทนราษฎร และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

เนื่องจากผู้กระทำความผิดอาญาบางประเภทที่เกี่ยวข้องกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง เช่น การฆาตกรรม การข่มขืนกระทำชำเรา การกระทำความผิดทางเพศกับเด็ก การทำร้ายจนเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย การทำร้ายร่างกายผู้อื่นจนเป็นเหตุให้รับอันตรายสาหัส รวมทั้งการนำตัวบุคคลไปเรียกค่าไถ่ เมื่อได้รับการถูกจำคุกจนพ้นกำหนดโทษและได้รับการปล่อยตัวสู่สังคมแล้ว ถึงแม้ว่าจะมีการติดตามจากเจ้าพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจบ้างแต่ไม่มีสภาพบังคับเป็นกฎหมายและไม่มีประสิทธิภาพในการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ ผู้กระทำความผิดเหล่านี้ส่วนหนึ่งยังมีแนวโน้มที่จะกระทำความผิดในรูปแบบเดียวกันหรือรูปแบบใกล้เคียงกันซ้ำอีก สมควรมีกฎหมายเฉพาะที่กำหนดมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิดดังกล่าว โดยการกำหนดให้มีมาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิด มาตรการเฝ้าระวังภายหลังพ้นโทษ และมาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษ เพื่อป้องกันสังคมและผู้เสียหายจากการกระทำความผิดที่อาจเกิดขึ้นอีก และเพื่อส่งเสริมการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิด โดยคำนึงถึงสิทธิและเสรีภาพของผู้ต้องคำสั่งดังกล่าวอย่างเหมาะสม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. มีสาระสำคัญสรุปได้ ดังต่อไปนี้

๒.๑ กำหนดให้ใช้บังคับพระราชบัญญัตินี้แก่การกระทำความผิดตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๗๖ มาตรา ๒๗๗ มาตรา ๒๗๘ มาตรา ๒๗๙ มาตรา ๒๘๐ มาตรา ๒๘๓ ทวิ มาตรา ๒๘๔ มาตรา ๒๘๘ มาตรา ๒๘๙ มาตรา ๒๙๐ มาตรา ๒๙๗ มาตรา ๒๙๘ และมาตรา ๓๑๓ แห่งประมวลกฎหมายอาญา รวมทั้งให้ใช้บังคับแก่จำเลยซึ่งศาลมีคำพิพากษาว่า มีความผิดตามมาตรานี้มาตราใดที่ระบุไว้ในร่างมาตรานี้ แม้ศาลจะพิพากษาให้ลงโทษในความผิดอื่นที่ไม่ได้ระบุไว้ในร่างมาตรานี้ก็ตาม (ร่างมาตรา ๓)

๒.๒ กำหนดให้พระราชบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับแก่ผู้ซึ่งกระทำความผิดตามบทบัญญัติมาตรานี้มาตราใดที่ระบุไว้ในร่างมาตรา ๓ ที่มีอายุต่ำกว่าสิบแปดปี (ร่างมาตรา ๔)

๒.๓ กำหนดบทนิยามคำว่า “คุมขัง” ให้ชัดเจนโดยเทียบเคียงกับกรณีกักกัน ตามมาตรา ๔๐ แห่งประมวลกฎหมายอาญา และเพื่อให้ผู้ที่หลบหนีจากการถูกคุมขังและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการหลบหนีดังกล่าวมีความผิดตามมาตรา ๑๕๐ มาตรา ๑๕๑ มาตรา ๑๕๒ มาตรา ๒๐๔ หรือมาตรา ๒๐๕ แห่งประมวลกฎหมายอาญา (ร่างมาตรา ๕)

๒.๔ กำหนดให้นำบทบัญญัติหรือวิธีพิจารณาแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาใช้บังคับในกรณีที่พระราชบัญญัตินี้มีได้บัญญัติเรื่องใดไว้โดยเฉพาะและให้นำมาใช้บังคับเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๖)

๒.๕ กำหนดให้มีผู้รักษาการตามกฎหมายที่มีหน้าที่และอำนาจในการออกกฎหมาย ทั้งนี้ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่และอำนาจของตน (ร่างมาตรา ๗ วรรคหนึ่งและวรรคสอง)

๒.๖ หมวด ๑ คณะกรรมการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ (ร่างมาตรา ๘ ถึงร่างมาตรา ๑๔)

กำหนดให้มีคณะกรรมการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ ประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมเป็นประธานกรรมการ กรรมการโดยตำแหน่ง จำนวนสิบคน ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้เชี่ยวชาญด้านต่าง ๆ จำนวนไม่เกินห้าคน โดยให้อธิบดีกรมคุมประพฤติปฏิบัติหน้าที่เลขานุการและให้แต่งตั้งข้าราชการของกรมคุมประพฤติ เป็นผู้ช่วยเลขานุการ โดยปฏิบัติหน้าที่ร่วมกับข้าราชการกรมราชทัณฑ์ที่ได้รับมอบหมายจากอธิบดีกรมราชทัณฑ์ รวมทั้งมีหน้าที่และอำนาจตามที่กำหนด เช่น กำหนดนโยบายและแผนการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ พิจารณาให้ความเห็นเกี่ยวกับการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ ตามที่คณะรัฐมนตรีขอให้พิจารณา หรือให้คำแนะนำแก่คณะกรรมการพิจารณากำหนดมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ (ร่างมาตรา ๘ และร่างมาตรา ๑๒)

นอกจากนี้ได้กำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม วาระการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่งตามวาระของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (ร่างมาตรา ๙ ถึงร่างมาตรา ๑๑) การให้นำบทบัญญัติว่าด้วยคณะกรรมการที่มีอำนาจดำเนินการพิจารณาทางปกครองตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้บังคับแก่การแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ การพ้นจากตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และการประชุมของคณะกรรมการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ โดยอนุโลม (ร่างมาตรา ๑๓) ให้คณะกรรมการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการตามที่คณะกรรมการมอบหมาย (ร่างมาตรา ๑๔) รวมทั้งกำหนดให้ประธานกรรมการ กรรมการ และอนุกรรมการได้รับเบี้ยประชุมและประโยชน์ตอบแทนอื่น ตามหลักเกณฑ์ที่คณะรัฐมนตรีกำหนด (ร่างมาตรา ๑๕)

๒.๗ หมวด ๒ คณะกรรมการพิจารณากำหนดมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ (ร่างมาตรา ๑๖ ถึงร่างมาตรา ๑๘)

กำหนดให้มีคณะกรรมการพิจารณากำหนดมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำที่มาจากการแต่งตั้งโดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ประกอบด้วย รองปลัดกระทรวงยุติธรรมซึ่งปลัดกระทรวงยุติธรรมมอบหมายเป็นประธานกรรมการ และผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจำนวนสี่คน เป็นกรรมการ และให้อธิบดีกรมคุมประพฤติแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ของกรมคุมประพฤติเป็นเลขานุการกับผู้ช่วยเลขานุการจำนวนไม่เกินสองคน โดยมีหน้าที่และอำนาจตามที่กำหนด เช่น พิจารณากำหนดมาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษหรือพิจารณากำหนดมาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษ (ร่างมาตรา ๑๖ และร่างมาตรา ๑๗)

๒.๘ หมวด ๓ มาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิด (ร่างมาตรา ๑๙ ถึงร่างมาตรา ๒๑)

(๑) การยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้ใช้มาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิด เพื่อป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของพนักงานอัยการ

ในคดีที่มีการฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยในความผิดตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๓ ให้พนักงานอัยการมีอำนาจยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้ใช้มาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิด ในระหว่างรับโทษเพื่อป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ โดยจะขอรวมกันไปในการฟ้องคดีดังกล่าว หรือก่อนศาลมีคำพิพากษาก็ได้ ทั้งนี้ มาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดดังกล่าว ได้แก่ มาตรการทางการแพทย์หรือมาตรการอื่นใดที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมกำหนดตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำตามที่กำหนดในกฎกระทรวง (ร่างมาตรา ๑๙ วรรคหนึ่งและวรรคสอง)

(๒) หน่วยงานผู้รับผิดชอบมาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดเพื่อป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ

กำหนดให้กรมราชทัณฑ์รับผิดชอบในการดำเนินการตามคำสั่งให้ใช้มาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดเพื่อป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ และจัดทำรายงานผลของการดำเนินการดังกล่าว พร้อมทั้งความเห็นเสนอต่อพนักงานอัยการเมื่อครบระยะเวลาที่กำหนด เพื่อให้พนักงานอัยการพิจารณาร้องขอให้ศาลมีคำสั่งเปลี่ยนแปลงแก้ไขหรือยกเลิกมาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดได้ (ร่างมาตรา ๒๐)

(๓) หลักเกณฑ์การใช้มาตรการทางการแพทย์เพื่อป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ และการนำผลการใช้มาตรการทางการแพทย์มาใช้ประโยชน์

การนำมาตรการทางการแพทย์มาใช้แก่ผู้กระทำความผิด ให้ดำเนินการโดยผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมอย่างน้อยสองคนซึ่งมีความเห็นพ้องต้องกัน หากจำเป็นต้องมีการใช้ยาให้กระทำได้เฉพาะเมื่อผู้กระทำความผิดยินยอม และให้กรมราชทัณฑ์นำผลของการใช้มาตรการทางการแพทย์ดังกล่าวมาใช้พิจารณาลดโทษ พักการลงโทษ หรือให้ประโยชน์อื่นใดเพื่อให้ได้รับการปล่อยตัวก่อนครบกำหนดตามคำพิพากษา (ร่างมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่งและวรรคสอง)

๒.๙ หมวด ๔ มาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษ (ร่างมาตรา ๒๒ ถึงร่างมาตรา ๒๗)

(๑) การมีคำสั่งกำหนดมาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษของศาล

เมื่อมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่านักโทษเด็ดขาดซึ่งศาลมีคำพิพากษาว่าเป็นผู้กระทำความผิดในความผิดตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๓ จะกระทำความผิดดังกล่าวภายหลังพ้นโทษ ศาลอาจมีคำสั่งกำหนดมาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษมาตรการเดียวหรือหลายมาตรการตามที่พนักงานอัยการร้องขอ พร้อมทั้งกำหนดระยะเวลาการเฝ้าระวังในแต่ละมาตรการได้ตามที่เห็นสมควรแต่ไม่เกินห้าปีนับแต่วันพ้นโทษ (ร่างมาตรา ๒๒ วรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสาม)

(๒) การจัดทำรายงานจำแนกลักษณะของนักโทษเด็ดขาดและการพิจารณาของคณะกรรมการพิจารณากำหนดมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ

ก่อนปล่อยตัวนักโทษเด็ดขาดซึ่งศาลมีคำพิพากษาว่าเป็นผู้กระทำความผิดในความผิดตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๓ ให้กรมราชทัณฑ์จัดทำรายงานจำแนกลักษณะของนักโทษเด็ดขาดตามกฎหมายว่าด้วยราชทัณฑ์เป็นรายบุคคล และให้ความเห็นว่านักโทษเด็ดขาดผู้ใดสมควรให้ใช้มาตรการเฝ้าระวังเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการพิจารณากำหนดมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำพิจารณาว่าสมควรกำหนดให้ใช้มาตรการเฝ้าระวังกับนักโทษเด็ดขาดรายใด โดยให้เสนอรายงานและความเห็นต่อพนักงานอัยการเพื่อพิจารณายื่นคำร้องต่อศาลให้กำหนดมาตรการเฝ้าระวัง (ร่างมาตรา ๒๓ วรรคหนึ่งและวรรคสอง)

(๓) การยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้ใช้มาตรการการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษของพนักงานอัยการ

ในกรณีที่พนักงานอัยการเห็นสมควรให้ใช้มาตรการการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษ ให้ยื่นคำร้องต่อศาลที่มีเขตอำนาจในท้องที่เรือนจำหรือสถานที่คุมขังของนักโทษเด็ดขาดก่อนการปล่อยตัวนักโทษเด็ดขาด เพื่อมีคำสั่งกำหนดมาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษ (ร่างมาตรา ๒๔ วรรคหนึ่งและวรรคสอง)

(๔) สิทธิในการให้ถ้อยคำและสิทธิในการมีทนายความของนักโทษเด็ดขาด

นักโทษเด็ดขาดมีสิทธิในการให้ถ้อยคำและสิทธิในการมีทนายความเพื่อประกอบการไต่สวนคำร้องของศาลในการมีคำสั่งให้ใช้มาตรการการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษ และในกรณีครบกำหนดที่กรมราชทัณฑ์ต้องปล่อยตัวนักโทษเด็ดขาดแล้วให้กรมราชทัณฑ์ปล่อยตัวนักโทษเด็ดขาดไปก่อน โดยศาลยังคงมีอำนาจไต่สวนและมีคำสั่งกำหนดมาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษได้ (ร่างมาตรา ๒๕)

(๕) ผู้รับผิดชอบมาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษและหน้าที่ในการจัดทำฐานข้อมูลในระบบสารสนเทศศูนย์เฝ้าระวังความปลอดภัยของประชาชน

กำหนดให้พนักงานคุมประพฤติรับผิดชอบในการดำเนินการตามมาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษ และให้จัดทำรายงานการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษเสนอศาลเมื่อครบระยะเวลาที่กำหนด เพื่อให้ศาลพิจารณาแก้ไขเพิ่มเติม ลดหรือขยายระยะเวลา หรือยกเลิกคำสั่งมาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษ รวมทั้งให้จัดทำฐานข้อมูลในระบบสารสนเทศศูนย์เฝ้าระวังความปลอดภัยของประชาชน (ร่างมาตรา ๒๖)

(๖) การแก้ไขเปลี่ยนแปลงมาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษ

กรณีพฤติการณ์ที่เกี่ยวกับการใช้มาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษเปลี่ยนแปลงไป ให้ศาลมีอำนาจมีคำสั่งแก้ไขเพิ่มเติม ลดหรือขยายระยะเวลา หรือยกเลิกมาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษบางมาตรการหรือทุกมาตรการก็ได้ (ร่างมาตรา ๒๗ วรรคหนึ่ง)

๒.๑๐ หมวด ๕ มาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษ (ร่างมาตรา ๒๘ ถึงร่างมาตรา ๓๖)

(๑) การมีคำสั่งกำหนดมาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษของศาล

กำหนดให้ศาลอาจมีคำสั่งให้ใช้มาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษแก่นักโทษเด็ดขาดซึ่งศาลมีคำพิพากษาว่าเป็นผู้กระทำความผิดในความผิดตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๓ ตั้งแต่วันพ้นโทษหรือภายหลังพ้นโทษเพื่อป้องกันการกระทำความผิดซ้ำตามที่พนักงานอัยการร้องขอ

ในกรณีที่มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าผู้นั้นจะไปกระทำความผิดตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๓ และไม่มีมาตรการอื่นใดที่อาจป้องกันมิให้ผู้นั้นกระทำความผิดได้ (ร่างมาตรา ๒๘)

(๒) การเสนอให้ใช้มาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษหรือให้ใช้มาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษรวมกับการกำหนดมาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดเมื่อครบกำหนดการคุมขังของคณะกรรมการพิจารณา กำหนดมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ

ในกรณีมีความจำเป็น ให้คณะกรรมการพิจารณากำหนดมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำเสนอรายงานและความเห็นต่อพนักงานอัยการเพื่อพิจารณายื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้ใช้มาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษกับนักโทษเด็ดขาดเพื่อไม่ให้กระทำความผิดตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๓ หรือให้ใช้มาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษรวมกับการกำหนดมาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษต่อเนื่องกันไป (ร่างมาตรา ๒๙ วรรคหนึ่งและวรรคสอง)

(๓) การเสนอให้ใช้มาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษแก่ผู้ถูกเฝ้าระวังหรือให้ใช้มาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษรวมกับการกำหนดมาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดเมื่อครบกำหนดการคุมขังโดยให้ใช้มาตรการต่อเนื่องกันไปของพนักงานคุมประพฤติ

กำหนดให้พนักงานคุมประพฤติเสนอความเห็นต่อพนักงานอัยการเพื่อพิจารณายื่นคำร้องต่อศาลในท้องที่ที่ผู้ถูกเฝ้าระวังมีที่อยู่หรือท้องที่ที่พบตัวผู้ถูกเฝ้าระวังเพื่อขอให้ศาลมีคำสั่งให้ใช้มาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษแก่ผู้ถูกเฝ้าระวังเพื่อป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ ในกรณีมีเหตุที่จะขอให้ศาลมีคำสั่งกำหนดมาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษตามมาตรา ๒๘ หรือผู้ถูกเฝ้าระวังฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษรวมทั้งอาจขอให้ศาลมีคำสั่งให้ใช้มาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษรวมกับการกำหนดมาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษเมื่อครบกำหนดการคุมขังต่อเนื่องกันไปได้ (ร่างมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่งและวรรคสอง)

(๔) การออกหมายจับผู้ถูกเฝ้าระวัง

กำหนดให้ศาลมีอำนาจออกหมายจับผู้ถูกเฝ้าระวังซึ่งไม่มาศาลตามหมายเรียกหรือตามนัดโดยไม่มีเหตุอันสมควร จงใจไม่รับหมายเรียก ได้หลบหนีไปหรือมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่า จะหลบหนี (ร่างมาตรา ๓๑ วรรคสอง)

(๕) การใช้มาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษหรือการใช้มาตรการเฝ้าระวังต่อเนื่องจากการคุมขังอันเนื่องมาจากคำร้องตามมาตรา ๒๙

กำหนดให้ศาลมีอำนาจสั่งให้ใช้มาตรการคุมขังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษเพียงเท่าที่จำเป็นเพื่อป้องกันมิให้ไปกระทำความผิดซ้ำ โดยมีกำหนดระยะเวลาไม่เกินสามปี นับแต่วันที่ผู้นั้นพ้นโทษ หรือมีคำสั่งให้ใช้มาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษเมื่อครบกำหนดการคุมขังต่อเนื่องกันไปตามที่พนักงานอัยการร้องขอก็ได้ แต่เมื่อนับระยะเวลาทั้งหมดรวมกันแล้ว จะต้องมิมีระยะเวลาไม่เกินห้าปีนับแต่วันที่ผู้นั้นพ้นโทษ (ร่างมาตรา ๓๒ วรรคหนึ่งและวรรคสอง)

(๖) การใช้มาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษหรือการใช้มาตรการเฝ้าระวังต่อเนื่องจากการคุมขังอันเนื่องมาจากคำร้องตามมาตรา ๓๐

กำหนดให้ศาลมีอำนาจสั่งให้ใช้มาตรการคุมขังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษแก่ผู้ถูกเฝ้าระวังเพียงเท่าที่จำเป็นโดยมีกำหนดระยะเวลาไม่เกินสามปีนับแต่วันที่ผู้ถูกเฝ้าระวังถูกควบคุมตัว หรือมีคำสั่งให้ใช้มาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษเมื่อครบกำหนด

การคุมขังดังกล่าวต่อเนื่องกันไปตามที่พนักงานอัยการร้องขอก็ได้ แต่เมื่อนับระยะเวลาที่ศาลเคยมีคำสั่งให้ใช้มาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ ยกเว้นมาตรการคุมขังฉุกเฉิน และระยะเวลาในครั้งนี้อย่างครบถ้วนแล้ว จะต้องมียุทธศาสตร์ไม่เกินห้าปีนับแต่วันที่ผู้นั้นพ้นโทษ และให้ถือว่าคำสั่งมาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษของศาลสิ้นสุดลง (ร่างมาตรา ๓๓ วรรคหนึ่ง และวรรคสอง)

(๗) หน่วยงานผู้รับผิดชอบมาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษและการแก้ไขเปลี่ยนแปลงมาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษ

กำหนดให้กรมราชทัณฑ์รับผิดชอบในการดำเนินการบังคับตามคำสั่งคุมขังภายหลังพ้นโทษและให้นำกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการกักกันมาใช้บังคับโดยอนุโลม และในกรณีที่พฤติการณ์เปลี่ยนแปลงไปหรือเมื่อครบระยะเวลาที่กำหนด ให้คณะกรรมการพิจารณา กำหนดมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำพิจารณาเสนอความเห็นต่อพนักงานอัยการ เพื่อพิจารณายื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งแก้ไขเพิ่มเติม ลดหรือขยายระยะเวลา หรือยกเลิกคำสั่งคุมขังภายหลังพ้นโทษหรือเปลี่ยนคำสั่งคุมขังภายหลังพ้นโทษเป็นคำสั่งเฝ้าระวังแทนก็ได้ (ร่างมาตรา ๓๔)

(๘) ระยะเวลาว่างเลยการคุมขัง

กำหนดระยะเวลาว่างเลยการคุมขังพ้นเมื่อพ้นกำหนดสามปีนับแต่วันที่ศาลมีคำสั่งหรือนับแต่วันที่ผู้นั้นหลบหนีระหว่างเวลาที่ต้องคุมขัง จะคุมขังผู้นั้นไม่ได้ (ร่างมาตรา ๓๕)

(๙) การยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้ใช้มาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษแก่ผู้ถูกคุมขังของพนักงานอัยการ

กำหนดให้พนักงานอัยการอาจยื่นคำร้องต่อศาลก่อนครบกำหนดการคุมขังเพื่อให้ศาลมีคำสั่งให้ใช้มาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษแก่ผู้ถูกคุมขังเมื่อครบกำหนดการคุมขังได้ แต่ศาลอาจมีคำสั่งดังกล่าวภายหลังครบกำหนดการคุมขังก็ได้ (ร่างมาตรา ๓๖)

๒.๑๑ หมวด ๖ การคุมขังฉุกเฉิน (ร่างมาตรา ๓๗ ถึงร่างมาตรา ๔๑)

(๑) การมีคำสั่งคุมขังฉุกเฉินของศาล

กำหนดให้ศาลอาจมีคำสั่งคุมขังฉุกเฉินผู้ถูกเฝ้าระวังได้ไม่เกินเจ็ดวัน นับแต่วันที่ศาลมีคำสั่งตามที่พนักงานอัยการร้องขอ ในกรณีมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าผู้ถูกเฝ้าระวังจะกระทำความผิดตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๓ และมีเหตุฉุกเฉินโดยไม่มีมาตรการอื่นใดที่อาจป้องกันมิให้ผู้ถูกเฝ้าระวังกระทำความผิดดังกล่าวได้ (ร่างมาตรา ๓๗)

(๒) การเสนอให้มีคำสั่งคุมขังฉุกเฉินของพนักงานคุมประพฤติ

กำหนดให้พนักงานคุมประพฤติเสนอความเห็นต่อพนักงานอัยการ เพื่อพิจารณายื่นคำร้องต่อศาลในท้องที่ที่ผู้ถูกเฝ้าระวังมีที่อยู่หรือท้องที่ที่พบตัวผู้ถูกเฝ้าระวัง เพื่อให้มีคำสั่งคุมขังฉุกเฉิน (ร่างมาตรา ๓๘ วรรคหนึ่ง)

(๓) การจับผู้ถูกเฝ้าระวังและการควบคุมตัวผู้ถูกจับ

กำหนดให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจมีอำนาจจับผู้ถูกเฝ้าระวังตามมาตรา ๗๘ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา แต่ห้ามควบคุมผู้ถูกจับเกินกว่าสี่สิบแปดชั่วโมงนับแต่เวลาที่ผู้ถูกจับมาจนถึงที่ทำการของพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ และเมื่อศาล

มีคำสั่งให้คุมขังถูกเงินผู้ถูกเฝ้าระวังตามคำร้องของพนักงานอัยการแล้ว ให้กรมราชทัณฑ์นำตัวผู้ถูกเฝ้าระวังไปคุมขังถูกเงินตามคำสั่งศาล รวมทั้งให้คำสั่งศาลที่สั่งมาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษไม่สิ้นผลไปเพราะเหตุที่ศาลมีคำสั่งคุมขังถูกเงิน และให้ดำเนินการตามมาตรการเฝ้าระวังต่อไปภายหลังผู้ถูกเฝ้าระวังพ้นจากการคุมขังถูกเงิน (ร่างมาตรา ๓๘ วรรคสอง)

(๔) การโต้แย้งคำสั่งคุมขังถูกเงินของผู้ถูกเฝ้าระวัง

กำหนดให้ผู้ถูกเฝ้าระวังอาจยื่นคำร้องขอฝ่ายเดียวเพื่อให้ศาลยกเลิกคำสั่งคุมขังถูกเงินและให้คำสั่งยกเลิกคำสั่งดังกล่าวเป็นที่สุด (ร่างมาตรา ๓๙ วรรคสอง)

(๕) หน่วยงานผู้รับผิดชอบคำสั่งคุมขังถูกเงิน

กำหนดให้กรมราชทัณฑ์รับผิดชอบในการดำเนินการบังคับตามคำสั่งคุมขังถูกเงิน (ร่างมาตรา ๔๐)

(๖) การเสนอให้แก้ไขเพิ่มเติมมาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษหรือมีคำสั่งให้ใช้มาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษในระหว่างศาลมีคำสั่งคุมขังถูกเงินของกรมคุมประพฤติ

กำหนดให้กรมคุมประพฤติดำเนินการเสนอความเห็นไปยังพนักงานอัยการเพื่อพิจารณาเสนอต่อศาลให้มีคำสั่งแก้ไขเพิ่มเติมมาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษหรือเพื่อเสนอต่อศาลให้มีคำสั่งให้ใช้มาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษ เพื่อเพิ่มการป้องกันผู้ถูกคุมขังถูกเงินกระทำความผิดซ้ำ (ร่างมาตรา ๔๑)

๒.๑๒ หมวด ๗ การอุทธรณ์ (ร่างมาตรา ๔๒)

กำหนดให้สิทธิอุทธรณ์เฉพาะในปัญหาข้อกฎหมายในกรณีที่ศาลมีคำสั่งให้ใช้มาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดตามหมวด ๓ มาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษตามหมวด ๔ และมาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษตามหมวด ๕ แต่ในกรณีที่ศาลมีคำสั่งยกคำร้องของพนักงานอัยการ คำสั่งศาลชั้นอุทธรณ์ ให้เป็นที่สุด (ร่างมาตรา ๔๒)

๒.๑๓ บทเฉพาะกาล

กำหนดให้นำพระราชบัญญัตินี้ไปใช้บังคับแก่บรรดาคดีที่ฟ้องขอให้ลงโทษผู้กระทำความผิดในความผิดตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๓ ที่ค้างพิจารณาอยู่ในศาล และกรณีที่จะมีการปล่อยตัวนักโทษเด็ดขาดซึ่งเป็นผู้กระทำความผิดตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๓ อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๔๓)

๓. ประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับ

การมีกฎหมายว่าด้วยมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรงจะทำให้มีกลไกในการติดตามและเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดที่กระทำความผิดเกี่ยวกับเพศหรือกระทำความผิดที่ใช้ความรุนแรงที่พ้นโทษแล้ว โดยใช้มาตรการที่หลากหลายทั้งมาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิด มาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษ มาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษ และการคุมขังถูกเงิน รวมทั้งกำหนดหน่วยงานที่มีหน้าที่ในการเฝ้าติดตามกลุ่มบุคคลเหล่านี้ไว้อย่างชัดเจน อันจะเป็นการสร้างความปลอดภัยแก่สังคมและประชาชนมากขึ้น

๔. ข้อมูลทางวิชาการประกอบการพิจารณา

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการทำคามผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. ได้ศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาคำสั่งคุ้มครองผู้กระทำความผิดซ้ำของต่างประเทศสรุปได้ ดังต่อไปนี้

๔.๑ ประเทศออสเตรเลีย

ประเทศออสเตรเลีย รัฐวิคตอเรีย ได้มีการตรากฎหมายชื่อ The Serious Offenders Act 2018 ซึ่งเป็นกฎหมายที่สร้างกระบวนการการควบคุมสอดส่องเฝ้าระวังหรือคุมขังผู้ที่พ้นโทษจากข้อหาความผิดเกี่ยวกับเพศที่ใช้ความรุนแรง (serious sex violence) หรือความผิดที่ใช้ความรุนแรงให้เกิดอันตรายต่อชีวิตและร่างกาย (serious violence) เฉพาะผู้พ้นโทษที่สร้างความเสี่ยงในการกระทำความผิดซ้ำที่ไม่อาจยอมรับได้ (un acceptable risk of re-offending) โดยมุ่งคำนึงถึงความปลอดภัยและการปกป้องสังคมจากการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิด และช่วยเหลือส่งเสริมให้มีการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิด และในกฎหมายดังกล่าวได้มีบทบัญญัติให้อำนาจศาลฎีกาออกคำสั่งคุมประพฤติภายหลังพ้นโทษ (supervision order) เป็นเวลาไม่เกินสิบห้าปีภายใต้เงื่อนไขที่ศาลกำหนด หรือออกคำสั่งคุมขังภายหลังพ้นโทษ (detention order) เป็นเวลาไม่เกินสามปีในกรณีที่ศาลเห็นว่าเป็นมาตรการสุดท้าย (last resort) ที่จะใช้ป้องกันมิให้ผู้พ้นโทษไปกระทำความผิดซ้ำ หรือออกคำสั่งคุมขังฉุกเฉิน (emergency detention order) เป็นเวลาไม่เกินเจ็ดวันในกรณีที่พบว่าผู้พ้นโทษแสดงถึงพฤติการณ์ใกล้ที่จะกระทำความผิดเกี่ยวกับเพศที่ใช้ความรุนแรงหรือความผิดที่ใช้ความรุนแรงให้เกิดอันตรายต่อชีวิตและร่างกาย (imminent risk of committing a serious sex offence or a serious violence offence or both) และไม่มีมาตรการอื่นใดที่ยับยั้งได้ รวมทั้งกำหนดให้มีกระบวนการตรวจสอบความจำเป็นและการปฏิบัติตามคำสั่ง (periodic review) ตามกรอบระยะเวลาที่กำหนดเพื่อให้เกิดความเหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

๔.๒ ประเทศฝรั่งเศส

ประเทศฝรั่งเศสมีการกำหนดเรื่องการป้องกันมิให้ผู้กระทำความผิดออกจากรัง กลับมากระทำความผิดซ้ำไว้ในประมวลกฎหมายอาญาและประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเรียกว่า “มาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดเฉพาะราย” (suivi socio-judiciaire) ใน Subsection 6 ของ Articles 131-36-1 à 131-36-8 ซึ่งประกอบด้วยสองส่วน คือ การแก้ไขฟื้นฟูบำบัด (Injonction de soins) ในขณะที่รับโทษในเรือนจำหรือภายหลังพ้นโทษที่ศาลอาจออกคำสั่งให้ใช้การบำบัดทางการแพทย์โดยการให้ยาหรือสารเคมีจะกระทำได้อต่อเมื่อได้รับความยินยอมของผู้กระทำความผิด และการเฝ้าระวัง (Mesure de surveillance) ผู้กระทำความผิดซึ่งพ้นโทษแล้วแต่จะต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไขคุมประพฤติภายในระยะเวลาที่กำหนด โดยหากผู้กระทำความผิดฝ่าฝืนเงื่อนไขที่ศาลกำหนด จะต้องถูกลงโทษจำคุกไม่เกินสามปีสำหรับผู้กระทำความผิดที่มีระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี (délit) และจะต้องถูกลงโทษจำคุกไม่เกินเจ็ดปีสำหรับผู้กระทำความผิดที่มีระวางโทษจำคุกตั้งแต่สิบปีขึ้นไป (crime)

๔.๓ สหราชอาณาจักร

สหราชอาณาจักรมีกฎหมายที่เกี่ยวกับการป้องกันผู้กระทำความผิดไม่ให้กระทำความผิดซ้ำ คือ พระราชบัญญัติกระบวนการยุติธรรมทางอาญา ค.ศ. 2003 (The Criminal Justice Act 2003) และพระราชบัญญัติการลงโทษ ค.ศ. 2020 (The Sentencing

Act 2020) โดยกำหนดให้ผู้กระทำความผิดที่จัดว่าเป็น “ผู้กระทำความผิดที่อันตราย” (dangerous offenders) คือ ความผิดที่กระทำด้วยความรุนแรง คดีความผิดเกี่ยวกับเพศ หรือคดีก่อการร้าย จะอยู่ภายใต้มาตรการเพื่อป้องกันไม่ให้กระทำความผิดซ้ำในสามลักษณะ คือ การขยายระยะเวลาจำคุก การปล่อยตัวภายใต้การพักโทษ รวมทั้งการกำหนดโทษจำคุกตลอดชีวิตอย่างแท้จริงและการคุมประพฤติตลอดชีวิต

๔.๔ สหรัฐอเมริกา

สหรัฐอเมริกามีแนวคิดในเรื่องผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์หรือนักโทษที่เป็นภัยร้ายแรง (Dangerous Offender) โดยมีกฎหมายเฉพาะเรื่องหลายฉบับ เช่น กฎหมายเกี่ยวกับผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับเพศ หรือกฎหมายเพื่อรักษาความปลอดภัยของชุมชน ที่กำหนดให้ผู้กระทำความผิดในบางฐานความผิดที่สำคัญซึ่งมีอัตราโทษสูงและมีบัญญัติของกฎหมายที่จะให้ศาลสามารถพิจารณาถึงสภาพความเป็นผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์หรือนักโทษที่เป็นภัยร้ายแรงตั้งแต่ในชั้นการกำหนดโทษ โดยจะแบ่งระดับความร้ายแรงตามฐานความผิดและอัตราโทษตามที่ศาลจะตัดสิน ซึ่งหลักทั่วไปจะไม่ต่างจากการพิจารณาโทษตามฐานความผิดทางอาญาที่ผู้กระทำความผิดทั่วไปได้กระทำลง แต่สำหรับผู้ศาลกำหนดให้เป็นผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์หรือนักโทษซึ่งเป็นภัยร้ายแรง จะมีบทบัญญัติเพิ่มเติมให้ต้องพิจารณาถึงสภาวะทางจิต และความเหมาะสมหรือความเป็นได้ที่จะถูกปล่อยตัวหลังจากได้รับโทษเต็มตามหมายจำคุกแล้ว สำหรับผู้ศาลกำหนดให้เป็นผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์หรือนักโทษที่เป็นภัยร้ายแรงนั้น มีเงื่อนไขในการพิจารณานอกเหนือไปจากบทบัญญัติของกฎหมายที่กำหนดแล้ว ยังต้องพิจารณาถึงความผิดปกติทางจิต (mental disorder) ว่ายังมีสภาพบกพร่องไม่อาจควบคุมตนเองได้อันจะเป็นภัยหรืออาจก่ออันตรายต่อสังคมภายนอกเรือนจำ

๔.๕ ประเทศเดนมาร์ก

ประเทศเดนมาร์กได้กำหนดมาตรการสำหรับผู้กระทำความผิดหรือจำเลยที่ได้ก่อคดีที่เป็นอาชญากรรมอันตรายร้ายแรง ได้แก่ ฆ่าคนตาย วางเพลิง ทำร้ายร่างกาย ช่มชืดกระทำชำเรา กระทำอนาจารเด็ก หรือปล้นทรัพย์ จะต้องได้รับโทษเพิ่มในลักษณะควบคุมตัวพิเศษ (Custody Sentence (Danish: forvaringsdom)) ซึ่งจะไม่กำหนดระยะเวลาสิ้นสุดตามมาตรการดังกล่าวที่จะพิจารณาจากลักษณะนิสัยของผู้กระทำความผิดหรือจำเลยที่มีลักษณะที่เรียกว่า ความประพฤติดีตกต้อด้านสังคม (antisocial personality disorder) โดยจะแยกคุมตัวไว้ต่างหากในสถาบันเฉพาะที่เรียกว่า the Institution of Herstedvester ที่ทำหน้าที่เฉพาะในการบำบัดฟื้นฟูนักโทษหรือผู้ถูกคุมตัวจากกิจการราชทัณฑ์หรือการคุมประพฤติของประเทศ โดยจะรับเฉพาะนักโทษร้ายแรงหรือผู้ที่มีปัญหาทางจิต และมาตรการในลักษณะควบคุมตัวพิเศษในเดนมาร์กนี้จะมีระยะเวลาควบคุมตัวโดยเฉลี่ยคือสิบสี่ปีเจ็ดเดือนก่อนที่จะได้รับการปล่อยตัวหรือภัยโทษ

๔.๖ ประเทศแคนาดา

ในประมวลกฎหมายอาญาแคนาดา PART XXIV Dangerous Offenders and Long-term Offenders กำหนดให้บุคคลซึ่งตกเป็นจำเลยในคดีอาญาและถูกพิจารณาว่าเป็นผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์หรือนักโทษที่เป็นภัยร้ายแรง อาจจะต้องรับโทษจำคุกอย่างไม่มีกำหนด แม้ว่าคดีความผิดจะไม่ถูกตัดสินให้รับโทษจำคุกตลอดชีวิตก็ตาม ซึ่งมาตรการที่กำหนดนี้จะใช้บังคับกับผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์หรือนักโทษซึ่งเป็นภัยร้ายแรง แต่จะไม่ใช้บังคับกับผู้กระทำความผิดฐานฆ่าคนตายตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด กฎหมายนี้มีเจตนารมณ์มุ่งเน้นเพื่อป้องกันประชากร

แคนาดาทุกคน โดยจะกำหนดจากผู้กระทำความผิดที่เป็นอันตรายร้ายแรงและผู้กระทำความผิดทางเพศ และการที่บุคคลคนหนึ่งจะถูกบังคับตามมาตรการสำหรับผู้กระทำความผิดออกจากรังหรือนักโทษที่เป็นภัยร้ายแรง (Dangerous Offender) ในระหว่างได้รับการตัดสินลงโทษนั้น ต้องแสดงให้เห็นว่า บุคคลดังกล่าวเป็นผู้มีความเสี่ยงสูงที่จะกระทำความผิดซ้ำหรือมีแนวโน้มที่จะกระทำความผิดซ้ำในคดีอาญาที่มีฐานความผิดตามที่กฎหมายกำหนดเป็นอาชญากรรมร้ายแรงหรือความผิดออกจากรัง และอาจจำเป็นต้องจำคุกหรือควบคุมตัวผู้กระทำความผิดดังกล่าวไว้ตลอดไป จนกว่าความเสี่ยงที่บุคคลนั้นจะกระทำผิดซ้ำหมดไป โดยอาศัยอำนาจศาลในการวินิจฉัยรับรอง นอกจากนี้ ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายในเรื่องนี้โดยเพิ่มฐานความผิดที่เป็นการทำร้ายร่างกายอย่างโหดร้าย (serious personal injury offence) เพื่อที่จะใช้เป็นฐานในการกำหนดมาตรการสำหรับผู้กระทำความผิดออกจากรังหรือนักโทษที่เป็นภัยร้ายแรง ตลอดจนการขยายระยะเวลาที่จะทบทวนมาตรการสำหรับผู้กระทำความผิดออกจากรังหรือนักโทษที่เป็นภัยร้ายแรงจากที่ต้องพิจารณาทบทวนใหม่ตามรอบระยะเวลาที่กำหนด

๔.๗ ประเทศสหพันธรัฐเยอรมนี

ประมวลกฎหมายอาญาเยอรมัน (German Criminal Code) ได้กำหนดประเด็นเกี่ยวกับการจำกัดอิสรภาพเพิ่มเติมของผู้กระทำความผิดที่ถูกลงโทษจำคุกแล้ว โดยบัญญัติในลักษณะ ๓ ผลในทางกฎหมายของการปรับใช้ประมวลกฎหมาย (Chapter 3 Legal consequences) หมวด ๖ มาตรการการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและการป้องกันความรุนแรงจากการกระทำความผิด มาตรา ๖๑ กำหนดวิธีการดำเนินการไว้หกมาตรการย่อย คือ การออกคำสั่งให้นำตัวผู้กระทำความผิดไปรักษาตัวยังโรงพยาบาลทางจิต การออกคำสั่งให้ต้องเข้ารับการรักษาเพิ่มเติมในสถานพยาบาลจากการกระทำความผิดในขณะที่มีเมานาหรือเสพสารเสพติดต่าง ๆ ที่เป็นอันตรายต่อร่างกาย การออกคำสั่งเพื่อควบคุมตัวหรือกักกันเพื่อเป็นการป้องกันภัยแก่สังคม การควบคุมพฤติกรรมหรือความประพฤติของผู้กระทำความผิด หรือการเฝ้าระวังไม่ให้ผู้กระทำความผิดออกจากรังไปกระทำความผิดซ้ำ ซึ่งเป็นมาตรการเพิ่มเติมจากมาตรการออกคำสั่งเพื่อควบคุมตัวหรือกักกันเพื่อเป็นการป้องกันภัยแก่สังคม การกำหนดลักษณะต้องห้ามในการขับขี่ยานพาหนะ และการกำหนดลักษณะต้องห้ามในการประกอบอาชีพ นอกจากนี้ ในการดำเนินมาตรการเกี่ยวกับการจำกัดอิสรภาพเพิ่มเติมของผู้กระทำความผิดซึ่งถูกลงโทษจำคุกแล้วจะต้องคำนึงถึงหลักความได้สัดส่วน (Principle of proportionality) ที่ศาลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องพิจารณาถึงความได้สัดส่วนกันระหว่างความรุนแรงของข้อหาหรือฐานความผิดที่ผู้กระทำความผิดก่อขึ้นหรือที่คาดว่าจะก่อขึ้นกับระดับภัยอันตรายที่ผู้กระทำความผิดได้กระทำต่อสังคม อีกทั้งการดำเนินมาตรการเพื่อควบคุมตัวหรือกักกันเพื่อเป็นการป้องกันภัยแก่สังคมนี้ต้องดำเนินการในสถานที่พิเศษ (institutions) ซึ่งจะสามารเอื้อประโยชน์ต่อผู้ถูกควบคุมหรือกักกันตัวในการดำเนินการตามแผนฟื้นฟูหรือบำบัดให้เหมาะสมกับลักษณะความผิดที่กำหนดให้ใช้เป็นมาตรการเฉพาะรายกับผู้ถูกควบคุมหรือกักกัน โดยจะต้องดำเนินการอย่างเข้มงวดและเหมาะสมในการบำบัดหรือฟื้นฟูสภาพทางจิตใจและการกลับคืนสู่สังคม

รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

ร่างพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการทำคามผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง
พ.ศ.

กฎหมายใหม่

แก้ไข/ปรับปรุง

ยกเลิก

หน่วยงานของรัฐผู้เสนอร่างกฎหมายกระทรวงยุติธรรม.....

ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ

สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติในเรื่อง ภาวะลดความเหลื่อมล้ำ และการบริหารราชการแผ่นดิน
การปรับปรุงกฎระเบียบเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชน ที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ที่ ๖ ด้านการปรับ
สมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ที่มุ่งเน้นให้มีกฎหมายที่ชัดเจน มีเพียงเท่าที่จำเป็น
มีความทันสมัย มีความเป็นสากล มีประสิทธิภาพ และนำไปสู่ภาวะลดความเหลื่อมล้ำและเอื้อต่อการพัฒนา
ประเทศ โดยกระบวนการยุติธรรมต้องมีการบริหารที่มีประสิทธิภาพ ไม่เลือกปฏิบัติ และมีการอำนวยความสะดวก
ยุติธรรมตามหลักนิติธรรม ซึ่งประเด็นข้างต้นสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ที่ส่งเสริมสิทธิและ
หน้าที่ของประชาชน ตลอดจนการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมอย่างเสมอภาคและเท่าเทียม

สอดคล้องกับแผนการปฏิรูปประเทศในเรื่อง ด้านกฎหมาย และด้านกระบวนการยุติธรรม
โดยมุ่งเน้นให้มีกฎหมายที่ดี กฎหมายที่ลดความเหลื่อมล้ำ และพัฒนาระบบการบริหารงานยุติธรรมให้เป็นไป
อย่างมีประสิทธิภาพ ไม่เลือกปฏิบัติและเป็นธรรม

สอดคล้องกับแผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๖๒ ถึง พ.ศ. ๒๕๖๕
ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนากฎหมายและระบบบริหารงานยุติธรรม และยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนาระบบ
การปฏิบัติต่อผู้กระทำผิด ซึ่งมีเป้าหมายในการบริหารงานยุติธรรมที่มีธรรมาภิบาลและโปร่งใส สังคมมีความ
สงบเรียบร้อย ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

ส่วนที่ ๑

เหตุผลความจำเป็นที่ต้องตรากฎหมายและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

๑. สภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา และผลกระทบของปัญหา

๑.๑ ปัญหาคืออะไร สาเหตุของปัญหาคืออะไร และผลกระทบของปัญหาคืออะไร

ประการแรก ปัญหาความแออัดของผู้ต้องขังในเรือนจำ เนื่องจากผู้ต้องขังในเรือนจำ
มีจำนวนมากกว่าพื้นที่คุมขังหรือเกินอัตราความจุมาตรฐานของเรือนจำที่จะสามารถรองรับผู้ต้องขังได้ และ
ยังมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องนั้น เป็นปัญหาสำคัญที่ควรได้รับการแก้ไขอย่างจริงจังจากรายงาน
สถานการณ์และแนวทางการลดความแออัดของผู้ต้องขังในเรือนจำ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่
๒๘ มกราคม ๒๕๖๓ ได้นำเสนอข้อมูลเชิงสถิติที่น่าสนใจไว้ว่า ผู้อยู่ในเรือนจำทั่วประเทศ จำนวน ๓๗๔,๐๕๒
คน ประกอบด้วย ผู้ต้องราชทัณฑ์ จำนวน ๓๖๔,๔๘๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๙๗.๔๔ และผู้รอการตรวจพิสูจน์
ตามพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๕๕ จำนวน ๙,๕๖๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๒.๕๖

ซึ่งในจำนวนผู้ต้องราชทัณฑ์ ๓๖๔,๔๘๘ คน เมื่อจำแนกตามฐานความผิดแล้ว พบว่า ผู้ต้องขังจำนวน ๒๘๘,๖๔๘ คน หรือร้อยละ ๗๙.๑๙ เป็นผู้ต้องขังในคดีอาชญากรรม และผู้ต้องขังจำนวน ๗๕,๘๔๐ คน หรือ ร้อยละ ๒๐.๘๑ เป็นผู้ต้องขังในคดีทั่วไป ในขณะที่เรือนจำทั่วประเทศมีจำนวน ๑๔๓ แห่ง ขนาดพื้นที่เรือนนอนของผู้ต้องขังในเรือนจำทั่วประเทศ มีพื้นที่ทั้งสิ้น ๓๐๕,๓๑๒.๔๒ ตารางเมตร สามารถรองรับผู้ต้องขังได้ในจำนวน ๒๕๔,๓๐๒ คน โดยเมื่อเทียบอัตราส่วนพื้นที่นอนสำหรับผู้ต้องขังจะพบว่า ผู้ต้องขังชายมีพื้นที่ ๑.๒ ตารางเมตรต่อคน และผู้ต้องขังหญิงมีพื้นที่ ๑.๑ ตารางเมตรต่อคน

ประการต่อมา ปัญหาการก่ออาชญากรรมสะท้อนขวัญหรือการกระทำความผิดในคดีที่ถูกฉกรรจ์ รุนแรง กระทำความผิดซ้ำซาก ซึ่งก่อเหตุโดยผู้พันโทษ โดยมีคดีที่ประชาชนให้ความสนใจในห้วงเวลาที่ผ่านมาก เช่น คดีฆาตกรรมและชิงทรัพย์ของสมคิด พุ่มพวง (ฆาตกรต่อเนื่อง) คดีฆาตกรรมของไอซ์ ทิปเหล็ก (ฆาตกรต่อเนื่อง) คดีข่มขืนเด็กและฆาตกรรมของนายแหบ เป็นต้น ซึ่งสร้างความหวาดกลัวให้กับประชาชนและสังคมเป็นอย่างมาก จนเกิดเป็นกระแสสังคมและคำถามต่อกระบวนการยุติธรรม ด้วยเพราะเหตุที่ว่าผู้ก่อเหตุล้วนเคยต้องโทษจำคุกมาแล้วทั้งนั้น แม้จะไม่ใช่ในคดีเดิมก็ตาม จึงเกิดความท้าทายต่อกระบวนการยุติธรรมตั้งแต่กระบวนการต้นน้ำไปจนถึงปลายน้ำ ทั้งในการดำเนินคดี การพิจารณาตัดสินคดี การบริหารโทษ การบำบัดฟื้นฟู และการพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขัง รวมถึงการติดตามสอดส่อง และการสงเคราะห์ผู้พันโทษ ซึ่งเกี่ยวข้องกับทุกภาคส่วนไม่ว่าจะเป็น สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานศาลยุติธรรม กระทรวงมหาดไทย และกระทรวงยุติธรรม ทั้งนี้ จากประเด็นกรณีข่าวอาชญากรรมสะท้อนขวัญที่ปรากฏตามหน้าหนังสือพิมพ์รายวัน จนเกิดข้อสงสัย ในกระบวนการยุติธรรมและในทางปฏิบัติของกระทรวงยุติธรรมว่าประเทศไทยยังขาดมาตรการรองรับที่มีประสิทธิภาพในการควบคุมสอดส่อง และเฝ้าระวังติดตามผู้พันโทษ โดยเฉพาะอย่างยิ่งมาตรการรองรับเพื่อจัดการกับปัญหาการกระทำผิดซ้ำที่อาจเกิดขึ้น อีกทั้งในระยะเวลาที่ผ่านมา จำนวนผู้กระทำผิดมีปริมาณเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยยะสำคัญ ทำให้กระทรวงยุติธรรม ประสบปัญหาภาระงานคดีเพิ่มมากขึ้นทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ประกอบกับลักษณะการกระทำความผิดมีความซับซ้อนมากกว่าในอดีตที่ผ่านมา ทำให้ผู้กระทำผิดจะมีประเภทหลากหลายมากขึ้น ฐานความผิดร้ายแรงมากขึ้น อัตราโทษสูงขึ้น การปฏิบัติงานยุ่งยากและซับซ้อนมากขึ้น

๑.๒ เหตุไฉนรัฐจึงควรแทรกแซงในเรื่อง.....

เนื่องจากการดำเนินการในเรื่องดังกล่าวมีความละเอียดอ่อนที่กระทบต่อหลักสิทธิมนุษยชนและหลักการภาพรวมของกระบวนการยุติธรรมทางอาญา เกี่ยวข้องกับส่วนราชการ อาทิ สำนักงานศาลยุติธรรม สำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กระทรวงยุติธรรม และกระทรวงมหาดไทย รวมถึงเกี่ยวข้องกับกฎหมายหลายฉบับ อาทิ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ประมวลกฎหมายอาญา ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๖๐ และพระราชบัญญัติคุมประพฤติ พ.ศ. ๒๕๕๔ ตลอดจนเป็นเรื่องที่มีความสำคัญซึ่งต้องพิจารณาในหลายมิติให้รอบคอบ และคำนึงถึงประเด็นที่มีผลกระทบในแง่มุมต่าง ๆ ให้รอบด้าน ประกอบกับปัญหาการก่ออาชญากรรมสะท้อนขวัญหรือการกระทำความผิดในคดีที่ถูกฉกรรจ์ รุนแรง กระทำความผิดซ้ำซาก ซึ่งก่อเหตุโดยผู้พันโทษ เป็นปัญหาสำคัญและเป็นความท้าทายของกระบวนการยุติธรรม ดังนั้นภาครัฐจึงควรเร่งดำเนินการเพื่อสร้างความปลอดภัยให้สังคม และสร้างความเชื่อมั่นของประชาชนต่อกระบวนการยุติธรรม

๒. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการแทรกแซง

วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการแทรกแซงคืออะไร.....

๑. เพื่อแก้ไขปัญหาคความแออัดในเรือนจำ โดยเริ่มจากการทำให้คุณภาพชีวิตการอยู่ร่วมกันของผู้ต้องขังในเรือนจำเป็นไปอย่างเหมาะสมตามหลักสิทธิมนุษยชน ยกเว้นมาตรฐานในการดูแลและปฏิบัติต่อผู้ต้องขังให้เป็นไปตามหลักสากล ด้วยการจัดให้มีสภาพความเป็นอยู่ถูกสุขอนามัย สุขภาพ และความปลอดภัย

ที่ดีขึ้น พร้อมทั้งปรับปรุงกระบวนการควบคุม ดูแล บำบัดฟื้นฟู และแก้ไขพฤติกรรมผู้ต้องขังให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการพัฒนาศักยภาพอบรมฝึกอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้แก่ผู้ต้องขัง และการเตรียมความพร้อมผู้พ้นโทษกลับคืนสู่สังคม โดยไม่หวนกลับไปกระทำผิดซ้ำอีก

๒. เพื่อป้องกันอันตรายจากผู้พ้นโทษเพื่อเฝ้าระวังและป้องกันการก่ออาชญากรรมสะเทือนขวัญ สร้างความปลอดภัยให้สังคม แก้ไขปัญหาและลดอัตราการกระทำผิดซ้ำของผู้พ้นโทษ โดยการมีกฎหมาย นักโทษคดีร้ายแรง หรือข้อเสนอแนวทางในการติดตามผู้พ้นโทษที่มีลักษณะเป็นภัยต่อสังคม ที่ผ่านความเห็นชอบจากกระทรวงยุติธรรม โดยเสนอร่างกฎหมายและผลักดันให้นำข้อเสนอไปใช้ประโยชน์ เพื่อเฝ้าระวังและป้องกันการก่ออาชญากรรมสะเทือนขวัญ หรือกระทำผิดรุนแรงหรือซ้ำซาก เพื่อสร้างความปลอดภัยให้สังคม แก้ไขปัญหาและลดอัตราการกระทำผิดซ้ำของผู้พ้นโทษ ตลอดจนมีกฎหมายที่กำหนดบทลงโทษหรือมาตรการที่เหมาะสมโดยการติดตาม ควบคุม และสอดส่องผู้พ้นโทษที่กระทำความผิดในคดีร้ายแรง อุกฉกรรจ์สะเทือนขวัญ หรือมีความเสี่ยงในการกลับมากระทำผิดซ้ำ

๓. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน การบริหารโทษ และการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง มุ่งเน้นการพัฒนาพฤตินิสัยและเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย รวมถึงการกำหนดแนวทางติดตามผู้พ้นโทษอย่างมีระบบ เพื่อให้โอกาสแก่ผู้ต้องขังในการกลับสู่สังคม ครอบครัว และไม่กลับไปกระทำผิดซ้ำอีก ควบคู่ไปกับการมีมาตรการเพื่อความปลอดภัย และการปกป้องคุ้มครองสังคม รวมถึงการสร้างเชื่อมั่นของประชาชนต่อกระบวนการยุติธรรม โดยเน้นการควบคุมผู้กระทำผิดหรือผู้ต้องขังที่มีพฤติกรรมเป็นภัยต่อสังคม หรือมีความเสี่ยงที่จะก่อเหตุหรือเป็นอาชญากรโดยนิตยหรืออาจกระทำผิดซ้ำอีกในอนาคต

๓. การแก้ปัญหาในปัจจุบัน

๓.๑ วิธีการแก้ปัญหาที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบันคืออะไร.....

๑. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ได้มีนโยบายให้กระทรวงยุติธรรมพิจารณาดำเนินการเพื่อการป้องกันปัญหาอันเกิดจากผู้พ้นโทษที่เป็นภัยอันตรายต่อสังคม โดยมีการกำหนดกรอบแนวคิด แบ่งเป็น ๒ ระยะ ได้แก่ มาตรการระยะสั้นที่สามารถดำเนินการได้ทันที และมาตรการระยะยาวที่มีความจำเป็นต้องแก้ไขหรือเพิ่มเติมข้อกฎหมาย โดยการดำเนินการในระยะสั้นนั้นได้มีมาตรการรองรับอาชญากรรมสะเทือนขวัญของผู้พ้นโทษที่มีลักษณะพิเศษ โดยกระทรวงยุติธรรมได้จัดตั้งศูนย์เฉพาะกิจเฝ้าระวังความปลอดภัยของประชาชน (Safety Observation Ad hoc Center, Ministry of Justice: JSOC) เพื่อดำเนินการเฝ้าระวังผู้พ้นโทษที่ต้องเฝ้าระวัง จำนวน ๗ กลุ่ม ได้แก่ ผู้ที่ต้องโทษในฐานความผิด ๑) ฆ่าหรือข่มขืนเด็ก ๒) ฆ่าข่มขืน ๓) ฆาตกรต่อเนื่อง ๔) ฆาตกรโรคจิต ๕) สังหารหมู่ ๖) ชิงทรัพย์หรือปล้นทรัพย์ โดยการฆ่า และ ๗) นักค้ายาเสพติดร้ายสำคัญ ซึ่งได้ดำเนินการมาเป็นระยะเวลาหนึ่งแล้ว พบว่าแม้จะมีการเฝ้าระวังความปลอดภัยของชุมชน โดยใช้กลไกที่กระทรวงยุติธรรมมีอยู่ อาทิ อาสาสมัครคุมประพฤติ สำนักงานยุติธรรมจังหวัด และคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมจังหวัด (กพยจ.) แต่การทำงานของศูนย์เฉพาะกิจเฝ้าระวังความปลอดภัยของประชาชนยังมีข้อจำกัดและอุปสรรคในการทำงาน เช่น ไม่พบตัวผู้ที่เข้าข่ายต้องเฝ้าระวังหรือติดตามไม่เจอไม่พบตัว การกำหนดกลุ่มเป้าหมายยังไม่ครอบคลุม กล่าวคือผู้ที่กระทำความผิดซ้ำและรุนแรงขึ้นอาจไม่ได้อยู่ในกลุ่ม ๗ ฐานความผิดข้างต้น ซึ่งสะท้อนกระบวนการคัดกรองผู้ที่เข้าข่ายต้องติดตามสอดส่องเป็นพิเศษ องค์ความรู้หรือทักษะการทำงานของเจ้าหน้าที่ กลไกการทำงานเพื่อส่งต่อข้อมูลระหว่างหน่วยงาน ตลอดจนความพร้อมของชุมชนและสังคมในการรับตัวผู้กระทำผิดลักษณะพิเศษกลับสู่ชุมชน

๒. ปัจจุบันกระทรวงยุติธรรม โดยกรมคุมประพฤติได้นำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (Electronic Monitoring - EM) มาใช้กับผู้กระทำความผิดเพื่อควบคุมพฤติกรรมเสี่ยงในการกระทำความผิด และมีแนวคิดที่จะนำผู้กระทำความผิดที่มีลักษณะพิเศษเข้าสู่กระบวนการพักการลงโทษและคุมความประพฤติ

ไว้ระยะหนึ่งโดยใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์เป็นเครื่องมือสำคัญในการติดตามเฝ้าระวังพฤติกรรมเสี่ยง และนำอาสาสมัครคุมประพฤติ เข้ามามีส่วนร่วมในการติดตามเป็นกลไกเฝ้าระวังทางสังคม เพื่อให้ผู้กระทำความผิดลักษณะพิเศษได้ปรับตัว มีพฤติกรรมในทางที่ดี เคารพกฎหมาย และไม่ก่ออาชญากรรม ตลอดจนสามารถให้การสงเคราะห์ช่วยเหลือพัฒนาพฤติกรรมผู้กระทำความผิดได้อย่างมีประสิทธิภาพอีกทางหนึ่ง ผ่านกลไกของบ้านกึ่งวิถี และกลไกอื่นๆ เป็นต้น

๓.๒ ต่างประเทศแก้ปัญหาอย่างไร (ถ้ามี) และการดำเนินการดังกล่าวเหมาะสมกับสังคมไทยหรือไม่ อย่างไร

๑. การขึ้นทะเบียนและการแจ้งเตือนข้อมูลผู้กระทำความผิดทางเพศ (Sex Offender Registration and Notification) มีทั้งหมด ๒๙ ประเทศ ที่ได้นำมาตราการดังกล่าวมาบังคับใช้ในประเทศของตน ซึ่งประกอบไปด้วย อาร์เจนตินา, ออสเตรเลีย, บาฮามาส, แคนาดา, ชิลี, โซปรัส, ฝรั่งเศส, เยอรมนี, อินเดีย, สาธารณรัฐไอร์แลนด์, จาเมกา, เคนยา, มัลดีฟส์, มอลตา, นิวซีแลนด์, ไนจีเรีย (รัฐลากอส), โปรตุเกส, แอฟริกาใต้, เกาหลีใต้, สเปน, ไต้หวัน, ตรินิแดดและโตเบโก, สหราชอาณาจักรและเครือจักรภพแห่งประชาชาติ (เบอร์มิวดา ยิบรอลตาร์ เกิร์นซีย์ ไรส์ออฟแมน นิวเจอร์ซีย์และหมู่เกาะพิตแคร์น) และทุกมลรัฐในสหรัฐอเมริกา มาตรการดังกล่าวเป็นการนำผู้กระทำความผิดทางเพศที่อยู่ในเงื่อนไขที่ต้องขึ้นทะเบียนมาทำการจัดเก็บข้อมูล เช่น ชื่อ นามสกุล ที่อยู่อาศัย ประวัติอาชญากรรม เป็นต้น เพื่อเป็นฐานข้อมูลที่ช่วยให้การดำเนินการในกระบวนการยุติธรรมหรือภารกิจของหน่วยงานอื่นของรัฐนั้น มีประสิทธิภาพมากขึ้น

๒. สหรัฐอเมริกา รัฐแคลิฟอร์เนียเป็นรัฐแรกที่นำระบบการขึ้นทะเบียนผู้กระทำความผิดทางเพศมาบังคับใช้ในปี ค.ศ. ๑๙๔๗ ต่อมาในปี ค.ศ. ๑๙๙๔ Jacob Wetterling Crimes Against Children and Sexually Violent Offender Registration Act หรือที่เรียกว่า Wetterling Act ได้ผ่านความเห็นชอบจากสภาองเกรสอันมีผลให้มีการจัดตั้งระบบการขึ้นทะเบียนผู้กระทำความผิดทางเพศในระดับสหพันธรัฐ โดยเน้นผู้กระทำความผิดทางเพศที่มีประวัติอาชญากรรมทางเพศจำนวนมาก นอกเหนือจาก Wetterling Act แล้วสหรัฐอเมริกามีกฎหมายที่สำคัญอีกฉบับหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดให้ผู้กระทำความผิดทางเพศแจ้งข้อมูลของตนต่อเจ้าหน้าที่รัฐ คือ Megan's Law กฎหมายฉบับนี้ได้กำหนดให้ทุกรัฐในสหรัฐอเมริกาพัฒนาปรับปรุงระบบการขึ้นทะเบียนในรัฐของตนเพื่อเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างรัฐต่างๆ ภายในประเทศ อย่างไรก็ดี Megan's Law ได้ถูกผนวกรวมกับ Adam Walsh Child Protection and Safety Act ในปี ค.ศ. ๒๐๐๖ โดยได้นำ Sex Offender Registration and Notification Act (SORNA) ที่กำหนดหลักเกณฑ์ทั้งเรื่องการขึ้นทะเบียนผู้กระทำความผิดทางเพศและการแจ้งเตือนภัยแก่สาธารณชนเข้าไว้ด้วยกันด้วย

๓. แคนาดา แนวทางหรือวิธีการรายงานตัวของผู้พ้นโทษ โดยการกำหนดเงื่อนไขหรือผลตอบแทนที่สร้างแรงจูงใจให้ผู้พ้นโทษมารายงานตัวโดยสมัครใจ และแนวทางเรื่องการล้อมวงสนับสนุนและความรับผิดชอบ Circles of Support and Accountability (CoSA) กล่าวคือ การให้อาสาสมัครจากชุมชนประมาณ ๔-๖ คน โดยหนึ่งในนั้นเป็นอาสาสมัครหลักที่พบปะผู้กระทำความผิดเป็นประจำที่เข้ามาช่วยดูแลสร้างมิตรภาพ เพื่อช่วยผู้กระทำความผิดที่อยู่แกนกลางให้ประสบความสำเร็จในการกลับเข้าสู่สังคมด้วยการให้การสนับสนุนทางสังคมแก่ผู้กระทำความผิด

๔. ออสเตรเลีย การติดตามควบคุมผู้กระทำความผิดภายหลังที่ได้รับการปล่อยตัว กรณี Serious Offenders Act ๒๐๑๘ พระราชบัญญัตินักโทษอุกฉกรรจ์ ปี ๒๐๑๘ ฉบับนี้ถูกออกแบบมาเพื่อให้เจ้าหน้าที่มีอำนาจในการกำกับติดตาม ดูแล และลงโทษผู้กระทำความผิด ที่ออกจากเรือนจำในคดีเกี่ยวกับเพศที่มีความรุนแรง ร้ายแรง (Serious sex violence) หรือคดีอุกฉกรรจ์ (Serious violence) แต่ยังคงมีความเสี่ยงที่ยอมรับไม่ได้ในการกระทำผิดซ้ำ (unacceptable risk of re-offending) ที่อาจจำเป็นต้องมีการควบคุมในสถานควบคุมชั่วคราว (Detention) หรือการควบคุมความประพฤติ (Supervision) ภายหลังการครบกำหนดเวลาปล่อยตัวออกจากเรือนจำ มีการกำหนดเงื่อนไขอย่างหนึ่งอย่างใดแก่ผู้กระทำความผิดภายหลังที่บุคคลนั้นถูกปล่อยตัวออกจากเรือนจำกลับไปสู่สังคม โดยมีจุดประสงค์ในการลดความเสี่ยงในการกระทำ

ผิดซ้ำในความผิดอาญาร้ายแรง ความผิดทางเพศอย่างร้ายแรง ใน พ.ร.บ. นี้ให้อำนาจศาลในการสั่งเฝ้าระวังผู้พันโทษที่มีลักษณะตามที่กำหนดไว้แล้วต่อเนื่องยาวนานได้ถึง ๑๕ ปี และสั่งควบคุมตัวชั่วคราวได้ถึง ๓ ปี สามารถสั่งควบคุมตัวฉุกเฉิน (emergency detention) ได้ถึง ๗ วัน ในกรณีพบว่าผู้พันโทษแสดงถึงการมีความเสี่ยงที่เพิ่มสูงขึ้นในขณะนั้น

ซึ่งแนวทางของต่างประเทศที่กล่าวมาข้างต้นนี้จะมุ่งเน้นระบบการติดตามผู้พันโทษที่มีความเสี่ยงเข้าเกณฑ์และเงื่อนไขที่ต้องได้รับการติดตามควบคุมไปกับการมีมาตรการเพื่อความปลอดภัย เพื่อป้องกันการกลับมากระทำผิดซ้ำ และเป็นแนวทางที่สามารถนำมาปรับใช้กับประเทศไทยได้ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของกระบวนการยุติธรรม

๔. การรับฟังความคิดเห็น

ได้รับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องแล้ว

สำนักงานกิจการยุติธรรม ได้ศึกษาและยกย่องพระราชบัญญัติป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดออกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. และจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติฯ โดยการรับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานภาครัฐ หน่วยงานในกระทรวงยุติธรรม องค์กรอิสระ นักวิชาการจากสถาบันการศึกษา ภาคเอกชน และประชาชนทั่วไป จำนวน ๘ ครั้ง ทั้งนี้ สำนักงานกิจการยุติธรรมได้นำข้อมูลจากรายงานผลการรับฟังความคิดเห็นไปสังเคราะห์และประมวลผล เพื่อประกอบการแก้ไขปรับปรุงร่างพระราชบัญญัติฯ เรียบร้อยแล้ว โดยมีรายละเอียดจำนวนครั้งและระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็น ดังนี้

(๑) การประชุมคณะอนุกรรมการพัฒนากฎหมายและการบังคับใช้ ภายใต้คณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ (กพยช.) ครั้งที่ ๓/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๖๔ เวลา ๑๓.๐๐ น. ผ่านระบบ Cisco Webex Meetings (จำนวน ๑ ครั้ง)

(๒) การรับฟังความคิดเห็นผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานกิจการยุติธรรม www.oja.go.th ระหว่างวันที่ ๑๑ - ๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๔ และระหว่างวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๖๔ (จำนวน ๒ ครั้ง)

(๓) การประชุมหารือร่วมกับกรมคุมประพฤติซึ่งเป็นหน่วยงานที่จะมีบทบาทสำคัญ ในการขับเคลื่อนร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว เมื่อวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๖๔ และวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๔ ผ่านระบบ Cisco Webex Meetings (จำนวน ๒ ครั้ง)

(๔) การสำรวจความคิดเห็นของประชาชน (Poll) โดยสำนักงานกิจการยุติธรรม ร่วมกับศูนย์สำรวจความคิดเห็น “นิด้าโพล” สำรวจความคิดเห็นของประชาชน เกี่ยวกับการมีกฎหมายเพื่อใช้ในการเฝ้าระวังและป้องกันการก่ออาชญากรรมสะเทือนขวัญ สร้างความปลอดภัยให้สังคม แก้ไขปัญหาและลดอัตราการกระทำผิดซ้ำของผู้พันโทษ เริ่มทำการสำรวจในเดือนมิถุนายน ๒๕๖๔ จากกลุ่มตัวอย่างประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ ๑๘ ปีขึ้นไปในทุกภูมิภาคของประเทศ จำนวน ๒,๐๐๐ คน ดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ (จำนวน ๑ ครั้ง)

(๕) การประชุมคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงยุติธรรม ครั้งที่ ๓/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๔ เวลา ๑๓.๐๐ น. ณ ห้องประชุมกระทรวงยุติธรรม ๑๐-๐๑ (จำนวน ๑ ครั้ง)

(๖) การจัดสัมมนาทางวิชาการเพื่อเผยแพร่ผลการศึกษา เรื่อง แนวทางการปรับปรุงกฎหมายเพื่อป้องกันอันตรายจากผู้พันโทษที่มีพฤติการณ์เป็นภัยต่อสังคม และวิพากษ์ร่างพระราชบัญญัติป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดออกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. เมื่อวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๔ ผ่านระบบ Cisco Webex มีผู้เข้าร่วมจำนวน ๑๐๕ คน จากส่วนราชการ ภาคเอกชน ประชาชนทั่วไป และสถาบันการศึกษา (จำนวน ๑ ครั้ง)

ทั้งนี้ คณะรัฐมนตรีในคราวการประชุมเมื่อวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๖๔ ได้มีมติเรื่อง ร่างพระราชบัญญัติป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดออกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. ดังนี้

การคุมขังดังกล่าวต่อเนื่องกันไปตามที่พนักงานอัยการร้องขอก็ได้ แต่เมื่อนับระยะเวลาที่ศาลเคยมีคำสั่งให้ใช้มาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ ยกเว้นมาตรการคุมขังฉุกเฉิน และระยะเวลาในครั้งนี้อย่างครบถ้วนแล้ว จะต้องมิมีระยะเวลาไม่เกินห้าปีนับแต่วันที่ผู้นั้นพ้นโทษ และให้ถือว่าคำสั่งมาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษของศาลสิ้นสุดลง (ร่างมาตรา ๓๓ วรรคหนึ่ง และวรรคสอง)

(๗) หน่วยงานผู้รับผิดชอบมาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษและการแก้ไขเปลี่ยนแปลงมาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษ

กำหนดให้กรมราชทัณฑ์รับผิดชอบในการดำเนินการบังคับตามคำสั่งคุมขังภายหลังพ้นโทษและให้นำกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการกักกันมาใช้บังคับโดยอนุโลม และในกรณีที่พฤติการณ์เปลี่ยนแปลงไปหรือเมื่อครบระยะเวลาที่กำหนด ให้คณะกรรมการพิจารณา กำหนดมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำพิจารณาเสนอความเห็นต่อพนักงานอัยการ เพื่อพิจารณายื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งแก้ไขเพิ่มเติม ลดหรือขยายระยะเวลา หรือยกเลิกคำสั่งคุมขังภายหลังพ้นโทษหรือเปลี่ยนคำสั่งคุมขังภายหลังพ้นโทษเป็นคำสั่งเฝ้าระวังแทนก็ได้ (ร่างมาตรา ๓๔)

(๘) ระยะเวลาว่างเลยการคุมขัง

กำหนดระยะเวลาว่างเลยการคุมขังหันเมื่อพ้นกำหนดสามปีนับแต่วันที่ศาลมีคำสั่งหรือนับแต่วันที่ผู้นั้นหลบหนีระหว่างเวลาที่ต้องคุมขัง จะคุมขังผู้นั้นไม่ได้ (ร่างมาตรา ๓๕)

(๙) การยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้ใช้มาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษแก่ผู้ถูกคุมขังของพนักงานอัยการ

กำหนดให้พนักงานอัยการอาจยื่นคำร้องต่อศาลก่อนครบกำหนดการคุมขังเพื่อให้ศาลมีคำสั่งให้ใช้มาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษแก่ผู้ถูกคุมขังเมื่อครบกำหนดการคุมขังได้ แต่ศาลอาจมีคำสั่งดังกล่าวภายหลังครบกำหนดการคุมขังก็ได้ (ร่างมาตรา ๓๖)

๒.๑๑ หมวด ๖ การคุมขังฉุกเฉิน (ร่างมาตรา ๓๗ ถึงร่างมาตรา ๔๑)

(๑) การมีคำสั่งคุมขังฉุกเฉินของศาล

กำหนดให้ศาลอาจมีคำสั่งคุมขังฉุกเฉินผู้ถูกเฝ้าระวังได้ไม่เกินเจ็ดวัน นับแต่วันที่ศาลมีคำสั่งตามที่พนักงานอัยการร้องขอ ในกรณีมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าผู้ถูกเฝ้าระวังจะกระทำความผิดตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๓ และมีเหตุฉุกเฉินโดยไม่มีมาตรการอื่นใดที่อาจป้องกันมิให้ผู้ถูกเฝ้าระวังกระทำความผิดดังกล่าวได้ (ร่างมาตรา ๓๗)

(๒) การเสนอให้มีคำสั่งคุมขังฉุกเฉินของพนักงานคุมประพฤติ

กำหนดให้พนักงานคุมประพฤติเสนอความเห็นต่อพนักงานอัยการ เพื่อพิจารณายื่นคำร้องต่อศาลในท้องที่ที่ผู้ถูกเฝ้าระวังมีที่อยู่หรือท้องที่ที่พบตัวผู้ถูกเฝ้าระวัง เพื่อให้มีคำสั่งคุมขังฉุกเฉิน (ร่างมาตรา ๓๘ วรรคหนึ่ง)

(๓) การจับผู้ถูกเฝ้าระวังและการควบคุมตัวผู้ถูกจับ

กำหนดให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจมีอำนาจจับผู้ถูกเฝ้าระวัง ตามมาตรา ๗๘ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา แต่ห้ามควบคุมผู้ถูกจับเกินกว่า สิบแปดชั่วโมงนับแต่เวลาที่ผู้ถูกจับมาจนถึงที่ทำการของพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ และเมื่อศาล

เป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย และการทำร้ายร่างกายสาหัส เป็นต้น) ซึ่งจะเข้าสู่มาตรการป้องกันการกระทำ ความผิดซ้ำในระหว่างการขอลปล่อยตัวชั่วคราว การรับโทษในเรือนจำ รวมทั้ง เมื่อพ้นโทษจากเรือนจำ ซึ่งได้แก่ มาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิด มาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษ มาตรการคุมขัง ภายหลังพ้นโทษ การคุมขังฉุกเฉิน อย่างไรก็ตาม การคุมประพฤติภายหลังพ้นโทษ (supervision order) (มาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษ) และการคุมขังภายหลังพ้นโทษ (detention order) มิใช่ การลงโทษผู้กระทำความผิดซ้ำ แต่เป็นมาตรการป้องกันสังคมไม่ให้เกิดการกระทำผิดซ้ำและแก้ไขฟื้นฟู ผู้กระทำความผิด ดังนั้นศาลจะพิจารณาถึงความเสี่ยงในการกระทำผิดซ้ำ ความเสียหายที่อาจเกิดจาก การกระทำผิดซ้ำ และลักษณะส่วนตัวของผู้กระทำแต่ละคน มากกว่าจะไปพิจารณาถึงการกระทำ ความผิดในอดีตที่ทำให้ผู้กระทำความผิดต้องโทษจำคุก

๖.๒ มีมาตรการป้องกัน แก้ไข คุ้มครอง หรือเยียวยาให้แก่ผู้ได้รับผลกระทบตาม ๖.๑ อย่างไร.....

๑. ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ มีกลไกการตรวจสอบถ่วงดุลการบังคับใช้กฎหมายจากภาครัฐ โดยการเปิดโอกาสให้ผู้พ้นโทษที่ต้องปฏิบัติตามคำสั่งกำหนดมาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษ คำสั่งให้ใช้มาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษแก่นักโทษเด็ดขาด และคำสั่งคุมขังฉุกเฉิน โดยคำสั่งศาลดังกล่าว ให้อุทธรณ์ได้เฉพาะในปัญหาข้อกฎหมาย และคำสั่งศาลชั้นอุทธรณ์ให้เป็นที่สุด

๒. ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ มีกลไกการทบทวนความเหมาะสมและการประเมินผลในทุก ขั้นตอนของการใช้มาตรการป้องกันการกระทำผิดซ้ำ โดยใช้กลไกของคณะกรรมการป้องกันการกระทำ ความผิดซ้ำ และคณะกรรมการพิจารณากำหนดมาตรการป้องกันการกระทำผิดซ้ำ รวมถึงกระบวนการ ตรวจสอบและทบทวนคำสั่งใช้มาตรการต่าง ๆ อาทิ

- กรณีการใช้มาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิด อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง กรมราชทัณฑ์ จะต้องจัดทำรายงานผลของการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดเสนอต่อพนักงานอัยการ หากพนักงานอัยการ เห็นสมควรอาจร้องขอให้ศาลมีคำสั่งเปลี่ยนแปลงแก้ไขหรือยกเลิกมาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดได้

- กรณีการใช้มาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษ ทุก ๖ เดือน กรมคุมประพฤติจะต้องจัดทำรายงานการเฝ้าระวังเสนอต่อศาล หากศาลเห็นสมควร ศาลอาจแก้ไขเพิ่มเติม ลดหรือขยายระยะเวลา หรือยกเลิกคำสั่งมาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษได้

- กรณีการใช้มาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษ ทุก ๖ เดือน คณะกรรมการพิจารณากำหนด มาตรการป้องกันการกระทำผิดซ้ำ เสนอความเห็นต่อพนักงานอัยการเพื่อยื่นคำร้องต่อศาลให้มีการแก้ไข เพิ่มเติม ลดหรือขยายระยะเวลา หรือยกเลิกคำสั่งนั้นได้

๓. ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ มีกลไกการมีส่วนร่วมของชุมชน สังคม ตลอดจนผู้เสียหาย ที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการพิจารณากำหนดมาตรการป้องกันการกระทำผิดซ้ำในความผิด เกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง ตลอดจนการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิด

๖.๓ กฎหมายนี้จะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ประเทศ สังคม หรือประชาชนอย่างไร.....

๑. การมีกฎหมายว่าด้วยมาตรการป้องกันการกระทำผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ ความรุนแรงจะทำให้มีกลไกในการติดตามและเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดที่กระทำผิดเกี่ยวกับเพศหรือ กระทำความผิดที่ใช้ความรุนแรงที่พ้นโทษแล้ว โดยใช้มาตรการที่หลากหลาย ทั้งมาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิด มาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษ มาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษ และการคุมขัง ฉุกเฉิน รวมทั้งกำหนดหน่วยงานที่มีหน้าที่ในการเฝ้าติดตามกลุ่มบุคคลเหล่านี้ไว้อย่างชัดเจน อันจะเป็นการ สร้างความปลอดภัยแก่สังคมและประชาชนมากขึ้น

๒. มีกฎหมายเพื่อใช้เป็นบทบัญญัติในการป้องกันและเฝ้าระวังการก่ออาชญากรรม สร้างความ ปลอดภัยให้สังคม เพิ่มความเชื่อมั่นของประชาชนต่อกระบวนการยุติธรรม แก้ไขปัญหาและลดอัตรา

กระทำผิดซ้ำ โดยการกำหนดมาตรการที่เหมาะสมในการติดตาม ควบคุม และสอดส่องผู้พันโทษที่กระทำ ความผิดในคดีร้ายแรง อุกฉกรรจ์สะเทือนขวัญ หรือกระทำความผิดซ้ำซากจนติดเป็นนิสัย

๓. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของกระบวนการยุติธรรม และเพิ่มประสิทธิภาพ การทำงาน การบริหารโทษ และการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง มุ่งเน้นการพัฒนาพฤตินิสัยและเตรียมความพร้อม ก่อนปล่อย รวมถึงการกำหนดแนวทางติดตามผู้พันโทษอย่างมีระบบ เพื่อให้โอกาสแก่ผู้ต้องขังในการกลับสู่ สังคม ครอบครัว และไม่กลับไปกระทำผิดซ้ำอีก ควบคู่ไปกับการมีมาตรการเพื่อความปลอดภัย และการ ปกป้องคุ้มครองสังคม รวมถึงการสร้างเชื่อมั่นของประชาชนต่อกระบวนการยุติธรรม โดยเน้นการควบคุม ผู้กระทำผิดหรือผู้ต้องขังที่มีพฤติกรรมเป็นภัยต่อสังคม หรือมีความเสี่ยงที่จะก่อเหตุหรือเป็นอาชญากรโดยนินัย หรืออาจกระทำผิดซ้ำอีกในอนาคต

๗. ความพร้อมและต้นทุนของรัฐในการปฏิบัติตามและบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย

๗.๑ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ.....

กระทรวงยุติธรรม ในฐานะหน่วยงานที่มีภารกิจในการพัฒนาระบบงานยุติธรรมและการบังคับใช้ กฎหมายให้เป็นไปตามหลักสากล การพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารความยุติธรรมและการบังคับใช้กฎหมาย ให้มีธรรมาภิบาล รวมถึงการพัฒนาระบบป้องกันอาชญากรรมเพื่อสร้างความปลอดภัยในสังคม

อย่างไรก็ดี เนื่องจากเรื่องดังกล่าว เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรมภาพรวม ฉะนั้นจึงต้องอาศัย ความร่วมมือและการบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม อาทิ สำนักงาน ศาลยุติธรรม สำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กระทรวงมหาดไทย และกระทรวงสาธารณสุข

๗.๒ มีแนวทางและระยะเวลาเตรียมการในการปฏิบัติตามหรือบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายอย่างไร

สามารถใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป ซึ่งระยะเวลาดังกล่าวเป็นการเตรียมการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อรองรับกฎหมายที่จะมีผลใช้ บังคับ โดยกำหนดเป็น ๓ ขั้นตอนหลัก ได้แก่ ๑) ขั้นเตรียมการ (ก่อนกฎหมายมีผลใช้บังคับ) อาทิ การสำรวจ ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง การสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับหน่วยงาน เจ้าหน้าที่ และประชาชน รวมถึงผู้ที่ต้องปฏิบัติ ตามกฎหมาย การแต่งตั้งคณะกรรมการป้องกันการกระทำผิดซ้ำ การประชาสัมพันธ์สร้างความรู้ ความเข้าใจต่อวัตถุประสงค์ และเจตนารมณ์ในการออกกฎหมาย รวมถึงสาระสำคัญของกฎหมาย ความเป็นมา และความจำเป็นในการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย ตลอดจนให้ความรู้เกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง กับกระบวนการยุติธรรม ตลอดจนการจัดทำกฎหมายลำดับรอง (ถ้ามี) ๒) ขั้นดำเนินการ (หลังกฎหมายมีผลใช้ บังคับ) อาทิ การประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และการดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมาย การสร้าง เครื่องมือ และกลไกบังคับใช้กฎหมาย และ ๓) ขั้นติดตามและประเมินผล (หลังกฎหมายมีผลใช้บังคับ) อาทิ กระทรวงยุติธรรมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการติดตามและประเมินผลการบังคับใช้กฎหมายที่อาจ รวมถึงการเสนอโครงการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

และมีการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่ออำนวยความสะดวกหรือลดขั้นตอนและค่าใช้จ่ายในการ ดำเนินการหรือไม่

๗.๓ มีแนวทางและระยะเวลาในการสร้างความเข้าใจให้แก่ประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการ ปฏิบัติตามและการบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายอย่างไร.....

ดำเนินการตามแนวทางของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และหลักเกณฑ์การเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ และการเข้าถึงตัวบทกฎหมายของประชาชนตามที่พระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่าง กฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนด นอกจากนี้ กระทรวงยุติธรรม โดยสำนักงานกิจการยุติธรรม จะจัดทำโครงการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจกฎหมายที่ใช้บังคับใหม่ ตามแนวทาง ของมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๖๐ เรื่อง แนวทางการเผยแพร่กฎหมายเพื่อสร้างการรับรู้ให้แก่ ประชาชนและหน่วยงานภาครัฐ ที่ได้กำหนดให้ “หน่วยงานของรัฐที่เป็นผู้เสนอให้มีหรือปรับปรุงกฎหมาย

จัดส่งแบบตรวจสอบการเผยแพร่กฎหมายเพื่อสร้างการรับรู้ให้แก่ประชาชนและหน่วยงานภาครัฐให้สำนักงานกิจการยุติธรรมเมื่อกฎหมายนั้นๆ ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว” ซึ่งการดำเนินการจะได้สร้างการรับรู้ใน ๒ ช่วง กล่าวคือ ๑) ก่อนออกกฎหมาย และ ๒) กฎหมายมีผลใช้บังคับ โดยการจัดทำสื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ เช่น สมุดภาพอินโฟกราฟิกกฎหมาย แผ่นพับ โปสเตอร์ แผ่นเสียงบรรยายกฎหมาย รวมไปถึงเอกสารสรุปสาระสำคัญกฎหมาย และตัวบทกฎหมายฉบับเต็ม ในรูปแบบ E-Book เป็นต้น ใช้ช่องทางเผยแพร่ทั้งออนไลน์และออฟไลน์ เช่น เว็บไซต์ของกระทรวงยุติธรรม www.moj.go.th เว็บไซต์ของสำนักงานกิจการยุติธรรม www.oja.go.th เว็บไซต์รู้กฎหมาย <http://lamp.oja.go.th/> และผ่านทางเครือข่ายสำนักงานยุติธรรมจังหวัด ศูนย์ยุติธรรมชุมชนทั่วประเทศ โดยประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลกฎหมายผ่านช่องทางหลักของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม ทั้งสำนักงานศาล สำนักงานอัยการ สถานีตำรวจ ในพื้นที่ที่ประชาชนสามารถติดต่อขอรับบริการได้โดยสะดวกทั่วประเทศ ทั้งนี้ สำหรับกระทรวงยุติธรรม จะใช้พื้นที่บริการของสำนักงานยุติธรรมจังหวัด และศูนย์ยุติธรรมชุมชน เพื่อเสริมสร้างการรับรู้กฎหมาย และส่งเสริมการเข้าถึงข้อมูลกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมของประชาชน นอกจากนี้ กระทรวงยุติธรรมจะจัดให้มีคู่มือแนวทางการปฏิบัติตามและการบังคับใช้กฎหมาย ตลอดจนการมีหลักสูตรฝึกอบรมให้กับพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ต้องบังคับใช้กฎหมายต่อไป

๗.๔ ต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายที่คาดว่าจะต้องใช้ในการปฏิบัติตามและบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายในระยะ ๓ ปีแรก เป็นจำนวน.....บาท อัตราค่าจ้างที่ต้องใช้.....อัตรา อัตราค่าจ้างที่มีอยู่แล้ว.....อัตรา อัตราค่าจ้างที่ต้องเพิ่มขึ้น.....อัตรา

เนื่องจากในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ กำหนดให้มีคณะกรรมการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ และกำหนดเรื่องค่าเบี้ยประชุมและค่าตอบแทน ซึ่งจะดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาเบี้ยประชุมกรรมการ พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม รวมถึงกฎหมายอื่นๆที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ค่าใช้จ่ายที่อาจเกิดขึ้น (เบื้องต้น) ดังนี้

ประเภท	อัตราไม่เกิน
กรรมการ	๒๑ คน X ๑,๖๐๐ บาท X ๓๖ เดือน = ๑,๒๐๙,๖๐๐ บาท
เลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการ	๓ คน X ๑,๐๐๐ บาท X ๓๖ เดือน = ๑๐๘,๐๐๐ บาท
รวม	๑,๓๑๗,๖๐๐ บาท

ทั้งนี้ ในการดำเนินการภายหลังกฎหมายมีผลใช้บังคับ อาจมีการแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงาน ซึ่งอาจได้รับค่าเบี้ยประชุมและค่าตอบแทน ก็จะดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาเบี้ยประชุมกรรมการ พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๘. ผลกระทบโดยรวมที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

๘.๑ ผลกระทบต่อเศรษฐกิจ.....-

๘.๒ ผลกระทบต่อสังคม.....

ตามแนวทางของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรงจะเข้าสู่มาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในระหว่างรับโทษในเรือนจำ รวมทั้งเมื่อพ้นโทษจากเรือนจำ ซึ่งได้แก่มาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดเฉพาะราย มาตรการเฝ้าระวังภายหลังพ้นโทษ มาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษ การคุมขังฉุกเฉิน เหตุที่ไม่ใช้มาตรการตามร่างพระราชบัญญัติฯ กับผู้กระทำความผิดทุกประเภท เพราะการใช้มาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำตามร่างพระราชบัญญัติฯ มีต้นทุนของรัฐ ทั้งในด้านกรอบ

กำลังคน งบประมาณ และวิธีการพิจารณาในรัฐธรรมนูญให้มีมาตรการ ในระยะแรกจึงควรจะใช้มาตรการในร่าง พระราชบัญญัติฯ กับผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรงก่อน เพราะเป็นกลุ่มที่น่าจะสร้างความเสียหายให้กับสังคมมากกว่ากลุ่มอื่น หากบุคคลเหล่านี้พ้นโทษจากเรือนจำ โดยการพิจารณาความเสียหายที่ อาจเกิดขึ้นกับสังคมจากการกระทำความผิดซ้ำพิจารณาได้จากปัจจัยด้านความรุนแรงของการเกิดการกระทำ ความผิดซ้ำ (gravity) และปัจจัยด้านโอกาสในการเกิดกระทำความผิดซ้ำ (probability)

และเมื่อพิจารณาประเภทความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรงที่กำหนดในร่างพระราชบัญญัติฯ ไม่ว่าจะ เป็นประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๗๖ มาตรา ๒๗๗ มาตรา ๒๗๘ มาตรา ๒๗๙ มาตรา ๒๘๐ มาตรา ๒๘๓ ทวิ มาตรา ๒๘๔ มาตรา ๒๘๘ มาตรา ๒๘๙ มาตรา ๒๙๐ มาตรา ๒๙๗ มาตรา ๒๙๘ และ มาตรา ๓๑๓ ความผิดเหล่านี้มีลักษณะรุนแรงสร้างความเสียหายให้กับสังคมอย่างมาก หากผู้กระทำความผิด ที่พ้นโทษแล้วไปกระทำความผิดเหล่านี้ซ้ำ จากสถิติของกรมราชทัณฑ์ ณ วันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๖๔ พบว่า ๕ อันดับประเภทคดีที่มีอัตราการกระทำความผิดซ้ำของผู้ต้องขังที่ได้รับการปล่อยตัวในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้แก่ อันดับที่หนึ่ง ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ร้อยละ ๖๕.๖๔ อันดับที่สอง ความผิดเกี่ยวกับ ทรัพย์ ร้อยละ ๑๒.๙๘ อันดับที่สาม ความผิดอื่นๆ ร้อยละ ๙.๘๓ อันดับทีสี่ ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย ร้อยละ ๖.๕๘ อันดับที่ยี่ห้า ความผิดเกี่ยวกับเพศ ร้อยละ ๒.๒๐ นอกนั้นจะเป็นคดีอื่นๆ จากสถิติดังกล่าวจะ พบว่า ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกายและความผิดเกี่ยวกับเพศมีอัตราการกระทำความผิดซ้ำสูงและเมื่อเกิด การกระทำความผิดซ้ำขึ้น จะสร้างความเสียหายให้กับสังคมอย่างมาก การกำหนดให้ผู้กระทำความผิดความผิด เกี่ยวกับชีวิตร่างกายและความผิดเกี่ยวกับเพศที่ใช้ความรุนแรงบางลักษณะให้ต้องเข้าสู่มาตรการตามร่าง พระราชบัญญัตินี้ ไม่ว่าจะเป็นการแก้ไขฟื้นฟูเฉพาะราย การเฝ้าระวังภายหลังพ้นโทษ การคุมขังภายหลัง พ้นโทษ หรือการคุมขังฉุกเฉิน ย่อมจะช่วยลดโอกาสการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดดังกล่าว อันจะส่งผลดีให้เกิดกับความปลอดภัยของสังคมได้ และคุ้มค้ำกับต้นทุนของรัฐที่จะต้องใช้จ่ายดำเนินการตามร่าง พระราชบัญญัตินี้

- ๘.๓ ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมหรือสุขภาพ.....-
- ๘.๔ ผลกระทบอื่นที่สำคัญ.....-

ส่วนที่ ๒

เหตุผลความจำเป็นในการใช้ระบบอนุญาต ระบบคณะกรรมการ การกำหนดโทษอาญา และการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีดุลพินิจ

- ๙. เหตุผลความจำเป็นในการใช้ระบบอนุญาต.....-
- ๑๐. เหตุผลความจำเป็นในการใช้ระบบคณะกรรมการ.....-

ร่างพระราชบัญญัตินี้ ได้จัดตั้งคณะกรรมการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ และคณะกรรมการ พิจารณากำหนดมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ เพราะเหตุว่าการดำเนินการป้องกันการกระทำ ความผิดซ้ำมีความจำเป็นต้องใช้กลไกความร่วมมือระหว่างส่วนราชการ ที่เกี่ยวข้องหลายส่วน ทั้งกระทรวง ยุติธรรม กรมราชทัณฑ์ กรมคุมประพฤติ เจ้าพนักงานตำรวจ พนักงานอัยการ และศาล คณะกรรมการป้องกันการ กระทำความผิดซ้ำจะเป็นคณะกรรมการที่ดำเนินการด้านนโยบายและประสานความร่วมมือระหว่างส่วน ราชการต่างๆที่เกี่ยวข้องเพื่อการดำเนินการตามมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ การขาด คณะกรรมการที่เป็นองค์กรเชิงนโยบายและประสานความร่วมมืออาจจะทำให้ภารกิจในการป้องกันการกระทำ ความผิดซ้ำไม่อาจบรรลุวัตถุประสงค์ได้ การจัดให้มีคณะกรรมการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำจึงน่าจะไม่ได้

ขัดหรือแย้งกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๗ วรรคสามได้กำหนดให้รัฐพึงจัดตั้งคณะกรรมการเท่าที่จำเป็น

คณะกรรมการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ ประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม เป็นประธานกรรมการ กรรมการโดยตำแหน่ง จำนวนสิบคน ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้เชี่ยวชาญด้านต่าง ๆ จำนวนไม่เกินห้าคน โดยให้อธิบดีกรมคุมประพฤติปฏิบัติหน้าที่เลขานุการและให้แต่งตั้งข้าราชการของกรมคุมประพฤติเป็นผู้ช่วยเลขานุการ โดยปฏิบัติหน้าที่ร่วมกับข้าราชการกรมราชทัณฑ์ที่ได้รับมอบหมายจากอธิบดีกรมราชทัณฑ์ รวมทั้งมีหน้าที่และอำนาจตามที่กำหนด เช่น กำหนดนโยบายและแผนการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ พิจารณาให้ความเห็นเกี่ยวกับการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำตามที่คณะรัฐมนตรีขอให้พิจารณา หรือให้คำแนะนำแก่คณะกรรมการพิจารณากำหนดมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ นอกจากนี้ได้กำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม วาระการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่งตามวาระของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ การให้นำบทบัญญัติว่าด้วยคณะกรรมการที่มีอำนาจดำเนินการพิจารณาทางปกครองตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้บังคับแก่การแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ การพ้นจากตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และการประชุมของคณะกรรมการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ โดยอนุโลม ให้คณะกรรมการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการตามที่คณะกรรมการมอบหมาย รวมทั้งกำหนดให้ประธานกรรมการ กรรมการ และอนุกรรมการได้รับเบี้ยประชุมและประโยชน์ตอบแทนอื่นตามหลักเกณฑ์ที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

คณะกรรมการพิจารณากำหนดมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ กำหนดให้มีคณะกรรมการพิจารณากำหนดมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำที่มาจากการแต่งตั้งโดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ประกอบด้วย รองปลัดกระทรวงยุติธรรมซึ่งปลัดกระทรวงยุติธรรมมอบหมายเป็นประธานกรรมการ และผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจำนวนสี่คน เป็นกรรมการ และให้อธิบดีกรมคุมประพฤติแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ของกรมคุมประพฤติเป็นเลขานุการกับผู้ช่วยเลขานุการจำนวนไม่เกินสองคน โดยมีหน้าที่และอำนาจตามที่กำหนด เช่น พิจารณากำหนดมาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษหรือพิจารณากำหนดมาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษ

๑๑. เหตุผลความจำเป็นในการกำหนดโทษอาญา.....

การคุมประพฤติภายหลังพ้นโทษ (supervision order) ซึ่งตามร่างพระราชบัญญัติฯ ให้หมายความถึงการเฝ้าระวังภายหลังพ้นโทษ และการคุมขังภายหลังพ้นโทษ (detention order) มิใช่การลงโทษผู้กระทำความผิดซ้ำ แต่เป็นมาตรการป้องกันสังคมมิให้เกิดการกระทำความผิดซ้ำและแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิด ดังนั้นศาลจะถึงความเสี่ยงในการกระทำความผิดซ้ำ ความเสียหายที่อาจเกิดจากการกระทำความผิดซ้ำ และลักษณะส่วนตัวของผู้กระทำแต่ละคน มากกว่าจะไปพิจารณาถึงการกระทำความผิดในอดีตที่ทำให้ผู้กระทำต้องโทษจำคุก

การคุมขังภายหลังพ้นโทษ (detention order) เป็นการคุมขังเพื่อความปลอดภัยของสังคม (security detention) มีลักษณะเป็นมาตรการจำกัดสิทธิเสรีภาพประชาชนที่ไม่ได้ทำขึ้นเพื่อการดำเนินคดีอาญา แต่เป็นมาตรการที่คุมขังเพื่อป้องกันสังคม รัฐสามารถทำได้ไม่ขัดกับหลักสิทธิมนุษยชน ตามความเห็นของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ (Human Rights Committee, General Comment no.๓๕ para.๑๕) ภายใต้เงื่อนไขที่ว่า เป็นมาตรการสุดท้าย ด้วยระยะเวลาที่จำเป็น มีการคุ้มครองสิทธิผู้ถูกคุมขังอย่างเหมาะสมตามที่กำหนดใน ICCPR, Article ๙ มีการตรวจสอบการคุมขังโดยศาล และให้สิทธิในการมีทนายความ ทั้งนี้ ร่างพระราชบัญญัติฯ ได้กำหนดให้มีมาตรการคุ้มครองสิทธิของผู้ถูกคุมขังภายหลังพ้นโทษ ให้ได้มาตรฐานของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา โดยการกำหนดให้การคุมขังภายหลังพ้นโทษเป็นมาตรการสุดท้าย

(มาตรา ๒๘) ด้วยระยะเวลาที่จำเป็น (มาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๓) มีการทบทวนและตรวจสอบการคุมขัง ภายหลังพ้นโทษโดยศาล ทุก ๖ เดือน เพื่อแก้ไขเพิ่มเติม ลดหรือขยายระยะเวลา หรือยกเลิกคำสั่งคุมขัง ภายหลังพ้นโทษหรือเปลี่ยนคำสั่งคุมขังภายหลังพ้นโทษเป็นคำสั่งเฝ้าระวังแทนได้ (มาตรา ๓๔) และมีการใช้ กลไกของคณะกรรมการพิจารณากำหนดมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ โดยมีหน้าที่และอำนาจ เช่น พิจารณา กำหนดมาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษหรือพิจารณา กำหนดมาตรการคุมขัง ภายหลังพ้นโทษ เป็นต้น (มาตรา ๑๖ และมาตรา ๑๗)

๑๒. เหตุผลความจำเป็นในการกำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีดุลพินิจในการออกคำสั่งทางปกครอง หรือดำเนินกิจการทางปกครอง.....

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าข้อมูลที่ปรากฏในรายงานนี้เป็นข้อมูลที่ได้จากการตรวจสอบและ วิเคราะห์อย่างถี่ถ้วนแล้ว

ลงชื่อ พันตำรวจโท.....

(พงษ์ธร ธัญญศิริ)

ผู้อำนวยการสำนักงานกิจการยุติธรรม
หัวหน้าหน่วยงานของรัฐที่จัดทำรายงานนี้
๙ ธันวาคม ๒๕๖๕

หน่วยงานผู้รับผิดชอบ: สำนักงานกิจการยุติธรรม, กระทรวงยุติธรรม
เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ: ว่าที่ร้อยตรีหญิงนที... นวจะโน๊ะ
โทร. ๐-๒๑๔๑-๓๗๘๘ หรือ ๐๘-๓๖๖๘-๕๕๑๖ โทรสาร ๐-๒๑๔๓-๘๘๓๕
อีเมล w_nate๑๑ja.go.th

**รายงานสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น
ร่างพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการทำคามผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศ
หรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ.**

กระทรวงยุติธรรม โดยสำนักงานกิจการยุติธรรมได้ศึกษาและยกย่องร่างพระราชบัญญัติป้องกันการกระทำ ความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. พร้อมทั้งจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็น ร่างพระราชบัญญัติฯ โดยการรับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานภาครัฐ หน่วยงานในกระทรวงยุติธรรม องค์การอิสระ นักวิชาการจากสถาบันการศึกษา ภาคเอกชน และประชาชนทั่วไป ทั้งนี้ กระทรวงยุติธรรม โดยสำนักงานกิจการยุติธรรมได้นำข้อมูลจากรายงานผลการรับฟังความคิดเห็นไปสังเคราะห์ ประมวลผล และ แก้ไขปรับปรุงร่างพระราชบัญญัติฯ เรียบร้อยแล้ว โดยคณะรัฐมนตรีในคราวการประชุมเมื่อวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๖๔ ได้มีมติ เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติป้องกันการกระทำคามผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ ความรุนแรง พ.ศ. ไว้ดังนี้

๑. อนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติป้องกันการกระทำคามผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ ที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. ตามที่กระทรวงยุติธรรมเสนอ และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจ พิจารณา โดยให้ความเห็นของสำนักงานศาลยุติธรรมและสำนักงานอัยการสูงสุดไปประกอบการพิจารณา ด้วย แล้วส่งให้คณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาก่อนเสนอสภาผู้แทนราษฎรต่อไป

๒. รับทราบแผนในการจัดทำกฎหมายลำดับรอง กรอบระยะเวลาและกรอบสาระสำคัญของ กฎหมายลำดับรองที่ต้องออกตามร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวตามที่กระทรวงยุติธรรมเสนอ

๓. ให้กระทรวงยุติธรรมรับความเห็นของสำนักงานตำรวจแห่งชาติไปพิจารณาดำเนินการต่อไปด้วย

ทั้งนี้ ขั้นตอนในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฯ ภายหลังคณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติหลักการ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้เสนอให้คณะกรรมการกฤษฎีกา คณะที่ ๑๑ ตรวจพิจารณาร่าง พระราชบัญญัติฯ โดยมีผู้แทนกระทรวงยุติธรรม (สำนักงานปลัดกระทรวง กรมคุมประพฤติ กรมราชทัณฑ์ และสำนักงานกิจการยุติธรรม) ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข (กรมการแพทย์) ผู้แทนสำนักงานศาลยุติธรรม และผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด เป็นผู้ชี้แจงรายละเอียด แลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นและข้อมูลที่เป็นประโยชน์ ต่อร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว โดยได้จัดการประชุมเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฯ ตั้งแต่วันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๔ ถึง วันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๖๔ รวมจำนวน ๒๓ ครั้ง โดยสรุปผลการพิจารณาและได้มีการปรับแก้ไขชื่อ ร่างพระราชบัญญัติฯ จากเดิม “ร่างพระราชบัญญัติป้องกันการกระทำคามผิดซ้ำของผู้กระทำความผิด อุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ.” ปรับเป็น “ร่างพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการทำคามผิดซ้ำ ในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ.” ตลอดจนได้แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติและปรับปรุง ถ้อยคำในร่างมาตราต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับกฎหมาย กฎ ระเบียบ และข้อบังคับของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เป็นไปตามรูปแบบการร่างกฎหมาย โดยยังคงหลักการและเหตุผลตามที่กระทรวงยุติธรรมเสนอ ทั้งนี้ สามารถสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นได้ดังนี้

สรุปข้อมูลเกี่ยวกับการรับฟังความคิดเห็น

๑. วิธีการในการรับฟังความคิดเห็น

๑.๑ การรับฟังความคิดเห็นผ่านทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานกิจการยุติธรรม

๑.๒ การจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานภาครัฐ หน่วยงานในสังกัดกระทรวงยุติธรรม องค์กรอิสระ นักวิชาการจากสถาบันการศึกษา และภาคเอกชน

๑.๓ การสำรวจความคิดเห็นของประชาชน (Poll)

๒. จำนวนครั้งและระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็น

กระทรวงยุติธรรม โดยสำนักงานกิจการยุติธรรม ได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงาน ภาครัฐ หน่วยงานในกระทรวงยุติธรรม องค์กรอิสระ นักวิชาการจากสถาบันการศึกษา ภาคเอกชน และ ประชาชนทั่วไป จำนวน ๘ ครั้ง โดยมีรายละเอียดจำนวนครั้งและระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็น ดังนี้

(๑) การรับฟังความคิดเห็นผ่านทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานกิจการยุติธรรม www.oja.go.th ระหว่างวันที่ ๑๑ - ๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๔ และระหว่างวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๖๔ (จำนวน ๒ ครั้ง)

(๒) การประชุมคณะอนุกรรมการพัฒนากฎหมายและการบังคับใช้ ภายใต้คณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ (กพยช.) ครั้งที่ ๓/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๖๔ เวลา ๑๓.๐๐ น. ผ่านระบบ Cisco Webex Meetings (จำนวน ๑ ครั้ง)

(๓) การประชุมหารือร่วมกับกรมคุมประพฤติ ได้แก่ เมื่อวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๖๔ และวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๔ ผ่านระบบ Cisco Webex Meetings (จำนวน ๒ ครั้ง)

(๔) การสำรวจความคิดเห็นของประชาชน (Poll) โดยสำนักงานกิจการยุติธรรม ร่วมกับ ศูนย์สำรวจความคิดเห็น “นิด้าโพล” สำรวจความคิดเห็นของประชาชน เกี่ยวกับการมีกฎหมายเพื่อใช้ในการ เฝ้าระวังและป้องกันการก่ออาชญากรรมสะเทือนขวัญ สร้างความปลอดภัยให้สังคม แก้ไขปัญหาและลดอัตราการกระทำผิดซ้ำของผู้พ้นโทษ เริ่มทำการสำรวจในเดือนมิถุนายน ๒๕๖๔ จากกลุ่มตัวอย่างประชาชนที่มีอายุ ตั้งแต่ ๑๘ ปีขึ้นไปทั่วประเทศ จำนวน ๒,๐๐๐ คน ดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์ ทางโทรศัพท์ (จำนวน ๑ ครั้ง)

(๕) การประชุมคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงยุติธรรม ครั้งที่ ๓/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๔ เวลา ๑๓.๐๐ น. ณ ห้องประชุมกระทรวงยุติธรรม ๑๐-๐๑ (จำนวน ๑ ครั้ง)

(๖) การจัดสัมมนาทางวิชาการเพื่อเผยแพร่ผลการศึกษา เรื่อง แนวทางการปรับปรุงกฎหมายเพื่อ ป้องกันอันตรายจากผู้พ้นโทษที่มีพฤติการณ์เป็นภัยต่อสังคม และวิพากษ์ร่างพระราชบัญญัติป้องกันการกระทำผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. เมื่อวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๔ ผ่านระบบ Cisco Webex มีผู้เข้าร่วมจำนวน ๑๐๕ คน จากส่วนราชการ ภาคเอกชน ประชาชนทั่วไป และ สถาบันการศึกษา (จำนวน ๑ ครั้ง)

๓. พื้นที่หรือกลุ่มเป้าหมายในการรับฟังความคิดเห็น

๓.๑ พื้นที่ : กรุงเทพมหานคร และต่างจังหวัด และผ่านทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของหน่วยงาน

๓.๒ กลุ่มเป้าหมาย : ผู้แทนจากหน่วยงานภาครัฐ หน่วยงานในกระทรวงยุติธรรม องค์กรอิสระ นักวิชาการจากสถาบันการศึกษา และภาคเอกชน ได้แก่ สำนักงานศาลยุติธรรม สำนักงานศาลปกครอง สำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานงบประมาณ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ คณะบดีคณะนิติศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ คณะบดีคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ผู้ทรงคุณวุฒิจากสภานายความและอาจารย์ประจำคณะนิติศาสตร์ จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ หน่วยงานในสังกัดกระทรวงยุติธรรม ได้แก่ สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม กรมคุมประพฤติ กรมราชทัณฑ์ และสำนักงานกิจการยุติธรรม รวมถึงประชาชนทั่วไป

ความคิดเห็นและคำชี้แจง

๔. ประเด็นที่มีการแสดงความคิดเห็น

จากการเปิดรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. (ฉบับยกร่าง) ได้มีการแสดงความคิดเห็นโดยการถาม - ตอบ และการอภิปรายเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ความเข้าใจในหลักการและสาระสำคัญของร่างกฎหมายที่เสนอ รวมถึงรายละเอียดในทางปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง โดยสามารถสรุปเป็นประเด็นที่สำคัญ ได้ ๘ ประเด็นตามโครงสร้างของร่างกฎหมาย ดังนี้ ๑) ความจำเป็นในการออกกฎหมาย ๒) หมวด ๑ คณะกรรมการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ ๓) หมวด ๒ มาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดเฉพาะราย ๔) หมวด ๓ การคุมประพฤติภายหลังพ้นโทษ ๕) หมวด ๔ การคุมขังภายหลังพ้นโทษ ๖) หมวด ๕ การคุมขังฉุกเฉิน ๗) หมวด ๖ การปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลยที่มีประวัติเป็นผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง และ ๘) หมวด ๗ การอุทธรณ์

๕. ความเห็นของหน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้องในแต่ละประเด็น

๕.๑ ความเห็นของผู้แทนจากหน่วยงานภาครัฐ หน่วยงานในกระทรวงยุติธรรม องค์กรอิสระ นักวิชาการจากสถาบันการศึกษา ภาคเอกชน และประชาชนทั่วไป ต่อร่างพระราชบัญญัติป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. (ฉบับยกร่าง) ในภาพรวม เห็นชอบในหลักการของร่างพระราชบัญญัติป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. (ฉบับยกร่าง) และมีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะเพื่อนำไปปรับปรุงร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวให้มีความครบถ้วนสมบูรณ์

๕.๒ ความเห็นจากการรับฟังความคิดเห็นผ่านทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานกิจการยุติธรรม www.oja.go.th ในภาพรวม เห็นชอบในหลักการของร่างพระราชบัญญัติป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. (ฉบับยกร่าง)

๕.๓ ผลสำรวจความคิดเห็นของประชาชน (Poll) สำนักงานกิจการยุติธรรม ร่วมกับ ศูนย์สำรวจความคิดเห็น “นิด้าโพล” สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (นิด้า) สำรวจความคิดเห็นของประชาชน เรื่อง “การปรับปรุงกฎหมาย เพื่อป้องกันอันตรายจากผู้กระทำความผิดหรือผู้พ้นโทษที่มีลักษณะเป็นภัยต่อสังคม” เริ่มทำการสำรวจในเดือนมิถุนายน ๒๕๖๔ จากกลุ่มตัวอย่างประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ ๑๘ ปีขึ้นไปทั่วทุกภูมิภาคของประเทศ จำนวน ๒,๐๐๐ คน ดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ กำหนดค่าความเชื่อมั่นที่ร้อยละ ๙๕ ทั้งนี้ สามารถนำเสนอผลสำรวจความคิดเห็นได้ดังนี้

(๑) ท่านทราบหรือไม่ว่า ผู้ต้องขังที่กระทำความผิดซ้ำซากเป็นนิสัยในคดีร้ายแรงอุกฉกรรจ์ สะเทือนขวัญ (เช่น ฆ่าคนตาย ช่มชืดกระทำชำเรา) ส่วนใหญ่จะได้รับการปล่อยตัวก่อนครบกำหนดตามคำพิพากษา

ทราบ ร้อยละ ๕๕.๘๕	ไม่ทราบ ร้อยละ ๔๓.๖๕	ไม่แน่ใจ ร้อยละ ๐.๕๐
-------------------	----------------------	----------------------

(๒) ผู้ต้องขังที่กระทำความผิดซ้ำซากเป็นนิสัยในคดีร้ายแรงอุกฉกรรจ์ สะเทือนขวัญ (เช่น ฆ่าคนตาย ช่มชืดกระทำชำเรา) ควรได้รับการปล่อยตัวออกจากเรือนจำก่อนครบกำหนดหรือไม่

ไม่ควรได้รับ ร้อยละ ๙๕.๐๔	ควรได้รับ ร้อยละ ๔.๙๖
---------------------------	-----------------------

(๓) เหตุผลที่นักโทษเหล่านี้ไม่ควรได้รับการปล่อยตัวออกจากเรือนจำก่อนครบกำหนด

๑) กลัวว่าจะกลับไปกระทำผิดซ้ำอีก	เห็นด้วย ร้อยละ ๘๐.๙๐
๒) ชุมชน สังคม อาจจะไม่ได้รับความปลอดภัย หรือความสงบสุข	เห็นด้วย ร้อยละ ๗๕.๕๗
๓) เจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานของรัฐ ไม่สามารถ กำกับ ติดตาม สอดส่อง หรือป้องกันการก่ออาชญากรรมได้	เห็นด้วย ร้อยละ ๖๑.๙๐
๔) จำเลยหรือผู้ต้องขัง ได้รับการลงโทษน้อยกว่าคำพิพากษา	เห็นด้วย ร้อยละ ๖๖.๘๑
๕) จำเลยหรือผู้ต้องขัง ไม่รู้สึกท้อแท้ หรือไม่ได้รับการบำบัด แก้ไข ฟื้นฟู	เห็นด้วย ร้อยละ ๗๓.๕๙

(๔) เหตุผลที่นักโทษเหล่านี้ควรได้รับการปล่อยตัวออกจากเรือนจำก่อนครบกำหนด

๑) บุคคลนั้นได้สำนึกและกลับตัวเป็นคนดีแล้ว	เห็นด้วย ร้อยละ ๕๘
๒) ผู้ป่วยจิต ที่ต้องออกไปรับการรักษาภายนอกเรือนจำ	เห็นด้วย ร้อยละ ๕๘
๓) ความเสี่ยงในการกระทำผิดซ้ำของเขาได้ลดลงแล้ว	เห็นด้วย ร้อยละ ๔๔
๔) ผู้ทำผิดควรมีโอกาสได้กลับตัวสู่สังคม	เห็นด้วย ร้อยละ ๗๐
๕) มีความประพฤติดี ในระหว่างที่อยู่ในเรือนจำ และสมควรได้รับการปล่อยตัวก่อนครบกำหนด	เห็นด้วย ร้อยละ ๖๔
๖) สิทธิของผู้ต้องขังที่ควรได้รับการปล่อยตัวก่อนครบกำหนดตามกฎหมาย	เห็นด้วย ร้อยละ ๕๔

(๕) มาตรการที่จะทำให้ผู้พ้นโทษไม่กลับไปกระทำผิดซ้ำ และสังคมมีความปลอดภัย ถ้ามีผู้พ้นโทษ ที่กระทำผิดซ้ำจากเป็นนิสัย ในคดีร้ายแรงอุกฉกรรจ์ สะเทือนขวัญ อาศัยอยู่ในชุมชน

๑) มีการกำกับ ติดตาม ควบคุม สอดส่องผู้พ้นโทษ ไม่ให้ทำผิดอีก	ร้อยละ ๔๔.๕๓
๒) ถ้าผู้พ้นโทษทำผิดในคดีที่คล้ายเดิมอีก ให้เพิ่มโทษเป็นติดคุกตลอดชีวิต	ร้อยละ ๓๘.๕๗
๓) มีการคุมประพฤติ เช่น กำหนดให้ผู้พ้นโทษบำเพ็ญประโยชน์ หรือ รายงานตัว เป็นต้น	ร้อยละ ๓๗.๑๘
๔) มีการคุมประพฤติด้วยกำไล em	ร้อยละ ๒๖.๗๔
๕) ให้การดูแล ช่วยเหลือ สงเคราะห์ผู้พ้นโทษ	ร้อยละ ๒๔.๑๖
๖) ขอให้ศาลมีคำสั่ง ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐ สามารถ กำกับ ติดตาม และ สอดส่อง ผู้พ้นโทษได้ตลอดชีวิต	ร้อยละ ๒๓.๔๖
๗) ผู้พ้นโทษต้องขึ้นทะเบียนประวัติอาชญากรร้ายแรงอุกฉกรรจ์ สะเทือนขวัญ	ร้อยละ ๒๑.๑๗
๘) สร้างระบบการแจ้งเตือนคนในชุมชน เกี่ยวกับผู้พ้นโทษ	ร้อยละ ๑๘.๔๙
๙) นำผู้พ้นโทษที่มีอาการทางจิตเข้ารับการบำบัด รักษา	ร้อยละ ๑๖.๖๐
๑๐) ขอให้ศาลมีคำสั่งกักกันผู้พ้นโทษ	ร้อยละ ๑๔.๗๑

(๖) มาตรการที่จะทำให้ผู้พ้นโทษไม่กลับไปกระทำผิดซ้ำ และสังคมมีความปลอดภัย ถ้ามีผู้พ้นโทษ ที่กระทำผิดซ้ำจากเป็นนิสัย ในคดีไม่ร้ายแรงอุกฉกรรจ์ สะเทือนขวัญ อาศัยอยู่ในชุมชน

๑) มีการกำกับ ติดตาม ควบคุม สอดส่องผู้พ้นโทษ ไม่ให้ทำผิดอีก	ร้อยละ ๔๒.๑๖
๒) ถ้าผู้พ้นโทษทำผิดในคดีที่คล้ายเดิมอีก ให้เพิ่มโทษเป็นติดคุกตลอดชีวิต	ร้อยละ ๔๐.๖๗
๓) มีการคุมประพฤติ เช่น กำหนดให้ผู้พ้นโทษบำเพ็ญประโยชน์ หรือ รายงานตัว เป็นต้น	ร้อยละ ๓๖.๓๑

๔) มีการคุมประพฤติด้วยกำไล em	ร้อยละ ๑๓.๒๙
๕) ให้การดูแล ช่วยเหลือ สงเคราะห์ผู้พ้นโทษ	ร้อยละ ๑๑.๗๑
๖) ขอให้ศาลมีคำสั่ง ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐ สามารถ กำกับ ติดตาม และสอดส่อง ผู้พ้นโทษได้ตลอดชีวิต	ร้อยละ ๑๑.๖๑
๗) ผู้พ้นโทษต้องขึ้นทะเบียนประวัติอาชญากรร้ายแรงอุกฉกรรจ์ สะเทือนขวัญ	ร้อยละ ๑๑.๖๑
๘) สร้างระบบการแจ้งเตือนคนในชุมชน เกี่ยวกับผู้พ้นโทษ	ร้อยละ ๑๐.๑๒
๙) นำผู้พ้นโทษที่มีอาการทางจิตเข้ารับการบำบัด รักษา	ร้อยละ ๘.๗๓
๑๐) ขอให้ศาลมีคำสั่งกักกันผู้พ้นโทษ	ร้อยละ ๖.๓๕

(๗) ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเพิ่มอำนาจให้กรมคุมประพฤติ ในการดูแลสอดส่อง กำกับติดตาม ผู้พ้นโทษเพื่อป้องกันอันตรายจากการกระทำผิดซ้ำ

ควรเพิ่ม ร้อยละ ๗๒.๕๒	ไม่ควรเพิ่ม ร้อยละ ๒๗.๔๘
-----------------------	--------------------------

(๘) หน่วยงานของรัฐที่ควรเข้าร่วมมีบทบาทหน้าที่ในการกำกับติดตาม สอดส่องผู้พ้นโทษ นอกเหนือจากกรมคุมประพฤติ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น อบจ. เทศบาล อบต. เป็นต้น	ร้อยละ ๕๐.๗๙
ภาคประชาสังคม ชุมชน อสม.	ร้อยละ ๔๑.๘๗
สำนักงานตำรวจแห่งชาติ	ร้อยละ ๓๗.๗๐
กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย	ร้อยละ ๒๘.๑๗
กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม	ร้อยละ ๒๕.๙๙
สำนักงานยุติธรรมจังหวัด กระทรวงยุติธรรม	ร้อยละ ๒๔.๓๑

(๙) ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่า ผู้พ้นโทษที่เคยกระทำผิดดังต่อไปนี้สมควรถูกกำกับ ติดตาม สอดส่อง ในระยะเวลายาวนานมากขึ้น และเข้มข้นขึ้น

๑) ช่มชืดกระทำชำเราเด็ก	ร้อยละ ๙๒.๗๖
๒) ช่มชืดกระทำชำเราผู้ใหญ่	ร้อยละ ๘๕.๕๒
๓) ช่มชืดตายโดยเจตนา	ร้อยละ ๘๕.๙๑
๔) ทำร้ายร่างกายจนสาหัสหรือถึงแก่ความตาย	ร้อยละ ๗๖.๒๙
๕) ค้ายาเสพติด	ร้อยละ ๘๑.๐๕
๖) เรียกค่าไถ่	ร้อยละ ๖๕.๖๗
๗) วางเพลิงเผาทรัพย์สินจนทำให้มีผู้เสียชีวิต	ร้อยละ ๗๘.๒๗

(๑๐) การให้มีกฎหมาย/มาตรการใหม่ ๆ ในการป้องกันการกระทำผิดซ้ำ ของผู้กระทำผิดซ้ำซาก เป็นนิสัยในคดีร้ายแรงอุกฉกรรจ์ สะเทือนขวัญ

๑) ให้มีมาตรการทางการแพทย์ เพื่อป้องกันการกระทำผิดซ้ำ	ร้อยละ ๔๘.๕๑
๒) ให้มีมาตรการคุมประพฤติภายหลังพ้นโทษ ไม่เกิน ๑๕ ปี	ร้อยละ ๔๔.๕๔
๓) ให้มีคำสั่งคุมขังภายหลังพ้นโทษ และคำสั่งคุมขังฉุกเฉิน ในกรณีมีความเสี่ยงที่จะทำผิดซ้ำ	ร้อยละ ๔๓.๙๕

๔) การแจ้งเตือนชุมชน	ร้อยละ ๓๑.๗๕
----------------------	--------------

(๑๑) ปัจจัยที่ควรคำนึงถึงในการกำหนดวิธีการลงโทษผู้กระทำความผิดซ้ำซากเป็นนิตย์ในคดีร้ายแรงอุกฉกรรจ์ สะเทือนขวัญ

๑) ประวัติการกระทำความผิด	ร้อยละ ๔๔.๕๔
๒) ความร้ายแรงของคดี	ร้อยละ ๔๔.๓๕
๓) สาเหตุแห่งการกระทำความผิด	ร้อยละ ๔๒.๑๖
๔) ลักษณะส่วนตัวของผู้กระทำความผิด	ร้อยละ ๓๗.๙๐
๕) ความคิดเห็นของผู้เสียหาย	ร้อยละ ๒๖.๑๙
๖) โอกาสในการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิด	ร้อยละ ๒๕.๑๐

๖. คำชี้แจงเหตุผล

สำหรับคำชี้แจงเหตุผลรายประเด็นนั้น กระทรวงยุติธรรมโดยสำนักงานกิจการยุติธรรม ได้นำเสนอในการประชุมพร้อมกับข้อมูลทางวิชาการที่เกี่ยวข้อง ในประเด็นสำคัญที่สนับสนุนการแก้ไขกฎหมาย ไปพร้อมกับการให้ความเห็นของหน่วยงานแล้ว ทั้งยังได้แก้ไขปรับปรุงข้อมูลทางวิชาการเพื่อประกอบการเสนอร่างกฎหมายไว้ด้วยแล้ว

ผลการพิจารณาและการนำความคิดเห็นมาประกอบการปรับปรุงร่างกฎหมาย

กระทรวงยุติธรรม โดยสำนักงานกิจการยุติธรรมได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. (ฉบับยกร่าง) โดยการรับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานภาครัฐ หน่วยงานในกระทรวงยุติธรรม องค์กรอิสระ นักวิชาการจากสถาบันการศึกษา ภาคเอกชน และประชาชนทั่วไป ซึ่งดำเนินการในรูปแบบของการประชุมการรับฟังความคิดเห็นผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสำรวจความคิดเห็นของประชาชน (Poll) รวมทั้งสิ้นจำนวน ๗ ครั้ง และนำข้อมูลที่ได้จากรายงานผลการรับฟังความคิดเห็นไปสังเคราะห์และประมวลผลเพื่อประกอบการแก้ไขปรับปรุงร่างพระราชบัญญัตินี้ เรียบร้อยแล้ว

ทั้งนี้ สามารถสรุปความเห็นของคณะกรรมการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องซึ่งได้จากการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. (ฉบับยกร่าง) สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

๑) คณะอนุกรรมการพัฒนากฎหมายและการบังคับใช้ ภายใต้คณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ (กพยช.) ซึ่งจัดประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๖๔ เวลา ๑๓.๐๐ น. ผ่านระบบ Cisco Webex Meetings ผู้เข้าร่วมได้แก่ สำนักงานศาลยุติธรรม สำนักงานศาลปกครอง สำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานประมาณ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ สภานายความ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม โดยที่ประชุมได้มีมติเห็นชอบในหลักการของร่างพระราชบัญญัตินี้ และมีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะในประเด็นมาตรการตามร่างพระราชบัญญัตินี้ อาทิ การกำหนดให้มีการคุมประพฤติภายหลังพ้นโทษ (Supervision Order) และการกำหนดให้มีการคุมขังฉุกเฉิน (Emergency Detention Order)

๒) คณะกรรมการพิจารณา ร่างกฎหมายของกระทรวงยุติธรรม ซึ่งจัดประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๔ เวลา ๑๓.๐๐ น. ณ ห้องประชุมกระทรวงยุติธรรม ๑๐-๐๑ ผู้เข้าร่วมได้แก่ สำนักงานศาลยุติธรรม สำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด กรมคุมประพฤติ กรมราชทัณฑ์ กรมบังคับคดี กรมสอบสวนคดีพิเศษ กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ โดยที่ประชุมได้มีมติเห็นชอบในหลักการของร่างพระราชบัญญัติฯ ตามที่กระทรวงยุติธรรมเสนอ และมอบหมายให้กระทรวงยุติธรรมดำเนินการปรับปรุงแก้ไขร่างพระราชบัญญัติฯ ตามข้อสังเกตของที่ประชุม และดำเนินการเสนอร่างพระราชบัญญัติฯ ตามขั้นตอนต่อไป ทั้งนี้ กระทรวงยุติธรรมได้ดำเนินการปรับแก้ไขร่างพระราชบัญญัติฯตามข้อสังเกตและข้อเสนอแนะข้างต้นเรียบร้อยแล้ว

ภายหลังการรับฟังความคิดเห็นเสร็จสิ้น กระทรวงยุติธรรม โดยสำนักงานกิจการยุติธรรม ได้นำผลการรับฟังความคิดเห็นมากำหนดประเด็น แนวทางในการศึกษา ค้นคว้า และจัดทำข้อมูลทางวิชาการที่เกี่ยวข้องเพื่อนำไปประกอบการพิจารณาและจัดทำร่างพระราชบัญญัติป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. ให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น และเป็นไปตามเจตนารมณ์ของการจัดทำร่างกฎหมาย ในกรณีนี้ กระทรวงยุติธรรม โดยสำนักงานกิจการยุติธรรม ได้ประมวลผลการรับฟังความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. และนำมาปรับปรุงแก้ไขร่างกฎหมายพร้อมจัดทำคำอธิบายและคำชี้แจง ซึ่งได้นำเสนอรายละเอียดตามตารางเปรียบเทียบร่างกฎหมายและคำอธิบาย พร้อมเสนอร่างกฎหมายต่อคณะรัฐมนตรี โดยคณะรัฐมนตรี ได้มีมติอนุมัติหลักการของร่างกฎหมาย เมื่อวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๖๔

ทั้งนี้ ขั้นตอนการเสนอและพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฯ ภายหลังคณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติหลักการ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้เสนอให้คณะกรรมการกฤษฎีกา คณะที่ ๑๑ ตรวจสอบพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฯ โดยมีผู้แทนกระทรวงยุติธรรม (สำนักงานปลัดกระทรวง กรมคุมประพฤติ กรมราชทัณฑ์ และสำนักงานกิจการยุติธรรม) ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข (กรมการแพทย์) ผู้แทนสำนักงานศาลยุติธรรม และผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด เป็นผู้ชี้แจงรายละเอียด แลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นและข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว โดยได้จัดการประชุมเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฯ ตั้งแต่วันที่ ๔ กันยายน ๒๕๖๔ ถึง วันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๖๔ รวมจำนวน ๒๓ ครั้ง โดยสรุปผลการพิจารณาและได้มีการปรับแก้ไขชื่อร่างพระราชบัญญัติฯ จากเดิม “ร่างพระราชบัญญัติป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ.” ปรับเป็น “ร่างพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ.” ตลอดจนได้แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติและปรับปรุงถ้อยคำในร่างมาตราต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับกฎหมาย กฎ ระเบียบ และข้อบังคับของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เป็นไปตามรูปแบบการร่างกฎหมาย โดยยังคงหลักการและเหตุผลตามที่กระทรวงยุติธรรมเสนอ ทั้งนี้ สามารถสรุปผลการพิจารณา หลักการของร่างพระราชบัญญัติฯ ข้อสังเกตและความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สำคัญสำคัญของร่างพระราชบัญญัติฯที่ผ่านการตรวจพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา และประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับ ได้ตามบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาประกอบร่างพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. ในกรณีนี้ สำนักงานกิจการยุติธรรม ได้นำร่างพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. เปิดรับฟังความคิดเห็นของประชาชนทั่วไปและผู้ที่เกี่ยวข้อง ผ่านทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานกิจการยุติธรรม www.oja.go.th และดำเนินการให้เป็นไปตามขั้นตอนของการจัดทำร่างกฎหมายไว้เรียบร้อยแล้ว

หลักฐานการรับฟังความคิดเห็น
ร่างพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการทำคามผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้
ความรุนแรง พ.ศ.

กระทรวงยุติธรรม โดยสำนักงานกิจการยุติธรรม ได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็น ร่างพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการทำคามผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. ตามขั้นตอนและวิธีการจัดทำร่างกฎหมาย โดยเปิดรับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานภาครัฐ หน่วยงาน ในสังกัดกระทรวงยุติธรรม องค์กรอิสระ นักวิชาการจากสถาบันการศึกษา ภาคประชาสังคม และประชาชน ผู้สนใจ จำนวน ๘ ครั้ง โดยมีรายละเอียดและหลักฐานการรับฟังความคิดเห็น (ตั้งแต่ขั้นตอนการยกร่าง กฎหมาย จนถึงขั้นตอนการตรวจพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา ดังนี้

(๑) การรับฟังความคิดเห็นผ่านทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานกิจการยุติธรรม www.oja.go.th ระหว่างวันที่ ๑๑ - ๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๔ และระหว่างวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๖๔ (จำนวน ๒ ครั้ง)

(๒) การประชุมคณะอนุกรรมการพัฒนากฎหมายและการบังคับใช้ ภายใต้คณะกรรมการ พัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ (กพยช.) ครั้งที่ ๓/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๖๔ เวลา ๑๓.๐๐ น. ผ่านระบบ Cisco Webex Meetings (จำนวน ๑ ครั้ง)

(๓) การประชุมหารือร่วมกับกรมคุมประพฤติ ได้แก่ เมื่อวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๖๔ และวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๔ ผ่านระบบ Cisco Webex Meetings (จำนวน ๒ ครั้ง)

(๔) การสำรวจความคิดเห็นของประชาชน (Poll) โดยสำนักงานกิจการยุติธรรม ร่วมกับ ศูนย์สำรวจความคิดเห็น “นิด้าโพล” สำรวจความคิดเห็นของประชาชน เกี่ยวกับการมีกฎหมายเพื่อใช้ในการ เฝ้าระวังและป้องกันการก่ออาชญากรรมสะเทือนขวัญ สร้างความปลอดภัยให้สังคม แก้ไขปัญหาและลดอัตราการกระทำผิดซ้ำของผู้พ้นโทษ เริ่มทำการสำรวจในเดือนมิถุนายน ๒๕๖๔ จากกลุ่มตัวอย่างประชาชนที่มีอายุ ตั้งแต่ ๑๘ ปีขึ้นไปทั่วประเทศ จำนวน ๒,๐๐๐ คน ดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์ ทางโทรศัพท์ (จำนวน ๑ ครั้ง)

(๕) การประชุมคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงยุติธรรม ครั้งที่ ๓/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๔ เวลา ๑๓.๐๐ น. ณ ห้องประชุมกระทรวงยุติธรรม ๑๐-๐๑ (จำนวน ๑ ครั้ง)

(๖) การจัดสัมมนาทางวิชาการเพื่อเผยแพร่ผลการศึกษา เรื่อง แนวทางการปรับปรุงกฎหมาย เพื่อป้องกันอันตรายจากผู้พ้นโทษที่มีพฤติกรรมเป็นภัยต่อสังคม และวิพากษ์ร่างพระราชบัญญัติป้องกันการกระทำคามผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. เมื่อวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๔ ผ่านระบบ Cisco Webex มีผู้เข้าร่วมจำนวน ๑๐๕ คน จากส่วนราชการ ภาคเอกชน ประชาชนทั่วไป และ สถาบันการศึกษา (จำนวน ๑ ครั้ง)

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ

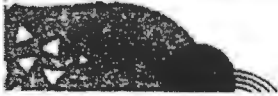
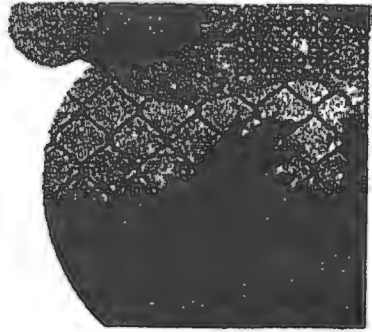
เปิดฟังความคิดเห็นจากประชาชน

ร่างพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการค้าที่ทำความผิดซ้ำ ในความผิดเกี่ยวกับพหุหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ.

(การปรับปรุงกฎหมายป้องกันอันตรายจากผู้ก่อการร้ายในต่างประเทศ (BIOC))

หมายเหตุ : เป็นเว็บไซต์ที่จัดทำขึ้นเพื่อรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติ
ป้องกันการค้าที่ทำความผิดซ้ำเกี่ยวกับพหุหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. *เป็นเว็บไซต์ที่จัดทำขึ้นเพื่อรับฟัง
ความคิดเห็นจากประชาชนเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติ

แสดงความเห็น

Highlight

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ

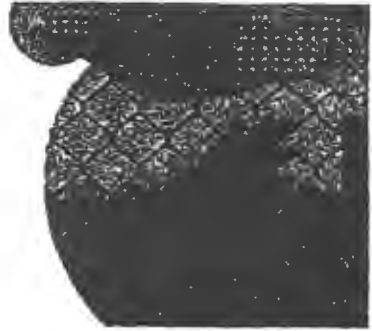
เปิดฟังความคิดเห็นจากประชาชน

ร่างพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการค้าที่ทำความผิดซ้ำ ในความผิดเกี่ยวกับพหุหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ.

(การปรับปรุงกฎหมายป้องกันอันตรายจากผู้ก่อการร้ายในต่างประเทศ (BIOC))

หมายเหตุ : เป็นเว็บไซต์ที่จัดทำขึ้นเพื่อรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติ
ป้องกันการค้าที่ทำความผิดซ้ำเกี่ยวกับพหุหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. *เป็นเว็บไซต์ที่จัดทำขึ้นเพื่อรับฟัง
ความคิดเห็นจากประชาชนเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติ

แสดงความเห็น

1. ร่างพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการค้าที่ทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับพหุหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. (draft)
2. หน้าที่ของกระทรวง ในกำกับราชการและศูนย์ประสานงาน (draft)
3. รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบทางสังคมจากกฎหมาย (draft)

แสดงความคิดเห็น

ชื่อ	ตำแหน่ง	ตำแหน่ง/หน้าที่	อาชีพ/งาน
นาย สมชาย ใจดี	ผู้อำนวยการศูนย์ประสานงาน	ผู้อำนวยการ	ข้าราชการ
นาย วิชาญ ใจดี	รองผู้อำนวยการศูนย์ประสานงาน	รองผู้อำนวยการ	ข้าราชการ
นาย วิชาญ ใจดี	ผู้อำนวยการศูนย์ประสานงาน	ผู้อำนวยการ	ข้าราชการ
นาย วิชาญ ใจดี	ผู้อำนวยการศูนย์ประสานงาน	ผู้อำนวยการ	ข้าราชการ
นาย วิชาญ ใจดี	ผู้อำนวยการศูนย์ประสานงาน	ผู้อำนวยการ	ข้าราชการ
นาย วิชาญ ใจดี	ผู้อำนวยการศูนย์ประสานงาน	ผู้อำนวยการ	ข้าราชการ

สำนักงานกิจการยุติธรรม ข่าวประชาสัมพันธ์

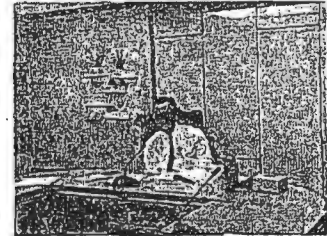
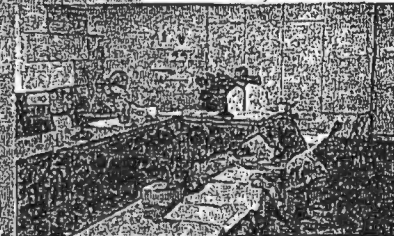
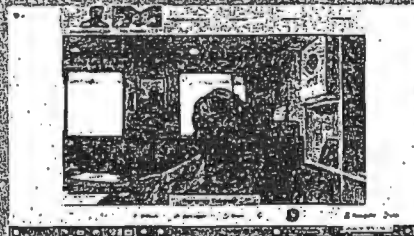
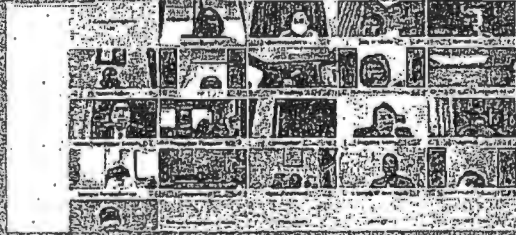

สำนักงานกิจการยุติธรรม

OFFICE OF JUSTICE AFFAIRS

14 มิถุนายน 2564

การประชุมคณะอนุกรรมการพัฒนากฎหมายและการบังคับใช้ ครั้งที่ 3/2564

เมื่อวันที่ 14 มิถุนายน 2564 ปลัดกระทรวงยุติธรรมเป็นประธานการประชุมคณะอนุกรรมการพัฒนากฎหมายและการบังคับใช้ ครั้งที่ 3/2564 โดยวิธีการประชุมทางไกลผ่านระบบ Cisco Webex Meetings โดยมีผู้แทนจากหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม เช่น สำนักงานศาลยุติธรรม สำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เป็นต้น เข้าร่วมประชุม และมี ผอ.สทอ. เป็นอนุกรรมการ และ รองผอ.สทอ. เป็นอนุกรรมการและเลขานุการฯ ซึ่งที่ประชุมได้มีการพิจารณาและมีมติในแต่ละประเด็น ดังนี้ การจัดทำร่างกฎหมายเพื่อป้องกันอันตรายจากผู้กระทำความผิดหรือผู้พันโทษที่มีลักษณะเป็นภัยต่อสังคม ที่ประชุมได้มีการนำเสนอภาพรวมและสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ.โดยแบ่งออกได้เป็น 7 หมวด ได้แก่ หมวด 1 คณะกรรมการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ หมวด 2 มาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดเฉพาะราย หมวด 3 การคุมประพฤติภายหลังพ้นโทษ หมวด 4 การคุมขังภายหลังพ้นโทษ หมวด 5 การคุมขังฉุกเฉิน หมวด 6 การปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลยที่มีประวัติเป็นผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง และหมวด 7 การอุทธรณ์

ทั้งนี้ ที่ประชุมมีมติเห็นชอบหลักการของร่างพระราชบัญญัติฯ และมีข้อสังเกตเพิ่มเติมเพื่อไปปรับปรุงร่างพระราชบัญญัติฯ ให้มีความครบถ้วนสมบูรณ์ดังนี้ (1) เบื้องด้วยสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติฯ นี้มีส่วนที่มีความคล้ายคลึงกับการกำหนดวิธีการเพื่อความปลอดภัยตามประมวลกฎหมายอาญา จึงควรพิจารณาว่าหลักการของร่างพระราชบัญญัติฯ นี้ ควรรวมอยู่ในประมวลกฎหมายอาญา หรือกำหนดเป็นพระราชบัญญัติเฉพาะ หรือรวมอยู่ในกฎหมายคุมประพฤติ (2) การกำหนดให้มีการคุมประพฤติภายหลังพ้นโทษ จะกำหนดให้กรมคุมประพฤติมีการดำเนินการร่วมกับกรมราชทัณฑ์อย่างไร (3) กรณีการคุมขังฉุกเฉิน เห็นควรให้มีการเพิ่มเติมกระบวนการจับกุมโดยเจ้าหน้าที่ซึ่งเห็นควรเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจ รวมถึงต้องคำนึงถึงสถานที่ที่ใช้ในการควบคุมตัวและระยะเวลาในการควบคุมตัวประกอบด้วย

ในการนี้ กรมคุมประพฤติจะได้มีการสนับสนุนเจ้าหน้าที่เพื่อช่วยเหลือในการกร่างพระราชบัญญัติฯ ให้มีรายละเอียดครอบคลุมบทบาทของพนักงานคุมประพฤติในทางปฏิบัติ และร่างพระราชบัญญัติฯ นี้จะได้มีการเสนอเข้าสู่คณะรัฐมนตรีช่วงปลายเดือนมิถุนายนต่อไป

สำนักงานกิจการยุติธรรม ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงสามยุค เขตวิภาวดี กรุงเทพมหานคร 10600

เบอร์โทร 213866 โทรสาร 02-93 8953 อีเมล: gja@oja.go.th, gja@oja.go.th

บรรณารักษ์-กองการนิตยสารของประเทศไทย โทรสาร 02-93 8953 อีเมล: gja@oja.go.th

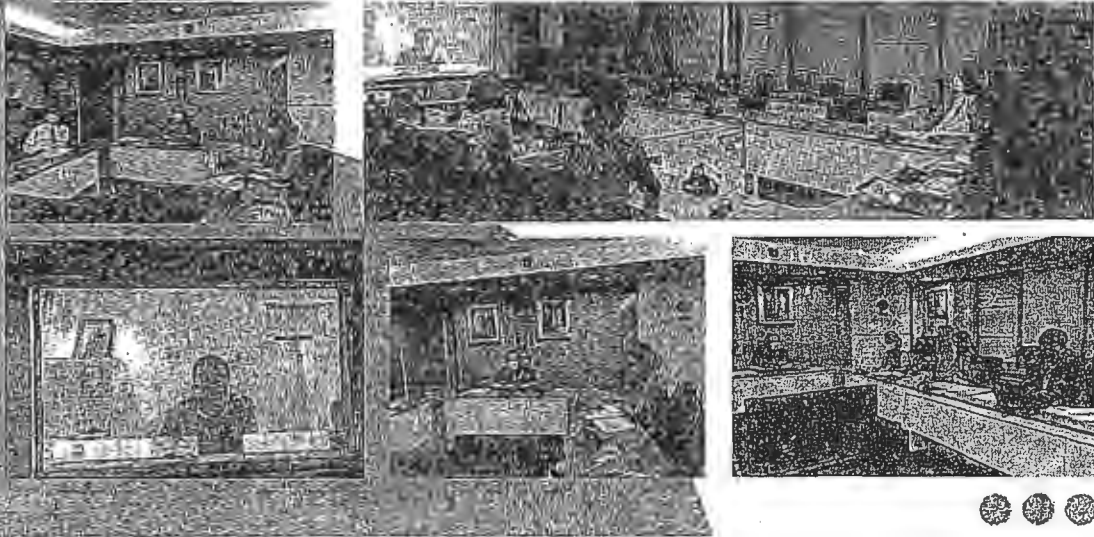
สำนักงานกิจการยุติธรรม ข่าวประชาสัมพันธ์

๑๑๓ ๑๑๓๑๑๑

OFFICE OF JUSTICE AFFAIRS

25 มิถุนายน 2564

การประชุมหารือร่างพระราชบัญญัติป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ ของผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. ...

วันที่ 25 มิถุนายน 2564 พ.ศ. พงษ์ธร ธีบุญฤทธิ์ ผอ.สทอ.เป็นประธานในการประชุมหารือร่างพ.ร.บ.ป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. ... โดยมีนายชัยวัฒน์ ไร่เล็ก รอง ผอ.สทอ. นางชัตติยา รัตนติลก ผอ.สทพ. พร้อมด้วยผู้แทนจากกรมคุมประพฤติ โดย พ.ศ.ท.มนตรี บุญโยธิน รองอธิบดีกรมคุมประพฤติ นางสาวสายฝน จันทะพรหม ผอ.กองอำนาจการบังคับใช้กฎหมายเพื่อการคุมประพฤติ และเจ้าหน้าที่กรมคุมประพฤติ เข้าร่วมการประชุม โดยในครั้งนี้ กรมคุมประพฤติ ได้นำเสนอร่างกฎหมายฉบับที่ขอปรับแก้ไข โดยเสนอให้มีการปรับแก้ไข จำนวน 27 มาตรา (ร่างที่ สทอ. เสนอ มีจำนวน 7 หมวด 47 มาตรา) เพื่อให้ร่างกฎหมายสามารถนำไปบังคับใช้ได้ และหน่วยงานผู้มีส่วนเกี่ยวข้องตามกฎหมาย สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ สรุปประเด็นสำคัญที่ขอปรับแก้ไข คือ การกำหนดนิยามในร่างกฎหมาย อาทิ ปรับแก้ นิยามคำว่า "การคุมประพฤติภายหลังพ้นโทษ" เป็น "การเฝ้าระวังภายหลังพ้นโทษ" ตัดนิยามคำว่าสืบเสาะและพินิจ ผู้ถูกคุมความประพฤติ อาสาสมัครคุมประพฤติ และเพิ่มนิยาม ผู้ถูกเฝ้าระวัง เป็นต้น หมวด 1 คณะกรรมการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ เสนอให้เพิ่มกรมราชทัณฑ์เป็นผู้ช่วยฝ่ายเลขานุการ และปรับอำนาจหน้าที่ของกรมคุมประพฤติ หมวด 2 มาตรากรมแก้ไขที่ผู้กระทำความผิดเฉพาะราย ปรับแก้ไขอำนาจหน้าที่ จาก "พนักงานคุมประพฤติ" เป็น พนักงานสอบสวน และพนักงานอัยการ" และปรับอำนาจหน้าที่ของกรมคุมประพฤติ หมวด 3 การคุมประพฤติภายหลังพ้นโทษ เสนอให้แก้ไขเป็น "การใช้มาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำภายหลังพ้นโทษ เพิ่มการจัดส่งข้อมูลของกรมราชทัณฑ์ให้ศูนย์เฝ้าระวังความปลอดภัยของประชาชน เพิ่มการรับการรักษาจากแพทย์ภายใต้การดูแลในสถานบำบัดของกระทรวงสาธารณสุข หมวด 4 การคุมขังภายหลังพ้นโทษ เพิ่มอำนาจให้ศาลสามารถสั่งให้รับการรักษาจากแพทย์ภายใต้การดูแลในสถานบำบัดของกระทรวงสาธารณสุข ปรับแก้ไข เงื่อนไขในการคุมประพฤติภายหลังพ้นโทษ หมวด 5 การคุมขังฉุกเฉิน ปรับแก้ไขผู้มีอำนาจหน้าที่ในการร้องขอต่อศาลเพื่อออกคำสั่งคุมขังฉุกเฉิน จากเดิม "พนักงานคุมประพฤติ" เป็น "เจ้าหน้าที่ตำรวจหรือเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง" หมวด 6 การปล่อยตัวผู้ต้องหาหรือจำเลยที่มีประวัติเป็นผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง เสนอให้ตัดออกเนื่องจากซ้ำซ้อนกับพระราชบัญญัติมาตรการกำกับและติดตามจับกุมผู้หลบหนีการปล่อยชั่วคราวโดยศาล พ.ศ. 2560

ทั้งนี้ จะได้ปรับแก้ไขร่างกฎหมายให้มีความครบถ้วนสมบูรณ์และสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของร่างกฎหมาย และนำเสนอต่อคณะกรรมการพิจารณา ร่างกฎหมายของกระทรวงยุติธรรม ในวันที่ 30 มิถุนายน 2564 ต่อไป

Ministry Of Justice NEWS

ข่าวกระทรวงยุติธรรม

กระทรวงยุติธรรม

กระทรวงยุติธรรม ประชุมคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงยุติธรรม
ครั้งที่ ๓/๒๕๖๔ ผ่านระบบการประชุมทางไกล (Video Conference)

ในวันพุธที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๔ เวลา ๑๓.๐๐ น.
ณ ห้องประชุม ๑๐ - ๐๑ อาคารกระทรวงยุติธรรม

ศาสตราจารย์พิเศษวิศิษฎ์ วิศิษฎ์สรอรรถ ปลัดกระทรวงยุติธรรม
เป็นประธานการประชุมคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงยุติธรรม
ครั้งที่ ๓/๒๕๖๔ ผ่านระบบการประชุมทางไกล (Video Conference)

เพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ
ของผู้กระทำความผิดออกจากรรจ์

ที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. ตามที่สำนักงานกิจการยุติธรรมเสนอ
โดยร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวมีสาระสำคัญเพื่อกำหนดมาตรการ
ป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดออกจากรรจ์
ที่ใช้ความรุนแรง เพื่อป้องกันสังคมและผู้เสียหาย
จากการกระทำความผิดออกจากรรจ์ ที่อาจเกิดขึ้นอีก
และเพื่อส่งเสริมการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดออกจากรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง
โดยคำนึงถึงสิทธิและเสรีภาพของผู้ต้องคำสั่งดังกล่าวอย่างเหมาะสม
นอกจากนี้ ที่ประชุมรับทราบรายงานสถานะความคืบหน้า
การเสนอร่างกฎหมายของกระทรวงยุติธรรม ด้วย

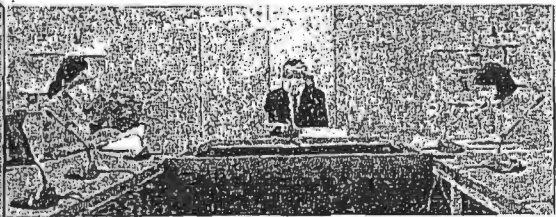
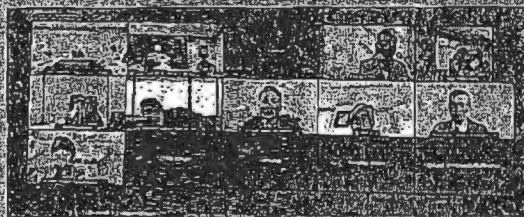
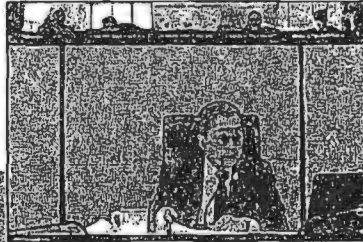
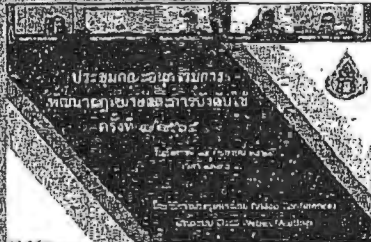
สำนักงานกิจการยุติธรรม ข่าวประชาสัมพันธ์

๑๑๓ ๒๖๐๑๑๑๑

OFFICE OF JUSTICE AFFAIRS

14 กันยายน 2564

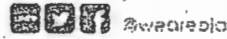
การประชุมคณะอนุกรรมการพัฒนากฎหมายและการบังคับใช้ ครั้งที่ 4/2564 พิจารณาร่าง พ.ร.บ.ประวัติอาชญากรรม พ.ศ.

วันอังคารที่ 14 กันยายน 2564 เวลา 13.30 น. ศาสตราจารย์พิเศษวิศิษฎ์ วิศิษฎ์สรอรรถ ปลัดกระทรวงยุติธรรม เป็นประธานการประชุมคณะอนุกรรมการพัฒนากฎหมายและการบังคับใช้ ครั้งที่ 4/2564 โดยวิธีการประชุมทางไกล (Video Conference) พร้อมด้วยพันตำรวจโทพงษ์ธร ธัญญสิริ ผู้อำนวยการสำนักงานกิจการยุติธรรม นายชัยวัฒน์ รุ่งเล็ก รองผู้อำนวยการสำนักงานกิจการยุติธรรม และผู้แทนจากหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม เช่น สำนักงานศาลยุติธรรม สำนักงานอัยการสูงสุด และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เข้าร่วมประชุม เพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประวัติอาชญากรรม พ.ศ. โดยที่ประชุมได้มีมติเห็นชอบในหลักการของร่างพระราชบัญญัติฯ และมอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการปรับปรุงร่างพระราชบัญญัติฯ ให้มีความครบถ้วนสมบูรณ์ ตามข้อสังเกตเพิ่มเติมเรื่องคณะกรรมการที่จะทำหน้าที่ช่วยเหลือนายทะเบียนในการพิจารณากลับกรองคำร้องขอเปิดเผยหรือไม่เปิดเผยประวัติอาชญากรรม

สำนักงานกิจการยุติธรรม กระทรวงยุติธรรม ถนนราชดำเนินกลาง กรุงเทพมหานคร 10200 โทร. 02-441-3666 Fax. 02-443-8973 Email: justice@moj.go.th

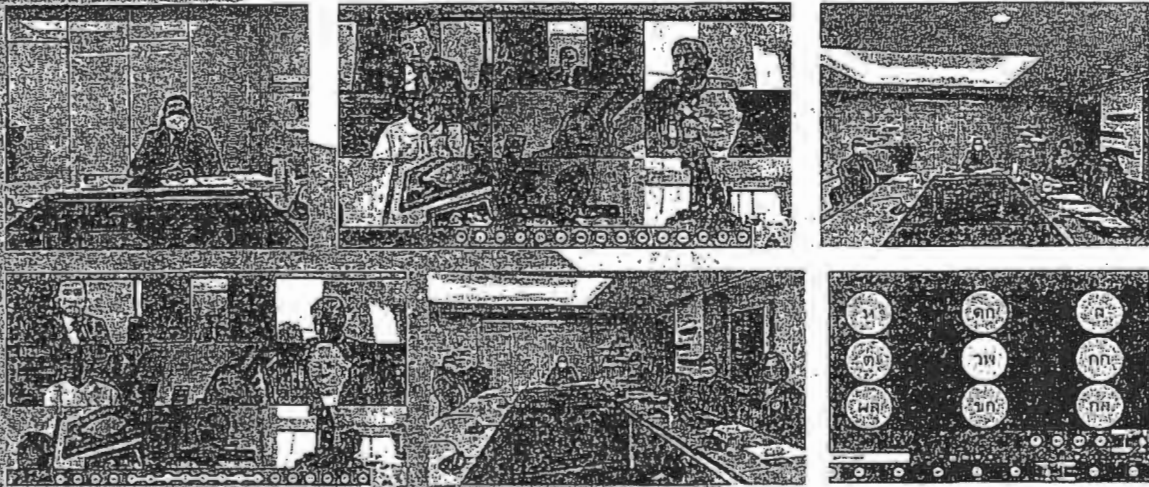
บัตร-สมัคร-สมาชิก-บริการ-ยุติธรรม-ของ-ประเทศไทย ขอ-สมัคร-ได้ที่-กรม-ราชทัณฑ์-หรือ-กรม-ราชทัณฑ์-กรม-ราชทัณฑ์-กรม-ราชทัณฑ์

สำนักงานกิจการยุติธรรม ข่าวประชาสัมพันธ์

OFFICE OF JUSTICE AFFAIRS

9 กันยายน 2564

สทธ.เข้าร่วมชี้แจงรายละเอียดของร่างพระราชบัญญัติป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ ของผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. ต่อคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ 11)

วันที่ 9 ก.ย. 2564 เวลา 13.30 น. พันตำรวจโท ดร.พงษ์ธร ธัญญศิริ ผู้อำนวยการสำนักงานกิจการยุติธรรม พร้อมด้วย นายชัยวัฒน์ รุ่งเล็ก รองผู้อำนวยการสำนักงานกิจการยุติธรรม และนางชัตติยา รัตนติลล ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนากระบวนการยุติธรรม เข้าร่วมชี้แจงรายละเอียดของร่างพระราชบัญญัติป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. ต่อคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ 11) ด้วยวิธีการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ Microsoft Teams

สืบเนื่องจากคณะรัฐมนตรี ได้มีมติในคราวการประชุม เมื่อวันที่ 3 สิงหาคม 2564 อนุมัติหลักการของร่างพระราชบัญญัติฯ ตามที่กระทรวงยุติธรรม โดยสำนักงานกิจการยุติธรรมเสนอ และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา ก่อนเสนอตามขั้นตอนต่อไป สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา จึงกำหนดจัดการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ 11) เพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฯ โดยมีนายคณิต ณ นคร เป็นประธาน นายเกียรติขจร วัจนะสวัสดิ์ นายเรวัต ฉ่ำเฉลิม และนายวิศิษฎ์ วิศิษฎ์สรอรรถ ปลัดกระทรวงยุติธรรม และผู้ทรงคุณวุฒิด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม ร่วมเป็นกรรมการ พร้อมด้วยผู้แทนหน่วยงาน จำนวน 12 หน่วยงานเข้าร่วมชี้แจง ได้แก่ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงยุติธรรม กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข กรมคุมประพฤติ กรมราชทัณฑ์ สำนักงานกิจการยุติธรรม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานศาลยุติธรรม สำนักงานอัยการสูงสุด และสภาพนายความ

โดยที่ประชุมได้ร่วมกันชี้แจงและตอบข้อซักถาม เกี่ยวกับหลักการและเหตุผลความจำเป็นของการเสนอร่างพระราชบัญญัติฯ รวมถึงประเด็นข้อสังเกตอื่น ๆ อาทิ ความเข้าช้ซ้อนกับวิธีการเพื่อความปลอดภัย การพิจารณาเทียบเคียงกับเรื่องการกักกัน การกำหนดระยะเวลาในการใช้บังคับกฎหมาย รวมถึงวิธีการและสถานที่ในการคุมขังภายหลังพ้นโทษ หลักคิดและแนวทางของกฎหมายต่างประเทศ

ทั้งนี้ ที่ประชุมได้กำหนดให้มีการประชุมเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฯ ทุกวันจันทร์ และวันพฤหัสบดี ของทุกสัปดาห์ จนกว่าจะพิจารณาเสร็จสิ้น

สำนักงานกิจการยุติธรรม ถนนราชดำเนินกลาง กรุงเทพฯ โทร. 02-234-2066 Fax 02-438930 Email: info@oja.go.th, ojago@oja.go.th

บทร: กชพร-บอนการยุติธรรมของปรี-ไพทัญ-ท้าว-เจ้า-เจ้า-กษัตริย์-และ-เจ้า-บทร: บรมความยุติธรรม

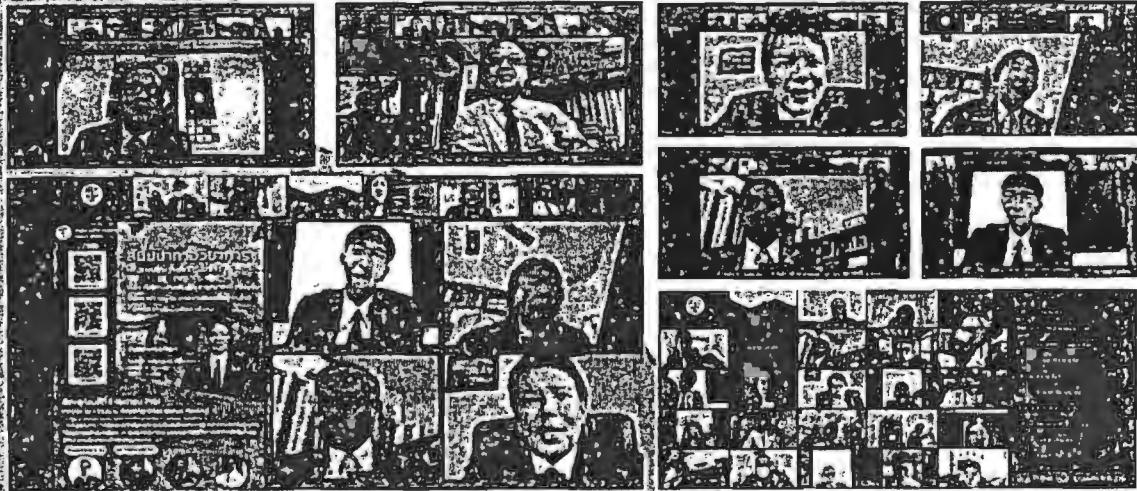
สำนักงานกิจการยุติธรรม ข่าวประชาสัมพันธ์

๒๐๓ จ.ว.๒๕๖๒

OFFICE OF JUSTICE AFFAIRS

9 กันยายน 2564

สัมมนาทางวิชาการเพื่อเผยแพร่ผลการศึกษา เรื่อง แนวทางการปรับปรุงกฎหมาย เพื่อป้องกันอันตรายจากผู้กระทำความผิดหรือผู้พันโทษที่มีพฤติกรรมเป็นภัยต่อสังคม

วันที่ 9 กันยายน 2564 เวลา 09.00 น. พันตำรวจโท ดร.พงษ์ธร ธัญญสิริ ผู้อำนวยการสำนักงานกิจการยุติธรรม ให้เกียรติเป็นประธานกล่าวเปิดงาน “สัมมนาทางวิชาการเพื่อเผยแพร่ผลการศึกษา เรื่อง แนวทางการปรับปรุงกฎหมายเพื่อป้องกันอันตรายจากผู้กระทำความผิดหรือผู้พันโทษที่มีพฤติกรรมเป็นภัยต่อสังคม” โดยวิธีการประชุมทางไกล (Video Conference) ผ่านระบบ Cisco Webex Meeting การจัดงานสัมมนาในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อเผยแพร่ผลการศึกษา และรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดออกจากรังที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. โดยมีผู้เข้าร่วมงานจากรัฐราชการ ภาวประชาชน ภาคเอกชน และสถาบันการศึกษา จำนวน 105 คน

โดยมีการอภิปรายในหัวข้อ “แนวทางการปรับปรุงกฎหมายเพื่อป้องกันอันตรายจากผู้กระทำความผิดหรือผู้พันโทษที่มีพฤติกรรมเป็นภัยต่อสังคม” และข้อเสนอแนะต่อ “ร่างพระราชบัญญัติป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดออกจากรังที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ.” โดยวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิ 4 ท่าน ได้แก่

1. ศาสตราจารย์ ณรงค์ โจหาญ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
2. ดร.สุรสิทธิ์ แสงวีโรจน์พัฒน์ ผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์
3. ศาสตราจารย์ ดร. คณพล จันทน์หอม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และ
4. รองศาสตราจารย์ ดร. ปกป้อง ศรีสนิท มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (ที่ปรึกษาโครงการ)

ผลการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนประกอบกับผลจากการรับฟังความคิดเห็นของทุกท่านในการสัมมนาในวันนี้จะเป็นข้อมูลสำคัญสำหรับสำนักงานกิจการยุติธรรมที่จะนำไปวิเคราะห์และประมวลผลการศึกษาให้ครบถ้วนและรอบด้านเพื่อใช้ประกอบการเสนอและพิจารณา ร่างกฎหมาย พระราชบัญญัติป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดออกจากรังที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. ตามขั้นตอนต่อไป

สำนักงานกิจการยุติธรรม กระทรวงยุติธรรม สำนักงาน 203 ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงแจ้งวัฒนะ เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร 10310
Tel: 02-141 2566 Fax: 02-143 8939 Email: justice@oja.go.th

ยุทธศาสตร์-ขบวนการยุติธรรมของประเทศไทย เพื่อให้นักกฎหมายและประชาชนมีความยุติธรรม

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

เปิดฟังความคิดเห็นจากประชาชนและผู้เกี่ยวข้อง

ร่างพระราชบัญญัติป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ ของผู้กระทำความผิดออกฤทธิ์ที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ.

แนวทางการปรับปรุงกฎหมายเพื่อป้องกันอันตรายจากผู้กระทำความผิดออกฤทธิ์ที่ใช้ความรุนแรง (MSOC)
ตั้งแต่วันที่ 11 – 28 มิถุนายน 2564

שובความคิดเห็น

- 1 ร่างพระราชบัญญัติป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดออกฤทธิ์ที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. (22222564)
- 2 หลักของกฎหมาย เช่น วัตถุประสงค์และเป้าหมาย (22222564)

แสดงความคิดเห็น

๐ 0 Vote

Share this page

รับฟังความคิดเห็น

ราชบัณฑิตยสถานขอความเห็นจากผู้เกี่ยวข้องเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดออกฤทธิ์ที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. (แนวทางการปรับปรุงกฎหมายเพื่อป้องกันอันตรายจากผู้กระทำความผิดออกฤทธิ์ที่ใช้ความรุนแรง (MSOC) ตั้งแต่วันที่ 11 – 28 มิถุนายน 2564)

เนื้อหาพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดออกฤทธิ์ที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. มีเจตนารมณ์เพื่อป้องกันอันตรายที่อาจเกิดขึ้นจากบุคคลที่กระทำความผิดออกฤทธิ์ที่ใช้ความรุนแรง ซึ่งอาจก่อให้เกิดอันตรายต่อตนเองและผู้อื่นได้ โดยร่างพระราชบัญญัตินี้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 11 มิถุนายน 2564 เป็นต้นไป

ร่างพระราชบัญญัตินี้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 11 มิถุนายน 2564 เป็นต้นไป โดยมีสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัตินี้ ดังนี้

ความเห็นของประชาชนและผู้เกี่ยวข้อง

- 4.5.1
- 4.5.2
- 4.5.3

ความเห็นของคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

ความเห็นของคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดออกฤทธิ์ที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ.

ID

แบบสำรวจความคิดเห็นของประชาชนในประเด็น
“การปรับปรุงกฎหมาย เพื่อป้องกันอันตรายจากผู้กระทำความผิดหรือผู้พันโทษ
ที่มีลักษณะเป็นภัยต่อสังคม”

กระทรวงยุติธรรม มีแนวคิดในการจัดทำกฎหมาย เพื่อเฝ้าระวังและป้องกันการก่ออาชญากรรมสะเทือนขวัญ สร้างความปลอดภัยให้สังคม แก้ไขปัญหาและลดอัตราการกระทำความผิดซ้ำของผู้พันโทษ ตลอดจนมีกฎหมายที่ใช้กำกับ ติดตาม และสอดส่องผู้กระทำความผิดและผู้พันโทษที่ทำความผิดซ้ำซาก และติดเป็นนิสัยในคดีร้ายแรงอุกฉกรรจ์สะเทือนขวัญ

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ลงในช่อง ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

๑. ท่านทราบหรือไม่ว่า ผู้ต้องขังที่กระทำความผิดซ้ำซากเป็นนิสัยในคดีร้ายแรงอุกฉกรรจ์ สะเทือนขวัญ (เช่น ฆ่าคนตาย ข่มขืนกระทำชำเรา) ส่วนใหญ่ จะได้รับการปล่อยตัวก่อนครบกำหนดตามคำพิพากษา

ทราบ

ไม่ทราบ

ไม่แน่ใจ

อื่น ๆ

๒. ผู้ต้องขังที่กระทำความผิดซ้ำซากเป็นนิสัยในคดีร้ายแรงอุกฉกรรจ์ สะเทือนขวัญ (เช่น ฆ่าคนตาย ข่มขืนกระทำชำเรา) ควรได้รับการปล่อยตัวออกจากเรือนจำก่อนครบกำหนดหรือไม่

๑. ไม่ควรได้รับการปล่อยตัวออกจากเรือนจำก่อนครบกำหนด

๑.๑ โปรดให้คะแนนเกี่ยวกับเหตุผลที่นักโทษเหล่านี้ ไม่ควร ได้รับการปล่อยตัวออกจากเรือนจำก่อนครบกำหนด

เห็นด้วยมากที่สุด ให้ ๕ คะแนน ไม่เห็นด้วยเลย ๑ คะแนน

เหตุผล	คะแนน				
	๑	๒	๓	๔	๕
๑.กลัวว่าจะกลับไปกระทำความผิดซ้ำอีก					
๒.ชุมชน สังคม อาจจะไม่ได้รับความปลอดภัย หรือความสงบสุข					
๓.เจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานของรัฐ ไม่สามารถ กำกับ ติดตาม สอดส่อง หรือป้องกันการก่ออาชญากรรมได้					
๔.จำเลยหรือผู้ต้องขัง ได้รับการลงโทษน้อยกว่าคำพิพากษา					
๕.จำเลยหรือผู้ต้องขัง ไม่รู้สึกทรมานจำ หรือไม่ได้รับการบำบัด แก้ไขฟื้นฟู					
๖. อื่น ๆ					

๒. ○ ควรได้รับการปล่อยตัวออกจากเรือนจำก่อนครบกำหนด

๒.๑ โปรดให้คะแนนเกี่ยวกับเหตุผลที่นักโทษเหล่านี้ควรได้รับการปล่อยตัวออกจากเรือนจำก่อนครบกำหนด

เห็นด้วยมากที่สุด ให้ ๕ คะแนน ไม่เห็นด้วยเลย ๑ คะแนน

เหตุผล	คะแนน				
	๑	๒	๓	๔	๕
๑. บุคคลนั้นได้สำนึกและกลับตัวเป็นคนดีแล้ว					
๒. ผู้ป่วยจิต ที่ต้องออกไปรับการรักษาภายนอกเรือนจำ					
๓. ความเสี่ยงในการกระทำผิดซ้ำของเขาได้ลดลงแล้ว					
๔. ผู้ทำผิดควรมีโอกาสได้กลับตัวสู่สังคม					
๕. มีความประพฤติดี ในระหว่างที่อยู่ในเรือนจำ และสมควรได้รับการปล่อยตัวก่อนครบกำหนด					
๖. สิทธิของผู้ต้องขังที่ควรได้รับการปล่อยตัวก่อนครบกำหนดตามกฎหมาย					
๗. อื่น ๆ					

๓. ถ้ามีผู้พ้นโทษที่กระทำผิดซ้ำซากเป็นนิสัยในคดีร้ายแรงอุกฉกรรจ์ สะเทือนขวัญ อาศัยอยู่ในชุมชนของท่าน ท่านคิดว่าหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรมีมาตรการใด ที่จะทำให้ผู้พ้นโทษไม่กลับไปกระทำผิดซ้ำ และสังคมมีความปลอดภัย (เลือกตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)

- ให้การดูแล ช่วยเหลือ สงเคราะห์ผู้พ้นโทษ
- มีการกำกับ ติดตาม ควบคุม สอดส่องผู้พ้นโทษ ไม่ให้ทำผิดอีก
- มีการคุมประพฤติ เช่น กำหนดให้ผู้พ้นโทษบำเพ็ญประโยชน์หรือ รายงานตัว เป็นต้น
- ถ้าผู้พ้นโทษทำผิดในคดีที่คล้ายเดิมอีก ให้เพิ่มโทษเป็นติดคุกตลอดชีวิต
- สร้างระบบการแจ้งเตือนคนในชุมชน เกี่ยวกับผู้พ้นโทษ
- ขอให้ศาลมีคำสั่ง ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐ สามารถ กำกับ ติดตาม และสอดส่อง ผู้พ้นโทษได้ตลอด

ชีวิต

- นำผู้พ้นโทษที่มีอาการทางจิตเข้ารับการบำบัด รักษา
- ขอให้ศาลมีคำสั่งกักกันผู้พ้นโทษ
- มีการคุมประพฤติด้วยกำไล em
- ผู้พ้นโทษต้องขึ้นทะเบียนประวัติอาชญากรร้ายแรงอุกฉกรรจ์ สะเทือนขวัญ
- อื่น ๆ

๔. ถ้ามีผู้พ้นโทษที่กระทำผิดซ้ำซากเป็นนิสัย ในคดีไม่ร้ายแรงอุกฉกรรจ์ ไม่สะเทือนขวัญ อาศัยอยู่ในชุมชนของท่าน ท่านคิดว่าหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (กรมราชทัณฑ์ กรมคุมประพฤติ ตำรวจ อัยการ ศาล องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นฯ) ควรมีมาตรการใด ที่จะทำให้ผู้พ้นโทษไม่กลับไปกระทำผิดซ้ำ และสังคมมีความปลอดภัย (เลือกตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)

- ให้การดูแล ช่วยเหลือ สงเคราะห์ผู้พ้นโทษ
- มีการกำกับ ติดตาม ควบคุม สอดส่องผู้พ้นโทษ ไม่ให้ทำผิดอีก
- มีการคุมประพฤติ เช่น กำหนดให้ผู้พ้นโทษบำเพ็ญประโยชน์หรือ รายงานตัว เป็นต้น

- ถ้าผู้พันโทษทำผิดในคดีที่คล้ายเดิมอีก ให้เพิ่มโทษเป็นติดคุกตลอดชีวิต
- สร้างระบบการแจ้งเตือนคนในชุมชนเกี่ยวกับผู้พันโทษ
- ขอให้ศาลมีคำสั่ง ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐ สามารถ กำกับ ติดตาม และสอดส่อง ผู้พันโทษได้ตลอด

ชีวิต

- นำผู้พันโทษที่มีอาการทางจิตเข้ารับการบำบัด รักษา
- ขอให้ศาลมีคำสั่งกักกันผู้พันโทษ
- มีการคุมประพฤติด้วยกำไล em
- ผู้พันโทษต้องขึ้นทะเบียนประวัติอาชญากรในคดีซ้ำซาก
- อื่น ๆ

๕. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับการเพิ่มอำนาจให้กรมคุมประพฤติ ในการดูแลสอดส่อง กำกับ ติดตามผู้พันโทษเพื่อป้องกันอันตรายจากการกระทำผิดซ้ำ

- ควรเพิ่มอำนาจกรมคุมประพฤติ ในการดูแลสอดส่อง กำกับติดตาม ผู้พันโทษ (เพิ่มขอบเขตระยะเวลา และเงื่อนไขคุมประพฤติให้เหมาะสมกับระดับความเสี่ยงของผู้พันโทษแต่ละราย)
- ไม่ควรเพิ่มอำนาจกรมคุมประพฤติ แต่ควรใช้วิธีการที่มีอยู่เดิมให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น (อาสาสมัครคุมประพฤติ ศูนย์ JSOC การรายงานตัว การติดกำไล emฯ)
- อื่น ๆ

๖. ท่านเห็นว่า นอกเหนือจากกรมคุมประพฤติแล้ว ควรมีหน่วยงานใดของรัฐ เข้ามาร่วมมีบทบาทหน้าที่ ในการกำกับ ติดตาม สอดส่องผู้พันโทษ (เลือกตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)

- กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม
- สำนักงานยุติธรรมจังหวัด กระทรวงยุติธรรม
- สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
- กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย
- องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น อบจ. เทศบาล อบต. เป็นต้น
- ภาคประชาสังคม ชุมชน อสม.
- อื่นๆ โปรดระบุ

๗. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่า ผู้พันโทษ ที่เคยกระทำผิด ดังต่อไปนี้ สมควรถูก กำกับ ติดตาม สอดส่องใน ระยะเวลายาวนานมากขึ้น และเข้มขึ้นขึ้น (เรียงลำดับ จากมากไปน้อย)

- ช่มชู้กระทำชำเราเด็ก
- ช่มชู้กระทำชำเราผู้ใหญ่
- ฆ่าคนตายโดยเจตนา
- ทำร้ายร่างกายจนสาหัสหรือถึงแก่ความตาย
- ค้ายาเสพติด
- เรียกค่าไถ่
- วางเพลิงเผาทรัพย์จนทำให้มีผู้เสียชีวิต

๘. ท่านคิดว่า ควรมีกฎหมาย/มาตรการใหม่ๆ ในการป้องกันการกระทำผิดซ้ำ ของผู้กระทำผิดซ้ำซากเป็น
นิสัย ในคดีร้ายแรงออกฉกรรจ์ สะเทือนขวัญ อย่างไรบ้าง (เลือกได้มากกว่า ๑ ข้อ)

- ให้มีมาตรการทางการแพทย์ เพื่อป้องกันการกระทำผิดซ้ำ
(รักษาฮอร์โมน เช่น ฉีดยาให้ฝ่อ ฯ บำบัดสุขภาพจิต กรณีโรคจิต ต้องรับยาฯ)
- ให้มีมาตรการคุมประพฤติภายหลังพ้นโทษ ไม่เกิน ๑๕ ปี
- ให้มีคำสั่งคุมขังภายหลังพ้นโทษ และคำสั่งคุมขังฉุกเฉิน ในกรณีมีความเสี่ยงที่จะทำผิดซ้ำ
- การแจ้งเตือนชุมชน
- อื่น ๆ

๙. การกำหนดวิธีการลงโทษผู้กระทำความผิดซ้ำซากเป็นนิสัยในคดีร้ายแรงออกฉกรรจ์ สะเทือนขวัญ
ท่านคิดว่า ควรคำนึงถึงปัจจัยใดบ้าง ดังต่อไปนี้ (เลือกตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)

- ความร้ายแรงของคดี
- สาเหตุแห่งการกระทำความผิด
- ประวัติการกระทำความผิด
- ลักษณะส่วนตัวของผู้กระทำความผิด
- โอกาสในการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิด
- ความคิดเห็นของผู้เสียหาย
- อื่น ๆ

๑๐. นอกจากการประหารชีวิต การจำคุกตลอดชีวิต และมาตรการป้องกันการกระทำผิดซ้ำ ที่ดำเนินการ
อยู่ ท่านคิดว่า ในการที่จะป้องกันปัญหาอาชญากรรมร้ายแรง หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รัฐ ประชาสังคม
ควรมีมาตรการเพิ่มเติมอย่างไร เพื่อให้สังคมมีความปลอดภัย

.....

.....

.....

ข้อมูลทั่วไป

๑๑. เพศ ๑) ชาย ๒) หญิง

๑๒. อายุ ปี (อายุ ๑๘ ปีขึ้นไป)

๑๓. ระดับการศึกษา ๑) ต่ำกว่าประถมศึกษา ๒) ประถมศึกษา
 ๓) มัธยมศึกษาตอนต้น ๔) มัธยมศึกษาตอนปลาย/ ปวช.
 ๕) อนุปริญญา/ ปวส. ๖) ปริญญาตรี
 ๗) ปริญญาโท ๘) ปริญญาเอก

๑๔. อาชีพหลัก ๑) ข้าราชการ/ลูกจ้างของรัฐ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ ๒) พนักงานบริษัทเอกชน
 ๓) ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว/อาชีพอิสระ ๔) เกษตรกร/ประมง
 ๕) รับจ้างทั่วไป/ผู้ใช้แรงงาน ๖) พ่อบ้าน/แม่บ้าน/เกษียณ/ว่างงาน

ว่างงาน

๗) นักเรียน/นักศึกษา ๘) อื่น ๆ (โปรดระบุ)

๑๕. รายได้ต่อเดือน ๑) ไม่มีรายได้ ๒) ไม่เกิน ๕,๐๐๐ บาท
 ๓) ๕,๐๐๑ - ๑๐,๐๐๐ บาท ๔) ๑๐,๐๐๑ - ๒๐,๐๐๐ บาท
 ๕) ๒๐,๐๐๑ - ๓๐,๐๐๐ บาท ๖) มากกว่า ๓๐,๐๐๐ บาท
 ๗) ไม่ระบุรายได้

๑๖. ภูมิลำเนา (ตามทะเบียนบ้าน) ๑) กรุงเทพมหานคร เขต..... แขวง.....
๒) จังหวัด..... อำเภอ.....

— ขอขอบพระคุณอย่างยิ่ง ที่กรุณาสละเวลาในการตอบแบบสำรวจในครั้งนี้ —

หลักฐานการเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็น
 และการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย
 ร่างพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศ
 หรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ.

การเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย
 ร่างพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศ
 หรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. ผ่านทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานกิจการยุติธรรม
 www.oja.go.th

The screenshot shows a public consultation page on the OJA website. At the top, there are navigation menus and logos for the Ministry of Justice and the OJA. The main heading is "เปิดฟังความคิดเห็นจากประชาชนและภาคประชาสังคม" (Open to listen to opinions from citizens and civil society). Below this is the title of the draft bill: "ร่างพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ." (Draft Bill on Measures to Prevent Repeat Offenses in Sexual Offenses or Violence). The page lists five documents for review, all marked as "Download" (ดาวน์โหลด). At the bottom, there is a "ร่วมแสดงความคิดเห็น" (Share your opinion) button and a "Show this page" link. The footer contains contact information for the OJA, including the address, phone number, and email.

เปิดฟังความคิดเห็นจากประชาชนและภาคประชาสังคม

**ร่างพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำผิดซ้ำ
 ในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ.**

(การปรับปรุงกฎหมายที่ป้องกันสืบตระกูลกับกบฏที่ผิดกฏหมายในต่างประเทศ (MRO))

หมายเหตุ: ฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนและภาคประชาสังคม (MRO) ... ฉบับนี้ "ร่างพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ."

แสดงความคิดเห็น

1. ร่างพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. (download)
2. หลักการและเหตุผล เบื้องต้นของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ (download)
3. รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย (download)
4. รายงานผลการรับฟังความคิดเห็นร่างกฎหมาย (download)

ร่วมแสดงความคิดเห็น

Show this page

สงวนลิขสิทธิ์ © 2567

ชื่อหน่วยงาน: สำนักงานกิจการยุติธรรม
 ที่อยู่: ชั้น 8 อาคาร 11 ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงจตุจักร เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10300
 โทรศัพท์: 02-41-3896
 โทรสาร: 02-41-3897
 อีเมล: oja@oja.go.th

ชื่อหน่วยงาน: สำนักงานกิจการยุติธรรม
 ที่อยู่: ชั้น 8 อาคาร 11 ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงจตุจักร เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10300
 โทรศัพท์: 02-41-3896
 โทรสาร: 02-41-3897
 อีเมล: oja@oja.go.th

ชื่อหน่วยงาน: สำนักงานกิจการยุติธรรม
 ที่อยู่: ชั้น 8 อาคาร 11 ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงจตุจักร เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10300
 โทรศัพท์: 02-41-3896
 โทรสาร: 02-41-3897
 อีเมล: oja@oja.go.th

ชื่อหน่วยงาน: สำนักงานกิจการยุติธรรม
 ที่อยู่: ชั้น 8 อาคาร 11 ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงจตุจักร เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10300
 โทรศัพท์: 02-41-3896
 โทรสาร: 02-41-3897
 อีเมล: oja@oja.go.th

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ
ของผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ.
(นางสาวพัชรินทร์ ชำศิริพงษ์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)
และรายงานผลการรับฟังความคิดเห็น
พร้อมรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดจาก
ร่างพระราชบัญญัติป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ
ของผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ.

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง
 พ.ศ.

ข้าพเจ้ากับคณะได้เสนอร่างพระราชบัญญัติป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. ต่อสภาผู้แทนราษฎรและได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติตามข้อ ๑๑๐ ของข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ดังต่อไปนี้

โดยที่พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๑ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ และมาตรา ๓๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อเป็นการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง ป้องกันสังคมและผู้เสียหายจากการกระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่อาจเกิดขึ้นอีกและส่งเสริมการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง โดยการกำหนดให้มีการคุมประพฤติภายหลังพ้นโทษหรือการคุมขังภายหลังการพ้นโทษ ทั้งนี้การคำนึงถึงเสรีภาพของผู้ต้องคำสั่ง ซึ่งการตราพระราชบัญญัตินี้สอดคล้องกับเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

ผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่เกี่ยวข้องกับการใช้ความรุนแรงเช่น การฆาตกรรม การข่มขืน กระทำชำเรา การกระทำความผิดทางเพศกับเด็ก การทำร้ายจนเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย การทำร้ายร่างกายสาหัส เมื่อได้รับจำคุกจนพ้นโทษแล้ว จะได้รับการปล่อยตัวสู่สังคมโดยอิสระ บางรายอาจจะยังไม่มีมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ผู้กระทำความผิดเหล่านี้ส่วนหนึ่งยังมีความเสี่ยงที่จะไปกระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรงซ้ำในรูปแบบเดียวกัน หรือรูปแบบใกล้เคียงกัน แม้จะมีการติดตามจากเจ้าพนักงานตำรวจ หรือฝ่ายปกครองบ้าง แต่ก็ไม่มีสภาพบังคับเป็นกฎหมาย และไม่มีประสิทธิผลในการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ ประเทศไทยยังขาดกฎหมายเพื่อป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรงโดยเฉพาะอย่างยิ่งการกำหนดให้มีการคุมประพฤติภายหลังพ้นโทษ หรือการคุมขังภายหลังการพ้นโทษ จึงสมควรที่จะมีกฎหมายเฉพาะที่กำหนดมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง เพื่อป้องกันสังคมและผู้เสียหายจากการกระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่อาจเกิดขึ้นอีก เพื่อส่งเสริมการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง โดยคำนึงถึงเสรีภาพของผู้ต้องคำสั่งดังกล่าวจึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. มีทั้งหมด ๔๗ มาตรา แบ่งเป็น ๗ หมวด ดังต่อไปนี้

๒.๑ พระราชบัญญัตินี้มีชื่อว่า พระราชบัญญัติป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. (ร่างมาตรา ๑)

๒.๒ วันใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา (ร่างมาตรา ๒)

๒.๓ การกำหนดบทนิยามในพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๓)

๒.๔ การกำหนดให้มีผู้รักษาการ และอำนาจในการออกกฎหมายลำดับรองเพื่อปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๔)

๒.๕ หมวด ๑ คณะกรรมการป้องกันการกระทำผิดซ้ำ (ร่างมาตรา ๕ - ร่างมาตรา ๑๒)

๒.๖ หมวด ๒ มาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดเฉพาะราย (ร่างมาตรา ๑๓ - ร่างมาตรา ๑๘)

๒.๗ หมวด ๓ การคุมประพฤติภายหลังพ้นโทษ (ร่างมาตรา ๑๙ - ร่างมาตรา ๒๙)

๒.๘ หมวด ๔ การคุมขังภายหลังพ้นโทษ (ร่างมาตรา ๓๐ - ร่างมาตรา ๓๙)

๒.๙ หมวด ๕ การคุมขังฉุกเฉิน (ร่างมาตรา ๔๐ - ร่างมาตรา ๔๓)

๒.๑๐ หมวด ๖ การปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลยที่มีประวัติเป็นผู้กระทำความผิด
อุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง (ร่างมาตรา ๔๔ - ร่างมาตรา ๔๖)

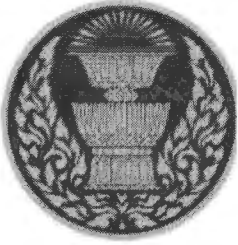
๒.๑๑ หมวด ๗ การอุทธรณ์ (ร่างมาตรา ๔๗)

รายงานผลการรับฟังความคิดเห็น
และรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจาก
ร่างพระราชบัญญัติป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ
ของผู้กระทำความผิดออกอรรถจที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ.
นางสาวพัชรินทร์ ชำศิริพงษ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับคณะ เป็นผู้เสนอ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

รายงานผลการรับฟังความคิดเห็นและรายงานผลการวิเคราะห์ ผลกระทบที่อาจเกิดจากร่างพระราชบัญญัติ

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลพื้นฐานของร่างพระราชบัญญัติ

๑. ร่างพระราชบัญญัติป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้
ความรุนแรง พ.ศ.

กฎหมายใหม่

แก้ไขเพิ่มเติม

ยกเลิก

๒. หลักการและเหตุผล

๒.๑ หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้
ความรุนแรง

๒.๒ เหตุผล

ผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่เกี่ยวข้องกับการใช้ความรุนแรง เช่น การฆาตกรรม การข่มขืน
กระทำชำเรา การกระทำความผิดทางเพศกับเด็ก การทำร้ายจนเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย การทำร้าย
ร่างกายสาหัส เมื่อได้รับโทษจำคุกจนพ้นโทษแล้ว จะได้รับการปล่อยตัวสู่สังคมโดยอิสระ บางรายอาจจะยัง
ไม่มีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ผู้กระทำความผิดเหล่านี้ส่วนหนึ่งยังมีความเสี่ยงที่จะไปกระทำความผิด
อุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรงซ้ำ ในรูปแบบเดียวกัน หรือรูปแบบใกล้เคียงกัน แม้จะมีการติดตามจาก
เจ้าพนักงานตำรวจ หรือฝ่ายปกครองบ้าง แต่ก็ไม่มีสภาพบังคับเป็นกฎหมาย และไม่มีประสิทธิผลในการ
ป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ ประเทศไทยยังขาดกฎหมายเพื่อป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำ
ความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการกำหนดให้มีการคุมประพฤติภายหลังพ้นโทษ
หรือการคุมขังภายหลังการพ้นโทษ จึงสมควรที่จะมีกฎหมายเฉพาะที่กำหนดมาตรการป้องกันการกระทำ
ความผิดซ้ำของผู้กระทำผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรงเพื่อป้องกันสังคมและผู้เสียหายจากการกระทำ
ความผิดอุกฉกรรจ์ที่อาจเกิดขึ้นอีก เพื่อส่งเสริมการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง
โดยคำนึงถึงเสรีภาพของผู้ต้องคำสั่งดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๓. ผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติ

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ประชาชนเข้าชื่อเสนอกฎหมาย

นางสาวพัชรินทร์ ชำศิริพงษ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กับคณะ เป็นผู้เสนอ

ส่วนที่ ๒ การรับฟังความคิดเห็นและสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น

๑. ข้อมูลประกอบการรับฟังความคิดเห็น

ผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่เกี่ยวข้องกับการใช้ความรุนแรง เช่น การฆาตกรรม การข่มขืน กระทำชำเรา การกระทำความผิดทางเพศกับเด็ก การทำร้ายจนเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย การทำร้ายร่างกายสาหัส เมื่อได้รับโทษจำคุกจนพ้นโทษแล้ว จะได้รับการปล่อยตัวสู่สังคมโดยอิสระ บางรายอาจจะยังไม่มี การปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ผู้กระทำความผิดเหล่านี้ส่วนหนึ่งยังมีความเสี่ยงที่จะไปกระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรงซ้ำ ในรูปแบบเดียวกัน หรือรูปแบบใกล้เคียงกัน แม้จะมีการติดตามจากเจ้าพนักงานตำรวจ หรือฝ่ายปกครองบ้าง แต่ก็ไม่มีสภาพบังคับเป็นกฎหมาย และไม่มีประสิทธิผลในการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ ประเทศไทยยังขาดกฎหมายเพื่อป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการกำหนดให้มีการคุมประพฤติภายหลังพ้นโทษ หรือการคุมขังภายหลังการพ้นโทษ จึงสมควรที่จะมีกฎหมายเฉพาะที่กำหนดมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรงเพื่อป้องกันสังคมและผู้เสียหายจากการกระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่อาจเกิดขึ้นอีก เพื่อส่งเสริมการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง โดยคำนึงถึงเสรีภาพของผู้ต้องคำสั่งดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่างพระราชบัญญัติป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. มีทั้งหมด ๔๗ มาตรา แบ่งเป็น ๗ หมวด ดังต่อไปนี้

๑. พระราชบัญญัตินี้มีชื่อว่า พระราชบัญญัติป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. (ร่างมาตรา ๑)

๒. วันใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา (ร่างมาตรา ๒)

๓. การกำหนดบทนิยามในพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๓)

๔. การกำหนดให้มีผู้รักษาการ และอำนาจในการออกกฎหมายลำดับรองเพื่อปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๔)

๕. หมวด ๑ คณะกรรมการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ (ร่างมาตรา ๕ - ร่างมาตรา ๑๒)

๖. หมวด ๒ มาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดเฉพาะราย (ร่างมาตรา ๑๓ - ร่างมาตรา ๓๘)

๗. หมวด ๓ การคุมประพฤติภายหลังพ้นโทษ (ร่างมาตรา ๑๙ - ร่างมาตรา ๒๙)

๘. หมวด ๔ การคุมขังภายหลังพ้นโทษ (ร่างมาตรา ๓๐ - ร่างมาตรา ๓๙)

๙. หมวด ๕ การคุมขังฉุกเฉิน (ร่างมาตรา ๔๐ - ร่างมาตรา ๔๓)

๑๐. หมวด ๖ การปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลยที่มีประวัติเป็นผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง (ร่างมาตรา ๔๔ - ร่างมาตรา ๔๖)

๑๑. หมวด ๗ การอุทธรณ์ (ร่างมาตรา ๔๗)

สาระสำคัญ

๑. การกำหนดบทนิยาม (ร่างมาตรา ๓) โดยมีการกำหนดความหมายของความผิดออกจากรัจที่ใช้ ความรุนแรง ผู้กระทำความผิดออกจากรัจที่ใช้ความรุนแรง การคุมประพฤติภายหลังพ้นโทษ มาตรการแก้ไข ฟันฟูผู้กระทำความผิดเฉพาะราย มาตรการทางการแพทย์เพื่อป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ การคุมขัง ภายหลังพ้นโทษ คำสั่งคุมขังฉุกเฉิน การสืบเสาะและพินิจ การคุมความประพฤติ ผู้ถูกคุมประพฤติ เป็นต้น

๒. การกำหนดให้มีผู้รักษาการ และอำนาจในการออกกฎหมายลำดับรองเพื่อปฏิบัติตาม พระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๔)

๓. การกำหนดให้มีคณะกรรมการป้องกันการกระทำผิดซ้ำ กำหนดคุณสมบัติและไม่มีลักษณะ ต้องห้าม วาระการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ กำหนดอำนาจหน้าที่ ของคณะกรรมการ การนำบทบัญญัติว่าด้วยคณะกรรมการที่มีอำนาจดำเนินการพิจารณาทางปกครอง ตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้บังคับ การแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ และ กำหนดให้คณะกรรมการได้รับเบี้ยประชุม เป็นต้น (ร่างมาตรา ๕ - ร่างมาตรา ๑๒)

๔. มาตรการแก้ไขฟันฟูผู้กระทำความผิดเฉพาะราย โดยมีการกำหนด การทำรายงานและ ความเห็นให้ศาลเพื่อประกอบการพิจารณาพิพากษา ในคดีที่จำเลยถูกฟ้องในข้อหาความผิดออกจากรัจที่ใช้ ความรุนแรง ก่อนมีคำพิพากษา ให้ศาลสั่งให้พนักงานคุมประพฤติดำเนินการสืบเสาะและพินิจ (ร่างมาตรา ๑๓) การกำหนดให้ศาลอาจรับฟังรายงานและความเห็นของพนักงานคุมประพฤติ (ร่างมาตรา ๑๔) คำสั่งให้ใช้ มาตรการฟันฟูผู้กระทำความผิดเฉพาะราย (ร่างมาตรา ๑๕) คำสั่งให้ใช้มาตรการแก้ไขฟันฟูผู้กระทำ ความผิดเฉพาะราย (ร่างมาตรา ๑๖) มาตรการทางการแพทย์เพื่อป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ (ร่างมาตรา ๑๗) การดำเนินการตามคำสั่งให้ใช้มาตรการแก้ไขฟันฟูผู้กระทำความผิดเฉพาะราย (ร่างมาตรา ๑๘)

๕. การคุมประพฤติภายหลังพ้นโทษ โดยมีการกำหนด ก่อนการปล่อยตัวนักโทษเด็ดขาดที่เป็น ผู้กระทำความผิดออกจากรัจที่ใช้ความรุนแรง (ร่างมาตรา ๑๙) เมื่อได้รับแจ้งรายชื่อนักโทษเด็ดขาดที่เป็น ผู้กระทำความผิดออกจากรัจที่ใช้ความรุนแรง (ร่างมาตรา ๒๐) คำร้องต่อศาลเพื่อขอให้ศาลมีการ คุมประพฤติภายหลังพ้นโทษ (ร่างมาตรา ๒๑) การกระทำความผิดออกจากรัจที่ใช้ความรุนแรงภายหลัง พ้นโทษ (ร่างมาตรา ๒๒) คำสั่งคุมประพฤติภายหลังพ้นโทษ (ร่างมาตรา ๒๓) ผลของคำสั่งการคุมประพฤติ (ร่างมาตรา ๒๔) การปฏิบัติงานของพนักงานคุมประพฤติและอาสาสมัครคุมประพฤติ และการคุมประพฤติ (ร่างมาตรา ๒๕) กรณีที่พ้นระยะเวลาคุมประพฤติภายหลังพ้นโทษที่ศาลกำหนด (ร่างมาตรา ๒๖) กรณีที่ ผู้ถูกคุมความประพฤติไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดโดยคำสั่งศาล (ร่างมาตรา ๒๗) การแก้ไขเพิ่มเติมหรือ ยกเลิกเงื่อนไขคุมประพฤติ (ร่างมาตรา ๒๘) จัดทำรายงานการคุมประพฤติภายหลังพ้นโทษ (ร่างมาตรา ๒๙)

๖. การคุมขังภายหลังพ้นโทษ โดยมีการกำหนด การคุมขังผู้กระทำความผิดออกจากรัจที่ใช้ความ รุนแรง (ร่างมาตรา ๓๐) ความจำเป็นที่จะต้องคุมขังผู้ถูกคุมประพฤติเพื่อป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ (ร่างมาตรา ๓๑) การยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อขอให้ศาลสั่งคุมขังภายหลังพ้นโทษกับผู้กระทำความผิดออกจากรัจ ที่ใช้ความรุนแรง (ร่างมาตรา ๓๒) ความเป็นไปได้อย่างสูงที่ผู้ถูกร้องจะไปกระทำความผิดออกจากรัจที่ใช้ ความรุนแรงภายหลังพ้นโทษ (ร่างมาตรา ๓๓) คำสั่งคุมขังภายหลังพ้นโทษให้เริ่มมีผลทันทีที่ศาลมีคำสั่ง (ร่างมาตรา ๓๔) เมื่อศาลมีคำสั่งคุมขังภายหลังพ้นโทษ ให้คำสั่งคุมประพฤติภายหลังพ้นโทษสิ้นผล (ร่างมาตรา ๓๕) การจัดทำรายงานการคุมขังภายหลังพ้นโทษสำหรับผู้ถูกคุมขังแต่ละราย (ร่างมาตรา ๓๖)

นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาใช้ (ร่างมาตรา ๓๗) คำสั่งคุมขังภายหลังพ้นโทษเป็นคำสั่งที่ผิดหลง (ร่างมาตรา ๓๘) อำนาจพนักงานอัยการในการขอและอำนาจศาลในการพิพากษากักกัน (ร่างมาตรา ๓๙)

๗. การคุมขังฉุกเฉิน โดยมีการกำหนด การร้องขอต่อศาลเพื่อออกคำสั่งฉุกเฉิน (ร่างมาตรา ๔๐) ให้ศาลไต่สวนรายงานของพนักงานคุมประพฤติในทันที โดยไม่จำเป็นต้องนำตัวผู้ถูกคุมประพฤติมาศาล (ร่างมาตรา ๔๑) คำสั่งฉุกเฉินให้เริ่มมีผลทันทีที่ศาลมีคำสั่ง (ร่างมาตรา ๔๒) ทำสำนวนเสนอแก้ไขเงื่อนไขคุมประพฤติที่ศาลสั่งหรือทำสำนวนเสนอให้มีการคุมขังภายหลังพ้นโทษ (ร่างมาตรา ๔๓)

๘. การปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลยที่มีประวัติเป็นผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง โดยมีการกำหนด การพิจารณาปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลยที่มีประวัติเป็นผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง (ร่างมาตรา ๔๔) หากศาลปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลยในมาตรา ๔๐ ให้ศาลสั่งเงื่อนไขคุมประพฤติ (ร่างมาตรา ๔๕) ผู้ต้องหาหรือจำเลยฝ่าฝืนเงื่อนไขที่ศาลกำหนด (ร่างมาตรา ๔๖)

๙. การอุทธรณ์ โดยมีการกำหนด ให้อุทธรณ์ได้ตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ร่างมาตรา ๔๗)

๒. ผู้เกี่ยวข้องที่ได้รับหรืออาจได้รับผลกระทบจากร่างพระราชบัญญัติ

๑. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม
๒. ปลัดกระทรวงยุติธรรม
๓. ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
๔. ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
๕. เจ้ากรมพระธรรมนูญ
๖. อธิบดีกรมการจัดหางาน
๗. อธิบดีกรมการปกครอง
๘. อธิบดีกรมการแพทย์
๙. อธิบดีกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน
๑๐. อธิบดีกรมราชทัณฑ์
๑๑. อธิบดีกรมสุขภาพจิต
๑๒. ผู้อำนวยการสำนักงานกิจการยุติธรรม
๑๓. ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ
๑๔. เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม
๑๕. อัยการสูงสุด
๑๖. นายกสภานายความ
๑๗. ประชาชน

๓. ประเด็นการรับฟังความคิดเห็น

๑. ท่านเห็นด้วยกับการกำหนดให้มีคณะกรรมการป้องกันการกระทำผิดซ้ำ หรือไม่ อย่างไร (ร่างมาตรา ๕ – ร่างมาตรา ๑๒)

๒. ท่านเห็นด้วยกับมาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดเฉพาะราย หรือไม่ อย่างไร (ร่างมาตรา ๑๓ – ร่างมาตรา ๑๘)

๓. ท่านเห็นด้วยกับการคุมประพฤติภายหลังพ้นโทษ หรือไม่ อย่างไร (ร่างมาตรา ๑๙ – ร่างมาตรา ๒๙)

๔. ท่านเห็นด้วยกับการคุมขังภายหลังพ้นโทษ หรือไม่ อย่างไร (ร่างมาตรา ๓๐ – ร่างมาตรา ๓๙)

๕. ท่านเห็นด้วยกับการคุมขังฉุกเฉิน หรือไม่ อย่างไร (ร่างมาตรา ๔๐ – ร่างมาตรา ๔๓)

๖. ท่านเห็นด้วยกับการปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลยที่มีประวัติเป็นผู้กระทำความผิด อุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง (ร่างมาตรา ๔๔ – ร่างมาตรา ๔๖)

๗. ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ (ถ้ามี)

๔. ระยะเวลาและวิธีการการรับฟังความคิดเห็น

๔.๑ ระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็น

ตั้งแต่วันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๖๔ ถึงวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๔ รวมระยะเวลา จำนวน ๕๘ วัน นับจากวันขึ้นเว็บไซต์ ถึงวันปิดการรับฟังความคิดเห็น

๔.๒ วิธีการรับฟังความคิดเห็น

(๑) ผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th

(๒) ส่งประเด็นไปรับฟังผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง ประกอบด้วย

๑. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม
๒. ปลัดกระทรวงยุติธรรม
๓. ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
๔. ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
๕. เจ้ากรมพระธรรมนูญ
๖. อธิบดีกรมการจัดหางาน
๗. อธิบดีกรมการปกครอง
๘. อธิบดีกรมการแพทย์
๙. อธิบดีกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน
๑๐. อธิบดีกรมราชทัณฑ์
๑๑. อธิบดีกรมสุขภาพจิต
๑๒. ผู้อำนวยการสำนักงานกิจการยุติธรรม
๑๓. ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ
๑๔. เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม
๑๕. อัยการสูงสุด
๑๖. นายกสภานายความ

๕. สรุปผลการรับฟังความคิดเห็น

๕.๑ ข้อมูลทั่วไปผู้ร่วมแสดงความคิดเห็น

จากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th

ไม่มีผู้ร่วมแสดงความคิดเห็น

จากการส่งประเด็นไปรับฟังผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง

ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ ที่ได้แสดงความคิดเห็น

จำนวน ๙ ราย ได้แก่

๑. ปลัดกระทรวงยุติธรรม
๒. อธิบดีกรมการจัดหางาน
๓. อธิบดีกรมการปกครอง
๔. อธิบดีกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน
๕. อธิบดีกรมราชทัณฑ์
๖. ผู้อำนวยการสำนักงานกิจการยุติธรรม
๗. ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ
๘. เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม
๙. อัยการสูงสุด

๕.๒ ผลการรับฟังความคิดเห็น

ผลการรับฟังจากการส่งประเด็นไปรับฟังผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง สรุปได้เป็นรายประเด็นดังนี้

**๕.๒.๑ ท่านเห็นด้วยกับการกำหนดให้มีคณะกรรมการป้องกันการกระทำผิดซ้ำ หรือไม่
อย่างไร (ร่างมาตรา ๕ – ร่างมาตรา ๑๒)**

เห็นด้วย

๑) เห็นด้วยกับการกำหนดให้มีคณะกรรมการป้องกันการกระทำผิดซ้ำ ประกอบด้วยผู้แทนจากหน่วยงานรัฐ และผู้ทรงคุณวุฒิในด้านต่าง ๆ เพื่อกำหนดนโยบายและทิศทางการป้องกันการกระทำผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดออกจากรรชที่ใช้ความรุนแรง เป็นการวางกรอบแนวทางในการปฏิบัติและมาตรการที่ชัดเจนเหมาะสมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งรวมถึงหน่วยงานในสังกัดกระทรวงมหาดไทย ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการตามนโยบายในพื้นที่สำเร็จเห็นผลเป็นรูปธรรมชัดเจน เห็นควรให้กระทรวงมหาดไทยร่วมเป็นกรรมการในคณะนี้ *กรมการปกครอง*

๒) เห็นด้วยกับการกำหนดให้มีคณะกรรมการป้องกันการกระทำผิดซ้ำ *กรมราชทัณฑ์*

๓) เห็นด้วย เนื่องจากร่างพระราชบัญญัติฯ ได้จัดตั้งคณะกรรมการป้องกันการกระทำผิดซ้ำ การดำเนินการป้องกันการกระทำผิดซ้ำมีความจำเป็นต้องใช้กลไกความร่วมมือระหว่างส่วนราชการที่เกี่ยวข้องหลายส่วน ทั้งกระทรวงยุติธรรม กรมราชทัณฑ์ กรมคุมประพฤติ เจ้าพนักงานตำรวจ พนักงานอัยการ และศาล โดยคณะกรรมการป้องกันการกระทำผิดซ้ำจะเป็นคณะกรรมการที่ดำเนินการด้านนโยบายและประสานความร่วมมือระหว่างส่วนราชการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อดำเนินการตามมาตรการป้องกันการกระทำผิดซ้ำ การขาดคณะกรรมการที่เป็นองค์กรเชิงนโยบายและประสานความร่วมมืออาจจะทำให้ภารกิจในการป้องกันการกระทำผิดซ้ำไม่อาจบรรลุวัตถุประสงค์ได้ การมีคณะกรรมการป้องกันการกระทำผิดซ้ำจึงเป็นสิ่งจำเป็น และน่าจะไม่ได้ขัดหรือแย้งกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๗ วรรคสาม ที่เปิดให้มีคณะกรรมการได้เท่าที่จำเป็น *สำนักงานกิจการยุติธรรม*

**๕.๒.๒ ท่านเห็นด้วยกับมาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดเฉพาะราย หรือไม่
อย่างไร (ร่างมาตรา ๑๓ – ร่างมาตรา ๑๘)**

เห็นด้วย

๑) เห็นด้วยกับมาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดเฉพาะรายซึ่งเป็นกระบวนการที่ให้ผู้กระทำความผิดได้มีโอกาสในการแก้ไขปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเพื่อเตรียมความพร้อมในการกลับเข้าสู่สังคม *กรมการปกครอง*

๒) เห็นด้วย เพราะประเทศไทยยังขาดกฎหมายที่ป้องกันการกระทำผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดออกจากรรชที่ใช้ความรุนแรงโดยตรง การกำหนดให้มีกฎหมายที่มีผลบังคับใช้กับคนกลุ่มนี้โดยตรง อาจส่งผลให้การกระทำผิดซ้ำโดยเฉพาะกับคดีอุกฉกรรจ์ลดลง เพราะหากเป็นผู้กระทำความผิดลักษณะนี้ ศาลจะต้องกำหนดมาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดเฉพาะราย ตามมาตรา ๑๓ ระหว่างรับโทษในเรือนจำ *กรมราชทัณฑ์*

๓) เห็นด้วย เนื่องจากมาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดเฉพาะรายเป็นมาตรการที่ใช้แก้ไขบำบัดเฉพาะรายกับผู้กระทำผิดที่ไร้ความสามารถในขณะรับโทษในเรือนจำและภายหลังพ้นโทษ ทั้งนี้ ร่างพระราชบัญญัติฯ มีกระบวนการที่กำหนดให้ศาลต้องสั่งสืบเสาะและพินิจผู้กระทำผิดที่ไร้ความสามารถทุกรายก่อนที่จะมีคำพิพากษา โดยนำรายงานการสืบเสาะและพินิจมาใช้ประกอบดุลพินิจในการลงโทษให้เหมาะสมกับผู้กระทำผิดแต่ละราย ตามหลักการปรับใช้โทษให้เหมาะสมกับผู้กระทำผิดแต่ละราย และนำรายงานการสืบเสาะและพินิจมาใช้ประกอบการตัดสินใจว่าศาลสมควรสั่งให้ผู้กระทำผิดที่ไร้ความสามารถต้องเข้าสู่มาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดเป็นการเฉพาะรายหรือไม่ ในกรณีที่ศาลเห็นว่าจำเป็นต้องใช้การแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดเฉพาะราย ให้ศาลสั่งให้ใช้มาตรการดังกล่าวกับผู้กระทำผิดในระหว่างที่รับโทษในเรือนจำ ซึ่งมาตรการแก้ไขฟื้นฟูจะถูกกำหนดไว้ในกฎกระทรวงซึ่งรวมทั้งมาตรการทางการแพทย์เพื่อป้องกันการกระทำผิดซ้ำ ทั้งนี้ การใช้ยา หรือการให้สารเคมีจะต้องได้รับความยินยอมจากผู้กระทำผิด โดยผลของการดำเนินมาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดเฉพาะรายจะถูกนำมาเป็นปัจจัยในการพักการลงโทษ การลดวันต้องโทษ รวมทั้งการได้รับประโยชน์ในการปล่อยตัวก่อนครบกำหนดตามคำพิพากษา และกรมราชทัณฑ์จะส่งรายงานผลการแก้ไขฟื้นฟูเฉพาะรายให้กับกรมคุมประพฤติเมื่อมีการปล่อยตัว เพื่อให้กรมคุมประพฤตินำข้อมูลไปพิจารณาว่าสมควรจะขอให้มีการคุมประพฤติภายหลังพ้นโทษหรือการคุมขังภายหลังพ้นโทษหรือไม่ต่อไป *สำนักงานกิจการยุติธรรม*

๕.๒.๓ ท่านเห็นด้วยกับการคุมประพฤติภายหลังพ้นโทษ หรือไม่ อย่างไร (ร่างมาตรา ๑๙ - ร่างมาตรา ๒๙)

เห็นด้วย

๑) เห็นด้วยกับการติดตามเฝ้าระวังภายหลังพ้นโทษ ซึ่งมีความจำเป็นเพื่อเป็นการสร้างความปลอดภัยแก่ประชาชนและสังคมจากผู้พ้นโทษกลุ่มดังกล่าว เนื่องจากมีความเสี่ยงสูงที่จะไปกระทำผิดซ้ำในรูปแบบเดียวกันหรือรูปแบบใกล้เคียงกัน เพื่อแก้ไขปัญหาการกระทำผิดซ้ำในความผิดอุกฉกรรจ์ที่ไร้ความสามารถ *กรมการปกครอง*

๒) เห็นด้วย เพราะเป็นการสอดส่องดูแล ป้องกันการกระทำผิดซ้ำในคดีอุกฉกรรจ์ที่อาจเกิดขึ้นภายหลังพ้นโทษ เป็นการสร้างความปลอดภัยให้กับสังคม โดยให้ศาลเป็นผู้พิจารณาให้มีคำสั่งเฝ้าระวังภายหลังพ้นโทษ *กรมราชทัณฑ์*

๓) เห็นด้วย เนื่องจากหากพิจารณาตามร่างพระราชบัญญัติฯ พบว่า การคุมประพฤติภายหลังพ้นโทษมิใช่การลงโทษ ผู้กระทำผิดซ้ำ แต่เป็นมาตรการป้องกันสังคมมิให้เกิดความเสียหายหรือความไม่ปลอดภัยจากการกระทำผิดซ้ำและยังเป็นการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดอีกทางหนึ่งด้วย โดยศาลจะพิจารณาถึงความเสี่ยงในการกระทำผิดซ้ำ ความเสียหายที่อาจเกิดจากการก่ออาชญากรรมหรือการกระทำผิดซ้ำ และลักษณะส่วนตัวของผู้กระทำแต่ละราย มากกว่าจะไปพิจารณาถึงการกระทำผิดในอดีตที่ทำให้ผู้กระทำต้องโทษจำคุก ซึ่งหากศาลเห็นว่ามีความเป็นไปได้อย่างสูงที่ผู้ถูกร้องจะไปกระทำผิดอุกฉกรรจ์ที่ไร้ความสามารถซ้ำ ศาลจะมีคำสั่งคุมประพฤติภายหลังพ้นโทษ โดยมีเงื่อนไข เช่น ห้ามกระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ไร้ความสามารถ ให้พักอาศัยในสถานที่ที่ศาลกำหนดหรือในสถานบำบัด ให้เข้ารับการบำบัดฟื้นฟูแก้ไข ให้ใส่อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว เป็นต้น

โดยพนักงานคุมประพฤติและอาสาสมัครคุมประพฤติจะดำเนินการคุมประพฤติภายหลังพ้นโทษต่อผู้กระทำ ความผิดออกจากรรจที่ใช้ความรุนแรงตามเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนด และมีการตรวจสอบเงื่อนไขคุมประพฤติ ภายหลังพ้นโทษโดยศาลทุก ๓ ปี ทั้งนี้ เมื่อครบกำหนดระยะเวลาคุมประพฤติภายหลังพ้นโทษ หากผู้ถูกคุม ความประพฤติปฏิบัติตามเงื่อนไขจะพ้นจากการถูกคุมประพฤติภายหลังพ้นโทษ แต่หากปฏิบัติผิดเงื่อนไข พนักงานคุมประพฤติอาจดำเนินการแก้ไขคำสั่งคุมประพฤติภายหลังพ้นโทษ หรืออาจขอให้ศาลมีคำสั่ง คุมขังผู้ถูกคุมความประพฤติแทนได้ *สำนักงานกิจการยุติธรรม*

๕.๒.๔ ท่านเห็นด้วยกับการคุมขังภายหลังพ้นโทษ หรือไม่ อย่างไร (ร่างมาตรา ๓๐ - ร่างมาตรา ๓๙)

เห็นด้วย

๑) เห็นด้วยกับการคุมขังภายหลังพ้นโทษซึ่งเป็นมาตรการใหม่สำหรับประเทศไทย เพื่อป้องกันมิให้ผู้พ้นโทษที่ถูกคุมความประพฤติภายหลังพ้นโทษซึ่งมีความเสี่ยงไปกระทำความผิดซ้ำอีก ตามคำขอของพนักงานคุมประพฤติซึ่งเล็งเห็นพฤติการณ์ของผู้ถูกคุมประพฤติ ทั้งนี้มีข้อสังเกตว่า ผู้พ้นโทษ แม้ได้เคยกระทำความผิดออกจากรรจที่ใช้ความรุนแรงแต่ก็เป็นบุคคลที่ได้รับโทษตามคำพิพากษาครบถ้วนแล้ว ไม่ได้อยู่ในฐานะนักโทษ มาตรการคุมขังนี้อาจเกิดข้อขัดแย้งกับกฎหมายรัฐธรรมนูญและละเมิดต่อปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนซึ่งประเทศไทยเป็นภาคี จึงควรกำหนดขั้นตอนและแนวทางในการปฏิบัติการคุม ขังภายหลังพ้นโทษให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น *กรมการปกครอง*

๒) ประเด็นการคุมขังภายหลังพ้นโทษ (ร่างมาตรา ๓ - ร่างมาตรา ๓๙) เห็นด้วย เนื่องจากการ คุมขังภายหลังพ้นโทษ (detention order) เป็นการคุมขังเพื่อความปลอดภัยของสังคม (security detention) มีลักษณะเป็นมาตรการจำกัดสิทธิเสรีภาพประชาชนที่ไม่ได้ทำขึ้นเพื่อการดำเนิน คดีอาญา แต่เป็นมาตรการที่คุมขังเพื่อป้องกันสังคม จึงสามารถทำได้โดยไม่ขัดกับหลักสิทธิมนุษยชนตาม ความเห็นของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ (Human Rights Committee, General Comment no.๓๕ para.๑๕) ภายใต้เงื่อนไขที่ว่าต้องเป็นมาตรการสุดท้าย ด้วยระยะเวลาที่จำเป็น มีการ คุ้มครองสิทธิผู้ถูกคุมขังอย่างเหมาะสม มีการตรวจสอบการคุมขังโดยศาล และให้สิทธิในการมีทนายความ ทั้งนี้ แม้ประเทศไทยจะมีความผูกพันในเรื่องสิทธิมนุษยชนตามพันธกรณีระหว่างประเทศหลายฉบับ แต่ที่ เกี่ยวข้องโดยตรงกับกระบวนการยุติธรรมทางอาญา คือ กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิ ทางการเมือง (International Covenant on Civil and Political Rights - ICCPR) ดังนั้น การดำเนินการ ป้องกันการกระทำความผิดซ้ำจึงต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชนตาม ICCPR ด้วย อย่างไรก็ดี จากหลักการดังกล่าว ร่างพระราชบัญญัติฯ ได้ยกเว้นให้สอดคล้องกับความเห็นของ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติในทุกกรณี กล่าวคือ การคุมขังภายหลังพ้นโทษเป็น มาตรการสุดท้ายด้วยระยะเวลาที่จำเป็น มีการคุ้มครองสิทธิผู้ถูกคุมขังอย่างเหมาะสมตามที่กำหนด ใน ICCPR, Article ๙ กำหนดให้มีการร้องขอให้ปล่อยตัวจากการคุมขังที่มีขอบ ให้มีการเยียวยาผู้ถูกคุมขัง โดยมิชอบ มีการตรวจสอบการคุมขังโดยศาลทุก ๑ ปี และให้สิทธิในการมีทนายความ *สำนักงานกิจการ ยุติธรรม*

๕.๒.๕ ท่านเห็นด้วยกับการคุมขังฉุกเฉิน หรือไม่ อย่างไร (ร่างมาตรา ๔๐ – ร่างมาตรา ๔๓) เห็นด้วย

๑) เห็นด้วยกับการคุมขังฉุกเฉินซึ่งพนักงานคุมประพฤติสามารถร้องขอต่อศาลเพื่อออกคำสั่งฉุกเฉินเมื่อผู้ถูกคุมประพฤติภายหลังพ้นโทษแสดงพฤติการณ์ใกล้ที่จะกระทำความผิดออกจรรยาที่ใช้ความรุนแรงและไม่มีมาตรการอื่นใดที่จะยับยั้งได้ เป็นการสร้างความปลอดภัยให้แก่ประชาชนและสังคมได้อย่างทันท่วงทีลดขั้นตอนการปฏิบัติ สอดคล้องกับหลักการและเหตุผลของร่างพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าว *กรมการปกครอง*

๒) เห็นด้วย เนื่องจากการคุมขังฉุกเฉินมีหลักคิดเดียวกับการคุมประพฤติภายหลังพ้นโทษ และการคุมขังภายหลังพ้นโทษ เพื่อใช้เป็นมาตรการป้องกันสังคมมิให้เกิดความเสียหายหรือความไม่ปลอดภัยจากการกระทำความผิดซ้ำ และเป็นการยับยั้งการก่อเหตุอาชญากรรมหรือการกระทำความผิดซ้ำให้ทันเวลาเมื่อมีความเสี่ยงสูงจากผู้พ้นโทษ ทั้งนี้ กระบวนการตามร่างพระราชบัญญัติฯ กำหนดไว้ว่าในระหว่างถูกคุมประพฤติภายหลังพ้นโทษ หากปรากฏว่าผู้ถูกคุมประพฤติภายหลังพ้นโทษแสดงพฤติการณ์ใกล้ที่จะกระทำความผิดออกจรรยาที่ใช้ความรุนแรง (imminent risk of committing a serious sex offence or a violence offence) และไม่มีมาตรการอื่นใดที่ยับยั้งได้ ให้ศาลออกคำสั่งคุมขังฉุกเฉินได้ไม่เกิน ๗ วัน ตามคำขอของพนักงานคุมประพฤติ และระหว่างถูกคุมขังฉุกเฉินให้ดำเนินการขอแก้ไขเงื่อนไขคุมประพฤติ หรือดำเนินการขอให้มีการคุมขังภายหลังพ้นโทษต่อไป เพื่อป้องกันมิให้เกิดการกระทำความผิดซ้ำ *สำนักงานกิจการยุติธรรม*

๕.๒.๖ ท่านเห็นด้วยกับการปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลยที่มีประวัติเป็นผู้กระทำความผิดออกจรรยาที่ใช้ความรุนแรง (ร่างมาตรา ๔๔ – ร่างมาตรา ๔๖)

เห็นด้วย

๑) เห็นด้วยกับการปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลยที่มีประวัติเป็นผู้กระทำความผิดออกจรรยาที่ใช้ความรุนแรง ซึ่งก่อนมีการปล่อยตัวชั่วคราวให้ศาลพิจารณารายงานการสืบเสาะและพินิจ รายงานผล การแก้ไขฟื้นฟู และสำนวนการคุมประพฤติภายหลังพ้นโทษ ซึ่งเป็นสิทธิของผู้ต้องหาหรือจำเลยที่จะได้รับการพิจารณาปล่อยตัวชั่วคราวแม้จะได้เคยกระทำความผิดที่มีโทษทางอาญาสูง อีกทั้งยังเป็นการลดความแออัดของเรือนจำและทัณฑสถานซึ่งสามารถลดภาระค่าใช้จ่ายของรัฐในการดูแลผู้ต้องขัง ทั้งนี้มีข้อสังเกตว่าควรมีขั้นตอนการพิจารณาปล่อยตัวชั่วคราวอย่างชัดเจน เนื่องจากผู้ต้องหาหรือจำเลยมีประวัติเป็นผู้กระทำความผิดออกจรรยาที่ใช้ความรุนแรง *กรมการปกครอง*

๒) เห็นด้วยกับการปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลยที่มีประวัติเป็นผู้กระทำความผิดออกจรรยาที่ใช้ความรุนแรง *กรมราชทัณฑ์*

๓) เห็นด้วย เนื่องจากในการพิจารณาปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลยที่มีประวัติเป็นผู้กระทำความผิดออกจรรยาที่ใช้ความรุนแรงนั้น ควรที่จะได้รับการพิจารณาที่ละเอียดรอบคอบ และใช้ดุลพินิจที่เหมาะสมกับความเสี่ยงในการกลับมากระทำผิดซ้ำที่รุนแรงไว้ด้วย โดยผู้ต้องหาหรือจำเลยคนใดมีประวัติที่เคยเป็นผู้กระทำความผิดออกจรรยาที่ใช้ความรุนแรง ให้ศาลพิจารณารายงานการสืบเสาะและพินิจรายงานผลการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดเฉพาะราย และสำนวนคุมประพฤติภายหลังพ้นโทษ ก่อนที่จะมีคำสั่งปล่อยชั่วคราว หากศาลสั่งปล่อยชั่วคราว ให้ศาลนำเงื่อนไขคุมประพฤติภายหลังพ้นโทษ

และกระบวนการคุมประพฤติตามร่างพระราชบัญญัตินี้ไปบังคับใช้กับผู้ต้องหาหรือจำเลยด้วย และหากผู้ต้องหาหรือจำเลยฝ่าฝืนเงื่อนไขคุมประพฤติให้คุมขังได้ทันทีโดยถือว่าเป็นภัยอันตรายหรือความเสียหายที่จะเกิดจากการปล่อยชั่วคราวตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๐๘ (๖) **สำนักงานกิจการยุติธรรม**

๕.๒.๗ ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ (ถ้ามี)

๑) การติดตามเฝ้าระวังภายหลังพ้นโทษ มีข้อสังเกตว่า คำว่า “คุมประพฤติ” นั้น เป็นกระบวนการติดตามผู้ที่ได้รับการปล่อยตัวชั่วคราวซึ่งยังคงอยู่ในกระบวนการยุติธรรม แต่ผู้พ้นโทษนั้น ได้รับโทษตามคำพิพากษาครบถ้วนและได้พ้นจากกระบวนการยุติธรรมแล้ว จึงเห็นว่าควรพิจารณาใช้ถ้อยคำอื่น **กรมการปกครอง**

๒) สลิตี ๕ อันดับประเภทคดีที่มีอัตราการกระทำความผิดซ้ำของผู้ต้องขังที่ได้รับการปล่อยตัวในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ (โดยกรมราชทัณฑ์ ณ วันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๖๔) ได้แก่ อันดับที่ ๑ ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด อันดับที่ ๒ ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน อันดับที่ ๓ ความผิดอื่น ๆ อันดับที่ ๔ ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย อันดับที่ ๕ ความผิดเกี่ยวกับเพศ ซึ่งจากสถิติข้างต้นจะเห็นได้ว่า ผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินมีอัตราการกระทำความผิดซ้ำที่สูงเป็นอันดับที่ ๒ จึงเห็นควรพิจารณาเพิ่มเติมบางฐานความผิดตามประมวลกฎหมายอาญาในพระราชบัญญัติฉบับนี้ เช่น ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินบางฐานความผิดที่มีลักษณะและพฤติการณ์ของการกระทำที่ใช้ความรุนแรงและก่อให้เกิดผลเสียหายต่อชีวิตและร่างกายได้ **กรมการปกครอง**

๓) บทนิยาม คำว่า “ความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง” ในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ มาตรา ๓ ไม่ได้รวมถึงการพยายามกระทำความผิด จึงเห็นควรกำหนดให้มีความหมายรวมถึงการพยายามกระทำความผิดด้วย เนื่องจากเป็นการกระทำที่ใกล้ชิดต่อผลสำเร็จและส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยของประชาชนและสังคมแล้ว **กรมการปกครอง**

๔) ประเด็นคณะกรรมการป้องกันการกระทำผิดซ้ำ มีข้อสังเกตว่ามีการร่างเรื่องคณะกรรมการป้องกันการกระทำผิดซ้ำในหมวด ๑ เท่านั้น ไม่มีการกล่าวเชื่อมโยงเรื่องคณะกรรมการป้องกันการกระทำผิดซ้ำในหมวดอื่นๆ ของร่างพระราชบัญญัติฯ เลย อาจทำให้ผู้ปฏิบัติงานหรือประชาชนอ่านร่างพระราชบัญญัติฯ แล้วเกิดความสงสัยว่าคณะกรรมการป้องกันการกระทำผิดซ้ำมีหน้าที่ภารกิจเกี่ยวข้องกับมาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดเฉพาะราย การคุมประพฤติภายหลังพ้นโทษ การคุมขังภายหลังพ้นโทษ การคุมขังฉุกเฉิน อย่างไร **กรมราชทัณฑ์**

๕) ข้อสังเกต ตามมาตรา ๑๖ คำสั่งให้ใช้มาตรการดังกล่าว ประกอบด้วย มาตรการทางการแพทย์เพื่อป้องกันการกระทำผิดซ้ำ ซึ่งหากมีการใช้ยา หรือการให้สารเคมี จะต้องได้รับความยินยอมจากผู้กระทำความผิดตามมาตรา ๑๗ วรรคสอง มีข้อสังเกตว่ามาตรการทางการแพทย์เป็นมาตรการที่รุกรานสิทธิเสรีภาพในร่างกายของผู้กระทำความผิดเกินไปหรือไม่ อีกทั้ง ผู้กระทำความผิดที่ถูกคุมขังอยู่ในเรือนจำอาจไม่สามารถให้ความยินยอมตามเจตจำนงของตนได้เต็มที่เพราะอยู่ในสถานภาพที่ไม่มีอิสระ เช่นคนทั่วไป ดังนั้น เพื่อแก้ไขปัญหา เห็นควรกำหนดรายละเอียดว่า คดีใดที่ควรใช้มาตรการทางการแพทย์บ้าง และมาตรการทางการแพทย์มีอะไรบ้าง แจ้งข้อดีและข้อเสีย ความเสี่ยง เพื่อเป็นการ

รักษาสีทมิฬนุษย์ของผู้ต้องขังและในบางกรณีผู้ต้องขังที่กระทำความผิดอุกฉกรรจ์อาจเป็นผู้ป่วยจิตเวช ที่ต้องการการบำบัดรักษา ดังนั้น การนำมาตรการทางการแพทย์มาใช้ควรมีการประเมินอาการ ความเสี่ยง และปฏิบัติกับผู้ต้องขังเหมือนเป็นผู้ป่วยด้วย *กรมราชทัณฑ์*

๖) ประเด็นการคุมประพฤติภายหลังพ้นโทษ มีข้อสังเกตคือร่างมาตรา ๒๒ ใช้คำว่า “มีความเป็นไปได้อย่างสูง” ไม่มีความหมายขอบเขตที่ชัดเจน ศาลจะพิจารณาอย่างไรว่าผู้ถูกร้อง มีความเสี่ยงจะไปกระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรงภายหลังพ้นโทษ

ร่างมาตรา ๒๒ ควรแก้ไขเพื่อให้ศาลพิจารณาว่าควรมีคำสั่งเฝ้าระวังภายหลังพ้นโทษก่อนคำสั่งคุมขังตามหมวด ๔ เป็นลำดับขั้นจะดีกว่าเพราะคำสั่งคุมขังภายหลังพ้นโทษ ค่อนข้างจำกัดสิทธิเสรีภาพผู้พ้นโทษมากและประมวลกฎหมายอาญาก็มีวิธีการเพื่อความปลอดภัย คือ การกักกัน กำหนดไว้อยู่ตามมาตรา ๓๙ แห่งประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งมีลักษณะคล้ายกับการคุมขังภายหลังพ้นโทษ ตามร่างพระราชบัญญัติฯ นี้ โดยการกักกัน คือ การควบคุมผู้กระทำความผิดติดนิสัย และเพื่อฝึกหัดอาชีพ ตามมาตรา ๔๐ แห่งประมวลกฎหมายอาญา *กรมราชทัณฑ์*

๗) นิยามตามร่างมาตรา “การเฝ้าระวังภายหลังพ้นโทษ” ซึ่งอยู่ในหมวด ๓ แต่ตามนิยามกำหนดให้รวมทั้งการใช้ “มาตรการแก้ไขผู้กระทำผิดเฉพาะราย” ด้วย แต่เมื่อพิจารณาเนื้อหาของหมวด ๓ ทำให้เข้าใจว่าคำสั่งเฝ้าระวังภายหลังพ้นโทษตามร่างมาตรา ๒๓ กับมาตรการแก้ไขผู้กระทำผิดเฉพาะราย ตามหมวด ๒ เป็นกระบวนการที่แยกจากกัน เพราะมาตรการแก้ไขผู้กระทำผิดเฉพาะราย จะใช้ในเรือนจำ แต่คำสั่งเฝ้าระวังภายหลังพ้นโทษ จะใช้ภายหลังพ้นโทษ *กรมราชทัณฑ์*

๘) ประเด็นการคุมขังภายหลังพ้นโทษ และการคุมขังฉุกเฉิน มีข้อสังเกตว่า ร่างพระราชบัญญัติฯ ฉบับนี้ ในหมวด ๔ การคุมขังภายหลังพ้นโทษ และหมวด ๕ การคุมขังฉุกเฉิน ซึ่งบัญญัติให้กรมราชทัณฑ์บังคับตามคำสั่งคุมขัง มีความคล้ายคลึงกับพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการกักกันตามประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. ๒๕๑๐ ซึ่งอยู่ภายใต้ภารกิจของกรมราชทัณฑ์ ซึ่งมีการกำหนดอำนาจของอธิบดีกรมราชทัณฑ์ พนักงานเจ้าหน้าที่ และการปฏิบัติต่อผู้ถูกกักกันไว้อย่างชัดเจน แต่ร่างพระราชบัญญัติฯ ฉบับนี้ ไม่ได้กำหนดว่าหากศาลสั่งให้คุมขังภายหลังพ้นโทษหรือคุมขังฉุกเฉินแล้ว กรมราชทัณฑ์ต้องดำเนินการอย่างไรกับผู้ที่ถูกคุมขังร่างพระราชบัญญัติฯ ฉบับนี้ เพียงแต่กำหนดขั้นตอน เงื่อนไขและความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานรัฐและหน่วยงานด้านตุลาการในการออกมาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดเฉพาะราย ในการพิจารณาว่าจะเฝ้าระวังภายหลังพ้นโทษ คุมขังภายหลังพ้นโทษ หรือคุมขังฉุกเฉินหรือไม่ *กรมราชทัณฑ์*

๙) ประเด็นการปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลยที่มีประวัติเป็นผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง มีข้อสังเกตว่าเนื้อหาของหมวด ๖. ยังมีความไม่ชัดเจนว่ามุ่งบังคับใช้กับผู้ศาลสั่งคุมขังภายหลังพ้นโทษหรือไม่ คือ ต้องผ่านการถูกคุมขังภายหลังพ้นโทษภายใต้หมวด ๔ หรือการคุมขังฉุกเฉินภายใต้หมวด ๕ มาก่อนหรือไม่ ศาลจึงจะสามารถพิจารณาว่าจะปล่อยตัวชั่วคราวตามหมวด ๖ ได้ *กรมราชทัณฑ์*

๑๐) ประเด็นการอุทธรณ์ (ร่างมาตรา ๔๗) เห็นด้วย เนื่องจากเพื่อให้คำสั่งคุมประพฤติภายหลังพ้นโทษ คำสั่งคุมขังภายหลังพ้นโทษ และคำสั่งคุมขังฉุกเฉิน สามารถอุทธรณ์ต่อศาลอุทธรณ์ได้ ซึ่งเป็นกระบวนการตามแนวทางการดำเนินคดีอาญาทั่วไป *สำนักงานกิจการยุติธรรม*

๑๑) เห็นควรให้มีการกำหนดกรอบแนวทางหรือแผนในการจัดทำกฎหมายลำดับรอง รวมถึงกรอบระยะเวลา และกรอบสาระสำคัญของกฎหมายลำดับรองที่ต้องออกตามร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว และเห็นควรให้มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ร่างพระราชบัญญัติฯ อย่างทั่วถึงครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจต่อวัตถุประสงค์และเจตนารมณ์ในการออกกฎหมาย แนวทางการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง การประสานงานระหว่างหน่วยงานการสร้างเครื่องมือหรือกลไก และการบังคับใช้กฎหมายของทุกส่วนต่อไป **สำนักงานกิจการยุติธรรม**

๑๒) ร่างพระราชบัญญัติฯ มาตรา ๓ บทนิยาม คำว่า “ความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง” มิได้บัญญัติให้ชัดเจนว่ารวมถึงการพยายามกระทำความผิดนั้นด้วยหรือไม่ โดยที่การพยายามกระทำความผิด คือ การกระทำที่ผ่านพ้นขั้นเตรียมเข้าสู่การลงมือกระทำความผิด เป็นการกระทำที่ใกล้ชิดต่อผลสำเร็จ และส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยของสังคมแล้ว จึงเห็นว่าหากกำหนดให้ชัดเจนว่า “ความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง” มีความหมายรวมถึง การพยายามกระทำความผิดด้วยก็จะเป็นประโยชน์แก่การใช้กฎหมาย ทำให้สามารถนำมาตราการตามร่างพระราชบัญญัตินี้ไปใช้บังคับแก่จำเลยซึ่งต้องคำพิพากษาว่าได้พยายามกระทำความผิด อันจะช่วยระงับยับยั้งการกระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่มีความร้ายแรงที่อาจเกิดขึ้นซ้ำได้อีกทางหนึ่ง **สำนักงานศาลยุติธรรม**

๑๓) ผู้ร่างกฎหมายอาจพิจารณาเพิ่มเติมบางฐานความผิดตามประมวลกฎหมายอาญาเป็นความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรงตามบทนิยาม มาตรา ๓ ของร่างพระราชบัญญัติฯ โดยพิจารณาจากเจตนาของผู้กระทำความผิด ลักษณะ พฤติการณ์ ตลอดจนผลของการกระทำความผิดที่สอดคล้องกับการกำหนดฐานความผิดที่เป็นความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรงตามที่ผู้ร่างกฎหมายได้กำหนดไว้เบื้องต้นในร่างพระราชบัญญัติฯ เป็นต้นว่า ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์บางฐานที่มีองค์ประกอบความผิดของการทำร้ายผู้อื่นและผลของการทำร้ายนั้นเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายสาหัสหรือถึงแก่ความตาย เช่น ความผิดฐานชิงทรัพย์เป็นเหตุให้ผู้อื่นรับอันตรายสาหัส ตามมาตรา ๓๓๙ วรรคสี่ ความผิดฐานชิงทรัพย์เป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย ตามมาตรา ๓๓๙ วรรคห้า ความผิดฐานปล้นทรัพย์เป็นเหตุให้ผู้อื่นรับอันตรายสาหัส ตามมาตรา ๓๔๐ วรรคสาม และความผิดฐานปล้นทรัพย์เป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตายตามมาตรา ๓๔๐ วรรคห้า หรือความผิดเกี่ยวกับทรัพย์บางฐานที่มีลักษณะและพฤติการณ์ของการกระทำที่ใช้ความรุนแรงและอาจก่อให้เกิดผลเสียหายต่อชีวิตหรือร่างกายจากการกระทำความผิดได้ เช่น ความผิดฐานชิงทรัพย์หรือปล้นทรัพย์ที่ได้กระทำโดยมีหรือใช้อาวุธปืนหรือวัตถุระเบิด ตามมาตรา ๓๔๐ ตรี ความผิดฐานปล้นทรัพย์ที่กระทำโดยแสดงความทารุณจนเป็นเหตุให้ผู้อื่นรับอันตรายแก่กายหรือจิตใจ ใช้ปืนยิง ใช้วัตถุระเบิด หรือกระทำทรมาณ ตามมาตรา ๓๔๐ วรรคสี่ ทำนองเดียวกับการกำหนดให้ความผิดฐานทำร้ายร่างกายผู้อื่นจนเป็นเหตุให้ผู้ถูกทำร้ายได้รับอันตรายสาหัส ตามมาตรา ๒๙๗ ความผิดฐานทำร้ายจนเป็นเหตุให้ผู้ถูกทำร้ายถึงแก่ความตาย ตามมาตรา ๒๙๐ เป็นความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรงตามบทนิยามมาตรา ๓ ของร่างพระราชบัญญัติฯ เพื่อป้องกันสังคมและผู้เสียหายจากการกระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่อาจเกิดขึ้นอีกได้อย่างครอบคลุมมากขึ้นและยังสอดคล้องกับเหตุการณณ์และพฤติกรรมปัจจุบันของผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ที่มักจะกระทำความผิดซ้ำไปเรื่อย ๆ **สำนักงานศาลยุติธรรม**

๑๔) ร่างพระราชบัญญัติฯ มาตรา ๒๑ และมาตรา ๓๒ กำหนดเขตอำนาจศาลที่มีอำนาจพิจารณาคำร้องตามร่างพระราชบัญญัตินี้ไว้อย่างหลากหลาย กล่าวคือ กรณีมาตรา ๒๑ คำร้องขอให้ศาลสั่งให้มีการคุมประพฤติภายหลังพ้นโทษ ให้ยื่นต่อศาลที่มีเขตอำนาจในท้องที่เรือนจำหรือสถานที่

คุมขังของนักโทษเด็ดขาดที่เป็นผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง กรณีมาตรา ๓๒ คำร้องขอให้ศาลสั่งคุมขังภายหลังพ้นโทษ ในกรณีที่เป็นคำขอรวมกันกับคำสั่งการคุมประพฤติภายหลังพ้นโทษ ให้ยื่นต่อศาลที่มีเขตอำนาจ ตามมาตรา ๒๑ ในกรณีที่ยื่นเป็นคำขอภายหลังการนั้น ให้ยื่นต่อศาลในท้องที่ที่ผู้ถูกคุมความประพฤติภูมิลำเนานั้น ศาลที่ทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับคดีเป็นอย่างดีคือศาลที่พิจารณาพิพากษาคดีนั้น ๆ ซึ่งสำนวนความตลอดจนพยานหลักฐานต่าง ๆ ได้ถูกเก็บรักษาไว้ กำหนดให้ศาลที่พิจารณาพิพากษาคดีมีอำนาจพิจารณาคำร้องตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย จึงน่าจะเป็นประโยชน์แก่ผู้พ้นโทษ และการพิจารณาคำร้องมากกว่า ทั้งในกรณีที่กำหนดให้ยื่นต่อศาลในท้องที่ที่ผู้ถูกคุมความประพฤติภูมิลำเนา มักปรากฏอุปสรรคอยู่เสมอโดยเฉพาะในกรณีที่บุคคลมีภูมิลำเนาไม่แน่นอน **สำนักงานศาลยุติธรรม**

๑๕) ร่างพระราชบัญญัติฯ หมวด ๔ การคุมขังภายหลังพ้นโทษ อาจมีปัญหาได้ว่า คำว่า “คุมขัง” มีความหมายอย่างไร การคุมขังผู้พ้นโทษแล้วจะกระทำ ณ สถานที่ใด ด้วยวิธีการอย่างไร และภายใต้ข้อจำกัดอย่างไรบ้าง เนื่องจากผู้พ้นโทษ คือ บุคคลที่ได้รับโทษตามคำพิพากษาคriminal แล้วไม่ได้อยู่ในฐานะนักโทษ กรณีจึงควรดำเนินการด้วยความระมัดระวัง เพราะอาจเกิดปัญหาการขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญและละเมิดต่อกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิมนุษยชนและสิทธิพลเมือง (ICCPR) ซึ่งประเทศไทยเป็นภาคี สำนักงานศาลยุติธรรมเห็นว่าควรทำให้เกิดความชัดเจนว่ามาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษจะแตกต่างกับการคุมขังในระหว่างการรับโทษตามคำพิพากษา และเป็นไปเพื่อป้องกันสังคม **สำนักงานศาลยุติธรรม**

๑๖) ร่างพระราชบัญญัติฯ มาตรา ๔๔ ที่กำหนดว่า ในการพิจารณาปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลยที่มีประวัติเป็นผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง ให้ศาลพิจารณารายงานการสืบเสาะและพินิจตามมาตรา ๑๓ นั้น เมื่อพิจารณาตามมาตรา ๑๓ แล้ว การจัดทำรายงานการสืบเสาะและพินิจเป็นเรื่องที่ศาลสั่งให้พนักงานคุมประพฤติดำเนินการก่อนมีคำพิพากษาเพื่อประกอบการพิจารณาพิพากษา เพื่อประกอบการใช้ดุลพินิจในการกำหนดโทษ ฯลฯ เห็นได้ว่าในขณะที่ยื่นคำฟ้อง ยังไม่มีการจัดทำรายงานการสืบเสาะและพินิจ ประกอบกับจำเลยอาจยื่นคำร้องขอปล่อยชั่วคราวได้ตั้งแต่มีการยื่นฟ้องคดี การกำหนดให้ศาลต้องพิจารณารายงานการสืบเสาะและพินิจตามมาตรา ๑๓ จึงอาจเป็นอุปสรรคแก่การพิจารณาปล่อยชั่วคราวของศาลและอาจทำให้คำร้องขอปล่อยชั่วคราวได้รับการพิจารณาที่ล่าช้า ส่งผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของจำเลย **สำนักงานศาลยุติธรรม**

๑๗) ร่างพระราชบัญญัติฯ มาตรา ๔๖ ที่กำหนดว่า หากผู้ต้องหาหรือจำเลยฝ่าฝืนเงื่อนไขที่ศาลกำหนดในมาตรา ๑๐๘ ให้ออกหมายจับผู้ต้องหาหรือจำเลยและไม่ให้ปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดีดังกล่าวอีก นั้น อาจมีกรณีที่ผู้ต้องหาหรือจำเลยฝ่าฝืนเงื่อนไขเพราะเหตุจำเป็น อย่างอื่นถือว่าการฝ่าฝืนเงื่อนไขดังกล่าวอาจเข้าข่ายเป็นภัยอันตรายหรือความเสียหายที่จะเกิดจากการปล่อยชั่วคราวตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๐๘ (๖) อันมีลักษณะเป็นข้อสันนิษฐานที่เป็นผลร้ายต่อผู้ต้องหาหรือจำเลยจึงอาจขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญที่เป็นกฎหมายสูงสุดหรือไม่พึงพิจารณาด้วยความระมัดระวัง โดยทั่วไปแล้ว ในการพิจารณาว่าจะอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้ปล่อยชั่วคราว ศาลย่อมพิจารณาจากพยานหลักฐานที่มีการนำเสนออย่างรอบด้านประกอบการใช้ดุลพินิจสั่งคำร้องขอปล่อยชั่วคราวที่เหมาะสมสอดคล้องกับข้อเท็จจริง และพฤติการณ์ในแต่ละคดี เพื่อให้เกิด

ดุลยภาพระหว่างการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของจำเลยและรักษาความสงบเรียบร้อยของสังคม
สำนักงานศาลยุติธรรม

๑๘) การกระทำความผิดที่เป็นภัยต่อสังคมซึ่งเกิดจากการกระทำของผู้กระทำความผิดตามกฎหมายต่าง ๆ นั้น มีหลายฐานความผิดซึ่งบางฐานความผิดอาจมองว่าไม่ใช่ความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง แต่ก็อาจมีผลกระทบหรือก่อความเดือดร้อนต่อคนในสังคม เช่น คดีลักทรัพย์ ยักยอก ฉ้อโกง คดีอาชญากรรม คดีการพนัน ความผิดตามกฎหมายจราจร หรือความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ไม่ว่าจะเป็นการเสพหรือจำหน่ายยาเสพติดที่ไม่ใช่ผู้กระทำความผิดรายใหญ่ ซึ่งจะพบว่าบุคคลเหล่านี้มีประวัติกระทำความผิดซ้ำ ๆ และจะมีความผิดอื่นที่เกี่ยวข้องด้วย ไม่ว่าจะเป็นการลักทรัพย์ ชิงทรัพย์ เพื่อนำเงินไปซื้อยาเสพติด ดังนั้น หากมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องโดยตรงที่สามารถป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของบุคคล โดยไม่เจาะจงว่าเป็นเรื่อง ของการกระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง เห็นว่า ควรปรับเปลี่ยนเหตุผลในการร่างกฎหมายฉบับนี้ให้เป็นกฎหมายที่ป้องกันการกระทำความผิดซ้ำโดยอาจแบ่งหมวดในกฎหมายฉบับนี้ เป็นการกระทำความผิดซ้ำที่พบบ่อยและก่อความเดือดร้อนรำคาญและกระทบต่อคนในสังคม ส่วนอีกหมวดว่าด้วยการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง ตามร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว เพื่อให้กฎหมายฉบับนี้ เป็นกฎหมายป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิด ซึ่งจะสอดคล้องกับกับแผนการปฏิรูปประเทศด้านกระบวนการยุติธรรม (ฉบับราชกิจจานุเบกษา..หน้า ๙๗..) เรื่องและประเด็นการปฏิรูปที่ ๔ การปรับกระบวนการทัศน์ในการบริหารงานยุติธรรม เพื่อสร้างความปลอดภัยและความเป็นธรรมในสังคมซึ่งเป้าหมายประการหนึ่งของประเด็นการปฏิรูปนี้คือ “การกระทำความผิดซ้ำลดลง” ซึ่งขั้นตอนการดำเนินงานใน ข้อ ๒ กำหนดว่า “กำหนดให้การลดการกระทำความผิดซ้ำเป็นเป้าหมายการดำเนินงานของทุกหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา” โดยใน ข้อ ๒.๑ - ๒.๓ ได้กำหนดให้ “กระทรวงยุติธรรม” เป็นผู้รับผิดชอบหลักในการดำเนินการ เช่น พัฒนาตัวชี้วัดด้านการลดการกระทำความผิดซ้ำ ระบบและเครื่องมือการประเมิน ความเสี่ยงในการกระทำความผิดซ้ำเพื่อให้ทุกหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมนำไปใช้อย่างเป็นมาตรฐานเดียวกัน ปรับปรุงกฎหมายและระเบียบเกี่ยวกับวิธีการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดทั้งในและนอกเรือนจำ ระบบเลื่อนชั้นนักโทษ ลดวันต้องโทษ พักการลงโทษและอภัยโทษกลุ่มให้สอดคล้องกับเครื่องมือประเมินความเสี่ยงที่พัฒนาขึ้น พัฒนาและแก้ไขกฎหมายเพื่อลดอุปสรรคในการกลับคืนสู่สังคมของผู้พ้นจากการคุมประพฤติและผู้พ้นโทษที่มีความเสี่ยงในการกระทำความผิดซ้ำน้อย เช่น กฎหมายที่จำกัดสิทธิในการประกอบอาชีพ กฎหมายเกี่ยวกับประวัติอาชญากรรม เป็นต้น ดังนั้น ถ้าปรับหลักการและเหตุผลในการร่างกฎหมายฉบับนี้ให้สอดคล้องกับแผนการปฏิรูปประเทศด้าน กระบวนการยุติธรรมด้วย จะทำให้กระบวนการตรากฎหมายได้รับการส่งเสริมและสนับสนุน *สำนักงานอัยการสูงสุด*

๑๙) นิยามคำว่า “อัยการ” เห็นควรจะใช้คำว่า “พนักงานอัยการ” เนื่องจากเมื่อพิจารณาในร่างกฎหมายแล้วจะพบว่าส่วนใหญ่จะใช้คำเต็มว่า “พนักงานอัยการ” ซึ่งในส่วนของพนักงานอัยการนั้นตามพระราชบัญญัติองค์กรอัยการและพนักงานอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓ พนักงานอัยการทุกคนมีอำนาจดำเนินคดีอาญาได้ ส่วนจะดำเนินคดีอาญาในศาลใดหรือท้องที่ใดนั้นจะมีการกำหนดเป็นกฎหมายลำดับรอง ซึ่งอาจไม่มีความจำเป็นต้องกำหนดนิยามไว้ แต่ถ้าเจตนารมณ์ในการนิยามไว้เพื่อให้

รวมถึงอัยการทหารด้วย ควรที่จะเขียนรวม ๆ ว่า “พนักงานอัยการ หมายความว่ารวมถึงอัยการทหาร”
สำนักงานอัยการสูงสุด

๒๐) ตามร่างมาตรา ๑๓ ที่กำหนดให้ศาลเรียกสำนวนการสอบสวนจากพนักงานอัยการและสั่งให้พนักงานคุมประพฤติดำเนินการสืบเสาะและพินิจนั้น เห็นว่าเป็นการตรากฎหมายในลักษณะบังคับเพราะในเรื่องการเรียกสำนวนสอบสวนจากพนักงานอัยการนั้น ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาตรา ๑๗๕ ได้กำหนดการใช้ดุลพินิจว่าเมื่อศาลเห็นสมควรศาลมีอำนาจเรียกสำนวนการสอบสวนจากพนักงานอัยการมาเพื่อประกอบการวินิจฉัยได้อยู่แล้ว จึงไม่จำเป็นต้องกำหนดในเรื่องการเรียกสำนวนการสอบสวนซ้ำอีก **สำนักงานอัยการสูงสุด**

๒๑) ตามร่างมาตรา ๑๓ ที่ให้ศาลสั่งให้พนักงานคุมประพฤติดำเนินการสืบเสาะและพินิจในคดีที่จำเลยถูกฟ้องในข้อหาความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง เป็นบทบังคับศาลซึ่งในบางคดีอาจไม่มีความจำเป็นต้องดำเนินการดังกล่าว เช่น กรณีของการฆ่าโดยบันดาลโทสะ หรือฆ่าโดยป้องกันเกินสมควรแก่เหตุ ซึ่งอาจเห็นได้ในเบื้องต้นว่าจำเลยไม่มีพฤติการณ์ที่จะกระทำความผิดซ้ำที่จะต้องใช้มาตรการฟื้นฟูเฉพาะรายเห็นว่าควรกำหนดในลักษณะเป็นดุลพินิจของศาล หรือเมื่อมีคำขอของพนักงานอัยการ **สำนักงานอัยการสูงสุด**

๒๒) ตามร่างมาตรา ๒๑ ที่กำหนดว่า “เมื่อพนักงานอัยการได้รับสำนวนการคุมประพฤติภายหลังพ้นโทษแล้วให้พนักงานอัยการยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อขอให้ศาลสั่งให้มีการคุมประพฤติภายหลังพ้นโทษ...” เห็นว่า เป็นการบัญญัติกฎหมายในลักษณะบังคับไม่ให้พนักงานอัยการมีอำนาจในการตรวจสอบข้อเท็จจริงในสำนวนการเฝ้าระวังภายหลังพ้นโทษของกรมคุมประพฤติ และใช้ดุลพินิจว่าจะยื่นหรือไม่ยื่นคำร้องต่อศาล ทั้งที่เงื่อนไขตามคำสั่งเฝ้าระวังภายหลังพ้นโทษตามร่างมาตรา ๒๓ นั้นมีลักษณะเป็นการกระทบสิทธิและเสรีภาพของนักโทษที่ได้รับการปล่อยตัว ให้ต้องถูกจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล เช่น สิทธิในการเดินทางและเลือกถิ่นที่อยู่ เสรีภาพในการประกอบอาชีพ เป็นต้น ซึ่งเป็นสิทธิและเสรีภาพที่รับรองไว้โดยรัฐธรรมนูญควรให้พนักงานอัยการมีอำนาจในการตรวจสอบสำนวนการเฝ้าระวังภายหลังพ้นโทษ เมื่อพนักงานอัยการเห็นพ้องด้วยความเห็นของกรมคุมประพฤติ จึงให้ยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อไต่สวนต่อไป และบทบัญญัติในเรื่องการคุมขังภายหลังพ้นโทษตามร่างมาตรา ๓๒ ก็มีลักษณะอย่างเดียวกับร่างมาตรา ๒๑ ที่ไม่ได้กำหนดเรื่องดุลพินิจของพนักงานอัยการในการดำเนินการยื่นคำร้องขอให้ศาลคุมขังภายหลังพ้นโทษ ซึ่งควรบัญญัติในลักษณะเป็นดุลพินิจของพนักงานอัยการ **สำนักงานอัยการสูงสุด**

๒๓) แม้ว่าในร่างมาตรา ๒๑ วรรคสองและมาตรา ๓๒ วรรคสอง จะกำหนดให้สำนักงานอัยการสูงสุดออกระเบียบเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการยื่นคำร้องของพนักงานอัยการไว้ก็ตาม แต่บทบัญญัติในการใช้ดุลพินิจในการยื่นคำร้องเพื่อให้ศาลไต่สวนและมีคำสั่งเฝ้าระวังภายหลังพ้นโทษนั้น ควรจะบัญญัติให้ชัดเจนเพื่อไม่ให้เกิดการตีความ อนึ่ง เนื่องจากปรากฏว่ากระทรวงยุติธรรมได้มีการเสนอร่างพระราชบัญญัติป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. เช่นเดียวกัน ซึ่งขณะนี้ (๒๖ ตุลาคม ๒๕๖๔) อยู่ระหว่างการศึกษาของคณะกรรมการกฤษฎีกา ในการพิจารณาร่างกฎหมายดังกล่าวนี้ จึงควรคำนึงถึงร่างกฎหมายที่กระทรวง

ยุติธรรมเสนอด้วย ว่ามีข้อดีเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร อันจะเป็นประโยชน์และเป็นไปตามเจตนารมณ์
ทั้งของฝ่ายบริหารและนิติบัญญัติที่ร่างกฎหมาย **สำนักงานอัยการสูงสุด**

ประเด็นภาพรวม

๑) กระทรวงยุติธรรมพิจารณาแล้วเห็นว่า ตามประเด็นการรับฟังความคิดเห็น
ร่างพระราชบัญญัติป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ.
(นางสาวพัชรินทร์ ชำศิริพงษ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กับคณะ เป็นผู้เสนอ) มีการกำหนดกลไกและ
กระบวนการใกล้เคียงกับแนวทางของร่างพระราชบัญญัติป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความ
ผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. ที่กระทรวงยุติธรรมเสนอ โดยมีหลักการและสาระสำคัญ
ในทำนองเดียวกัน และคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๖๔ อนุมัติหลักการและให้ส่ง
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาแล้วส่งให้คณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎร
พิจารณาก่อนเสนอสภาผู้แทนราษฎรต่อไป และปัจจุบัน (๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๔) ร่างพระราชบัญญัติ
ดังกล่าวอยู่ในขั้นการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา **กระทรวงยุติธรรม**

๒) กรมการจัดหางานพิจารณาแล้วเห็นว่า ร่างพระราชบัญญัติป้องกันการกระทำ
ความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. มีสาระสำคัญเป็นการกำหนด
มาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง โดยการใช้
มาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดเฉพาะราย การคุมประพฤติภายหลังพ้นโทษ การคุมขังภายหลัง
พ้นโทษ การคุมขังฉุกเฉินและการปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลยที่มีประวัติเป็นผู้กระทำความผิด
อุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรงเพื่อป้องกันสังคมและผู้เสียหายจากการกระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่อาจ
เกิดขึ้นอีก และเพื่อส่งเสริมการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง โดยคำนึงถึงสิทธิ
เสรีภาพของผู้ต้องคำสั่งดังกล่าวอย่างเหมาะสมซึ่งร่างพระราชบัญญัติฯ มิได้ขัดหรือแย้งต่อบทบัญญัติ
แห่งกฎหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมการจัดหางานแต่อย่างใด ดังนั้น จึงเห็นชอบในหลักการ
ของร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว **กรมการจัดหางาน**

๓) กรมพัฒนาฝีมือแรงงานพิจารณาแล้ว เห็นว่าร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว
มีสาระสำคัญเป็นการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง
เพื่อป้องกันสังคมและผู้เสียหายจากการกระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่อาจเกิดขึ้นอีก และส่งเสริมการแก้ไข
ฟื้นฟูผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง ซึ่งไม่ขัดหรือแย้งกับกฎหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบของ
กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน **กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน**

๔) ร่างพระราชบัญญัติป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิด
อุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. ที่เสนอโดย นางสาวพัชรินทร์ ชำศิริพงษ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
กับคณะ เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบรายมาตราแล้ว พบว่ามีหลักการ เหตุผลเจตนารมณ์ และสาระสำคัญของ
เนื้อหากฎหมายรายมาตราส่วนใหญ่สอดคล้องกับร่างพระราชบัญญัติป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของ
ผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. ที่กระทรวงยุติธรรม โดยสำนักงานกิจการยุติธรรม
เป็นผู้เสนอ แม้จะมีความแตกต่างบางประการในการกำหนดนิยามศัพท์หรือการใช้ถ้อยคำ แต่วัตถุประสงค์
และความมุ่งหมายในการบังคับใช้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยคณะรัฐมนตรีได้มีมติ เมื่อวันที่ ๓ สิงหาคม
๒๕๖๔ อนุมัติหลักการของร่างพระราชบัญญัติป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิด

อุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. ตามที่กระทรวงยุติธรรมเสนอ และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา แล้วส่งให้คณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาก่อนเสนอสภาผู้แทนราษฎรต่อไป ปัจจุบัน (๒๖ ตุลาคม ๒๕๖๔) ร่างพระราชบัญญัติ ฯ ดังกล่าว อยู่ในขั้นการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ดังนั้น เพื่อประโยชน์ต่อการผลักดันร่างพระราชบัญญัติป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. ให้เข้าสู่การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาตามลำดับ สำนักงานกิจการยุติธรรมจึงได้พิจารณาให้ความคิดเห็นพร้อมข้อเสนอแนะเพิ่มเติมต่อร่างพระราชบัญญัติป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. (นางสาวพัชรินทร์ ชำศิริพงษ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กับคณะ เป็นผู้เสนอ) **สำนักงานกิจการยุติธรรม**

๕) สำนักงานตำรวจแห่งชาติพิจารณาแล้ว เห็นชอบด้วยกับหลักการของร่างพระราชบัญญัติฯ **สำนักงานตำรวจแห่งชาติ**

๖) สำนักงานศาลยุติธรรมพิจารณาแล้ว เห็นชอบด้วยในหลักการของร่างพระราชบัญญัติฯ ที่กำหนดให้มีมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง การกำหนดให้มีคณะกรรมการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ การกำหนดให้มีมาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดเฉพาะราย การกำหนดให้มีการคุมประพฤติพิเศษภายหลังพ้นโทษ (supervision order) การกำหนดให้มีการคุมขังภายหลังพ้นโทษ (detention order) การกำหนดให้มีการคุมขังฉุกเฉิน (emergency detention order) และการกำหนดมาตรการปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลยที่เป็นผู้มีประวัติเป็นผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง เพื่อป้องกันสังคมและผู้เสียหายจากการกระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่อาจเกิดขึ้นอีก และเพื่อส่งเสริมการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง **สำนักงานศาลยุติธรรม**

ส่วนที่ ๓ รายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดจากร่างพระราชบัญญัติ

๑. ความเป็นมา สภาพปัญหา ความจำเป็นที่จะต้องตราพระราชบัญญัติ

ผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่เกี่ยวข้องกับการใช้ความรุนแรง เช่น การฆาตกรรม การข่มขืน กระทำชำเรา การกระทำความผิดทางเพศกับเด็ก การทำร้ายจนเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย การทำร้ายร่างกายสาหัส เมื่อได้รับโทษจำคุกจนพ้นโทษแล้ว จะได้รับการปล่อยตัวสู่สังคมโดยอิสระ บางรายอาจจะยังไม่มี การปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ผู้กระทำความผิดเหล่านี้ส่วนหนึ่งยังมีความเสี่ยงที่จะไปกระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรงซ้ำ ในรูปแบบเดียวกัน หรือรูปแบบใกล้เคียงกัน แม้จะมีการติดตามจากเจ้าพนักงานตำรวจ หรือฝ่ายปกครองบ้าง แต่ก็ไม่มีสภาพบังคับเป็นกฎหมาย และไม่มีประสิทธิผลในการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ ประเทศไทยยังขาดกฎหมายเพื่อป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการกำหนดให้มีการคุมประพฤติภายหลังพ้นโทษ หรือการคุมขังภายหลังการพ้นโทษ จึงสมควรที่จะมีกฎหมายเฉพาะที่กำหนดมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรงเพื่อป้องกันสังคมและผู้เสียหายจากการกระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่อาจเกิดขึ้นอีก เพื่อส่งเสริมการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง โดยคำนึงถึงเสรีภาพของผู้ต้องคำสั่งดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. ความสอดคล้องของร่างพระราชบัญญัติ

- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
- ยุทธศาสตร์ชาติด้าน
- แผนปฏิรูปประเทศ เรื่อง
- แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๓. ประโยชน์ที่ประชาชนและสังคมจะได้รับ

เป็นการกำหนดมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรงเพื่อป้องกันสังคมและผู้เสียหายจากการกระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่อาจเกิดขึ้นอีก เพื่อส่งเสริมการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง โดยคำนึงถึงเสรีภาพของผู้ต้องคำสั่งดังกล่าวด้วย

๔. ความสัมพันธ์หรือความใกล้เคียงกับกฎหมายอื่น

๕. ผลกระทบโดยรวมที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

- ๕.๑ ผลกระทบต่อเศรษฐกิจ ไม่มี
- ๕.๒ ผลกระทบต่อสังคม ไม่มี
- ๕.๓ ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมหรือสุขภาพะ ไม่มี
- ๕.๔ ผลกระทบอื่นที่สำคัญ ไม่มี

๖. การกำหนดให้มีระบบอนุญาต อนุมัติหรือการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่

- มี ไม่มี

๗. การกำหนดให้มีระบบคณะกรรมการ

- มี ไม่มี

๘. บทกำหนดโทษ

- ไม่มี
- โทษทางอาญา
- โทษทางปกครอง
- โทษปรับเป็นพินัย
- โทษอุกฉกรรจ์

เหตุผลและความจำเป็น

.....ผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่เกี่ยวข้องกับการใช้ความรุนแรง เช่น การฆาตกรรม การข่มขืน กระทำร้ายเรา การกระทำความผิดทางเพศกับเด็ก การทำร้ายจนเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย การทำร้ายร่างกายสาหัส เมื่อได้รับโทษจำคุกจนพ้นโทษแล้ว จะได้รับการปล่อยตัวสู่สังคมโดยอิสระ บางรายอาจจะยังไม่มี การปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ผู้กระทำความผิดเหล่านี้ส่วนหนึ่งยังมีความเสี่ยงที่จะไปกระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรงซ้ำ ในรูปแบบเดียวกัน หรือรูปแบบใกล้เคียงกัน แม้จะมีการติดตามจาก

เจ้าพนักงานตำรวจ หรือฝ่ายปกครองบ้าง แต่ก็ไม่มีสภาพบังคับเป็นกฎหมาย และไม่มีประสิทธิผลในการป้องกันกรกระทำผิดซ้ำ ประเทศไทยยังขาดกฎหมายเพื่อป้องกันการกระทำผิดซ้ำของผู้กระทำผิดออกจากรังที่ใช้ความรุนแรง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการกำหนดให้มีการคุมประพฤติภายหลังพ้นโทษ หรือการคุมขังภายหลังการพ้นโทษ จึงสมควรที่จะมีกฎหมายเฉพาะที่กำหนดมาตรการป้องกันการกระทำผิดซ้ำของผู้กระทำผิดออกจากรังที่ใช้ความรุนแรงเพื่อป้องกันสังคมและผู้เสียหายจากการกระทำผิดออกจากรังที่อาจเกิดขึ้นอีก เพื่อส่งเสริมการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดออกจากรังที่ใช้ความรุนแรง โดยคำนึงถึงเสรีภาพของผู้ต้องคำสั่งดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ส่วนที่ ๔ การเปิดเผยรายงานผลการรับฟังความคิดเห็นและรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดจากร่างพระราชบัญญัติ

คณะกรรมการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ได้เปิดเผยรายงานผลการรับฟังความคิดเห็นและรายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดจากร่างพระราชบัญญัติ ทางเว็บไซต์รัฐสภา www.parliament.go.th แล้ว ตั้งแต่วันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๔

คณะกรรมการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น
จากร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้ง
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

แผนในการจัดทำกฎหมายลำดับรอง กรอบสาระสำคัญ
และกรอบระยะเวลา
ของร่างพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการทำคามผิดซ้ำ
ในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ.

แผนในการจัดทำกฎหมายลำดับรอง กรอบสาระสำคัญ และกรอบระยะเวลา
ของร่างพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการทำคามผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ.

ลำดับ	กฎหมายลำดับรอง	สาระสำคัญ	ผู้เสนอ/ผู้ออก	อาศัยอำนาจตามความในมาตรา	ระยะเวลา
๑.	กฎกระทรวงกำหนดมาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิด พ.ศ.	กรณีศาลเห็นว่าจำเป็นต้องใช้การแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดเฉพาะราย ให้ศาลสั่งให้ใช้มาตรการดังกล่าวกับผู้กระทำความผิดในระหว่างที่รับโทษในเรือนจำ ซึ่งมาตรการแก้ไขฟื้นฟูจะถูกระบุไว้ในกฎกระทรวง ซึ่งรวมทั้งมาตรการทางการแพทย์เพื่อป้องกันการกระทำคามผิดซ้ำ	รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม/ กระทรวงยุติธรรม	มาตรา ๑๙ วรรคสอง	ภายใน ๑๘๐ วัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัติฉบับนี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา
๒.	ข้อบังคับของประธานศาลฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการพิจารณาและออกคำสั่งให้ใช้มาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิด พ.ศ.	การพิจารณาและออกคำสั่งให้ใช้มาตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดกับผู้กระทำความผิดตามคดีที่กำหนดไว้ในกฎหมายฉบับนี้ ศาลจะต้องพิจารณาปัจจัยต่างๆ ประกอบด้วย อาทิ ๑) พฤติการณ์แห่งความรุนแรงของคดี ๒) สาเหตุแห่งการกระทำความผิด ๓) ประวัติการกระทำความผิด ๔) ภาวะแห่งจิต นิสัย และลักษณะส่วนตัวอื่นของผู้กระทำความผิด ๕) ความปลอดภัยของผู้เสียหายและสังคม ๖) โอกาสในการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิด ซึ่งต้องมีการพิจารณากำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการพิจารณาและออกคำสั่งไว้ด้วย	ประธานศาลฎีกา/ สำนักงานศาลยุติธรรม	มาตรา ๑๙ วรรคหก	ภายใน ๑๘๐ วัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัติฉบับนี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ลำดับ	กฎหมายลำดับรอง	สาระสำคัญ	ผู้เสนอ/ผู้ออก	อาศัยอำนาจตามความในมาตรา	ระยะเวลา
๓.	กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขในการใช้มาตรการทางการแพทย์ พ.ศ.	มาตรการทางการแพทย์เพื่อป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ ได้แก่ ปฏิบัติการทางการแพทย์ โดยผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมที่ใช้บำบัดรักษา ซึ่งอาจรวมถึงการให้ยา หรือการให้สารเคมี โดยการบำบัดรักษาตามอาการ และจะต้องได้รับความยินยอมจากผู้กระทำความผิด ซึ่งต้องมีการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการใช้มาตรการดังกล่าวไว้ด้วย	รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม/ กระทรวงยุติธรรม	มาตรา ๒๑	ภายใน ๑๘๐ วัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัติฉบับนี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา
๔.	ข้อบังคับของประธานศาลฎีกา ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการพิจารณาและออกคำสั่งให้ใช้มาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาด ภายใต้ พ.ศ.	การมีคำสั่งกำหนดมาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษของศาล เมื่อมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่านักโทษเด็ดขาดซึ่งศาลมีคำพิพากษาว่าเป็นผู้กระทำความผิดในความผิดตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๓ จะกระทำความผิดดังกล่าวภายหลังพ้นโทษ ศาลอาจมีคำสั่งกำหนดมาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษมาตรการเดียวหรือหลายมาตรการตามที่พนักงานอัยการร้องขอ พร้อมทั้งกำหนดระยะเวลาการเฝ้าระวังในแต่ละมาตรการได้ตามที่เห็นสมควรแต่ไม่เกินห้าปีนับแต่วันพ้นโทษ ซึ่งต้องมีการพิจารณากำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการพิจารณาและออกคำสั่งไว้ด้วย	ประธานศาลฎีกา/ สำนักงานศาลยุติธรรม	มาตรา ๒๒ วรรคห้า	ภายใน ๑๘๐ วัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัติฉบับนี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ลำดับ	กฎหมายลำดับรอง	สาระสำคัญ	ผู้เสนอ/ผู้ออก	อาศัยอำนาจตามความในมาตรา	ระยะเวลา
๕.	กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขการพิจารณาและจัดทำรายงานจำแนกลักษณะของนักโทษเด็ดขาด พ.ศ.	การจัดทำรายงานจำแนกลักษณะของนักโทษเด็ดขาด และการพิจารณาของคณะกรรมการพิจารณากำหนดมาตรการป้องกันการกระทำ ความผิดซ้ำ ก่อนปล่อยตัวนักโทษเด็ดขาดซึ่งศาลมีคำพิพากษาว่าเป็นผู้กระทำความผิดในความผิดตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๓ ให้กรมราชทัณฑ์จัดทำรายงานจำแนกลักษณะของนักโทษเด็ดขาดตามกฎหมายว่าด้วยราชทัณฑ์เป็นรายบุคคล และให้ความเห็นว่านักโทษเด็ดขาดผู้ใดสมควรให้ใช้มาตรการเฝ้าระวังเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการพิจารณากำหนดมาตรการป้องกันการกระทำ ความผิดซ้ำพิจารณาว่าสมควรกำหนดให้ใช้มาตรการเฝ้าระวังกับนักโทษเด็ดขาดรายใด โดยให้เสนอรายงานและความเห็นต่อพนักงานอัยการเพื่อพิจารณายื่นคำร้องต่อศาลให้กำหนด มาตรการเฝ้าระวัง	รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม/ กระทรวงยุติธรรม	มาตรา ๒๓ วรรคสาม	ภายใน ๑๘๐ วัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัติฉบับนี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา
๖.	ข้อบังคับของอัยการสูงสุดว่าด้วยการพิจารณายื่นคำร้องต่อศาล เพื่อให้ใช้มาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษ พ.ศ.	การยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้ใช้มาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษของพนักงานอัยการ ในกรณีที่พนักงานอัยการเห็นสมควรให้ใช้มาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษ ให้ยื่นคำร้องต่อศาลที่มีเขตอำนาจในท้องที่เรือนจำหรือสถานที่คุมขังของนักโทษเด็ดขาดก่อนการปล่อยตัวนักโทษเด็ดขาดเพื่อมีคำสั่งกำหนดมาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษ	อัยการสูงสุด/ สำนักงานอัยการสูงสุด	มาตรา ๒๔ วรรคสาม	ภายใน ๑๘๐ วัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัติฉบับนี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(๒)

ลำดับ	กฎหมายลำดับรอง	สาระสำคัญ	ผู้เสนอ/ผู้ออก	อาศัยอำนาจตามความในมาตรา	ระยะเวลา
๗.	กฎกระทรวงหรือข้อบังคับของอัยการสูงสุดว่าด้วย หลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขในการจัดทำรายงานของคณะกรรมการพิจารณากำหนดมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ และการพิจารณายื่นคำร้องของพนักงานอัยการ พ.ศ.	การเสนอให้ใช้มาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษหรือให้ใช้มาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษ ร่วมกับการกำหนดมาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดเมื่อครบกำหนดการคุมขังของคณะกรรมการพิจารณากำหนดมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในกรณีมีความจำเป็น ให้คณะกรรมการพิจารณากำหนดมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำเสนอรายงานและความเห็นต่อพนักงานอัยการเพื่อพิจารณายื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้ใช้มาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษกับนักโทษเด็ดขาดเพื่อไม่ให้กระทำความผิดตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๓ หรือให้ใช้มาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษร่วมกับการกำหนดมาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษต่อเนื่องกันไป	อัยการสูงสุด/ สำนักงานอัยการสูงสุด รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม/ กระทรวงยุติธรรม	มาตรา ๒๙ วรรคสาม	ภายใน ๑๘๐ วัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัติฉบับนี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา
๘.	กฎกระทรวงหรือข้อบังคับของอัยการสูงสุดว่าด้วย หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการทำความเห็นของพนักงานคุมประพฤติและการพิจารณายื่นคำร้องของพนักงานอัยการ พ.ศ.	การเสนอให้ใช้มาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษแก่ผู้ถูกเฝ้าระวังหรือให้ใช้มาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษร่วมกับการกำหนดมาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดเมื่อครบกำหนดการคุมขังโดยให้ใช้มาตรการต่อเนื่องกันไปของพนักงานคุมประพฤติกำหนดให้พนักงานคุมประพฤติเสนอความเห็นต่อพนักงานอัยการ เพื่อพิจารณายื่นคำร้องต่อศาลในท้องที่ที่ผู้ถูกเฝ้าระวังมีที่อยู่หรือท้องที่ที่พบตัวผู้ถูกเฝ้าระวัง เพื่อขอให้ศาลมีคำสั่งให้ใช้มาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษแก่	อัยการสูงสุด/ สำนักงานอัยการสูงสุด รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม/ กระทรวงยุติธรรม	มาตรา ๓๐ วรรคสาม	ภายใน ๑๘๐ วัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัติฉบับนี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ลำดับ	กฎหมายลำดับรอง	สาระสำคัญ	ผู้เสนอ/ผู้ออก	อาศัยอำนาจตามความในมาตรา	ระยะเวลา
		<p>ผู้ถูกเฝ้าระวังเพื่อป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในกรณีมีเหตุที่จะขอให้ศาลมีคำสั่งกำหนดมาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษตามมาตรา ๒๘ หรือผู้ถูกเฝ้าระวังฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษ รวมทั้งอาจขอให้ศาลมีคำสั่งให้ใช้มาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษร่วมกับการกำหนดมาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษเมื่อครบกำหนดการคุมขังต่อเนื่องกันไปก็ได้</p>			
๙.	<p>กฎกระทรวงหรือข้อบังคับของอัยการสูงสุดว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข การทำความเห็นของพนักงานคุมประพฤติและการพิจารณายื่นคำร้องของพนักงานอัยการ พ.ศ.</p>	<p>การเสนอให้มีคำสั่งคุมขังฉุกเฉินของพนักงานคุมประพฤติ กำหนดให้พนักงานคุมประพฤติเสนอความเห็นต่อพนักงานอัยการเพื่อพิจารณายื่นคำร้องต่อศาลในท้องที่ที่ผู้ถูกเฝ้าระวังมีที่อยู่หรือท้องที่ที่พบตัวผู้ถูกเฝ้าระวังเพื่อให้มีคำสั่งคุมขังฉุกเฉิน</p> <p>การจับผู้ถูกเฝ้าระวังและการควบคุมตัวผู้ถูกจับ</p> <p>กำหนดให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจมีอำนาจจับผู้ถูกเฝ้าระวังตามมาตรา ๗๘ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา แต่ห้ามควบคุมผู้ถูกจับเกินกว่าสี่สิบแปดชั่วโมง นับแต่เวลาที่ผู้ถูกจับมาจนถึงที่ทำการของพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ และเมื่อศาลมีคำสั่งให้คุมขังฉุกเฉินผู้ถูกเฝ้าระวังตามคำร้องของ</p>	<p>อัยการสูงสุด/ สำนักงานอัยการสูงสุด รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม/ กระทรวงยุติธรรม</p>	<p>มาตรา ๓๘ วรรคสาม</p>	<p>ภายใน ๑๘๐ วัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัติฉบับนี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา</p>

ลำดับ	กฎหมายลำดับรอง	สาระสำคัญ	ผู้เสนอ/ผู้ออก	อาศัยอำนาจตามความในมาตรา	ระยะเวลา
		พนักงานอัยการแล้ว ให้กรมราชทัณฑ์นำตัวผู้ถูกเฝ้าระวังไปคุมขังคุกเงินตามคำสั่งศาล รวมทั้งให้คำสั่งศาลที่สั่งมาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษไม่สิ้นผลไป เพราะเหตุที่ศาลมีคำสั่งคุมขังคุกเงิน และให้ดำเนินการตามมาตรการเฝ้าระวังต่อไปภายหลังผู้ถูกเฝ้าระวังพ้นจากการคุมขังคุกเงิน			
๑๐.	ข้อบังคับของประธานศาลฎีกา ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการมีคำสั่งคุมขังคุกเงินของศาล พ.ศ.	การมีคำสั่งคุมขังคุกเงิน โดยศาลมีคำสั่งให้คุมขังคุกเงินผู้ถูกเฝ้าระวังตามคำร้องของพนักงานอัยการ รวมถึงการมีคำสั่งยกเลิก ซึ่งต้องมีการพิจารณากำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการพิจารณาและออกคำสั่งไว้ด้วย	ประธานศาลฎีกา/ สำนักงานศาลยุติธรรม	มาตรา ๓๙ วรรคสาม	ภายใน ๑๘๐ วัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัติฉบับนี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

“การตราพระราชบัญญัติของรัฐสภา”

“มาตรา ๘๑ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญและร่างพระราชบัญญัติ จะตราขึ้นเป็นกฎหมายได้ก็แต่โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา

ภายใต้บังคับมาตรา ๑๔๕ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญและร่างพระราชบัญญัติ ที่ได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาแล้ว ให้นายกรัฐมนตรีนำขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเพื่อพระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธย และเมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับเป็นกฎหมายได้”

(บทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐, มาตรา ๘๑)

ออกแบบโดย : สำนักการพิมพ์

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

๐ ๒๘๓๑ ๙๔๑๙, ๐ ๒๘๓๑ ๙๔๗๑ - ๒, ๐ ๒๘๓๑ ๙๔๗๕

